R. P. R.

DOS. Nr 40001 VOL. Nr. 49

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Serviciul „C."

Secţia „C."-Regionala

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta Cuprinzând material informativ care a fost exploatat de organele anchetatoare în legătură cu complotul organizat de Iuliu Maniu și Ion Mihalache.
(Fuga dela Tămădău)

CSJ-C9 / 198

Data

Urm...

I

fost 2923
8 Post I

49

15979 Vol 14

DOSAR Nr.

Tutui Ioan

41 2923/8

I bis

Operat dela fila 1-666 inclusiv.
S.S. Hagieran.

Citit şi operat la fişe intercalări
pag. 668-816.-
17. Ianuarie 1948.
S.S. Novac.

21.III.949.
Controlat şi verificat filele rupte.
S.S. Onicerca

Şters Ev. 146 Pers
40

Observ

P. 140.

2923

21 Septembrie 1944

Sursa: Z I Z I

Printre funcţionarii de Stat se observă o nemulţumire, deoarece Dl. Maniu a declarat că în Ardealul eliberat nu va primi decât funcţionari originari din Ardeal, făcând distincţie faţă de cei din Vechiul Regat.-

-----

2

PROCES-VERBAL

Azi 22 luna Martie anul 1951

...ul Tărăbicescu Marin .... am procedat la

...elor 2 ....

23 . vol 8 ... care au fost introduse la dos. No 1208 ind

Semnătura Tărăbicescu Marin

2923 3 ~~4~~ ~~2~~

28 Septembrie 1944

Sursa: "ZIZI"

Radio Moscova a transmis Duminică seara, la ora rusească, laude persoanei Dlui Iuliu Maniu.

Postul Moscova a spus că singur Iuliu Maniu poate să ia taurul de coarne în România şi că el este expresiunea ţării şi cu tenacitatea lui ar putea să impună tuturor partidelor, cari mai caută să desbine ţara.

———

1 Decembrie 1944.

Sursa "Spiridon".

29 VI

Ziarele de extremă stângă - "Scânteia","România Liberă","Victoria",- au pornit o campanie violentă contre Dlui Iuliu Maniu, din ziua de 30 Noembrie.

Din această pricină ziarele acestea au cunoscut Joi o vânzare excepţională.

2923

5 ~~6~~

"K"

~~5~~

1 Decembrie 1944

Iuliu Maniu a hotărât să dea o desmințire categorică afirmațiunilor din presa comunistă că ar fi făcut vreodată elogiul lui Hitler și Mussolini și că ar fi aprobat sistemele lor de guvernare. Este foarte afectat de atacurile, pe care le consideră injuste, și are intenția să propună trecerea partidului național-țărănesc în opoziție.

2923

6 7 6

Agentura I-a   1 Decemvrie 1944

Sursă Sov.

Ardealul de Nord va rămâne sub stăpânirea Unga-
i în frontierele existente la 23 August 1944 şi
asta datorită faptului că ungurii se bucură de mai
tă încredere din partea U.R.S.S.-ului, cu atât mai
t că sunt primul popor care au instaurat în 1919
regim comunist sub conducerea lui Bella Kuhn.

Ruşii urăsc pe I.M. pentru că a dispus organiza-
 unor pretinse gărzii naţionale cari au pătruns în
ealul de Nord înarmate şi au terorizat, asasinat şi
uit populaţia de origină maghiară.

ROMÂNIA LIBERĂ
1 DEC. 1944

ADEVĂRATA FAȚĂ A LUI IULIU MANIU,

VECHIUL ADMIRATOR AL LUI HITLER ȘI MUSSOLINI

Ce declară Maniu în 1937 despre dictatorii fasciști

In ședința de eri a Consiliului de Miniștri, reprezentanții partidului național-țărănesc și național-liberal au făcut declarații provocatoare la adresa F. N. D.

Sabotorii aplicării Armistițiului, acei care patronează pe legionari și naziști, acei care mențin prefecți antonescieni, omoară patrioți, terorizează satele, acei care iau apărarea moșierilor trădători și acelor șefi de întreprinderi care sabotează producția, acei care fac totul pentru a sparge rândurile democrației — acei cari fac jocul dușmanului trădând interesele poporului român au avut neobrăzarea de a ataca F. N. D.

Ridicoli, ei nu încetează a fi dușmani periculoși. Căci în jurul conducerii partidului N. T. se grupează întreaga reacțiune românească. Alături de ei vin profitorii de războï, acei care au jefuit popoarele U.R.S.S.-ului, poporul român, popoarele conlocuitoare.

In momentul de față, acei care sfidează poporul merg pe calea dispariției din rândul partidelor democratice. „Nașii" lui Comaniciu s'au demascat".

Dar aceasta nu s'a întâmplat deodată. Președintele P.N.Ț. este vechi admirator al nazismului lui Hitler și Mussolini. A venit timpul să spunem că asasinul muncitorilor dela Lupeni și Grivița, acela care a împiedicat realizarea frontului popular, acela care a încheiat un pact de „neagresiune" cu Zelea Codreanu — acesta, Iuliu Maniu, de multă vreme este adeptul fasciștilor și axei.

Redăm mai jos un fragment din textul cuvântării ținută de Iuliu Maniu în 1937 la Cluj, pe ziua de 1 Decembrie, data eliberării Ardealului, (din „Adevărul" nr. 16517, 2 Decembrie 1937).

„Avem ca exemplu pe Mussolini în Italia și pe Hitler în Germania, cari prin voințele lor nestrămutate au reușit să trezească conștiințele națiunilor respective, ajungând azi la realizări invidiate de lumea întreagă. D. Adolf Hitler în Germania, prin felul cum a știut să-și impună voința dârză, nu numai că și-a salvat țara de anumite curente care de care mai periculoase, dar a reușit să concentreze asupra-și atenția lumii întregi. E drept că atunci când pe firmamentul politic internațional au apărut un Mussolini și apoi un Hitler, noi i-am privit cu oarecare neîncredere. Faptele lor însă le justifică azi cu prisosință existența și noi, ca spectatori obiectivi, trebue să-i admirăm".

VIRGIL MADGEARU: Acuz!

Hitler și Mussolini au trezit conștiințele popoarelor german și italian — iată ce propovăduia Iuliu Maniu. Ei au ajuns la realizări invidiate. In adevăr, ei au deslănțuit războiul sângeros, ei au cotropit toate țările inclusiv România, ei au adus foamea celor mulți, moartea și boala, ei au omorât milioane de cetățeni pașnici. Iată realizările lor. Iată ce invidia încă din 1937 Iuliu Maniu, căci lumea știa unde duce fascismul.

Hitler a salvat țara de „anumite curente care mai de care mai periculoase" spune Iuliu Maniu. Da, Hitler a dizolvat partidele politice, dar nu numai cele muncitorești „subversive", ci toate, și cel catolic. El a aruncat în închisori muncitorii comuniști și social democrați — dar și preoți protestanți și catolici. Hitler a „salvat" țara de „curente periculoase" statornicind odioasa dictatură fascistă. Iată ce admiră Iuliu Maniu. Și iată de ce azi spune că „prin organizarea muncitorilor în sindicate se face imposibilă conviețuirea armonioasă între conducători și muncitori". Iezuitul Maniu este consecvent. Numai că admiratorul de eri al lui Hitler acuză F. N. D. ... ci ar camufla pe legionari. M... ...niu, a... ...el care „admira" atunc... ... astăzi se declară p... pe Hitler... Națiunilor Unite.

Minciună!

Prin întreaga îndrumare ce a dat-o partidului N. Ț. — Iuliu Maniu l-a împins pe calea devenirii unui instrument în mâinile dușmanului.

Dar în momentul de față s'a demascat.

Să-l cunoască opinia publ... cum este!

Să-l cunoască partidul național-țărănesc!

Să-l cunoască organizațiile cinstite, de jos, care vor democrație și libertate!

Și să se știe în țara întreagă că reacțiunea românească, trădătoare și sabotoare are ca șef pe acel ce ...tă numele Iuliu Maniu!

SCÂNTEIA
1 DEC. 1944

Dela Hitler la Maniu

Există unele situații asemănătoare în istorie. Nu vom merge până acolo să spunem că istoria se repetă, pentrucă ea nu se poate repeta aidoma, Totuși, paralelisme, uneori surprinzătoare, se ivesc în desfășurarea evenimentelor.

Ne amintim de ultimele luni ale anului 1937. După totalul eșec al d-lui Mihalache de a ajunge la putere și a forma un guvern prin combinațiuni palatiste și prin plecăciuni în fața fostului rege-dictator Carol, — d. Maniu ia conducerea partidului național-țărănesc. Opinia publică și întregul popor aștepta o accentuare a [po]ziției democratice, pe care tre[bu]ia s'o ia acest partid. Așteptam o mai strânsă colaborare cu forțele democratice, — o intensificare a campaniei împotriva guvernului și împotriva mișcărilor fasciste (în primul rând Garda de Fier, care, finanțată și împinsă înainte de Germania hitleristă, era în creștere).

In locul acestei orientări, care [...]

[...]i zăgăzuit ascensiunea fascis[m]ului în România, a urmat ca un [...]net pactul, care a devenit un [ade]vărat cartel electoral, cu [„Ga]rda de Fier" și partidul d-lui [Ghe]orghe Brătianu, cunoscut pen[tru] manifestările sale hitleriste și anti-sovietice.

Acest cartel electoral a deschis porțile Gărzii de Fier spre guvernare, i-a permis acel succes în alegeri, a creiat premizele introducerii dictaturii carliste și a dictaturii legionare-antonesciene în România.

Pentru partidul național-țărănesc aceasta a fost cea mai înjositoare și nefirească asociere.

Atunci a început intrarea coloanei a V-a în partidul național-țărănesc, cu binecuvântarea și asentimentul d-lui Iuliu Maniu.

Dar d. Maniu nu s'a mulțumit cu atâta. A ținut să dea și o justificare politică acestei orientări surprinzătoare și contrarii intereselor noastre naționale și populare.

Și aceasta a dat-o la Cluj, la întrunirea partidului național-țărănesc din Decembrie 1937, unde a exprimat admirația sa față de Hitler și Mussolini, călăii popoarelor:

> *„Avem ca exemplu pe Mussolini în Italia și pe Hitler în Germania, cari prin voințele lor nestrămutate, au reușit să trezească conștiințele națiunilor respective, ajungând azi la realizări invidiate de lumea întreagă. Domnul Adolf Hitler în Germania, prin felul cum a știut să-și impună voința dârză, nu numai că și-a salvat țara de anumite curente care de care mai periculoase, dar a reușit să concentreze asupră-și atenția lumii întregi. E drept că atunci când pe firmamentul politic internațional au apărut un Mussolini și apoi un Hitler noi i-am privit cu oarecare neîncredere. Faptele lor însă, le justifică azi cu prisosință existența și noi, ca spectatori obiectivi, trebue să-i admirăm".*
>
> („Adevărul" Nr. 16.517 din 2 Dec. 1937)

Intrebăm pe d. Maniu, ce „realizări invidiate de lumea întreagă" au făcut Hitler și Mussolini?

Poate masacrele din Italia, incendierea Reichstagului, încercarea de a extermina poporul abisinian, teroarea brună din Germania SS.-urilor, înăbușirea în sânge a democrației spaniole, invadarea barbară și robirea Austriei, Cehoslovaciei, Jugoslaviei, Greciei, Albaniei, Norvegiei, împușcările în massă de francezi, belgieni, olandezi, polonezi, jafurile și cotropirea U. R. S. S., Maidanek, Lublin?

Iar pentru țara noastră cei 500 mii de morți și răniți într'un răsboi criminal, jefuirea petrolului, grânelor, pădurilor, robirea oamenilor, jugul celei mai negre terori, execuțiile în massă, masacrele?

Cari sunt curentele „care de care mai periculoase" de care Hitler și-a „salvat" țara? Democrația, pacea cu toate popoarele, prietenia cu U. R. S. S.

Pentru aceste fapte călăii popoarelor — Hitler și Mussolini — se bucură de admirația d-lui Maniu și își „justifică cu prisosință existența".

Acum se poate lămuri fiecare cetățean că nu întâmplător coloana a V-a din România se strânge în jurul d-lui Maniu.

Gărzile „Iuliu Maniu" nu întâmplător și-au ales patronul corespunzător practicelor și țelurilor lor.

Iar lozincile șovine și huliganice împotriva poporului maghiar, împotriva democrației și prieteniei între popoare, își găsesc explicația în aceiași atitudine șovină și imperialistă!

Ciudată și caracteristică atitudine!

1. Trâmbițarea convingerilor democratice și în acelaș timp colaborarea strânsă cu Garda de Fier și partidul lui Gh. Brătianu (care l-a creiat pe Ică Antonescu) agenturi hitleriste în țara noastră;

2. Afirmarea menținerii politicii externe alături de Aliați și mărturisirea concomitentă a admirației față de dușmanii poporului român și vânzătorii Ardealului, Hitler și Mussolini.

De atunci și până astăzi, d. Maniu, antrenând după sine și P. N. Ț. a mers pe drumul colaborării cu Garda de Fier, cu Antoneștii, cu elementele cele mai reacționare, mai războinice și mai șoviniste din România.

Situația din Noembrie-Decembrie 1937 s'a reeditat aproape după 23 August 1944.

După 23 August, întregul popor se aștepta la o întărire și lărgire a colaborării între partidele democratice, prin formarea Frontului Național Democrat, la care să adere și P. N. Ț.

Intregul popor cerea măsuri hotărîte împotriva trădătorilor de țară și a criminalilor de războiu, împotriva antonescienilor, șefilor legionari, naziștilor.

Și care a fost urmarea?

Scrisoarea d-lui Maniu către comandantul legionar Comaniciu cu citarea ortodoxiei codreniste, declarațiile d-lui Maniu la „Aro", precum că legionarismul a „dispărut" în „partidele de ordine" și poziția luată de oficiosul P. N. Ț. despre „absorbirea" coloanei a V-a în P. N. Ț.

Aceleași contradicții între linia aparentă și linia reală, între ideologie și practică, între declarațiile de politică externă și manevrele de politică internă.

Astăzi, însă, poporul român își cunoaște bine drumul și călăuzele. Astăzi el se alătură acelor organizații cu adevărat democratice, cari făuresc un viitor liber și fericit României, organizații unite în Frontul Național Democrat.

Miron Constantinescu

„Victoria"

1 DEC. 1944

DEMASCAREA D-LUI IULIU MANIU

Admirator, încă din 1937, al lui Mussolini și Hitler

- SUSȚINĂTOR AL LUI CODREANU ȘI AL GĂRZII DE FIER
- SPRIJINITOR AL LUI ANTONESCU ȘI AL RĂZBOIULUI ANTI-SOVIETIC
- SABOTOR PERMANENT AL DEMOCRAȚIEI ȘI AL UNIRII FORȚELOR PATRIOTICE
- DE CE BLOCUL NAȚIONAL DEMOCRAT S'A INCHEIAT ABIA LA 20 IUNIE 1944?

Senzaționalul zilei de azi îl constitue desigur demascarea d-lui Iuliu Maniu și arătarea că d-sa era [illegible] admirator al lui Mussolini și [illegible]ler încă din Decembrie 1937.

Iată dece nu mai poate surprinde pe nimeni faptul că șeful partidului național-țărănesc a încheiat în 1937 cunoscutul cartel electoral cu Garda de Fier, iată de ce nu mai poate surprinde pe nimeni întreaga d-sale poziție de sabotare, de tergiversare a unirii forțelor democratice.

Mai mult: iată de ce n'a mirat pe nimeni faptul că șeful partidului național-țărănesc a aprobat pur și simplu războiul anti-sovietic, sub formula cunoscută: „Până la Nistru", când știut este că însăși această delimitare în spațiu nu putea însemna decât tot războiu împotriva U.R.S.S. și când tot atât de știut este că un război odată por[illegible] — și mai aleș un război ca acel [illegible]ist — pe care l-a aprobat d. Iuliu Maniu— nu poate fi oprit ici sau dincolo.

CE-A SPUS D. MANIU IN 1937

Dar [illegible] documentul de bază ca[illegible] [illegible]eștuește definitiv pe d. Maniu. E vorba de o declarație pe care a făcut-o la Cluj, în Decembrie 1937, și care poate fi aflată de oricine în colecția ziarelor vremii. Noi o reproducem după „Adevărul" No. 16.517 din 2 Dec. 1937.

Ea sună astfel:

„Avem ca exemplu pe Mussolini în Italia și pe Hitler în Germania, cari prin voințele lor nestră[illegible], au reușit să tre[illegible]ească conștiințele națiunilor respective, ajungând azi la realizări invidiate de lumea întreagă. D. Adolf Hitler în Germania, prin felul cum a știut să-și impună voința dârză, nu numai că și-a salvat țara de anumite curente care de care mai periculoase, dar a reușit să concentreze asupră-și atenția lumii întregi. E drept că atunci când pe firmamentul politic internațional au apărut un Mussolini și apoi un Hitler noi i-am privit cu oarecare neîncredere.

Faptele lor însă, le justifică azi cu prisosință existența și noi, ca spectatori obiectivi, trebue să-i admirăm".

Așadar, nu numai că d. Iuliu Maniu își exprimă admirația dar se și mustră, pe d-sa și pe partizanii d-sale, că nu au privit dela început cu încredere pe Mussolini și Hitler.

LEGATURA CU GARDA DE FIER

Această admirație explică întreaga atitudine a d-lui Iuliu Maniu, atât față de Garda de Fier, al cărei „Căpitan" a declarat, precum se știe, că în 48 de ore dela instaurarea lui la putere, va schimba politica externă a țării aducând-o alături de Axă, cât și atitudinea față de Ion Antonescu când acesta s'a instaurat la putere și mai ales când a pornit războiul anti-sovietic alături de Hitler. Acest război a fost aprobat de d. Iuliu Maniu, mai mult: a fost sprijinit de d. Maniu pe de

o parte prin susținerea lui „până la Nistru", pe de altă parte prin refuzul său sistematic de a participa la unirea — atât de necesară — a forțelor democratice.

D. MANIU A APROBAT RAZBOIUL CONTRA SOVIETELOR

In realitate d. Maniu a aprobat războiul anti-sovietic nu numai până la Nistru, ci până la Don și până la Volga. Căci toată strădania, tot sbuciumul forțelor activ democratice, în frunte cu Partidul comunist de a realiza strângerea tuturor forțelor patriotice într'un mănunchi care să pornească la acțiune pentru apărarea criminalului războiu, se isbea și s'a isbit necontenit de d. Iuliu Maniu.

D-sa când aproba, când desaproba, pertracta, tergiversa,. In acest timp, situația țării se agrava și mai mult, iar poporul sângera mai groaznic, mai fără folos tot mai departe pe pământul Uniunii Sovietice. Luni și luni au urmat tratativele, ANI întregi, pentru ca abia la 20 Iunie 1944 să se poată închega acel bloc al celor patru partide, Blocul național democratic care să acționeze la 23 August.

Dar chiar la 23 August 1944, care a fost rolul d-lui Iuliu Maniu?

A fost el atât de „hotăritor" precum s'a afirmat? A fost el „capital"?

Adevărul e tocmai dimpotrivă.

Dar despre aceasta în numerele noastre viitoare.

Rep.

2923

D. „Victoria"

1 DEC. 1944

OPERAT LA FIŞE

10

D. MANIU S'A DECLARAT!

Postamentul pe care stă statuia omului cu guler înalt cu gest onctuos, cu apriga şi istorica lui nehotărîre pe buze, se clatină. Statuia faimei sale, statuia moale stă să se prăvălească. D. Iuliu Maniu, hamletul dela Bădăcini, îşi rosteşte monologul: a fi sau a nu fi de partea latifundiarilor, a moşierilor, a bancherilor; a fi, sau a nu fi împotriva claselor muncitoare. Dar hamletul dela Bădăcin a fost rezolut, nu s'a păstrat de astă dată în nehotărîrea prinţului dela Elsenor. A trecut cu arme şi bagaje (bagajul partizanilor săi, dintr'o conducere deochiată) de partea celor graşi, graşi la pungă şi la obraz şi s'a declarat duşmanul masselor populare, al muncitorimei. Căci toată atitudinea mută sau articulată prin grai a d-lui Maniu, a fost un nesfârşit şi perfid manifest, care îndemna o parte a naţiunii să stăvilească elanul deşteptării claselor muncitoare şi îndemnul acesta îşi adâncea intenţia, creştea în spiritele atinse de o boală veche, împătimite. Îndemnul la moarte.

Căci după spusa d-lui Gheorghiu-Dej, d. Iuliu Maniu, este responsabil moral de cele ce s'au petrecut dela 23 August până astăzi la noi, datorită gărzilor d-sale, „gărzile Iuliu Maniu", înarmate şi conduse personal „din umbră", lăsând deschisă poarta gardiştilor de fier, în sânul partidului naţional-ţărănesc şi latitudinea să-şi desăvârşească pornirile criminale şi de răsbunare.

Cei doi muncitori, ucişi în vreme ce căutau mijloace să aline suferinţele Moldovei şi Ardealului de Nord, încadrează de acum ca două paranteze mustrătoare, acuzatoare, forţa morală a Sfinxului dela Bădăcin.

De câte ori, apologeţii d-sale vor mai îndrăzni să-i preamărească „meritele politice", forţa morală", etc., vor avea în faţa ochilor, jocul straniu, de cerneală, al semnelor mirării, cele două victime care se vor insinua în toate situaţiile şi lucrurile, care vor fi legate de făptura acestui mare animator de gărzi asasine şi proteguitor al Gărzii de fier.

D. Maniu, care printre alte celebrităţi o avea şi pe aceea, formulată prin propriile cuvinte, „eu, dragule, nu mă declar!" acum s'a declarat.

E de partea cealaltă.

E, adică, împotriva poporului.

Radu Boureanu

SCÂNTEIA
2 DEC. 1944

Ce mai așteaptă D-l Maniu ?

Iuliu Maniu nu mai este astăzi în politica țării, decât o încăpățânată încercare de rezistență în fața valului forțelor progresiste în plină desfășurare.

O încercare de a strânge în jurul său elementele cele mai obscurantiste și reacționare, criminalii de răsboiu, asasinii, jefuitorii și foștii agenți de poliție și de a le organiza pentru a se pune deacurmezișul ridicării unei Românii democratice, libere și luminoase.

O încercare, care prin caracterul ei de întunecată perspectivă politică, se concretizează prin acte ucigașe, provocatoare, așa cum au fost săvârșite de bandele „Iuliu Maniu" în Ardealul desrobit, așa cum s'au manifestat la adunările politice ale P. N. Ț., în sfârșit așa cum au culminat în Apărătorii Patriei.

Așa încât atributul de partid „istoric" sau de persoană „istorică", așa cum a fost calificat în ultimul timp, d. Iuliu Maniu, încetează de a fi o ironie. Este o caracterizare cu totul potrivită și are într'adevăr o greutate istorică.

D. Maniu aparține trecutului.

Disolvarea bandelor sale din Ardeal, atitudinea sa negativă față de marile probleme ce se pun astăzi poporului român ca și actele de sabotare a aplicării Convenției de Armistițiu, pe care le-a condus și le-a inspirat, sunt tot atâtea puncte din testamentul său politic pe care îl va sancționa — de astă dată — poporul român.

Și partidul național țărănesc, dacă mai conține în el suficiente forțe democratice propulsive.

Este însă interesant de amintit, pentru cei cari mai cred — irațional — în democratismul d-lui Maniu, să arătăm că atitudinea de azi nu e întâmplătoare, ci ea continuă o linie politică reacționară, deja de mult formulată.

Iată, mai jos, încă o dovadă menită să convingă și pe ultimii săi discipoli slugarnici. Este vorba de un expozeu al d-lui Maniu, făcut în ședința Comitetului executiv din Ardeal din 31 Oct. 1937. Citâm după oficiosul național țărănist „Dreptatea" (cu data de 3.XI.1937):

„După unificarea Italiei, Mussolini văzând că anumite curente pun în discuție însuși rezultatul răsboiului și amenință Italia cu prăbușirea și-a zis : să ne adunăm într'un mănunchi, într'o fascie în contra tendințelor materialiste și să apărăm unitatea Italiei câștigată prin războiul plin de jertfe.

In Germania erau stăpâni socialiștii și comuniștii. Aveau milioane de voturi, dar ei au năzuit să mulțumească numai interesele materiale, nu au știut însă pipăi și partea sentimentală a poporului german. Hitler a devenit stăpânul Germaniei exploatând această parte. Lozinca lui a fost : pacea ce s'a făcut ne calcă demnitatea națională. Suntem și vrem să fim egali cu celelalte națiuni. Pe tema aceasta și pe judecarea reală a posibilităților economice ale țării sale, a ajuns stăpân nu numai pe Germania ci și pe atenția lumii întregi, care se uită nu cu un ochi, ci cu amândoi la ceeace face el, și este silită să țină cont de el, pentrucă a știut să mobilizeze într'un curent formidabil partea sentimentală : demnitatea națională.

(Să apelăm la demnitatea națională!).

Sunt de părere că și noi, poporul român trebue să facem la fel".

Asta este concepția d-lui Maniu despre „demnitatea națională": cea hitleristă.

Prezența acestui strigoi în politica românească nu-și mai are nici un rost.

In discursul său, ținut deunăzi în Piața Victoriei, tov. Gheorghiu-Dej a încheiat această carieră politică atât de rușinoasă pentru țară, astfel :

> **„Și-a exprimat dorința de a se retrage la Bădăcin. Mă mir că nu s'a retras încă până acum". (Cetățenii strigă : „Să se ducă!").**

Ce mai așteaptă d. Maniu ? Să-l măture poporul ?

Silviu Brucan

2923

12

ROMÂNIA

ROMÂNIA LIBERĂ
2 DEC. 1944

ASEARĂ, OAMENI DE-AI LUI EUGEN CRISTESCU AU IMPĂRŢIT «DECLARAŢIA» LUI MANIU

Mârşăvia înfierată de muncitori, a ajuns în mâinile cetăţenilor prin oameni plătiţi

Muncitorii tipografi, muncitorii patrioţi, au refuzat categoric să publice declaraţiile provocatoare a reprezentanţilor partidului naţional-ţărănesc. Era şi firesc. Muncitorimea Capitalei a înţeles de mult drumul care trebue urmat pentru înfăptuirea unei Românii a lor, a celor mulţi, unei Românii libere.

Dar şefii reacţionari din P. N. Ţ., nu înţeleg să se oprească. Provocarea trebue dusă până la capăt. Iată de ce în seara zilei de eri se împărţea prin cafenele declaraţia mârşavă.

Dar, pe semne, nu prea s'au găsit oameni să împartă fiţuica. Şi atunci, în disperare, au fost găsiţi acei care fac totul pentru plată. La cofetăria Angelescu împărţirea „declaraţiei" o făcea individul Bălănescu, cunoscut de mulţi că e în Serviciul Secret, acel care în 1943 îl servea pe satrapul Eugen Cristescu dela Siguranţă.

ROMÂNIA LIBERĂ
2 DEC. 1944

IULIU MA[NIU]
A TRĂDAT PO[PORUL]

A venit timpul să spunem adevărul despre Iuliu Maniu, despre ...cătorii reacționari ai partidului național-țărănesc, acei care se pu... ...mezișu' luptei poporului român pentru independență și libertate. ...ment... ...mulgem masca de pe obrazul iezuitului ... ...mocr... ...sarizat în jurul său pe reacționari, a t... ...etat... cu ei, l-a slujit. Vom da continuu, zi de zi, nu ... ...clara...ile și pozițiile luate față de diferite probleme,

Iuliu Maniu și muncitorimea

...aniu se afirmă prietenul ...rimii, apărător al ei. Acea... ...aduce în fapte prin lozin... ...os teroarea sindicală" și ...mația că „organizarea în ... impiedică înțelegerea în... ...lucători și muncitori, ab... ...esară producției". Cu al... ...e, muncitorii trebue să ... foame, trebue să îndure ...mizerii și mai ales să nu ...la felul cum execută di... hotărîrile privitoare la ...producției. ...ziția lui Maniu nu este

Muncitorii din Valea Jiului își aduc bine aminte cine a fost inițiatorul sindicatelor galbene din regiune, menite să oprească lupta minerilor pentru o viață mai bună — imediat după războiul mondial.

Muncitorii din Valea Jiului, vechii sindicaliști, nu uită, că acela care a căutat prin sindicatele galbene să-i împiedice de la organizarea în sindicate profesionale, era Iuliu Maniu.

Și dacă nu crede cineva, îl rugăm să citească cartea lui Constantin Stere — și va afla.

Iuliu Maniu și Codreanu

...fost ...

...tualul președinte al Partidului ...țional-țărănesc, privitor la ne... ...Gărzii de fier ?

...ătorii Patri...
...misia Locală a ... București

reacționarilor, că ... de ele și nu vor ... până ce nu vor fi ... criminalii poporulu... cu Penescu.

Comisia de fem... lângă sindicatu...

Indurerată de lo... rită de tovarășa te... gareta Cozea, prin... tovarășului de viață ... Ion Cozea, Comisia ... pe lângă sindicatul ... sigură că va duce l... sită, pentru a războ... crimă, săvârșită de ... leriști - legionari, d... poporului, în frun... nescu.

MUNCITOR...
...TRALE AUTO-GĂ...
...jutăm țara, ca la ... ...rile noastre pent... ...ă"

...tațe (salariat public) și re... ...C.F.R.

6) Cerem Casei Asigurărilor ... dea asistența necesară ... ...entele necesare. Să se fac... ...rătorilor la ateliere de 2 or... ...ână și să se înființeze la... ...rmacie cu cele necesare ... ...ente de prim aj...tor.

Înțelegem cu toții să ne aj... ...la rândul ei să ne poată ... ...le noastre pentru existență.

...care are ... ...ționari ... - îm... ...ră

tate (salariat public) și re
e C.F.R.
6) Cerem Casei Asigurării
e dea asistența necesară
entele necesare. Să se fac
rătorilor la ateliere de 2 or
ână și să se înființeze la
rmacie cu cele necesare
ente de prim ajutor.
Ințelegem cu toții să ne aj
la rândul ei să ne poată
le noastre pentru existență.

A venit timpul să spunem adevărul despre Iuliu Maniu, despre
cătorii reacționari ai partidului național-țărănesc, acei care se pu
mezișul luptei poporului român pentru independență și libertate.
ment... smulgem masca de pe obrazul iezuitului
nocr... arizat în jurul său pe reacționari, a t
tetat... cu el, l-a slujit. Vom da continuu, zi de zi, nu
clarat... ile și pozițiile luate față de diferite probleme,

care are
...ționari
– îm

Iuliu Maniu și muncitorimea

...aniu se afirmă prietenul ...rimii, apărător al ei. Aceaaduce în fapte prin lozin...os teroarea sindicală" și ...rmația că „organizarea în ... împiedică înțelegerea în...lucători și muncitori, ab...cesară producției". Cu al...e, muncitorii trebue să ... foame, trebue să îndure ... mizerii și mai ales să nu ...la felul cum execută di... hotărîrile privitoare la ...producției.

...ziția lui Maniu nu este

Muncitorii din Valea Jiului își aduc bine aminte cine a fost inițiatorul sindicatelor galbene din regiune, menite să oprească lupta minerilor pentru o viață mai bună — imediat după războiul mondial. Muncitorii din Valea Jiului, vechii sindicaliști, nu uită, că acela care a căutat prin sindicatele galbene să-i împiedice de la organizarea în sindicate profesionale, era Iuliu Maniu.

Și dacă nu crede cineva, îl rugăm să citească cartea lui Constantin Stere — și va afla.

Iuliu Maniu și Codreanu

... fost omorît de legio...ma dizolvării Gărzii de ...sul s'a judecat în Mar...e a declarat între altele

ac...tualul președinte al Partidului național-țărănesc, privitor la necesitatea dizolvării Gărzii de fier? Iată:

„Garda de Fier nu trebuia dizolvată pentru că nu există texte de lege corespunzătoare. Și apoi, aceasta nu rezolvă nimic".

In aceiași ședință, privitor la Gardistul Moța, Maniu declara:

„Moța e bun român și nu-l cred capabil de complot împotriva Statului".

— Iată-l pe Maniu apărând pe asasinii lui Duca și dând iscălitură în alb, aceluia care va antrena apoi Garda de fier, pe calea zdrobirii democrației, așa timide și necomplecte cum era ea.

Consecvent acestei linii, a încheiat trei ani mai apoi, pactul de neagresiune cu Codreanu. Dreptatea, pentru acest „mare gest patriotic" îi cântă osanele în articolul de fond, nesemnat din 5 Decembrie 1937, sub titlul:

„FRONTUL CARACTERELOR S'A INCHEIAT".

Caracterele: Corneliu Codreanu și „democratul" Maniu.

MANIU - MUSSOLINI

In declarațiile făcute presei străine la 30 Noembrie 1937, „antifascistul" Maniu amintește:

„bunele relații pe care le-am avut cu Italia în calitate de președinte de consiliu și exprim mulțumirile mele d-lui Mussolini, care a tratat toate chestiunile italo-române într'un spirit constructiv și cu bunăvoință".

In adevăr „cu bunăvoință". Căci Mussolini a fost permanent acela care a susținut pe grofii unguri revizioniști, Mussolini a fost acela care a dat azil tuturor iredentiștilor. Cum să nu-i mulțumească „ARDELEANUL" Maniu? Cât de „spiritul constructiv" al lui Mussolini, admirat de Maniu — îl cunoaștem: dictatul de la Viena,

2923

15

14

TRIBUNA POPORULUI

3 DEC 1944

ULIU MAN

(din pagina 1-a)

2923

15 ~~16~~ 17

SEMNALUL

3 DEC. 1944

OFENSIVA IMPOTRIVA D-LUI MANIU

„Partidele istorice nu înțeleg mersul vremii"

O campanie care și-a limpezit acum ținta: se urmărește scoaterea d-lui Iuliu Maniu din viața politică.

Unele ziare anunțau eri aceasta ca fapt îndeplinit. Afirmație pripită.

In acest timp, ofensiva împotriva d-sale continuă cu o violență crescândă. Numeroasele coloane de ziar și literele cele mai groase îi sunt rezervate.

„Scânteia" numește pe conducătorii Partidului național țărănesc avocații moșierilor ce nu se lasă expropriați și amintește represiunile muncitorești dintre aceste două războaie din urmă.

„România Liberă" numește pe d. Maniu „Omul de încredere al lui Codreanu", care ar fi lăsat instrucțiuni, ca după moartea sa, legionarii să treacă la partidul național țărănesc.

Iar d. G. Călinescu în articolul de fond din „Tribuna Poporului", atacă mijloacele de care d. Maniu se folosește în politică.

După cum vedem, o ofensivă susținută cu toate forțele concentrate.

„Dreptatea", oficiosul național țărănesc, se mulțumește să răspundă că orice s'ar afirma, nimeni în România și în toată Europa, nu va putea fi convins că d. Maniu nu este un democrat desăvârșit.

GUVERNUL ȘI PARTIDELE ISTORICE

Paralel cu campania contra d-lui Maniu se desfășoară acțiunea Frontului național-democrat pentru adoptarea de către guvern a platformei F. N. D.

In acest sens a vorbit d. Gheorghiu-Dej la Constanța, amintind că principiile de bază ale platformei sunt: naționalizarea industriilor și băncilor, precum și reforma agrară.

De asemeni d. Vlădescu-Răcoasa, la Sibiu, a arătat că guvernul actual este compus mai mult sub presiunea evenimentelor, decât de bună voie și a acuzat partidele istorice că nu înțeleg mersul vremii.

Ziarul „Dreptatea" vorbind despre manifestările politice ale extremei stângi face aluzie la acele încercări de a monopoliza fidelitatea în executarea armistițiului sau sentimentele de sinceră și caldă recunoștință față de aliați, sentimente care sunt ale țării întregi, inclusiv, deci, ale partidului național țărănesc, după cum subliniază oficiosul acestui partid.

2923

16 17

16

SCÂNTEIA
3 DEC. 1944

IULIU MANIU și clasa muncitoare

Iuliu Maniu reprezintă în politica românească ostilitatea permanentă față de clasa muncitoare.

El a reprezentat și reprezintă interesele băncilor, marilor industriași și marilor moșieri. Atitudinea lui Iuliu Maniu față de platforma F. N. D., față de naționalizarea marilor bănci, a industriei de bază, față de reforma agrară — dovedește acest lucru. Deacea el a fost și este un dușman neîmpăcat al clasei muncitoare, care a stat tot timpul în fruntea luptei pentru progres împotriva acestor cercuri reprezentate de Maniu.

Această ostilitate profundă derivă dintr'o completă opacitate față de ideile noi, față de formele noi, față de forțele noi, pe cari le poartă cu sine și le înfăptuiește muncitorimea, în fruntea tuturor celor ce muncesc.

Această ostilitate l-a făcut să ia în brațe fascismul, Garda de fier, să acopere și apere elementele cele mai reacționare, pe antonescieni, pe criminalii de răsboi, pe legionari.

Această dușmănie față de muncitori s'a manifestat întotdeauna, începând dela participarea sa la reprimarea mișcărilor muncitorești din Austro-Ungaria în 1918.

In timpul revoluției socialiste maghiare din 1919, Iuliu Maniu a sprijinit represiunea sângeroasă împotriva muncitorilor și țăranilor unguri și ne-unguri ce luptau pentru o nouă viață. Reintronarea dominației grofilor reacționari și șovini, a marilor capitaliști hrăpăreți și imperialiști a fost nu numai o lovitură dureroasă și prelungită până astăzi împotriva poporului maghiar, dar ea a însemnat și o gravă lezare a intereselor poporului român și ale României ca stat. Aci trebue căutată originea revizionismului maghiar și astfel s'a ajuns la Dictatul din 1940 dela Viena.

In epoca imediat următoare răsboiului, Iuliu Maniu a împins la formarea de sindicate galbene, a încercat să provoace diversiuni menite să destrame unitatea proletariatului. Iată ce scrie C. Stere în „Partidul Național Țărănesc și cazul Stere":

„Primul ministru, în conștiința infinitei sale popularități, a primit, cu o modestă resemnare, sugestiunea creării unor organizațiuni muncitorești ce ar urma să fie denumite „sindicatele Iuliu Maniu".

Ministrul de Interne, cu acel sincer devotament și entuziasm, care-l mână ori de câte ori este vorba de gloria d-lui Iuliu Maniu, și care, cum vom vedea, nutrea pentru șeful său și nădejdea încoronării cu prerogativele regale, a și dat imediat instrucțiunile cuvenite prefectului de Hunedoara, d. Rozvany.

Sindicatele galbene au luat naștere, deși nu arboraseră încă, mi se pare, pe frontispiciu gloriosul nume, dar câmpiile din jurul Lupenilor au și fost roșite de sângele victimelor acestor visuri de grandoare.

Bine înțeles, sancțiunea n'a fost aplicată nici primului ministru, nici ministrului de interne, nici ministrului muncii, care în beatitudine așteptau desnodământul, ci bietului d. Rozvany, om de ispravă cât se pare, și executor prea fidel al ordinelor primite. (p. 121).

In timp ce sângele muncitorilor minieri curgea în Valea Jiului, la Lupeni, Iuliu Maniu creea „sindicate" care să-i poarte numele și care să spargă unitatea muncitorimii.

Există o continuitate deplină și tragică în această privință.

Guvernarea care a urmat și în care Iuliu Maniu, pe față sau din umbră, a fost conducătorul sau inspiratorul principal, s'a caracterizat prin acte de teroare și represiune împotriva clasei muncitoare.

Aceste acte au culminat cu baia de sânge dela Grivița C. F. R. din Februarie 1933, unde au pierit sute de truditori ce și-au cerut drepturile și au protestat împotriva arestării samavolnice a îndrumătorilor lor.

Despre atitudinea lui Iuliu Maniu în perioada 1937—1944, despre strânsa colaborare cu Garda de fier, despre primirea „Coloanei a cincea" în Partidul Național Țărănesc, fiecare cetățean, care a urmărit viața politică, chiar după 23 August, e clarificat.

Iuliu Maniu a mers alături de fasciști, a sprijinit pe legionari, și a proclamat admirația sa față de Hitler și Mussolini, a susținut pe Antonescu și regimul său tâlhăresc.

Niciodată, însă, Iuliu Maniu nu s'a ocupat de salariile muncitorilor, de satisfacerea revendicărilor lor, de înlăturarea mizeriei și foametei.

In loc de pâine, le-a trimis gloanțe, în loc de libertate, represiuni și teroare, în loc de democrație, colaborare cu Garda de Fier.

Acesta e Iuliu Maniu.

De aceea muncitorimea română și întregul popor îl consideră ca pe reprezentantul tipic al trecutului negru de jaf și asuprire.

Miron Constantinescu

IULIU MANIU OMUL DE INCREDERE AL LUI CODREANU

Drumul lui Maniu, drumul trădării poporului român este presărat de fapte care au fost tăinuite opiniei publice. Continuăm cu demascarea lor, căci poporul are dreptul să știe adevărul și a venit timpul să-l poată afla:

In 1937, la Cluj, Maniu a fost vizitat de o delegație a studenților legionari. La această intrevedere el și-a manifestat dorința să-l întâlnească pe Corneliu Codreanu. Intâlnirea a avut loc în casa lui Miți Gerota, actual mare șef la național-țărăniști, fost secretar general al ministerului de Justiție în guvernul Antonescu-Horia Sima. Ce s'a discutat la întâlnirea aceasta nu s'a aflat decât câteva zile mai târziu când Corneliu Codreanu a declarat activiștilor legionari la sediul din str. Gutenberg:

„In cazul dacă eu voiu dispare, mișcarea legionară nu trebue să se alăture unor oameni aparent apropiați de noi ca Vaida-Voevod, Goga, Manoilescu — ci, EA TREBUE SĂ ASCULTE DE SFATURILE D-LUI IULIU MANIU".

«FOARTE GRAV!»

Acest cuvânt de ordine a fost aplicat în viață. Intâi, prin „pactul de neagresiune" din toamna 1937, apoi prin menținerea legăturilor permanente între conducătorii legionari, chiar de la Berlin și Maniu, secondat de ciracii lui.

Căci și astăzi, după 23 August, d-nii Virgil Solomon și Ghilezan păstrează contactul cu șefii legionari. Căci imediat după 23 August ei au luat legăturile cu unii legionari pe care i-au sfătuit **„să se apropie de muncitori, să-i organizeze, ca nu cumva aceștia să încapă sub influența comuniștilor".** *Și când au aflat că legiunea* **NU MAI POATE FACE ACEST JOC,** *că muncitorii nu mai ascultă decât de sindicatele lor profesionale, ambii au exclamat :*

„Foarte grav!"

Da, este foarte grav. Grav pentru acei care trădează cauza poporului Grav pentru acei care vând pentru a mia oară libertatea Țării. Grav pentru acei care se pun în slujba aceleiași reacțiuni pe care au susținut-o, pe care o reprezintă, pe care o unesc în jurul lor. Grav — pentrucă astăzi pe arena politică a țării noastre este loc numai pentru forțe democratice adevărate, pentru partide, organizațiuni, formațiuni care înțeleg a se uni pe drumul apărării cinstite a Patriei.

DREPTATEA
4 DEC. 1944

ATACURI IMPOTRIVA PREȘEDINTELUI PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚARANESC

Declarațiile d-lui Iuliu Maniu

Față de diversele atacuri apărute în uenele ziare la adresa d-lui Iuliu Maniu, ne-am adresat d-sale spre a ne da un răspuns.

Am întrebat pe d-l Președinte.

— Ce răspuns aveți să dați la atacurile îndreptate contra Dvs. în unele ziare?

— „Niciunul. Nu dau nici un răspuns, cum n'am dat niciodată, ori de câte ori am fost atacat".

Vă amintiț că în epoca dintre anii 1921 — 25 am fost violent atacat pe presupunerea că aș nutri idei comuniste. Epitetul „bolșevic", cu care eram aproape cotidian arătat, se poate găsi în colecția ziarelor din vremea aceea. La toate aceste atacuri eu nu am răspuns.

Regretatul profesor N. Iorga deasemenea m'a atacat cu violență, vreme îndelungată, ba chiar a scos și o carte în care eram atacat.

Nici la aceste atacuri nu am răspuns.

Mai târziu, defunctul Const. Stere, în articole de o violență necunoscută m'a atacat și pretutindeni îmi aducea acuzațiunea că ași fi ruso-fil.

El a scos și o broșură, în care deasemenea eram ponegrit pentru ideile mele. Firește, nici la aceste acuzațuni nu am răspuns.

După o altă epocă de timp, oamenii lui Carol II s'au ridicat împotriva mea și'n articole de presă sau întruniri publice mă atacau pentru ideile mele, cari năzuiau la o politică externă alături de aliați și ruși. Era mijlocul cel mai lesnicios pentruca astfel politica de germanofilie a lui Carol al II-lea, să se poată realiza mai cu folos. Insuși un prim-ministru al ex-regelui Carol, într'o cunoscută orațiune la Radio m'a atacat cu destulă violență, fiindcă mă ridicasem cu toată plterea împotriva dictaturii ex-regelui Carol. Nici la aceste atacuri n'am răspuns.

Legionarii la rândul lor partizani în politica externă ai unei apropieri de Germania hitleristă, m'au atacat deasemenea, pentrucă știau afinitățile mele cu politica externă alături de aliați și ruși.

Nici legionarilor, ca și celor mai sus citați, nu le-am răspuns.

Am venit însfârșit la epoca antoneștilor, care este prea apropiată, pentruca cineva să nu-și amintească cu câta violență am fost atacat, pentru motivul că nu împărtășeam „urbi et orbi" vederile naziste ale mareșalului și oamenilor lui.

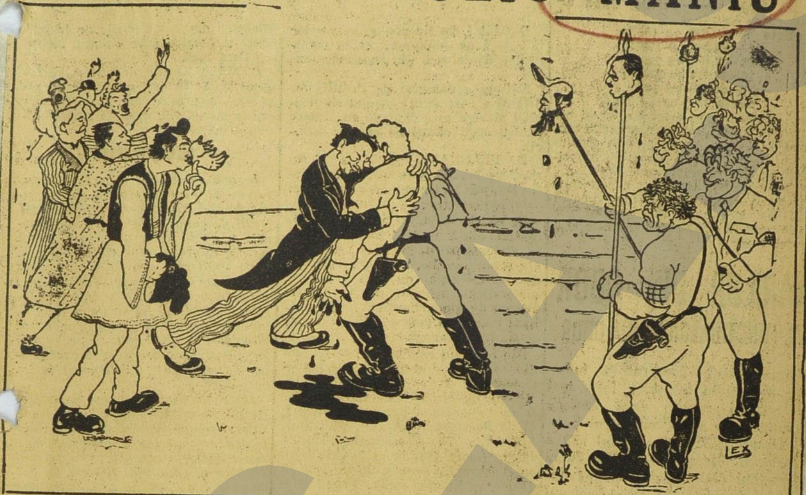
Pentru statornicia credințelor mele politice alături de aliați și ruși, pe care am urmărit-o încă din timpul războiului trecut și până'n ziua de astăzi, persecuții din cele mai grele, urmăriri din cele mai degradante, sancțiuni din cele mai severe, au fost îndreptate împotriva mea și a prietenilor mei, și totuși continuând linia principiilor mele, n'am răspuns nmic.

Nici la atacurile recente din anumite ziare nu voi răspunde.

Am mângâierea, că toți aceia, cari în decursul celor din urmă 25 ani, într'un fel sau într'altul m'au atacat, au terminat prin a recunoaște că evenimentele mi-au dat totdeauna mie dreptate.

Bineînțeles eu am suportat atacurile, având siguranța că urmărind dreptatea, legea și morala și având sprijinul lui D-zeu voi izbuti și am izbutit. Și având de partea mea dreptatea cauzei, ea va birui".

«GREȘELILE» LUI ANTONESCU ȘI DOMNUL IULIU MANIU

D. Iuliu Maniu pozează astăzi în mare democrat și în consecvent luptător, împotriva dictaturii lui Antonescu și a cotropitorilor naziști. Suntem însă în posesia unui material adresat cadrelor partidului național-țărănesc, în care d. Iuliu Maniu arată că Antonescu cu toată cinstea lui, a săvârșit câteva greșeli. Care sunt „greșelile" svârșite?

***Prima greșeală este intrarea în axă* fără a obține nici o asigurare sau compensațiune.**

Adică, d. Maniu îi impută lui ...tonescu că a vândut țara prea ...ftin. A cerut prea puțin.

Cu alte cuvinte, putea s'o facă dar s...i fi dat ceva în schimb — pămân...t străin, credite, sau cine știe ... ...nefaceri.

...ntru d. Maniu, crima de a fi ...cat țara noastră în brațele lui ...er, crima de a fi jertfit popo... pentru a trimite toate în Germ...nia, crima de a fi transformat ...mânia în baze de atac împotriva ...poarelor pașnice — acestea sunt ...greșeli".

Primirea armatei germane în Ro...mânia, este iarăși — după părerea ...-lui Maniu — o „greșeală". Nu e ...rimă săvârșită față de independența națională a poporului ro...mân, nu este ferecarea românilor ...n proprie țară și punerea lor sub amenințarea baionetelor prusace — nu este act de înaltă trădare, ...ste simplu: „o greșeală".

Până la Nistru

A treia greșeală — după păre... d-lui Maniu, a fost trecerea ...Nistrului, de armata română. Aci d. Maniu este consecvent. Pentru a doua oară recunoaște — nu știa că vom găsi și acest document — că „voluntarul" Mihalache și „propagandistul" Lupu, au avut tot asentimentul d-sale.

Căci „până la Nistru" se putea. Era și aceasta o mască, puțin abilă, de a acoperi adevăratele porniri imperialiste și antisovietice, pe care le nutrea. „Până la Nistru"! Parcă începând un război poți stabili până unde ai să mergi! Parcă nu era clar că atacând pe Prut, alături de hitleriștii care au cotropit țara noastră, alături de jefuitorii naziști, mergem într'un război de jaf și asuprire, nedrept, dușman intereselor poporului român! „Până la Nistru" era un fel de a acoperi adevărul: mâna întinsă lui Hitler și Antonescu în criminala lor campanie, împotriva Națiunilor Unite. Și oare nu știa d. Maniu, părintele spiritual al „voluntarilor" (pe Radu Gyr, probabil tot d-sa l-a trimis pe front în Răsărit) ce înseamnă să fii agresor? Dar d. Maniu găsește scuze: Antonescu a „greșit".

LEGIONAR-ȚĂRĂNISTUL ION COSTEA

D. Maniu nu poate fi decât milos față de Antonescu. Era natural. D. Maniu continua a menține relațiile cu legionarii, agentura deschisă a hitlerismului în România. Pentru aceasta erau multe căi. Unele le-am arătat. Iată și alta:

Unul din pupilii d-lui Maniu este Ion Costea, altădată profesor la Cluj, redactor la „România Nouă" satelitul lui Maniu mai ales după retragerea de la șefie. Subit, în veligiatură pe pe malul Mării Negre, acolo unde era și Codreanu — Costea devine legionar înfocat. Rămâne și mai departe omul lui Maniu de astădată ca agent de legătură cu garda de fer. In timpul cât legionarii erau la putere, Ion Costea este sfetnicul lor în chestiuni ardelene. Este numit de legionari șef al unui sector din Ministerul Educației Naționale, apoi șef al organizației presei ardelenilor.

După rebeliune Costea reintră în partidul național-țărănesc, fiind aci șef de promoție Ion Costea a dus, după 23 August tratativele între național țărăniști și garda de fer. Ca răsplată a fost detașat de general Boițeanu la un liceu din București, a ajuns redactor la „Curierul" și la „Dreptatea Țăranilor".

Astăzi Ion Costea este „manist" sadea. Ca și Comaniciu. Ca și alții de teapa lor. E normal. E firesc. Reacțiunea vine în jurul lui Maniu, i se alătură, îl aclamă.

Trădătorii neamului românesc, legionarii fac cauză comună cu Iuliu Maniu, sfetnicul lor, conform testamentului lui Corneliu Codreanu.

UN ARTICOL DIN „RĂZBOIUL ȘI CLASA MUNCITOARE"

SITUAȚIA DIN ROMÂNIA

de V. LINEȚKI

Revista „Războiul și clasa muncitoare" publică următorul articol în numărul său din 15 Noembrie:

Au trecut peste două luni, decând între guvernele Uniunii Sovietice, al Angliei și al USA pe deoparte și guvernul României pe de altă parte a fost iscălită convenția de armistițiu.

Acest termen era suficient pentru ca guvernul român, care nu odată își manifestase dorința de a-și aduce contribuția în opera comună a Națiunilor Unite, să-și poată afirma, prin fapte, voința și capacitatea de a îndeplini un program de măsuri urgente, în vederea desăvârșirii zdrobirii militare a Germaniei hitleriste, precum și a nevoilor și a intereselor României înseși.

Multiplele declarații ale primului guvern Sănătescu, cu toată nebulozitatea unora dintre formulările lor n'ar fi lăsat, la prima vedere, să încapă îndoiala că cercurile politice din România, reprezentate în mod larg în acest guvern, își dau seama de necesitatea unei rezolvări urgente a celor mai importante probleme, puse României de mersul evenimentelor. Astfel, de exemplu, în una din aceste declarații, făcută la 12 Octombrie, se spunea că guvernul este gata să continue războiul prin toate mijloacele pe care le are la dispoziție, este gata să îndeplinească cu sfințenie condițiile armistițiului și a face în mod „rapid" epurația aparatului de Stat.

Insă, guvernul român nu s'a grăbit să-și plătească aceste polițe. Timp de două luni, guvernul român n'a făcut aproape nimic, ca să asigure îndeplinirea suficientă a condițiilor principale din convenția de armistițiu. Guvernul Român s'a eschivat sistematic dela îndeplinirea datoriei sale directe și a susținut deschis administrația care sabota convenția de armistițiu.

Acestea sunt faptele.

★

Conform articolului 2 al convenției de armistițiu, guvernul român are obligația să ia măsuri pentru internarea cetățenilor germani și ungur, aflați pe teritoriul României. Guvernul român a crezut însă posibil, de a nu aplica această măsură tuturor cetățenilor țărilor dușmane, iar Nemții și Ungurii internați erau ținuți în condiții cu totul nepotrivite cari le permiteau diferite avantagii.

Conform articolului 5 al convenției de armistițiu, autoritățile române au obligația să predea comandamentului aliat (sovietic) pe toți cetățenii sovietici și ai țărilor aliate, internați sau aduși cu forța în România pentru a fi repatriați. Totuși, diferiți reprezentanți ai administrației românești, împiedică prin toate mijloacele înapoierea cetățenilor sovietici în patrie.

★

...ul convenției de armistițiu Guvernul și Inaltul Comandament al României se obligă să nu permită exportul sau exproprierea ...ui fel de bunuri (inclusiv valori și valută) aparținând Germaniei, Ungariei sau cetățenilor acestora, ...u persoanelor domiciliate pe teritoriul lor, sau pe teritoriile ocupate de ele, fără autorizația Inaltului Comandament Aliat (sovietic). Ele vor păstra aceste averi după modalitatea stabilită de Inaltul Comandament Aliat (sovietic)". Autoritățile românești caută să se dispenseze de obligația de a îndeplini și acest articol al convenției. ... n'au luat toate măsurile necesare, creându-se, astfel, o situație care favorizează înstrăinarea bunurilor vizate, fără posibilități de control.

...Guvernul român n'a făcut nimic ...u îndeplinirea art. 11 al convenției care prevede compensarea daunelor pricinuite Uniunii Sovietice de operațiile militare și ocuparea de către România a teritoriului sovietic. ...Guvernului și în special ministrului ...finanțe, generalul Gheorghe Potopeanu, le-a trebuit o întreagă lună, ...u a transmite, însfârșit, Comisiei interaliate de control, propunerile ...nd realizarea acestei condițiuni. ...acest rezultat al unor meditații ...eizeci de zile, s'a arătat a fi complet nesatisfăcător și nu poate fi în ...n caz dovada unei dorinți sincere de a se ocupa serios de problemele rezultate din art. 11 al convenției de armistițiu.

★

...oziție asemănătoare a luat Guvernul român și în privința art. 12 ...convenției care obligă România ca ...termenul indicat de Inaltul Comandament aliat (sovietic) să înapoieze Uniunii Sovietice în completă bună stare valorile și materialele ...e pe teritoriul ei în timpul ...ui, aparținând instituțiilor sau ...ilor izolați." Acest articol ...e retrocedarea către Uniunea Sovietică a tuturor bunurilor materiale aparținând poporului nostru și ...de soldații și de haita hrăpăreață a funcționarilor lui Antonescu. ...vorba despre utilajul fabricilor ...uzinelor, despre materialul rulant al căilor ferate, despre mașinile ..., despre obiectele din muzee ...despre lucruri nenumărate, furate ...teritorii lui Antonescu pe teritoriul sovietic. Autoritățile române se ...opun prin toate mijloacele de a ...napoia bunurile străine iar guvernul ...privește foarte calm la tăinuitorii ave...

...publicarea de către comitetul partidului național-țărănesc din București, precum și „comentariile" caracteristice ale acestei moțiuni, scrise de astădată pe străzile Bucureștiului. In moțiunea național-țărănistă se vorbea despre „pedepsirea tuturor celor cari au ajutat la instalarea regimului de dictatură începând cu anul 1938" și despre „curățirea aparatului de Stat și a întregii vieți publice de toți colaboratorii acelui regim..." Iar la demonstrația național-țărănistă care a avut loc în aceeaș zi, au luat parte, îmbrăcați în tunici verzi, „băeții" lui Horia Sima, cari au pregătit regimul de dictatură și cari continuă a infecta aparatul de Stat al României.

A doua zi după nimicirea regimului Antonescu, conducerea partidului național țărănesc a deschis larg porțile partidului legionarilor și a oferit, ospitalier, adăpost acestor dușmani ai poporului, cari stărue să-și conserve forțele, pentru crime noui. Organizația partidului național-țărănist s'a transformat într'un adăpost special în care garda agentului hitlerist Horia Sima, s'a adăpostit de intemperiile politice. Speculând evenimentele din Ianuarie 1941, când armatele germane, aducând la îndeplinire rațiuni de pură conjunctură s'au declarat de partea lui Antonescu și împotriva Gărzii de Fier, legionarii caută azi să pozeze în rolul „de jertfe" ale regimului prohitlerist și pretind dreptul de a ocupa locul corespunzător în România eliberată de Nemți. In această privință ei au întregul sprijin al lui Iuliu Maniu, leaderul național-țărănesc, fost prim ministru și avocat, care încă în 1934 la procesul lui Corneliu Codreanu, învinuit de asasinarea primului ministru Duca, a apărut în calitate de... martor al apărării!

★

Publicarea de către jurnalele românești a corespondenței dintre Iuliu Maniu, ministru fără portofoliu în cabinetul Sănătescu și leaderul legionarilor, fostul secretar al lui Horia Sima — Comaniciu, aruncă o lumină destul de clară asupra legăturilor lui Maniu cu legionarii și asupra acestei alianțe impudice a fruntașilor național-țărăniști, care se consideră „sarea" pământului românesc, cu dușmanii poporului român.

Judecând după apelul lui Horațiu Comaniciu către așa numiții „foști legionari", legătura dintre Maniu și Garda de Fier a fost restabilită încă cu doi ani în urmă, când, după cum spune Comaniciu „acest mare om de stat ne-a ajutat cu sfaturile sale în căutarea de drumuri noi în împrejurări noi". In acelaș rol de stea călăuzitoare ale bandelor legionare, Maniu a apărut și acuma. In scrisoarea dela 29 August 1944, Maniu a calificat apelul lui Comaniciu „o proclamație remarcabilă, ce dezvălue sentimente patriotice", a expus amănunțit teoria sa prin care justifică punerea Gărzii de Fier în serviciul lui Hitler și aducând legionarilor achitarea, le-a dat libera trecere în partidul național țărănist.

„Dvs. ați hotărît sincer, — scria Maniu — să luați parte la munca de reconstrucție. Eu cred, că bine fac aceia dintre colaboratorii Dvs. cari vor adera la alte grupări politice".

Rezultatul imediat al înțelegerii dintre Maniu și Comaniciu a fost legalizarea legionarilor, ceeace le-a permis ca, după câteva săptămâni de așteptare, să ridice, din nou, capul.

Eșirile lor provocatoare la demonstrația național-țărănistă din București lozincile lor „Cerem pe Maniu și pe Brătianu! Trăiască Horia Sima!" actele lor penibile la meetingul național țărănist din Brașov, când un „invalid de război" oarecare declarând că „este mândru de decorațiile primite pe frontul de Est" a fost întâmpinat de țipetele „Vrem România în hotare vechi" și de cântecul „Dela Nistru până la Tisa" — toate acestea au devenit posibile numai în atmosfera aceea de lipsă completă de răspundere, creată de agitațiile lui Iuliu Maniu în jurul legionarilor cari și-au schimbat firma. Si, după aceasta, oamenii politici ai partidului național-țărănist mai suspină încă după „ordine" din România și condiționează aplicarea reformelor urgente, de cari le e frică ca de foc, de „introducerea ordinei" în țară! Chiar parlamentul vechiu austroungar, prin a cărui școală a trecut Maniu nu ajungea des, la asemenea culmi ale fățărniciei.

★

Astfel au fost ocolite și articolele 14 și 15 ale convenției de Armistițiu, cari obligau guvernul român să „colaboreze cu Comandamentul Aliat (sovietic) la arestarea persoanelor, acuzate de crime militare, precum și „să dizolve imediat toate organizațiile prohitleriste (de tip fascist) politice militare, paramilitare, aflate pe teritoriul României, precum și celelalte organizații cari fac o propagandă vrăjmașe Națiunilor Unite și în special Uniunii Sovietice și să nu admită în viitor existența unor astfel de organizațiuni".

Trebue oare să ne mai mirăm că până acuma nu sunt arestați în România decât vreo 500 legionari, că prin...

Această teorie a imunității complecte a României față de infecția fascistă, servește lui Maniu și lui Brătianu drept încercări de promovare a forțelor reacționare. Punând îngustele lor interese de grupă mai presus de interesele națiunii și ale Statului, conducătorii „partidelor istorice", încearcă din nou să creeze în România condiții cari au înlesnit, în trecut, instalarea dictaturii fasciste în țară.

Tocmai o astfel de încercare, a fost prelungita criză de guvern din România. Ea a fost o consecință directă a intrigilor politice, îndreptate contra frontului național-democratic.

★

De trei luni încoace, poporul român insistă asupra nevoii de a se lua măsuri hotărîte, corespunzătoare nouilor probleme vitale, ce s'au pus României. De trei luni încoace poporul român cere pedepsirea adevăraților vinovați ai nenorocirilor sale, cere curățirea aparatului de stat și reforme largi democratice. Insă „partidele istorice" cari revendică reprezentarea României în arena internațională cum și dominația absolută înăuntrul țării, sabotează aceste cerințe și caută să submineze Frontul Național-Democratic.

La alegerile parlamentare din Decembrie 1937 partidul național țărănist, refuzând intrarea în blocul opoziției democratice, a încheiat o convenție pentru alegeri cu Garda de Fier și i-a asigurat, grație acestei înțelegeri, 68 mandate de deputați. In toamna anului 1944 partidul lui Maniu, dând adăpost sub aripioara sa „celei de a cincea coloană" hitleristă frână din răsputeri și sabotă înțelegerea cu partidele Frontului Național-Democratic, în care intră comuniștii, social-democrații, Uniunea Patrioților, Frontul Plugarilor și Sindicatele. Impreună cu partidul liberal al lui Brătianu, el a prelungit în mod artificial criza de guvern, creiând în țară tensiune nervoasă și neliniște. Tocmai această situație favoriza călcarea de către România a convenției de armistițiu, atât de importantă pentru soarta ei viitoare.

★

Istoria crizei guvernamentale din România, terminată prin formarea unui nou guvern Sănătescu, în care au intrat 8 reprezentanți ai „partidelor istorice" și șapte reprezentanți ai Frontului Național-Democratic, reprezintă încercarea reacțiunii românești nu numai de a se întoarce la metodele vechi de guvernare, de a galvaniza pe fasciști, dar și de a perpetua sabotajul sistematic al convenției de armistițiu.

Intrigile politice ale național-țărăniștilor și ale liberalilor nu sunt îndreptate numai asupra acelor puncte din platforma Frontului Național Democrat în care se vorbește despre democratizarea României sau despre reforma agrară. Realizarea programului Frontului Natinoal-Democratic, înseamnă în primul rând realizarea convenției de armistițiu. Or, tocmai acest lucru vor să-l ocolească cercurile reacționare românești. Tocmai în aceasta stă explicația rezistenței lor încăpățânate la formarea unui guvern care să fie la înălțimea înțelegerii problemelor vitale ce stau în fața României: conștiincioasa îndeplinire a convenției de armistițiu și activarea prin toate mijloacele a luptei contra hitlerismului.

„Interesele vitale ale poporului român, — se spune în proectul de platformă al Frontului Național Democratic, propus de Frontul Unic Muncitoresc tuturor forțelor democratice ale țării — cer participarea lui activă la lupta pentru eliberarea de sub jugul cotropitorilor fasciști germani și unguri la lupta pentru nimicirea hitlerismului, pe care o duce întreaga omenire progresistă.

★

„Este nevoe să se mobilizeze toate forțele poporului, toate resursele materiale ale țării pentru ajutorarea neprecupețită a armatelor sovietice și române în lupta lor comună contra Germaniei hitleriste....".

„Politica dușmană pe care a dus-o aproape încontinuu România față de marele său vecin — Uniunea Sovietică, a fost fundamental greșită și dăunătoare pentru națiune. Interesele vitale ale poporului român cer, ca această politică să fie lichidată pentru totdeauna.

„România trebue să ducă o politică de prietenie față de marele stat vecin, care nu numai că n'are deloc de gând să ocupe România și să-i aducă vreun prejudiciu independenței sale, dar, din contra, a eliberat teritoriul țării de nemți și ajută la eliberarea Transilvaniei de Nord și la restabilirea independenței noastre. Indeplinirea cinstită a condițiilor de armistițiu trebue să devină un nou hotar între politica externă veche și cea nouă a României.

Oare nu pe această parte de program a frontului național democratic o avea în vedere Dinu Brătianu atunci ... „platformele" și

să-şi plătească aceste polițe. Timp de două luni, guvernul român n'a făcut aproape nimic, ca să asigure îndeplinirea suficientă a condițiilor principale din convenția de armistițiu. Guvernul Român s'a eschivat sistematic dela îndeplinirea datoriei sale directe şi a susținut deschis administrația care sabota convenția de armistițiu.

Acestea sunt faptele.

★

Conform articolului 2 al convenției de armistițiu, guvernul român are obligația să ia măsuri pentru internarea cetățenilor germani şi ungur, aflați pe teritoriul României. Guvernul român a crezut însă posibil, de a nu aplica această măsură tuturor cetățenilor țărilor dușmane, iar Nemții şi Ungurii internați erau ținuți în condiții cu totul nepotrivite cari le permiteau diferite avantagii.

Conform articolului 3 al convenției …armistițiu, autoritățile române au o…ația să predea comandamentului al… (sovietic) pe toți cetățenii sovie-ti… şi ai țărilor aliate, internați sau a… cu forța în România pentru a r…patriați. Totuşi, diferiți reprezen-… ai administrației româneşti, îm-… prin toate mijloacele, înapo-… …tenilor sovietici în patrie.

★

…al convenției de armistiți… Guvernul şi Inaltul Coman-… …l României se obligă să nu … exportul sau exproprierea …nd fel de bunuri (inclusiv va-… valută) aparținând Germaniei …riei sau cetățenilor acestora, …u …soanelor domiciliate pe terito-…er, sau pe teritoriile ocupate de …ră autorizația Inaltului Coman-… Aliat (sovietic). Ele vor păs-…ugta averi după modalitatea sta-… de Inaltul Comandament Aliat …ic)". Autoritățile româneşti cau-… se dispenseze de obligația de a …ini şi acest articol al convenției. … n'au luat toate măsurile nece-… cre…ndu-se, astfel, o situație care …zează înstrăinarea bunurilor vi-… fără posibilități de control.

…vernul român n'a făcut nimic …u îndeplinirea art. 11 al conven-… care prevede compensarea dau-… pricinuite Uniunii Sovietice … operațiile militare şi ocuparea de … România a teritoriului sovietic, …rnului şi în special ministrului …nante, generalul Gheorghe Poto-…u, le-a trebuit o întreagă lună, …u a transmite. Insfârşit, Comi-… interaliate de control, propunerile …nd realizarea acestei condițiuni. … acest rezultat al unor meditații …eizeci de zile, s'a arătat a fi com-… nesatisfăcător şi nu poate fi în …n caz dovada unei dorinți sin-…de a se ocupa serios de proble-… rezultate din art. 11 al conven-…a armistițiu.

★

…oziție asemănătoare a luat Gu-… român şi în privința art. 12 … convenției care obligă România ca „în termenul indicat de Inaltul Comandament aliat (sovietic) să înapoieze Uniunii Sovietice în completă bună stare, toate valorile şi materialele scoase de pe teritoriul ei în timpul războiului, aparținând instituțiilor sau cetățenilor izolați..." Acest articol prevede retrocedarea către Uniunea Sovietică a tuturor bunurilor materiale, aparținând poporului nostru şi furate de soldații şi de haita hrăpăreață a funcționarilor lui Antonescu.

Era vorba despre utilajul fabricilor şi al uzinelor, despre materialul rulant al căilor ferate, despre maşinile agricole, despre obiectele din muzee — despre lucruri nenumărate, furate de jefuitorii lui Antonescu pe teritoriul sovietic. Autoritățile române se opun însă prin toate mijloacele de a înapoia bunurile străine iar guvernul priveşte foarte calm la tăinuitorii averilor furate.

★

In memorandumul prezentat primului ministru român de către Comisia interaliată de control se constată faptul sabotajului din partea autorităților româneşti şi lipsa de activitate a guvernului român în domeniul aplicării condițiilor de armistițiu. In el se subliniază că guvernul român se eschivează în mod sistematic dela îndeplinirea condițiilor, venind cu propuneri evident neserioase, dedinainte sortite a nu fi acceptate.

…n chestiunea, serioasă pentru Ro-…nia, a îndeplinirii condițiilor de ar-…ițiu, guvernul Sănătescu a luat …e, care nu face dovada unei …eri a situației celei noui şi nici dovada unei dorinți de a trage concluziile respective. Vechii oameni politici ai României venind la putere, au văzut în țara care se lepădase de dictatura sângeroasă a lui Antonescu, vechea arenă de intrigi politice şi de combinații internaționale.

Inițiatorii principali ai acestui joc nedemn sunt leaderi așa numitelor „partide istorice" din România — partidele național-țărănist şi național-liberal, reprezentate în mod larg în guvernul Sănătescu.

Lăsând pe planul al doilea problema principală, aceea de a se îndeplini cu exactitate, la timp şi în mod conștiincios condițiile de armistițiu, leaderii acestor partide s'au consacrat în întregime intrigilor politice, atacurilor contra partidelor din frontul național-democratic şi consolidării sub steagurile lor a diferitelor forțe reacționare.

Scopul lor este de a face România … revină la timpurile intrigilor par-…mentare caracterizate prin corupție …fesională, prin dominația jandar-…iei, prin prigoana luptătorilor pen-… democrație şi prin ațâțările şovi-…ului zoologic. Metoda lor este fă-…ia.

★

…n exemplu de desăvârşită fățăr-… poate servi moțiunea, adoptată … Octombrie de adunarea partidu-

punzător în România eliberată de Nemți. In această privință ei au întregul sprijin al lui Iuliu Maniu, leaderul național-țărănesc, fost prim ministru şi avocat, care încă în 1934 la procesul lui Corneliu Codreanu, învinuit de asasinarea primului ministru Duca, a apărut în calitate de... martor al apărării!

★

Publicarea de către jurnalele româneşti a corespondenței dintre Iuliu Maniu, ministru fără portofoliu în cabinetul Sănătescu şi leaderul legionarilor, fostul secretar al lui Horia Sima — Comaniciu, aruncă o lumină destul de clară asupra legăturilor lui Maniu cu legionarii şi asupra acestei alianțe impudice a fruntaşilor național-țărănişti, care se consideră „sarea" pământului românesc, cu duşmanii poporului român.

Judecând după apelul lui Horațiu Comaniciu către aşa numiții „foşti legionari", legătura dintre Maniu şi Garda de Fier a fost restabilită încă cu doi ani în urmă, când, după cum spune Comaniciu „acest mare om de stat ne-a ajutat cu sfaturile sale în căutarea de drumuri noi în împrejurări noi". In acelaş rol de stea călăuzitoare ale bandelor legionare, Maniu a apărut şi acuma. In scrisoarea dela 29 August 1944, Maniu a calificat apelul lui Comaniciu „o proclamație remarcabilă, ce desvălue sentimente patriotice", a expus amănunțit teoria sa prin care justifică punerea Gărzii de Fier în serviciul lui Hitler şi aducând legionarilor achitarea, le-a dat libera trecere în partidul național țărănist.

„Dvs. ați hotărît sincer, — scria Maniu — să luați parte la munca de reconstrucție. Eu cred, că bine fac aceia dintre colaboratorii Dvs. cari vor adera la alte grupări politice".

Rezultatul imediat al înțelegerii dintre Maniu şi Comaniciu a fost legalizarea legionarilor, ceeace le-a permis ca, după câteva săptămâni de aşteptare, să ridice, din nou, capul.

Eşirile lor provocatoare la demonstrația național-țărănistă din Bucureşti lozincile lor „Cerem pe Maniu şi pe Brătianu! Trăiască Horia Sima!" actele lor penibile la meetingul național țărănist din Braşov, când un „invalid de războl" oarecare declarând că „este mândru de decorațiile primite pe frontul de Est" a fost întâmpinat de țipetele „Vrem România în hotare vechi" şi de cântecul „Dela Nistru până la Tisa" — toate acestea au devenit posibile numai în atmosfera aceea de lipsă completă de răspundere, creată de agitațiile lui Iuliu Maniu în jurul legionarilor cari şi-au schimbat firma. Şi, după aceasta, oamenii politici ai partidului național-țărănist mai suspină încă după „ordine" din România şi condiționează aplicarea reformelor urgente, de cari le e frică ca de foc, de „introducerea ordinei" în țară! Chiar parlamentul vechiu austroungar, prin a cărui şcoală a trecut Maniu nu ajungea des, la asemenea culmi ale fățărniciei.

★

Astfel au fost ocolite şi articolele 14 şi 15 ale convenției de Armistițiu, cari obligau guvernul român să „colaboreze cu Comandamentul Aliat (sovietic) la arestarea persoanelor, acuzate de crime militare, precum şi „să dizolve imediat toate organizațiile prohitleriste (de tip fascist) politice militare, paramilitare, aflate pe teritoriul României, precum şi celelalte organizații cari fac o propagandă vrăjmaşe Națiunilor Unite şi în special Uniunii Sovietice şi să nu admită în viitor existența unor astfel de organizațiuni".

Trebue oare să ne mai mirăm că până acuma nu sunt arestați în România decât vreo 500 legionari, că printre vinovații de războiu arestați lipsesc mulți din cei cari fac parte din această categorie, că în toate verigile aparatului de stat al României începând cu cancelariile autorităților din Bucureşti şi terminând cu primăriile provinciale, se găsesc încă funcționari compromişi prin legăturile lor cu legionarii?

„Prin politica sa față de legionari, — scrie ziarul „România Liberă", oficiosul Uniunii Patrioților, precum şi prin atitudinea sa față de problema epurației aparatului de stat de elementele hitleriste, prin încercările sale de a înlătura elementele democratice dela conducerea statului, Maniu grupează sub steagurile sale întreaga reacțiune românească".

Insă Maniu asigură, în interviewurile date corespondentului unei agenții engleze, că el, împreună cu întregul guvern, consideră drept principalele lor sarcini „rezolvarea anumitor probleme concrete, ca: menținerea ordinii, rezolvarea problemelor curente, realizarea armistițiului şi pregătirea pentru perioada de pace". Straniu drum a ales Iuliu Maniu pentru rezolvarea acestor „probleme concrete"!

★

Pentru a justifica față de opinia publică mondială acest drum, conducătorii ambelor „partide istorice", împart în prealabil indulgențe tuturor partizanilor fostului regim distrus, baricadați în aparatul de Stat. Ei asigură, că acest regim a fost întâmplător, ceva importat în viața politică românească şi că această origine „de import" exclude, în general, necesitatea oricărei lichidări a moştenirii fasciste.

„Fascismul şi nazismul, au fost numai nişte boli politice trecătoare, pe care România le-a căpătat prin infecție — a declarat Dinu Brătianu, colaboratorul ziarului englez din Bucureşti „Bucharest Herald". Când microbii vor fi nimiciți în însuşi izvorul lor (am în vedere Germania), aceste boli nu vor supăra pe nimeni".

refuzând intrarea în blocul opoziției democratice, a încheiat o convenție pentru alegeri cu Garda de Fier şi i-a asigurat, grație acestei înțelegeri, 66 mandate de deputați. In toamna anului 1944 partidul lui Maniu, dând adăpost sub aripioara sa „celei de a cincea coloană" hitleristă frână din răsputeri şi sabotă înțelegerea cu partidele Frontului Național-Democratic, în care intră comuniştii, social-democrații, Uniunea Patrioților, Frontul Plugarilor şi Sindicatele. Impreună cu partidul liberal al lui Brătianu, el a prelungit în mod artificial criza de guvern, creiând în țară tensiune nervoasă şi nelinişte. Tocmai această situație favoriza călcarea de către România a convenției de armistițiu, atât de importantă pentru soarta ei viitoare.

★

Istoria crizei guvernamentale din România, terminată prin formarea unui nou guvern Sănătescu, în care au intrat 8 reprezentanți ai „partidelor istorice" şi şapte reprezentanți ai Frontului Național-Democratic, reprezintă încercarea reacțiunii româneşti nu numai de a se întoarce la metodele vechi de guvernare, de a galvaniza pe fascişti, dar şi de a perpetua sabotajul sistematic al convenției de armistițiu.

Intrigile politice ale național-țărăniştilor şi ale liberalilor nu sunt îndreptate numai asupra acelor puncte din plaforma Frontului Național Democrat în care se vorbeşte despre democratizarea României sau despre reforma agrară. Realizarea programului Frontului Naținoal-Democratic, înseamnă în primul rând realizarea convenției de armistițiu. Or, tocmai acest lucru vor să-l ocolească cercurile reacționare româneşti. Tocmai în aceasta stă explicația rezistenței lor încăpățânate la formarea unui guvern care să fie la înălțimea înțelegerii problemelor vitale ce stau în fața României: conştiincioasa îndeplinire a convenției de armistițiu şi activarea prin toate mijloacele a luptei contra hitlerismului.

„Interesele vitale ale poporului român, — se spune în proectul de platformă al Frontului Național Democratic, propus de Frontul Unic Muncitoresc tuturor forțelor democratice ale țării — cer participarea lui activă la lupta pentru eliberarea de sub jugul cotropitorilor fascişti germani şi unguri la lupta pentru nimicirea hitlerismului, pe care o duce întreaga omenire progresistă.

★

„Este nevoe să se mobilizeze toate forțele poporului, toate resursele materiale ale țării pentru ajutorarea neprecupețită a armatelor sovietice şi române în lupta lor comună contra Germaniei hitleriste....".

„Politica duşmană pe care a dus-o aproape încontinuu România față de marele său vecin — Uniunea Sovietică, a fost fundamental greşită şi dăunătoare pentru națiune. Interesele vitale ale poporului român cer, ca această politică să fie lichidată pentru totdeauna.

„România trebue să ducă o politică de prietenie față de marele stat vecin, care nu numai că n'are deloc de gând să ocupe România şi să-i aducă vreun prejudiciu independenței sale, dar, din contra, a eliberat teritoriul țării de nemți şi ajută la eliberarea Transilvaniei de Nord şi la restabilirea independenței noastre. Indeplinirea cinstită a condițiilor de armistițiu trebue să devină un nou hotar între politica externă veche şi cea nouă a României.

Oare nu pe această parte de program a frontului național democratic, o avea în vedere Dinu Brătianu atunci când vorbea despre „platformele" şi programele, cari nu corespund deloc cerințelor momentului şi cari nu sunt capabile a avea asentimentul altor partide ?".

Aceste „alte partide", cred, desigur, că în plina concordanță cu „cerințele momentului", se găseşte maşinațiuni fără principiu şi intrigile ascunse în spatele apropiat al Armatei Roşii, care a ocupat acuma, împreună cu armatelor aliate, poziții chee pentru ofensiva hotărîtoare contra Germaniei hitleriste.

★

Comandamentul armatelor sovietice, din această porțiune a frontului sovieto-german, manifestă o răbdare din cele mai mari, de care abuzează acei politicieni români cari au transformat regiunea de front într'o arenă de intrigi, ce subminează mobilizarea forțelor poporului român şi ordinea elementară din țară, sabotând îndeplinirea condițiunilor convenției de armistițiu.

Cererea Comisiei interaliate de control, adresată guvernului român de a se termina odată cu politica de eschivări în îndeplinirea condițiunilor acceptate de România prin convenția de armistițiu, este dictată în primul rând de interesele etapei actuale, care constă în desăvârşirea luptei Națiunilor Unite contra Germaniei hitleriste. Comisia interaliată de control a găsit de cuviință să atragă atenția guvernului român asupra seriozității situației şi să ceară ca măsurile, necesare îndeplinirii convenției de armistițiu, să fie luate imediat.

Viitorul apropiat trebue să arate, dacă noul guvern al generalului Sănătescu, în care „partidele istorice" au şi de astădată o reprezentanță largă, va putea trage concluziile necesare impuse de acest serios avertisment.

„Victoria"
5 DEC. 1944

SITUAȚIA DIN ROMÂNIA

— «D. Iuliu Maniu, steaua călăuzitoare a bandelor legionare» —

— INTRIGILE PARTIDELOR ISTORICE IMPOTRIVA FRONTULUI NAȚIONAL DEMOCRAT —

«Se abuzează de răbdarea comandamentului sovietic»

— IMPORTANTUL ARTICOL DIN REVISTA SOVIETICĂ „RĂZBOIUL ȘI CLASA MUNCITOARE" —

In numărul său din 15 Noembrie, revista sovietică „Războiul și clasa muncitoare" publică, sub semnătura V. Linețki, un important articol intitulat „Situația în România". Articolul constitue un documentat rechizitoriu făcut celor două partide istorice dela noi, prin a căror politică se urmărește, în ultimă analiză, spune autorul, sabotarea Armistițiului.

INIȚIATORII UNUI JOC NEDEMN

„Vechii oameni politici ai României venind la putere, au văzut spune revista sovietică, în țara care se lepădase de dictatura sângeroasă a lui Antonescu, vechea arenă de intrigi politice și de combinații internaționale.

Inițiatorii principali ai acestui joc nedemn sunt leaderii așa numitelor „partide istorice" din România — partidele național-țărănist și național-liberal, reprezentate în mod larg în guvernul Sănătescu.

Lăsând pe planul al doilea problema principală aceea de a se îndeplini cu exactitate la timp și în mod conștiincios condițiile de armistițiu, leaderii acestor partide au consacrat în întregime intrigilor politice, atacurilor contra partidelor din frontul național-democratic și consolidării sub steagurile lor a diferitelor forțe reacționare.

Scopul lor este de a face România să revină la timpurile intrigilor parlamentare caracterizate prin corupție profesională, prin dominația jandarmeriei, prin prigoana luptătorilor pentru democrație și prin ațâțările șovinismului zoologic. Metoda lor este fățărnicia".

Și ziarul dă ca exemplu moțiunea din 29 Octombrie a adunării național-țărăniste din București ca și faptul primirii legionarilor în acest partid.

„A doua zi după nimicirea regimului Antonescu, conducerea partidul național țărănist a deschis larg porțile partidului legionarilor și a oferit ospitalier, adăpost acestor dușmani ai poporului, cari stărue să-și conserve forțele, pentru crime noui. Organizația partidului național țărănist s'a transformat într'un adăpost special în care garda agentului hitlerist Horia Sima, s'a adăpostit de intemperiile politice. Speculând evenimentele din Ianuarie 1941, când armatele germane, aducând la îndeplinire rațiuni de pură conjunctură s'au declarat de partea lui Antonescu și împotriva Gărzii de Fier, legionarii caută azi să pozeze în rolul de „jertfe" ale regimului prohitlerist și pretind dreptul de a ocupa locul corespunzător în România eliberată de Nemți. In această privință ei au întregul sprijin al lui Iuliu Maniu, leaderul național țărănist, fost prim ministru și avocat, care încă în 1934 la procesul lui Corneliu Codreanu, învinuit de asasinarea primului ministru Duca, a apărut în calitate de... martor al apărării!".

Steaua călăuzitoare a bandelor legionare

„Publicarea de către jurnalele românești, continuă articolul, a corespondenței dintre Iuliu Maniu, ministru fără portofoliu în cabinetul Sănătescu și leaderul legionarilor, fostul secretar al lui Horia Sima — Comaniciu, aruncă o lumină destul de clară asupra legăturilor lui Maniu cu legionarii și asupra acestei alianțe impudice a fruntașilor național-țărăniști, care se consideră „sarea" pământului românesc, cu dușmanii poporului român.

Judecând după apelul lui Horațiu Comaniciu către așa numiții „foști legionari", legătura dintre Maniu și Garda de Fier a fost restabilită încă cu doi ani în urmă, când, după cum spune Comaniciu, „acest mare om de stat ne-a ajutat cu sfaturile sale în căutarea de drumuri noi în împrejurări noi". In acelaș rol de stea călăuzitoare a bandelor legionare, Maniu a apărut și acuma. In scrisoarea dela 29 August 1944, Maniu a calificat apelul lui Comaniciu „o proclamație remarcabilă, ce dezvălue sentimente patriotice", a expus amănunțit teoria sa prin care justifica puterea Gărzii de Fier în serviciul lui Hitler și aducând legionarilor ... le-a dat libera trecere în partidul național țărănist.

„Dvs. ați hotărît sincer, — scria Maniu — să luați parte la munca de reconstrucție. Eu cred, că bine fac aceia dintre colaboratorii Dvs., cari vor adera la alte grupări politice".

Rezultatul imediat al înțelegerii dintre Maniu și Comaniciu a fost legalizarea legionarilor, ceeace le-a permis ca, după câteva săptămâni de așteptare, să ridice, din nou, capul".

Astfel, spune revista sovietică, au fost ocolite și articolele 14 și 15 ale Armistițiului privitoare la arestarea criminalilor de războiu și la disolvarea imediată a tuturor organizațiilor prohitleriste:

„Trebue oare să ne mai mirăm că până acuma nu sunt arestați în România decât vreo 500 legionari, că printre vinovații de războiu arestați lipsesc mulți din cei cari fac parte din această categorie, că în toate verigile aparatului de Stat al României începând cu cancelariile autorităților din București și terminând cu primăriile provinciale, se găsesc încă funcționari compromiși prin legăturile lor cu legionarii?".

INTRIGILE IMPOTRIVA F.N.D.-ULUI ȘI SCOPURILE LOR

„Punând îngustele lor interese de grupă mai presus de interesele națiunii și ale Statului, conducătorii „partidelor istorice", încearcă din nou să creeze în România condiții, cari au înlesnit, în trecut, instalarea dictaturii fasciste în țară.

Tocmai o astfel de încercare a fost prelungita criză de guvern din România. Ea a fost o consecință directă a ...

ocolească cercurile reacționare românești. Tocmai în aceasta stă explicația rezistenței lor încăpățânate la formarea unui guvern care să fie la înălțimea înțelegerii problemelor vitale ce stau în fața României: conștiincioasa îndeplinire a convenției de Armistițiu și activarea prin toate mijloacele a luptei contra hitlerismului".

„Interesele vitale ale poporului român,—se spune în proectul de platformă al Frontului Național Democratic, propus de Frontul Unic Muncitoresc tuturor forțelor democratice ale țării — cer participarea lui activă la lupta pentru eliberarea de sub jugul cotropitorilor fasciști germani și unguri, la lupta pentru nimicirea hitlerismului, pe care o duce întreaga omenire progresistă".

Și autorul citează în continuare din programul F. N. D.-ului, pentru a arăta apoi că prin respingerea de către partidele istorice a Platformei F. N. D., partidele istorice resping în realitate programul — singurul program — de realizare a convenției de Armistițiu.

SE ABUZEAZA DE RABDAREA COMANDAMENTULUI SOVIETIC

„Comandamentul armatelor sovietice, din această porțiune a frontului sovieto-german, manifestă o răbdare din cele mai mari, de care abuzează acei politicieni români cari au transformat regiunea de front într'o arenă de intrigi, ce subminează mobilizarea forțelor poporului român și ordinea elementară din țară, sabotând îndeplinirea condițiunilor convenției de Armistițiu.

Cererea Comisiei interaliate de control, adresată guvernului român de a se termina odată cu politica de eschivări în îndeplinirea condițiunilor acceptate de România prin convenția de armistițiu, este dictată în primul rând de interesele etapei actuale, care constă în desăvârșirea luptei Națiunilor Unite contra Germaniei hitleriste. Comisia interaliată de control a găsit de cuviință să atragă atenția guvernului român asupra seriozității situației și să ceară ca măsurile necesare îndeplinirii convenției de armistițiu, să fie luate imediat".

*

Orice Român cu adevărat iubitor de țară va înțelege importanța extraordinară a acestui avertisment, pe care ziarul „Victoria" l-a semnalat încă din ziua de 25 Noembrie. Sperăm că la formarea noului guvern se va ține seamă de el.

TOKIO BO...

PENTRU A P...

NEW-YORK, 4 (Radio).— Puternice formațiuni de „Suprafortărețe zburătoare" americane au bombardat eri pentru a patra

NEDEMN

„Vechii oameni politici ai României venind la putere, au văzut spune revista sovietică, în țara care se lepădase de dictatura sângeroasă a lui Antonescu, vechea arenă de intrigi politice și de combinații internaționale.

Inițiatorii principali ai acestui joc nedemn sunt leaderii așa numitelor „partide istorice” din România — partidele național-țărănist și național-liberal, reprezentate în mod larg în guvernul Sănătescu.

Lăsând pe planul al doilea problema principală aceea de a se îndeplini cu exactitate la timp și în m[...] conștiincios condițiile de armi[...]țiu, leaderii acestor partide au consacrat în întregime intrigi[l]or politice, atacurilor contra partidelor din frontul național-democratic și consolidării sub steagurile [l]or a diferitelor forțe reacționare.

Scopul lor este de a face Româ[nia] [...]vină la timpurile intrigilor [parla]mentare caracterizate prin corupție profesională, prin domi-

legionarilor și a oferit ospitalier, adăpost acestor dușmani ai poporului, cari stărue să-și conserve forțele, pentru crime noui. Organizația partidului național țărănist s'a transformat într'un adăpost special în care garda agentului hitlerist Horia Sima, s'a adăpostit de intemperiile politice. Speculând evenimentele din Ianuarie 1941, când armatele germane, aducând la îndeplinire rațiuni de pură conjunctură s'au declarat de partea lui Antonescu și împotriva Gărzii de Fier, legionarii caută azi să pozeze în rolul de „jertfe” ale regimului prohitlerist și pretind dreptul de a ocupa locul corespunzător în România eliberată de Nemți. In această privință ei au întregul sprijin al lui Iuliu Maniu, leaderul național țărănist, fost prim ministru și avocat, care încă în 1934 la procesul lui Corneliu Codreanu, învinuit de asasinarea primului ministru Duca, a apărut în calitate de... martor al apărării!”.

Steaua călăuzitoare a bandelor legionare

„Publicarea de către jurnalele românești, continuă articolul, a corespondenței dintre Iuliu Maniu, m[ini]stru fără portofoliu în cabinetul Sănătescu și leaderul legionarilor, fostul secretar al lui Horia Sima — Comaniciu, aruncă o lumină destul de clară asupra legăturilor lui Maniu cu legionarii și asupra acestei alianțe impudice a [f]runtașilor național-țărăniști, care [s]e consideră „sarea” pământului [r]omânesc, cu dușmanii poporului [r]omân.

Judecând după apelul lui Hora[ț]iu Comaniciu către așa numiții „foști legionari”, legătura dintre Maniu și Garda de Fier a fost restabilită încă cu doi ani în urmă, când, după cum spune Comaniciu, „acest mare om de stat ne-a ajutat cu sfaturile sale în căutarea de drumuri noi în împrejurări noi”. In acelaș rol de stea călăuzitoare [a] b[an]delor legionare, Maniu a apărut și acuma. In scrisoarea dela 29 August 1944, Maniu a calificat apelul lui Comaniciu „o proclamație remarcabilă, ce dezvălue sentimente patriotice”, a expus amănunțit teoria sa prin care justifică punerea Gărzii de Fier în serviciul lui Hitler și aducând legionarilor achitarea, le-a dat libera trecere în par[ti]dul național țărănist.

„Dvs. ați hotărît sincer, — scria Maniu — să luați parte la munca de reconstrucție. Eu cred, că bine fac aceia dintre colaboratorii Dvs., cari vor adera la alte grupări politice”.

Rezultatul imediat al înțelegerii dintre Maniu și Comaniciu a fost legalizarea legionarilor, ceeace le-a permis ca, după câteva săptămâni de așteptare, să ridice, din nou, capul”.

Astfel, spune revista sovietică, au fost ocolite și articolele 14 și 15 ale Armistițiului privitoare la arestarea criminalilor de războiu și la disolvarea imediată a tuturor organizațiilor prohitleriste:

„Trebue oare să ne mai mirăm că până acuma nu sunt arestați în România decât vreo 500 legionari, că printre vinovații de războiu arestați lipsesc mulți din cei cari fac parte din această categorie, că în toate verigile aparatului de Stat al României începând cu cancelariile autorităților din București și terminând cu primăriile provinciale, se găsesc încă funcționari compromiși prin legăturile lor cu legionarii?”.

INTRIGILE IMPOTRIVA F.N.D.-ULUI ȘI SCOPURILE LOR

„Punând ingustele lor interese de grupă mai presus de interesele națiunii și ale Statului, conducătorii „partidelor istorice“, incearcă din nou să creeze în România condiții, cari au înlesnit, în trecut, instalarea dictaturii fasciste în țară.

Tocmai o astfel de încercare a fost prelungita criză de guvern din România. Ea a fost o consecință directă a intrigilor politice, îndreptate contra frontului național-democratic.

De trei luni încoace, poporul român insistă asupra nevoii de a se lua măsuri hotărîte, corespunzătoare nouilor probleme vitale, ce s'au pus României. De trei luni încoace poporul român cere pedepsirea adevăraților vinovați ai nenorocirilor sale, cere curățirea aparatului de stat și reforme largi democratice. Insă „partidele istorice“ cari revendică reprezentarea României în arena internațională cum și dominația absolută înăuntrul țării, sabotează aceste cerințe și caută să submineze Frontul Național-Democratic.

La alegerile parlamentare din Decembrie 1937, partidul național-țărănist refuzând intrarea în blocul opoziției democratice, a încheiat o convenție pentru alegeri cu Garda de Fier și i-a asigurat, grație acestei înțelegeri, 68 mandate de deputați. In toamna anului 1944 partidul lui Maniu, dând adăpost sub aripioara sa „celei de a cincea coloană“ hitleristă frânează din răsputeri și sabotează înțelegerea cu partidele Frontului Național-Democratic, în care intră comuniștii, social-democrații, Uniunea Patrioților, Frontul Plugarilor și Sindicatele. Impreună cu partidul liberal al lui Brătianu, el a prelungit în mod artificial criza de guvern, creind în țară tensiune nervoasă și neliniște. Tocmai această situație favoriza călcarea de către România a convenției de Armistițiu, atât de importantă pentru soarta ei viitoare“.

REALIZAREA PROGRAMULUI F.N.D.-ULUI INSEAMNĂ IN PRIMUL RAND REALIZAREA CONVENȚIEI DE ARMISTIȚIU

Aceasta afirmă și pe drept cuvânt „Războiul și clasa muncitorească” *care apoi spune:*

„Or, tocmai acest lucru vor să-l

țării — cer participarea lui activă la lupta pentru eliberarea de sub jugul cotropitorilor fasciști germani și unguri, la lupta pentru nimicirea hitlerismului, pe care o duce întreaga omenire progresistă“.

Și autorul citează în continuare din programul F. N. D.-ului, pentru a arăta apoi că prin respingerea de către partidele istorice a Platformei F. N. D., partidele istorice resping în realitate programul — singurul program — de realizare a convenției de Armistițiu.

SE ABUZEAZA DE RABDAREA COMANDAMENTULUI SOVIETIC

„Comandamentul armatelor sovietice, din această porțiune a frontului sovieto-german, manifestă o răbdare din cele mai mari, de care abuzează acei politicieni români cari au transformat regiunea de front într'o arenă de intrigi, ce subminează mobilizarea forțelor poporului român și ordinea elementară din țară, sabotând îndeplinirea condițiunilor convenției de Armistițiu.

Cererea Comisiei interaliate de control, adresată guvernului român de a se termina odată cu politica de eschivări în îndeplinirea condițiunilor acceptate de România prin convenția de armistițiu, este dictată în primul rând de interesele etapei actuale, care constă în desăvârșirea luptei Națiunilor Unite contra Germaniei hitleriste. Comisia interaliată de control a găsit de cuviință să atragă atenția guvernului român asupra seriozității situației și să ceară ca măsurile necesare îndeplinirii convenției de armistițiu, să fie luate imediat“.

*

Orice Român cu adevărat iubitor de țară va înțelege importanța extraordinară a acestui avertisment, pe care ziarul „Victoria” l-a semnalat încă din ziua de 25 Noembrie. Sperăm că la formarea noului guvern se va ține seamă de el.

D. IULIU MANIU

DEMASCAT DE PROPRII SĂI PARTIZANI

— Incă din 1935 îşi făcuse un principiu din a lăsa liber legionarismul şi a colabora cu Garda de Fier —

— AFIRMAŢIILE PRECISE ALE PROF. UNIV. Dr. GHEORGHE POPOVICIU, PARTIZAN AL D-LUI MANIU, IN OFICIOSUL NAŢIONAL-ŢĂRĂNIST „ROMÂNIA NOUĂ" —

Intreaga opinie publică este acum lămurită asupra cârdăşiei Maniu-Codreanu, asupra concursului şi protecţiei pe care preşedintele partidului naţional ţărănesc le-a acordat din totdeauna Gărzii de Fier, asupra increderii pe care şeful Gărzii de Fier o avea în d. Iuliu Maniu, pe care-l recomanda ... sfătuitor legionarilor.

Declaraţiile din toamna anului 1937 făcute la Cluj, în care d. Iuliu Maniu, îşi exprima admiraţia pentru Mussolini şi Hitler erau pe linia logică a acestui concurs şi a acestei protecţii acordate Gărzii de Fier şi şefului ei.

D. Iuliu Maniu era absolut consecvent! Nimeni nu poate tăgădui!

UN ARTICOL REVELATOR

Această poziţie a d-lui Iuliu Maniu, acest exemplu pe care d-sa il dădea partidului său, nu putea rămâne fără efect asupra membrilor mai importanţi din cadrele partidului.

In privinţa aceasta dovezile ...unt tot atât de sdrobitoare.

Iată, de pildă, una pe care ni-o dă un partizan de frunte al „D-lui Preşedinte", prin gazeta „România nouă", a d-lui Zaharia Boilă ...brul (se ştie pentru ce!) ne... al d-lui Iuliu Maniu.

...ceastă dovadă o poate oricine ...afla in nr. 8, anul VII, cu data 16 Octombrie 1940, în pag. 3, a... ziarului amintit.

In acel număr se poate afla un articol „Amintiri despre Căpitan", semnat de d. dr. Gh. Popoviciu (actualmente profesor la Facultatea de Medicină din Cluj-Sibiu, unde am auzit că ar vrea să fie nici mai mult nici mai puţin decât... decan!). Articolul e destul de lung şi e un adevărat poem liric la adresa fostului şef al Gărzii de Fier. Acesta-l poftise pe autor în vara anului 1935 în ...abana dela Carmen Sylva şi-l ...răjise, pur şi simplu. *„La pleca..., spune d. dr. Gh. Popoviciu, ...ca mea a primit în dar fotogra... semnată a Căpitanului,* PE ...ARE O PĂSTREAZA CU ...INŢENIE, IMPREUNĂ CU ...ASAMENTUL EI NECLINTIT LA MIŞCAREA LEGIONARĂ".

INTRE IULIU MANIU şi CORNELIU CODREANU

Bineînţeles, aceasta n'ar fi să zicem, mare lucru. Dar autorul mai afirmă şi altele.

El face tot posibilul să mai aibă o întâlnire cu Codreanu. Şi o are. Şi desbate „în tihnă, pe rând o serie de probleme mari, privitoare la soarta Neamului şi la mijloacele de a o îndrepta. Impresia pe care mi-o făcură Căpitanul şi vederile sale — spune d. dr. Gh. Popoviciu — pe care le împărtăşeam în esenţă întru toate ŞI CARE EXPRIMAU APROAPE TOT CE GANDEAM ŞI EU IN ACEEAŞI MATERIE se aseamănă cu efectul covârşitor al primei vorbiri a lui Iuliu Maniu, pe care ne-a ţinut-o la masa studenţilor universitari români din Budapesta, înainte de războiul mondial din 1914-18. ACELAŞI MESIANISM, ACEEAŞI CHINTEZENŢA A ASPIRAŢIILOR NEAMULUI ROMANESC".

Că d. dr. Gh. Popoviciu, actualmente profesor la Facultatea de medicină din Sibiu, punea pe acelaşi plan de d. Iuliu Maniu cu Corneliu Codreanu nu trebue să se mire şi credem că cel dintâiu încântat de aceasta a fost d. Maniu însuşi.

Atât de mult l-a convins, dealtfel, Căpitanul pe partizanul fruntaş al d-lui Iuliu Maniu, încât el nu se sfieşte să afirme apoi următoarele:

„Deşi eram prin tradiţie şi convingere, adeptul desigur nu militant, al unei alte ideologii politice, căreia i-am rămas credincios până azi, găseam că chiar şi în materie politică externă planurile lui TREBUE SA REPREZINTE CALEA ADEVARATA, DICTATA DE INSUŞI INSTINCTUL DE CONSERVARE AL NEAMULUI".

PRINCIPIILE D-LUI IULIU MANIU

Şi în legătură cu această „cale adevărată", autorul nostru afirmă imediat cu regret, certificând odată mai mult adevărata orientare a d-lui Iuliu Maniu: „Ce bine era, şi altă întorsătură ar fi luat lucrurile(?!), dacă IN CONFORMITATE CU PRINCIPIILE D-LUI MANIU, — pe care Căpitanul atât de mult le stima — SE LĂSA DRUM LIBER LEGIONARISMULUI, pentru a se putea utiliza din vreme atâta râvnă desinteresată, atâta gând cinstit şi atâta intuiţie justă, spre binele Neamului!".

Cât desinteres, câtă puritate, câtă intuiţie justă şi cât bine a făcut neamului legionarismul, o ştim o vedem azi cu toţii!

IN CONFORMITATE CU PRINCIPIILE D-LUI MANIU, d. dr. Gh. Popoviciu a făcut bine înţeles tot ce i-a stat în putinţă pentru a contribui la colaborarea dintre d. Maniu şi legionari.

D-sa după ce spune că a revăzut de mai multe ori, — în vara acelui an (1935) şi în anii următori pe Căpitan, „înconjurat de cei mai buni ai Gărzii", afirmă: „Am avut convingerea mai târziu că am contribuit şi eu astfel, puţin, LA COLABORAREA CE S'A PECETLUIT MAI APOI INTRE LEGIONARI ŞI CREDINCIOŞII D-LUI MANIU. Ce păcat că această colaborare a fost împiedicată în efectele ei de regimul (lui Carol II, nota red.) care ne-a dus ţara la dezastru".

IN CONCLUZIE

Credem că nimeni nu va putea susţine că afirmaţiile de mai sus nu sunt clare şi precise. Din ele se desprinde:

1) D. Iuliu Maniu îşi făcuse un principiu din A LASA DRUM LIBER LEGIONARISMULUI încă din 1935;

2) Potrivit acestui principiu, partizanii d-sale apropiaţi s'au străduit să contribue fiecare cu ceva la COLABORAREA „CE S'A PECETLUIT MAI APOI INTRE LEGIONARI ŞI CREDINCIOŞII D-LUI MANIU".

3) MANDRIA acestor partizani ai d-lui Maniu de a fi contribuit „la pecetluirea" acestei colaborări.

Toate acestea constitue trei capete de acuzare împotriva d-lui Maniu şi în acelaşi timp explică întreaga d-sale poziţie de astăzi, când d-sa e — să recunoaştem ! — consecvent cu ce gândea şi făcea încă din 1935.

29 23

DREPTATEA

7 DEC. 1944

23 24 ~~25~~

DECLARAȚIILE D-LUI IULIU MANIU

In câteva fraze de academică urbanitate și de civilizată expunere, fără jicniri și fără aluzii ofensatoare, cari degradează totdeauna ființa umană care scrie sau vorbește, d. Iuliu Maniu și-a explicat tăcerea sa față de atacurile la cari este supus de o vreme încoace.

Oricine l'a înțeles. L'au înțeles chiar aceia cari au continuat, sau poate vor mai continua, seria neagră a atacurilor contra președintelui partidului național-țărănesc. Mai ales însă l'a înțeles marea massă a populației, care judecă numai după instinct și apreciază numai după fapte.

Această mulțime care stă departe de toate frământările zilei și care nu ia parte directă la luptele politice interne, această mare mută pe care nu o dirijează în mersul ei decât instinctul, această opinie publică a țării din sate și orașe știe, că vântul nu se oprește de paie, ci de stejari; că apa nu roade lemnul, ci muntele de granit; că trăsnetele nu cad pe arătura goală, ci pe obiectele înalte și solide; că în sfârșit urgia și violența nu se desfășură contra celui slab și pirpiriu, ci contra celui tare și puternic.

Regimurile de dictatură, cari spre nefericirea țărei acesteia ne-au condus timp de șease ani, secondate de SS-urile nemțești și de Gestapo-ul lui Himmler, și-au îndreptat tăișul și prigoana, nemernicia și pornirea odioasă, nu contra anonimului din târg, care suduia liber germanofilia coadelor de topor, ci contra lui Iuliu Maniu pe care-l socoteau tare și cu adevărat primejdios scopurilor lor ticăloase.

Pe cine urmărea pas cu pas poliția secretă germană, dacă nu pe Iuliu Maniu? Cui i se deschideau scrisorile la poștă, dacă nu lui Iuliu Maniu? In jurul cărei case nemții instalaseră posturi fixe de observație, de unde cotidian spionau mișcările lui Iuliu Maniu, dacă nu în jurul casei locuite de președintele partidului național-țărănesc?

Automobilele lui Ekman din poliția germană, pe cine urmăreau la Snagov, la Sinaia, la Baia de Arieș, pretutindeni, dacă nu pe Iuliu Maniu?

Cui i s'au instalat microfoane secrete în locuință, pentru ca și convorbirile de familie să poată fi auzite de Killinger, dacă nu lui Iuliu Maniu?

Cine, din câți vântură azi steagul democrației, s'a bucurat de această mișelească atenție a bestiilor teutone?

Firește, împotriva celui tare era îndreptată toată armătura inamicului, împotriva lui Iuliu Maniu pe care-l temeau hitleriștii și de la care se așteptau într'o zi să primească lovitura pe care, de altfel au și primit-o.

Iar în subsidiar, pe cine atacă cotidian la radio criminalul Horia Sima, dacă nu pe Iuliu Maniu?

Iată explicația atacurilor contra președintelui partidului național-țărănesc: e tare.

Tare pe ideile sale sănătoase; tare pe morala superioară care îi călăuzește pașii și care e imbatabilă; tare pe principiile sale cari merg în ritmul vremei, fără a pierde pasul sau cadența; tare pe dreptatea care-i alimentează sufletul; tare pe libertatea adevărată care-i hrănește convingerile; tare pe legea care-i orânduește mișcările și gândurile; tare pe statornicia care-i completează ființa sa com-

D. IULIU MANIU

plex înzestrată, pentru a face bine și țării și neamului său.

Cu aceste însușiri a isbutit Iuliu Maniu să sară peste toate obstacolele, să înfrunte toate primejdiile, să biruie toate forțele oculte, obținând victoria finală

Dela Tisza până la Carol II și dela Armand Călinescu până la cei doi Antonești, toți câți au avut rol de jucat împotriva lui Iuliu Maniu s'au prăbușit; nu atât prin inabilitatea și lipsa lor de prevedere, cât mai ales prin ignorarea realităților, realități cari totdeauna au constituit pentru Iuliu Maniu forța de care a dispus.

Ieri ca și azi, azi ca și mâine, la guvern sau în opoziție, în tihna casei sau pe baricade, Iuliu Maniu rămâne acelaș victorios, fiindcă lupta lui e pornită din judecată serioasă, din dragoste nețărmurită pentru țara și neamul său, din credința cinstită altoită pe morală care nici odată n'a căzut înfrântă și mai ales din instinctul său superior desvoltat, care întrevede dinainte unde e răul și unde e binele, unde e prăpastia și unde e vârful muntelui, unde e întunericul și unde lumina, unde e primejdia și unde e siguranța, unde e catastrofa și unde e salvarea, unde e hazardul și unde e viitorul sigur și fericit al neamului. Iată pentru ce, sigur pe aceste forțe de care dispune, președintele partidului național-țărănesc primește loviturile fără a urî pe cel care le dă și nu răspunde la ele, lăsând doar timpului sarcina să-i aducă satisfacția la care are dreptul.

Ion Livianu

DREPTATEA
8 DEC. 1944

O punere la punct

Rezumat din depoziția d-lui Iuliu Maniu în procesul lui Corneliu Codreanu din Martie 1938

Unele ziare au crezut că pot crea o diversiune atacând pe d. Iuliu Maniu în legătură cu pactul încheiat de președintele partidului național-țărănesc în anul 1937 cu gruparea lui Codreanu.

Aceste ziare voiau să deducă din acest fapt afinitățile pe cari le-ar fi avut d. Iuliu Maniu cu politica hitleristă.

Din desbaterile procesului Codreanu, pe care le publicăm mai jos, opinia publică poate aprecia care este adevărul:

Intrebarea lui Codreanu: De ce s'a făcut între noi pactul de neagresiune când ideologiile noastre sunt atât de diferite?

Răspunsul d-lui Maniu: Intr'adevăr ideologia noastră și a d-v. este direct opusă și nici nu cred că există în țara aceasta două partide de o adversitate categorică mai mare decât sunt ale noastre.

Partidul nostru este un partid democratic și în special eu sunt un aderent fanatic al democrației, fiindcă numai prin ea cred că se poate desvolta o națiune și își poate asigura în mod durabil existența progresivă în Stat. Și pentrucă știu ce a făcut democrația în Atena, care a făcut să înflorească știința și arta și care a făcut ca elenii să strălucească și astăzi ca un luceafăr pe firmamentul omenirei. Știu ce a făcut democrația în Marele Imperiu al Romei, până a venit corupția dictaturii Cezarilor. Știu ce a făcut democrația în Anglia, care din secolul al XII-lea progresează pe baza constituționalismului parlamentar, devenind cel mai grandios Imperiu pe care l-a cunoscut vreodată omenirea și care stăpânește o treime din glob. Știu ce a făcut democrația în Franța, care este astăzi în fruntea popoarelor civilizate și știu ce a făcut democrația în Statele Unite, care a devenit azi un fel de arbitru și asupra continentului nostru.

Sunt pentru colaborarea cu Rusia

Or, Garda de Fer este totalitară, în contra democrației, este pentru un fel de dictatură. Or, eu sunt un fanatic adversar al dictaturei sub orice formă s'ar prezenta ea.

Eu sunt în politica externă pentru o colaborare cu Franța, cu Anglia, cu democrațiile apusene și cu Rusia. Pentru că numai astfel văd posibilă asigurarea ființei și integrității statului nostru în grozava învălmășeală care se apropie.

D. Codreanu este pentru politica externă cu Germania, ceeace găsesc primejdios pentru Statul nostru.

Nu suntem antisemiți

„Partidul d-lui Codreanu este un partid antisemit, partidul nostru însă nu este antisemit. Și în special eu sunt în contra oricărei persecuțiuni, de orice natură ar fi ea. Ideea fundamentală a partidului nostru este ideea națională și națioanlismul constructiv. Și este de credință că Statul este dator să facă tot posibilul ca poporul român să fie întărit și ridicat fără însă a suprima sau a persecuta alte popoare.

Pactul de înțelegere cu legionarii

In afară de acestea ne deosebește metoda de luptă politică. Date fiind aceste deosebiri de ideologie, este firească întrebarea: cum de am ajuns să încheiem o înțelegere electorală?

Motivul este dublu. Intâi un motiv personal: Eu nu am cunoscut pe d. Codreanu până nu am făcut pactul de neagresiune. Am urmărit însă cu atenție activitatea și atitudinile d-sale. Am putut constata din partea d-sale, sinceritate în acțiune, consecvență și tenacitate, cali-

va convinge și prin ultimele evenimente că o politică de Stat antisemită la noi nu este posibilă.

Afară de aceasta, d. Codreanu este de aceeași convingere cu mine că, fără a respecta regulile de corectitudine în viața particulară și publică și fără a ține seamă de morala creștină, nu se poate asigura dăinuirea unei națiuni; și că părăsirea acestora ar însemna și pentru poporul nostru ceea ce a însemnat și pentru multe popoare din trecut: distrugere și peire. Pentru aceasta suntem de acord, în tendința de a impune în viața particulară, socială și publică, corectitudinea, onoarea și morala creștină, pe care astăzi — durere — atâți o calcă.

Deasemenea, suntem de acord, că într'un stat monarhic constituțional, contactul dintre Coroană și Națiune trebue să fie direct și neturburat de imixtitudinea factorilor nerăspunzători.

D. Președinte: **vă rog, această chestiune nu admit să fie discutată.**

D. Maniu: **Mă supun, vroiam să spun: că am fost de acord cu D. Codreanu că trebue înlăturată camarila.**

Toate acestea au fost îndemnuri hotărîtoare pentru a face înțelegerea cu d. Codreanu și îmi pare bine că am făcut-o.

Intrebarea lui Codreanu: Dacă partidul liberal când era la guvern n'a folosit poliție, siguranță, jandarmerie și toate autoritățile de stat pentru oprirea propagandei electorale a partidelor de opoziție?

D. Președinte: se opune la această întrebare.

Ingerințele electorale

Intrebarea lui Codreanu: Dacă în practica vieții noastre politice, partidele de opoziție n'au protestat public, în presă și Parlament, împotriva ingerințelor electorale și dacă nu au prezentat copii depe ordinele date de autorități subalternilor în această privință?

Răspunsul d-lui Maniu: Intr'adevăr în toate alegerile, afară de cele din 1928 și 1932, pe care le-a făcut Partidul Național-Țărănesc, guvernele au folosit puterea executivă, jandarmeria și siguranța, pentru scopurile electorale ale partidului la guvern și ele nu s'au mărginit numai la activitatea siguranței de Stat. Partidele de opoziție totdeauna s'au năzuit să pună mâna pe ordinele secrete prin care se îndruma forța publică. de a împiedeca opoziția în acțiunea sa și în mișcările sale politice. Astfel eu însu-mi, în anul 1927 am avut în mână 16 ordine secrete confidențiale ale puterei publice prin care puterea executivă era pusă în serviciul partidului dela putere. Aceste ordine secrete le-am publicat în ziare. Mai mult, m'am dus la președintele consiliului Ionel Brătianu și i le-am prezentat într'un memoriu pentru a protesta în contra acestor ingerințe. Nu mi-au făcut nici primul ministru, nici autoritățile nici un cap de acuzare și nici nu puteau face, fiindcă deținerea și câștigarea unor astfel de ordine secrete era la toate partidele de opoziție un uz constant.

Intrebarea lui Codreanu: Dacă acest fapt al deținerii de acte de către un șef de partid de opoziție, ar putea constitui un act de trădare, sau ar putea periclita ordinea în Stat și siguranța publică?

Răspunsul d-lui Maniu: Nici odată. A fost un uz constant.

Intrebarea lui Codreanu: Dacă știe d. Maniu dacă vroiam să vin acum la putere sau dacă din discuțiile avute cu d-sa mi-am manifestat graba de a veni la putere?

Răspunsul d-lui Maniu: Nu. Din contra, din conversațiile pe care le am avut am stabilit în privința aceasta o deosebire de atitudine între noi: eu insistam ca drept rezultat al alegerilor, partidul nostru să vină imediat la putere căci era dreptul nostru firesc și găseam necesar pentru țară. Pe câtă vreme d. Codreanu accentua incontinuu că nu este grăbit, că are vreme și că momentul lui nu a sosit.

Intrebarea lui Codreanu: Dacă d. Maniu a văzut în mine și în mișcarea pe care am condus-o, pe un om care ar fi urmărit răstur-

(Continuare în pag. 3-a)

care este adevărul:

Intrebarea lui Codreanu: De ce s'a făcut între noi pactul de neagresiune când ideologiile noastre sunt atât de diferite?

Răspunsul d-lui Maniu: Intr'adevăr ideologia noastră și a d-v. este direct opusă și nici nu cred că există în țara aceasta două partide de o adversitate categorică mai mare decât sunt ale noastre.

Partidul nostru este un partid democratic și în special eu sunt un aderent fanatic al democrației, fiindcă numai prin ea cred că se poate desvolta o națiune și își poate asigura în mod durabil existența progresivă în Stat. Și

dios Imperiu pe care l-a cunoscut vreodată omenirea și care stăpânește o treime din glob. Știu ce a făcut democrația în Franța, care este astăzi în fruntea popoarelor civilizate și știu ce a făcut democrația în Statele Unite, care a devenit azi un fel de arbitru și asupra continentului nostru.

Sunt pentru colaborarea cu Rusia

Or, Garda de Fer este totalitară, în contra democrației, este pentru un fel de dictatură. Or, eu sunt un fanatic adversar al dictaturei sub orice formă s'ar prezenta ea.

Eu sunt în politica externă pentru o colaborare cu Franța, cu Anglia, cu democrațiile apusene și cu Rusia. Pentru că numai astfel văd posibilă asigurarea ființei și integrității statului nostru în grozava învălmășeală care se apropie.

D. Codreanu este pentru politica externă cu Germania, ceeace găsesc primejdios pentru Statul nostru.

Nu suntem antisemiți

„Partidul d-lui Codreanu este un partid antisemit, partidul nostru însă nu este antisemit. Și în special eu sunt în contra oricărei persecuțiuni, de orice natură ar fi ea. Ideea fundamentală a partidului nostru este ideea națională și naționalismul constructiv. Și este de credință că Statul este dator să facă tot posibilul ca poporul român să fie întărit și ridicat fără însă a suprima sau a persecuta alte popoare.

Pactul de înțelegere cu legionarii

In afară de acestea ne deosebește metoda de luptă politică. Date fiind aceste deosebiri de ideologie, este firească întrebarea: cum de am ajuns să încheiem o înțelegere electorală?

Motivul este dublu. Intâi un motiv personal: Eu nu am cunoscut pe d. Codreanu până nu am făcut pactul de neagresiune. Am urmărit însă cu atenție activitatea și atitudinile d-sale. Am putut constata din partea d-sale, sinceritate în acțiune, consecvență și tenacitate, calități cari se găsesc atât de rar în viața noastră politică și la conducătorii vieții publice. Pentru aceste motive, i-am întins mâna cu încredere. Afară de acest motiv cu caracter personal, au mai fost și motive de natură politică.

D. Codreanu ca și mine crede că pentru o viață sănătoasă, națională și de Stat este absolut necesară respectarea demnității naționale. Or, prin numirea d-lui Tătărescu, ca Prim Ministru, s'a atins grav nu numai demnitatea națională, dar și spiritul Constituției. De aceea a fost cazul să ne dăm mâna pentru a face ca Națiunea să respingă această încercare de a izbi în demnitatea națională. Am reușit.

D. Codreanu crede ca și mine că ideea națională este factorul vital în propășirea unei națiuni. D-sa crede ca și mine că Statul, cu toată puterea sa trebue să perfecționeze calitățile fără seamăn de frumoase ale poporului român susținător de stat, și să-i dea posibilitatea ca, punându-i-se la dispoziție mijloacele materiale, culturale și sociale să-și poată împlini misiunea care o are în această parte a lumii.

Adevărat că d. Codreanu, precum am arătat, are în concepțiunea sa un element, acela al antisemitismului, pe care eu nu-l aprob, dar ideea fundamentală este identică și sunt sigur că se

multe popoare din trecut: distrugere și peire. Pentru aceasta suntem de acord, în tendința de a impune în viața particulară, socială și publică, corectitudinea, onoarea și morala creștină, pe care astăzi — durere — atâți o calcă.

Deasemenea, suntem de acord, că într'un stat monarhic constituțional,

pentru a face înțelegere cu d. Codreanu și îmi pare bine că am făcut-o.

Intrebarea lui Codreanu: Dacă partidul liberal când era la guvern n'a folosit poliție, siguranță, jandarmerie și toate autoritățile de stat pentru oprirea propagandei electorale a partidelor de opoziție?

D. Președinte: se opune la această întrebare.

Ingerințele electorale

Intrebarea lui Codreanu: Dacă în practica vieții noastre politice, partidele de opoziție n'au protestat public, în presă și Parlament, împotriva ingerințelor electorale și dacă nu au prezentat copii depe ordinele date de autorități subalternilor în această privință?

Răspunsul d-lui Maniu: **Intr'adevăr în toate alegerile, afară de cele din 1928 și 1932, pe care le-a făcut Partidul Național-Țărănesc, guvernele au folosit puterea executivă, jandarmeria și siguranța, pentru scopurile electorale ale partidului la guvern și ele nu s'au mărginit numai la activitatea siguranței de Stat. Partidele de opoziție totdeauna s'au năzuit să pună mâna pe ordinele secrete prin care se îndruma forța publică. de a împiedeca opoziția în acțiunea sa și în mișcările sale politice. Astfel eu însu-mi, în anul 1927 am avut în mână 16 ordine secrete confidențiale ale puterei publice prin care puterea executivă era pusă în serviciul partidului dela putere. Aceste ordine secrete le-am publicat în ziare. Mai mult, m'am dus la președintele consiliului Ionel Brătianu și i le-am prezentat într'un memoriu pentru a protesta în contra acestor ingerințe. Nu mi-au făcut nici primul ministru, nici autoritățile nici un cap de acuzare și nici nu puteau face, fiindcă deținerea și câștigarea unor astfel de ordine secrete era la toate partidele de opoziție un uz constant.**

Intrebarea lui Codreanu: Dacă acest fapt al deținerii de acte de către un șef de partid de opoziție, ar putea constitui un act de trădare, sau ar putea periclita ordinea în Stat și siguranța publică?

Răspunsul d-lui Maniu: Nici odată. A fost un uz constant.

Intrebarea lui Codreanu: Dacă știe d. Maniu dacă vroiam să vin acum la putere sau dacă din discuțiile avute cu d-sa mi-am manifestat graba de a veni la putere?

Răspunsul d-lui Maniu: Nu. Din contra, din conversațiile pe care le am avut am stabilit în privința aceasta o deosebire de atitudine între noi: eu insistam ca drept rezultat al alegerilor, partidul nostru să vină imediat la putere căci era dreptul nostru firesc și găseam necesar pentru țară. Pe câtă vreme d. Codreanu accentua incontinuu că nu este grăbit, că are vreme și că momentul lui nu a sosit.

Intrebarea lui Codreanu: Dacă d. Maniu a văzut în mine și în mișcarea pe care am condus-o, pe un om care ar fi urmărit răstur-

(Continuare în pag. 3-a)

TIMPUL

14 DEC. 1944

O MASĂ OFERITĂ DE D. IULIU MANIU ZIARIȘTILOR ARDELENI

D. Iuliu Maniu a dat eri seară, ziariștilor ardeleni, o masă la restaurantul Modern, prilej de a le mulțumi pentru activitatea avută în presă, în cei patru ani de dictatură antonesciană.

Au participat d-nii: Ghiță Pop, Sebastian Bornemisa, Const. Hagea, Ion Vlasiu, Zenobie Păclișanu, Corneliu Albu, Justin Ilieșu, Vasile Netea, Boșca Mălin, Valer Moldovan, Dr. Valeriu Pușcariu, Munteanu Ion, Gh. Giurgiu, Leon Bochiș, Gabriel Țepelea, Atanase Motocna, Ionel Mureșan și V. Isac.

Au luat cuvântul d-nii: Sebastian Bornemisa, Vasile Netea, Const. Hagea secr. Sindicatului, Ghiță Pop, Corneliu Coposu și V. Isac.

Tuturor le-a răspuns d. Iuliu Maniu, care a mulțumit că în clipe de grea încercare, Sindicatul s'a pus sub protecția d-sale și după acela a mulțumit ziariștilor pentru activitatea desfășurată în ultimii 4 ani.

A cerut solidaritate națională și continuarea tradiției de luptă, care caracterizează toate generațiile de patrioți ardeleni.

DREPTATEA

22 DEC. 1944

URAREA D-LUI IULIU MANIU către țăranii români

Cu ocazia sfintelor sărbători ale Naşterii Copilului Sfânt, d. Iuliu Maniu, preşedintele partidului național-țărănesc, adresează țăranilor români, prin agenția română de presă A. R. I. P., această frățească urare :

„Urez pe această cale vrednicilor noştri țărani de pe întreg cuprinsul țării, ca Naşterea Domnului să le aducă linişte sufletească, bună înțelegere şi propăşire întru cele de folos traiului de toate zilele.

In vremurile povarnice prin care trecem, să ne punem toată nădejdea în milostivul Dumnezeu, care a purtat întotdeauna de grije neamului românesc.

Cu ajutorul Lui prea înalt, prin înțelepciunea şi frățietatea tuturor Românilor şi prin vrednicia țăranilor noştri, care sârguincioşi acasă şi viteji pe front, ne-au ajutat să răsbim valurile duşmănoase ale trecutului, — nădăjduim că vom birui şi greutățile viitorului.

Luptați cu încredere în viitorul mare al neamului românesc, care va învinge pe toți cei care-l duşmănesc".

IULIU MANIU

2923

Ardealul

24 [illegible] 1944

Serbarea pomului de Crăciun la Național-Țărăniști

— D. Iuliu Maniu între muncitori —

La sediul Partidului Național-Țărănesc din Capitală a avut loc Joi d.m. la orele 16, serbarea tradițională a Pomului de Crăciun. Această serbare a fost organizată în întregime de către muncitorii întreprinderilor „Alacdo" de sub conducerea d-lui Ion G. Domocoș.

Au participat d-nii: Iuliu Maniu, Prof. Zane, Romul Pop, subsecretar de stat, dr. Const. Hogea, dr. Ilie Lazăr, prof. Gabriel Țepelea, comandor Coșooveanu, col. Curta, Valentineanu, prof. Leoon Bochiș, dr. Dănilă Pap, Ion Groșanu, dr. Firezar, etc.

D. I. G. Domocoș, patronul întreprinderilor, arată legătura sufletească ce a existat întotdeauna între patron și muncitor la „Alacido". D-sa anunță pe muncitori că le pune la dispoziție suma de lei 6 milioane pentru [illegible] și al[illegible] 3 milioane ajutor de Crăciun.

Urmează apoi un program de recitări, dansuri, coruri, la care s'au distins muncitorii: Bănlălău Maria, Grigoraș Topriceanu, Matei Tănase, Zamfirescu D., Pop Maria, etc.

Muncitorii au interpretat cu deosebit talent „Glasul nicovalei", inspirată din mediul muncitoresc.

La sfârșit, d. dr. Firezar, în numele funcționarilor, arată legătura sufletească dintre funcționari și d. Domocoș, subliniind cazul unic între patroni și salariați că la „Alacido" a fost ales ca președinte al funcționarilor însuși patronul.

Muncitorul Orășeanu arată realizările d-lui Domocoș pentru muncitori care n'au început la 23 August ca la alte întreprinderi, ci datează dela [illegible] d-lui Domocoș. Lefurile și apropierea de muncitori n'au venit la „Alacido" prin presiune, ci din inițiativa patronului.

Serbarea a luat sfârșit prin intonarea marșului „Alacido" executat de muncitori.

FAPTA
29 DEC. 1944

D. MANIU S'A RETRAS PROVIZORIU DELA ȘEFIA NAȚIONAL-ȚĂRĂNIȘTILOR?

Imputernicirea d-lor dr. N. Lupu și Mihai Popovici. — Rolul d-lui Ion Mihalache

— Ce se petrece în realitate —

Stăruie în rândurile anumitor oameni politici un fel ciudat de a privi și a caracteriza rolul și misiunea reporterilor acreditați pe lângă partide și obligați, prin urmare, la întocmirea unor cronici în concordanță cu situația așa cum e, nu așa cum o doresc unii.

Astfel, dacă un gazetar, — însărcinat de redacție să țină un contact permanent cu organismele democratice ale țării în vederea informării publicului asupra a tot ce se petrece în grupările create pentru slujirea libertăților cetățenești, — scrie că șeful cutare lucrează excelent și activează neobosit, punându-i și poza retușată la „Julieta", primește de îndată felicitări, asigurări de-o recunoștință veșnică și făgăduieli ispititoare, deși laudele la adresa președintelui sunt nemeritate și faptele în realitate desmint rândurile așternute din complezență ori din obligație personală.

In schimb, când un slujitor al condeiului nu se lasă turmentat de desmierdările leaderilor și nu se emoționează în fața promisiunilor sistematic înșirate, prezentând cetățenilor adevărul întreg din partidul de care se interesează, riscă, de obiceiu, să fie acuzat că e dușman, că e de rea credință, că e adversar al armoniei și al unității membrilor „devotați până la sacrificiu" crezului și conducătorului partidului susținut de „suflarea românească".

*

La fel ni s'a întâmplat nouă care nu ne-am mulțumit să convenim că unitatea național țărănistă e perfectă, deoarece avem un defect capital: spunem lucrurilor pe numele lor aidoma, după ce ne-am informat exact.

De exemplu, acum câteva săptămâni arătând că d. Iuliu Maniu e în conflict cu d. dr. Lupu pe tema atitudinei partidului și ramura țărănească pornind dela modul cum sunt repartizate demnitățile nu se înțelege cu ramura ardeleană, subliniam probabilitatea unei crize la șefia național țărănistă și a unei scindări care să ducă la formarea a două tabere cu poziții diferite.

Răspunsul?

Ziarul nostru a fost învinuit de factorii de răspundere ai național țărăniștilor că „improvizează îndrăzneț" cu toate că argumentele înșirate zi cu zi în legătură, de exemplu, cu amânarea ședinței comitetului central executiv, erau strict autentice.

*

Totuși, acuza[...]ile — lipsite de orice temei — a[u] durat doar până înainte de sărba[to]rile Crăciunului, când d. Iuli[u] Maniu plecând în Ardeal, în to[v]ărășia câtorva fruntași, a adres[at] o interesantă scrisoare d-lor d[r.] N. Lupu și M. Popovici, care [...] afirmă, oarecum, ceeace nu e de domeniul fanteziei scriitorului acestor rânduri.

Scrisoarea, spre surprinderea tuturor, deleagă pe d-nii dr. N. Lupu și M. Popovici să vegheze la bunul mers al partidului, să răspundă obligațiunilor răsărite între timp și să reprezinte pe d. Iuliu Maniu acolo unde ar fi necesar.

*

Pe de altă parte, președintele național țărăniștilor menționează că în eventualitatea unui conflict

IULIU MANIU

între d-sa și d. dr. N. Lupu, pe orice temă, d. Ion Mihalache e împuternicit, cum va găsi de cuviință, să arbitreze și la nevoie să convoace forurile răspunzătoare ale partidului.

*

Care e tâlcul scrisorii?

Unii susțin că d. Maniu trebuia, neapărat, să delege pe cineva la șefia partidului, dintr'un sentiment de prevedere. Adică, pentru orice eventualitate, în timp ce președintele se găsește în Ardeal, aici în București exponenți autorizați să poată vorbi valabil în numele național-țărăniștilor, deoarece nimeni nu știe ce evenimente serioase survin probabil dela un ceas la altul.

E plausibil argumentul?

Alții arată, din contră, că d. Maniu e obosit, are nevoie de liniște și intenționează să nu se reîntoarcă în Capitală decât peste vreo trei luni, în felul acesta înlesnind — fără exercitarea vreunei influențe — clarificarea neînțelegerilor din partidul național-țărănesc, după care ar fi oportună convocarea comitetului central executiv.

In schimb, câțiva intimi dau pretutindeni asigurări formale că, — după ce va avea o întrevedere importantă cu un personagiu care nu se găsește încă printre noi, — d. Iuliu Maniu va sosi, cel mai târziu la 9 Ianuarie, în București.

*

Fără să fim adversarul partidului dirijat de d. Maniu, ci îndeplinindu-ne cu strictețe rostul nostru de reporter politic care nu zădărnicește un fapt dacă-l ignorăm, desprindem din toate acestea amănuntul că la național țărăniști sunt frământări adânci.

Concretizate, într'o măsură oarecare, prin demisia domnului Ghiță Pop din fruntea secretariatului general, aceste disensiuni vor deveni publice, în întregul lor ansamblu, în curând, desbătându-se procesul șefiei național țărăniste, cu toate consecințele ce vor decurge pentru omogenitatea partidului.

NAȚIONAL-ȚĂRĂNIȘTII FAȚĂ DE ACTUL DELA 23 AUGUST

Protestul ziarului „Curierul"

Menționând ieri, singurii din toată presa că pagina din numărul de Crăciun al „Jurnalului de dimineață" în legătură cu felul în care s'a ajuns la prăbușirea regimului de dictatură, a surprins cercurile din jurul d-lor Iuliu Maniu și Dinu Brătianu, — pentrucă de șefii țărăniștilor și liberalilor se vorbește prea puțin, — am arătat că e probabilă o punere la punct.

In adevăr, „Curierul" de azi dimineață, dupăce protestează în contra textului din „Jurnalul de dimineață" care „folosește date uneori complet false", vestește:

„Deocamdată nu se poate spune mai mult. Sperăm însă că, în curând, se va putea face o relatare mai amplă și conformă adevărului".

Dar „Viitorul" a primit instrucțiuni să protesteze în aceeași formă?

Nu se știe nimic, deoarece d. Dinu Brătianu nu se poate vedea încă cu d. Iuliu Maniu pentru a ști dacă e necesară o acțiune comună.

2923

29

CURIERUL

31 DEC. 1944

D. Iuliu Maniu în Ardeal

In presă s'au publicat, în ultimele zile, tot felul de știri în legătură cu plecarea d-lui Iuliu Maniu în Ardeal. Unii au mers până la afirmația că d-sa a demisionat dela șefia partidului.

Adevărul este că d. Iuliu Maniu a simțit nevoia unei odihne, pentru care a plecat la Sibiu.

In legătură cu această chestiune, primim următoarea precizare:

Agenția „A. R. I. P." este autorizată să comunice următoarele:

„Față de diversele comentarii tendențioase apărute în presă, în legătură cu plecarea d-lui Iuliu Maniu în Ardeal, se precizează că, așa cum s'a procedat în cazuri similare în trecut, pe tot timpul absenței d-lui Iuliu Maniu din București, d-nii dr. N. Lupu și Mihai Popovici, vice-președinți ai partidului, sunt însărcinați cu girarea afacerilor prezidențiale".

Adăogăm că d. Iuliu Maniu a trimis o scrisoare d-lor dr. N. Lupu și Mihai Popovici cărora, încredințându-le girarea intereselor partidului, le dă o serie de interesante îndrumări în legătură cu problemele politice la ordinea zilei.

CENTRUL SIBIU

Nr.370.-

2.Ianuarie 1945.-

2823
5-I-1945
Social-politic

CIRCULAT LA FIȘE

30

N O T A

In seara de Anul Nou, între orele 5-8 Dl. IULIU MANIU, deși suferind și internat în Clinica D-lui GOIA, totuși și-a luat răgazul de a face o vizită la Clubul Organizației partidului național-țărănesc din Piața Schiler, unde a fost primit de reprezentanții organizației.-

Dl.Maniu a folosit acest prilej, pentru a reexamina, în colaborare cu reprezentanții organizației locale, situația politică creiată, în ultima vreme, prin atitudinea aliaților din Răsărit, cari ne impiedică, în mod vădit, de a putea aplica cu conștinciozitate, condițiunile armistițiului

Dl.Maniu a declarat, că nu și-a putut închipui, ca să fie atât de răuvoitori aliații sovietici, în statornicirea de bune relații și în prețuirea virtuților de bunătate și ospitalitate pe cari poporul românesc le-a oferit cu largă inimă.-

Dl.Maniu și-a exprimat convingerea, că până în cele din urmă - vom reuși să ieșim cu bine și din această conjuctură, dat fiind că armata română este loială regelui și partidelor istorice și că deci la noi nu se poate justifica teama de a ajunge în situația Greciei, unde conflictul intre națiune a fost provocat chiar de armată, care este divizată în două.-

Membrii partidului au fost indrumați să nu forțeze nota și să lase ca evenimentele să se deslege în mod firesc, așa cum s'au deslegat în toate împrejurările.-

.-.-.-.-.-.-.

Sursă: Sigură

4 Ianuarie 1945.

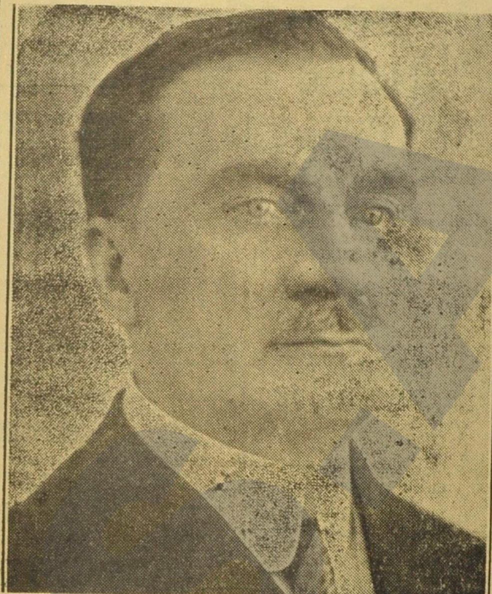
V.101.

Conducerea Madoszului dă ca sigur apropiata retragere a Dlui Iuliu Maniu dela conducerea partidului național țărănesc, fiindcă altfel - după ea - partidul ar urma să se rupă în două, cea mai mare parte urmând elementele democratice.

Si comentând apoi poziția Dlui Maniu față de colaborarea guvernamentală, Madoszul arată că șeful partidului național țărănesc prin atacurile sale directe contra F.N.D. și prin acțiunea sa dizolvantă, s'a situat el însuși în afară de "cei chemați", eliminându-se treptat din viața politică actuală.

DREPTATEA
4 JAN 1945

Declarațiile d-lui Iuliu Maniu, de Anul Nou

Dăm, după „Glasul Dreptății", următorul articol al d-lui Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc, cu prilejul Anului Nou:

După un an de mari îndoeli și de istorice hotărâri, urmează un nou an, care va fi anul grelelor încercări. Aceste încercări nu vor fi însă de natură externă, ci vor aparține mai mult politicei noastre interne. Chiar din această cauză, situația va fi mai ușoară.

Imprejurarea că poporul român transilvănean a apucat de o sută de ani pe drumul larg și bine experimentat al naționalismului neșovăitor și al democrației categorice, precum și cumințenia sa dovedită în toate imprejurările, ne fac să fim convinși, că și'n anul ce vine va rămânea pe drumul cel bun al partidului național-țărănesc. De la marea Unire poporul românesc a fost expus la grele încercări, le-a înfruntat însă pe toate. Averescanismul lărmuitor și fătul minuscul al acestuia, gogismul, legionarismul desechilibrat și pervers, anti-semitismul absurd, frontul carlist cu ridicolele sale uniforme și tirania aventuroasă antonesciană, au dispărut toate, lăsând neatins sufletul românesc. A rămas neatins în picioare partidul național-țărănesc, reușind cu barca sa, să evite și stânca liberalismului. Sunt convins că poporul transilvănean va înfrunta și va lepăda dela sine și recentele încercări ale frontului patriotic, ale frontului plugarilor și ale altor fronturi, care toate sunt camuflări străvezii ale partidului comunist și sunt menite a fi undițe, pentru a prinde pe cei naivi.

Precum însă în trecut poporul românesc din Transilvania a simțit mirosul momelii care înșeală, așa și de data aceasta va ști să respingă tentativa încercată printr'o momeală ușor de recunoscut.

Cei puțini care în trecut nu au avut instinctul sănătos să evite încercarea de a fi seduși, pe urmă au recunoscut greșala ce au făcut, sau la tot cazul văd azi și ei urmările nefaste ale ruperii solidarității naționale.

Sunt sigur că generația de azi va profita în mod sănătos de experiența trecutului apropiat și își va pune ca scop de urmărit solidaritatea națională, suprema poruncă a zilelor de azi. Această solidaritate națională va trebui să fie condusă de partidul național-țărănesc, care a dovedit instinct și prevedere politică nedesmințite niciodată.

Rog toată suflarea românească și în special țărănimea și muncitorimea românească, să primească cele mai bune urări pentru anul viitor, dorind să le aducă împlinirea tuturor aspirațiilor naționale, politice și sociale.

IULIU MANIU
Președintele Partidului Național-Țărănesc

2923

FAPTA

4 JAN 1945

Invinuiri publice aduse d-lui Iuliu Maniu

— Se depun strădanii pentru readucerea d-lui Gh. Tătărescu la matcă ? —

Mnţionăm, numai cu titlul de document, că domnul Lucreţiu Pătrăşcanu, ministrul justiţiei, a dat la iveală o lucrare preţioasă, intitulată: „Sub trei dictaturi", în care, cu o documentare impresionantă, la pagina 93, declară:

„Dacă dictatura regală s'a putut înfăptui în Romania pe ruinile mişcării democratice, iar dacă mai târziu am avut o dictatură legionară, aceasta s'a datorat în cea mai largă măsură gravelor greşeli, rezultate ale reacţionarismului, lipsei de înţelegere politică şi miopiei celor care, în acele timpuri şi împrejurări, se găseau în fruntea partidului naţional-ţărănesc şi, în primul rând, d-lui Iuliu Maniu".

Azi, când se depun strădanii pentru stabilirea răspunderilor nenorocirii României, — răspunderi cari să purceadă, efectiv, din 1938, — apariţia cărţii titularului departamentului dreptăţii ...lare constituie, desigur, un eveniment de mâna întâia, deşi nu trebuie făcută nici o legătură între ea şi retragerea „temporară" a d-lui Iuliu Maniu în Ardeal dupăce a nemulţumit profund partidul cu acceptarea elementelor legionare în sânul organismului obligat să asigure triumful real al libertăţilor cetăţeneşti în contra totalitarismului nefast.

STRADANII PENTRU READUCEREA LA MATCA A D-LUI GH. TATARESCU?

E de reţinut, deasemenea, — în legătură cu ceeace se bănuieşte se va petrece în cursul acestei luni, — că la parastasul lui I. G. Duca dela Sinaia a luat parte o delegaţie din gruparea d-lui Dinu Brătianu şi una din gruparea d-lui Gh. Tătărescu, în frunte, cea de-a doua, cu fostul prim ministru.

Ceeace nu-i un fapt comun!

Deşi nu avem prilejul verificării svonurilor puse în circulaţie îndată după desvelirea plăcii celui ce-a căzut răpus de gloanţele unei echipe de terorişti, totuşi invederăm că, din ce în ce, îşi face loc o versiune surprinzătoare: se depun diligenţe, de către persoane cu vădită influenţă, în vederea unei grabnice reveniri a d-lui Gh. Tătărescu şi a prietenilor unde şefia d-lui Dinu Brătianu nu întâmpină nici o opunere.

Şi se argumentează că faptul acesta e cu putinţă numai acum, când d. Iuliu Maniu s'a retras, virtualmente, dela conducerea naţional-ţărăniştilor, şi nu mai are prilejul să exercite vreo presiune asupra d-lui Dinu Brătianu care, în intimitate, e convins de necesitatea prezenţei d-lui Gh. Tătărescu alături de d-sa tocmai pentrucă Frontul Naţional Democrat, în actualele împrejurări, nu are de formulat vreo imputare, vre-o obiecţiune, împotriva acţiunei, — integral deosebită de aceea a d-lui Iuliu Maniu, — ce-o desfăşoară actualmente fostul ambasador al ţării la Paris.

SCÂNTEIA

5 JAN 1945

Despre declarațiile d-lui I. Maniu

In fața țării noastre se ridică probleme de o deosebită gravitate. Probleme cari atât pe plan extern, cât și pe plan intern se concentrează în efortul uriaș, în marea luptă de doborîre a celui mai înverșunat dușman al omenirii, fascismul.

Partidul Comunist din România încă înainte de venirea la putere a fascismului în Germania, dar mai ales după aceia, a pus cu toată hotărârea problema mobilizării tuturor forțelor naționale și progresiste împotriva fascismului întunecat. El a pus această problemă în centrul preocupărilor și activității sale.

Au venit însă ani grei de dictatură fascistă, a venit jefuirea țării noastre de floarea bogățiilor ei, a venit războiul de jertfire a sutelor de mii de tineri ai României pentru interesele lui Hitler, ale lui Antonescu și ale clicelor fasciste de pretutindeni. Au venit loviturile crâncene și victorioase ale Armatei Roșii împotriva hoardelor hitleriste și atunci și numai atunci poporul român a reușit să pornească pe un drum nou și just al luptei hotărîte împotriva fascismului.

Poporul român nu a văzut, a fost împiedicat să vadă sensul adevărat, pericolul de moarte ce a însemnat fascismul pentru el. Unii conducători prin politica lor diversionistă și de duplicitate au constituit piedica principală în lămurirea și mobilizarea masselor din România, pe calea luptei antifaciste.

Nu vrem să facem istorie. Numai un înalt simț de răspundere față de poporul nostru, față de soarta sa, ne determină să spunem acest lucru.

Ne determină faptul că d. Iuliu Maniu, fruntașul acestei politici de duplicitate, încearcă și azi să inducă în eroare poporul cu metodele folosite în trecut. D. Maniu, în acelaș timp când s'a declarat democrat, a făcut front comun de alegeri cu Garda de Fer, a depus mărturii de simpatie alături de Zelea Codreanu, — alături de organizație și căpitanul ei — dușmani de moarte ai democrației. D. Maniu cu toate declarațiile prodemocrate de atunci a dat de fapt și în fond un important ajutor politic Gărzii de Fer ,iar azi declarându-se împotriva fascismului, de fapt și în fond caută să demobilizeze poporul în lupta sa împotriva fascismului.

Primirea coloanei a V-a a Gărzii de Fer, în cadrele partidului național-țărănesc și acoperirea ei acolo au însemnat încununarea acestei politici. D. Maniu în declarațiile sale făcute presei național-țărăniste cu ocazia Anului Nou, enumerând forțele profasciste și fasciste a arătat că ele „au dispărut toate lăsând neatins sufletul românesc".

Această teză ar putea să inducă în eroare numai pe acei oameni cinstiți, dar naivi, care se orientează nu după fapte și realități, ci după iluziile și dorințele lor. Poporul român a trecut prin școala grelelor deziluzii și încercări în ultimele decenii. El știe, și trebue să țină seama, că așa cum nu s'a terminat lupta pentru nimicirea dușmanului extern fascist, nici fascismul intern nu este definitiv și complect sdrobit. El știe și trebue să știe că toți acei cari declarându-se democrați, vor să-l convingă despre acest lucru, își continuă politica lor tradițională diversionistă de dublu sens.

D. Maniu este consecvent în această politică a sa. Azi, când o lume întreagă doritoare de libertate fierbe și clocotește de ură nestăpânită împotriva banditismului internațional al fascismului, când națiuni întregi unite își încordează mușchii și-și varsă generos sângele în ultimile bătălii împotriva lui — d. Maniu în cuvântul său de Anul Nou nu are nimic de spus împotriva fascismului. El nu are niciun cuvânt împotriva fascismului, el ia însă în acelaș timp o poziție pornită și ostilă împotriva tuturor forțelor democratice din țara noastră. Prin aceasta el caută să rețină poporul român dela lupta sa pentru libertate și independența sa națională, el vrea să-l rețină dela lupta sa împotriva fascismului, el vrea să antreneze poporul român pe calea desbinării forțelor democratice, pe calea luptei interne a forțelor democratice.

In lupta împotriva fascismului arma cea mai puternică este unitatea poporului întreg, unitatea tuturor patrioților dornici de a trăi liberi. Acest lucru ne-a dovedit-o eroica luptă a popoarelor sovietice și a celorlalte popoare unite în eforturile lor împotriva dușmanului cotropitor, popoare ce s'au acoperit cu glorie, ce au deschis și au netezit drumul victoriei progresiste.

Acest lucru subliniat atât de mult de Partidul nostru a fost pe deplin însușit de forțele sincer patriotice și democratice din țară unite în F. N. D. Vorbind despre sarcinile mari ce stau în fața poporului român, manifestul de Anul Nou al F. N. D.-ului, spune:

„Conștiente că aceste sarcini grele nu pot fi îndeplinite decât prin unirea tuturor forțelor democratice, forțele luptătoare și democratice cele mai consecvente s'au unit în Frontul Național Democrat — F. N. D.".

F. N. D.-ul care nu este un partid și nu reprezintă interesele unei națiuni sau ale unei clase sociale, ci interesele naționale democratice și progresiste ale României în general, a încercat în nenumărate rânduri să realizeze unirea cu forțele democratice rămase în afara rândurilor sale. Insă, această desvoltare— singura firească și sănătoasă—a închegării forțelor patriotice a țării noastre, a fost împiedicată de acei cari sunt împotriva unirii acestor forțe, care sunt pentru sfărâmarea, împrăștierea și învrăjbirea lor.

In acelaș timp, când eforturile patrioților cinstiți se îndreaptă spre unire și prin aceasta spre înzecirea puterii de luptă împotriva fascismului, d. Maniu ia poziție ostilă în declarația sa de Anul Nou, rând pe rând împotriva Partidului Liberal, F. N. D., Uniunii Patrioților, Frotului Plugarilor și împotriva Partidului Comunist. Dumnealui declară, că politica acestora „miroase a momeală", care nu trebue să înșele poporul român.

Noi nu suntem împotriva criticii și această poziție principială a noastră se referă și la criticile aduse muncii noastre. Dar considerăm, că critica trebue să fie serioasă, temeinică și constructivă, o critică care să contribue la lămurirea și îndreptarea lucrurilor în interesul cauzei poporului.

In acest sens „critica" d-lui Maniu nu este critică.

In schimb, folosim critica în sensul înțeles de noi, când spunem, că d. Maniu prin poziția sa, prin activitatea sa creiază greutăți și piedici serioase în calea partidului său însuși. Creiază dificultăți în calea masselor partidului N. Ț., cu care în fond nu are nimic comun. Și ar fi cu mult mai constructiv dacă acestea ar putea acționa părăsite de d. Maniu, libere și independente de el.

D. Maniu care în toată declarația sa nu găsește un singur cuvânt pentru mobilizarea forțelor în lupta împotriva fascismului, care „a dispărut" — caută să creieze diversiuni, disensiuni și tinde spre ruperea unității de luptă antifasciste.

Aceste lucruri trebuesc văzute și știute.

Poporul român, popoarele din România, care au suferit ani de chinuri, de jaf, de teroare, de război nejust și rușinos, din cauza politicii de trădare a unor clici fasciste și din cauza unei politici de duplicitate a unor conducători politici din România — poporul român și popoarele din România sunt hotărît împotriva desbinării, împotriva luptei interne a forțelor patriotice democratice. Ele sunt pentru mobilizarea a tot ce este sincer, devotat patriot și progresist împotriva vrăjmașului principal și crunt, împotriva fascismului.

Ele sunt pentru aceasta și ele vor învinge.

Iosif Ardeleanu

DREPTATEA
5 JAN. 1945

Credința d-lui Maniu în biruința democrației

In anul 1937, am avut cinstea să fiu primit de d. Iuliu Maniu, la casa sa din Bădăcin, despre care vizită am scris un articol în ziarul „România Nouă" No. 152 din 25 August 1937.

D. Maniu îmi spunea atunci:

— *„In Germania țelul politic se evidențiază din zi în zi mai clar, Hitler de cum a venit la putere, a exaltat sentimentul de mândrie și dorința de revanșă a poporului german, s'a pregătit intens dela început pentru războiu și va face războiu cu primul prilej ivit. Evenimentele se pot precipita. Cererea Germaniei privitor la colonii este o diversiune, Germania n'are nevoe de colonii pentru a-și coloniza acolo surplusul de populație. Aceasta n'o va face nici odată, ea privește spre răsărit, spre câmpiile bogate ale Ucrainei, va face războiu cu Rusia sovietică, trecând peste Ceho-Slovacia și Polonia pentru a cuceri teritoriul necesar plasării surplusului de populație ce pretinde că are".*

— Și nu vedeți cum s'ar evita acest războiu?

— *„Nu, acum nu se mai poate, ar fi fost posibil, dacă se realiza Confederația statelor Dunărene, înglobându-se în aceste state și Austria".*

— Știu că ați conceput realizarea acestei Confederații și ați făcut demersurile politice necesare pentru realizarea acestui plan de securitate și bloc, pentru asigurarea unei păci durabile în centrul Europei, realizându-se și o prosperitate economică a statelor membre. In acest scop ați făcut poate și călătoria recentă în străinătate. De ce nu s'a putut realiza?

— *„Toate marile puteri interesate erau de acord deplin pentru realizarea acestei Confederații, dar, era necesară și adeziunea Italiei, care cu toate că se părea că o va da, a refuzat-o în cele din urmă și din această cauză a căzut și planul".*

Totul s'a împlinit așa cum a fost [p]revăzut de d. Iuliu Maniu: Germa[ni]a a vrut cu orice preț războiu și țe[lu]l principal a fost Rusia Sovietică. [D]acă a amânat războiul cu Rusia So[vi]etică, a fost din cauză că a inter[ve]nit mai înainte frontul din vest, pe [ca]re după ce l-a eliminat s'a grăbi[t să]-și realizeze țelul principal: zdro[bir]ea Rusiei Sovietice, pentru cucerirea și dominarea vastelor teritorii din Ucraina cu bogățiile din bazinul Donețului.

După falimentul total politic al regimului de dictatură al Regelui Carol II și abdicarea acestuia, s'a instaurat un nou regim de dictatură, realizându-se și alianța cu Germania. Guvernul generalului Ion Antonescu aderă la pactul tripartit, la care aderase în primul loc Ungaria. Iată-ne aliați cu Ungaria, care ne-a răpit parte din trupul țării, Ardealul de nord.

Față de această alianță monstruoasă, d. Iuliu Maniu a protestat cu energie, făcând să fie auzit protestul său și în străinătate, în țările marilor democrații, ale căror garanții de securitate au fost denunțate.

România cu trupul ciopârțit, a fost târâtă în răsboiu fără asentimentul poporului alături de Germania, împotriva Națiunilor Unite, în deosebi împotriva vecinei noastre Rusia Sovietică. D. Iuliu Maniu a protestat și față de acest fapt și a căutat să arate generalului Ion Antonescu marea greșală ce a săvârșit, cerându-i în repetate rânduri ruperea alianței cu Germania și ieșirea noastră imediată din războiu. Argumentele politice n'au putut determina regimul Antonescu să-și schimbe orientarea politică cum era și firesc. Trebuiau înlăturați oamenii, trebuia înlăturat regimul, pentru ca România să-și poată reveni pe linia tradițională a politicei externe și a prieteniei față de marile Națiuni Unite, cu cari ducea cel mai inacceptabil războiu.

D. Iuliu Maniu pregătește cu tenacitate actul dela 23 August, realizând blocul partidelor democrate în luna Iunie 1944 și potrivit punctelor din acordul intervenit, se realizează cu ajutorul și înțelepciunea M. S. Regelui Mihai I, cu vitejia armatei române, eliberarea țării de sub pumnul dictaturii, înlăturându-se regimul antonescian dintr'o singură lovitură. In câteva zile armata de ocupație germană este înfrântă și capturată de către viteaza armată română, în colaborare strânsă cu armatele victorioase sovietice.

Acțiunea d-lui Iuliu Maniu și a prietenilor săi credincioși, aducea pentru aceștia cele mai mari primejdii. Viața le era amenințată. Dragostea de țară a d-lui Maniu însă, era așa de mare încât toate aceste primejdii de cari era conștient nu l-au putut descuraja și nici opri din lupta sa. N'a plecat din țară să-și manifesteze dela distanță patriotismul și sentimentele democrate. A vrut să rămână cu orice risc în mijlocul poporului năpăstuit de cnutul străin și oprimat de ai săi.

N'a vrut să plece în una din țările Națiunilor Unite ca să formeze acolo un guvern de rezistență cu un caracter cu totul simbolic. Acest fel de rezistență ar fi fost desigur comod și fără riscuri personale dar

Al. Tătaru

(Continuare în pag. 3-a)

Credința d-lui Maniu în biruința democrației

(Continuare din pag. I-a)

fără valoarea morală și practică a unui guvern organizat în țară și care să fie continuu în toate primejdiile ce le atrăgea acțiunea sa.

Și poporul în mijlocul căruia a rămas d. Iuliu Maniu, se simțea mai sigur, știindu-l de veghe neobosit și aștepta cu mai multă încredere ziua eliberării sale apropiate, de sub amenințarea cruntă a prăbușirii iminente, care s'ar fi produs necondiționat dacă secontinua greșita cale apucată.

Toată suflarea românească purta în cugetul și sufletul său chipul d-lui Iuliu Maniu, toată nădejdea era numai în el, cu toții așteptau izbăvitorul eveniment salvator.

D. Iuliu Maniu și-a închinat o viață întreagă celui mai elevat ideal: iubirea de neam și înfăptuirea celei mai frumoase concepții de organizare socială și viață politică, produs al inteligenții lumii civilizate: democrația. A fost cel mai atacat om politic din câți a avut țara românească, dar respectul și omenia ce inspira majorității era așa de mare încât, atunci când îndemnurile criminale puneau viața sa în pericol, nu s'a găsit un român atât de ticălos să ridice arma asupra lui. Numai așa se explică de ce providența ni l-a păstrat pentru zilele cele mai grele ale vieții noastre politice.

Lui i-a fost dat să readucă țara în rândul Națiunilor Unite, în lupta pentru zdrobirea definitivă a inamicilor democrației.

Lui i-a fost dat să ajute poporul român în realizarea aspirațiunilor sale spre o viață liberă, după sistemul celei mai înalte concepții democrate. Atingerea acestui ideal reprezintă satisfacția deplină pentru lupta sa de decenii, coroana de lauri pentru credința sa, răsplata față de tot ce a avut de suferit pentru poporul român.

Și poporul întreg îl urmează cu dragostea și fidelitatea de până acum.

A. TATARU

Victoria
5 JAN 1945

URAREA D-LUI MANIU
ŞI ADEVĂRATA EI SEMNIFICAŢIE

D. Iuliu Maniu a ținut să facă, partidului național-țărănesc, urarea tradițională pentru începutul noului an. Intr'un stil specific d-sale, d. Maniu și-a exprimat urările, sfaturile și, mai ales, părerile politice.

„După un an de mari îndoeli și de istorice hotărîri, urmează un nou an, care va fi anul grelelor încercări. Aceste încercări nu vor fi, însă de natură externă, ci vor apartine mai mult politicei noastre interne....".

Până aici n'avem nimic de obiectat d-lui președinte al partidului național-țărănesc. Și noi credem, că situația internă — din punct de vedere politic și economic — este grea. Din punct de vedere politic, situația e grea precum spune d. Iuliu Maniu, căci nu este înțelegere între partide, conducerile partidelor „istorice" încercând, pe toate căile, să saboteze — nu numai clauzele armistițiului — dar și realizarea unui program minimal ale revendicărilor populare.

Situația economică este, și ea, foarte serioasă, căci e în strânsă legătură cu unele reforme necesare din toate punctele de vedere. Fără o expropriere a proprietăților mai mari de 50 de ha., fără o naționalizare a industriilor de bază și a băncilor, nu vom putea face un pas înainte și marasmul economic va lua, pe zi ce trece, forme tot mai grave

Să vedem, însă, cum își urmează d. președinte al partidului național-țărănesc „urarea".

„...Dela marea unire, poporul românesc a fost expus la grele încercări, le-a înfruntat, însă, pe toate. Averescanismul lămuritor și fătul minuscul al acestuia, gogismul, legionarismul desechilibrat și pervers, antisemitismul absurd, frontul carlist cu ridicolele sale uniforme și tirania aventuroasă antonesciană, au dispărut toate, lăsând neatins sufletul românesc. A rămas neatins în picioare partidul național-țărănesc, reușind cu barca sa, să evite și stânca liberalismului. Sunt convins, că poporul transilvănean va înfrunta și va lepăda dela sine și recentele încercări ale frontului patriotic, ale frontului plugarilor și ale altor fronturi, care toate sunt camufiări străvezii ale partidului comunist și sunt menite a fi undițe pentru a prinde pe cei naivi". („Dreptatea", No. 108 din 4 Ianuarie 1945).

Aceste cuvinte, ale d-lui președinte al partidului national-țărănesc, merită o deosebită atenție.

Nu vom insista, prea mult, asupra sintezei simpliste a politicei românești după primul război mondial. D. Iuliu Maniu încearcă, prin rândurile de mai sus, să ne arate, cum „barca" partidului național-țărănesc a reușit să înfrunte valurile furtunoase ale evenimentelor și să ajungă la liman. Celelalte partide, toate, au fost înghițite de valuri și au dispărut.

Sancta simplicitas!

E foarte ușor să scrii, astfel, o istorie politică. Dar, d. perședinte al partidului național-țărănesc a uitat, fără îndoială de pactul de „neagresiune", pe care l-a semnat, cu conducătorii legionari, la ultimele alegeri legislative. D-sa a mai uitat, că, onorabilul partid în fruntea căruia se află, n'a luat, niciodată, o atitudine categorică, preferând, în decursul acestor ani tulburi, să păstreze o atitudine echivocă.

Și, dacă, am adânci, și mai mult, spusele d-lui Iuliu Maniu, nu credem, c'ar fi tocmai în favoarea d-sale și a onorabilului partid național-țărănesc.

Dar, să lăsăm trecutul cu păcatele lui și să privim, prezentul, fățiș.

D. președinte al partidului „istoric" național-țărănesc se dă, pe față, la partidul comunist și la toate organizațiile democratice conștiente.

Pe un ton de zeflemea, d. președinte al partidului național-țărănesc își afirmă încrederea în massele populare din Transilvania trăgând concluzia, că nu se vor lăsa înșelate de toate aceste „fronturi", precum nu s'au lăsat înșelate de averescani, gogiști, cuziști, etc., etc.

D. Iuliu Maniu, prin vorbele de mai sus, își dă pe față, nu numai simplistele concepții politice, ura meschină și lipsa totală de înțelegere a momentului politic de astăzi. Mai mult, d-sa, caută prin această diversiune, să aducă apă la moară elementelor reacționare, care, din umbră, uneltesc împotriva intereselor țării și ale poporului român

De ce n'a pomenit, d. Iuliu Maniu, de necesitatea unității naționale pentru efortul suprem împotriva fascismului german? D-sa a preferat, să facă un mic tratat de politică pentru folosința celor slabi cu duhul.

Dece n'a căutat, d. Iuliu Maniu, dacă este într'adevăr, un sincer

Scarlat Callimachi

(Continuare în pag. 3-a)

URAREA D-LUI MANIU

(Urmare din pagina 1-a)

apărător al masselor muncitoare din Ardeal să le dea în „urarea", de anul nou, sfaturi de felul cum trebue să lupte pentru înfrângerea totală a fascismului intern?

De ce nu le-a demonstrat necesitatea unei sincere colaborări cu celelalte partide politice?

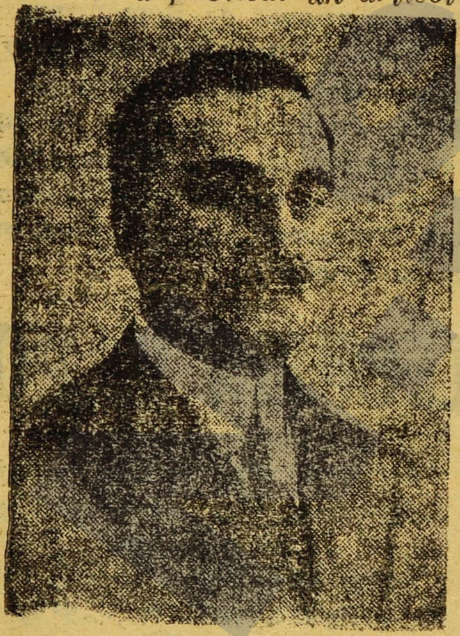
D. preşedinte al partidului național-țărănesc a căutat, prin, această „urare" să strecoare iarăşi. în mintea adepților săi, neîncrederea şi să le trezească. din nou, pofta unei guvernări personale, bogate în beneficii individuale.

Aşadar, ce se poate deduce, în definitiv, din cele spuse, de d. Iuliu Maniu, în răvaşul său politic?

Prin răvaşul său, d. preşedinte al partidului național - țărănesc ne-a dovedit, înc'odată. că cu d-sa nu se poate lucra într'un chip folositor şi că, ceea ce e şi mai grav, d-sa care vorbeşte de solidaritatea națională, este cel dintâi şi cel mai primejdios duşman al ei, cel dintâi şi cel mai primejdios spărgător al unității naționale, atât de necesare în momentele grele prin care trecem cu toții.

Un articol de Anul Nou al d-lui Iuliu Maniu

Cu prilejul Anului Nou, d. Iuliu Maniu a publicat un articol în

D. IULIU [illegible]

ziarul „Glasul Dreptăţii" din Sibiu.

După ce arată că 1944 a fost un an de mari îndoeli şi istorice hotărâri, preşedintele partidului naţional-ţărănesc, crede că 1945 va fi anul grelelor încercări, cari nu vor fi însă de natură externă, ci vor aparţine mai mult politicei noastre interne.

„Chiar din această cauză — subliniază preşedintele partidului naţional - ţărănesc — situaţia va fi mai uşoară".

După ce vorbeşte de încercările grele prin care a trecut poporul românesc transilvănean în decursul vremii, d. Iuliu Maniu conchide că în lumina acestei experienţe a trecutului, generaţia de azi îşi va pune ca scop de urmărit solidaritatea naţională, suprema poruncă a zilelor de azi.

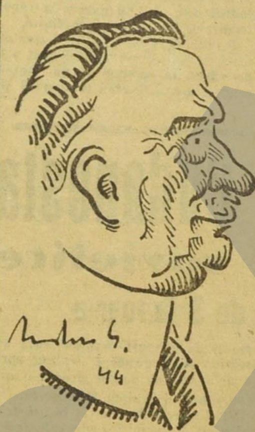
2923

Drapelul

5 IAN 1945

V olentele atacuri ale d-lui Maniu împotriva partidelor de stânga

Partidele de stânga acuză pe d. Man u de complicitate cu legionarii

D. IULIU MANIU

Cu prilejul anului nou, d. Maniu a făcut declarații ziarului „Glasul Dreptății" privitoare la situația politică. După ce arată că numai partidul d-sale a rămas „neatins" și „în picioare" în toate frământările din vremea din urmă, se ocupă de poziția celorlalte partide și grupări.

Cu privire la partidele de stânga, apărute recent în viața politică legală, d. Maniu spune:

„Sunt convins că poporul transilvănean va înfrunta și va lepăda de la sine și recentele încercări ale frontului patriotic, ale frontului plugarilor și ale altor fronturi, care toate sunt camuflări străvezii ale partidului comunist și sunt menite a fi undițe, pentru a prinde pe cei naivi".

La constituirea guvernului actual, s'a stabilit un armistițiu politic în sensul că partidele și grupările participante la guvernare să înceteze atacurile reciproce.

Domnul Maniu tratează partidele și grupările de stânga, drept **„camuflări străvezii ale partidului comunist și sunt menite a fi undițe, pentru a prinde pe cei naivi".**

După aceste calificări se pot pune următoarele întrebări:

*Mai există armistițiul de*clarat **la constituirea guvernului ?**

Crede d. Maniu că e necesar ca partidele și grupările de stânga să fie înfățișate în acest fel opiniei publice ?

Ori această declarație e făcută cu scopul de a da satisfacție elementelor de dreapta recent înbrățișate cu toată căldura de către d. Maniu ?

Răspunsul partidelor de stânga a venit prompt. Astfel, ziarul „Scânteia" de azi spune:

D. Iuliu Maniu, fruntașul acestei politici de duplicitate, încearcă și azi să inducă în eroare poporul cu metodele folosite în trecut. D. Maniu în acelaș timp când s'a declarat democrat, a făcut front comun de alegeri cu Garda de Fer, a depus mărturii de simpatie alături de Zelea Codreanu, — alături de organizație și căpitanul ei — dușmani de moarte ai democrației. D. Maniu cu toate declarațiile prodemocrate de atunci a dat de fapt și în fond un important ajutor politic Gărzii de Fer, iar azi declarându-se împotriva fascismului, de fapt și în fond caută să demobilizeze poporul în lupta sa împotriva fascismului.

Primirea coloanei a V-a a Gărzii de Fer, în cadrele partidului național-țărănesc și acoperirea ei acolo au însemnat încununarea acestei politici.

In ceeace privește raporturile dintre partidul liberal și partidul național-țărănesc, ziarul „România Liberă" arată:

Este evident că liberalismul nu poate fi reprezentat decât de partidul Național-Liberal, cu care momentan d. Maniu, în numele partidului național-țărănesc, se părea că întreține cele mai strânse legături. Situarea pe acelaș plan, chiar într'un proces considerat la trecut, a liberalismului cu legionarismul, este inexplicabilă din partea unui șef democrat, dar perfect explicabilă din partea unui conducător reacționar, care amestecă la un loc fascismul, liberalismul, comunismul, frontul național democrat, provocând o totală confuzie și îndepărtând atenția dela singurul dușman, fascismul.

Și pentru a preciza și mai clar scopurile urmărite de d. Maniu prin politica sa, ziarul „România Liberă" închee:

Politica d-lui Maniu, tinzând mereu la împiedicarea unirii forțelor democratice, aruncând sulița asupra frontului național democrat, nepomenind un singur cuvânt împotriva fascismului, vrea să împingă România să repete experiența nenorocită a Greciei.

Desbinare internă, reacțiune, prăbușire națională, aceasta este urarea pe care d. Iuliu Maniu, șeful partidului național-țărănesc a făcut-o poporului român de Anul Nou.

*

Desigur că aceste violente polemici nu pot rămâne fără urmări în viața politică. Gravele acuzații aduse șefului partidului național-țărănesc, arată clar că se încearcă a se împiedica stabilirea unui climat politic favorabil reorganizării Statului.

V. G. B.

29 VB

39

OPERAT LA FIŞE

Drapelul

5 JAN 1945

Inţepăturile d-lui Maniu faţă de d-nul Dinu Brătianu

Faţă de relaţiile de bună vecinătate şi amiciţie profundă existente azi între domnii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, supunem reflecţiunii publicului în genere şi ziarului „Viitorul" în special, următorul pasaj din declaraţiile de Anul Nou ale D-lui Iuliu Maniu:

„A rămas neatins în picioare partidul naţional-ţărănesc, reuşind cu barca sa să evite şi stânca liberalismului".

UNDE DUCE POLITICA D-LUI MANIU

Popoarele din lumea întreagă, conducători de state și națiuni, oamenii de toate felurile, dela savanții cari au învățat istoria din cărți până la ostașul care a scris istoria cu sângele lui, dela rege până la muncitor, toți am învățat din acest crunt război două adevăruri fundamentale:

că dușmanul de moarte al omenirii, al libertății, al progresului cultural, social și național, este fascismul și că lupta pentru nimicirea acestuia, cere unirea tuturor forțelor patriotice, democratice și progresiste.

Pe baza acestor adevăruri duc lupta unită Marea Britanie, Statele Unite ale Americii, Uniunea Sovietică, Franța, Jugoslavia și alte zeci de națiuni, iar pe plan intern forțele democrate și progresiste sunt strâns legate în formațiuni și alianțe politice care corespund țărilor respective.

Un singur dușman — fascismul, o singură politică — unirea forțelor democratice, aceasta este legea momentului de față și prin ea s'au obținut marile victorii antihitleriste de până acum.

Atunci când această lege a fost uitată, în loc de pace și reconstrucție a țărilor devastate de hitleriști, s'a ajuns la război civil. Exemplul ni-l oferă Grecia.

Noi am ajuns să învățăm această lege destul de târziu, după ce am jertfit pe frontul de răsărit, alături de armatele hitleriste, sute de mii de vieți românești.

Dar nu totul a mers în România conform acestor principii. Dela 23 August și până acum toate crizele politice, frânare a operei de curățire a vieții publice de fasciști, neîndeplinirea armistițiului, totul s'a putut întâmpla numai pentrucă democrația românească n'a putut alcătui acel front puternic, pentrucă unii au pus interesele de partid deasupra intereselor democrației.

S'a arătat la timp că d. Iuliu Maniu președintele partidului național-țărănesc a ridicat principalele piedici în calea realizării frontului național-democrat, că a determinat toate crizele de guvern, că a favorizat prin politica dusă întărirea reacțiunii în România. Că a determinat-o.

După ultima criză de guvern era de așteptat ca fruntașul național-țărănist să tragă ultimele concluzii.

Iată însă că după multe semne cari arătau că d. Maniu nu a părăsit vechea poziție ci din contră se pregătește pentru un nou atac, d-sa afirmă public acest punct de vedere în declarațiile făcute de anul nou unui ziar din provincie.

Este desigur ciudat că d. Maniu nu pomenește un singur cuvânt despre marile sarcini care stau astăzi în fața neamului nostru: ducerea războiului antihitlerist, alianța cu Națiunile Unite în frunte cu Uniunea Sovietică, distrugerea fascismului intern.

A considerat poate firesc ca aceste declarații să fie făcute de M. S. Regele și de F. N. D.

Dar d. Maniu își fixează ca obiectiv de luptă, în pragul anului nou, tocmai Frontul Național Democrat, Frontul Plugarilor, Partidul Comunist, întrebuințând un limbaj în care răsună ecoul anilor de cruntă persecuție a mișcărilor democratice și de diversiune cu care ne obișnuise Siguranța fascistă românească.

In graiul d-lui Maniu, „frontul patriotic", „frontul plugarilor" și altele, sunt „camuflări străvezii ale partidului comunist și sunt menite a fi undițe, pentru a prinde pe cei naivi".

Prin aceasta d. Iuliu Maniu combate două lucruri: ideea unirii forțelor democratice într'un singur front, și partidul comunist. O organizație care admite frontul democrat devine pentru d. Maniu comunistă și aceasta este o primejdie națională.

D. Maniu nu lasă întâmplător la o parte fascismul dintre scopurile actuale ale acțiunii pe care o duce. In concepția d-sale se situiază pe acelaș plan cu „legionarismul" chiar și „liberalismul".

D. Maniu, afirmă că partidul național-țărănesc a învins pe rând averescanismul, gogismul, legionarismul, carlismul, antonescianismul și... liberalismul.

Este evident că liberalismul nu poate fi reprezentat decât de partidul Național-Liberal, cu care momentan d. Maniu, în numele partidului național-țărănesc, se părea că întreține cele mai strânse legături. Situarea pe acelaș plan, chiar într'un proces considerat la trecut, a liberalismului cu legionarismul, este inexplicabilă din partea unui șef democrat, dar perfect explicabilă din partea unui conducător reacționar, care amestecă la un loc fascismul, liberalismul, comunismul, frontul național democrat, provocând o totală confuzie și îndepărtând atenția dela singurul dușman, fascismul.

Este clar, politica d-lui Iuliu Maniu

Grigore Preoteasa

Continuare în pag. 3-a

UNDE DUCE POLITICA D-LUI MANIU

(Urmare din pag. 1-a)

continuă a fi cea mai mare diversiune a reacțiunii românești.

In timp ce Suveranul face apel la unirea tuturor, în timp ce Frontul Național Democrat cheamă la unire toate forțele democratice ale țării, d. Iuliu Maniu seamănă discordie și calomnie.

D-sa proclamă un principiu ech voc, acela al „Solidarității Naționale" care se confundă într'o concepție îngustă de partid, acela național-țărănesc. Și desigur nu întregul partid național-țărănesc ci numai ramura sa reacționară, manistă.

Politica d-lui Maniu, tinzând mereu la împiedicarea unirii forțelor democratice, aruncând sulița asupra frontului național democrat, nepomenind un singur cuvânt împotriva fascismului, vrea să împingă România să repete experiența nenorocită a Greciei.

Desbinare internă, reacțiune prăbușire națională, aceasta este urare pe care d. Iuliu Maniu, șeful partidului național-țărănesc a făcut-o poporului român de Anul Nou.

Grigore Preoteasa

2923

41

6 JAN 1945

„Democratul"

Ieşind din rezerva-i obişnuită, d. Iuliu Maniu a vorbit de Anul Nou. Limbajul ţinut de d-sa e o mare cucerire a democraţiei. Intr'adevăr, ceea ce n'a reuşit Ionel Brătianu, faţă de care d. Maniu vorbea întotdeauna respectos şi plin de deferenţă; ce n'a izbutit Carol II, căruia în general nu îndrăznea să-i vorbească d. Maniu, sau se exprima în formule perifrastice, eufemistice, ermetice; ceeace n'a îndrăznit să pronunţe către auto-mareşalul Antonescu, în faţa căruia stătea smirna şi, din când în când, îi adresa câte un memoriu — îndreptar de guvernare: un fel de „aide-memoire" — a îndrăznit faţă de partidele democratice din România. A insultat fără reţinere şi cât i-a permis vocabularul.

Nu ne interesează deocamdată fondul chestiunii. Nu vrem să discutăm nici cauzele, reale sau închipuite, cari l-au făcut pe d. Maniu să-şi iasă din sărite. Constatăm numai că, la 72 de ani, d. Maniu dă dovadă de o virulenţă pe care n'o avusese la 32 de ani sub grofii unguri, la 52 sub Brătieni, la 62 sub Carol şi nici la 71 sub Antoneşti.

Ce l-a determinat pe omul Bădăcinului — adică pe omul retragerilor succesive în faţa fascismului şi a profascismului — să ia o atitudine violentă, ne stăpânită, duşmănoasă până în cele mai mici amănunţimi?

Pur şi simplu, pentrucă în faţa d-sale se află democraţia, în calea d-sale stau grupările F. N. D.-ului, cariera însăşi a d-lui Maniu este în joc şi democraţia sinceră, fără ocoluri şi fără socoteli şoviniste, rasiste, antisemite sau antimuncitoreşti îl face să se crispeze, cum se crispează ariciul la bătaia ciocanelor, cum se crispează sobolul la lumina soarelui.

Pentrucă d. Iuliu Maniu nu e democrat. Nu e nici fascist, dar aceasta din cauză că apucase să-şi înscrie firma la specialitatea: „democraţie".

Astfel, i-a fost tot atât de uşor să se alieze cu partidul corupt al lui Take Ionescu, cum i-a fost de lesnicios, mulţi ani mai târziu, să colaboreze strâns cu legionarii lui Codreanu, cum nu i-a fost silă după 23 August ca unui Crist al crucii cu cârli-

„sibiline", cari erau traducerea manistă a frazeologiei codreniste. Intre conducătorii acestor studenţi era un anume Raţiu (şi Raţiu îl cheamă pe aghiotantul lui Sima, lansat cu paraşuta de nemţi în Banat).

La finele lunii Decembrie a aceluiaş an, cădea răpus de gloanţele legionare, I. G. Duca.

Astăzi democraţia e mai vigilentă şi accidente de acest fel nu se mai pot întâmpla uşor.

C. ZLĂTARU

ță de care d. Maniu vorbea întotdeauna respectos și plin de deferență; ce n'a izbutit Carol II. căruia în general nu îndrăznea să-i vorbească d. Maniu, sau se exprima în formule perifrastice, eufemistice, ermetice; ceeace n'a îndrăznit să pronunțe către auto-mareșalul Antonescu, în fața căruia stătea smirna și, din când în când, îi adresa câte un memoriu — îndreptar de guvernare: un fel de „aide-memoire" — a îndrăznit față de partidele democratice din România. A insultat fără reținere și cât i-a permis vocabularul.

Nu ne interesează deocamdată fondul chestiunii. Nu vrem să discutăm nici cauzele, reale sau închipuite, cari l-au făcut pe d. Maniu să-și iasă din sărite. Constatăm numai că, la 72 de ani, d. Maniu dă dovadă de o virulență pe care n'o avusese la 32 de ani sub grofii unguri, la 52 sub Brătieni, la 62 sub Carol și nici la 71 sub Antonești.

Ce l-a determinat pe omul Bădăcinului — adică pe omul retragerilor succesive în fața fascismului și a profascismului — să ia o atitudine violentă, nestăpânită, dușmănoasă până în cele mai mici amănunțimi?

Pur și simplu, pentrucă în fața d-sale se află democrația, în calea d-sale stau grupările F. N. D.-ului, cariera însăși a d-lui Maniu este în joc și democrația sinceră, fără ocoluri și fără socoteli șoviniste, rasiste, antisemite sau antimuncitorești îl face să se crispeze, cum se crispează ariciul la bătaia ciocanelor, cum se crispează sobolul la lumina soarelui.

Pentrucă d. Iuliu Maniu nu e democrat. Nu e nici fascist, dar aceasta din cauză că apucase să-și înscrie firma la specialitatea: „democrație".

Astfel, i-a fost tot atât de ușor să se alieze cu partidul corupt al lui Take Ionescu, cum i-a fost de lesnicios, mulți ani mai târziu, să colaboreze strâns cu legionarii lui Codreanu, cum nu i-a fost silă după 23 August ca unui Crist al crucii cu cârlige, să cheme „copiii" răzleți ai crimei, să vină la dânsul...

A atacat partidele democratice, pentrucă urăște democrația reală, pentrucă ideea în marș, purtată de masse pe falduri roșii, aplicată de exponenții ei sinceri și devotați, umbra acestei realizări — simulacrul ei: căci ce avem azi, supți de speculanți și pălmuiți de luxul îmbogățiților? — perspectivele îndepărtate ale ei, îi dau domnului Maniu frisoane și-l silesc să pună mâna pe pumnal.

Și când spunem pumnal nu facem o figură de stil. Ne gândim la pumnal, pumnalul fascist.

În această ordine de idei, ne amintim că la începutul lui Decembrie 1933, d. Maniu primea „studențimea" la Bădăcin, unde-i ținea una din tiradele sale

paraşuta de nemți în Banat).

La finele lunii Decembrie a aceluiaș an, cădea răpus de gloanțele legionare, I. G. Duca.

Astăzi democrația e mai vigilentă și accidente de acest fel nu se mai pot întâmpla ușor.

C. ZLĂTARU

2923

DS

Iuliu Maniu

DREPTATEA
6 JAN. 1945

Omul care veghează...

Politica fiind arta de conducere a popoarelor, este o știință neologică, deci o activitate a spiritului. Calitățile bărbatului politic sunt în strânsă legătură cu structura sa sufletească. Cultura trebue să fie factorul de căpetenie al oricărei activități politice. Urmează în ordine cronologică o intuiție clară a fenomenelor sociale și de orice natură ar fi ele, o judecată sistematică, un adânc sentiment național și mai presus de toate caracter. Prin această ultimă însușire, se definește conduita morală a omului politic. Cel dotat cu un pronunțat dar al vorbirii, câștigă massele mai repede pentru gruparea sa, căci verbul are o deosebită influență asupra poporului.

Iuliu Maniu răspunde la noțiunea de om politic și nimic mai mult. Un om care a înțeles valoarea și frumusețea etică a acestei preocupări spirituale. A fost atacat și nu a răspuns cu aceeași monedă. A fost bârfit și n'a clevetit nici măcar în ascuns pe dușmanii lui, înțelegând linia demnitătii naționale, pe care o posedă ca un bun câștigat prin ereditatea tradiției din care face parte.

Monarhist convins, aplicând formula „Regele domnește dar nu guvernează", a fost mereu alături de sinceritatea poporului. Testamentul politic al unchiului său creator de istorie pur românească Simion Bărnuțiu, l-a aplicat cu strictețe regulamentară Iuliu Maniu.

„Țineți cu poporul ca să nu rătăciți" iată maxima normativă pe care n'a trădat-o niciodată Iuliu Maniu.

Părăsit de câțiva prieteni politici, cari nu vedeau clar și nu aveau curajul sincerității opiniei democratice, rămânând cu o majoritate distinsă sufletește și cu o deosebită forță morală, au crezut cu toții în semnul total al biruintei desăvârșite.

A fost o vreme când președintele partidului național țărănesc, adeptul unei democrații naționale bazată pe fundamentele moralei creștine și pe cinstirea neștirbită a sentimentului național, a fost sistematic ocolit și nebăgat în seamă dar mai ales etichetat ca un om vândut dușmanului. Dar asemeni anticului Socrate, d. Maniu a rămas neclintit la orice adiere nefastă a semnelor vremii.

Cuget clar și sensibilitate aleasă, Iuliu Maniu, întruchipează esențial și definitiv conștiința latină de echilibru și seninătate metafizică originară a permanentului suflet românesc.

Iuliu Maniu ajutat de fruntașul între învățători Ion Mihalache și de regretatul om de știință economică Virgil Madgearu, a înțeles că România este în primul rând o țară agricolă, apoi burgheză și proletară. Deci orice reformă socială trebue să pornească inevitabil dela țărănime, care la rândul ei ascultă de povățuitorii ei adevărați și permanenți: catedra și altarul. In acest sens orice altă credință este profund greșită, și poate aduce cu sine consecințe nefavorabile..

Poporul românesc îl cinstește azi ca pe un profet al său; un martir al credinței democratice și mai presus de toate ca un om care trăește în comuniune eternă cu virtutea morală. Dincolo de orice mărunțișuri cotidiane, conștiința românească se îndreaptă cu credință spre Iuliu Maniu. Iată omul care veghează la destinele permanente ale unui neam, care a dovedit suficient o deosebită vitalitate morală și care are în prezent ca și în trecut o cantitate deloc neglijabilă de cinste și omenie.

I. A. Terebești

43
42 ~~41~~

SCÂNTEIA
6 JAN. 1945

Ce vrea d. Maniu

Războiul de nimicire a Germaniei hitleriste continuă cu o înverșunare mărită de hidoasele și neomeneștile acte ale fiarelor naziste, cari au călcat orice regulă de drept, orice lege sau uzanță internațională, asasinând pe la spate pe parlamentarii sovietici trimiși să înmâneze propunerile foarte generoase de depunere a armelor de către armata germană încercuită în Budapesta.

Terminarea cât mai grabnică a acestui războiu, prin distrugerea hitlerismului și instaurarea unei păci durabile este țelul pe care-l urmăresc în lumea întreagă toți oamenii de bine, toți progresiștii și patrioții adevărați. Și această aspirație universală se exprimă în mesagiile de Anul Nou ale guvernelor marilor Națiuni Unite, în articolul de 1 Ianuarie din „Pravda", în articolele presei americane, britanice, franceze.

Victoria asupra hitlerismului, libertatea și pacea, vor aduce întregei omeniri mai multă bucurie și fericire.

Aceasta este atitudinea popoarelor, guvernelor, presei din toate țările iubitoare de libertate din lumea întreagă.

Și aceasta este și aspirația poporului român pentru 1945.

Dar totuși, în acest consens unanim, o voce a răsunat strident: declarațiile de Anul Nou ale d-lui Maniu, făcute la Sibiu unei foi locale.

Despre lupta împotriva Germaniei hitleriste, d. Maniu nu spune nici un cuvânt.

Despre călăii poporului român, — nemții cotropitori, — pe cari trebuie să-i nimicim, d. Maniu nu afirmă nimic.

Despre Națiunile Unite și războiul nostru drept, d. Maniu nu se referă deloc.

Despre Armata Roșie Eliberatoare și lupta sa eroică pentru desrobirea popoarelor, —, și a poporului român, — d. Maniu nu declară nimic.

Despre Armatele Aliate, despre popoarele vecine nouă: jugoslavii, bulgarii, polonezii, cari au dus o luptă plină de sacrificii pentru libertate și independență, — a lor și a noastră, — d. Maniu nu găsește de cuviință să spună un cuvânt.

Despre problemele interne ale Patriei noastre, despre democratizarea țării și curățirea ei de naziști, despre scumpetea care ne sugrumă și cum o putem înfrâna și înfrânge, despre pământul ce-l vor țăranii și bunăstarea pe care o doresc toți cetățenii în 1945, d. Maniu n'a vorbit deloc.

Să fie oare acestea lacune întâmplătoare? A uitat d. Maniu, pur și simplu, cele mai importante probleme mondiale și interne?

Maniu VREA ȘI ÎNCEARCĂ SĂ ACOPERE ADEVĂRATA PRIMEJDIE: FASCISMUL, VREA SĂ IMPIEDICE NIMICIREA ACESTOR CALAI AI OMENIRII ȘI IN SCHIMB AGITA, CU LIMBAJUL BINE CUNOSCUT AL FOSTEI PRESE DE EXTREMA DREAPTA, GOGORIȚE DE MULT DESUMFLATE: „CAMUFLAJELE" „COMUNISTE".

Partidul Comunist din România este un partid legal, avantgardă a clasei muncitoare și a întregului popor, un partid care, împreună cu Partidul Social-Democrat și celelalte organizații patriotice unite în Frontul Național-Democrat, este un factor de guvernământ.

Partidul Comunist din România știe precis ce vrea și acest lucru este expus în fața opiniei publice zilnic, el este cel ce a elaborat platforma care a devenit programul de acțiune al F. N. D. și al poporului întreg.

El n'are nevoie de *„camuflaje"* sau alte gogorițe.

Cât despre *„momeli"*, poporul român știe că P. C. R. nu i-a făgăduit nimic, ci l-a îndemnat să lupte, să se organizeze, pentru a-și cuceri drepturile.

In schimb, despre „momelile" din 1929 la Lupeni, 1933 la Grivița, ale ciracilor d-lui Maniu, știe fiecare cetățean.

Ce vrea astăzi d. Maniu, se vede clar în manifestul organizației P. N.-Ț. din județul Alba, inspirat de linia d-lui Maniu, care vorbește despre România „Mare", de faptul că relațiile dintre poporul român și cel maghiar nu pot fi rezolvate decât cu sabia, despre spargerea unității sindicale și despre multe alte lucruri asupra cărora vom reveni.

Aceste declarații de Anul Nou, acest manifest din Alba, exprimă punctul de vedere al clicii celei mai reacționare din România de azi, celei mai șovine și imperialiste, care încearcă să împiedice ducerea războiului just de eliberare, să saboteze aplicarea Convenției de Armistițiu și să submineze poziția României la Congresul Păcii.

Miron Constantinescu

urmăresc în lumea întreagă toţi oamenii de bine, toţi progresiştii şi patrioţii adevăraţi. Şi această aspiraţie universală se exprimă în mesagiile de Anul Nou ale guvernelor marilor Naţiuni Unite, în articolul de 1 Ianuarie din „Pravda", în articolele presei americane, britanice, franceze.

Victoria asupra hitlerismului, libertatea şi pacea, vor aduce întregei omeniri mai multă bucurie şi fericire.

Aceasta este atitudinea popoarelor, guvernelor, presei din toate ţările iubitoare de libertate din lumea întreagă.

Şi aceasta este şi aspiraţia poporului român pentru 1945.

Dar totuşi, în acest consens unanim, o voce a răsunat strident: declaraţiile de Anul Nou ale d-lui Maniu, făcute la Sibiu unei foi locale.

Despre lupta împotriva Germaniei hitleriste, d. Maniu nu spune nici un cuvânt.

Despre călăii poporului român, — nemţii cotropitori, — pe cari trebuie să-i nimicim, d. Maniu nu afirmă nimic.

Despre Naţiunile Unite şi războiul nostru drept, d. Maniu nu se referă deloc.

Despre Armata Roşie Eliberatoare şi lupta sa eroică pentru desrobirea popoarelor, —, şi a poporului român, — d. Maniu nu declară nimic.

Despre Armatele Aliate, despre popoarele vecine nouă: jugoslavii, bulgarii, polonezii, cari au dus o luptă plină de sacrificii pentru libertate şi independenţă, — **a lor şi a noastră**, — d. Maniu nu găseşte de cuviinţă să spună un cuvânt.

Despre problemele interne ale Patriei noastre, despre democratizarea ţării şi curăţirea ei de nazişti, despre scumpetea care ne sugrumă şi cum o putem înfrâna şi înfrânge, despre pământul ce-l vor ţăranii şi bunăstarea pe care o doresc toţi cetăţenii în 1945, d. Maniu n'a vorbit deloc.

Să fie oare acestea lacune întâmplătoare? A uitat d. Maniu, pur şi simplu, cele mai importante probleme mondiale şi interne?

Nu.

D. Maniu caracterizează anul 1945 ca *„anul grelelor încercări... nu vor fi însă de natură externă, ci vor aparţine mai mult politicei noastre interne"*.

Se referă oare d. Maniu la încercările războiului? Nu, pentrucă afirmă că vor fi interne. La problemele grave economice şi financiare ale României? Nu, pentrucă nici măcar nu le pomeneşte.

D. Iuliu Maniu, în tot ce declară, vizează un singur obiectiv: **să lovească în forţele democratice şi patriotice unite, să împiedice propăşirea economică şi politică a ţării şi să submineze legăturile noastre de prietenie cu Aliaţii şi îndeosebi cu U. R. S. S.**

Fie că laudă *„naţionalismul neşovăitor"* al discipolilor D-sale, fie că susţine că legionarismul, gogismul, etc., *„au dispărut toate"*, vrând să adoarmă astfel vigilenţa opiniei publice, fie că atacă Frontul Plugarilor, Uniunea Patrioţilor, cari sunt, — spune D-sa, — *„camuflări străvezii ale Partidului Comunist şi sunt menite a fi undiţe pentru a prinde pe cei naivi"*, — d.

alte organizaţii patriotice unite în Frontul Naţional-Democrat, este un factor de guvernământ

Partidul Comunist din România ştie precis ce vrea şi acest lucru este expus în faţa opiniei publice zilnic, el este cel ce a elaborat platforma care a devenit programul de acţiune al F. N. D. şi al poporului întreg.

El n'are nevoie de *„camuflaje"* sau alte gogoriţe.

Cât despre *„momeli"*, poporul român ştie că P. C. R. nu i-a făgăduit nimic, ci l-a îndemnat să lupte, să se organizeze, pentru a-şi cuceri drepturile.

In schimb, despre „momelile" din 1929 la Lupeni, 1933 la Griviţa, ale ciracilor d-lui Maniu, ştie fiecare cetăţean.

Ce vrea astăzi d. Maniu, se vede clar în manifestul organizaţiei P. N.-Ţ. din judeţul Alba, inspirat de linia d-lui Maniu, care vorbeşte despre România „Mare", de faptul că relaţiile dintre poporul român şi cel maghiar nu pot fi rezolvate decât cu sabia, despre spargerea unităţii sindicale şi despre multe alte lucruri asupra cărora vom reveni.

Aceste declaraţii de Anul Nou, acest manifest din Alba, exprimă punctul de vedere al clicii celei mai reacţionare din România de azi, celei mai şovine şi imperialiste, care încearcă să împiedice ducerea războiului just de eliberare, să saboteze aplicarea Convenţiei de Armistiţiu şi să submineze poziţia României la Congresul Păcii.

Miron Constantinescu

D. IULIU MANIU

ŞI FRĂMÂNTĂRILE DIN PARTIDUL NAŢIONAL-ŢĂRĂNESC

Unirea forţelor democrate nu este un expedient, o formulă politică oarecare. Primejdia regimurilor fasciste s'a dovedit a fi mult mai puternică decât ne-am închipuit-o înainte de actualul război.

Uriaşele distrugeri pe care explozia imperialismului hitlerist le-a cauzat, milioanele de vieţi jertfite, războaiele civile provocate, descompunerea şi distrugerea valorilor morale, naţionale şi culturale a popoarelor, permanenta ameninţare a păcii internaţionale desfăşurată sub şantajele Berlinului nazist totul face ca forţele democrate să fie permanent unite în faţa acestui pericol.

Este evident că marea operă de refacere care trebue să urmeze după acest război în toată lumea cum şi organizarea păcii mondiale adaogă încă un motiv pentru consolidarea unirii forţelor democratice.

Alianţa marilor naţiuni democrate prevede o lungă durată de colaborare.

Este posibilă în România, pe plan intern, o asemenea alianţă? Fără îndoială că aşa cum s'au desfăşurat lucrurile, în România ar fi fost posibilităţi largi ca în puţine alte ţări.

„Teama de comunism" pentru cei care o au, s'a dovedit a fi dintre cele mai neîntemeiate, atât din punct de vedere extern cât şi intern.

Politica Uniunii Sovietice, de neamestec în regimul social intern al României, a fost aplicată cu cea mai înaltă corectitudine.

Partidul comunist din România n'a militat dela războiul hitlerist nici o clipă pentru un regim socialist iar măsurile şi reformele propuse sunt dintre acelea pe care multe state burgheze le-au şi înfăptuit.

Aceasta a făcut posibilă existenţa chiar a acelui îngust bloc naţional democratic sau a F. N. D. de astăzi.

Aceasta a făcut posibilă acţiunea dela 23 August, întrunind toate forţele patriotice dela monarhie până la muncitorime.

Am arătat în articolele noastre că piedicile principale în calea unirii tuturor forţelor democrate din România au fost ridicate de d. Iuliu Maniu.

Atacul d-sale împotriva organizaţiunilor din F. N. D., îndreptarea focului asupra partidelor şi organizaţiunilor de stânga în timp ce nu suflă un cuvânt împotriva fascismului tocmai în momentul în care sângele poporului român curge din belşug pe frontul antihitlerist, arată pentru ultima oară, cu o deosebită evidenţă, că d. Maniu tinde să determine o nouă criză politică, să antreneze ţara în conflicte interne cu mari repercusiuni externe, că vrea să provoace încăerări dăunătoare neamului şi democraţiei, pline de folos pentru fascişti.

Se pune o întrebare : oare partidul naţional ţărănesc ia pe umerii săi răspunderea catastrofei în care d. Iuliu Maniu, preşedintele partidului, vrea să împingă ţara? Frământările din sânul acestui partid sunt evidente pentru toată lumea şi cauza lor e clară. Nu toţi sunt de acord cu linia d-lui Maniu, care într'o totală confuzie atacă în toate părţile, dela liberali până la comunişti, rămânând izolat de democraţie, înconjurat de reacţionari pe vârful unei stânci pe care numai miopii o pot numi intransigenţă.

Nu ne interesează frământările din partidul naţional ţărănesc, tot mai accentuate şi cari nu pot fi departe de deslegare, din punctul de vedere intern. Ele ne interesează numai în măsura în care soluţionarea lor ar aduce un plus la opera de unire a tuturor forţelor democratice, la consolidarea situaţiei politice interne, la îndeplinirea marilor sarcini care ne stau în faţă: contribuţia la zdrobirea hitlerismului alături de marile naţiuni unite, democratizarea României, salvarea ţării dela catastrofa economică prin realizarea marilor reforme.

Membrii partidului naţional-ţărănesc vor trebui să se decidă: pentru linia Maniu sau pentru democraţie. Alături de d. Iuliu Maniu îi aşteaptă răspunderea grea şi nemiloasă a unei ţări chinuite de crize politice şi de dezastre economice. De cealaltă parte îi aşteaptă ţara, poporul şi imaginea unei Românii independente şi libere. Răspunsul nu poate întârzia multă vreme.

Grigore Preoteasa

2923

45

DREPTATEA
7 JAN. 1945

Iuliu Maniu

Incă un an se adaogă la cel pe care îi poartă d. Iuliu Maniu.

Privind înapoia acestei vieţi, îi vezi piscurile şi-ţi dai seama de viaţa sbuciumată pe care a dus-o pentruca să urce până la ele.

In frământarea românismului ardelean în ultima vreme a stăpânirii maghiare, Iuliu Maniu, la datorie.

In închegarea României Mari, prin adeziunea entuziastă a Ardealului Iuliu Maniu, la datorie.

In lupta împotriva falsei democraţii care a urmat celuilalt războî, Iuliu Maniu, la datorie.

In lupta împotriva sforţărilor fostului rege Carol de a se transforma din rege în stăpân cum şi în lupta împotriva tuturor formelor de fascism, Iuliu Maniu, la datorie.

In lupta împotriva regimului Antonescu, luptă care a dus poporul român la biruinţa dela 23 August, Iuliu Maniu, la datorie.

Ii dorim domnului Maniu viaţă cât mai lungă şi în mijlocul frământărilor ce ne aşteaptă, înţelegându-le şi stăpânindu-le, să fie cât mai mult timp, prezent, ajutând neamul în mersul pe drumul nesfârşit al progresului.

„DREPTATEA"

DREPTATEA
7 JAN. 1945

Note şi comentarii

Ieftine şmecherii

Profitând de absenţa d-lui Mircea Damian dela Gazetă, — probabil din cauza sărbătorilor, — un reporteraş al ziarului „Fapta" îşi permite să anunţe, după ştirea absolut inventată, a „internării d-lui Iuliu Maniu într'un sanatoriu", o altă noutate nu mai puţin boacănă.

Anume... „atacarea şefului partidului naţional ţărănesc în chiar coloanele „Dreptăţii" !

Onorabilul citează în demonstrarea şugubeţei sale teze o frază, — clară în ironia ei de altfel, — dintr'o notă apărută eri la această rubrică.

Procedeul este vechiu, deşi vechimea lui nu constitue un titlu de scuză morală, iar perfidia cere, din păcate, calităţi subtile.

Redactorul „Faptei" ar vrea să facă numai pe prostul, dar izbuteşte până la urmă, să ne convingă de sinceritatea sa.

Asta, vorba d-sale, „spre surprinderea tuturor cercurilor politice şi gazetăreşti".

Nepricepere

In discuţiunea pe care am susţinut-o cu privire la necesitatea reformei agrare, a mai intervenit din partea extreemei stângi, un nou preopinent: d. Miron Constantinescu.

D. Constantinescu frânge o lance pentru tovarăşul Luca pe care-l învinuiam de diversionism statistic şi pentru programul agrar al F. N. D-ului.

Regret că d. Miron n'a prea înţeles nimic din cele scrise de mine. Şi atunci, pentru a scrie totuşi ceva afirmă că în România sunt astăzi moşii de mii şi zeci de mii de hectare posedate de o singură familie şi că orice student în sociologie poate dovedi aceasta.

Nu apăr pe moşieri. Din contra, m'ar bucura să-i avem cu mii de hectare, proprietate ca să avem ce expropria şi distribui ţăranilor, conform programului partidului naţional-ţărănesc.

D. Miron uită că ceiace au scris alţii că ar fi cetit în Gherea şi Xenopol nu mai are de cât o valabilitate condiţionată. Şi că în nici un caz nu va găsi în Sociologie datele statistice pe care să-şi întemeieze afirmaţiile. Cu atât mai puţin cu cât politica agrară nu este un domeniu al Sociologiei.

Ce uşor ar afla adevărul asupra chestiei d. Miron Constantinescu dacă s'ar adresa Institutului de statistică care l'ar putea lămuri câte moşii de o mie şi câte de zece mii de hectare mai erau la recensământul din anul 1941.

L. I.

Auto-acuzare

Citim în „Drapelul" d-lui Tătărăscu:

„...A urmat năvala nemţilor în ţară şi războiul criminal împotriva U. R. S. S.".

La care adăogăm: ambele fapte pregătite mai dinainte de d. Tătărăscu ca prim ministru al ţării în prima dictatură, care a deschis drumul înfăptuirilor criminale ce au urmat.

Vrea deputăţie

Celebrul doctor în măsline şi untdelemn; economistul de circumstanţă, avocat la ministerul muncii şi codiţa de totdeauna a lui D. R. Ioaniţescu; de profesie adevărată aviator politic şi pe nume N. N. Mateescu, pledează în fosta fiţuică nemţească „Ordinea" transformată azi în ziar democrat cu titlul de „Ultima Oră" chestia unei adunări naţionale consultative propusă de şeful partidului social-democrat.

Slăbănogul economist şi mediocrul avocăţel dela ministerul muncii pledează de sigur ca la Budeşti sau Fierbinţi: fără convingere dar cu scop. Fără convingere fiindcă n'are nici una, dar cu scop, fiindcă asta îl interesează: numai aşa, poate-poate, ar ajunge şi d. Mateescu, „doctorul" deputat.

Aviatorul e în plin zbor. A decolat de pe terenul naţional-ţărănist, a trecut pe la d. Rallea şi cum i-or surâde puţin social-democraţii e gata să aterizeze acolo

Cu o condiţie: să-l facă deputat.

Noul Ieremia

D. Miron Constantinescu, vechi şi valoros adversar al d-lui Iuliu Maniu, a ieşit din nou la bătale. Aşa cum a făcut în trecut, la Unire, sub unguri, în timpul dictaturilor, d-sa se rosteşte şi astăzi: clar, categoric şi neîndurător. Nu râdeţi. E scris negru pe alb.

Ce spune d. Miron despre d. Maniu şi îndeosebi despre declaraţiile şefului naţional-ţărănist?

Să-l ascultăm:

D. Iuliu Maniu în tot ce declară, vizează un singur obiectiv: să lovească în forţele democratice şi patriotice unite, să împiedice propăşirea economică şi politică a ţării şi să submineze legăturile noastre de prietenie cu Aliaţii şi îndeosebi cu U. R. S. S.

Om de bună credinţă, dotat cu simţ logic şi frumos cultivat redactorul ziarului „Scânteia" nu ezită să scrie şi să subscrie asemenea lucruri.

Ceeace este mai trist însă pentru d-sa — nu-şi dă seama că astfel îşi deserveşte cauza înainte de a se deservi pe sine.

D. Miron Constantinescu este ca şi mulţi dintre colegii d-sale, în mod inconştient, avocatul lui Hitler în România.

Camuflaje şi momeli

O anumită presă s'a revoltat cu susţinută indignare împotriva declaraţiilor prin care d. Iuliu Maniu cerea mai multă sinceritate în viaţa politică.

Intr'adevăr, conducătorul partidului naţional-ţărănesc, fără să atace efectiv dreptul de liberă propagandă, dreptul de manifestare al tuturor organizaţiilor politice şi în primul rând al organizaţiilor solidare cu actul dela 23 August, nu s'a sfiit să constate, de acord în această privinţă cu bunul simţ şi cu unanimitatea opiniei publice, că poporul trebuie să fie vigilent faţă de momelile şi faţă de camuflajele care circulă în arena politică.

Cine s'a supărat? Partidul comunist.

Nu înţelegem însă dece.

Normal ar fi ca acest partid să combată din răsputeri toate contrafaceirle care au apărut după 23 August şi să afirme individualitatea şi particularitatea sa doctrinară împotriva şmecherilor şi oportuniştilor fără credinţă şi fără program.

Dacă partidul comunist ar fi fost atât de sincer în acţiunea sa pe cât este partidul nostru, ar fi profitat de sfaturile d-lui Iuliu Maniu şi ar fi denunţat opiniei publice, alături de noi, pe arivişti şi pe nedemni.

Oricine vrea să reformeze structural ţara, trebuie să înceapă prin a reforma ordinea morală.

Nu încurajând lichelele, nu înregimentându-le în formaţiuni camuflate, nu momindu-le cu iluzia puterii, se poate ajunge la acest scop.

IULIU MANIU

de EM. SOCOR

D. Iuliu Maniu împlineşte 72 de ani, din cari peste 50 i-a pus, fără precupeţire, în serviciul poporului şi al ţării româneşti. A fost o vreme când activitatea lui, sediţioasă sub regimul maghiar, era legată de mari şi reale primejdii. Nu numai în timpul primului războiu mondial, când un singur gest al contelui Tisza putea văduvi poporul ardelean de cel mai curajos şi mai înţelept fiu al lui, dar şi pe vremea actualului războiu, când satrapia hitleristă dela noi, reprezentată de cel mai autentic huligan al ei în România — baronul Killinger — nu-şi putea stăpâni pofta, de mai multe ori limpede exprimată, de a suprima pe omul care avea curajul să spună cuvântul ce stătea îngheţat pe buzele întregului popor român.

Conducător recunoscut şi iubit al unui popor subjugat până la 1918, d. Iuliu Maniu a fost, după aceia, glasul cel mai autorizat al democraţiei României întregite. El a pus bazele adevăratei Constituţii a ţării în formularea lapidară ce a dat voinţii populare la Adunarea dela Alba Iulia, fără a fi avut până astăzi satisfacţia de a-şi vedea realizat idealul politic, pentru care mai are încă de luptat.

După 1918, timp de zece ani, a fost exponentul ideilor democratice împotriva unui regim care voia cu orice preţ să continue metodele vechilor stăpâniri oligarhice. El a fost organizatorul acelor răsunătoare campanii parlamentare şi extraparlamentare, o minunată şcoală politică în care poporul român a învăţat abecedarul democraţiei active, necunoscut lui până atunci. Intre 1928 şi 1931 a încercat să dea ţării o guvernare întemeiată pe singurele alegeri libere cunoscute până acum la noi. A avut o guvernare fructuoasă, dar adversarii democraţiei pe deoparte şi tendinţele dictatoriale ce se întrezăreau de pe atunci la fostul rege Carol II, pe de altă parte, l-au pus în imposibilitate de a-şi continua lupta împotriva dictaturilor şi pentru afirmarea principiilor dela Alba Iulia.

Au fost vremuri grele de luptă neînfricată şi de permanentă primejdie. Drept, cu fruntea ridicată şi cu un curaj pe care numai marele său prestigiu îl putea susţine, Iuliu Maniu nu s'a dat niciodată îndărăt dela a spune adevărul oricui şi faţă de oricine, nici de la datoria ce-i incumba, lui mai mult decât oricărui alt Român, de a organiza lupta de rezistenţă contra dictaturilor regale sau hitleriste. Hotărît să meargă în această luptă până la capăt, refuza să asculte de sfaturile prietenilor cari-i arătau pericolele la cari se expune şi nu voia să accepte măsurile de apărare ce i se propuneau în virtutea unei elementare prudenţe.

— Eu lupt pentru dreptate şi pentru poporul meu. Poporul nu mă poate lovi.

E drept că poporul nu l-a lovit. Şi nu numai că nu l-a lovit, dar poporul român, mai ales în ultimii ani de dictatură hitleristă, l-a considerat, cum îl consideră şi astăzi, ca pe cel mai desăvârşit exponent al aspiraţiilor lui.

Fireşte, Iuliu Maniu n'a fost scutit de atacuri nici în timpul din urmă. Deşi a fost principalul organizator al loviturii dela 23 August, deşi a fost aproape singurul om politic care a luptat făţiş cu dictatura antonesciană, interesele politice greşit înţelese ale unor adversari-colaboratori (expresie ciudată, dar justă) l-au clasat în rândurile reacţionarilor.

Deprins cu atacurile nedrepte, Iuliu Maniu a rămas şi rămâne pe linia politică pe care o ştie a poporului român. Şi are convingerea că nu va trece mult şi i se va recunoaşte dreptatea de toată lumea. Ţara aceasta are încă nevoie de mintea şi de vasta lui experienţă.

SCÂNTEIA
7 IAN 1945

POZIŢIA D-LUI IULIU MANIU

Unul din învăţămintele cele mai [illegible]reroase dar şi cele mai folositoare, ce a tras poporul român în urma ultimilor şi tragicilor ani din istoria sa, este acela, că poporul trebue să-şi verifice cu multă seriozitate şi profunzime conducătorii săi. Poporul român a învăţat dintr'o viaţă pecetluită cu sudoare, li[illegible]ri, sânge şi întunecime, ce înse[illegible]nă să se lase condus împotriva intereselor sale, pe calea unor interese vrăjmaşe bunei desvoltări omeneşti.

Poporul român a învăţat să nu mai creadă cu uşurinţă cămăşilor şi fanfarelor fasciste ameţitoare şi să nu mai asculte cuvintele goale şi demagogice ale politicii de duplicitate. Poporul român a învăţat să verifice conducătorii săi nu numai şi nu în primul rând prin declaraţiile lor, ci prin poziţia lor concretă faţă de problemele zilnice şi mari ale naţiunii, prin activitatea lor, în folosul sau în dauna marilor idealuri ale poporului.

Acest învăţământ, seriozitatea şi profunzimea în judecarea poziţiei şi activităţii conducătorilor, — învăţământ plătit cu trudă şi sute de mii de vieţi, — este astăzi unul din bunurile principale ale poporului român.

Trăim momente care din punct de vedere istoric reprezintă o hotărîtoare cotitură în viaţa şi desvoltarea omenirii. Trăim momente care sunt caracterizate prin încleştarea supremă, de o intensitate şi lărgime necunoscută şi nebănuită până astăzi, a două forţe uriaşe. Pe deoparte tot ce este mai reacţionar, mai putred, mai decăzut şi în acelaş timp mai periculos pentru lumea întreagă şi de partea cealaltă tot ce este mai progresist, spre un viitor plin de soare şi belşug pentru omenire.

Această luptă se apropie de sfârşit. Jertfa şi lupta generoasă a sutelor de mii, milioanelor de eroi — eroi ai bătăliilor de pe fronturi, din fabrici, ogoare şi laboratoare — a lovit mortal fiara fascistă. Dar fiara se sbate şi numai un singur lucru poate fi mai înverşunat şi mai încăpăţânat decât rezistenţa sa — aceasta este voinţa nestrămutată a lumii doritoare de libertate, de a termina complect şi definitiv cu fascismul.

Deaceea momentul acesta istoric este momentul bătăliilor celor mai crâncene. Deaceia acest moment istoric este şi momentul de verificare pentru toţi. Acest moment scoate în evidenţă cu claritate de cristal tot ce este bun şi tot ce este rău. Acest moment nu admite nici ezitări, nici şovăeli, nu admite nici jocuri duble, nici continuarea unei politici iscusite de duplicitate.

Acesta este momentul când nici d. Iuliu Maniu, fruntaşul politicii de duplicitate în România, nu-şi mai poate continua cu succes politica sa tradiţională. D. Iuliu Maniu este unul din acei politicieni ai României, care în focul mistuitor al acestui moment şi în faţa poporului profund şi serios cercetător al realităţilor, cade la marele examen al vremurilor şi al istoriei.

In aceste vremuri de răscruce poporul român şi poparele din România fac eforturi supraomeneşti pentru ca să înlăture tot ce este piedică în calea lor, spre o viaţă mai bună şi să se încadreze cu cât mai mult avânt şi succes în marea luptă a Naţiunilor Unite împotriva fascismului.

In fruntea acestei lupte, la baza ei stă clasa muncitoare, proletariatul român, partea cea mai hotărîtă, cea mai combativă şi cea mai închegată în bătălia împotriva fascismului. Clasa muncitoare desbinată şi ruptă a[illegible] de zile, a pornit cu paşi siguri după unirea forţelor ei, prin actul de o importanţă istorică al închegării Frontului Unic Muncitoresc, spre îndeplinirea sarcinei sale istorice, spre gruparea în jurul ei a tuturor forţelor patriotice şi democratice ale ţării. Clasa muncitoare din România a devenit ceeace a trebuit să devină în desvoltarea firească şi fericită a evenimentelor: ŞIRA SPINARII, PUTERNICUL REAZIM AL FRONTULUI PATRIOTIC ANTIFASCIST.

Forma cea mai concretă de manifestare a unităţii clasei muncitoare sunt sindicatele muncitoreşti unice pe ţara întreagă. Toţi acei care sunt pentru buna stare a celor ce muncesc, dar şi toţi acei ce luptă în mod sincer pentru România democratică, îşi dau seama de rolul pe care-l joacă sindicatele, unitatea clasei muncitoare în această luptă. Toţi acei, indiferent dacă sunt ţărani, intelectuali, toţi patrioţii sinceri, privesc sindicatele ca arma cea mai puternică în lupta împotriva duşmanului.

Deaceea reacţiunea urăşte de moarte pe muncitori. Deaceea reacţiunea urăşte de moarte unica lor organizaţie profesională: sindicatele.

Şi tot deaceea, acolo unde apare d. Maniu, care în aceste momente de verificare nu-şi mai poate acoperi politica sa de duplicitate, acolo unde apare d. Maniu sau linia lui — apar şi încercările acoperite şi făţişe de a lovi în unitatea clasei muncitoare, în sindicatele muncitoreşti.

Manifestul d-lui Ilie Lazăr, adresat muncitorilor, este una din acele manevre prin care linia d-lui Maniu tinde fără succes la compromiterea conducătorilor sindicali, ai ideii sindicale, la ruperea sindicatelor, la formarea organizaţiilor paralele galbene.

Opoziţia unor cercuri inspirate de d. Maniu faţă de proectul de lege pentru organizarea sindicatelor, elaborat de tov. Ministru Lotar Rădăceanu, nu este decât o altă formă a luptei duse de d. Maniu împotriva unităţii clasei muncitoare. D-sa este consecvent în politica de duplicitate, când pe baza „democraţiei" cere „libertatea" de a se organiza sindicate paralele. Care este rostul acestor Sindicate paralele, de vreme ce, toată muncitorimea independent de convingerile ei politice poate să se încadreze în Sindicatele unice şi să-şi aleagă în mod liber conducătorii? Este evident, că nu se urmăreşte decât spargerea unităţii sindicale, fărâmiţarea clasei muncitoare şi în modul acesta scăderea nivelului de traiu al clasei muncitoare. Căci lupta sindicatelor, unitatea sindicală, a contribuit incontestabil şi în mod pozitiv la îmbunătăţirea situaţiei materiale a oamenilor muncii.. Acest fel de „democraţie" care vrea să împingă la spargerea unităţii clasei muncitoare, la punerea ei cu mâinile şi picioarele legate la dispoziţia şi discreţia reacţiunii — numai democraţie nu se poate numi.

Chemarea de Anul Nou a partidului naţional-ţărănesc din Alba-Iulia învinueşte partidele muncitoreşti că „folosesc sindicatele pentru a-şi aduna partizanii în mod necinstit". Această defăimare a Partidelor Comunist şi Social-Democrat şi mistificarea legăturilor reale între aceste partide şi sindicate, nu are alt scop decât de a reţine pe muncitori dela sindicate sau de a încerca ruperea acestora. Acest manifest vorbeşte într'un ton cinic despre „aşa zisele sindicate", căutând să compromită şi bagatelizeze importanţa lor.

Aceste manevre împotriva clasei muncitoare, dirijate de d. Maniu, în fond nu au scopul să lovească numai în clasa muncitoare. Lovind în unitatea proletariatului, d. Maniu tinde să lovească în însuşi frontul larg de luptă al naţiunii româneşti, creiat şi adâncit în focul luptei împotriva fascismului intern şi extern.

Deaceia, trebue să revenim la ideia desvoltată de noi, că d. Maniu — prin poziţia şi activitatea sa — aruncă umbră asupra partidului naţional-ţărănesc însuşi. El, prin linia pe care o introduce în unele locuri, în rândurile acestui partid şi acolo unde reuşeşte să o introducă, angajează partidul în manifestări dăunătoare ţării.

Politica lui pune piedică partidului naţional-ţărănesc să meargă rând la rând cu forţele luptătoare şi creiatoare ale unei Românii libere, independente şi democratice.

Iosif Ardeleanu

2923

50 49 49

DREPTATEA
7 JAN. 1945

La aniversarea lui Iuliu Maniu

Din mijlocul unui popor tăvălit în lacrimi, prigoană și nedreptăți, din miezul unui neam călit la focul suferinței, al dârzeniei și al statornicei lupte pentru afirmare, din sânul unei familii de vajnici reacționari și conștienți combatanți naționaliști, s'a plămădit ființa lui Iuliu Maniu, ale cărei nestrămutate aspirații și netăgăduite realizări întru săvârșirea Justiției și binelui românesc, din mijlocul durerii au fost isvorîte și peste crâncena suferință s'au revărsat.

Se naște pe lume câte un om, a cărui vieață nu-i mai aparține, ci fărămițându-se, se dăruește tuturor celor ale căror necazuri și drepturi, ale căror interese și idealuri se sbate să le împlinească, cu prețul sacrificării de sine însuși, cu prețul renunțărilor de tot felul, cu prețul muncii istovitoare, cu prețul răbdării și al îngăduinței, cu prețul propriei suferinți sau cu al loviturilor pe care le primește, fără să le merite.

Un astfel de om este Iuliu Maniu.

Identificat cu durerile tuturor, animat de înaripate năzuințe, înarmat cu puterea dată de credința în dreptatea celor obidiți și speranța în sprijinul divin, condus de înțelepciune în adânca pătrundere și cunoaștere a căilor ce trebuesc urmate, pătruns de dragoste, de nețărmurita dragoste față de neamul său, Iuliu Maniu pornește și luptă, având pe umeri povara grijilor unui popor și'n suflet lacrimile lui desnădăjduite.

Ca o pasăre falnică, în ale cărei mreji puternice era cuprins întregul svârcolirilor și plinătatea nădejdilor unui neam; ridicat deasupra încercărilor murdare de defăimare, deasupra zadarnicelor frământări ale celor ce bâjbâiau pe căi greșite și întunecoase; neîntinat de noroiul împroșcat de dușmanii interesului curat, Iuliu Maniu a purtat cu sine idealurile românești și le-a împlinit acolo, pe înălțimile în care plutea, acolo unde patima și răutatea nu reușiseră să-și croiască un drum.

Și astăzi, când ruga noastră se îndreaptă către Cel de Sus, la aniversarea lui Iuliu Maniu, cerem binecuvântarea luptei sale, și ducerea ei la izbânda definitivă.

C. B.

2923

CURIERUL

7 JAN 1945

Noua polemică dintre național-ărăniști și comuniști

Intre partidul național-țărănesc de o parte și Frontul Național Democrat de alta, s'a ivit o nouă polemică.

Polemica a pornit dela declarațiile d-lui Iuliu Maniu din numărul de anul nou al unui ziar din Ardeal.

Ce conțineau acele declarații? Presedintele partidului național-țărănesc a susținut că partidul său a învins toate celelalte partide, pe averescani, pe gogiști, pe legionari, pe antisemiți, pe carliști și a evitat cu barca sa, chiar stânca liberalismului. Tot astfel, a spus d-sa, poporul transilvănean se va lepăda și de Frontul patriotic, de Frontul plugarilor și de alte fronturi, cari nu sunt decât camuflări ale partidului comunist, menite a prinde pe cei naivi.

Se pare că Frontul național democrat este excesiv de sensibil, deoarece aceste cuvinte au deslănțuit o adevărată furtună de indignare. D. Iuliu Maniu este acuzat că vrea să destrame coaliția democrată că vrea să răstoarne guvernul Rădescu, că intenționat vrea să acopere fascismul. Toate acestea, deși în aceeași zi, tot de anul nou, Frontul Național Democrat a publicat un manifest către țară prin care aducea mult mai jignitoare și mai grave acuzări partidului național-țărănesc.

Dacă cercetăm cazul cu obiectivitate, trebue totuși să constatăm că el nu conține neapărat elemente alarmante.

In adevăr, odată cu formarea actualului guvern s'a decis un armistițiu politic și de presă între partidele de coaliție. Dar coaliție nu înseamnă fuziune și armistițiu, nu înseamnă fraternizare în toate.

Partidele coalizate își păstrează fiecare ideologia și năzuințele sale. Scopul lor este ca la momentul propice să apară în fața corpului electoral și să lupte pentru a obține câștig de cauză față de celelalte partide fie din coaliție, fie din afara ei.

Ca atare, fiecare partid este îndreptățit să-și continue propaganda pentru principiile sale și să scoată în relief succesele, fie chiar numai imaginare.

Armistițiul pretinde un singur lucru: ca în propagandă partidele să întrebuințeze metode urbane și argumente obiective.

Nu găsim nimic în declarațiile d-lui Maniu care să contrazică acestor condiții. Că d-sa se declară adversar al partidului comunist? Dar nu-i nimic mai natural. Un singur lucru i se poate cere d-lui Maniu: ca în combaterea partidului comunist să uzeze de mijloace legale, civilizate, în conformitate cu principiile democratice. După cum exact acelaș lucru se poate cere și comuniștilor când combat pe d. Iuliu Maniu sau partidul său.

Iar dacă în această privință presa comunistă a depășit măsura — un democrat acuzat că vrea să acopere fascismul și să împiedice nimicirea lui resimte aceasta ca o calomnie — faptul trebue pus în sarcina dinamismului și susceptibilității partidului comunist abea ieșit din ilegalitate.

In linii generale, deci, până azi polemica n'a trecut dincolo de acea limită care ar face coaliția imposibilă. Ar fi numai de dorit, cum spune și oficiosul partidului liberal, ca polemica să nu ia proporții mai mari. Pentrucă atunci limita de care vorbim ar putea fi depășită.

Gama

57

9 Ianuarie 1945.

V.104. 51

29.213

OPERAT LA FIȘE

La Legaţia elveţiană s'a aflat că Dl. Iuliu Maniu intenţionează să plece la Londra, pentru a discuta cu conducătorii britanici situaţia României.

Bine înţeles că această versiune, încă n'a fost confirmată dela locul competent.

----

9 Ianuarie 1945

52 V.106

Dl.Maniu a trimis Legaţiei Turceşti din Bucureşti la 5 Ianuarie a.c.prin Dl.Gruia, secretarul Dlui M.Popovici, trei corespondenţe, pentru a fi expediate Dlor :

Dr.Tevfik Rüstü Aras, Dr.Falih Rifki Atay, Dr.Zekerija Sertel, toţi cunoscuţi politicieni şi ziarişti turci. Nu se cunoaşte conţinutul acestor scrisori.

53

PROCES-VERBAL

Astăzi 24 luna X anul 951

Subsemnatul Teodorescu Mam am procedat la scoaterea filelor Nr. 53 din dosarul Nr. 2923 vol. 8 care au fost introduse la dos Nr. 11.517 vol. unic

Semnătura, Teodorescu Mam

r23

54
54

UNIVERSUL

10 JAN. 1945

...ERSAREA D-LUI IULIU MANIU

...iu Maniu, președintele ...i național țărănesc a îm... vârsta de 72 ani.
...esus de deosebirile de ...uri despart pe oamenii ... cari alimentează pole... ...ecătoare ale vieții pu... Maniu și-a dobândit me... ...ce, în lupta pentru uni... ...erarea poporului român. ... său rămâne legat pen... ...una de marele act al ...1 Decembrie 1918 și de ...ra dictaturilor, pe care ... tenacitatea și curajul ...ite și în deosebi prin ...reductibilă făcută re... ...tonescu, luptă care a ...ribuție esențială la a... ...țării pe lângă Na... ...e, în strădaniile pen... ...ea Ardealului și do... ...ctoriei comune.

Cu prilejul aniversării sale îi aducem omagiul meritat de luptătorii pentru țară, pentru libertate și democrație și îi adresăm cele mai bune urări de sănătate și viață lungă.

2923

FAPTA

10 JAN. 1945

ANIVERSAREA D-LUI IULIU MANIU

D. Iuliu Maniu, președintele partidului Național-Țărănesc, a împlinit ieri 72 ani.

Deasupra luptelor de partid,

D. IULIU MANIU

deasupra neînțelegerilor trecătoare sau a ciocnirilor politice, figura de luptător a d-lui Iuliu Maniu se profilează masiv în istoria țărei.

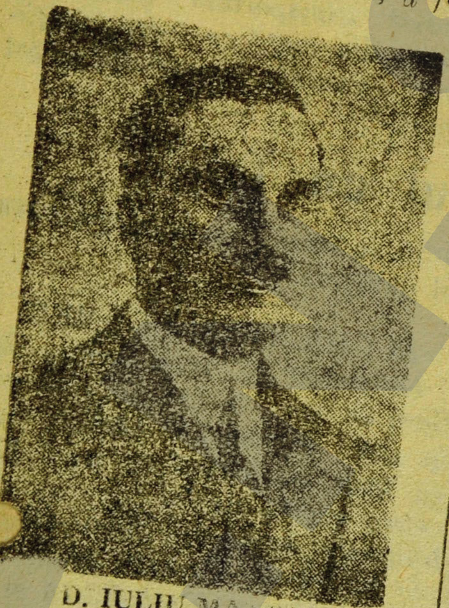
N'a fost eveniment de seamă în Ardealul dinainte de unire și eveniment politic însemnat în țară, care să nu poarte pecetea personalității d-lui Iuliu Maniu. Chiar în ultimele evenimente istorice dela 23 August 1944, când România a revenit alături de aliații săi firești, rolul d-lui Maniu a fost covârșitor. Iar democrația adevărată are în șeful național-țărănist un stejar care nu s'a desmințit niciodată.

Ardealul

11 JAN. 1945

SARBATORIREA D-LUI IULIU MANIU LA SIBIU

SIBIU, 8 — *Cu prilejul aniversării de 72 ani, d. Iuliu Maniu, președintele partidului național țărănesc, care se află dinainte de sărbători în orașul nostru, a fost vizitat de o numeroasă delegație de fruntași ai partidului veniți din Capitală.*

D. IULIU MANIU

Au prezentat felicitări d-lui Iuliu Maniu, d-nii: Mihai Popovici, președintele organizațiilor național-țărăniste ardelene; Ghiță Pop minitsrul Cultelor și Artelor, dr. Virgil Solomon, ministrul lucrărilor publice și refacerii. dr. Aurel Leucuția, ministrul economiei naționale; dr. Iuliu Lazăr; N. Carandino și Radu Cioculescu, ziariști și alții.

La amiază în locuința d-lui dr. Zaharia Boilă a avut loc o masă comună, la care — în afară de fruntașii partidului sosiți din Capitală, au partcipat 60 profesori universitari, precum și delegați ai organizațiilor național-țărăniste din Ardeal.

La clubul partidului din Sibiu s'a ținut după aceia, în cursul după amiezii, o ședință festivă organizată de către d. dr. I. Stochiță președintele organizației național-țărăniste a jud. Sibiu.

D. Maniu a primit apoi, la club, pe reprezentanții organizațiilor ardelene.

57

2923

Victoria

11 JAN. 1945

Ce este cu întrevederea Maniu-Vaida

— Ce au făcut și ce fac vaidiștii? —

Unele ziare au anunțat ieri că, la Sibiu, a avut loc o întrevedere între d-nii Maniu și Vaida. Știrea ne-a fost confirmată de unul din participanții la sărbătorirea d-lui Iuliu Maniu, cu prilejul aniversării a 72 de ani. Deși o parte din presă și-a exprimat nedumerirea față de această știre, date fiind antecedentele nașului Gărzii de Fier, totuși întrevederea de care ne ocupăm nu constitue un caz excepțional. Încă din 1943, la Geoagiu, avusese loc [illegible]trevedere de același fel.

[illegible]ainte ca d. Vaida Voevod să-l viziteze pe d. Iuliu Maniu, șeful „valachismului" a fost vizitat de d. Ilie Lazăr.

Or, d. Ilie Lazăr se bucură de o dublă „calitate", care contează în sistemul de conducere al partidului național-țărănesc. D-sa este unul din principalii aghiotonți ai d-lui Iuliu Maniu și, în același timp, este finul d-lui Vaida Voevod. Și după cum suntem informați, în recenta întâlnire între fin și naș, nașul ar fi declarat că-și sfătuește toți prietenii să-l urmeze necondiționat pe d. Iuliu Maniu.

De altfel, se pare că acest sfat e tardiv. Partizanii d-lui Vaida Voevod, fără a mai fi așteptat semnalul din partea șefului lor, s'au îndreptat către „D. Președinte" încă din 1943, când d. Aurel Vlad, fruntaș al grupului vaidist, a trimis o scrisoare în acest sens președintelui partidului național-țărănesc.

Recent, fruntașii vaidiști din Nordul Ardealului, în frunte cu preotul Dumitru Man și cu d. Adam Popa, (acesta din urmă fost înalt funcționar al „C.N.R."-ului) au cerut și au obținut d-lui Maniu permisiunea de a se înscrie în P. N. Ț.

Rămâne de văzut deci ce va face d. Vaida Voevod personal, după cum rămâne de văzut ce atitudine va adopta d. Voicu Nițescu alt fruntaș vaidist.

*

Reintrarea vaidiștilor, cu sau fără d. Vaida, în partidul național-țărănesc nu are nimic surprinzător pentru noi. Ea s'ar situa pe linia urmărită cu tenacitate și reafirmată recent de d. Iuliu Maniu (a se vedea declarațiile d-sale de Anul Nou), linie de întărire a reacțiunei și de canalizare a tuturor elementelor profasciste și legionare în jurul d-sale.

*

Presa democratică a început să-l prezinte pe d. Vaida Voevod drept ceeace este.

Astfel „România Liberă" socotește o imposibilitate reintrarea d-lui Vaida în arena politică. „Asasinul dela Lupeni și Grivița, creatorul și susținătorul Gărzii de Fier, omul dictaturii carliste, unul din cioclii cei mai siniștri ai democrației românești dintre cele două războaie mondiale, ar fi astăzi — spune ziarul citat — figura care ar concentra atâta ură împotriva ei, încât ar deslănțui din prima clipă un asalt popular.

Ea nu s'ar putea susține prin nici un mijloc, epuizând de mult resursele de diversiune".

Rep.

CURIERUL
12 JAN. 1945

SIBIU, CENTRUL ACTUALITĂȚII POLITICE

Note și precizări cu prilejul sărbătoririi d-lui Iuliu Maniu

S'a comentat în mod felurit atât prin presa de partid, cât și în așa zisa presă independentă, retragerea d-lui Iuliu Maniu la Sibiu retragerea simultană numai în parte celor de odinioară dela Bădăcin. Sănătatea șefului național-țărănist a fost viu aprig și uneori indelicat discutată. Interesele politice de natură variată s'au manifestat cu acest prilej, deși în realitate un om care împlinea peste

D. IULIU MANIU

câteva săptămâni respectabila vârstă de 72 de ani, își putea permite luxul de a lua un concediu de odihnă, fără ca acest lucru, chiar în ipoteza unei simulațiuni diplomatice să poată în mod normal suscita altceva decât ideea unui omagiu.

Orientări politice și spirituale

Se cunoaște importanța Sibiului în viața culturală a țării și se știe, pe de altă parte, locul pe care îl ocupă acest oraș în lupta de afirmare a românismului peste Carpați.

Activitatea politică pe care șeful partidului național-țărănesc o desfășoară în cetatea care până mai ieri reprezenta și capitala economică, religioasă și spirituală a sașilor, nu este desigur lipsită de corelație cu evenimentele cari au modificat dela 23 August în mod atât de substanțial echilibrul politic și social al provinciei de peste munți.

Desigur, privirile multor democrați de limbă și origină germană se îndreaptă astăzi către d. Iuliu Maniu, dar nu e mai puțin adevărat că oportunismul hotărăște în mare măsură atitudinea minorității săsești față de statul cel nou și față de populația majoritară.

In orice caz se poate spune că fidelitățile și spiritul de sacrificiu au fost din vremea lor consemnate, înainte ca șeful partidului național-țărănesc să înregistreze la aniversarea zilei sale de naștere felicitările unor prelați luterani cari au suferit de pe urma nazismului.

Dar acesta este numai un episod și nu dintre cele mai semnificative din câte am putut înregistra cu prilejul sărbătoririi d-lui Iuliu Maniu

Manifestarea universitarilor

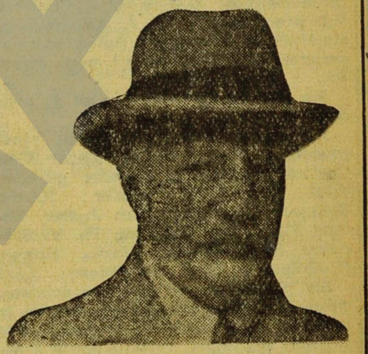
Foarte elocventă ni s'a părut în schimb manifestarea omagiului intelectualității românești. Vizita pe care d. Iuliu Maniu a primit-o, a șaizeci de universitari cari, în frunte cu rectorul lor, d. prof. Borza, au ținut să manifeste sentimentul lor de solidaritate față de personalitatea celui mai mare bărbat de stat ardelean, nu poate avea decât însemnate urmări în ceeace privește configurația organizației politice locale și în general dinamismul acțiunii politice din întreaga provincie.

Dealtfel, sărbătorirea d-lui Iuliu Maniu capătă în atmosfera transilvană caracterul unui act național, la care, dincolo de credințe politice stricte, dincolo de ideologii, chiar, toți românii țin să se asocieze.

Contraste...

Declarațiile publicate cu prilejul Anului Nou de „Glasul Dreptății" și reproduse apoi de mai toate ziarele din Capitală și din provincie, n'au fost dealtminteri decât oglindirea acestei stări de spirit unanime. Este drept că peste Carpați s'a acordat mai mare atenție notei polemice privitoare la „momelile" și camuflajele" unor organizații de stânga, dar în Ardeal accentul s'a pus în mod evident asupra apelului la solidaritatea națională. Nu exagerăm desigur spunând că poporul de peste munți, date fiind grelele împrejurări prin cari trece țara, se simte astăzi, ca și în trecut, solidar cu partidul național-țărănesc, continuator firesc și neîntrerupt al partidului național român, întemeiat acum aproape o sută de ani din gândul limpede și din flacăra credinței lui Barnuțiu.

Dacă în vechiul regat luptele dintre partide au căpătat după 23 August o vehemență rar întâlnită până și în timpurile celei mai integrale demo-

D. MIHAI POPOVICI

crații, în Ardeal s'a putut constata fenomenul contrar, și anume o neașteptată potolire a patimilor politice și o tendință generală spre unire, pentru a se putea birui greutățile noui prin mijloacele dovedite de veacuri valabile.

Discursuri și manifestări politice propriu zise

In ciuda dificultăților de transport numeroase personalități ale partidului s'au deplasat la Sibiu, pentru a felicita pe d. Iuliu Maniu.

O importantă delegație din București, s'a prezentat în frunte cu d. Mihai Popovici, vice-președinte al partidului și președinte al organizațiilor din Ardeal, delegație din care, printre alții, făceau parte d-nii dr. Aurel Leucuția, ministru al economiei naționale, dr. Virgil Solomon, ministru al lucrărilor publice, dr. Ghiță Pop, ministru al cultelor și artelor, Mihai Răutu, subsecretar de stat la comunicații, dr. Ilie Lazăr, secretar general al organizațiilor din Ardeal și conducătorul secțiunii muncitorești a partidului, Romulus Gioroceanu, fost vice-președinte al Camerei, Cezar Simionescu, președinte al culorii de Negru din Capitală, Gh. Simionescu, șeful organizației naț.-țărăniste din Covurlui, comandor Coșoveanu, comisar general pentru administrarea bunurilor inamice, precum și numeroși publiciști, ziariști și membri influenți ai partidului.

In ziua de 7 Ianuarie, oaspeții au fost primiți la cină de d. Ieronim Stoichița, șeful organizației naț.-țărăniste din Sibiu .

In ziua de 8 Ianuarie, d. Iuliu Maniu a primit în casele d-lui Zaharia Boilă, director al ziarului „România Nouă", felicitările de rigoare pentru aniversarea zilei sale de naștere.

Omagiul d-lui Mihai Popovici

Cu acest prilej, desmințind svonurile cari au circulat în presa din Capitală și în culisele vieții publice de pe toată întinderea țării, d. Mihai Popovici, a făcut un cald și vibrant elogiu al șefului naț.-țărănist. D-sa a evocat pe rând luptele pe cari de aproape jumătate secol le-a dus ca „locotenent" și prieten al d-lui Iuliu Maniu. Faptele erau în majoritatea lor cunoscute, iar reamintirea — într'o atmosferă căreia solemnitatea nu-i răpea caracterul intim — a fost emoționantă nu numai pentru puținii

(Continuare în pag. 3-a)

DREPTATEA

12 JAN. 1945

Activitatea politică dela Sibiu

— Sărbătorirea celor 72 de ani ai d-lui Iuliu Maniu. Discursul d-lui Mihai Popovici. Marele curent național-țărănist din provincia de peste munți. —

In timp ce ziarele din Capitală nu contenesc să-și valorifice capacitatea de intrigă și posibilitățile de independență partidul își croiește drum victorios prin toate provinciile țării. S'a scris și s'a comentat cu deosebită îndârjire retragerea d-lui Iuliu Maniu la Sibiu în concediu de odihnă. Unele articole și unele comentarii au împins în această privință pasiunea partizană până la nedelicatețe. Din fericire sănătatea d-lui Iuliu Maniu este excelentă spre marea bucurie a țării și spre marele necaz al puținilor dar înăcriților dușmani pe care șeful partidului național-țărănesc îi mai numără printre nevrednici. S'a discutat deasemenea și unele ziare cu pretenții de democrație și de independență nu s'au sfiit să înregistreze cu perfidie zvonurile unei vizite cu caracter privat pe care d. Al. Vaida-Voevod ar fi făcut-o la Sibiu d-lui Iuliu Maniu.

Este inutil să arătăm opiniei publice de bun simț și cititorilor noștri informați în ce măsură reluarea unor relații de politețe între oameni care au fost atât de prieteni în trecut nu poate în nici-un fel influența viața politică a țării. Linia democratică a partidului național-țărănesc depinde mai puțin de persoane cât de fidelitatea față de un program până astăzi niciodată camuflat sau abandonat.

Intelectualitatea ardeleană și d. Iuliu Maniu

Prezența d-lui Iuliu Maniu în Sibiu a fost prilejul unor manifestații de omagiu pe care ne grăbim să le înregistrăm. Intelectualitatea vechiului oraș de cultură a ținut îndeosebi să arate devotamentul ei față de conducătorul partidului național-țărănesc și față de omul care reprezintă Unirea cea mare și actul dela 23 August, pe lângă alte lupte și biruinți democratice repurtate într'o jumătate de veac de activitate politică.

In ziua de 7 Ianuarie, 60 de universitari sibieni, în frunte cu rectorul universității, d. Borza, s'au prezentat d-lui Iuliu Maniu la locuința d-lui Zaharia Boilă, pentru a exprima admirația lor necondiționată față de bărbatul de stat și felicitările cu ocazia împlinirii celui de-al 72-lea an de viață.

Gestul a avut un deosebit ecou în toate cercurile politice din oraș, iar repercusiunile sale vor fi desigur incalculabile în toată pătura cultă a provinciei de peste munți.

Se știe că național-țărănismul n'avusese totdeauna puternic ecou în mediile universitare.

Adeziunea recentă este de natură să arate gradul de popularitate al ideilor democratice în toate categoriile sociale și îndeosebi acolo unde pătrunderea lor a fost mai anevoioasă.

Sosirea delegaților din provincie

D. IULIU MANIU

Patru miniștri național-țărăniști în frunte cu d. Mihai Popovici, vice președinte al partidului au ținut să facă parte din delegația care a plecat la Sibiu să felicite pe d. Iuliu Maniu. Pe lângă d. Ghiță Pop ministru al cultelor și artelor, dr. Aurel Leucuția ministru al economiei naționale, dr. Virgil Solomon ministru al Lucrărilor publice și d. Mihai Răutu subsecretar de stat la comunicații, au mai făcut parte din delegație dr. Ilie Lazăr secretar general al organizațiilor din Ardeal și conducător al secției muncitorești din partid, comandorul Coșoveanu, comisar general al administrării bunurilor inamice, d. Romulus Georoceanu, d. Cezar Simionescu, d. Grigorescu, șef al organizației de Prahova, d. G. Simionescu șef al organizației de Covurlui, d. Feuceanu, dr. Wilt, d. Radu Cioculescu, d. N. Carandino, etc., etc.

La dejunurile politice care au avut loc în zilele de 7 și 8 Ianuarie în casele d-lor dr. Ieronim Stoichița șef al organizației național-țărăniste din Sibiu, dr. Zaharia Boilă, director al ziarului „România Nouă", dr. Wilt, precum și la ședința dela clubul partidului d-nii Iuliu Maniu, Mihai Popovici, Ghiță Pop, Ilie Lazăr, Ieronim Stoichița, Romulus Georoceanu, Cezar Simionescu au rostit importante discursuri politice asupra cărora vom reveni.

Ne mulțumim pentru moment să amintim că delegația plecată din Capitală a trimis o călduroasă telegramă de felicitare d-lui Ion Mihalache, iar d. Mihai Popovici a rostit un elogiu vibrant, elogiul prietenului și elogiul „locotenentului" către sărbătorit.

Aceste fapte, care confirmă perfecta unitate a partidului și răsunetul pe care acțiunea sa îl are în massele largi populare, în elita intelectuală și în cadrele politice, sunt de natură să desmintă mai repede decât orișice comunicate, atmosfera de interesate intrigi, întreținută de unii adversari neputincioși.

LIBERTATEA
31 DEC. 1944

...L DELA PREFECTURĂ...

...estarea criminali- mai epurați, dar trimiși la pușcă- 'sasinul ...
...ri... stal...rie în așteptarea proceselor ...

Ediția 13 IAN 1945

29773

60

SCÂNTEIA
14 JAN. 1945

ACTIVITATEA DOMNULUI MANIU LA SIBIU

Declarațiile dela Sibiu ale d-lui Maniu au reușit din nou să provoace vii frământări în opinia publică.

Mai mult decât acestea însă întrevederile — și nu una ci trei — pe cari le-a avut cu sinistrul cioclu Vaida, au determinat o și mai intensă reacțiune.

Ce a spus d. Maniu la Sibiu?

D. Maniu s'a ocupat numai de Partidul Comunist din România și Frontul Național Democrat.

In declarațiile de Anul Nou s'a referit la pericolul... comunist și la reformele sociale adânci pe cari le preconizăm, denumindu-le „momeli", iar în declarațiile din 8 Ianuarie a recomandat membrilor P. N. Ț. „să reziste oricărei tentații de a aluneca pe panta vreunei apropieri propagandistice între Partidul Comunist din România și Rusia Sovietică"....

Intre timp d-l Maniu a avut, după relatările decedatului „Curierul", trei întrevederi cu cioclul Vaida. Este un fapt caracteristic acesta.

Pentrucă toată activitatea d-lui Maniu din ultimele luni a tins la subminarea unității forțelor democratice, a căutat să lovească în Frontul Unic Muncitoresc, în clasa muncitoare și în întregul popor.

In timp ce concentra focul asupra forțelor democratice, d-l Maniu îmbrățișa pe legionari și pe antonescienii criminali de războiu. Ba în ultimele zile ziarele scriu că la Sibiu și nemții „democrați" se strâng în jurul d-sale.

Frumos buchet — nimic de zis!

Legionari, antonescieni și nemți sunt prezidați de d. Iuliu Maniu.

Ce-l desparte pe d-l Maniu de F. N. D.?

F. N. D. luptă pentru sancționarea criminalilor de războiu și șefilor fasciști cărora d-l Maniu le ia apărarea.

F. N. D. luptă pentru reforma agrară, pentru împroprietărirea țăranilor săraci cu pământul expropriat din moșiile de peste 50 ha ale boierilor — reformă pe care d-l Maniu n'o vrea în nici un chip.

F. N. D. luptă pentru combaterea scumpetei și speculei prin controlul producției industriei cartelate de bază și prin controlul și dirijarea creditului de către stat în interesul națiunii — măsuri cărora d-l Maniu li se opune.

F. N. D. luptă pentru bună înțelegere și prietenie cu popoarele învecinate. — d-l Maniu ațâță la ură națională și formează „gărzi" asasine.

F.N.D. luptă pentru strângerea legăturilor de amiciție cu U. R. S. S. și aplicarea riguroasă a Convenției de Armistițiu — d-l Maniu sabotează și una și alta.

Iată în câteva trăsături esențiale ce-l desparte pe d-l Iuliu Maniu de noi: dușmănia față de forțele democratice, reacționarismul său fățiș.

Dar ce-l apropie pe d-l Maniu de sbirul sinistru Vaida?

„Vechi legături de prietenie?"

Nu numai atât, ci relații politice în primul rând! Călăul Vaida s'a lăudat singur că este „nașul" gărzii de fier, că din fondurile ministerului de Interne (Siguranței) și-a întreținut „finii" — d-l Maniu poate pe drept cuvânt să pretindă acelaș titlu: cine ocrotește astăzi pe Comanici? Și cine declara eri despre Codreanu: (Procesul din 1938 în „Dreptatea" Seria 2-a An. I No. 89).

„D. Codreanu ca și mine crede că pentru o viață sănătoasă", etc.

D. Codreanu crede ca și mine că ideea națională", etc.

„D-sa crede ca și mine că Statul", etc.

„D. Codreanu este de aceeaș convingere cu mine că fără a respecta regulile", etc.

„Deasemeni suntem de acord că într'un Stat monarhic", etc.

In concluzie, cu tot antisemitismul gărzii de fier „ideia fundamentală este identică și sunt sigur că se va convinge și prin ultimele evenimente", etc.

Iată ce-l apropie pe d-l Maniu de canalia bătrână Vaida: nășia Gărzii de Fier.

Il mai apropie dușmănia față de clasa muncitoare. Acel ce astăzi atacă Sindicatele și amenință pe muncitorii sindicalizați, (prin unealta sa Ilie Lazăr) se simte bine alături de călăul minerilor din Lupeni și al ceferiștilor dela Grivița.

Il mai apropie „naționalismul" șovin de care vorbește mereu, înrudit îndeaproape cu „valahismul" cretin al lacheului lui Hitler, Vaida.

Il mai apropie în fine și mentalitatea antidemocratică pe care a introdus-o în propriul său partid, în P. N. Ț., unde încearcă să comande singur, slujit doar de o camarilă de elemente ultrareacționare ce n'au nimic comun cu democrația.

Iată de ce cuvintele „Izvestiei" retransmise de Radio-Moscova: „DATORIA FORȚELOR DEMOCRATICE ESTE SA FIE VIGILENTE ȘI PLINE DE HOTARÎRE PENTRU A COMBATE TENTATIVE CA ACELEA ALE D-LUI IULIU MANIU DE A SALVA RAMAȘIȚELE FASCISTE DIN ROMANIA"... sunt perfect valabile și îndreptățite.

Miron Constantinescu

Armistițiul de presă a fost denunțat

Armistițiul de presă se pare că nu mai este decât o amintire. In adevăr, ziarele comuniste atacă din ce în ce mai violent pe d. Maniu, după cele scrise de „Scânteia" împotriva d-sale.

Astfel, campania contra național-țărăniștilor a atins culminația, în comentariile pe care comuniștii le fac unui comunicat dat de organizația de Brașov a partidului național-țărănesc, și publicat în ziarul „Avântul".

In acest comunicat, național-țărăniștii acuzau pe conducătorii sindicatelor că provoacă „suferințe fizice și morale muncitorilor" și avertizau pe acei conducători, că li se vor întocmi dosare și că vor fi dați în judecata unui „tribunal special".

Ziarele comuniste protestează vehement contra acestor metode legionare, cu întocmiri de dosare și tribunale speciale, și subliniază cele scrise de „Scânteia", în sensul că d. Maniu ocrotește rămășițele fasciste din țară.

Rămâne de văzut unde va duce această nouă tensiune politică.

In timp ce adversarii d-lui Maniu interpretează plecarea d-sale la Baia de Arieș, ca un indiciu că dorește să se îndepărteze cât mai mult de viața politică, cercurile național-țărăniste afirmă cu tărie că d-sa va păstra șefia partidului.

~~64~~ 63

2923

OPERAT LA FIŞE

15 JAN. 1945

D. Iuliu Maniu este supărat de felul cum s'a format actualul guvern şi de continuarea lui in forma care a pus, numeric, partidul naţional-ţărănist in minoritate .

D. Iuliu Maniu mai este supărat şi pe chestiunea situaţiunei din partidul naţional-ţărănist, unde anumite elemente cred că este momentul Dr. Lupu, care ar putea la timpul dat să prezideze un guvern de uniune, bizuit pe colaborarea dintre ţărănişti şi stânga.

D. Iuliu Maniu este convins că o asemenea formulă nu este viabilă şi ea are circulaţie doar pentru a se crea şi menţine agitaţie in partid.

Plecarea şefului naţional-ţărănist din Bucureşti are deci ca scop lăsarea timpului necesar pentruca lucrurile să se aşeze in partid, iar D. General Rădescu să ajungă cu guvernarea sa la punctul la care va putea schimba actuala alcătuire a cabinetului.

2923

64 65

OPERAT LA

„Dreptatea"

14 JAN 1945

PRTIDELE DE STANGA DESPRE D. MANIU

D. IULIU MANIU

„Scânteia" oficiosul partidului comunist, continuă atacurile vehemente la adresa d-lui Maniu arătând care sunt apropierile între şeful partidului naţional ţărănesc şi d. Vaida. Deasemeni, arată că d. Maniu declara în 1938 că „ideia fundamentală este identică" în acţiunea d-sale şi aceia a lui Codreanu.

In încheere, ziarul „Scânteia" precizează :

Il mai apropie în fine şi mentalitatea antidemocratică pe care a introdus-o în propriul său partid, în P. N. Ţ., unde încearcă să comande singur, slujit doar de o camarilă de elemente ultrareacţionare ce n'au nimic comun cu democraţia.

Predica dela Sibiu

Nu sunt decât câteva săptămâni de când, în cadrul unor scurte declaraţii explicative, d. Iuliu Maniu a arătat că nu are obiceiul să răspundă atacurilor ce i se aduc.

Potrivit convingerilor sale, d-sa lasă timpului sarcina să răspundă invinuirilor de ordin politic ridicate dintr'o parte, sau din alta, a arenei politice.

La filipica d-lui Tătărăscu, care a stârnit şi ilaritatea şi compătimirea opiniei publice, d. Maniu a răspuns cu tăcerea. Şi tăcerea preşedintelui partidului naţional-ţărănesc a spus atât de mult, încât, după câţiva ani numai, d. Tătărăscu a sosit cu ramura de măslin solicitând o colaborare cu partidele democrate. D. Maniu a refuzat, fiindcă fostul premier liberal, iniţiatorul şi susţinătorul primei dictaturi, se compromisese în politica de tiranie imprimată ţării. Iar mentorul d-lui Tătărăscu rătăceşte ca un Ahasverus prin republicile nord-americane. Au venit apoi atacurile legionare. In scris şi în faptă. Cel mai bun şi mai destoinic colaborator al d-lui Maniu, Virgil Madgearu, a căzut sub gloanţele asasine ale unei bande legionare. D. Maniu iarăşi nu a răspuns, dar legionarismul a picat definitiv prin propriile lui păcate.

L'a mai atacat, după aceia, pe d. Iuliu Maniu, dictatura lui Antonescu, cu toţi cioclii idealului naţional al acestuia. D. Maniu iarăşi nu a răspuns, dar toată opinia publică se aştepta din clipă în clipă să vadă căzând pe atacatorii lui.

Şi aşteptarea nu a fost lungă. Impertinentul orator nazist dela „Aro", baronul Killinger s'a prăbuşit sub glonţul pe care singur şi l-a tras în tâmplă, iar complicele său, exmareşalul, a ajuns unde a ajuns, împreună cu banda de asasini colaboratori.

La recentele atacuri, directe sau indirecte, făţişe sau prin tangenta, ce s'au adus d-lui Maniu, fireşte că d-sa nu va răspunde. Ori câte au fost şi oricâte vor mai fi, mai de aproape, sau mai de departe, se vor lovi toate de tăcerea d-lui Maniu şi care i-a dat totdeauna biruinţa ultimă, în luptele pe cari le-a dus.

Iată în sfârşit criteriile luminate, înălţate deasupra oricăror patimi şi interese personale, cari conduc spiritul şi acţiunea politică a d-lui Maniu în lupta onestă pe care o duce, pentru a-şi sluji ţara şi neamul.

D. Maniu rămâne pentru întreaga suflare românească lumina vie care deschide toate orizonturile, pe cari nu le-am fi putut desfunda singuri din propria noastră voinţă.

Pe linia lui Iuliu Maniu se merge la biruinţa cea mare. Pe ea se îndreaptă toţi paşii celor cari doresc sincer o reînviere a României din starea precară de azi. Către această linie converg toate aspiraţiile noastre spre un viitor fericit şi sigur, pe care numai ordinea în interior şi respectarea onestă a angajamentelor faţă de aliaţi şi de Rusia Sovietică, ni-l poate oferi cu certitudine.

Drumul lui Iuliu Maniu este însuşi drumul României care, însângerată azi, îşi va afla alinarea şi vindecarea suferinţelor, numai urmându-l cu devotament.

La capătul acestui drum e marea apoteoză a neamului.

Ion Livianu

prin proprile lui păcate.

L'a mai atacat, după aceia, pe d. Iuliu Maniu, dictatura lui Antonescu, cu toţi cioclii idealului naţional al acestuia. D. Maniu iarăşi nu a răspuns, dar toată opinia publică se aştepta din clipă în clipă să vadă căzând pe atacatorii lui.

Şi aşteptarea nu a fost lungă.

Impertinentul orator nazist dela „Aro", baronul Killinger s'a prăbuşit sub glonţul pe care singur şi l-a tras în tâmplă, iar complicele său, exmareşalul, a ajuns unde a ajuns, împreună cu banda de asasini colaboratori.

La recentele atacuri, directe sau indirecte, făţişe sau prin tangenta, ce s'au adus d-lui Maniu, fireşte că d-sa nu va răspunde. Ori cate au fost şi oricâte vor mai fi, mai de aproape, sau mai de departe, se vor lovi toate de tăcerea d-lui Maniu.

In locul preşedintelui partidului naţional-ţărănesc va răspunde, ca totdeauna, timpul şi fapta.

Abia atunci se va vedea unde este greşala şi unde este viziunea clară; unde este visul şi unde realitatea; unde minciuna şi unde adevărul; unde tirania îmbrăcată în haine democrate şi unde democraţia în propriile-i vestminte; unde graba succesului ieftin şi unde răbdarea şi liniştea hotărîrei înţelepte; unde hazardul şi unde fermitatea; unde slugărnicia patriotardă şi unde patriotismul curat.

Până atunci, d. Maniu, departe de vâltoarea intrigilor şi cancanurilor, absent în faţa ignominiei şi a răsfăţului bulevardier, străin de tot ceiace coboară şi dezonorează pe un adversar politic, s'a mulţumit să răspundă la Sibiu, prietenilor veniţi să-i sărbătorească aniversarea, cu o cuvântare care pentru oricine poate ţine loc de predică.

De pe altarul partidului naţional-ţărănesc, la care se închină aproape două treimi din populaţia ţării acesteia, d. Maniu a spus între altele:

„Românii — a spus d. Maniu — trebuie să aibe faţă de aliaţi sentimentele cele mai bune şi mai frumoase.

Ei trebuie să reziste oricărei tentaţii de a aluneca pe panta vre-unei apropieri propagandistice între partidul comunist din România şi Rusia Sovietică. Partidul naţional-ţărănesc se poate afla în divergenţe de opinii şi program cu oricare partid din ţară. Aceasta nu-l împiedică însă să păstreze linia sa tradiţională în politica externă, linie pe care dela înfiinţarea sa şi până astăzi n'a părăsit-o".

Iată cuvântul înţelepciunii pe care d. Maniu îl propagă în locul atacurilor meschine ce i se aduc. Iată concepţia superioară care stă la baza convingerilor de ordin politic ale preşedintelui partidului naţional-ţărănesc.

Iată morala evangelică pe care se întemeiază credinţele d-lui

2923

„Victoria"

16 JAN. 1945

ARDELENII FOARTE NEMULŢUMIŢI DE REZULTATELE POLITICEI D-LUI MANIU IN ARDEAL

— O furtunoasă adunare a asociaţiei refugiaţilor Ardeleni —

O nouă manifestare de nemulţumire — de data aceasta chiar a ardelenilor — împotriva d-lui Maniu şi a politicei d-sale s'a înregistrat Sâmbătă cu prilejul adunării „Asociaţiei refugiaţilor ardeleni".

Se ştie că această Asociaţie a luat fiinţă în urma Arbitrajului de la Viena şi a cotropirii Ardealului de nord de către forţele reacţionare dela Budapesta. Preşedinte al acestei Asociaţii este d. Dimitrie Nacu fost prefect liberal la Năsăud, iar secreta d. Anton Ionel Mureşa[illegible] actualmente director al ziaru[illegible] „Ardealul".

Asociaţia refugiaţilor ardeleni a socotit că după 23 August misiunea ei trebuia să înceteze, cu atât mai mult cu cât — aşa cum i se afirmase şi cum ea crezuse — obiectivele urm[illegible]rite de ea trebuiau a fi întru totu[illegible] atinse, prin concursul direct al d-lui Maniu.

Acest concurs urma să fie mani[illegible]stat prin crearea Comisariatului [illegible]entru Ardea'ul de Nord, în f[illegible]ca căruia d. Maniu a şi nu[illegible] pe nepotul d-sale, d. Ionel Pop. Felul însă cum a lucrat acest Comisariat, spiritul politicianist — în spe[illegible]ă naţional-ţărănist — în [illegible]e el s'a organizat şi a vrut să a[illegible]nceze, a produs — pe lângă ne[illegible]iri de altă natură şi în alte cercuri — nemulţumiri în însuşi grupul ardelenilor refugiaţi la Bucureşti. Aceştia au constatat că a trecut atâta timp fără ca promisiunile d-lui Maniu să se fi realizat întru ceva şi fără ca vreuna din nevoile, cărora trebuia să le răspundă Comisariatul inspirat de d-sa şi condus printr'un subordonat al d-sale să fi fost împlinită.

Adunarea refugiaţilor ardeleni

Iată dece Sâmbăta ce a trecut d. Anton Ionel Mureşanu, în calitatea d-sale de secretar, a convocat o adunare a Asociaţiei refugiaţilor ardeleni pentru a face o examinare a situaţiei. Adunarea a avut loc la sediul din str. Vasile Boerescu Nr. 3. Au luat cuvântul d-nii Nacu, Mureşanu şi V. Netea acesta din urmă insistând asupra necesităţii de a se lua contact direct de către Asociaţie cu acei factori şi cu acele organisme oficiale care într'adevăr pot şi trebue să aibă un cuvânt de spus în această chestiune.

Impotriva politicii d-lui Maniu

Cine a ascultat pe cei trei cuvântători, ca şi pe cei care au urmat, şi-a putut uşor da seama că în sânul Asociaţiei refugiaţilor ardeleni sunt diferite curente, expresie a atitudinii fruntaşilor ei faţă de d. Maniu şi politica d-sale. Astfel dacă afirmaţia d-lui Nacu că „în interesul Asociaţiei" e gata a-şi sacrifica propria-i poziţie în partidul liberal e considerată ca o apropiere de d. Maniu, iniţiativa d-lui Mureşanu de a convoca adunarea de Sâmbătă a fost interpretată ca un act de indisciplină faţă de acelaşi d. Maniu, care — după cum am arătat — promisese refugiaţilor ardeleni atâtea.

Faptul că d. Maniu n'a fost consultat a stârnit între discipolii vigilenţi ai sistemului d-sale dictatorial, o adevărată furie. Exponentul acestei stări de spirit a fost (bineînţeles!) d. Ilie Lazăr, care şi-a făcut apariţia de îndată în adunare, la sfârşitul căreia, după ce au rămas numai fruntaşii ei conducători, a adresat aspre reproşuri d-lui A. I. Mureşanu, acuzat că iniţiativa d-sale nu poate însemna decât o gravă abatere dela „supunerea ce o datorează d-lui Maniu", al cărui prestigiu a fost direct pus în joc prin prilejuirea criticilor ce s'au adus.

Iată deci încă un aspect al procesului de conştiinţă pe care şi-l fac numeroşi ardeleni, alături de atâţia alţii, în ce priveşte d. Maniu şi politica d-sale, proces care duce tot mai mult la luări de poziţii ca acelea pomenite şi ale cărui repercusiuni se fac tot mai resimţite.

Rep.

2923

68 67 68

SCÂNTEIA
17 JAN 1945

Predicile de a Sibiu

D. Ion Livianu se străduește într'un articol intitulat „Predica dela Sibiu", din coloanele „Dreptății" (Seria 2-a an I, 117) să apere poziția politică a d-lui Iuliu Maniu. Teza d-sale, care este întemeiată pe afirmația d-lui Maniu că nu răspunde la „atacuri", este aceia binecunoscută, a prăbușirii dela sine a tuturor forțelor politice și oamenilor politici adversari d-lui Prezident.

Astfel :

„Legionarismul a picat prin propriile lui păcate" sau ***„potrivit convingerilor sale, d-sa lasă timpului sarcina să răspundă atacurilor ce i se aduc".***

Ciudat acest fatalism al d-lui Maniu, această certitudine că „dela sine" fascismul, legionarismul, antonescianismul se vor prăbuși.

Dar mai ciudat este faptul că d. Iuliu Maniu n'a aplicat întotdeauna și nu aplică această tactică pe care o susține verbal.

D-sa a arătat într'adevăr această pasivitate în lupta contra fascismului, împiedecând ani de zile unirea forțelor democratice pentru răsturnarea regimurilor de dictatură prohitleristă din România.

In timpul legionarilor d. Maniu prin pasivitatea sa a sprijinit acest regim, în timp ce muncitorii, țăranii și toți antihitleriștii se organizau și manifestau împotriva terorii legionare și ocupației germane (Obor etc.).

In perioada dictaturii antonesciene-hitleriste d. Maniu s'a situat nu pe poziția de luptă împotriva cotropitorilor și slugilor lor ci pe aceea de susținere, la început, a răsboiului antisovietic și împotriva Națiunilor Unite, de susținere a răsboiului „până la Nistru". In timp ce muncitorii, țăranii și toți patrioții luptau cu sacrificiul vieții lor, în timp ce Sârbu Flimon, Dr. Kornhauser, Ing. Panet și soția sa, tipografii Ștefu și Mohănescu, studenții Mihailovici și Meierovici și atâția alții erau executați de călăii antonescieni și priveau moartea în față fără teamă— d. Iuliu Maniu sprijinea răsboiul lui Antonescu și a clicei sale criminale, refuzând cu îndârjire...

...mițându-l în fața țării.

După 23 August politica d-lui Maniu a devenit extrem de activă. A schimbat politica de pasivitate în fața fascismului și sprijinindu-se pe rămășițele acestuia a început acțiunea împotriva forțelor democratice unite, a F. N. D.-ului și a Partidului Comunist din România în special.

In ce constă activitatea d-lui Maniu în această perioadă ?

In opoziție activă la toate măsurile de însănătoșire a țării.

In sabotarea refacerii economice a țării prin refuzul de a aplica reformele preconizate de F. N. D. reforma agrară, naționalizarea industriilor cartelate și a băncilor.

In sabotarea democratizării țării prin protecția pe care o acordă tuturor dușmanilor democrației (legionari, antonescieni, nemți).

In opoziția pe care o face măsurilor de epurație și sancționare a criminalilor de război și șefilor fasciști.

In ațâțarea la ură șovină, în instigare la crime și elogiul masacrelor — să ne amintim actele gărzilor „Iuliu Maniu" și comunicatul de adio al șefului lor.

Iar pe planul relațiilor externe în neîndeplinirea clauzelor Convenției de Armistițiu, ceeace duce la subminarea prieteniei pe care poporul român o vrea cât mai strânsă cu U. R. S. S. și Națiunile Unite.

Care este tactica d-lui Maniu astăzi ?

ESTE ACEEA DE COALIZARE A TOT CE ESTE REACȚIONAR, DUȘMAN PROGRESULUI, FASCIST, DE ADUNARE LA UN LOC A LEGIONARILOR, A CRIMINALILOR DE RASBOI ANTONESCIENI, A BATRANULUI ȘI HIDOSULUI CALAU VAIDA, A NEMȚILOR HITLERIȘTI DIN ARDEAL ȘI BANAT — ESTE REALIZAREA UNEI NOI „COALIȚII MONSTRUOASE" asemănătoare oarecum aceleia care s'a opus la 1864 democratizării României și reformei agrare și împroprietăririi țăranilor.

Aceasta este concluzia la care

79

12

niu că nu răspunde la „atacuri”, este aceia binecunoscută, a prăbușirii dela sine a tuturor forțelor politice și oamenilor politici adversari d-lui Prezident.

Astfel:

„Legionarismul a picat prin propriile lui păcate” sau *„potrivit convingerilor sale, d-sa lasă timpului sarcina să răspundă atacurilor ce i se aduc”.*

Ciudat acest fatalism al d-lui Maniu, această certitudine că „dela sine” fascismul, legionarismul, antonescianismul se vor prăbuși.

Dar mai ciudat este faptul că d. Iuliu Maniu n'a aplicat întotdeauna și nu aplică această tactică pe care o susține verbal.

D-sa a arătat într'adevăr această pasivitate în lupta contra fascismului, împiedecând ani de zile unirea forțelor democratice pentru răsturnarea regimurilor de dictatură prohitleristă din România.

In timpul legionarilor d. Maniu prin pasivitatea sa a sprijinit acest regim, în timp ce muncitorii, țăranii și toți antihitleriștii se organizau și manifestau împotriva terorii legionare și ocupației germane (Obor etc.).

In perioada dictaturii antonesciene-hitleriste d. Maniu s'a situat nu pe poziția de luptă împotriva cotropitorilor și slugilor lor ci pe aceea de susținere, la început, a răsboiului antisovietic și împotriva Națiunilor Unite, de susținere a răsboiului „până la Nistru”. In timp ce muncitorii, țăranii și toți patrioții luptau cu sacrificiul vieții lor, în timp ce Sârbu Flimon, Dr. Kornhauser, Ing. Panet și soția sa, tipografii Ștefu și Mohănescu, studenții Mihailovici și Meierovici și atâția alții erau executați de călăii antonescieni și priveau moartea în față fără teamă— d. Iuliu Maniu sprijinea răsboiul lui Antonescu și a clicei sale criminale, refuzând cu îndârjire să colaboreze cu forțele democratice și patriotice cari luptau împotriva trădătorilor.

Abea când Armata Roșie a pătruns pe teritoriul românesc la Iași și în nordul Moldovei sdrobind pe hitleriști și eliberând poporul, d. Maniu ne-mai având nici o altă soluție, pentrucă toate speculațiile asupra unor desbinări între Aliați s'au dovedit vane, a încheiat la 20 Iunie 1944 un pact de colaborare cu Frontul Patriotic.

DAR ȘI ATUNCI CU GANDUL ASCUNS DE A IMPIEDECA FORMAREA UNUI GUVERN DEMOCRATIC ȘI DE A ZADARNICI DEMOCRATIZAREA ȚARII.

Așa s'a ajuns la guvernul Aldea-Potopeanu în timp ce d. Iuliu Maniu chema pe legionari în rândurile Partidului Național Țărănesc, infectându-l și compro-

țelor democratice unite, a F. N. D.-ului și a Partidului Comunist din România în special.

In ce constă activitatea d-lui Maniu în această perioadă?

In opoziție activă la toate măsurile de însănătoșire a țării.

In sabotarea refacerii economice a țării prin refuzul de a aplica reformele preconizate de F. N. D. reforma agrară, naționalizarea industriilor cartelate și a băncilor.

In sabotarea democratizării țării prin protecția pe care o acordă tuturor dușmanilor democrației (legionari, antonescieni, nemți).

In opoziția pe care o face măsurilor de epurație și sancționare a criminalilor de război și șefilor fasciști.

In ațâțarea la ură șovină, în instigare la crime și elogiul masacrelor — să ne amintim actele gărzilor „Iuliu Maniu” și comunicatul de adio al șefului lor.

Iar pe planul relațiilor externe în neîndeplinirea clauzelor Convenției de Armistițiu, ceeace duce la subminarea prieteniei pe care poporul român o vrea cât mai strânsă cu U. R. S. S. și Națiunile Unite.

Care este tactica d-lui Maniu astăzi?

ESTE ACEEA DE COALIZARE A TOT CE ESTE REACȚIONAR, DUȘMAN PROGRESULUI, FASCIST, DE ADUNARE LA UN LOC A LEGIONARILOR, A CRIMINALILOR DE RASBOI ANTONESCIENI, A BATRANULUI ȘI HIDOSULUI CALAU VAIDA, A NEMȚILOR HITLERIȘTI DIN ARDEAL ȘI BANAT — ESTE REALIZAREA UNEI NOI „COALIȚII MONSTRUOASE” **asemănătoare oarecum aceleia care s'a opus la 1864 democratizării României și reformei agrare și împroprietăririi țăranilor.**

Aceasta este concluzia la care ajungem analizând faptele și desfășurarea evenimentelor.

Este vreo abatere a d-lui Maniu dela „linia” sa din trecut? Nu!

INAINTE NU SE UNEA, NU VOIA SA COLABOREZE CU FORȚELE DEMOCRATICE CARI LUPTAU CONTRA HITLERISMULUI — AZI INCEARCA SA UNEASCA TOATE CLICILE REACȚIONARE IMPOTRIVA FORȚELOR DEMOCRATICE DIN ȚARA ȘI IMPOTRIVA ALIAȚILOR NOȘTRI FIREȘTI ȘI ELIBERATORILOR NOȘTRI.

ESTE IN FOND O CONTINUITATE PERFECTA DE LINIE.

Poporul român nu se va lăsa însă înșelat de falșii predicatori ci, întărind vigilența, va intensifica lupta pentru democrație și progres.

Miron Constantinescu

2923

69 68

ROMÂNIA LIBERĂ
17 JAN. 1945

D. IULIU MANIU ŞI POLITICA EXTERNĂ A ROMÂNIEI

Politica internă a unui partid nu poate fi despărţită de orientarea sa în politica externă a ţării. Susţinerea contrară înseamnă negarea în deosebi a experienţei acestui uriaş război. Partidele de dreapta au devenit toate sprijinitoarele hitlerismului, formând în ţările unde au pătruns armatele germane guvernele de dictatură respectivă sau coloana de spargere a unităţii naţionale acolo unde aceste armate n'au ajuns. Bulgaria, Ungaria, Croaţia, România, Franţa, toate oferă acelaş exemplu dela Filoff la Ante Pavelici, dela Antonescu la Tiso şi Laval.

In acelaş timp partidele democratice au constituit mişcările sau nucleele de rezistenţă naţională împotriva hitlerismului şi baza formării viitoarelor guverne. Acesta este un adevăr atât de elementar, încât declaraţiile dela Sibiu ale d-lui Maniu, sunt numai dovada încercării de a se acoperi cu ceaţa artificială a confuziei şi de a uşura jocul de duplicitate pe care reacţiunea din România, prinsă la strâmtoare, încearcă să-l ducă.

D. Maniu, în limbajul echivoc care-i ilustrează activitatea, a ţinut să spună că „Românii trebue să aibe faţă de aliaţi sentimentele cele mai bune şi mai frumoase. Ei trebue să reziste oricărei tentaţii de a aluneca pe panta vreunei apropieri propagandistice între partidul comunist din România şi Rusia Sovietică".

D. Maniu caută să reducă întreaga d-sale activitate de sprijinire a reacţiunii la „divergenţele de opinii şi program" cu partidul comunist din România. D. Maniu şi-a exprimat ceva mai clar ideia în declaraţiile de Anul nou, când amestecând partidul liberal cu legionarismul şi antonescismul, a decretat Frontul Naţional Democrat drept organizaţie comunistă, camuflată, după manualul bunului comisar regal carlist şi a inspectorului de Siguranţă.

D. Iuliu Maniu luptă cu întreaga democraţie românească inclusiv cu aceea din partidul naţional ţărănesc. Frământările care zgudue actualmente acest partid sunt consecinţa înfruptări celor două curente, reacţionar-manist şi democrat.

Se credea la un moment dat că protestele împotriva politicii d-lui Maniu vin numai dela ramura ţărănistă. Evenimentele ne arată însă că până şi în Ardeal procesul de despărţire între elementele reacţionare şi democrate este în permanentă dezvoltare cum s'a întâmplat cu ocazia întrunirii Asociaţiei refugiaţilor ardeleni.

Faptele dovedesc că politica d-lui Maniu este sămânţa crizelor şi frământărilor interne, de care au profitat larg elementele fasciste nu numai pentru a-şi organiza rezistenţa, dar chiar pentru a trece la atac.

Comentariul dela radio Moscova, care arăta legătura dintre reacţiunea fascistă din România şi politica d-lui Maniu, este de natură a demonstra că deosebirea pe care d. Maniu încearcă să o facă între politica sa antidemocrată din interior şi atitudinea pe care o afirmă că ar avea-o în relaţiile externe faţă de aliaţi, este artificială şi diversionistă. D. Maniu caută să câştige timp. In fond, din moment ce cercurile oficiale sovietice, fac asemenea afirmaţii, declaraţiile d-lui Maniu sunt cel puţin inoportune. Dealtfel, credem că d-sa nu poate găsi nici măcar o vagă consolare în sensibila modificare a tonului postului hitlerist Dunărea în ceeace-i priveşte.

Este de aşteptat ca trăgând concluziile din experienţele tuturor partidelor politice din Europa cari s'au angajat pe drumul luptei antihitleriste, elementele democratice din partidul naţional ţărănesc să pună capăt influenţei şi duplicităţii politicei d-lui Maniu şi a clicii sale.

Grigore Preoteasa

ROMÂNIA LIBERĂ
18 JAN. 1945

DOMNUL MANIU, PRESA RASSISTĂ ŞI AGENŢII ELECTORALI

(Urmare din pagina 1-a)

Am vorbit la timp despre foaia şovină şi pogromistă „Detunata". Am vorbit despre diversionista şi provocatoarea „Tribuna" din Braşov. Despre foi asemănătoare din Sibiu, Timişoara, Arad. In parte, au dispărut. Şi aceasta însăşi datorită atitudinii luate de organizaţiile naţional-ţărăniste. Dar altele au apărut în loc. Cu altă denumire. Nu este greu să schimbi firma, într'un regim chipurile democrat. Şi meşterii întru gardism şi provocare au scos foaia „Alba-Iulia".

Citiţi-o şi vă veţi face cruce. Limbajul lui Antonescu, linia lui Codreanu, practica lui Horia Sima.

Antisemitism de cea mai curată speţă. Şovinism canibalic după recentele mostre dela Berlin. Si mai ales, linia de spargere a rândurilor democraţiei, de ură neagră şi politicianism mărunt, de calomnie şi minciună.

Iată ce spune „Alba-Iulia":

„Nu este bun român acela dintre ţăranii noştri care se lasă prins în cursa înşelătoriei pe care o prezintă Frontul Plugarilor".

Şi mai departe;

„Social-democraţii vin cu amăgirea vorbelor dulci ca mierea falsificată. Nu au curajul să spună făţiş gândul lor..."

Pentru domnii dela „Alba-Iulia", Sindicatele Unite, Uniunea Patrioţilor, Frontul Plugarilor, etc..., nu sunt decât Partidul Comunist din România. Mizând pe vechea linie de agitaţie legionară şi reacţionară, dumnealor caută să sperie lumea satelor cu ameninţarea comunizării, să discrediteze organizaţiile patriotice, să creeze confuzii, să amăgească. Pentru dumnealor, tot ce nu este manist, este comunist. Scurt.

Dece oare aceasta?

Pentrucă trebuie să recunoaştem cel puţin acest adevăr istoric: Partidul Comunist din România, consecvent luptător împotriva hitlerismului, împotriva cotropitorilor nazişti, împotriva lui Antonescu si legionarilor, a reuşit să devină forţa principală care a determinat creerea Frontului Unic şi a Frontului Naţional Democrat. Iar partidele şi organizaţiunile F. N. D.-ului desfăşurând activitatea consecventă în interesul ţării şi poporului român, au atras pe această cale largi masse populare.

In aceiaşi vreme, datorită politicii echivoce, de duplicitate, a domnului Maniu, massele încep să părăsească P. N. Ţ., iar în sânul partidului sunt fricţiuni mari.

Domnul Maniu este susţinut de elemente reacţionare ca Penescu, mazilit dela Interne, Ştefan Mihăescu, epurat din A. G. I. R., Ilie Lazăr, cel cu sindicatele galbene. Iar oficiosul „Dreptatea" face elogiul „savantului" Marcel Déat — colaboraţionist francez, pe care îl vor judeca în curând Tribunalele Poporului din Paris.

Pe noi, faptele acestea nu ne surprind: cine este cenzorul care admite apariţia foii rasiste, reacţionare, antisemite, „Alba-Iulia"?

Cine sunt agenţii care umblă prin sate şi ameninţă pe ţărani că acei care vor intra în Frontul Plugarilor vor fi arestaţi în curând şi băgaţi la închisoare?

Cine ameninţă pe muncitori că vor fi daţi afară din fabrici dacă se vor înscrie în Sindicatele Unite?

Noi îi cunoaştem. Nu sunt oamenii din massa P. N. Ţ., ci agenţi diversionişti plătiţi.

Nu facem greşala de a confunda cadrele mijlocii ale P. N. Ţ. cu domnul Maniu şi politica personală a Domniei-Sale.

Credem însă că massele şi cadrele P. N. Ţ vor cere curând socoteală şi unicul răspuns „onorabil" care va mai rămâne domnului Maniu va fi SĂ PLECE.

N. Mor[illegible]

2923

SCÂNTEIA
18 JAN. 1945

PRIMEJDIA INFLUENȚEI FASCISTE ȘI D. IULIU MANIU

Am avut ocazia și am simțit de datoria noastră să luăm poziție și să combatem teza falsă și extrem de periculoasă enunțată de către d. Iuliu Maniu despre *„dispariția“* pericolului fascist în România.

Considerăm totuși, că pentru a combate cu succes astfel de manifestări, care conțin o gravă primejdie pentru viitorul nostru, nu este deajuns de a lua poziție față de ele prin simpla lor demascare. Ne-am obișnuit și trebue să ne obișnuim să luptăm împotriva manevrelor dușmănoase intereselor țării, nu numai în forma lor de manifestare, ci să le atacăm în rădăcinile lor și în efectele dezastruoase pe care le-ar putea determina.

Cercetând lucrurile pe baza acestei metode, prima constatare pe care trebue s'o facem este aceea, că în poziția d-lui Maniu, poziție de acoperire și de mascare a pericolului fascist în România, nu este nimic întâmplător. Aceasta este urmarea firească a politicii de veche colaborare a d-lui Maniu cu Garda de fier, a politicii de primire și acoperire în sânul partidului național-țărănesc a fasciștilor de toate nuanțele și de diferite naționalități: gardiști, vaidiști, sași.

Putea oare d. Maniu după primirea coloanei a 5-a a hitlerismului *„pentru reeducare“* — cum s'a exprimat unul din fruntașii național țărăniști — putea el să mai considere fascismul drept un pericol pentru țara noastră? Este clar, că din moment ce d. Maniu a primit fasciști în partidul său, i-a luat sub ocrotirea sa, a desfășurat activitatea sa politică pe aceeași platformă cu ei — din acel moment PENTRU EL fascismul a încetat să mai fie un pericol pentru țara noastră.

Inseamnă aceasta, că fascismul a fost nimicit, a fost *„reeducat“*, sau a încetat de a mai fi un pericol? Firește că nu. Până când condițiunile economice și politice, care au dat naștere fascismului, nu au fost schimbate din temelie, până când terenul otrăvit din care a răsărit buruiana fascistă nu a fost răscolit și desțelenit — nu poate fi vorba de *„dispariția“* fascismului.

Prin simpla primire a fasciștilor în partidul național țărănesc, ei nu s'au rupt de interesele elementelor celor mai reacționare, șoviniste și imperialiste ale capitalului monopolist din care fac parte și pe care le reprezintă. Ei nu au schimbat nici „ideologia“, nici „linia politică“, nici „metodele lor de luptă“.

Dacă pentru țara noastră în general fascismul sub altă formă, dar cu acelaș conținut reprezintă pentru viitor acelaș pericol, în schimb și în special pentru partidul național-țărănesc primejdia a devenit cu mult mai mare și mult mai acută. Era inevitabil și este incontestabil că influența „ideologică“, politică și de „metode de muncă“ a fasciștilor introduși de d. Iuliu Maniu se resimte în multe cercuri ale partidului național-țărănesc.

Dacă am putea vorbi de o *„reeducare“* — înțeleasă într'o formă nefericită — sau mai precis de o influență „ideologică“ și „politică“, ar trebui și trebue cu multă părere de rău și cu și mai multă îngrijorare obiectivă să sesizăm influența fascistă provocatoare și huliganică, ce se manifestă în unele cercuri ale partidului național-țărănesc. Și întrucât astăzi d. I. Maniu este acela în jurul căruia s'au polarizat mai toate elementele fasciste, toată reacțiunea română, aceste influențe se simt în primul rând și în special în organizațiile și la elementele, care sunt cele mai apropiate d-lui Maniu și ca atare cele mai expuse contactului cu fasciștii grupați în jurul lui.

Presa național-țărănistă din Transilvania este în deosebi impregnată de o ideologie, de tot felul de teorii fasciste și reacționare, de manifestări potrivnice Aliaților, dușmănoase clasei muncitoare și forțelor democratice — în mare măsură, ea este în slujba dușmanului de moarte al poporului român, în slujba fascismului și reacțiunii.

Ziarul *„Detunata“* din Abrud, *„Gazeta Transilvaniei“* din Sibiu, *„Tribuna“* și *„Avântul“* din Brașov, *„Vestul“* din Timișoara, *„Gazeta dela Turda“*, *„Alba Iulia“* — sunt numai câteva exemple, exemple revoltătoare. Dintre aceste gazete unele au fost suprimate de autorități, altele de ura masselor, iar restul mai stăruie încă în difuzarea unei politici anti-democratice și antipopulare.

Manifestul antimuncitoresc al d-lui Dr. Ilie Lazăr, cel mai apropiat colaborator al d-lui Iuliu Maniu; teoriile fasciste ale d-lui Polizu-Micșunești, sprijinite pe mărturiile colaboraționistului și trădătorului fascist Marcel Déat, sunt dovezi triste, dar cari în acelaș timp trezesc vigilența masselor. Ele sunt dovezi despre influența fascistă ce se resimte în special în cercurile apropiate d-lui Iuliu Maniu în cadrul partidului național țărănesc.

Ar fi o slăbiciune din partea noastră, ar fi o gravă greșală politică dacă nu am analiza și nu am arăta în viitor și formele concrete de manifestare ideologică și politică ale acestei influențe periculoase.

In cadrul acestui articol am ținut să ne facem datoria de patrioți și democrați, prin a trezi atenția tuturor celor din partidul național țărănesc care nu sunt de acord cu politica de găzduire și acoperire a fasciștilor în partid, asupra pericolului de lărgire și de adâncire a acestei infecții fasciste în organizațiile și cercurile mai puțin atinse în momentul de față. Acest lucru se întâmplă cu siguranță, în mod inevitabil și iremediabil, dacă patrioții și democrații din sânul partidului național-țărănesc nu vor duce o luptă hotărîtă și neîmpăcată pentru a înlătura din drum pe toți fasciștii și pe acei cari îi acoperă și deci îi susțin.

Iosif Ardeleanu

IUTAȚII:

EMNALMENTE:

Gura

Bărbia

Urechile

Semne particulare

de motivul internării:

VIAȚA POLITICĂ

D. MANIU ȘI PARTIDUL LIBERAL

— Un proces din trecut și un cal troian pentru calcule de viitor —

— D. Ionel Pop și strategia unchiului d-sale —

Dacă situația partidului liberal în Ardeal este așa cum am arătat în reportajul nostru de eri, dacă dificultățile, pe care le întâmpină d. Al. Lepădatu din partea elementelor tătăresciene, sunt — precum am menționat — destul de serioase, aceasta se datorește atât unor cauze în sine, specifice partidului liberal, cât și unor împrejurări de strategie politică în care un rol important l-a jucat și-l joacă încă d. Iuliu Maniu.

Se știe că președintele partidului național țărănesc a fost socotit în trecutul nu prea îndepărtat ca unul din adversarii cei mai înverșunați ai partidului liberal, în măsura în care partidul național țărănesc a proclamat, chiar dela constituirea sa, lupta împotriva capitalului monopolist liberal.

O scurtă recapitulare

Căci, așa cum afirmă d. Lucrețiu Pătrășcanu în recenta sa carte *„Sub trei dictaturi"*, „în partidul național țărănist se grupau, în primul rând, burghezia și o parte a moșierimii din Ardeal, împreună cu toate categoriile intermediare din lumea orășănească a provinciei, în frunte cu mica burghezie și intelectualitatea. La sate, erau înregimentate în acest partid cheaburimea și chiar o parte a țărănimii, care sprijinea burghezia românească din Ardeal în lupta începută, chiar a doua zi după încorporarea provinciei, împotriva capitalului monopolist liberal în încercarea lui de a pune mâna pe bogățiile solului, pe industrie, bănci etc.". Partidul național țărănesc [illegible]a — precum observă mai departe autorul citat — o coaliție [illegible]arte largă, prin compunerea ei [illegible] urmarea, cu un [illegible]ânt, să împiedice tratarea Ardealului ca ținut „cucerit" de burghezia română în exclusivul ei folos. Întreagă această poziție venea dela partidul național, adică dela partidul care avea în frunte pe d. Iuliu Maniu.

Chiar în Vechiul Regat, partidul național țărănesc integrase acea parte a burgheziei ale cărei interese se găseau în conflict cu marele capital liberal. Lupta dusă de d. Iuliu Maniu împotriva partidului liberal se știe că a culminat în alegerile parlamentare din 1928, când partidul național țărănesc a recoltat 77,76 la sută din totalul voturilor exprimate.

Ce a urmat însă după venirea partidului național țărănesc la putere se știe: ambele guvernări național țărăniste au fost falimentare. Partidul și-a pierdut popularitatea, ceeace a ușurat seria de guvernări mai mult sau mai puțin dictatoriale, pe care fostul rege Carol II le-a întocmit cu sprijinul partidului liberal, prin d. Gh. Tătărescu.

„Tactica Maniu"

Pentru a dărîma partidul liberal, conducerea partidului național-țărănesc a adoptat cunoscuta tactică „Maniu", care a constat în pactul de „neagresiune" cu Garda de Fier, ceeace, dacă a dus la înfrângerea guvernului liberal a constituit pe de altă parte o întărire a curentului reacționar, drumul spre dictatura regală fiind astfel deschis. Întreagă această evoluție e documentat înfățișată de d. L. Pătrășcanu în cartea sa. Noi am menționat aici, schematic, numai principalele ei etape pentru a arăta poziția din trecut a conducerii P. N. Ț. față de partidul național-liberal, poziție de crâncenă adversitate.

Ce se întâmplă astăzi?

Pe deoparte d. Iuliu Maniu continuă aceeași adversitate față de grupul Tătărescu, ceeace contribue serios la o reconciliere între acest grup și partidul liberal condus de d. Brătianu. Pe de altă parte, acelaș d. Maniu conlucrează — precum se știe — cu partidul liberal al d-lui Brătianu, nu fără însă a face — când îi vine bine — ca de pildă în celebrele sale declarații de Anul Nou — aluzii la „stânca" liberală, de care partidul național-țărănesc nu s'a sfărîmat. Această conduită cu duble modalități de manifestare, specifică d-lui Președinte e menită, bineînțeles, a contribui la slăbirea poziției partidului liberal în genere și cu atât mai mult a celui din Ardeal.

Calcule, calcule...

Dar calculele d-lui Maniu nu se opresc aici. Ele sunt pline de contorsiuni, demne de iezuitismul c[illegible] care e gratulat, pe drept cu[illegible] șeful P. N. T. D. Maniu are în[illegible]dere nu numai prezentul ci [illegible] viitorul, deaceea d-sa își plase[illegible] încă de pe acum p'onii pe[illegible] partida de mai târziu. Astfel [illegible] explică, de pildă de ce d. Iuliu M[illegible]niu a introdus, ca pe un adevăra[illegible] cal troian, pe d. Ionel Pop, nepo[illegible]tul d-sale, în citadela bancară li[illegible]berală, în „Banca Românească[illegible] despre care se zice că e însăși ini[illegible]ma partidului liberal. Iar veleită[illegible]țile d-lui Ionel Pop (actualul comisar pentru Ardealul de Nord[illegible] sunt în umbra d-lui Președinte — nemăsurate. Atât de nemăsurate încât d-sa se vede, peste ani, șe[illegible] politic al întregii bughezii românești.

Cel puțin aceasta circulă în culisele culiselor politice.

Si non e vero...

P. S. — În reportagiul nostru de ieri s'au strecurat grave erori de tipar, pe care credem, totuși, că cititorii le-au putut corija singuri, și în primul rând pe aceea care a făcut să apară în loc de Transilvania liberală, Transilvania... literară!

Rep.

7003

REZIDENTA R. SARAT

2923

72 73 73 72

Sec. Pol.

N O T A

No. 2.318 din 19 Ianuarie 1945

Pe teren politic, armistitiul încheiat între partidele politice, cu ocazia formării Guvernului General Rădescu, se consideră rupt prin declarațiile Domnului IULIU MANIU, făcute la Sibiu. Atacurile îndreptate contra Frontului Național Democratic, au avut darul de a accentua lupta între cele două ideologii și de a deschide discuția cu un ceas mai devreme asupra normelor de Guvernare și de aplicare a Platformei F. N. D-ului.-

----

Sursă serioasă

Sărbătorirea d-lui Iuliu Maniu, la Sibiu

Cuvântarea d-lui Mihai Popovici și răspunsul d-lui președinte al partidului naț.-țărănesc

După cum am anunțat, în ziua de 8 Ianuarie a avut loc la Sibiu sărbătorirea d-lui Iuliu Maniu, cu prilejul aniversării zilei de naștere a președintelui partidului național-țărănesc.

Redăm, după confratele nostru „România Nouă" discursurile rostite cu această ocazie de către d. Mihai Popovici și răspunsul d-lui Iuliu Maniu.

Cuvântarea d-lui Mihai Popovici

In numele prietenilor și partizanilor d-lui Iuliu Maniu, d. Mihai Popovici a rostit o frumoasă cuvântare, din care reproducem următoarele:

„Ajuns la această frumoasă vârstă, după atâtea mărețe realizări, tu care întruchipezi cinstea neamului, prea iubite domnule Președinte, poți privi astăzi cu fericire peste lungul șir al înfăptuirilor tale istorice, început încă de pe timpul marelui proces al Memorandului. De-atunci te-ai pus în fruntea mișcării pornite să răstoarne pasivismul nostru și pătruns în Parlamentul dela Budapesta ai răspuns cu neîntrecută demnitate la toate sfignirile aduse națiunii noastre. Acolo în Parlamentul dela Budapesta ai apărat cu dârzenie drepturile sfinte ale națiunii, expunându-te celor mai mari pericole. Ai trecut și peste asta și a venit apoi războiul mondial. Dușmanii noștri au vrut cu acest prilej să te câștige și să te corupă, cum însă n'au reușit — te-au trimes pe front. La o vârstă mai înaintată ai făcut ca și un tânăr școala militară, iar la sfârșitul războiului, ai organizat revoluția din Transilvania, fără să fii aici; ai condus-o pe cea dela Praga și ai menținut ordinea la Viena.

Ai făcut apoi tu, România Mare.

Ai condus cu multă vrednicie Consiliul Dirigent, care a organizat viața de Stat românească din Ardeal. Tu ai creat Ardealul românesc, care în toate fibrele și înfățișarea sa a fost și rămâne opera ta.

In țara unită, ai condus opera pentru democratizarea țării, lupta pentru Constituție.

In guvernare ai realizat cât s'a putut realiza.

A venit după aceea marea pacoste peste noi — domnia lui Carol. Tu singur ai rezistat tuturor umilirilor. Când s'a produs cel mai criminal act din istoria noastră, răsturnarea Constituției, ai refuzat toate onorurile prin care au vrut să te facă părtaș al acestei crime, apărând demnitatea neamului.

Când s'a produs ticăloșia dela Viena, te-ai pus în fruntea acțiunii pentru Ardeal. De când a venit apoi Antonescu nu te-ai mai odihnit niciun minut, pentru a sfărâma rușinoasa noastră legătură cu Germania hitleristă. Și ai reușit s'o faci aceasta prin actul istoric dela 23 August.

Acum se vorbește așa de mult despre acest act, și sânt atâția cari își asumă titlul paternității. Eu însă știu că partidul tău în frunte cu [illegible] ne-a de[illegible] p[illegible] **fără de care noi nu concepem alegerile: votul secret, căci noi nu putem admite alegeri prin aclamațiuni. Cunoaștem prea bine valoarea acestor aclamațiuni — știm ce însemnează ele — le-am văzut sub Carol și sub Antonescu. Noi n'avem încredere în această tehnică dubioasă a alegerilor, noi n'avem încredere decât în votul secret care nu poate primejdui securitatea nimănui.**

Domnule Președinte,

In lupta ta de 50 de ani tu ai fost ca un bloc de stâncă, intransigent. Ți s'a reproșat dealtfel adesea această intransigență. Tu, și cu tine împreună și noi, am repudiat necontenit oportunismul, care este o cămătărie murdară pentru diverse aranjamente politice personale.

Astăzi trebue să dispară oportunismul. Astăzi trebue să ne organizăm energiile pentru a reintroduce stăpânirea românească în Ardealul de Nord, care prin vrednicia ostașilor noștri ajutați de glorioasa armată sovietică, trebue să redevină parte integrantă a țării noastre. Sântem deosebit de recunoscători Rușilor pentru desrobirea pământului străbun al Ardealului de Nord, dar acum este datoria noastră ca teritoriul eliberat să-l transformăm iar într'un pământ cu adevărat românesc. Trebue să aducem acolo școli românești, administrație românească, să extindem asupra teritoriului ocrotirea noastră socială, sănătatea publică și este datoria noastră să nu lăsăm ca poporul de acolo să se prăpădească, așa cum s'a întâmplat sub Unguri.

Domnule Președinte, ești în ochii noștri ca un stejar, cu rădăcini înfipte în pământ, un stejar care cu cât este mai vechi e mai mare și adăpostește de arșiță, cu crengile lui întinse tot mai multă lume. Sub umbra acestui stejar cuibărește astăzi toată națiunea română.

Dea Dumnezeu să instaurăm poporul românesc în toate libertățile lui și întru îndeplinirea acestei opere să trăești ani mulți, fericiți!"

Cuvintele d-lui Mihai Popovici au fost acoperite de aplauzele îndelungate ale asistenței.

Răspunsul d-lui Iuliu Maniu

„Mulțumesc ție și prietenilor cari și-au luat osteneala ca să vină aici din depărtări. In această zi în fiecare an obișnuesc să-mi examinez conștiința, pentru a porni la luptă nouă. Examinându-mă astfel, trebue să recunosc că Dumnezeu m'a învrednicit să am mari satisfacții în vieață, văzând că neamul nostru și-a putut realiza visul său secular. Desigur, însă, uneori și conștiința mea e nemulțumită, pentru că nici un lucru pe pământ nu e perfect. Iar când îmi dau seama de insuficiențele mele, îmi dau mai mult seama de valoarea Voastră, a prietenilor mei. Meritele pe care mi le atribuiți, nu sunt de fapt ale mele, ele sunt ale noastre. Cineva a trebuit să țină steagul în mână și destinul a vrut ca aceasta eu s'o fac.

In special ție trebue să-ți fiu recunoscător, unuia care dela început, neîntrerupt ai stat alături de mine. Ți-ai început activitatea politică încă de când erai student, ca propagandist în județul Alba. Fără ajutorul tău și al celorlalți prieteni nu aș fi putut realiza nimic.

Poate că la un moment dat am avut și eu câte o idee bună. Ce-ar fi însemnat însă aceasta fără sufletul neamului care m'a înțeles?

Primiți toată recunoștința mea pentru faptul că ați venit astăzi aici și că m'ați ajutat în lupta ce am dus-o pentru apărarea și afirmarea drepturilor neamului. Recunoștința mea se îndreaptă în primul rând către bunul Dumnezeu, pentrucă m'a ajutat să fac tot ceea ce am făcut.

Când te văd pe tine, iubite Mihai, și pe alții ca pe Colonelul Popa, care într'adevăr mi-a făcut servicii neprețuite la Viena, mi se umple inima de caldă recunoștință. Și când mă gândesc la toate acestea, îmi dau seama ce mică este persoana mea față de evenimentele pe care le-am trăit.

Edificiul partidului nostru va împlini peste trei ani o sută de ani de existență. Cred că vă dați cu toții seamă, ce însemnătate are aceasta: O SUTA DE ANI. Prin căldura sufletului înaintașii noștri și noi, am reușit să ținem la un loc o sută de ani poporul nostru din Ardeal, nu pe laurii gloriei, nu în pat de roze, ci în lupte continue pentru drepturile neamului aspru primejduite și adesea încălcate. Este necesar ca măcar uneori să ne gândim la înaintașii noștri cari au stat în fruntea partidului nostru. Toate piedicile le-au învins înaintașii noștri, pentrucă și-au dat seamă că omul însemnează prea puțin față de societate și pentrucă au ținut cont de faptul că numai cu cinste și omenie se poate înfăptui ceva durabil.

Firește, în lupta noastră de aproape o sută de ani am avut și succese — nu eu — ci noi.

Fiecare și-a făcut datoria, dar trebue să recunoaștem că poporul românesc din Ardeal și-a făcut da-

(Continuare în pag. 3-a)

Sărbătorirea d-lui Iuliu Maniu

(Urmare din pag. I-a)

toria pe de 'ntregul. Dacă uneori ne criticăm, aceasta este tocmai aşa ca atunci când intrând într'o frumoasă pădure verde, nu vedem verdeaţa pădurii, ci numai cei câţiva copaci găunoşi cari ne stau în faţă.

Iubite Mihai, tu ai fost martorul vieţii mele de 40 de ani. Tu ştii că eu am făcut doar ce am putut, ce m'ai sfătuit tu, ba adesea chiar m'ai şi certat.

In ce priveşte ziua de 23 August, apoi trebue să Vă destăinuesc, şi aici d. Mihai Popovici şi-a avut partea leului. A fost un timp când fără energia lui nu puteam ieşi din axă. Zilnic aducea în discuţie problema aceasta, îndemnându-mă necontenit s'o facem. Oricât de mult aş fi crezut eu în necesitatea acestui act, oricât de mult aş fi ţinut la el, era necesar şi un sprijin. Şi acest sprijin permanent l-am găsit la Mihai Popovici. Iţi mulţumesc pentru el.

Actul dela 23 August s'a făcut; el va avea însă numai atunci un rezultat bun, dacă poporul românesc va şti să-şi ţie obiceiul: OMENIA. Greutatea nu constă pe atât în a face, cât mai ales în a promite. Am fost întotdeauna revoltat impotriva regimurilor, ca acela al lui Antonescu, care contractau obligaţii fără să ia prealabile asigurări. Am dus tratative preliminare asupra condiţiilor de armistiţiu la Cairo, prin intermediul marelui patriot Barbu Ştirbei şi prin actualul nostru ministru de externe, d. Vişoianu. După ce am iscălit convenţia noastră de armistiţiu, am stăruit necontenit asupra obligaţiilor ce decurg din el, de a respecta toate condiţiile lui, oricât de grele ar fi, cu cea mai mare scrupulozitate, pentru ca astfel să putem şi noi la rândul nostru cere respectarea drepturilor ce ni se asigură prin ea.

Greutăţi desigur sunt şi vor mai fi, aceasta însă nu poate constitui nici un motiv de nelinişte pentru un partid de o sută de ani!

Pe noi Ardelenii ne caracterizează un lucru: perseverenţa, pe fraţii noştri din vechiul regat: vioiciunea inteligenţei. Ei sunt mai deştepţi, noi suntem mai stăruitori. Noi să învăţăm dela fraţii noştri din vechiul regat să fim mai deştepţi, ei dela noi să fie mai stăruitori. Spiritul de sacrificiu a fost întotdeauna caracteristic vieţii ardeleneşti, şi aşa va trebui să fie şi acum dacă vrem să înfruntăm cu succes toate greutăţile ceasului de faţă.

Ţie, Mihai, îţi mulţumesc că ai reprezentat mereu acest spirit al sacrificiului. Tu, care ai fi putut avea parte de şi mai multe onoruri în vieaţă! Iţi mulţumesc deasemeni pentru serviciile preţioase pe care mi le-aduci, substituindu-mă astăzi la Bucureşti."

Felicitările Bisericii Luterane

In numele Bisericii lutherane din România s'a prezentat o delegaţie compusă din d-nii: Dr. Glondys, episcopul Bisericii, Dr. Müller, vicarul Episcopiei şi avocatul dr. Zintz. D. Episcop Glondys a tălmăcit, în numele credincioşilor săi, urările Bisericii lutherane, d-lui Iuliu Maniu, arătându-i că populaţia lutherană a ţării a admirat întotdeauna marile calităţi ale d-lui Iuliu Maniu, având şi astăzi deplină încredere în simţul său de dreptate.

Vădit emoţionat, d. Maniu a mulţumit pentru aceste măgulitoare urări, spunând Episcopului că, deşi patriot şi înfocat naţionalist, d-sa şi astăzi ca şi ieri, stă pe temelia drepturilor tuturor cetăţenilor credincioşi ai ţării, pe cari în măsura puterilor sale înţelege să-i ocrotească şi să-i apere.

DREPTATEA 19 JAN 1945

...toreasca p. n. ţ. sunt convocaţi la o adunare ce va avea loc Sâmbătă 20 Ianuarie crt. orele 5 d. a. la clubul din str. Clemenceau nr. 6.

● Direcţiunea uzinelor „Nitrogen" va deschide zilele acestea în str. 13 Septembrie un mare depozit unde se vor vinde toate produsele uzinelor ca: sodă caustică, carbid, alumină, aluminat, aluminiu şi faianţă. (A. R. I. P.)

● In urma audienţei pe care a avut-o delegaţia negustorilor din oraşul Turda la d. ministru M. Romniceanu, ministerul de finanţe a hotărît ca toate întreprinderile industriale şi comerciale sinistrate din oraşul Turda

Pentru inimile caritabile

Colportorul Anton Gh. P. Bălaşa, desconcentrat, lipsit de mijloace, roagă să fie ajutat. Cantina Săracilor (Azil str. Sfinţii Apostoli Nr. 40).

Pierdut

diploma de licenţă în Educaţie Fizică pe numele Ecaterina Vicol Cernea în urma bombardamentului german din 24—25 August 1944.

Se caută

Giuleşti. A se adresa pre... lui Seitan, B-dul Regele Alexandru ...r. 129, Militari.

...această dispoziţiune, cu caracter interpretativ, se validează lucrările făcute de subsecretariii de Stat în asemenea comisiuni.

Bursa de efecte, acţiuni şi schimb

EFECTE
OPERAŢIUNI INCHEIATE
Reîntregire 58, 58¼, 58½;
Urb. Buc. 5% Noi 57;
Expropriere 50, 50½;
Consolidare 38;
Urbane Buc. 5% vechi 51;
Unificată 4% 52½, 52 5/8;

ACŢIUNI
OPERAŢIUNI INCHEIATE
Astra Română 15.200, 15.300;
Prahova 2175, 2150, 2125;
Credit Minier 4200, 4300, 4250;
Concordia 5200;
I. R. D. P. 2000;
Redevenţa 1250;
Petrolul Românesc 4200;
Letea 2500, 2525, 2475, 25000;
Gaz Metan 6700;
S. R. D. 3150, 3300;
Mica 2800, 2775;

Telefoane 6000, 6050, 6100;
ARBI oamof anoranorn
Radio 2125, 2100;
Carpatina 6000;
Nitrogen 1375, 1400;
B. N. R. 28.000, 28.500;
Banca Românească 1675, 1650;
Credit Industrial 1200;
Credit Industria Pui 1100;

LICITAŢII SINDIC
415 act. E. M. S. A. 1000.
360 act. Brumell cu lei 2500.

VANZARI SPECIALE
Reîntregirea a 50.000 cu lei 59.
Reîntregirea a 20.000 cu lei 60.
Inzestr. a 20.000 cu lei 76, 75¾.
Reîntregire a 10.000 şi 20.000 cu lei 59.
Unif. 4% a 100.000 cu lei 53.
Reîntregire a 100.000 cu lei 60.
Reîntregire mică cu lei 54.
Inzestrare mică cu lei 61.

Observaţii

SAT LA FIŞE

Observații

2823

~~75~~ 74
73

DREPTATEA
19 JAN 1945

O COLABORARE SUI GENERIS

Au reînceput în presa de extremă stângă, atacuri violente împotriva d-lui Iuliu Maniu, care după cum se știe este șeful partidului național-țărănesc. Acest partid, după știința noastră, colaborează la guvern, colaborare înlesnită și printr'un armistițiu de presă încă dela începutul ei.

Nu ne sperie atacurile. Ne surprinde în schimb metoda, ne jignesc procedeele. Ne-am ferit să introducem sistemul polemicilor personale și am căutat pe cât posibil să înlocuim atacul „ad hominem", cu examenul problemelor. O anumită presă, condusă și inspirată de „Scânteia", organul comitetului central al partidului comunist, în pofida învățăturii marxiste și ignorând tradiția lenino-stalinistă, se îndeletnicește în deosebit cu injuria și cu violența de expresie. Socotim că cu acele câteva pene gușate reprezintă ideologia partidului comunist român, și nici măcar stilul său de luptă. Am protestat la timp împotriva abandonării oficioaselor în mâna unor tineri neexperimentați, care n'au avut timp să se formeze intelectualmente, dar au avut în schimb latitudinea necesară — dată fiind vârsta — să adopte metodele de propagandă ale nazismului.

Articolele împotriva d-lui Iuliu Maniu, apărute în „Scânteia", în „România Liberă", în „Tribuna", în „Victoria", par reproduse după radio Donau.

Propunem pe autorii lor pentru „Vulturul german".

DREPTATEA
19 JAN 1945

DREPTATEA
19 JAN. 1945

Telegrama organizației de Muscel trimisă d-lui Iuliu Maniu

Cu prilejul întrunirii Național-Țărăniste dela Câmpulung Mușcel, s'a trimis d-lui Iuliu Maniu, președintele partidului Național-Țărănesc următoarea telegramă:

D-lui Iuliu Maniu Președintele partidului Național-Țărănesc

Partidul Național-Țărănesc din Muscel, în marea adunare din ziua de 14 Ianuarie vă transmite sentimentele de admirație pentru lupta ce duceți și vă înconjoară cu nestrămutată credință în lupta pentru triumful dreptății naționale și sociale.

Președintele Adunării
Alexandru Mușatescu

...sinistraţilor

...ţiunii legilor pentru
...trofer de război

PRIMEJDIA INFLUENŢEI FASCISTE ŞI IULIU MANIU

II.

Unul din elementele de bază ale [illegible]deologiei" şi propagandei fasciste [illegible]te „teoria rasismului" — teoria [illegible]periorităţii unei rase faţă de celelalte. Fascismul a creiat această [illegible]rie pentru a da o bază „ştiin[illegible]că", pentru a justifica planurile [illegible] banditeşti de cucerire, de jaf [illegible]le stăpânire a altor popoare. [illegible]lerismul a creiat în sânul poporului german mentalitatea „drep[illegible]ii" de subjugare a altor popoa[illegible] — ca o rasă „superioară", sorti[illegible] istoriceşte la dominaţie asupra [illegible]r rase „inferioare", sortite la [illegible]ie v[illegible]

[illegible] folosit şi a speculat [illegible]tic, mândria naţională [illegible] largi populare, denatu[illegible] şi punându-le ca o puter[illegible]rţă motrică la dispoziţia [illegible]lor şi avioanelor sale impe[illegible] la dispoziţia şi în folosul [illegible]or sale de clică.

[illegible]ul, în numele „superiori[illegible]uprit, a călcat în picioa[illegible] popoare, şi-a bătut joc [illegible]le sentimente naţio[illegible]adiţiile şi de idealurile [illegible]le popoarelor.

[illegible] *politica prigonirii nu se o-[illegible] aici. Dela „sistemul" asupri[illegible] trece de cele mai multe ori [illegible]stemul" aţâţării naţiunilor, [illegible]contra celeilalte, la „sistemul" [illegible]lurilor şi pogromurilor.*

[illegible]ascismul a dus o politică con[illegible]ventă pentru creiarea urei săl[illegible]ece, o politică a aţâţării şi în[illegible]ajbirii naţiunilor între ele. El s'a [illegible]osit de fricţiunile şi contradic[illegible]le existente şi cultivându-le, a[illegible]ncindu-le prin metode diversio[illegible]iste, le-a transformat într'o pâr[illegible]hie pentru atingerea scopurilor ale imperialiste. A făcut totul pentru a rupe unitatea firească între popoare — şi în special între cele mici — faţă de pericolul de moarte ce ameninţa, sub forma fascistă, libertatea şi independenţa lor. Prin aceasta, el şi-a deschis calea pentru a le cotropi rând pe rând şi chiar unele cu ajutorul celorlalte.

Un exemplu viu şi extrem de dureros, o învăţătură plătită cu sute de mii de vieţi tinere atât de poporul român cât şi de cel maghiar, este folosirea problemei Ardealului de către Germania rasistă a lui Hitler împotriva celor două popoare. Fascismul german a susţinut şi a excitat ura şovină între cele două popoare, făcând promisiuni, când României, când Ungariei, ţinându-le permanent în şah, cotropindu-le pe amândouă şi aruncându-le apoi împreună într'un război mârşav contra intereselor lor, în folosul imperialismului german.

Papoarele doritoare de pace şi de libertate s'au pronunţat în problema „teoriei rasiste" — unul din inelele principale ale ideologiei fas[illegible]te. Ele s'au unit într'un bloc fră[illegible] şi puternic de luptă, indiferent de naţionalitatea lor, împotriva fascismului, pentru interesele lor naţionale adevărate. Ele sunt mândre şi adânc pătrunse de un sentiment patriotic şi tocmai deaceea gata să respecte sentimentele curat patriotice ale altor naţiuni.

Ele urăsc şi sunt scârbite de teoria fascistă a rasismului, în numele căreia au fost subjugate, care le-a „învăţat" să privească alte po[illegible] [illegible] şi care în fond urei şovine, a masacrelor barbare împotriva poporului maghiar. Ei au vrut să creieze o stare de duşmănie şi de permanente ciocniri şi de alarmă între popoarele din Transilvania.

Ei au căutat, în fond, să transforme *războiul nostru just şi demn*, într'un război după chipul şi asemănarea lor, după ideologia fascistă, într'un *război de jaf şi de cotropire*. Ei au vrut, de fapt, să compromită forţele democratice ale ţării noastre, să compromită pe Marii noştri Aliaţi şi lupta lor dreaptă —ei au vrut la urma urmelor să facă jocul lui Hitler şi să împingă poporul maghiar la o rezistenţă disperată împotriva eliberatorilor săi.

Aceasta încercare a fost susţinută de o largă campanie de presă, prin zeci de articole, în diferite ziare ale partidului naţional-ţărănesc, care au mers până la concluzia că *„poporul maghiar este un popor de călăi"*. Ea a fost susţinută prin discursuri politice, prin manifestaţii şi prin lozinci pline de ură şovină, otrăvită, împotriva po[illegible] [illegible] organizaţiei sale democratice, Ma[illegible]doszul.

A fost susţinută mai ales această încercare de bandele teroriste ale gărzilor fasciste ale lui Iuliu Maniu, pe care ,chiar după desfiinţarea lor, intervenită în urma actelor lor tâlhăreşti şi criminale, le-a felicitat pentru purtarea lor „patriotică".

Intre timp, în Ungaria a intervenit o cotitură. In două treimi din teritoriul Ungariei eliberate de glorioasa Armată Roşie s'a instalat noul guvern maghiar provizoriu. S'a început acolo procesul de însănătoşire a vieţii de stat maghiare şi s'au deschis perspectivele unei colaborări sincere pentru eliminarea definitivă a vrajbei susţinute cu interes meschin între cele două ţări.

Preşedintele Consiliului de Miniştri maghiar s'a declarat pentru o politică de bună vecinătate cu România. In acelaş timp însă, manifestul din Alba-Iulia al partidului naţional-ţărănesc îndeamnă: *„Respingeţi cu hotărîre sfaturile celor cari vă îndeamnă la o înfrăţire cu ungurii"*, — şi merge până la aţâţarea provocătoare, la ciocniri şi masacre între popoarele conlucuitoare şi doritoare de a trăi în înţelegere şi colaborare frăţească. *„Intre noi şi unguri, numai sabia va decide"*.

Putea oare ideologia fascistă şi rasistă să se oprească numai la poporul maghiar? Putea ea să nu se „desvolte" şi să nu se manifeste sub forma sa cea mai obişnuită, sub forma antisemitismului? Este clar că acest lucru nu era posibil. Deaceea nu ne-am mirat când am citit în ziarul naţional-ţărănesc „Alba-Iulia", mârşave calomnii şi provocări antisemite la adresa Frontului Plugarilor.

Poate oare, sau încearcă măcar cineva să desmintă că toate acestea nu sunt semnele concrete ale şovinismului şi rasismului? Poate oare cineva să nege legăturile fireşti cari există între aceste manifestări şi gruparea gardiştilor, vaidiştilor, [illegible] şilor, a tot felul de fascişti, reacţionari şi şovinişti din jurul lui Iu-

II.

Unul din elementele de bază ale deologiei" și propagandei fasciste te „teoria rasismului" — teoria perioritătii unei rase față de celalte. Fascismul a creiat această rie pentru a da o bază „științică", pentru a justifica planurile banditești de cucerire, de jaf le stăpânire a altor popoare. lerismul a creiat în sânul poporui german mentalitatea „dreptui" de subjugare a altor popoa- — ca o rasă „superioară", sortiistoricește la dominație asupra r rase „inferioare", sortite la ie v[illegible]

a[illegible] folosit și a speculat [illegible]tic, mândria națională [illegible] largi populare, denatu[illegible] și punându-le ca o puter[illegible]rță motrică la dispoziția [illegible]lor și avioanelor sale impe[illegible] la dispoziția și în folosul [illegible]or sale de clică.

[illegible]ul, în numele „superiori[illegible]prit, a călcat în picioa[illegible]poare, și-a bătut joc [illegible] sentimente natio[illegible]adițiile și de idealurile [illegible] ale popoarelor.

[illegible] *politica prigonirii nu se o[illegible]aici. Dela „sistemul" asupri[illegible]trece de cele mai multe ori [illegible]stemul" ațâțării națiunilor, [illegible]contra celeilalte, la „sistemul" [illegible]lurilor și pogromurilor.*

[illegible]ascismul a dus o politică con[illegible]ventă pentru creiarea urei săl[illegible]ece, o politică a ațâțării și în[illegible]ajbirii națiunilor între ele. El s'a [illegible]osit de fricțiunile și contradic[illegible]le existente și cultivându-le, a[illegible]ncindu-le prin metode diversio[illegible]iste, le-a transformat într'o pâr[illegible]ie pentru atingerea scopurilor ale imperialiste. A făcut totul pentru a rupe unitatea firească între popoare — și în special între cele mici — față de pericolul de moarte ce amenința, sub forma fascistă, libertatea și independența lor. Prin aceasta, el și-a deschis calea pentru a le cotropi rând pe rând și chiar unele cu ajutorul celorlalte.

Un exemplu viu și extrem de dureros, o învățătură plătită cu sute de mii de vieți tinere atât de poporul român cât și de cel maghiar, este folosirea problemei Ardealului de către Germania rasistă a lui Hitler împotriva celor două popoare. Fascismul german a susținut și a excitat ura șovină între cele două popoare, făcând promisiuni, când României, când Ungariei, ținându-le permanent în șah, cotropindu-le pe amândouă și aruncându-le apoi împreună într'un război mârșav contra intereselor lor, în folosul imperialismului german.

Popoarele doritoare de pace și de libertate s'au pronunțat în problema „teoriei rasiste" — unul din inelele principale ale ideologiei fasciste. Ele s'au unit într'un bloc frăț[illegible] și puternic de luptă, indiferent de naționalitatea lor, împotriva fascismului, pentru interesele lor naționale adevărate. Ele sunt mândre și adânc pătrunse de un sentiment patriotic și tocmai deaceea gata să respecte sentimentele curat patriotice ale altor națiuni.

Ele urăsc și sunt scârbite de teoria fascistă a rasismului, în numele căreia au fost subjugate, care le-a „învățat" să privească alte popoare drept animale și care în fond înjosește pe acei, ce o aprobă în ideologia și în faptele lor.

Această teorie înjositoare și periculoasă se oglindește viu și cucerește teren în viața politică și presa partidului național-țărănesc. Fasciștii, reacționarii, șoviniștii — [illegible]ată pleava ce s'a strâns în jurul [illegible] Iuliu Maniu după 23 August, a introdus această teorie în rândurile partidului național-țărănesc prin contrabandă patronată însăși de el.

Acest rasism s'a manifestat sub cele mai diferite forme, în primul rând împotriva poporului maghiar.

Fasciștii și șoviniștii din jurul lui Iuliu Maniu au vrut să folosească războiul nostru just pentru eliberarea Ardealului, pentru înfrângerea fascismului maghiar, asupritor al poporului român ca și al poporului maghiar din Ardeal — războiul dus pentru înfrângerea fascismului în general — au vrut să-l folosească pentru deslănțuirea urei șovine, a masacrelor barbare împotriva poporului maghiar. Ei au vrut să creieze o stare de dușmănie și de permanente ciocniri și de alarmă între popoarele din Transilvania.

Ei au căutat, în fond, să transforme *războiul nostru just și demn*, într'un război după chipul și asemănarea lor, după ideologia fascistă, într'un *război de jaf și de cotropire*. Ei au vrut, de fapt, să compromită forțele democratice ale țării noastre, să compromită pe Marii noștri Aliați și lupta lor dreaptă —ei au vrut la urma urmelor să facă jocul lui Hitler și să împingă poporul maghiar la o rezistență disperată împotriva eliberatorilor săi.

Aceasta încercare a fost susținută de o largă campanie de presă, prin zeci de articole, în diferite ziare ale partidului național-țărănesc, care au mers până la concluzia că *„poporul maghiar este un popor de călăi"*. Ea a fost susținută prin discursuri politice, prin manifestații și prin lozinci pline de ură șovină, otrăvită, împotriva poganizației sale democratice, [illegible] doszul.

A fost susținută mai ales această încercare de bandele teroriste ale gărzilor fasciste ale lui Iuliu Maniu, pe care ,chiar după desființarea lor, intervenită în urma actelor lor tâlhărești și criminale, le-a felicitat pentru purtarea lor „patriotică".

Intre timp, în Ungaria a intervenit o cotitură. In două treimi din teritoriul Ungariei eliberate de glorioasa Armată Roșie s'a instalat noul guvern maghiar provizoriu. S'a început acolo procesul de însănătoșire a vieții de stat maghiare și s'au deschis perspectivele unei colaborări sincere pentru eliminarea definitivă a vrajbei susținute cu interes meschin între cele două țări.

Președintele Consiliului de Miniștri maghiar s'a declarat pentru o politică de bună vecinătate cu România. In acelaș timp însă, manifestul din Alba-Iulia al partidului național-țărănesc îndeamnă: *„Respingeți cu hotărîre sfaturile celor cari vă îndeamnă la o înfrățire cu ungurii"*, — și merge până la ațâțarea provocătoare, la ciocniri și masacre între popoarele conlucuitoare și doritoare de a trăi în înțelegere și colaborare frățească. *„Intre noi și unguri, numai sabia va decide"*.

Putea oare ideologia fascistă și rasistă să se oprească numai la poporul maghiar? Putea ea să nu se „desvolte" și să nu se manifeste sub forma sa cea mai obișnuită, sub forma antisemitismului? Este clar că acest lucru nu era posibil. Deaceea nu ne-am mirat când am citit în ziarul național-țărănesc „Alba-Iulia", mârșave calomnii și provocări antisemite la adresa Frontului Plugarilor.

Poate oare, sau încearcă măcar cineva,să desmintă că toate acestea nu sunt semnele concrete ale șovinismului și rasismului ?Poate oare cineva să nege legăturile firești cari există între aceste manifestări și gruparea gardiștilor, vaidiștilor, sașilor, a tot felul de fasciști, reacționari și șoviniști din jurul lui Iuliu Maniu?

Poate să existe un patriot și democrat sincer din oricare partid politic ar face parte, inclusiv partidul național-țărănesc, care să nu-și dea seama de pericolul pe care-l reprezintă această situație și pentru viața noastră internă și pentru viitoarea noastră poziție în cadrul popoarelor democratice?

Poate să existe, în fine, patriot și democrat sincer, care să nu pornească la lupă pentru a se lepăda de tot ce este putegraiu fascist?

Iosif Ardeleanu

77

PROCES-VERBAL

Astăzi 21 luna XII anul 951

Subsemnatul Torăbescu M. am procedat la scoaterea filelor Nr. 79. din dosarul Nr. 2.923 vol. 8 care au fost introduse la dos. Nr. 14780 vol. unic

Semnătura, Torăbescu Mihai

2973

FAPTA

OPERAT LA FIȘE

80 78

80

VICTORIA

21 JAN 1945

D. MANIU

N'A TRIMES NICI O SCRISOARE D-LUI ION MIHALACHE

Cineva a lansat svonul, — care și-a găsit ospitalitate în paginele unui ziar, — că d. Iuliu Maniu a trimes o scrisoare d-lui Ion Mihalache, invitându-l să preia conducerea partidului național-țărănesc.

Cercurile din imediata apropiere a d-lui Ion Mihalache precizează că la mijloc e vorba de o fantezie.

ROMÂNIA LIBERĂ
21 JAN. 1945

DELA CAZ LA CAZ

TU, DOMNULE PREŞEDINTE

D. Iuliu Maniu a fost sărbătorit la Sibiu. Acest fapt n'ar avea nici o importanţă, dacă cu această ocazie n'ar fi luat cuvântul d. Mihai Popovici, care a făcut elogiul celui sărbătorit, în termeni pe care-i găsim mult prea modeşti:

„Ajuns la această frumoasă vârstă, după atâtea mărete realizări, tu care întruchipezi cinstea neamului, prea iubite domnule preşedinte, poţi privi astăzi cu fericire peste lungul şir al înfăptuirilor tale istorice (sic). ...La sfârşitul războiului, ai organizat revoluţia din Transilvania, fără să fii aici; ai condus-o pe cea de la Praga, şi ai menţinut ordinea la Viena. Ai făcut apoi tu, România Mare".

Şi aşa mai departe. Zicem că d. Mihai Popivici a fost modest, mult prea modest, căci ar fi putut spune mult mai mult decât atâta. De exemplu d. Maniu a provocat şi cele două războaie mondiale, a condus Revoluţia din Octombrie şi a lui Franco, l-a inventat pe Hitler, a realizat chibritul etern şi a descoperit quadratura cercului.

E adevărat însă că în continuarea discursului său, d. Mihai Popovici repară în parte nedreptatea pe care o face „domnului preşedinte" şi atrage atenţia asupra actiunii celei mai meritorii a acestuia, arătând cum s'a sacrificat pentru Ardeal:

„Când am pierdut Ardealul, tu ţi-ai propus să nu-ţi mai faci nici un costum de haine, până nu te vei putea intoarce la Bădăcin".

Bine că a fost eliberat Ardealul, altfel ajungeam să-l vedem pe domnul preşedinte, umblând, doamne fereşte, gol, pe stradă.

G. R.

SCÂNTEIA
21 JAN 1945

Provocările d-lui Maniu

In fine, „Dreptatea" din 19.I. a. c., publică textul integral al declarațiilor d-lui Iuliu Maniu cu ocazia sărbătoririi sale dela Sibiu. Și declarațiile acestea sunt foarte caracteristice.

Nu ne vom referi astăzi nici la rolul pe care și-l atribue d. Maniu sie-și și prietenilor săi la 23 August (*„a dus toată lupta care ne-a desfăcut de nemți"*, spune d. Mihai Popovici cu aceiaşi ocaziune).

Nu ne vom referi astăzi nici la titlul de glorie pe care și-l decerne pentrucă în 1918 a reprimat mișcările muncitorești din Viena (*„ai menținut ordinea la Viena"*, afirmă d. M. Popovici, iar d. Maniu răspunde: *„Colonelul Popa într'adevăr mi-a făcut servicii neprețuite la Viena"*).

Nu ne vom referi astăzi nici la faptul că toată critica adusă regimului bestial antonescian se reduce la exprimarea nemulțumirii că acesta *„contracta obligații fără să ia prealabile asigurări"*, în fond această „critică" este pe linia vechii sale politici de colaborare cu Antonescu și de „convingere" a trădătorului și asasinului să renunțe a merge „dincolo de Nistru". fără a primi în schimb „asigurări" privitoare la Transilvania de Nord.

Nu ne vom referi astăzi la toate acestea — deși fiecare din ele merită să fie analizată separat — ci la punctul principal, la afirmația esențială a d-lui Maniu, cea privitoare la Convenția de Armsitițiu.

Iată ce spune D-sa: *„După ce am iscălit convenția noastră de armistițiu, am stăruit necontenit asupra obligațiilor ce decurg din ea de a respecta toate condițiile lui,* **ORICAT DE GRELE AR FI.** cu cea mai mare scupulozitate, **PENTRU CA ASTFEL SA PUTEM CERE ȘI NOI LA RANDUL NOSTRU RESPECTAREA DREPTURILOR CE NI SE ASIGURA PRIN EA".**

Sunt în această declarație două precizări ce trebuesc evidențiate:

a) una privitoare la „greutatea" condițiilor Armistițiului;

b) a doua referitoare la cererea „respectării drepturilor ce ni se asigură prin ea".

Prima este un neadevăr sfruntat și constitue o provocare ordinară la adresa U.R.S.S. și a poporului român.

Intreaga presă românească („Timpul", „Libertatea", „Ardealul", „Victoria", „Tribuna Poporului", „Era nouă", „Semnalul"), a subliniat în repetate rânduri, în ultimul timp, generozitatea clauzelor economice ale Convenției de Armistițiu.

1) Cele 300 de milioane dolari reprezintă doar 1/5 din valoarea pagubelor făcute de cotropirea de către armata română a teritoriilor sovietice.

2) Plata acestei despăgubiri este

ferată, în valoare de 300 milioane dolari.

Livrările se vor face în părți egale în curs de șease ani, adică în valoare de câte 50 milioane dolari anual.

„..Cum rămâne acum cu cererea respectării drepturilor ce ni se asigură prin ea" (e vorba de Convenția de Armistițiu)?

Această judecată presupune o alta premergătoare și anume: că cineva nu respectă aceste drepturi, calcă deci Convenția de Armistițiu.

Aluzia veninoasă și calomnioasă a d-lui Maniu față de U. R. S. S. este clară, este evidentă.

Noi știm că primele guverne române nu și-au respectat semnătura, ceeace ne-a atras un avertisment din partea Comisiei de Control Aliate, noi știm că d. Maniu calcă stipulațiile Convenției prin protecția și adăpostirea ce-o acordă elementelor criminale de război sau legionare.

Dealtfel este felicitat pentru aceasta și de Radio Donau.

Noi știm că d. Maniu calcă aceiaşi Convenție prin sabotarea de către ciracii săi a restituirii bunurilor jefuite din U. R. S. S. și a îndeplinirii clauzelor economice sus menționate.

Mai știm că d. Maniu are un rol principal în răspândirea svonurilor mincinoase, false, privitoare la U. R. S. S. și Armata Roșie, prin cari încearcă să submineze prietenia popoarelor român și sovietic.

Mai știm că d. Maniu este un dușman neîmpăcat al forțelor democratice al democrației în general și un bun amic și mecena al gardiștilor, vaidiștilor, nemților și tuturor călăilor fasciști.

Prin aceasta calcă din nou Convenția de Armistițiu.

Toate acestea le cunoaște astăzi întregul popor.

In timp ce eroica Armată Roșie înaintează vijelios prin Polonia spre Berlin, în timp ce Armata Română luptă pe ruinele Budapestei alături de Aliații noștri, într'o perioadă când toate eforturile trebuesc împlinite, toate puterile trebuesc încordate pentru a susține această grandioasă ofensivă — D. IULIU MANIU PRIN NEADEVARURILE PE CARI LE NASCOCEȘTE ȘI PRIN CALOMNIILE CE LE RASPANDEȘTE, INCEARCA SA SUBMINEZE SPATELE FRONTULUI, INCEARCA IN MOD PREMEDITAT SA SPARGA UNITATEA POPORULUI ȘI PRIETENIA CU ALIAȚII ȘI ELIBERATORII NOȘTRI.

Miron Constantinescu

toare la Convenția de Armsitițiu.

Iată ce spune D-sa: *„După ce am iscălit convenția noastră de armistițiu, am stăruit necontenit asupra obligațiilor ce decurg din ea de a respecta toate condițiile lui,* **ORICAT DE GRELE AR FI. cu cea mai mare scupulozitate, PENTRU CA ASTFEL SA PUTEM CERE ȘI NOI LA RANDUL NOSTRU RESPECTAREA DREPTURILOR CE NI SE ASIGURA PRIN EA".**

Sunt în această declarație două precizări ce trebuesc evidențiate:

a) una privitoare la „greutatea" condițiilor Armistițiului;

b) a doua referitoare la cererea „respectării drepturilor ce ni se asigură prin ea".

Prima este un neadevăr sfruntat și constitue o provocare ordinară la adresa U.R.S.S. și a poporului român.

Intreaga presă românească („Timpul", „Libertatea", „Ardealul", „Victoria", „Tribuna Poporului", „Era nouă", „Semnalul"), a subliniat în repetate rânduri, în ultimul timp, generozitatea clauzelor economice ale Convenției de Armistițiu.

1) Cele 300 de milioane dolari reprezintă doar 1/5 din valoarea pagubelor făcute de cotropirea de către armata română a teritoriilor sovietice.

2) Plata acestei despăgubiri este eșalonată pe 6 ani ceeace revine la 50 milioane dolari anual, la 3—3,5 dolari de fiecare cetățean român.

Dar nimic nu ne poate împiedeca să nu repartizăm egal pe fiecare locuitor ci să deteminăm ca prin confiscarea bunurilor criminalilor de război, prin dijmuirea îmbogățiților și profitorilor războiului împotriva U. R. S. S., această sarcină să fie acoperită de cei vinovați în primul rând.

3) Livrările anuale nu reprezintă decât 7,7 la sută din producția de grâu, 4 la sută din cea de porumb și 6 la sută din cea de orz; 0,8 la sută din numărul vitelor existente în Aprilie 44, 1 la sută din oi, 0,7 la sută din porci și 2,8 la sută din cai; livrările de materiale lemnoase și cherestea constitue 2,5 la sută din producția anuală a României (după datele din 1938).

4) Cele 300 milioane dolari reprezintă față de 2 miliarde dolari la cât se ridica venitul național înainte de război doar 2,5 la sută, ceeace nimeni nu poate susține că înseamnă o povară grea pentru țara noastră.

Și atunci de ce susține d. Maniu acest neadevăr flagrant?

Răspunsul este clar: DECLARAȚIILE D-LUI MANIU, CA ȘI ALE ALTORA CE SUSȚIN ACEASTA TEZA, EXPRIMA DOAR LIPSA DORINȚEI DE A INDEPLINI OBLIGAȚIILE, VOINȚA DE A SABOTA APLICAREA CLAUZELOR ECONOMICE ALE CONVENȚIEI DE ARMISTIȚIU.

Intre timp gloriosul Mareșal al Uniunii Sovietice, Malinovski, a încheiat la 16.I.1945 cu guvernul român o convențiune din care reproducem pasagiul esențial:

Guvernul Român va livra Uniunei Sovietice în perioada de timp dela 12 Septembrie 1944 până la 12 Septembrie 1950 produse petrolifere, cereale, animale, material lemnos, vase maritime și fluviale, diferite mașini, locomotive, vagoane, cisterne și materiale de cale

... și Armata Roșie, prin cari încearcă să submineze prietenia popoarelor român și sovietic.

Mai știm că d. Maniu este un dușman neîmpăcat al forțelor democratice al democrației în general și un bun amic și mecena al gardiștilor, vaidiștilor, nemților și tuturor călăilor fasciști.

Prin aceasta calcă din nou Convenția de Armistițiu.

Toate acestea le cunoaște astăzi întregul popor.

In timp ce eroica Armată Roșie înaintează vijelios prin Polonia spre Berlin, în timp ce Armata Română luptă pe ruinele Budapestei alături de Aliații noștri, într'o perioadă când toate eforturile trebuesc împlinite, toate puterile trebuesc încordate pentru a susține această grandioasă ofensivă — **D. IULIU MANIU PRIN NEADEVARURILE PE CARI LE NASCOCEȘTE ȘI PRIN CALOMNIILE CE LE RASPANDEȘTE, INCEARCA SA SUBMINEZE SPATELE FRONTULUI, INCEARCA IN MOD PREMEDITAT SA SPARGA UNITATEA POPORULUI ȘI PRIETENIA CU ALIAȚII ȘI ELIBERATORII NOȘTRI.**

Miron Constantinescu

2923

OPERAT LA FIȘE

83 862

Sursa "Spiridon"

22 Ianuarie 1945

In Nr.123 din "Dreptatea",d.Cezar Spineanu publică următoarea scrisoare :

Desmint categoric afirmaţiunea apărută în "România Liberă" şi alte ziare că aşi fi atras atenţia Dlui Mihalache "asupra semnificaţiei primejdioase pe care o are atitudinea profund dăunătoare a Dlui Maniu,nu numai din punct de vedere intern ci şi extern".

Atitudinea Dlui Maniu este atitudinea întreg partidului naţional-ţărănesc din care fac parte dela 1919.

Zadarnic se încearcă a se creia suspiciuni în jurul unei atitudini care astăzi este în folosul interesului nostru naţional.

Cercurile ţărăniste comentează cu un deosebit interes această scrisoare.

AGENTURA I-a

84 ~~84~~ 82

29273

D.

B1

N O T A

24 Ianuarie 1945

In cercurile Partidului Comunist se dă ca sigur că in curand Iuliu Maniu va fi arestat, calificat fiind de aceste cercuri "criminal de războiu".

Motivele ce le invoacă aceste cercuri este că a înființat şi trimis in Ardeal batalioanele de voluntari care au comis jafuri şi crime in spatele frontului (Ardeal).

S

SCÂNTEIA
24 JAN. 1945

METODELE FASCISTE ȘI IULIU MANIU

Metodele de care se folosește fascismul pentru a se furișa în mase și a menține dominația sa, acolo unde a ajuns la putere, sunt extrem de variate. Fascismul se plasează pe o poziție diametral opusă și ostilă masselor largi populare, pe care le exploatează sângeros și le asuprește crunt. Pentru a putea duce o astfel de politică antipopulară și antinațională, el nu poate să se bazeze numai pe terorizarea și brutalizarea poporului.

Este adevărat că arma principală a fascismului — el fiind pumnul blindat al reacțiunei și având la baza sa „ideia" brigandajului și tâlhăriei colective de clică pe plan național și internațional — arma sa principală este teroarea deschisă. El folosește această armă cu un cinism și în proporție necunoscută în istorie sub nici un alt regim, în nici o altă dictatură.

Dar este totuși teroarea singura armă, singura metodă de stăpânire a fascismului? A crede acest lucru ar însemna că nu am învățat nimic din suferințele lungi și grele ale popoarelor, din chinurile și jertfele de morți ale poporului nostru, ar însemna să subapreciem vrăjmașul. Aceasta ar însemna în fond să pierdem vigilența noastră politică față de dușmanul de moarte al civilizației și progresului.

Pentru a ascunde masselor fața sa adevărată și hidoasă, fascismul se înconjoară cu un văl de minciuni întunecoase, el duce o politică organizată de falsificare a realităților, o propagandă de goală și criminală demagogie.

In vederea acestui lucru el a mobilizat o armată întreagă de „savanți", „scriitori", „artiști", göbbelsien și antonescieni, care își concentrează toate eforturile pentru a falsifica istoria poporului și a popoarelor în folosul și la comanda fasciștilor. Ei creiază „legături" false între eroii naționali păstrați la loc de cinste în amintirea popoarelor și între briganzii fasciști, între ideile înalte naționale și între criminala „ideo-[...]" fascistă.

[Pr]omisiunile făcute de Hitler tutu[...]straturilor sociale, începând cu [...] muncitoare, țărănimea, mica [burg]hezie și până la marea burghe[zie,]promisiunile lui de pace pe plan [ext]ern, lozincele lansate cu o dema[gog]ie premeditată de garda de fier — [„omu]l și pogonul" etc. — sunt exem[ple] de arme ticăloase ale fascismului. [H]itler, banditul de frunte al tâlha[rilo]r fasciști internaționali, spune: [„]Eu liberez pe om de himera umi[litoa]re care se numește conștiința". [Și] mai departe „Omul susceptibil, [ca]re consideră de datoria sa să-și [co]nsulte conștiința înainte de a-și [pu]ne semnătura pe un act, este pur [și] simplu prost".

Am trebui să fim orbi, pentru ca [c]ercetând atent activitatea politică a [lu]i Maniu și a adepților săi, să nu ob[s]ervăm folosirea în plin a acestei [m]etode periculoase cu caracter net [f]ascist.

A face promisiuni goale, în scopuri politicianiste, cu convingerea și hotărîrea dela început de a nu le respecta, este o metodă veche, demagogică, caracteristică lui Maniu.

Maniu a făcut la 1 Decembrie 1918 promisiuni solemne la Alba Iulia de a acorda libertăți largi și de a respecta drepturile naționalităților:

„Voim ca fiecare națiune să se poată cultiva în limba ei, să se roage la Dumnezeu în credința ei și să ceară dreptate în limba ei".

Zeci de școli închise, mii de muncitori și funcționari aruncați pe stradă, închisorile, execuțiile vorbesc despre marea prigoană împotriva naționalităților asuprite, în Transilvania.

La rândul lor nici fasciștii unguri nu au rămas însă în urmă. Aceleași metode folosite de reacționarii fasciști români împotriva ungurilor, au fost folosite și de fasciștii unguri împotriva poporului român. Șirul lung al crimelor, actelor de teroare, reclamă pedepsirea fără de milă și a unora și a altora.

Linia reacționară și șovinistă a fasciștilor români, a lui Maniu, a fost similară cu linia reacționară și șovinistă a fasciștilor unguri.

Așa a înțeles să-și țină angajamentul Maniu față de naționalitățile din România.

Vorbind despre necesitatea introducerii unui regim democratic, tot la Alba Iulia, Maniu declară:

„Suferințele îndurate de clasa meseriașilor și muncitorilor în apus, luptele ce le-au dus, ne pune în poziție să știm ce măsuri trebuesc luate de cu vreme, pentru înaintarea acestei clase de meseriași și muncitori".

Și Maniu a arătat din plin care sunt măsurile pe care înțelege să le ia **„pentru înaintarea"** clasei muncitoare, prin linia antimuncitorească, mergând până la măceluri, pe care a introdus-o în guvernele P. N. Ț. A arătat la **Lupeni**, unde guvernul său a ordonat împușcarea a sute de muncitori mineri care au cerut o viață mai bună și au luptat pentru ea. A arătat la Timișoara trăgând în muncitorii congresiști la căminul muncitoresc. A arătat la Grivița omorând sute de muncitori din detașamentul ceferist de frunte al clasei muncitoare din România.

Așa a înțeles să-și țină cuvântul Maniu față de proletariatul român.

Maniu a făcut mii de promisiuni țăranilor. Maniu când a venit la putere, în loc să fi desăvârșit reforma agrară, să fi dat pământ țăranilor, să le fi dat credite eftine și unelte, seminte și animale de tracțiune, făurește legea, care îi dă „libertatea" țăranului să-și vândă pământul primit prin reforma agrară. Prin aceasta Maniu susține băncile și moșierii în politica lor de acaparare a pământurilor țărănești. Prin aceasta țăranul lipsit de inventar și mijloace, îndatorat în urma dobânzilor de speculă, nu are altă eșire decât să „revândă" moșierului pământul, sau să-l dea băncilor în contul datoriei.

Așa a înțeles Maniu să-și țină promisiunea față de țărănimea română.

Maniu a dus o campanie largă și demagogică împotriva constituției din 1923. In adunări și în presă el a declarat această constituție reacționară, speculând sentimentele adânci democratice ale poporului și folosindu-le drept o pârghie pentru scopurile sale politicianiste, — pentru a veni la putere. In momentul când vine la putere, se conduce după concepția lui Hitler „nu există un pact" — ori promisiune — „oricât de solemn, care mai curând sau mai târziu să nu fie rupt". Maniu nici nu mai ridică problema constituției din 1923, iar când F. N. D. cere lărgirea drepturilor democratice, în sensul acordării drepturilor politice pentru femei și pentru tineri peste 18 ani, Maniu se opune.

Așa înțelege Maniu să respecte angajamentele față de massele cetățenilor din România

In armătura politică a lui Maniu un loc de frunte a ocupat întotdeauna propaganda demagogică, promisiunile pe care le-a desmințit prin fapte.

In măsura în care această metodă a devenit arma caracteristică a fascismului, în aceeaș măsură ea a cucerit și mai mult teren în politica lui Maniu și a adepților săi.

Iosif Ardeleanu

25 Ianuarie 1945

»V. 103»

OPERAT LA FIŞE

In cercurile Diviziei Speciale s'a comentat eri, o nouă informaţie în legătură cu posibilitatea că D-l I.Maniu să plece la Londra, în vederea unei ample acţiuni ce înţelege să o desfăşoare pe lângă guvernul englez, în favoarea ţării sale. Nu sunt informaţii prea multe în această chestiune, dintr'o anumită prudenţă politică, însă se crede că informaţia, are multe şanse să fie confirmată.

DREPTATEA
25 JAN 1945

„Scânteia" şi Iuliu Maniu

In timp ce armatele lui Hitler fug bătute pe toate fronturile, metodele lui de propagandă triumfă în mod surprinzător la Bucureşti.

Organul comitetului central al partidului comunist, în ciuda tristelor experienţe înregistrate de metoda Goebbels, s'a grăbit s'o adopte. Calomnia, arma principală a nazismului, se află în mare cinste la „Scânteia".

Deşi o minciună repetată nu poată deveni adevăr, colegii noştri din presa de extrema stângă, în dispreţul lecţiei lui Lenin şi în ciuda exemplului dat de Stalin, împrumută arsenalului nazist metodele cele mai laşe şi cele mai piezişe; ei păstrează încă o bizară încredere în forţele întunericului, tocmai în clipa în care ele se risipesc în faţa soarelui măreţ al victoriei.

Dacă înainte de 23 August, pentru a lovi pe Iuliu Maniu se cerea o anumită doză de inconştienţă, astăzi, după ce numele lui a rămas pe veci asociat ideii de salvare naţională, cum s'ar putea califica atitudinile româneşti potrivnice?

In momentul în care trupele noastre, alături de vitezele armate roşii, îşi taie voiniceşte drum prin ungurime, se mai află români care îşi închipue că pot câştiga sufletul Ardealului, sufletul Ţării, împroşcând injurii în omul care de jumătate de secol este simbolul viu al Patriei.

Sunt atitudini şi expresii care prezintă şi recomandă mai mult chiar decât cuvintele.

„Scânteia" a căpătat dreptul de a se număra printre foile care nu pot întârzia în mâna unui om cumsecade fără s'o murdărească...

Iar Iuliu Maniu, creşte în sufletul colectiv, mereu biruitor peste micimi şi peste abjecţii.

2923

~~86~~ 86 88

REZIDENTA BRAILA

B 1

N O T A

No. 2.432 din 26 Ianuarie 1945

In Brăila, circulă svonul că Dl. IULIU MANIU ar fi fost otrăvit.-

Cu privire la rezistenţa Domnului IULIU MANIU, asupra anumitor probleme politice , în unele cercuri din oraşul nostru se spune, că Domnia-Sa va sfârşi prin a fi împuşcat sau otrăvit, sau în cel mai fericit caz, va fi răpit pentru un timp.-

---

Sursa: svon

87

2423

26 Ianuarie 1945

Sursa »Spiridon«

OPERAT LA FIŞE

Dl. Iuliu Maniu soseşte în Capitală într'o zi sau două, pentru a pune la punct diferitele lucrări ale delegaţiei permanente şi pentru, - după cum spun cei din apropierea D-rului Lupu, - pregătirea ordinei de zi a comitetului central executiv, care urmează să fie convocat în cursul lunii Februarie.

2923

184

88

SEMNALUL

26 JAN. 1945

D. Maniu soseşte în Capitală

Delegaţia permanentă discută cazul dela Buzău

D. Iuliu Maniu este aşteptat să vină în Capitală.

Inainte de sosirea d-sale, se va căuta să se netezească unele asperităţi.

Astfel, delegaţia permanentă a P. N. Ţ. a trecut pe ordinea sa de zi chestiunea numirii secretarilor adjuncţi ai partidului, precum şi cazul congresului dela Buzău, care a ales preşedinte pe d. Gh. Pop.

D. dr. Lupu a dat un comunicat prin care d. avocat Virgil Lărgeanu, secretarul general al culorii de Verde, este exclus din organizaţia Capitalei, „pentru motivul că a asistat la manifestaţia naţional-ţărănistă dela Buzău, prezidată de d. Ghiţă Popp".

Comunicatul a indispus cercurile, deosebit de largi, care văd în d. Gh. Popp un fruntaş ce nu merită acest tratament.

D. Maniu a fost informat la Sibiu, de acest caz.

29123

131

27 Iabuarie 1945
Sursa : Marin

Notă
===============

Prietenii personali ai d-lui Iuliu Maniu,care este aşteptat să sosească în capitală,sunt îngrijoraţi de eventualitatea unui atentat împotriva fruntaşului politic,socotit de sxtrema stângă ca principalul obstacol în calea acaparării tuturor posturilor de comandă din ţară.

91

Nr.439.-
27 Ianuarie 1945.-

N O T A

Atacurile ce s'au deslănţuit împotriva D-lui IULIU
ultima vreme prin oficiosul comunist "ROMANIA VIITO
provocat o simţită reacţiune din partea opiniei
omâneşti şi germane.-

Reacţiunea se manifestă prin aceea că pe zi ce tre-
itul ziar înregistrează deficite tot mai mari, cu
a cheltuelile de redactare şi imprimare, fără ca
eltueli să poată fi acoperite cel puţin în propor-
%.-

De reţinut, că în ultimele zile susnumitul ziar şi-a
ânzători speciali, pe cari îi obligă să stea toată
er şi viscol, pentru a striga şi a oferi ziarul.-

Pe de altă parte s'au alcătuit aşa zise echipe de
nevoitoare cari sunt trimise din casă în casă, pen-
icita subvenţii şi ajutoare de sprijin, pentru ofi-
munist local.-

Din investigaţiile făcute rezultă că:

a) ziarul România Viitoare se tipăreşte în tipo-
"Progresul" (fostă Kraft & Drotleff) azi preluată
mişti.-

b) se trage în 4000 exemplare - dintre cari abea
vând cca 20% - restul reinapoindu-se ca maculatură,
re creiază simţitoare pierderi materiale pentru
traţie;

c) în aceeaşi tipografie se ~~trage~~ imprimă şi "România Nouă"
sul D-lui Maniu. Acest ziar se ~~tipăreşte~~ trage în 8000 de exem-
ari toate sunt vândute, fie prin desfacere pe piaţă,
n expedierea lor la abonaţi. Acest ziar primeşte dela
tori şi amici subvenţii frumoase spre deosebire de
unist care este nevoit să folosească mijloacele indi-

.-.-.-.-.-.-.

91

PROCES-VERBAL

Astăzi 21 luna XII anul 951

Subsemnatul Tarăbicescu M. am procedat la scoaterea filelor Nr. 93. din dosarul Nr. 2923 vol. 8. care au fost introduse la dos. Nr. 14780 vol. ~~..~~

Semnătura, [illegible]

CENTRUL S I B I U

Nr.585.-

31 Ianuarie 1945.-

N O T A

Dl.IULIU MANIU se pregăteşte să se reintoarcă la Bucureşti în scurt timp,socotind că prezenţa D-sale acolo este absolut necesară,faţă de evenimentele politice interne şi externe,în curs.-

Dl.Iuliu Maniu va fi întovărăşit de Dl.IONEL POP,comisar pentru Ardealul de Nord.-

.-.-.-.-.

2923

31 Ianuarie 1945
Sursa „Spiridon"

Faptul că național-țărăniștii au cerut arestarea D-lui Gh.Tătărăscu la un loc cu ceilalți criminali de războiu și guvernul, - adică ramura frontistă și cea liberală, - s'a opus, a stârnit o mare bucurie și în partidul D-lui Tătărăscu, al cărui oficios, „Drapelul" Nr. 33, în numărul de aseară scrie :

„D-l Iuliu Maniu își continuă opera nefastă".

Dl. Iuliu Maniu a suferit încă o înfrângere care se adaugă la atâtea altele din zbuciumatul său trecut politic.Domnia sa nu a reușit să înscrie în lista celor „vinovați de dezastrul țării" nici pe Dl. Gheorghe Tătărăscu care în fruntea guvernului său din Iunie 1940 a refuzat să execute injoncțiunile D-lui Iuliu Maniu de a declara războiu Uniunei Sovietelor - și nu a reușit să înscrie pe acea listă nici pe D-nii Dr.C.Angelescu,Dr.I.Costinescu,general Văitoianu și alți oameni politici cari împreună cu D-l Gh.Tătărăscu au semnat Constituția din 1938 - Constituție care potrivit concepțiilor personale ale D-lui Iuliu Maniu ar fi constituit începutul dictaturei.

D-l Iuliu Maniu este din nou înfrând și ca deobiceiu D-sa protestează - protestează prin glasul colaboratorilor săi.

Dar D-l Iuliu Maniu amenință.

Așa fiind suntem în legitimă apărare și ne

-./.

vedem siliţi să ripostăm.

O vom face cu regret şi cu durere căci ţara ar avea dreptul să fie scutită de zarva polemicelor şi a luptelor sterile.

Nu se poate tolera însă,la infinit caomul care are la activul său: sabotarea Incoronării Regelui Ferdinand I, practicarea unui regionalism destructiv,demisiile în alb ale parlamentarilor,acordul electoral cu Corneliu Zelea Codreanu,aţâţarea la războiu în contra Uniunii Sovietice în Iunie 1940, colaborarea la instaurarea dictaturii antonesciene, colaborarea la abolirea puterilor regale,sabotarea iniţiativei de armistiţiu din Martie 1944,întârzierea încheierii armistiţiului în August 1944 şi sabotarea permanentă a înţelegerii sovieto-române - nu se poate tolera ca omul atâtor sabotări şi al atâtor distrugeri să-şi continue opera de desunire şi de dezagregare.

O acţiune se impune.

-----

131 29V

31 Ianuarie 1945
Sursa : Marin

N o t ă
================

Inverşunarea comuniştilor împotriva grupului "Maniu" se explică prin interesul de a izola partidul liberal, socotit un adversar de mai mică importanţă, de a anihila influenţa datorită prestigiului internaţional al d-lui Maniu şi de a scoate din arena politică pe ardelenii naţionalişti cari nu vor putea face niciodată casă comună cu Madosz-ul.

OPERAT LA FIŞE

ROMÂNIA LIBERĂ
31 JAN. 1945

«DEMNI ŞI RESEMNAŢI»

Din evoluția vieții noastre politice dela 23 August până în prezent, se desprinde clar că numai prin răsturnarea fascismului ca instrument de guvernare, capitolul fascism nu s'a lichidat.

Pentru aceasta se impune analizarea obiectivă a situației politice și desprinderea din ansamblul tendințelor diverse, a acelora ce nu se pot încadra operei de refacere sau mai mult, împiedică refacerea țării, și combaterea acestor tendințe cu toată energia necesară.

Analizarea originilor fascismului în țara noastră, duce la rezultate uneori surprinzătoare pentru omul ce privește politica ca pe un divertisment oarecare, dar nu pentru cei ce nu o coboară la nivelul divertismentului.

Așa se face că urmând firul încâlcit al fascismului intern s'a ajuns și la d. Iuliu Maniu. Unii au fost surprinși; oameni naivi dar de bună credință. Ceilalți nu; și convinși că lupta consecventă împotriva flagelului nu se poate opri în fața unui om oricât de reliefat ar fi acesta, n'am ezitat o clipă de a demasca poporului adevărata față a acestor falși tribuni. Lucrul nu e greu de făcut: din examinarea faptelor și actelor, fie de guvernământ, fie de opoziție, de d. I. Maniu se poate formula o lege: totdeauna împotriva poporului, deci împotriva democrației, totdeauna pentru reacțiune.

Faptele nu le vom mai prezenta aci, ele făcând obiectul unor întregi serii de articole apărute în ultimul timp în presă.

Numai anul acesta, din prima zi prin discursul rostit împotriva concentrării forțelor democratice, apoi prin faimoasa întrevedere cu Vaida Voevod „nașul gărzii de fier" ar fi suficient pentru a convinge pe oricine că d. Maniu urmărește reorganizarea unui trecut mort pentru totdeauna, reîntoarcerea la faza de pregătire a fascismului.

E limpede că nu astfel vom putea reface țara și cuceri încrederea aliaților, în special a U.R.S.S. Față de greutatea acuzațiilor aduse d. Maniu, a căror veracitate nu poate fi pusă la îndoială „Dreptatea", ziarul personal al d-lui Maniu, mai mult decât oficiosul P. N. Ț. a tăcut, sau a căutat să substitue tăriei argumentului, violența de limbaj sau polemica neroadă, față de care personal până azi n'am luat atitudine, socotind că nu trebue coborît nivelul presei la acela al avocaților de divorțuri. Iată însă că „Dreptatea" acuză presa democratică de practicile redactorilor ei zeloși și mai grav încă, amenință cu... schimbarea atitudinii!

Să nu se creadă cumva că intenționează să renunțe la sistemul pomenit. Nu!

Una din acuzațiile aduse este că nu am fi respectat un armistițiu, care în fond ar însemna o pactizare și complicitate cu reacționarii. Un armistițiu care d-lui Maniu i-ar fi foarte necesar, credem d-sale dar nu țării și nici partidului N. T. în măsura în care vrea să lupte împotriva nazismului.

In sprijinul proprietarului de fapt și singurului profitor al foii „Dreptatea" nu aduce alte argumente decât bâiguelile despre „prestigiul, autoritatea și respectul pe care fiecare român (?) îi datorează d-lui Maniu.

Prestigiu, autoritate și respect cucerit de d. Maniu la Lupeni, la Grivița sau prin pactul cu Codreanu, omagiile aduse lui Hitler și Mussolini se vede!

„Până acum am avut o atitudine resemnată, dar demnă — spune Dreptatea.

Demnă, cum se poate constata, răsfoind colecția ziarului...

Și care ar fi metodele „necivilizate" cu care amenință Dreptatea? Nu cumva acele ale companiei Comaniciu? Pe acestea însă le cunoaștem de mult. Și cum nu ne-am speriat niciodată, cu atât mai puțin metodele legionare n'au convins și nu vor convinge pe nimeni.

INTEGRAREA NORDULUI ARDEALULUI IN CORPUL NAŢIONAL

Prin Convenţia de Armistiţiu dintre URSS şi România, semnată în 12 Septembrie 1944 la Moscova, art. 19, se specifică anularea diktatului dela Viena şi se menţionează că „Transilvania (în întregime sau în cea mai mare parte a ei) să fie restituită României", iar în Convenţia de Armistiţiu dintre URSS şi Ungaria se spune clar că „Ungaria a acceptat obligaţia de a evacua toate trupele şi toţi funcţionarii oficiali unguri, din teritoriile Cehoslovaciei, Iugoslaviei şi României ocupate de ea şi a-i duce în interiorul frontierelor pe care le avea Ungaria în 31.XII.1937...".

Marele Stat Sovietic recunoaşte drepturile poporului român în Nordul Ardealului. Dar în acelaş timp nu poate admite ca bande de voluntari „Iuliu Maniu", bande asasine şi prădalnice să pustiască satele şi oraşelele cu populaţie maghiară din ţinuturile mureşene şi someşene, în complicitate cu unii jandarmi, cu autorităţi reacţionare şi fasciste trimise de oamenii lui Maniu în nordul Transilvaniei.

Deaceea provocatorii şi teroriştii au fost evacuaţi rămânând ca populaţia ea însăşi, în cel mai democratic mod, să-şi aleagă conducătorii şi organele administrative.

D. Maniu a răspuns cu o scrisoare de rămas bun către „camarazii" săi gardişti în care elogia „naţionalismul" de care au dat dovadă la Aita Seacă (jud. Trei-Scaune), unde au retezat capetele oamenilor cu securea sau la Aghireş (jud. Cluj) unde au asasinat muncitorii. Nu ne surprinde aceasta — dar e surprinzător faptul că după ce a negat vehement aceste crime „Dreptatea" le recunoaşte astăzi (în nr. 127—28 şi 130 din Ianuarie 1945) dar le atribue numai „gărzilor de voluntari cari... nu au nimic comun cu administraţia românească fiind complet străine de aceasta. De altfel activitatea acestor gărzi formează obiectul unor vaste şi severe cercetări ale Curţii Marţiale Sibiu care a efectuat numeroase arestări şi a dat mai multe sentinţe". Nu ştim în ce măsură se fac aceste „cercetări" şi cât sunt de „vaste şi severe", n'am auzit nici de sentinţele ce s'ar fi dat de către Curtea Marţială Sibiu — dar este demn de relevat faptul că „Dreptatea", imunda foaie manistă, recunoaşte astăzi făţiş că gărzile „Iuliu Maniu" omagiate de acesta erau formate din asasini, jefuitori şi terorişti fascişti.

Şi iată că maniştii nord-ardeleni sunt sfătuiţi să saboteze încadrarea Transilvaniei nordice în România, spre a putea servi argumente tezei mincinoase — a nerespectării de către Aliaţi a clauzelor Armistiţiului.

Şi ce sfătueşte Iuliu Maniu pe ciracii săi de pe malurile Someşului?

Ii instigă să nu ia parte la munca de reorganizare a vieţii economice şi sociale, să nu lucreze în noua Administraţie, pentrucă aceasta ar fi „ilegală".

Ii instigă să pledeze tema schimbului de populaţie care este complect contrarie spiritului în care a fost soluţionată problema.

Ii instigă să calomnieze şi să răspândească svonuri provocatoare împotriva U. R. S. S.

Ii instigă să nu colaboreze cu democraţii cinstiţi şi consecvenţi din F. N. D. cari activează intens pentru repunerea în funcţiune a industriei, transporturilor, comerţului, şcolilor, Universităţii, spitalelor, clinicilor, etc.

Aceasta este noua formă pe care o îmbracă „acţiunea" lui Iuliu Maniu în nordul Ardealului.

In acest timp d. Ionel Pop, „comisar" al guvernului pentru acele teritorii, nepot al lui Iuliu Maniu, nu face nimic, sabotează orice măsură de ajutorare efectivă a populaţiei nord-ardelene. Nici nu e de mirare, căci Ionel Pop, Preşedintele Băncii Generale de Credit din Braşov, creaţie a Băncii generale maghiare din Budapesta — în consiliul căreia stă alături de fasciştii Rudolf von Kallay, Ernest Teleki, Ladislau Czitroni, etc.,— care se înţelege de minune cu călăii poporului maghiar, cu cei ce au împins acest popor la războiul criminal împotriva U. R. S. S., nu sprijină de loc cu ajutoare, bani maşini, efortul de muncă şi prietenia dintre popoarele român şi maghiar din Nordul Ardealului.

Iată „patriotismul" nepoţilor d-lui Maniu, pe măsura „patriotismului" unchiului lor.

Impotriva acestui putregai se ridică F. N. D. şi afirmă cu claritate şi răspicat în Programul său de guvernare, că numai „INFAPTUIREA UNEI POLITICI DEMOCRATE ŞI DE INFRAŢIRE INTRE NAŢIUNILE CONLOCUITOARE ALE ŢARII, NE VA ASIGURA INCADRAREA TRANSILVANIEI DE NORD, DESPARŢITA ASTAZI DE RESTUL ŢARII DIN PRICINA POLITICEI ŞOVINE ŞI REACŢIO-

dintre URSS şi România, semnată în 12 Septembrie 1944 la Moscova, art. 19, se specifică anularea diktatului dela Viena şi se menţionează că „Transilvania (în întregime sau în cea mai mare parte a ei) să fie restituită României", iar în Convenţia de Armistiţiu dintre URSS şi Ungaria se spune clar că „Ungaria a acceptat obligaţia de a evacua toate trupele şi toţi funcţionarii oficiali unguri, din teritoriile Cehoslovaciei, Iugoslaviei şi României ocupate de ea şi a-i duce în interiorul frontierelor pe care le avea Ungaria în 31.XII.1937...".

Marele Stat Sovietic recunoaşte drepturile poporului român în Nordul Ardealului. Dar în acelaş timp nu poate admite ca bande de voluntari „Iuliu Maniu", bande asasine şi prădalnice să pustiască satele şi oraşelele cu populaţie maghiară din ţinuturile mureşene şi someşene, în complicitate cu unii jandarmi, cu autorităţi reacţionare şi fasciste trimise de oamenii lui Maniu în nordul Transilvaniei.

Deaceea provocatorii şi teroriştii au fost evacuaţi rămânând ca populaţia ea însăşi, în cel mai democratic mod, să-şi aleagă conducătorii şi organele administrative.

D. Maniu a răspuns cu o scrisoare de rămas bun către „camarazii" săi gardişti în care elogia „naţionalismul" de care au dat dovadă la Aita Seacă (jud. Trei-Scaune), unde au retezat capetele oamenilor cu securea sau la Aghireş (jud. Cluj) unde au asasinat muncitorii. Nu ne surprinde aceasta — dar e surprinzător faptul că după ce a negat vehement aceste crime „Dreptatea" le recunoaşte astăzi (în nr. 127—28 şi 130 din Ianuarie 1945) dar le atribue numai „gărzilor de voluntari cari... nu au nimic comun cu administraţia românească fiind complet străine de aceasta. De altfel activitatea acestor gărzi formează obiectul unor vaste şi severe cercetări ale Curţii Marţiale Sibiu care a efectuat numeroase arestări şi a dat mai multe sentinţe". Nu ştim în ce măsură se fac aceste „cercetări" şi cât sunt de „vaste şi severe", n'am auzit nici de sentinţele ce s'ar fi dat de către Curtea Marţială Sibiu — dar este demn de relevat faptul că „Dreptatea", imunda foaie manistă, recunoaşte astăzi făţiş că gărzile „Iuliu Maniu" omagiate de aceasta erau formate din asasini, jefuitori şi terorişti fascişti.

Este ceeace am susţinut întotdeauna noi.

Incă odată evenimentele au dat dreptate tezei noastre pentrucă ea corespundea realităţii şi adevărului.

Dar Iuliu Maniu n'a încetat opera sa nefastă de subminare a unităţii naţionale. Nevoit să-şi retragă bandele a trecut la metode mai camuflate, mai ascunse, dar dibaci folosite.

Şi iată că maniştii nord-ardeleni sunt sfătuiţi să saboteze încadrarea Transilvaniei nordice în România, spre a putea servi argumente tezei mincinoase — a nerespectării de către Aliaţi a clauzelor Armistiţiului.

Şi ce sfătueşte Iuliu Maniu pe ciracii săi de pe malurile Someşului?

Ii instigă să nu ia parte la munca de reorganizare a vieţii economice şi sociale, să nu lucreze în noua Administraţie, pentrucă aceasta ar fi „ilegală".

Ii instigă să pledeze tema schimbului de populaţie care este complect contrarie spiritului în care a fost soluţionată problema.

Ii instigă să calomnieze şi să răspândească svonuri provocatoare împotriva U. R. S. S.

Ii instigă să nu colaboreze cu democraţii cinstiţi şi consecvenţi din F. N. D. cari activează intens pentru repunerea în funcţiune a industriei, transporturilor, comerţului, şcolilor, Universităţii, spitalelor, clinicilor, etc.

Aceasta este noua formă pe care o îmbracă „acţiunea" lui Iuliu Maniu în nordul Ardealului.

In acest timp d. Ionel Pop, „comisar" al guvernului pentru acele teritorii, nepot al lui Iuliu Maniu, nu face nimic, sabotează orice măsură de ajutorare efectivă a populaţiei nord-ardelene. Nici nu e de mirare, căci Ionel Pop, Preşedintele Băncii Generale de Credit din Braşov, creaţie a Băncii generale maghiare din Budapesta — în consiliul căreia stă alături de fasciştii Rudolf von Kallay, Ernest Teleki, Ladislau Czitroni, etc.,— care se înţelege de minune cu călăii poporului maghiar, cu cei ce au împins acest popor la războiul criminal împotriva U. R. S. S., nu sprijină de loc cu ajutoare, bani maşini, efortul de muncă şi prietenia dintre popoarele român şi maghiar din Nordul Ardealului.

Iată „patriotismul" nepoţilor d-lui Maniu, pe măsura „patriotismului" unchiului lor.

Impotriva acestui putregai se ridică F. N. D. şi afirmă cu claritate şi răspicat în Programul său de guvernare, că numai „INFAPTUIREA UNEI POLITICI DEMOCRATE ŞI DE INFRAŢIRE INTRE NAŢIUNILE CONLOCUITOARE ALE ŢARII, NE VA ASIGURA INCADRAREA TRANSILVANIEI DE NORD, DESPARŢITA ASTAZI DE RESTUL ŢARII DIN PRICINA POLITICEI ŞOVINE ŞI REACŢIONARE A ELEMENTELOR FASCISTE DIN GUVERNELE CARE S'AU SUCCEDAT DELA 23 AUGUST 1944".

Ardealul liber şi democrat nu poate fi încadrat decât într'o Românie liberă şi democratică, într'o Românie condusă de un guvern al Frontului Naţional Democrat.

Miron Constantinescu

CENTRUL S I B I U   Nr.604.-

5 Februarie 1945

N O T A

In cercurile naţional-ţărăniste se crede că Dl.IULIU MANIU va aştepta rezultatele conferinţei tripartite, [illegible] [illegible], înainte de a-şi reîncepe activitatea în mod intens.-

Cu prilejul vizitei dela săptămâna trecută la Sibiu a D-lui ministru SOLOMON, Dl.Iuliu Maniu a transmis la Bucureşti o scrisoare în care, printre altele, a dat instrucţiuni conducerii partidului cu privire la atitudinea ce urmează să fie luată în legătură cu problema Ardealului de Nord şi a atacurilor duse înpotriva D-sale.-

Dl.Iuliu Maniu va răspunde atacurilor pornite dela extrema stângă împotriva D-sale după ce vor fi cunoscute concluziile conferenţii tipartite.-

.-.-.-.-.-.

Cu toate apelurile repetate ale parti-
lor săi, Iuliu Maniu a refuzat să mai vină la B
rești, trimițându-le însă următoarele instruct

1. Să militeze pentru trecerea în op

2. Revendicarea guvernului pentru pa
național-țărănesc, în baza programului publica
toamna trecută.

3. Alegeri comunale imediat și alege
generale cât de curând, cu asigurarea secretul
și libertății votului.

Cercurile maniste pretind că astăzi,
tidul național-țărănesc ar obține singur pes
50% din totalul voturilor exprimate, dacă s'ar
face alegeri absolut imparțiale, iar în Ardeal
căpăta aproape unanimitatea voturilor române
având împotrivă doar pe unguri.

2923

~~102~~ 100 ~~102~~

5 Februarie 1945

OPERAT LA FIȘE

82

N O T A

Cercurile gazetăreşti afirmă că Iuliu Maniu a trimes un memoriu Sovietelor, la care Visinschi a răspuns:

"Nu stăm de vorbă cu subalternii".

De aci concluzia acestor cercuri că naţional-ţărăniştii nu sunt simpatizanţi de URSS.

Se mai enumără printre exemplele de situaţia partidului naţional-ţărănesc şi faptul că ziarele naţional-ţărăniste sunt sabotate sistematic de comisia de armistiţiu sovietică care refuză să dea autorizaţii pentru noui publicaţii ale acestui partid, cât şi măsurile de suspendare luate contra celor existente, precum şi atitudinea tipografilor care refuză să mai tipărească "Dreptatea".

D.

Centrul C l u j. 6 Februarie 1945.

N O T A

Din sursă de incredere suntem informaţi că, actuala campanie impotriva Domnilui Iuliu Maniu, făcută atât prin presă cât şi verbal de către partidele de stânga, se face cu intenţia ca şi Domnia Sa să fie considerat ca şi criminal de război, şi atunci când se va proceda la arestare să nu provoace surprize in rândurile populaţiei.

Dacă se va reuşi cu arestarea Dl. Iuliu Maniu, atunci vor fi arestaţi o mare mulţime atât dintre conducătorii Naţional Tărănişti lor cât şi ai celoralalte partide politice ce nu fac parte din F.N.D., iar odată aceştea exterminaţi, uşor partidul Comunist va putea s,ăşi asigure majoritatea in toate alegerile.

Instrucţiunile pentru executarea acestui plan le au din partea Moscovei.

2923

104 / 104

6 Februarie 1945

N O T A

Din anturajul D-lui Iuliu Maniu, se arată că toate atacurile îndreptate în ultima vreme împotriva D-sale îl lasă indiferent, aşa cum l-au lăsat atacurile din timpul stăpânirii maghiare, şi, mai recent, atacurile diferiţilor oameni politici cari urmăreau scoaterea sa din viaţa publică a Ţării.

Retragerea sa la Sibiu în aceste momente grele este expolicată de apropiaţii săi prin următoarele declaraţii făcute de Dl. Maniu unor intimi:

"Când te afli în faţa unei furtuni, nu te ascunde, ci ia-ţi protecţie unul din stejarii din preajmă, aşezându-te în partea din care nu vine furtuna... Aceasta o să treacă, ca toate furtunile, şi soarele va răsări cu liniştea şi perspectivele prielnice de a-ţi putea desfăşura activitatea rânduită de soartă ...

„La Bucureşti - a mai spus D-sa - bate azi o asemenea furtună care, contrar legilor geografice de veacuri, vine dela Răsărit, fapt ce contrazice poporul nostru, obicinuit să vadă la Răsărit totdeauna mijirea zărilor de seninătate şi cuminţenie; iată însă, că de data aceasta credinţele lui sunt răsturnate.

"Eu am venit aci în Ardeal, până ce va trece furtuna dela Bucureşti.

./.

"Nu am venit ca să mă ascund,ci să stau lângă stejarul - partidul nostru naţional de pe vremuri - care împlineşte peste 100 de ani de existenţă, ceeace este mult dacă ţinem seama de câte furtuni au trecut peste el,fără a-l clinti din loc".

In seara zilei de 20 Ianuarie a.c. Dl.Iuliu Maniu a avut o convorbire intimă cu amicii săi, cărora le-a dat îndrumarea de a nu-şi pierde vremea să răspundă atacurilor ce se îndreaptă în ultima vreme împotriva D-sale,deoarece toţi acei cari îl atacă azi,fac parte din specia fiilor rătăcitori, cari după ce şi-au cheltuit averea în străinătăţi - în alte partide - se vor reîntoarce în scurtă vreme la Casa Tatălui,cerând să fie primiţi ca slugi.

In continuare D-sa a amintit cazul "fratelui Alexandru" - Dl.Vaida - care a căzut şi el cândva în păcatul unora din zilele noastre - pentru ca azi să bată din nou la uşa partidului spre a fi primit şi pentru a muri cu conştiinţa împăcată că mormântul îi va fi acoperit cu flamurile partidului în care a luptat şi el o jumătate de veac.

In legătură cu cele de mai sus, Dl. Maniu a lăsat să se înţeleagă,că la momentul oportun D-sa va ieşi pe arenă şi această ieşire va coincide cu două mari evenimente politice şi naţionale ale României:

- Unirea celor două biserici naţionale,şi
- Manifestarea simţămintelor unanime ardelene,pentru marii noştri aliaţi cari în 1918 ne-au ajutat la înfăptuirea României Mari.

./.

"Toate aceste lucruri - a spus Dl.Maniu - sunt püse la punct şi doar aşteptăm momentul prielnic,care va porni din Alba Iulia printr'o grandioasă manifestaţie".

Dl.Maniu a mai informat amicii săi că prieteni sinceri de-au D-sale,în frunte cu Dl.Barbu Ştirbey,nu dorm şi că aceştia înregistrează toate aspectele fenomenelor politice actuale din România, aspecte cari sunt arătate forurilor internaţionale, chemate să hotărască asupra lor,la timpul oportun.

+

2923

B1

105 ~~104~~

6 Februarie 1945

"V" 104

Legaţia Elveţiei a primit pe ziua de eri informaţii, datorită unui colaborator al său extern, că Dl.Iuliu Maniu intenţionează să se retragă dela şefia partidului naţional-ţărănesc pentru a uşura astfel misiunea D-lor Mihalache şi Dr.Lupu de a menţine influenţa partidului în actuala conjunctură politică.

C.I.

108 ~~108~~ 106

OPERAT L. FIȘE

BRASOV A.V.

Sursa: Bucegi

2973

M. R. — S. I.
BIROUL 1 C
INTRAREA Nr. 20102
1945 luna Febr. ziua 17

NOTA Nr 173
din 8 Feb. 1945

Biv. T
Văzut
Șeful Sc. II
[illegible]

In cercurile national-taraniste din Brasov se discuta intens campania declansata de catre exponentii F.N.D. prin discursurile tinute cu ocazia Congresului general al sindicatelor, cat si campania din presa oficiala a F.N.D. indreptata contra persoanei alui Iuliu Maniu.

Fata de aceasta campanie -sutin cercurile de mai sus- dl Iuliu Maniu ar fi intocmit un memoriu de protest in care ar fi aratat situatia din tara creiata dupa evenimentele dela 23 August 1944, greutatile impuse prin propaganda desfasurata pe taram politic cu repercursiuni economice de catre membrii dela conducerea partidelor din coalitia F.N.D. actiune care in mod fatal impinge tara spre o dictatura a unui singur partid, contrar principiilor democratice.

Acest memoriu ar fi fost expediat cu un curier la Londra, pentru a fi adus la cunostinta guvernului englez pentru a se cunoaste starea de spirit din Romania si eforturile ce se fac din partea partidelor N.T. si Liberal pentru respectarea libertatii si a unui regim democratic, fata de presiunea crescanda ce se face din partea partidului comunist si acolitii sai, care impinge tara spre dictatura si aservirea ei Sovietelor.

....

In acest sens nu am primit o confirmare sigura.

....

8 Februarie 1945

2923

V. 103

OPERAT LA FIŞE

Divizia Specială a primit eri svonul "retragerea din viaţa politică a D-lui Maniu", - svon care dealtfel nu este crezut, deşi apare ca foarte posibil în actuala conjunctură - cu o vădită părere de rău. Insuşi Dl. P.Ritter a declarat de curând că dacă frontul democraţiei şi al ordinei româneşti pierde pe Iuliu Maniu, e foarte greu de prevăzut că o altă autoritate i-ar mai putea lua locul. Se speră totuşi în desminţirea acestei retrageri.

------

7 Februarie 1945.

Sursa: "Spiridon".

O parte din tineretul naţional-ţărănesc manifestă un început de atitudine curioasă.

Anume :

Preconizează o împăcare Maniu-Tătărăscu, pe care s'o ceară la prima sa reuniune, urmând ca la acestă acţiune să încerce a solidariza şi tineretul liberal care simpatizează cu D-nii Maniu şi Tătărăscu.

----

9 Februarie 1945
Sursa Spiridon

Ziarul "Ediţia" cu data de Joi 8 Februarie, a publicat o ştire, că provenind dela un corespondent dela Arad, după care Dl. Iuliu Maniu ar fi declarat că se retrage din politică până la pace.

Sesizându-se, oficiosul naţional-ţărănist "Dreptatea" cu data de Vineri, 9 Februarie, a răspuns:

Unele ziare au publicat eri ştirea că d. I. Maniu preşedintele P.N.L,, intenţionează să se retragă din viaţa politică până la sfârşitul războiului şi că în ori ce caz, d-sa nu se va înapoia la Bucureşti înainte de a se fi liniştit situaţia politică.

"Suntem în măsură - în urma convorbirii telefonice pe care am avut-o cu d-sa - să desminţim în modul cel mai categoric aceste afirmaţii neîntemeiate, precizând că d-sa nu a făcut nimănui niciun fel de declaraţii şi că nu intenţionează câtuşi de puţin să se retragă din viaţa politică a ţării.

"Dat fiind că este uşor gripat şi n'a ieşit din casă câteva zile, d-sa şi-a exprimat regretul că nu poate reveni în Bucureşti, în cursul acestei săptămâni.

----

9 Februarie 1945

Sursa Spiridon

In Nr.171 din 8 Februarie "Fapta" susţine că Dl.Iuliu Maniu a trimis o scrisoare în care arată că e nevoit să mai rămână în Ardeal şi-l roagă pe Dl.I.Mihalache să se ocupe de gospodăria partidului.

Fără ca "Dreptatea" să aducă vreo precizare,buletinul agenţiei "A.R.I.P. arată în ziua de 8 Februarie,dimineaţa, că fruntaşii partidului desmint ştirea că I.Maniu ar fi trimis vre-o scrisoare şi ar fi făcut vre-o recomandare.

ROMÂNIA LIBERĂ

11 FEB 1945

DELA CAZ LA CAZ

NU SUNTEM DEMOCRAȚI

Supărată pe noi, pentru că am îndrăznit să nu fim de acord cu d. Iuliu Maniu, „Dreptatea" formulează contra noastră o teribilă, dar trebue să recunoaștem, justă acuzație: am devenit „democrați, îndată după ce primejdiile au dispărut".

Trebue să o recunoaștem, pentru că nu putem face altfel. Pe vremea când era primejdios a fi democrat, noi eram reacționari. Am tras astfel asupra muncitorilor de la Lupeni și Grivița, în timp ce d. Maniu îi apăra cu riscul vieții d-sale prețioase, am guvernat cu stare de asediu și cenzură în timp de pace, împotriva vederilor șefilor de atunci ai partidului național-țărănesc, am suprimat sindicatele și am împărțit condamnări la moarte și la ocnă celor care luau apărarea intereselor poporului.

Dar aceasta încă nu e totul. Odată ce am intrat pe calea spovedaniilor, trebue să mergem mai departe și să mărturisim păcate mai recente. Nici astăzi, când „primejdiile au dispărut" (vezi asasinatele de la Apărătorii Patriei, atentatul contra d-lui Petre Groza, contra d-lui Miron Constantinescu, etc.), nici astăzi, măcar, nu suntem democrați. De exemplu am organizat gărzile care au făcut în nordul Ardealu-

noaştem, justă acuzaţie: am devenit „democraţi, îndată după ce primejdiile au dispărut".

Trebue să o recunoaştem, pentru că nu putem face altfel. Pe vremea când era primejdios a fi democrat, noi eram reacţionari. Am tras astfel asupra muncitorilor de la Lupeni şi Griviţa, în timp ce d. Maniu îi apăra cu riscul vieţii d-sale preţioase, am guvernat cu stare de asediu şi cenzură în timp de pace, împotriva vederilor şefilor de atunci ai partidului naţional-ţărănesc, am suprimat sindicatele şi am împărţit condamnări la moarte şi la ocnă celor care luau apărarea intereselor poporului.

Dar aceasta încă nu e totul. Odată ce am intrat pe calea spovedaniilor, trebue să mergem mai departe şi să mărturisim păcate mai recente. Nici astăzi, când „primejdiile au dispărut" (vezi asasinatele de la Apărătorii Patriei, atentatul contra d-lui Petre Groza, contra d-lui Miron Constantinescu, etc.), nici astăzi, măcar, nu suntem democraţi. De exemplu am organizat gărzile care au făcut în nordul Ardealului ştiutele masacre pomenite de „Dreptatea", am introdus în partid pe Comaniciu şi camarazii săi, am patronat foile pogromiste „Alba Iulia" şi „Detunata", luăm apărarea moşierilor contra ţăranilor lipsiţi de pământ, acoperim profasciştii notorii ca Romaşcanu şi Mihăiescu şi adăpostim ziarişti reacţionari, oameni ai lui Antonescu sau ai Gestapoului, ca Hagea, Boşca-Mălin, Ion Urcan, Corina Urcan, Sergiu Dan, etc. Şi trebue să mai adăugăm că suntem cu toţii în numeroase consilii de administraţie, unii chiar în 26 de-odată, ca d. Ilie Lazăr.

Pentru toate acestea, merităm cu vârf şi îndesat pedeapsa de a ni se spune „isterici".

G. R.

114 114 112

12 Februarie 1945.

2923

Sursa: "Spiridon".

Cercurile naţional-ţărăniste dau ca certă sosirea D-lui Iuliu Maniu în Capitală, care urmează să aibă, mai întâi, o întrevedere cu Dl. Dinu Brătianu şi apoi o consfătuire cu D-nii I. Mihalache, Dr. N. Lupu şi M. Popovici.

SCÂNTEIA
17 MAI. 1945

Cum a trădat Iuliu Maniu

— Un document senzațional din 1922 —

III

„...IN ANUL 1917, VAIDA, MANIU ȘI ALȚII SUSȚINEAU SUS ȘI TARE CĂ EI N'AU NIMIC COMUN CU ACȚIUNEA ROMANIEI ȘI CĂ SUNT FERM DECIȘI A CROI ARDEALULUI O SOARTA PROPRIE".

Declarația aceasta clară și categorică o poate citi oricine, într'o broșură intitulată „Ardealul Ardelenilor", tipărită clandestin la Viena în anul 1922, (deci după Unire), având o prefață semnată de Al. Vaida Voevod—trădătorul despre care pe vremea aceea și mult mai târziu Iuliu Maniu spunea că îi este „tovarăș de principii", — și exprimând punctul de vedere în chestiunea Ardealului al partidului național de sub conducerea lui Maniu.

In pag. 19 a broșurii de care ne ...păm, se spune că „...Ardealul a ...totdeauna mai desvoltat, atât ...punct de vedere cultural, cât și ...n punct de vedere economic, ...t Principatele, MAI BINE ZIS ...CAT REGATUL, așa că noi, ...elenii, N'AVEM CE CAUTA ...REGAT".

...pag. 20 a broșurii citate se ...izează că „Noi, cei din Ardeal, ...FOST INTOTDEAUNA INDE...PENȚI DE CEI DIN REGAT ...U NE-A LEGAT DE EI, DIN NICI UN PUNCT DE VEDERE, NIMIC".

In pag. 22 și 23 aflăm că: „La dorul celor din regat de a stăpâni Ardealul, NOI AM RASPUNS INTOTDEAUNA CU O NESPUSA INDIFERENȚA; MAI MULT, NU NE-AM PRETAT NICIODATA să răspundem acestui dor. NOI NICIODATA NU NE-AM IDENTIFICAT NICI CU INTERESELE, NICI CU TENDINȚELE CELOR DIN REGAT..."

„In tot timpul acesta N'AM FACUT NICI O INCERCARE SA NE APROPIEM DE ROMANIA ȘI AM REFUZAT ORICE INCERCARE A ROMANIEI DE A NE CAȘTIGA DE PARTEA EI.. AM CONSIDERAT ARDEALUL CA FIIND AL NOSTRU ȘI AM CAUTAT SA-L MENȚINEM PENTRU NOI...", se declară fără înconjur în pag. 29.

Broșura tipărită după Unire de Maniu și clica lui, are o dublă semnificație. Pe de o parte stabilește că politica dusă de duetul Maniu-Vaida pe vremea dominației habsburgice a fost o politică de dușmănie față de frații de acelaș neam din „regat", iar pe de altă parte dovedește opoziția manife-

Horia Liman

(Continuare în pag. 4-a)

Cum a trădat Iuliu Maniu

(Continuare din pag. 1-a)

stată de Maniu faţă de „regat" şi faţă de Unire chiar şi în epoca următoare alipirii Ardealului la Patria-Mamă.

Două erau cauzele cari au determinat această atitudine: Iuliu Maniu, prin educaţia lui, era străin de realităţile româneşti şi nici nu se obosea şi nu era capabil să le cuprindă. Elev al unui liceu de inferioară calitate şi apoi student al Universităţii din Budapesta — una din cele mai reacţionare instituţii europene de cultură din acea vreme — a asimilat perfect educaţia primită dela profesorii săi, animaţi de un puternic spirit şovin şi de idei imperialiste, de subminare a unităţii popoarelor înconjurătoare şi de desnaţionalizare a lor. Nu ştim dacă elevul sau studentul Iuliu Maniu a fost încununat cu vreun premiu pentru aptitudinile manifestate de el, dar ceeace apare limpede din primul moment este faptul că el a ştiut să-şi apropie într'un mod desăvârşit spiritul în care a fost educat. Inapoiat la Blaj, devine avocatul unei mari bănci din acea localitate. Se menţine adică pe linia de gândire şi simţire adoptată în şcoala reacţionară din Budapesta, reprezentând cu zel interesele reacţiunii ardelene, deopotrivă română şi maghiară.

In toate vremurile, reacţiunea s'a înţeles, era unită, dincolo de toate rasismele şi diversiunile şovine pe cari le iniţia. Reacţionarii ardeleni, fie ei români sau maghiari, au pactizat întotdeauna, au lucrat mână în mână împotriva poporului chinuit şi oprimat. Avocatul marei bănci din Blaj, Iuliu Maniu, n'a reprezentat în Parlamentul budapestan al grofilor pe ţăranii sau muncitorii chirciţi de robie ai Ardealului, ci pe bancherii şi pe moşierii reacţionari ai Ardealului.

După cum am arătat în articolul nostru trecut, credincios politicei sale de trădare a intereselor poporului, Iuliu Maniu a lucrat întotdeauna pe două tablouri, deopotrivă anti-populare. Pe de o parte, faţă de lupta patrioţilor români pentru eliberarea de sub dominaţia habsburgică, el se manifesta în hotărît susţinător al imperiului austro-ungar. In acelaş timp, pentru a fi pregătit în eventualitatea unei prăbuşiri a balaurului habsburgic, îşi rezerva o platformă dela înălţimea căreia jinduia la stăpânirea absolută a Ardealului.

Iuliu Maniu dispreţuia şi ura „principatele", sau „regatul", cum îi spunea. Pentru el, „regatul" era un domeniu străin, după cum considera Ardealul ca o moşie proprie. Plictisit să pledeze pentru interesele magnaţilor româno-maghiari din Ardeal, îşi dorea el însuşi un înalt rang de magnat — şi bineînţeles, cel mai înalt rang, — iar pentru aceasta, Ardealul trebuia să-i aparţină în exclusivitate.

Explicaţia acestor tendinţe despotice, este uşor de găsit. Am spus că, prin educaţia şi temperamentul său, Iuliu Maniu se îndepărta de popor. El aparţinea unei singure puteri: aceea a clicei reacţionare pe care o reprezenta. Dominat de un orgoliu fără margini, stăpânit de dorinţa tiranică de a dicta şi de a fi ascultat, Iuliu Maniu se identifica cu aceia pe cari îi reprezenta şi în acelaş timp râvnea la bucuria de a stăpâni chiar şi clica reacţionară din mijlocul căreia ieşise.

Iată dece, el nu putea suporta „imixtiunea regăţenilor" în treburile Ardealului, chiar dacă printre „regăţeni" se aflau luptători cinstiţi cari doreau sincer desrobirea poporului român ardelean. Şi iată dece, din teama de a nu fi pus în umbră de aceşti adevăraţi patrioţi „regăţeni" — el, care a „apărat" Ardealul... înrolându-se în armata austriacă pentru a-i combate pe Aliaţi — Iuliu Maniu se despărţea de „regat", îl ura şi lupta împotriva lui. „FRUNTAŞII NOŞTRI, se spune în broşura tipărită de Maniu şi clica lui în anul 1922, ...NICI NU VOIAU SĂ AUDĂ DE O UNIRE CU EA (N. R. România) ŞI SE GĂSEAU FOARTE MULŢI, CARI TRAGEAU LA INDOIALĂ CA AM FACE PARTE DIN ACEEAŞ RASĂ, DIN ACELAŞI NEAM. Acest fapt reese dealtfel nu numai din obiceiurile noastre din datinile noastre, care se deosebesc atât de mult de acelea din regat, ci şi din cultura noastră specifică, dar mai ales din organizaţia noastră socială şi în chip bătător la ochi din deosebirea ce se constată între biserica noastră şi cea din regat..." (pag. 30).

Duşmănia împotriva României a clicei maniste se manifestă fără reticenţe şi ţelul urmărit este cu atât mai evident cu cât îl afirmă înşişi cei împricinaţi, atunci când declară ritos: „AM CONSIDERAT ARDEALUL CA FIIND AL NOSTRU ŞI AM CĂUTAT SĂ-L MENŢINEM PENTRU NOI". Pentru aceasta, Maniu şi complicii săi n'au omis nici o diversiune posibilă, în cadrul cârdăşiei criminale cu habsburgii, ca şi în vremea care a urmat alipirii Ardealului.

Trădarea lui Maniu faţă de Ardeal este cu atât mai gravă cu cât, datorită ei, a sprijinit războiul imperiului habsburgic. Iată ceeace vom arăta în articolul nostru viitor.

Horia Liman

In numărul de mâine: IULIU MANIU COMPLICE AL IMPERIALISMULUI AUSTRO-UNGAR.

13 Februarie 1945

116 117 116

B1

D-lui Col. Popovici cu rugămintea de a dispune verificarea

OPERAT LA FIŞE

N O T A

nota verificare

La naţionali-ţărănişti se vorbeşte că Iuliu Maniu, preşedintele partidului naţional-ţărănesc ar fi primit o scrisoare din partea lui Eduard Beneş fost preşedinte al statului Cehoslovac. In această scrisoare Beneş comunică lui Maniu să nu dispereze că situaţia actuală va trece şi democraţia va triumfa.

-----

16 FEB. 1945

BV.23

K.

~~117~~ 115

14 Februarie 1945
"D"

29713

N O T A

Cercurile gazetăreşti naţionaliste, în comentariile lor în legătură cu declaraţiile curagioase ale primului ministru şi atacurile împotriva F.N.D.-ului, spun că Maniu a jucat în rol însemnat.

Se afirmă că aşa zisul concediu de odihnă al lui Maniu, dela Sibiu, a fost un fel de scuză a acestuia, deoarece sunt unele indicii că el ar fi trecut granița şi a avut unele întrevederi cu persoane politice influente engleze.

Se dă un rol important acestuia în ce priveşte atitudinea curajoasă politică a Gen. Rădescu, care pe lângă comunicatul "celor trei" s'ar mai baza şi pe alte promisiuni făcute de anglo-americani, în sensul că ruşii nu se vor amesteca sub nici o formă în politica noastră internă.

------

118 116

15 Februarie 1945

STRICT-SECRET

OPERAT LA FIŞE

N O T A

In legătură cu evenimentele politice după discursul premierului român şi cu atacurile îndreptate împotriva lui Iuliu Maniu se deţine informaţiunile următoare, chiar din anturajul şefului naţional-ţărăniştilor:

- Iuliu Maniu nu va părăsi viaţa politică şi nici preşedinţia partidului naţional-ţărănesc.

- Iuliu Maniu va trece la acţiune politică, îndată ce Eduard Beneş va reveni dela Londra în Cehoslovacia şi cu care Iuliu Maniu este prieten personal. In aceleaşi cercuri se afirmă că prin Beneş, Iuliu Maniu şi-a asigurat sprijinul britanic pentru o apropiată acţiune politică de mari proporţii ce va fi opusă în coaliţie cu celelalte partide istorice, Frontului Naţional Democrat.

21.II.1945
Secția C. J
Bir. Politic
[illegible]

2923

20 Februarie 1945.
"E".

~~110~~ 117

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Intr'o convorbire dintre Vasiliu-Cluj și Iuliu Maniu, acesta s'a arătat foarte îngrijorat de viitorul României, mărturisind și decepția sa față de englezi.

Maniu a declarat că Transilvania nu se va mai putea alipi țării, deoarece Anglia nu-și mai poate ține angajamentele luate în acest sens.

N'ar avea nici o importanță cele două valuri cari s'au abătut asupra Ardealului de Nord, adică primul fiind retragerea ungurilor al doilea sosirea rușilor.

Aceste valuri au obligat populația să se retragă în munți, dar ea se va reîntoarce la așezările ei și situația în această privință se va restabili.

Va trece și comunismul, venind o epocă de individualism.

Este însă imperialismul rusesc, care va cuprinde toate popoare slave, acestea numărând aproape 300.000.000 de indivizi, deci mai puternic decât fostul imperiu roman.

Va cuprinde astfel țările slave : Cehoslovacia, Serbia, Polonia, Bulgaria, iar România și Ungaria vor rămâne în mijlocul lor ca două insule izolate în lumea slavă.

Aceste insule nu vor putea rezista valurilor mării slavilor și cu timpul vor dispare, vor fi înghițite. ./.

Dacă România s'a menţinut până acum, putându-se face şi unirea, aceasta s'a datorit echilibrului dintre marile puteri cari existau atunci în Europa.

Deoparte se afla Imperiul Francez şi acel German, de altă parte se afla Rusia.

Astăzi însă imperialismul rusesc nu are în faţă decât o Europă distrusă (Franţa, Germania, Italia) şi va putea domina astfel o bună parte din continent.

----

121 ~~121~~ ~~121~~

20 Februarie 1945

2923

Sursa: "Spiridon"

81

Declaraţiile Dlui Iuliu Maniu au fost tipărite, sub formă de manifest, - la tipografia "S.A.R.E.C.", adusă, se spune, anume din Ardeal, - şi vor fi distribuite pe stradă în cursul acestei zile.

ROMÂNIA LIBERĂ

21 FEB. 1945

FASCIȘTII ÎNCEARCĂ SĂ PROVOACE NOUI INCIDENTE

EVENIMENTELE DE IERI DELA MALAXA

ROLUL D-LUI IULIU MANIU

Eri după amiază la ora 3 jum. a fost convocată la Uzinele Malaxa adunarea generală, de către comitetul de fabrică.

In timp ce vorbea muncitorul V. Mauriciu, un grup de provocatori în frunte cu Mărculescu, inginerul Gherco Constantin și Bandoc Vasile au încercat să facă scandal, propunând desființarea vechiului comitet de fabrică.

Grupul de provocatori a venit desigur pregătit cu de toate, având până și urnele pentru noui alegeri inclusiv ștampilele de vot.

Conform procedeelor fasciste întrebuințate atât de des înainte și pe cari caută să le reînvieze acum, amestecând religia în chestiuni profesionale, huliganii au ales ca simbol de vot în favoarea lor crucea, fixând singuri pentru vechiul comitet un simbol tendențios.

Muncitorii în mare majoritate au respins încercarea de spargere a elementelor fasciste, cari au reușit să provoace scandal și alarmă.

La fața locului au venit în grabă 2 plutoane de jandarmi sub conducerea d-lui maior Diaconu.

Au mai sosit la fața locului d. [illegible]arcel Rotman dela ministerul [illegible]ncii, muncitorul Pătrașcu și d. [illegible]Iorgu Popescu magistrat militare a sigilat urna.

[illegible]e sfârșit a apărut d. [illegible]el de jandarmi E[illegible] care a declarat că a fost trimis de d.s general Antonescu, să vadă ce s'a întâmplat, în urma intervenției d-lui Iuliu Maniu.

Este clar că și la Malaxa — așa cum au încercat în alte părți fără succes — elemente fasciste încurajate și sprijinite de cercurile reacționare, fac tot posibilul pentru a provoca haos și dezordine.

Totul, dela urna de vot, dela ștampilele pregătite și dela jandarmii veniți în grabă, până la d. colonel Enescu trimis repede în anchetă la sugestia d-lui Maniu (nemulțumit probabil de eșecul uneltelor lui) arată că atacul încercat la Malaxa a fost premeditat.

Fasciștii și reacționarii ar dori desigur ca să vadă din nou în fruntea acestei importante uzine pe vechii conducători cari să saboteze producția conform intereselor lor.

Ca pretutindeni însă ei se isbesc și aci de majoritatea covârșitoare a muncitorimii conștiente cari nu-i lasă să-și facă jocul lor de unelte trădătoare ale interselor poporului.

Ceeace este însă de subliniat este faptul că și aici mâna conducătorilor reacționari din fruntea partidelor istorice se amestecă direct, în urmărirea acelorași scopuri antidemocratice.

Declarațiile [illegible]
fost tipărite, sub[illegible]
la tipografia "S.A.[illegible]
spune, anume din Ar[illegible]
distribuite pe stra[illegible]
zile.

23 Februarie 1945

V.103

OPERAT LA FIȘE

Divizia Specială Elvețiană, a primit ieri informații dela misiunile americană și engleză din București, că Dl. Maniu se bucură de toată simpatia și încrederea anglo-americană.

Cele două reprezentanțe aliate ignorează cu totul propaganda F.N.D. contra D-sale și chiar unele aluzii străine.

2923

~~121~~ 122 ~~124~~

OPERAT LA SE

B1

24 FEB. 1945

Cercurile național-țărăniste vorbesc de o intrevedere istorică pe care D. Iuliu Maniu a avut-o Joi seara cu un personagiu străin.

Intrevederea a fost in legătură cu evoluția situațiunii pe plan internațional și românesc.

Personagiul cu care s'a intâlnit D. Iuliu Maniu in casa Dlui inginer Petrașcu dela Soc. de Telefoane a sosit acum câteva zile din străinătate

După această intâlnire, D. Iuliu Maniu a declarat că are toate motivele să fie foarte satisfăcut de prevederile sale și de modul cum a evoluat situațiunea generală in ultimul timp.

123

PROCES-VERBAL

Astăzi 20 luna XI anul 1951,

Subsemnatul Nepreanu Z. am procedat la scoaterea filelor Nr. 125 din dosarul Nr. 2923 vol. 2 Partea I-a care au fost introduse la dos Nr. 31 vol. 4

Semnătura,
Z. Nepreanu

26 Februarie 1945

N O T A

Apropiaţii politici ai lui Maniu afirm că şeful lor le-a declarat,în legătură cu situaţia din F.N.D.,că este posibil să se producă în această organizaţie de coaliţie politică o importantă defecţiune.

Se precizează chiar că Petre Groza şi Titel Petrescu vor părăsi F.N.D.-ul.

Cercurile gazetăreşti afirmă că întrebându-l pe Petre Groza,acesta râzând le-a răspuns :

"Auzi domnule ce-au mai născocit".

Cercurile naţional-ţărăniste pun mult temei pe această defecţiune care ar pulveriza forţa combati ă a F.N.D.-ului.

------ D.

Observaţii

CENTRUL S I B I U

~~127~~ ~~128~~ 1~~07~~ Nr.773.-

2923

26 Februarie 1945

CIFRAT LA FIŞE

N O T A

Se anexează comunicatul lansat de partidul naţional-ţărănesc din Sibiu, în ziua de 25 Februarie a.c., ca manifest cuprinzând şi cunoscutele declaraţii ale D-lui Maniu făcute presei.-

.-.-.-.-.-.

Comunicat

Având în vedere că în județul Sibiu o bună parte din populația săsească a plecat cu trupele germane în retragere, iar alta parte a fost ridicată pentru a fi dusă la muncă, în urma cărui fapt, o bună parte din pamanturile acestora a rămas în părăsire, nemai având cine le lucra;

Considerând — pe de alta parte — că mai ales în actualele împrejurări, însămânțarea și o cât mai intensă cultivare a fiecărui petec de pământ este o chestiune de importanță capitală, trebuind depuse toate eforturile pentru buna aprovizionare a armatei noastre și a armatelor aliate, până la completa înfrângere a dușmanului;

Delegația permanentă a Partidului Național-Țărănesc din județul Sibiu luând în desbatere această chestiune, în ședința ținută în ziua de 21 Febr. 1945.

HOTĂREȘTE:

Să se intervină pe lângă Dl. Prefect al județului Sibiu, ca să ordone organelor agricole competente, să întocmească o situație exactă a acestor pământuri, în toate comunele din județ, cari pământuri să fie arendate agricultorilor români, capabili să le muncească în cele mai bune condițiuni, de preferință familiilor soldaților de pe front, văduvelor și orfanilor de răsboi.

Arenda de bază să fie fixată la o sumă egală cu venitul pământului respectiv, așa după cum este trecut în rolurile fiscale și să fie vărsată în favorul statului, după ridicarea recoltei.

Se deleagă D-nii Dr. Ioan Geleriu și Dr. Ioan Popa avocați, ca să întreprindă toți pașii necesari, pentru executarea acestei hotărîri.

Dr. IERONIM STOICHITIA
Președinte

Dr. Ioan Popa
Secretar

2923

Inainte de constituirea guvernului d. Petre Groza a avut o ultimă întreveeere cu d. Iuliu Maniu. Dsa a făcut un nou apel la d. Maniu să-i dea concursul. Faţă de refuzul dlui Maniu, lista întocmită de d. Petre Groza şi predată la Palat încă în cursul dimineţei a devenit definitivă, iar membrii guvernului au fost anunţaţi prin Preşedinţie că la ora 7 are loc depunerea jurământului.

130 128

~~130~~

2923

1 MART 1945

În ultima ședință a biroului național țărănesc, d.Maniu a anunțat că este de acord să treacă ramurei țărăniste a partidului conducerea destinelor partidului național-țărănesc. La rândul său d. Mihalache a fost de acord ca d. dr.Lupu să asume ,fără titlu oficial, conducerea intereselor partidului în actuala criză . D. dr. Lupu a vazut eri diminbeața pe d. Titel Petrescu cu care a discutat în numele partidului național țărănesc.

131 129

2 Martie 1945

"V" 104

131

2923

131

Legaţia Elveţiană este informată că Dl. Maniu ar fi comunicat intimilor săi pe ziua deeri, că D-sa se va retrage din politica militantă a ţării, probabil însoţit şi de un grup de amici personali, lăsând conducerea deocamdată unui comitet format din actualii vice-preşedinţi.

Urmare

~~132~~ 130

2923

D. consilier Bunaciu de la Tribunalul Popular a declarat eri ziariştilor că la Preşedinţia Consiliului s'au gasit o serie de documente cari compromit definitiv pe d. Iuliu Maniu. E vorba de unele documente în legătură cu activitstea dlui Maniu ca preşedinte de consiliu.

Aceste documente vor fic date spre publicare ziarelor comuniste.

29223

131

133

OPERAT IN FIŞE

3 MART. 1945

D. Dr. Aurel Dobrescu a anunţat că, D. Iuliu Maniu ar fi primit comunicarea din partea Dlui Eduard Beneş, preşedintele Cehoslovaciei.

Prin această comunicare D. Beneş il anunţa pe D. Iuliu Maniu că, in cursul voiajului său spre Moscova, se va opri la Bucureşti.

D. Iuliu Maniu işi pune mari speranţe in această luare de contact, care va prilejui explicarea atitudinii Dsale faţa de URSS.

Deasemenea se anunţă din cercurile naţional-ţărăniste că D. Beneş va semna impreună cu D. Iuliu Maniu un protocol prin care Cehoslovacia şi România se angajează in vederea unui acord de alianţă politică şi militară.

132

2923

~~134~~ ~~134~~

OPERAT LA FIŞE

87

3 MART. 1945

B1

D. Iuliu Maniu a anunţat pe D. Dinu Brătianu că, in ipoteza unui guvern Dr. Groza, va pleca in Ardeal şi va rămâne acolo mai mult timp.

Despre o plecare in străinătate a Dlui Iuliu Maniu in actualele imprejurări nu poate fi vorba.

Dsa este insă decis, in cazul in care criza nu se va rezolva in sensul deciziunilor dela Yalta şi s'ar forma un guvern cu ignorarea celor două partide mari democrate, să facă un demers pe lângă puterile aliate.

Memoriul Dlui Iuliu Maniu va fi trimis tuturor celor trei mari Naţiuni Unite.

Cu memoriul Dlui Iuliu Maniu ar urma să plece, in acest caz, D. Dr. Z. Filderman.

---

135 133 185

4 Martie 1945

B1 P 9923

OPERAT LA FIȘE

NOTA TELEFONICA

Ora. 14 15 -

Domnul Iuliu Maniu a fost atacat cu gloanțe de 3 indivizi, în timp ce eșea dela Dl.Ministru Leucuția.

Unul dintre atacatori a fost arestat.-

Transmite: Rares.

Primit funcționar de serviciu P. Artelnicu

EXAGERĂRI CARI S'AU DOVEDIT A FI REALITĂȚI

Apare tot mai evident faptul că schimbarea produsă în politica românească la 23 August n'a fost consecința luptei pe care ar fi dus-o elementele democratice românești. Cu excepția partidelor muncitorești care au activat intens pentru răsturnarea dictaturii, dorind aceasta cu toată sinceritatea, întreaga burghezie românească a susținut regimul lui Antonescu și n'a trecut la o *opoziție pasivă* decât în *momentul când înfrângerea hitleristă a devenit o certitudine iar România cel mai devotat aliat al Germanie, a fost pusă în situața de a plăti mârșăviile unui războı de jaf dus în ținuturile sovietice.*

E bine să precizăm acest lucru, altfel nu vom avea explicația simplă dar adevărată a celor ce se petrec astăzi. Nu știm din ce motive s'a sedimentat convingerea în unele straturi ale societății noastre că „românul e deștept" și că iese triumfător din toate împrejurările.

România a fost alături de Germania dealungul epocei de tristă glorie a celui mai nefast regim care este național-socialismul fără să fi fost nevoe de mari sforțări în adaptarea reacționarismului și huliganismului autohton la cel hitlerist. România a sărit alături de aliați, într'un moment când înfrângerea ei era fapt împlinit și în momentul neindoelnicei perspective a victoriei totale a Aliaților. Iar în cazul de față reprezentanții partidelor „istorice" n'au vrut să facă nici un efort pentru a răsplăti darul primit plocon la 23 August, pentru a răsplăti ertarea îngrozitoarelor fără-de-legi comise de brutele antonesciene pe teritoriul sovietic și împotriva populației evreești și spre a se adapta rolului pe care urmează să-l joace deacum încolo ca să se poată încadra în familia popoarelor pașnice și democratice — dacă vrea să rămână liberă și independentă.

Dimpotrivă, printr'o lipsă de tact, care descalifică până și pe ultimul „geniu" al politicianismului românesc, Iuliu Maniu, reacțiunea românească, într'un exces de naturaleță care-i va fi fatală, a ales cele mai brutale și mai neocolite căi de provocare și asasinat, căutând să reinvie vechiul mit legionar, în care se contopesc armonios ignoranța, inconștiența și bădărănia unei anumite părți a burgheziei românești.

Fără îndoială că sunt elemente intelectuale și burgheze în România, cari văd mai clar lucrurile, care au sesizat cursul evoluției generale de după acest războiu, aderând cu toata sinceritatea la mișcarea democratică. Dar acest curent n'a reușit să devină *reprezentativ*, n'a reușit să abată partidele „istorice" dela calea revenirii la vechile concepții și metode, n'a reușit să evite catastrofa spre care au împins țara, vulpoii șireți ai politicianismului românesc.

Desconsiderând poziția geografică a României, desconsiderând realitățile politice care înconjoară această țară, nedemoralizată de horcăitul sinistru și dezolant al fiarei hitleriste, reacțiunea românească a ridicat capul, sfidătoare, interpretând prudența și tactul mișcării muncitorești drept slăbiciune sau lașitate și n'a ezitat să tragă sabia, pentru a provoca un desnodământ care-i grăbește sfârșitul, ce ar fi fost poate mai îndepărtat sau cel puțin nu atât de dureros.

Ziua de 23 August a fost un fel de botez general. Peste noapte România a devenit democrată. Rezonanța cutremurătoare a cuvântului *hitlerist*, *fascist* sau *legionar*, făcea la început pe cei vizați, să aducă zeci de dovezi că au fost democrați sadea în toate timpurile și să acuze la rândul lor pe alții. Cu timpul însă s'au obișnuit și au pus stiliștii lor să ironizeze calificativele deve-

M. Levin

(Continuare în pag. 5-a)

EXAGERĂRI CARI S'AU DOVEDIT A FI REALITĂŢI

(Urmare din pag. 1-a)

nite „banale" de hitlerism sau fascism, înfăţişându-le drept „exagerări stupide" caracteristice celor ce aspiră la intronarea unei „alte" dictaturi. Tonul presei de stânga le irita gustul fin.

Ziarele partidelor „istorice", susţineau că legionarismul există numai în imaginaţia unor demagogi politici şi iată cum din „senin" apar bande înarmate, care maltratează şi asasinează muncitori paşnici, atacă sediile partidelor muncitoreşti, ard ziare democratice şi aruncă în aer...

Cum se face că la 6 luni după doborîrea dictaturii în România, toate provocările aparţin hitleriştilor, iar toate victimele muncitorilor? Simplă coincidenţă?

Rezultă clar că, în timp ce reprezentanţii burgheziei reacţionare româneşti, respingeau acuzaţiile „exagerate" ce li se aduceau, aceste acuzaţii erau reale şi că în spatele neutralităţiei manifestate, se lucra recee sistematic la regruparea nucleelor legionare, la înarmarea lor şi la [illegible] conştiinţei lor huliganice şi criminale.

Ceeace s'a petrecut în ultimul timp nu este ceva spontan, sau organizat în pripă, ci este rezultatul unei acţiuni intense subterane, care, la un anumit stadiu de pregătire, a permis ultimului „Moş Teacă" al huliganismului, să dea ordinele deschise, simulând — probabil din inspiraţia lì Maniu — că ar avea în spate pe Aliaţi, pentrucă — o ştim dintr'o îndelungată experienţă — zelul naţionalist al huliganilor români se aprinde numai atunci când proptelele celor mari sunt asigurate.

Astăzi, când o forţă uriaşă striveşte aceste ultime vestigii ale unui trecut infam, bandele însufleţite de către Maniu, prin Rădescu, Ilie Lazăr şi alţii, dispar înăbuşind orice murmur şi caută din nou să se strecoare printre oameni, într'o postură nevinovată de democraţi imaculaţi.

Dar cele petrecute în ultimul timp ne-au adus un folos neprecupeţit: *am luat cunoştinţă de tot dispozitivul de manevră al hitlerismului românesc, i-am descoperit resursele, elementele şi metodele.* De acum încolo înfrângerea sa totală va fi cu mult mai uşoară.

M. Levin

~~137~~ 135
~~137~~

2923

13.III.945

Amicii dlui Tătărescu afirmă că între primele preocupări ale şefului lor este şi acea a creărei unei situaţiuni de ilegalitate pentru actele viitoare ale dlui Maniu. Se vor da publicităţei o serie de documente compromiţătoare pentru d. Maniu şi în acelaş timp se va veni cu o măsură pentru punerea dsale în imposibilitate de a mai acţiona politiceşte.

2923

136

B1

13 Martie 1945
Sursa : Marin

N o t ă

In partidul naţional-ţărănesc se accentuează nota de pesimism constatatâ încă de acum o săptămână. Dl Maniu e tot mai pe faţă criticat chiar şi de persoane cari altădată îi erau total devotate. Circulă următoarea butadă. Dl Maniu ar fi spus că ruşii au făcut o mare greşală, punându-l în poziţia în care e mai tare: în opoziţie. Butada dovedeşte impresia amară provocată de recentele evenimente în partid.

138

	Observaţii

139 137 139

CENTRUL C L U J 2923   14 Martie 1945

B.1

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Din sursă serioasă suntem informaţi că in curârnd va avea loc o intâlnire intre Domnii I.Maniu şi Beneş,unde se va discuta situaţia atât din România cât şi din Cehoslovacia,care in prezent se prezintă identică;cu cea de la noi.

Cu această ocazie se va discuta un plan comun de luptă pentru adevărata "Democraţie"ce urmează a se introduce in aceste ţării.

Această intâlnire va avea loc cu consâmţământul Angliei şi a Americei.

138

~~140~~ ~~110~~

14 Martie 1945

2923

Dr. Maniu

NOTA

Riposanu Pamfil, de naţionalitate română şi confesiune greco-catolică s'a născut la 26 Aprilie 1913 în comuna Spinehi jud. Huniedoara, ca fiu al lui Aron şi Roza.

141

A satisfăcut serviciul militar, eliberându-se cu gradul de sublocotenent şi în prezent aparţine de Regimentul 4 Artilerie Grea.

La 12 Noemvrie 1941 este avocat definitiv în Baroul Ilfov.

In ziua de 21 Martie şi 9 Iunie 1939 a vizitat casa germană, unde a venit cu maşina Nr.8187 B.

Deasemeni, în ziua de 9 Maiu 1939 a vizitat Legaţia ungară.

In luna Octomvrie 1943 se afla concentrat la Sibiu, unde locuia la hotel "Boulevard".

In acest timp afirma faţă de prietenii săi că este în persepctivă să devină ginerile Domnului Petre Groza şi este în situaţia de a cunoaşte toată activitatea Domnului Iuliu Maniu.

Printre altele, faţă de aceleaşi cercuri, susţinea că în vara anului 1943 Dl. Iuliu Maniu a vizitat pe Dl. Petre Groza la moşia sa din judeţul Huniedoara, de unde chiar el personal l-a condus la diferite centre unde

a luat contact cu alţi amici politici.

A mai afirmat că Dl.Ilie Lazăr a fost trimis de către Dl.Iuliu Maniu în Transnistria pentru a studia organizarea agricolă din acea regiune.

Numitul,în diferite ocazii şi-a manifestat simpatii faţă de reginurile democrate,fiind văzut dese ori în Sibiu în anturajul D-lui Radu Stoichiţă, Zăvedei Barbu asistent universitar,dat în judecată pentru ideile sale de stânga şi procurorului Finţescu dela Tribunalul Sibiu.

Riposeanu Pamfil a făcut parte din Contenciosul Subsecretariatul de Stat al Romanizării,Colonizării şi Inventarului,pendinte de Preşedinţia Consiliului de Miniştri din Bd.Carol Nr.60 et.I.

In ziua de 23 Ianuarie 1944 a plecat cu maşina sa Nr.13308 B.dela Dl.Iuliu Maniu la Dl.Barbu Stirbei iar de aci la Dl.Stelian Popescu în Str.Dionisie Lupu Nr.10.

In Februarie 1944 căuta să influenţeze pe Dl.Iuliu Maniu şi Dl.Romulus Boilă spre a face intervenţii pe lângă organele competinte pentru eliberarea din închisoare a viitorului său socru Dl.Petre Groza.

2923

142 140

B1

N O T A

Nr. 5075 din 16 Martie 945

In cercurile apropiate d-lui Maniu se afirmă că în ziua de 15 Martie crt. reprezentantul diplomatic englez la Bucureşti a solicitat o audienţă d-lui Iuliu Maniu. D-l Maniu a răspuns prin un curier că acceptă bucuros, însă a sfătuit pe diplomatul englez să facă aceasta cu maximum de discreţie pentru a nu se expune la unele eventuale neplăceri. Auzind aceasta diplomatul englez s'a îmbrăcat în ţinută oficială diplomatică şi însoţit de 2 consilieri tot în ţinută, secondaţi de un număr de ostaşi poliţişti englezi, au venit la locuinţa D-lui Maniu, unde diplomatul englez a stat 2 ore, în care timp poliţiştii făceau pază pe stradă. După aceea a venit reprezentantul diplomatic american în aceiaşi ţinută şi însoţit deasemeni de poliţie americană care a stat 2 ore. Acest fapt este pus în legătură cu informaţia din NEWYORK difuzată în ziua de 16 Martie crt de Radio Londra după care Statele Unite au afirmat că guvernul Groza nu reprezintă toate partidele democratice şi că va fi necesară o întrevedere între oficialitatea Statelor Unite şi ale U.R.S.S. pentru a se soluţiona situaţia politică din România în sensul conferinţei dela Ialta. Cercurile naţional-ţărăniste conchid de aci că suntem în pragul unor evenimente mari.-

.-.-.-.-.-.-.-.

IULIU MANIU TRADATOR AL ARDEALULUI

Ce scrie istoricul Nicolae Iorga și ce ne arată istoria însăși

In viața politică, diversiunea joacă adeseori un rol însemnat. Pe ea se sprijină numeroase acțiuni — și nu odată diversiunile sunt create tocmai pentruca opinia publică, injectată cu virusul minciunii, să poată fi mai ușor mistificată. Războiul actual a spulberat multe prejudecăți și diversiuni. Mai rămâne să fie spulberate și unele mituri. Și aceasta nu poate întârzia.

Unul dintre aceste mituri mai este încă pentru unii Iuliu Maniu. O prejudecată deloc justificată, dar abil regisată, a determinat identificarea lui Iuliu Maniu cu Ardealul și lupta pentru libertate a poporului său. Cetățeni induși în eroare mai cred în această legendă, pentru că complicitatea unora a împiedicat destrămarea urzelei de minciună care s'a țesut în jurul mutului dela Bădăcin. Dar să vedem cum stau lucrurile.

Iuliu Maniu „reprezenta" populația românească din Ardealul subjugat, în Parlamentul dela Budapesta. In această calitate, era dator să susțină interesele acestei populații oprimate. Cum a făcut-o, se știe foarte puțin, pentrucă nu mulți au fost cei cari au îndrăznit să denunțe adevărul. In broșura lui Nicolae Iorga — „Istoria unei legende: Iuliu Maniu" — la care ne-am mai referit, se vorbește de o ședință a Parlamentului budapestan din Iulie 1906, unde față de insinuarea perfidă a unui grof maghiar precum că „România e mutilată", Iuliu Maniu „se apără că NU EL A SPUS". Lașitatea „apărătorului românilor ardeleni" nu se oprește însă aci. Iuliu Maniu nu numai că „n'a spus" că România e mutilată — evident, pentru a nu indispune pe grofii maghiari stăpâni ai Ardealului — dar a spus exact ceeace ar fi putut să le facă plăcere. „Puțină toleranță, a cerut el aceluiaș îngâmfat călău budapestan, și vă asigur pe d-voastră că niciunui Român, Slovac sau Sârb nu-i va veni în minte să privească nici în dreapta nici în stânga". (op. cit. pag. 13).

Așadar, este limpede. Pentru Iuliu Maniu — slugarnicul avocat al uneia dintre băncile cele mai de seamă din Ardeal — pământul ardelean nu era un pământ subjugat, poporul ardelean nu era un popor înrobit. Toată chestiunea se reducea la „puțină toleranță", pe care omul acesta uns cu vaselină o cerșea ca pe o favoare pentru una din cele mai oropsite populații depe întreg întinsul continentului. „Puțină toleranță" din partea călăilor stăpâni pe meleagurile ardelene — și Iuliu Maniu era de acord că poporul putea slugări mai departe pe pământul stăpânit prin teroarea baionetelor grofilor maghiari.

Dar dacă credeți cumva că manifestarea aceasta lașă este întâmplătoare, tot N. Iorga ne descrie o altă ședință a Camerei maghiare, unde Iuliu Maniu se arată foarte grijuliu față de suspiciunile unor deputați maghiari cu privire la „patriotismul maghiar" al nefericitei populații române din Ardeal. „Sîntem cu toată curățenia sufletului nostru FII CREDINCIOȘI AI ACESTEI ȚĂRI", asigură el vorbind în numele sutelor de mii de români muritori de foame, înlănțuiți în temnițe, înjugați la salahoria cea mai neagră pe moșiile grofilor budapestani.

„In ședința de la 28 Iulie 1906, scrie N. Iorga (op. cit. pag. 17), d. Maniu are în sfârșit prilejul de a vorbi clar despre „patriotismul" său. „Invectivele acestea — cer scuze pentru expresiunea — se îndreaptă în contra noastră totdeauna cu gîndul rezervat că noi nu suntem fii așa de credincioși și de buni ai acestei PATRII, după cum s'ar putea pretinde de la noi din punct de vedere etic și omenesc. Dați-mi voie să declar că impresia aceasta a d-voastră nu are nici o bază reală. Niciodată nu veți putea arăta vre-un exemplu din istorie în care să dovediți că noi NE-AM FI ALIAT O SINGURĂ DATĂ CU DUȘMANII ȚĂRII."

Iar Nicolae Iorga continuă: „Și, pentru a forța aprobarea ascultătorilor cari au întâmpinat ipocrita asigurare cu „zgomot, mișcare", el dă asigurarea formală: „Baza patriotismului nostru e că TRECUTUL NOSTRU E LEGAT DE ACEASTĂ ȚARĂ INTOCMAI CA ȘI VIITORUL NOSTRU... SUSȚINEREA UNGARIEI ȘI IN GENERAL A MONARHIEI AUSTRO-UNGARE ESTE O NECESITATE POLITICĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ, ATÂT PENTRU ROMÂNI CÂT ȘI PENTRU MAGHIARI. CONȘTIINȚA ACESTEI NECESITĂȚI ȘI SINCERITATEA SENTIMENTELOR ESTE PUNCTUL DE MÂNECARE AL ACTIVITĂȚII NOASTRE POLITICE... ȘTIM CĂ AICI SÎNTEM

Horia Liman

(Continuare în pag. 2-a)

Iuliu Maniu trădător al Ardealului

(Continuare din pag. 1-a)

IN UNGARIA ŞI CĂ ŢARA ACEASTA DIN PUNCT DE VEDERE AL DREPTULUI PUBLIC O RECUNOAŞTEM CA UNGARIE... MONARHIA ACEASTA, **şi Ungaria în cadrul acesta, ARE O MENIRE MARE... TRECUTUL NOSTRU E LEGAT DE ŢARA ACEASTA INTOCMAI CA ŞI SENTIMENTELE NOASTRE, ASPIRAŢIUNILE NOASTRE DE VIITOR VREM SĂ LE REALIZĂM AICI, IN UNGARIA, CERCÂND BAZE SIGURE IN ŢARA ACEASTA PENTRU DESVOLTAREA NOASTRĂ CULTURLĂ ŞI ECONOMICĂ."** (pag. 17-18).

Declaraţia aceasta, nu credem că ar mai avea nevoe de comentarii prea ample. Este clar că, în raport cu INVECTIVELE adresate românilor ardeleni — şi aţi observat că „marele luptător" îşi cere scuze „pentru expresiunea" aceasta — „reprezentantul" românilor ardeleni îşi permite să se considere şi să-i considere „fii credincioşi şi buni" ai „PATRIEI" austro-ungare de care românii ardeleni trebuiau — după dorinţa trădătorului Maniu — să fie legaţi prin TRECUTUL ŞI VIITORUL lor. Necesitatea „susţinerii Ungariei şi în general a Monarhiei austro-ungare" era, pentru trădătorul Iuliu Maniu, „o necesitate politică şi internaţională". Intr'o vreme când popoare întregi gemeau sub lanţurile grelei robii habsburgice, când patrioţi sârbi sau slovaci cinstiţi şi demni erau sfârtecaţi prin torturile cele mai cumplite, când adevăraţii patrioţi români gemeau în temniţele maghiarilor impilatori, luptau cu arma ascunşi prin pădurile depe crestele munţilor, sau treceau Carpaţii pentru a întări frontul luptătorilor din ţară, Iuliu Maniu îşi muia cuvintele în pomada unsuroasă a declaraţiilor de dragoste, înălţând — în locul protestelor împotriva inchiziţiei grofilor — cuvântul său de adeziune la crimele imperiului monstruos al habsburgilor, în care el — avocatul unei mari bănci din comitatul Albei inferioare — se simţea ca în propria lui patrie. Drepturile noastre asupra Ardealului erau exprimate în fraze ca aceasta: „Trecutul nostru e legat de ţara aceasta întocmai ca şi sentimentele noastre, aspiraţiunile noastre de viitor vrem să le realizăm aici, în Ungaria, etc., etc.".

Dar oare să fie întâmplătoare, această atitudine anti-românească, această cârdăşie cu duşmanii poporului ardelean? Răspunde, la această întrebare, însuşi Iuliu Maniu, atunci când declară grofilor că „niciodată nu veţi putea arăta vreun exemplu din istorie în care să dovediţi că noi ne-am fi aliat o singură dată cu duşmanii ţării". Afirmaţia aceasta, oricât ar părea de excesivă, corespunde perfect realităţii — cel puţin în ce-l priveşte pe Iuliu Maniu. Avocatul marei bănci din comitatul Albei inferioare considera într'adevăr România ca pe un duşman al patriei sale habsburgice atât de dragi împotriva căreia „nu s'a aliat niciodată cu duşmanii" ei. Pentru Iuliu Maniu, nu imperiul habsburgic era duşmanul de moarte al tuturor popoarelor din jurul său, ci acestea din urmă — aservite, jefuite, sfârtecate cum erau de tiranii austro-ungari — erau duşmanii Patriei lui Maniu, patria habsburgică.

Şi pentru a întări această sinceră a sa credinţă, nu numai că a luat poziţie împotriva celor cari înţelegeau să lupte pentru desrobirea Ardealului, dar S'A INROLAT VOLUNTAR IN ARMATA AUSTRO-UNGARĂ, DUPĂ INTRAREA NOASTRĂ ÎN RĂZBOI, CERÂND SĂ FIE TRIMIS SĂ LUPTE PE FRONTUL ITALIAN.

Este Iuliu Maniu un trădător? Credem că lucrul acesta este demonstrat. Dar dacă mai este totuşi necesar să exemplificăm, o vom face. Iuliu Maniu ne furnizează cu generozitate — este singura lui generozitate — suficiente probe împotriva lui. I le vom restitui. Dar, spre deosebire de el, folosind metoda actului public — şi nu şerpuind prin subteranele ipocriziei.

Horia Liman

In numărul viitor: CUM A TRĂDAT IULIU MANIU (Un document senzaţional din anul 1922).

2923

144 142

OPERAT [illegible]

MART. 1945

D. Iuliu Maniu a fost înştiinţat despre intenţiunea cercurilor diriguiteare sovietice de a nu mai exercita cenzura presei.

Comisia de control sovietică intenţionează adică să renunţe la acest rol, atribuit prin convenţia de armitiţiu.

Cenzura presei şi toate măsurile priviteabe la presă ar urma să revină numai guvernului român, in care ruşii ar avea acum deplină incredere.

Deasemenea şi alte instituţii asupra cărora comisia de control aliată (sovietică) avea amestec, vor trece numai sub controlul guvernului român.

ŢII:

MENTE:

Gura
Bărbia
Urechile
Semne particulare

tivul internării:

145 143

2973

20 Martie 1945

20. 3. 1945
Şef

OPERAT LA FIŞE

NOTA
==========

Din informaţii:

Printre funcţionarii Diviziei Speciale Elveţiene, circulă svonul că Sovietele ar intenţiona să aresteze pe Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu.

2923

144

101

20 Martie 1945
Sursa : Marin

N o t ă

Demisia Dlui Iuliu Maniu dela preşedinţia partidului naţional-ţărănesc a fost o simplă lovitură de teatru, menită să aibă un efect de bombă în străinătate.

146 146

28 MART. 1945

B. 1

147 145 ~~147~~

2925

OPERAT LA FIȘE

Notă

25 Martie 1945

Aflu dintr'o sursă autorizată că d-l. Iuliu Maniu, a declarat unor intimi ai săi, că trebuie pentru moment să nu pretindem nici un fel de revendicări, deoarece anglo-americani, nu ne vor da nici un fel de ajutor atât timp cât U.R.S.S. se află în plină ofensivă împotriva Germaniei.-

D.sa a mai adăugat că cu toate incidentele ivite și care se vor mai ivi, anglo-americani, nu vor face nici un gest pentru moment.-

x 33

Șeful Grupei,
Certific semnătura:

Semnătura

Am luat cunoștință de motivul i

SEMNALMENT

MUTAȚII

27.III/45
Bi

290

146

26 Martie 1945
Sursa : Marin

Notă
================

Se pare că motivul adevărat pentru care Dl Iuliu Maniu s'a mutat din str.sfinţilor în Bulev.Schitul Măgureanu 19 (la Dl Aurel Leucuţia) nu este în legătură cu fissura rotulei piciorului,ci este teama de un atentat.

~~148~~ ~~148~~

149 147 149

2923

27.III.1945

OPERAT LA FIŞE

N O T A

D-l IULIU MANIU, de-şi nu iese din casă totuşi pentru ţinerea în permanenţă, a legăturilor cu viaţa politică, se serveşte de serviciile D-lor Leucuţa, Cezianu, avocat fost director de cabinet la M.E.Naţionale, şi avocatul Coposu, nepotul său.

==========

Xenofon

2923

K. 150 178 180

30 Martie 1945

OPERAT LA FIȘE

Fixarea domiciliului lui Vaida - Voevod, deşi era cunoscută de cercurile naţional-ţărăniste chiar din momentul arestării, a provocat surpriză în aceste cercuri, deoarece se tem că ar putea fi arestat şi Iuliu Maniu.

La un moment dat, aceste cercuri au lansat svonul că ar fi fost arestat chiar Maniu, pentru a putea pipăi pulsul opiniei publice.

Se afirmă printre naţional-ţărănişti că - în cazul ecentualităţii acesteia - conducerea naţional-ţărănistă ar putea conta efectiv atât pe un sprijin din afară, dela Englezi şi Americani, cât şi pe sprijinul masselor, care ar trece la o acţiune directă de violenţă, mai ales Ardelenii, întrucât Iuliu Maniu reprezintă încă simbolul Ardealului şi se bucură de o foarte mare popularitate în massa românească.

In legătură cu aceasta arestare şi pentru a cere directive, V. Solomon, fost ministru naţional-ţărănist, secretar general adjunct al partidului, s'a prezentat ieri dimineaţă lui Iuliu Maniu, care l-a îndemnat să aibă răbdare că »totul se va schimba în curând».

IUTAŢII:

EMNALMENTE:

Gura

Bărbia

Urechile

Semne particulare

ă de motivul internării:

151 179

2943

B1

30.III.1945

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Din anturajul maniştilor se difuzează următoarele :

Pentru siguranţa personală a lui Iuliu Maniu, prietenii săi l-au sfătuit să se pună la adăpost, deci se spune că ar fi adăpostit la Legaţia Engleză, - având ca emisari pe Leucuţia fost Ministru şi pe nepotul său Coposu.

=======

2923

"K".

2 Aprilie 1945

In cercurile n.ţ. din jul lui Iuliu Maniu şi Gh. Popp se obse vă în ultima vreme o oarecare febrilitate de acţiune.

Această acţiune poartă de astă dată caracteristica clandestinităţii şi pentru aceasta este circumscrisă numai la membrii tineretului ardelean. Astfel în cursul săptămânii au avut loc,la Domnul Ghiţă Pop acasă două întruniri în care s'a hotărît:

a) Inceperea unei acţiuni cu material de propagandă în Ardealul de Nord,sub conducerea lui Roxin şi Dănilă Popp,ambii locuind încă în Bucureşti,până în prezent;

b) Inceperea unei acţiuni de propagandă verbală în Bucureşti condusă de Dr.Cozman;

c) Intocmirea unui buletin de informaţiuni,care să fie tras la Gestetner şi care urmează să fie întocmit de Dl.Ghiţă Pop şi răspândit de tineretul din jurul său;

d) O mai atentă luare de contact cu studenţii şi în special cu acei dela Medicina Veterinară,unde lucrează studentul crescut de Maniu şi fost şef de cabinet la Ministerul Cultelor,al Domnului Gh.Pop.

Toată această activitate este făcută cu scopul nu de a câştiga simpatii în massele populare sau de a contracara acţiunea F-N.D.-ului,ci pentru a constitui dovezi de activitate în rapoartele săptămânale pe care partidul le trimite prin reprezentanţele

./.

anglo-americane, guvernelor respective.

In cadrul acestei tactici s'a hotărât organizarea pentru ziua de 5 Aprilie la Carul cu Bere în sala de jos, a unei mese comune de circa 100 persoane, la care să ia parte membrii tineretului manist şi care să fie prezentată Anglo-Americanilor ca masa şefilor de sectoare anti-fenediste.

In ceiace priveşte propaganda scrisă în Ardealul de Nord, Dănilă Popp a reuşit să tipărească două broşuri, una conţinând declaraţiile dela Sibiu, făcute cu ocazia Anului Nou, cum şi declaraţiile asupra situaţiei politice dela 22 Februarie, ale lui Maniu, iar a două broşură conţinând scrisorile către Ion, publicate în Dreptatea Tăranilo a lui Costică Hagea. Aceste broşuri se află depozitate o parte la Clubul dind str. Clemenceau şi altele la Dănilă Popp şi Roxin, acasă.

Ele vor fi trimise prin curieri la Cluj, începând dela 2 Aprilie.

Se pare că tineretul regăţean este în mod evident influenţat de acţiunea lui Anton Alexandrescu şi mai ales de plecarea survenită eri a lui Mazilescu, Modoran şi Schileru.

Un simptom este contactul intervenit ieri şi azi cu Dr. Staicu dela Economia Naţională, din Grupul Mazilescu, care nu a plecat încă din partid şi ceilalţi regăţeni rămaşi în partid, adică Roşca, Gheorghiu, Gh. Stănescu, Frăţilă, Vandora, Manole, cari au hotărât o imediată acţiune de clarificare în partid pentru a le da probabil putinţa să găsească, prin protestele lor, formula morală pentru a se rupe de partid.

2963

~~154~~ 152 ~~154~~

OPERAT LA ...

Hotărârea Dlui Iuliu Maniu de a se retrage dela şefia partidului naţional-ţărănist este sinceră, a declarat D. Ghiţă Pop.

D. Iuliu Maniu nu vrea să fie socotit răspunzător de o eventuală ruptură din partid, care s'ar produce din cauza cramponării sale de şefie.

In consecinţă de Luni diminiaţa se anunţă că D. Iuliu Maniu va persevera in demisia sa dela şefie pe motiv de boală.

Sedinţa delegaţiei permanente se va intruni cu certitudine săptămâna aceasta pentru a lua in discuţie şi rezolva definitiv problema şefiei.

---

155 153 155

6 Aprilie 1945

2923

Sursa Spiridon

OPERAT LA FIŞE

In unele cercuri politice se vorbeşte de o scrisoare pe care ar fi trimis-o Dl. Iuliu Maniu D-lui Beneş.

S. I.
Centrul P. 392/B

Nr. 3792
6 APR. 1945

B1 7 APR. 1946

N O T A

Politice

Urmare la nota noastră Nr.3773 din 5 Aprilie 1945, anexat se trimite manifestul intitulat "Dl. Iuliu Maniu despre problemele la ordinea zilei ", care din eroare nu a fost anexat la nota de mai sus.-

====.====

COMUNICAT :
- Secția C.I.

A N E X E A :
1 manifest

NAȚIONAL ȚĂRĂNESC din Prahova

D. IULIU MANIU

despre p[roblemele] la ordinea zilei

Președintele Partidului Na[țion]al-Țărănesc vorbește presei. -- „O Români[e] liberă și independentă, alături de Marii Noștri Aliați". -- [F.] N.D. Transilvania de Nord. -- „Gărzile" și Sindicatele. -- Reforma agrară. -- Situația magistraturii. -- [C]ine sabotează reformele democratice? -- F. N. D. încurajează anarhia și promovează dictatura!

D-l Iuliu Maniu, președintele Partidului [N]ațional-Țărănesc a primit aseară pe reprezentanții [pr]esei și pe corespondenții ziarelor străine, cărora le-a fă[cut] următoarele declarații:

Am citit cu mare atențiune și cu [d]eosebită mirare comunicatul F. N. D., cu privire [la] Conferința din Crimeea. Rar mi s'a întâmplat [să] văd o conducere oficială a unei înjghebări poli[ti]ce, acu-

...rănesc

...ice, pentru a exploata, în mod cu totul fals, semnificați[a] [acest]ui act ...ă atât de mare. Mărturisesc că nu am putut înțelege îndrăzneala, ... viața noastră politică, cu care o fracțiune din guvern ca[lom]niază ...iliu, respectat de toată lumea, — fără ca această fracțiun[e] să în- ...aceluia, la cârmuirea vieții de stat.

...ejuită și de contrastul izbitor dintre cuvintele răsunătoarele co- ...itice ale așa zisului F. N. D.

...le și injuriile conducerii F. N. D.

...tidul Național Țărănesc, care a inițiat și a dus, la început si[ngu]r, lupta ...ărui sateliți, în frunte cu d. Gh. Tătărăscu, F. N. D. îi apăsi și îi o- ...lomnia și a împroșca cu noroiu Partidul Național Liberal, care luptat ...ii române; a caracteriza în mod veninos drept reacționar pe [g]eneralul ...i de miniștri, singurul dintre oamenii neangajați organic în[n]ăltoarea ...găritorilor onoarei naționale sacrificându-și până și liberta[tea], este o ...orice om care nu și-a pierdut încă, cu totul memoria și bu[na] credință. ...n comunicatul publicat în ziarele din 17 Februarie crt. s'[a] spus pă- ... El și-a arătat deschis deplina sa recunoștință și completa [a]deziune,

...ia Partidului Național-Țărănesc

...are nevoie să-și afirme sentimentele și metodele sale d[em]ocratice. ... din prezent îl scutesc de aceasta. Un partid care, prin [ara]mura sa ...col trei revoluții sociale și politice, — trei revoluții în s[co]pa demo- ...evoie să se explice prin fraze sforăitoare. Un partid [ca]re a inițiat ... 1944, pentru emanciparea României de sub teroarea hitl[eri]smului și ...ra din colaboratorii și ocrotiții de astăzi ai F. N. D., nu are nevoie ...reacționar și că ar ocroti vestigii hitleriste și fasciste în rândurile ...dului au luptat pe față împotriva acestor molime, c[hia]r în prezența ...lui, — iar din rândurile sale au căzut atâția oameni jertf[ă] convin-

...ficat de democrație, dela democrați improvizați și adesori de o- ... direct fascistă. In toiul luptei împotriva hitlerismului, acu[m] doi ani, ...vorbit Președintelui Republicei Cehoslovace, d. Eduard [B]eneș, cu ...ică și antifascistă, împrejurare pe care d. Beneș a comuni[ca]t-o pre- ...re loială și cinstită, cum pot să mă atingă svârcolirile ne[pr]incioase ...ure.

...a în discuție cu calomniatorii mei, cum nu am stat de vorbă cu ei ...eptate acum împotriva partidului, iar eu, în calitate de pre[șe]dinte al ...ă.

...sabotează reforma agrară și încurajează anarhia!

...e a calomnia pe alții, ar avea mare nevoie să dovedească c[u] fapte ... și pentru libera exprimare a voinței cetățenești. E[i] săvârșe[sc] însă ...pre exemplu:

... fostul său ministru de interne, d. N. Penescu, în timpul sc[ur]t cât ...oectul pentru pregătirea și organizarea **alegerilor comunale** ... care ...ând în acest sens, de îndată ce a fost constituit guver[nul] ... colabo- ...**at însă permanent această lucrare,** care nici pâ[nă] astăzi nu a ... de Miniștri.

...sterului Agriculturii un proect complect **pentru realizarea [im]ediată a** ...conizată de noi este cristalizarea ideilor programatice a[le] [pa]rtidului ...ele permanente ale țărănimii române. Dar reprezentanții [F. N.] D au **...reformă,** pregătită de Partidul Național Țărănesc prin [re]tra[ge]rea lor ...ară a Ministerului.

...insistat ca guvernul să schimbe prin mijloace legale, pe toți p[refe]cții și ...riale și pe cei care erau simpatizați ai acestor regimuri defunc[te] Fron- ...te eforturi. Dar în schimb, prin acte de dezordine și desmăț ... ...r să poruncească altor sute de mii de oameni de altă părere, ...mpus ...c îndreptățiți să reprezinte nici guvernul, nici obștea cetățenilor.

...ezarmarea gărzilor F. N. D.

...stăruit să se procedeze la **dezarmarea totală și complectă ... ceta-** **... la guvern de îndeplinirea strictă a acestor operațiuni.** ... F. N. **...însă nu putem admite ca agenții F. N. D., slujindu-se [de] arme** **...entru a servi în lupta comună contra hitlerismului,** — p... noi ...fost nevoie de ele, — **să întrebuințeze aceste arme pentru [e]xer-** **...ori chiar faptică, asupra cetățenilor liberi și asupra ...**

Libertatea sindicală

...pe aceiași consecventă linie democratică a insistat **pentru alcătuirea** **...vot secret.** Reprezentanții F. N. D. văzând însă, după câteva alegeri ...ber și democratic duce la **totala lor înfrângere în sindicate** și au î... ...orice libertate, impunând sindicatelor un regim de severă tiranie ... ...tice de manevră.

Libertatea presei

..., de acord cu Partidul Național Liberal, **vrea o presă liberă** ; luptă ...ar adepții F. N. D. pun în funcțiune cenzura sui-generis a muncitorilor ...atea scrisului și a răspândirii ideilor dictate de conștiința cetățenilo[r] ...atea scrisului și a răspândirii ideilor ... chiar în vreme când ...atât mai curioasă, cu cât aceiași muncitori tipografi, ...u au înțeles să aplice o măsură similară pamfletelor hitleriste și [fa]sciste, ...oseau din partea conducătorilor, ordine în acest sens.

...D. și sistemul reprezentativ legal

...vorbesc niciodată despre parlamentarism și sistemul reprezentativ co[ns]tituit ... fără nici un temei real, de „voința poporului", neconstituită în organiza[ți]e de ... infime minorități, exercitată asupra adevăratei voințe obștești prin ... ...re a „voinței poporului" în favorul F. N. D., este cu atât mai condamnabilă ... cât ...dit, decenii dearândul, legătura lor sufletească nesdruncinată cu massele p[op]ulare ...a acestor legături cele mai de seamă înfăptuiri ale glorioasei noastre [rev]oluții

anarhie. Anarhia și înscenările prin surprindere, împotriva ordinei publice legal constituite, nu însemnează însă democrație, ci negarea însăși a ideii de stat democrat.

Pentru demnitatea magistraturii

Partidul Național Țărănesc este împotriva anarhizării magistraturii. El detestă toate legiuirile trecute prin surprindere și fără discuție meritorie, cu insistența miniștrilor F. N. D., în Consiliul de Miniștri, care tind să răpească cele mai importante atribute ce asigură demnitatea și imparțialitatea acestui corp select, pe care se întemeiază organizația modernă a unui stat democratic civilizat inamovibilitatea și stabilitatea. Partidul Național Țărănesc au poate concepe actualizarea și permaeentizarea abuzului de esență pur dictatorială, după care slujitorii dreptății publice, numirea și promovarea lor că fie puse la discreția arbitrară a unui ministru. Partidul Național Țărănesc a cerut insistent **revenirea imediată la inamovibilitatea și stabilitatea magistraților** și înlăturarea acelor dispozițiuni din legea pentru organizarea magistraturii, care lezează principiile moderne democratice, ce trebuesc să stea la temelia unei bune organizații judecătorești, pentru timpurile prezente. Datorită însă rezistenței manifestate de reprezentanții F. N. D. din guvern, precum și împrejurării că promisiunile repetate ale acestora, făcute în Consiliul de Miniștri, nu au fost respectate, aceste reveniri preconizate de partidul nostru nu au putut fi realizate.

Proprietatea individuală

Partidul Național-Țărănesc esie pentru proprietatea individuală, concepută însă ca o funcțiune socială, atunci când ea are de obiect mijloacele de producție. De aceea el a prezentat țării un proect de reformă agrară, care condiționează menținerea proprietății până la 50, respective 30 ha., de punerea ei în valoare potrivit unui plan elaborat de stat; și de aceea a prevăzut în programul său anumite etatizări.

Transilvania de Nord și F. N. D.

Partidul Național Țărănesc conștient de drepturile imprescriptibile ale României asupra Ardealului, recunoscute de către Marii noștri Aliați, nu poate decât să înfiereze atitudinea F. N. D., care protejează minoritatea maghiară, cunoscută ca reacționară, recent convertită la o aparentă democrație și înlesnește acestei minorități posibilitatea de a avea cuvânt hotăritor în problemele Transilvaniei de Nord, împotriva voinței majorității covârșitoare a populației românești, ceeace nu este deloc democratic. O dovadă peremptorie a acestei stări nefirești este faptul că, datorită sprijinului dat de către reprezentanții locali ai F. N. D., care dețin astăzi, în mod provizoriu unele funcțiuni publice. — Universitatea maghiară poate să funcționeze la Cluj, în timp ce Universitatea românească nu se poate deschide, iar funcționarii maghiari numiți de guvernul unguresc-hitlerist, cari au primit poruncă statornicită în armistițiul dintre U. R. S. S. și Ungaria, să părăsească teritoriul românesc, continuă datorită aceleiași protecțiuni a F. N. D., să rămână în Transilvania de Nord.

Porunca de căpetenie: războiul contra Germaniei

Partidul Național-Țărănesc consideră de esențială obligația țării noastre **îndeplinirea strictă, loială și completă a condițiunilor prevăzute în Armistițiul încheiat cu Națiunile Unite.**

Partidul Național-Țărănesc este ferm hotărât ca țara să ducă până la capăt, cu elan și vigoare mereu sporită, războiul de eliberare împotriva Germaniei hitleriste, alături de glorioasele armate sovietice și de Aliați, până la completa desființare a fascismului și hitlerismului și a tuturor forțelor puse în slujba lor. In vederea realizării acestui înalt și cel mai de seamă comandament al ceasului de față, partidul național-țărănesc având datoria de a acționa pe toate tărâmurile, condamnă sabotarea din industriile naționale de războiu, încurajată și organizată, din interese meschine politice, de către exponenții teroriști ai F. N. D., împotriva tuturor avertismentelor date de către autoritățile în drept. Constată cu forțarea muncitorilor de a părăsi lucrul și a risipi fără rost timpul prețios ce trebuește închinat muncii constructive, spre a servi combinațiile secrete ale conducerii F. N. D., este păgubitoare pentru economia națională și pentru efortul nostru de războl și determină o simțitoare scădere a producției noastre.

Epurația și pedepsirea vinovaților

Partidul Național-Țărănesc cere cu fermitate curățirea aparatului de stat de elementele fasciste și hitleriste și pretinde ca epurația să se înfătuiască fără întârziere. Cere de asemenea să fie sancționați toți criminalii de răsboiu și cei vinovați de dezastrul țării, precum și cei care au colaborat sau înlesnit introducerea regimurilor de dictatură și orientarea oficială a țării lângă Germania, fără să fie exceptați acei cari, vinovați fiind, au fost luați sub ocrotirea politică a F. N. D.

O Românie liberă și independentă!

Partidul Național-Țărănesc este un partid monarhic constituțional și democratic, sincer credincios, loial și adânc recunoscător M. S. Regelui Mihai, — prin al Cărui curaj și bărbăție s'a putut realiza schimbarea dela 23 August 1944.

Partidul Național-Țărănesc este pentru libertatea și independența țării românești, traducând în modul cel mai riguros în viața practică de partid, această tendință. Nu tot același lucru se poate spune despre F. N. D. Acesta tolerează manifestări contrarii din partea membrilor săi. Date fiind aceste manifestări, cu care mentalitatea democratică a poporului român nu se poate împăca, nu înțelegem mirarea și enervarea F. N. D., pentru rezistența categorică pe care i-o opune Partidul Național-Țărănesc. Pentru aceleași motive, acțiunea de recrutare a ardelenilor, întreprinsă de F. N. D. nu poate să progreseze ci trebue să se resemneze cu declarațiide adeziune ale unor „intelectuali" cari au aderat pe rând la toate regimurile dictatoriale.

Partidul marilor înfăptuiri

Partidul Național-Țărănesc este un partid istoric, în sensul că este strâns legat de tradiția neamului românesc și de aspirațiile lui naționale, sociale și culturale. El este un partid istoric, pentrucă a contribuit hotărâtor, în decursul existenței sale istorice, la cele mai însemnate acte, care au devenit pietre de hotar în evoluția statului român. Dar el nu este un partid istoric în sensul că ar sta pietrificat asemenea unui obiect din vitrina unui muzeu. El evoluiază cu progresul omenirii, elimină din gândirea și ființa sa tot ce este învechit sau retrograd și adoptă și înfăptuește, cu o viguroasă putere de asimilare, tot ce rezultatul națiunii de progres a omenirii. Pentru acest motiv el a fost cel dintâiu și la un moment dat eu am fost singurul care, în numele lui, am purces pe față la luptă împotriva hitlerismului și ... și împotriva angajării armatei române în aventura catastrofală din Rusia alături de ... fascistă ... calitate de reprezentant al Partidului ... pentru ruperea relațiunilor noastre cu ... împotriva lui Mussolini, purtând în ... externe oficiale a țării, orientată la cat în Parlamentul României, cuvântul împotriva și neîmpăcată în contra politicei ... dului Național-Țărănesc o luptă continuă și dirijată de sateliții lui, astăzi protejați de F. N. D. ordinul Regelui Carol II, alături de Germania, și ...

Recunoștința aliaților!

In ce privește hotărârile luate la Conferința din Crimeia suntem în deosebi adânc recunoscători celor trei mari bărbați ai omenirii, cari au afirmat voința lor de a menține pacea în Europa și între popoarele ei, cu ajutorul unei instituții superioare internaționale, și a unor guverne ieșite din alegeri libere, care să reprezinte în mod autentic voința mulțimii. Până când vom putea face în țara noastră aceste alegeri pentru parlament, trebue să tindem să facem cât mai curând alegeri pentru buna gospodărie a comunelor și județelor.

Dorința noastră cea mai sinceră este ca refacerea vieții administrative locale să se înfăptuiască în mod legal și nu prin manifestații ireproșabile și primejdioase. Noi vrem ca reforma agrară să se facă imediat prin măsuri legale, drepte și controlate de autoritățile statului, iar nu prin samavolnicie și teroare. Noi nu putem îngădui proceduri ca acele inițiate și glorificate de F. N. D., prin care se distribue în mod arbitrar pământuri și inventarii agricole, fără nici un sistem, după bunul plac al agitatorilor. Prin astfel de măsuri susținute și încurajate de F. N. D., se distrug unități economice de mare valoare, se sabotează economia națională și se face imposibilă producția, atât la proprietari, cât și la țărani. O asemenea anarhie economică nu poate să producă decât foamete și să împiedice în acelaș timp alimentarea armatei de pe front.

Partidul Național-Țărănesc și Evreii

Am lămurit cred suficient, vederile mele și ale partidului Național-Țărănesc. In acest fel se va pricepe mai ușor cât sunt de calomnioase și de netemeinice insinuările F. N. D. și ale presei lui îndreptate contra partidului pe care-l prezidez. Se va pricepe că afirmația acestora ... Național-Țărănesc ar fi animat de sentimente antisemite este o absurdă calomnie. Căci se ... însumi, în vremuri de mare ...

Situația magistrat[illegible]

D-l Iuliu Maniu, președintele Partidului Național-Țărănesc a primit aseară pe reprezentanții [illegible]sei și pe corespondenții ziarelor străine, cărora le-a fă[illegible] următoarele declarații:

rănesc

Am citit cu mare atențiune și cu [illegible]osebită mirare comunicatul F. N. D., cu privire [illegible] Conferința din Crimeea. Rar mi s'a întâmplat [illegible] văd o conducere oficială a unei înjghebări poli[illegible]e, acu- ce, pentru a exploata, în mod cu totul fals, semnificația [illegible] act atât de mare. Mărturisesc că nu am putut înțelege ind[illegible]neala, viața noastră politică, cu care o fracțiune din guvern ca[illegible]niază liu, respectat de toată lumea, — fără ca această fracțiu[illegible] să în- celuia, la cârmuirea vieții de stat. juită și de contrastul izbitor dintre cuvintele răsunătoar[illegible]le co- itice ale așa zisului F. N. D.

[illegible]e și injuriile conducerii F. N. D.

[illegible]idul Național Țărănesc, care a inițiat și a dus, la început si[illegible]r, lupta [illegible]rui sateliți, în frunte cu d. Gh. Tătărăscu, F. N. D. îi apăsi îi o- [illegible]omnia și a împroșca cu noroiu Partidul Național Liberal, care luptat [illegible] veninos drept reacționar pe [illegible]eneralul [illegible] caracteriza în [illegible] dintre oamenii neangajați organic in altoarea [illegible] de miniștri, singurul [illegible] naționale sacrificându-și până și liberta[illegible] este o [illegible]găritorilor onoare[illegible] pierdut încă, cu totul memoria și bu[illegible] credință. [illegible]rice om care nu și-a [illegible] în ziarele din 17 Februarie crt. ș[illegible] spus pă- [illegible] comunicatul publicat [illegible] deplina sa recunoștință și completa [illegible]deziune,

[illegible]a Partidului Național-Țărănesc

[illegible]re nevoie să-și afirme sentimentele și metodele sale d[illegible]ocratice. [illegible] din prezent îl scutesc de aceasta. Un partid care, pri[illegible]mura sa [illegible]col trei revoluții sociale și politice, — trei revoluții în s[illegible]a demo- [illegible]evoie să se explice prin fraze sforăitoare. Un partid [illegible] inițiat [illegible]1944, pentru emanciparea României de sub teroarea hitl[illegible]ului și [illegible]a din colaboratorii și ocrotiții de astăzi ai F. N. D. nu [illegible] nevoie [illegible]reacționar și că ar ocroti vestigii hitleriste și fas[illegible] [illegible]ndurile [illegible]ului au luptat pe față împotriva acestor molime, [illegible]hiar [illegible]prezența [illegible]ui, — iar din rândurile sale au căzut atâția oameni [illegible] convin-

[illegible]ficat de democrație, dela democrați improvizați [illegible]sori de o- [illegible] direct fascistă. In toiul luptei împotriva hitlerismul[illegible] doi ani, [illegible]vorbit Președintelui Republicei Cehoslovace, d. E[illegible] Beneș, cu [illegible]că și antifascistă, împrejurare pe care d. Beneș a [illegible]-o pre- [illegible]e loială și cinstită, cum pot să mă atingă svârcolir[illegible] [illegible]ptincioase [illegible]ure.

[illegible]a în discuție cu calomniatorii mei, cum nu am stat [illegible] cu ei [illegible]eptate acum împotriva partidului, iar eu, în calitate [illegible] președinte al

[illegible]abotează reforma agrară și încurajează [illegible]arhia!

[illegible]e a calomnia pe alții, ar avea mare nevoie să dovedească [illegible] fapte [illegible]și pentru libera exprimare a voinței cetățenești. Ei săvârș[illegible] însă [illegible]re exemplu:

[illegible]fostul său ministru de interne, d. N. Penescu, în timpul scurt cât [illegible]ectul pentru pregătirea și organizarea **alegerilor comunale**, [illegible] care [illegible]nd în acest sens, de îndată ce a fost constituit guvernul de colabo- [illegible] **însă permanent această lucrare,** care nici până astăzi nu a [illegible]de Miniștri.

[illegible]erului Agriculturii un proect complect **pentru realizarea imediată a** [illegible]onizată de noi este cristalizarea ideilor programatice ale Partidului [illegible]e permanente ale țărănimii române. Dar reprezentanții F. N. D au [illegible]**formă,** pregătită de Partidul Național Țărănesc prin retragerea lor [illegible]ă a Ministerului.

[illegible]istal ca guvernul să schimbe prin mijloace legale, pe toți p[illegible]ecții și [illegible]le și pe cei care erau simpatizați ai acestor regimuri defunc[illegible] Fron- [illegible] eforturi. Dar în schimb, prin acte de dezordine și desmăț [illegible]optând [illegible] să poruncească altor sute de mii de oameni de altă părere, [illegible] impus [illegible]îndreptățiți să reprezinte nici guvernul, nici obștea cetățenilor.

[illegible]armarea gărzilor F. N. D.

[illegible]ruit să se procedeze la **dezarmarea totală și complectă** [illegible] cetă- [illegible] **guvern de îndeplinirea strictă a acestor operațiuni.** [illegible] F. N. [illegible]**să nu putem admite ca agenții F. N. D., slujindu-se** [illegible] **arme** [illegible]**tru a servi în lupta comună contra hitlerismului,** — p[illegible]e noi [illegible]t nevoie de ele, — **să întrebuințeze aceste arme pentru** [illegible] **exer-** [illegible] **chiar faptică, asupra cetățenilor liberi** și asupra [illegible] [illegible] să respecte obligațiunile luate.

Libertatea sindicală

[illegible]ceiași consecventă linie democratică a insistat **pentru alcătuirea** [illegible] **secret.** Reprezentanții F. N. D. văzând însă, după câteva alegeri [illegible]și democratic duce la **totala lor înfrângere în sindicate** și au în- [illegible] libertate, impunând sindicatelor un regim de severă tiranie [illegible]încer- [illegible] de manevră.

Libertatea presei

[illegible] acord cu Partidul Național Liberal, **vrea o presă liberă** [illegible] luptă [illegible]depți F. N. D. pun în funcțiune cenzura sui-generis a muncitorilor [illegible]scrisului și a răspândirii ideilor dictate de conștiința cetățenilo[illegible] [illegible]mai curioasă, cu cât aceiași muncitori tipografi, chiar în vreme când [illegible] înțeles să aplice o măsură similară pamfletelor hitleriste și [illegible]sciste, [illegible] din partea conducătorilor, ordine în acest sens.

[illegible] și sistemul reprezentativ legal

[illegible]esc niciodată despre parlamentarism și sistemul reprezentativ co[illegible]tituit [illegible] nici un temei real, de „voința poporului", neconstituită în organi[illegible]ie de [illegible]e minorități, exercitată asupra adevăratei voințe obștești prin [illegible]loace [illegible]voinței poporului" în favorul F. N. D., este cu atât mai condamnabilă, [illegible] cât [illegible]ecenii dearândul, legătura lor sufletească nesdruncinată cu massele p[illegible]ulare [illegible] acestor legături cele mai de seamă înfăptuiri ale glorioasei noastre [illegible]oluții

[illegible] urmărește instaurarea dictaturii

[illegible]D. departe de a dovedi tendințe democratice, se situiază dimpotr[illegible]ă, pe [illegible]turi. Ele sunt acte dictatoriale ale unor înjghebări politice de circum[illegible]anță, [illegible]ilificare drept reprezentante autorizate ale unor importante straturi [illegible]ciale. [illegible]i oficiale, reprezentanții F. N. D. încearcă să-și impună autoritate[illegible] abu- [illegible]prin mijloace detestabile și organizând acte iresponsabile de ter[illegible]re și

promovează dict[illegible]

anarhie. Anarhia și înscenările prin surprindere, împotriva [illegible] democrație, ci negarea însăși a ideii de stat democrat.

Pentru demnitatea magistraturii

Partidul Național Țărănesc este împotriva anarhizării magistraturii. El detestă toate legiuirile trecute prin surprindere și fără discuție meritorie, cu insistența miniștrilor F. N. D., în Consiliul de Miniștri, care tind să răpească cele mai importante atribute ce asigură demnitatea și imparțialitatea acestui corp select, pe care se întemeiază organizația modernă a unui stat democratic civilizat inamovibilitatea și stabilitatea. Partidul Național Țărănesc au poate concepe actualizarea și permaeentizarea abuzului de esență pur dictatorială, după care slujitorii dreptății publice, numirea și promovarea lor că fie puse la discreția arbitrară a unui ministru. Partidul Național Țărănesc a cerut insistent **revenirea imediată la inamovibilitatea și stabilitatea magistraților** și înlăturarea acelor dispozițiuni din legea pentru organizarea magistraturii, care lezează principiile moderne democratice, ce trebuesc să stea la temelia unei bune organizații judecătorești, pentru timpurile prezente. Datorită însă rezistenței manifestate de reprezentanții F. N. D. din guvern, precum și împrejurării că promisiunile repetate ale acestora, făcute în Consiliul de Miniștri, nu au fost respectate, aceste reveniri preconizate de partidul nostru nu au putut fi realizate.

Proprietatea individuală

Partidul Național-Țărănesc esie pentru proprietatea individuală, concepută însă ca o funcțiune socială, atunci când ea are de obiect mijloacele de producție. De aceea el a prezentat țării un proect de reformă agrară, care condiționează menținerea proprietății până la 50, respective 30 ha., de punerea ei în valoare potrivit unui plan elaborat de stat; și de aceea a prevăzut în programul său anumite etatizări.

Transilvania de Nord și F. N. D.

Partidul Național Țărănesc conștient de drepturile imprescriptibile ale României asupra Ardealului, recunoscute de către Marii noștri Aliați, nu poate decât să înfiereze atitudinea F. N. D., care protejează minoritatea maghiară, cunoscută ca reacționară, recent convertită la o aparentă democrație și înlesnește acestei minorități posibilitatea de a avea cuvânt hotărîtor în problemele Transilvaniei de Nord, împotriva voinței majorității covârșitoare a populației românești, ceeace nu este deloc democratic. O dovadă peremptorie a acestei stări nefirești este [illegible] datorită sprijinului dat de către reprezentanții locali ai F. N. D., care dețin astăzi, în mod provizoriu unele funcțiuni publice. — Universitatea maghiară poate să funcționeze la Cluj, în timp ce Universitatea românească nu se poate deschide, iar funcționarii maghiari numiți de guvernul unguresc-hitlerist, cari au primit poruncă statornicită în armistițiul dintre U. R. S. S. și Ungaria, să părăsească teritoriul românesc, continuă datorită aceleiași protecțiuni a F. N. D., să rămână în Transilvania de Nord.

Porunca de căpetenie: războiul contra Germaniei

Partidul Național-Țărănesc consideră de esențială obligația țării noastre **îndeplinirea strictă, loială și completă a condițiunilor prevăzute în Armistițiul încheiat cu Națiunile Unite.**

Partidul Național-Țărănesc este ferm hotărât ca țara să ducă până la capăt, cu elan și vigoare mereu sporită, războiul de eliberare împotriva Germaniei hitleriste, alături de glorioasele armate sovietice și de Aliați, până la completa desființare a fascismului și hitlerismului și a tuturor forțelor puse în slujba lor. In vederea realizării acestui înalt și cel mai de seamă comandament al ceasului de față, partidul național-țărănesc având datoria de a acționa pe toate tărâmurile, condamnă sabotarea din industriile naționale de războiu, încurajată și organizată, din interese meschine politice, de către exponenții teroriști ai F. N. D., împotriva tuturor avertismentelor date de către autoritățile în drept. Constată cu forțarea muncitorilor de a părăsi lucrul și a risipi fără rost timpul prețios ce trebuește închinat muncii constructive, spre a servi combinațiile secrete ale conducerii F. N. D., este păgubitoare pentru economia națională și pentru efortul nostru de război și determină o simțitoare scădere a producției noastre.

Epurația și pedepsirea vinovaților

Partidul Național-Țărănesc cere cu fermitate curățirea aparatului de stat de elementele fasciste și hitleriste și pretinde ca epurația să se înfăptuiască fără întârziere. Cere de asemenea să fie sancționați toți criminalii de răsboiu și cei vinovați de dezastrul țării, precum și cei care au colaborat sau înlesnit introducerea regimurilor de dictatură și orientarea oficială a țării lângă Germania, fără să fie exceptați acei cari, vinovați fiind, au fost luați sub ocrotirea politică a F. N. D.

O Românie liberă și independentă!

Partidul Național-Țărănesc este un partid monarhic constituțional și democratic, sincer credincios, loial și adânc recunoscător M. S. Regelui Mihai, — prin al Cărui curaj și bărbăție s'a putut realiza schimbarea dela 23 August 1944.

Partidul Național-Țărănesc este pentru libertatea și independența țării românești, traducând în modul cel mai riguros în viața practică de partid, această tendință. Nu tot același lucru se poate spune despre F. N. D. Acesta tolerează manifestări contrarii din partea membrilor săi. Date fiind aceste manifestări, cu care mentalitatea democratică a poporului român nu se poate împăca, nu înțelegem mirarea și enervarea F. N. D., pentru rezistența categorică pe care i-o opune Partidul Național-Țărănesc. Pentru aceleași motive, acțiunea de recrutare a ardelenilor, întreprinsă de F. N. D. nu poate să progreseze ci trebue să se resemneze cu declarațiide adeziune ale unor „intelectuali" cari au aderat pe rând la toate regimurile dictatoriale.

Partidul marilor înfăptuiri

Partidul Național-Țărănesc este un partid istoric, în sensul că este strâns legat de tradiția neamului românesc și de aspirațiile lui naționale, sociale și culturale. El este un partid istoric, pentrucă a contribuit hotărâtor, în decursul existenței sale istorice, la cele mai însemnate acte, care au devenit pietre de hotar în evoluția statului român. Dar el nu este un partid istoric în sensul că ar sta pietrificat asemenea unui obiect din vitrina unui muzeu. El evoluiază cu progresul omenirii, elimină din gândirea și ființa sa tot ce este învechit sau retrograd și adoptă și înfăptuește, cu o viguroasă putere de asimilare, tot ce rezultatul națiunii de progres a omenirii. Pentru acest motiv el a fost cel dintâiu și la un moment dat eu am fost singurul care, în numele lui, am purces pe față la luptă împotriva hitlerismului și fascismului și împotriva angajării armatei române în aventura catastrofală din Rusia, alături de armata Germaniei. Am militat și acționat efectiv pentru ruperea relațiunilor noastre cu Germania hitleristă și cu Italia fascistă și am fost singurul care am ridicat în Parlamentul României, cuvântul împotriva lui Mussolini, purtând în calitate de reprezentant al Partidului Național-Țărănesc o luptă continuă și neîmpăcată în contra politicei externe oficiale a țării, orientată la ordinul Regelui Carol II, alături de Germania, și dirijată de sateliții lui, astăzi protejați de F. N. D.

Recunoștința aliaților!

In ce privește hotărârile luate la Conferința din Crimeia suntem în deosebi adânc recunoscători celor trei mari bărbați ai omenirii, cari au afirmat voința lor de a menține pacea în Europa și între popoarele ei, cu ajutorul unei instituții superioare internaționale, și a unor guverne ieșite din alegeri libere, care să reprezinte în mod autentic voința mulțimii. Până când vom putea face în țara noastră aceste alegeri pentru parlament, trebue să tindem să facem cât mai curând alegeri pentru buna gospodărie a comunelor și județelor.

Dorința noastră cea mai sinceră este ca refacerea vieții administrative locale să se înfăptuiască în mod legal și nu prin manifestații ireproșabile și primejdioase. Noi vrem ca reforma agrară să se facă imediat prin măsuri legale, drepte și controlate de autoritățile statului, iar nu prin samavolnicie și teroare. Noi nu putem îngădui proceduri ca acele inițiate și glorificate de F. N. D., prin care se distribue în mod arbitrar pământuri și inventarii agricole, fără nici un sistem, după bunul plac al agitatorilor. Prin astfel de măsuri susținute și încurajate de F. N. D., se distrug unități economice de mare valoare, se sabotează economia națională și se face imposibilă producția, atât la proprietari, cât și la țărani. O asemenea anarhie economică nu poate să producă decât foamete și să împiedice în acelaș timp alimentarea armatei de pe front.

Partidul Național-Țărănesc și Evreii

Am lămurit cred suficient, vederile mele și ale partidului Național-Țărănesc. In acest fel se va pricepe mai ușor cât sunt de calomnioase și de netemeinice insinuările F. N. D. și ale presei lui îndreptate contra partidului pe care-l prezidez. Se va pricepe că afirmația acestora că Partidul Național-Țărănesc ar fi animat de sentimente antisemite este o absurdă calomnie. Căci se știe bine că acest partid și eu însumi, în vremuri de mare pericol am apărat, — conduși de aceleași sentimente de umanitate, dreptate și iubire pentru aproapele nostru, — evreimea dela noi, expusă persecuțiunilor îngrozitoare ale hitlerismului și fascismului, — ale acestor flagele, care ne-au târât și pe noi în vâltoarea adâncă a unor patimi pe care, cu bună nădejde la socotim pentru deapururi pierdute în negurile infernului.

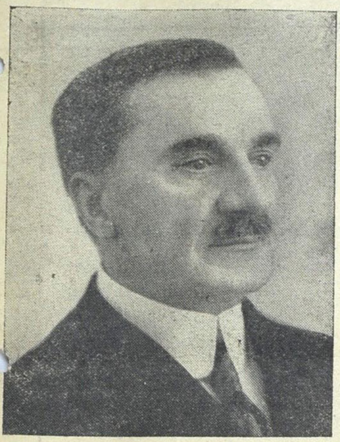
Tipografia Miricescu Ploești

Partidul NAȚIONAL ȚĂRĂNESC

D. IULIU [...]

despre p[r]oblemele la[...]

Președintele Partidului Na[țion]al-Țărănesc vorbește presei. -- „[...] de Marii Noștri Aliați“. -- [F.] N. D. Transilvania de Nord. -- „Găr[...] Situația magistraturii. -- Cine sabotează reformele democrati[...] promovează dictatura!

D. IULIU MANIU
Președintele Partidului Național Țărănesc

D-l Iuliu Maniu, președintele Partidului Național-Țărănesc a primit aseară pe reprezentanții presei și pe corespondenții ziarelor străine, cărora le-a făcut următoarele declarații:

Am citit cu mare atențiune și cu deosebită mirare comunicatul F. N. D., cu privire la Conferința din Crimeea. Rar mi s'a întâmplat să văd o conducere oficială a unei înjghebări politice, acumulând atâtea afirmațiuni demagogice, pentru a exploata, în mod cu totul fals, semnificația unui act diplomatic de valoare internațională atât de mare. Mărturisesc că nu am putut înțelege îndrăzneala, cu totul neobișnuită până acum în viața noastră politică, cu care o fracțiune din guvern calomniază și ofensează un Președinte de consiliu, respectat de toată lumea, — fără ca această fracțiune să înceteze de a lucra sub conducerea aceluia, la cârmuirea vieții de stat.

Dar uimirea mea este prilejuită și de contrastul izbitor dintre cuvintele răsunătoare ale comunicatului și realitatea actelor politice ale așa zisului F. N. D.

Calomniile și injuriile conducerii F. N. D.

A stigmatiza și a ponegri Partidul Național Țărănesc, care a inițiat și a dus, la început sin[gu]r, lupta împotriva Regelui Carol II, — pe ai cărui sateliți, în frunte cu d. Gh. Tătărăscu, F. N. D. îi apără și îi ocrotește cu atâta devotament; — a calomnia și a împroșca cu noroiu Partidul Național Liberal, care luptat cu patriotism pentru desrobirea Națiunii române; a caracteriza în mod veninos drept reacționar pe [G]eneralul Nicolae Rădescu, Președintele consiliului de miniștri, singurul dintre oamenii neangajați organic în [viața] altoarea politică, care a dus luptă împotriva pângăritorilor onoarei naționale sacrificându-și până și liberta[tea], este o cutezanță care trebue să uimească pe orice om care nu și-a pierdut încă, cu totul memoria și bu[na] credință.

Partidul Național Țărănesc prin comunicatul publicat în ziarele din 17 Februarie crt. și[-a] spus părerea cu privire la Conferința din Crimeea. El și-a arătat deschis deplina sa recunoștință și completa [a]deziune, hotărârile ce s'au luat.

Democrația Partidului Național-Țărănesc

Partidul Național Țărănesc nu are nevoie să-și afirme sentimentele și metodele sale d[em]ocratice. [Activit]atea lui din trecut și atitudinea sa din prezent îl scutesc de aceasta. Un partid care, prin [...]mura sa [...]ească, a făcut în decursul unui secol trei revoluții sociale și politice, — trei revoluții în sl[ujb]a demo[crației] și a dreptății sociale, — nu are nevoie să se explice prin fraze sforăitoare. Un partid ca[re] a inițiat [și a pre]gătit evenimentele dela 23 August 1944, pentru emanciparea României de sub teroarea hitlerismului și [...]ului, introdusă cu concursul multora din colaboratorii și ocrotiții de astăzi ai F. N. D., nu are nevoie [să se a]pere de injuria absurdă că ar fi reacționar și că ar ocroti vestigii hitleriste și fasciste în rândurile [sale]. Cu atât mai puțin cu cât șefii partidului au luptat pe față împotriva acestor molime, chiar în prezența [...]ței germane și a agenților Gestapo-ului, — iar din rândurile sale au căzut atâția oameni jertfă convingerilor lor democratice.

Personal, nu am nevoie de certificat de democrație, dela democrați improvizați și adeseori de obârșie legionară, antonesciană, carlistă sau direct fascistă. In toiul luptei împotriva hitlerismului, acum doi ani, marii conducători ai Rusiei Sovietice au vorbit Președintelui Republicei Cehoslovace, d. Eduard Beneș, cu simpatie, despre atitudinea mea democratică și antifascistă, împrejurare pe care d. Beneș a comunicat-o presei mondiale. Față de această recunoaștere loială și cinstită, cum pot să mă atingă svârcolirile neptincioase ale mărunțeilor care pescuesc în apă turbure.

Nici de data aceasta nu ași intra în discuție cu calomniatorii mei, cum nu am stat de vorbă cu ei nici în trecut, dar atacurile lor sunt îndreptate acum împotriva partidului, iar eu, în calitate de președinte al acestui partid, sunt obligat să dau replică.

F. N. D. sabotează alegerile, sabotează reforma agrară și încurajează anarhia!

Conducătorii F. N. D., în loc de a calomnia pe alții, ar avea mare nevoie să dovedească cu fapte că sunt împotriva regimurilor de teroare și pentru libera exprimare a voinței cetățenești. Ei săvârșesc însă acte care dovedesc tocmai contrariul. Spre exemplu:

Partidul Național Țărănesc prin fostul său ministru de interne, d. N. Penescu, în timpul scurt cât acesta a funcționat acolo a prezentat proectul pentru pregătirea și organizarea **alegerilor comunale**, pe care pa[rti]dul vroia să le facă **imediat,** insistând în acest sens, de îndată ce a fost constituit guvernul de colaborare. Reprezentanții **F. N. D. au sabotat însă permanent această lucrare,** care nici până astăzi n'a putut încă ajunge în discuția Consiliului de Miniștri.

Partidul nostru a înaintat Ministerului Agriculturii un proect complect **pentru realizarea imediată a reformelor agrare.** Reforma agrară preconizată de noi este cristalizarea ideilor programatice ale Partidului Național Țărănesc, izvorâte din postulatele permanente ale țărănimii române. Dar reprezentanții F. N. D. au găsit cu cale **să saboteze și această reformă,** pregătită de Partidul Național Țărănesc prin retragerea lor intempesivă din comisia de reformă agrară a Ministerului.

Partidul Național Țărănesc a insistat ca guvernul să schimbe prin mijloace legale, pe toți prefecții și primarii înscăunați de regimurile dictatoriale și pe cei care erau simpatizați ai acestor regimuri defuncte. Frontul Național Democrat a sabotat și aceste eforturi. Dar în schimb, prin acte de dezordine și desmăț, aplicând principiul după care o mie de oameni vor să poruncească altor sute de mii de oameni de altă părere, a impus prefecți și primari cari nu sunt cu nimic îndreptățiți să reprezinte nici guvernul, nici obștea cetățenilor.

Dezarmarea gărzilor F. N. D.

Partitul Național Țărănesc a stăruit să se procedeze la **dezarmarea totală și complectă** [a] cetățenilor, **condiționând colaborarea sa la guvern de îndeplinirea strictă a acestor operațiuni.** [...] F. N. D. a refuzat să facă acest lucru. **Noi însă nu putem admite ca agenții F. N. D., slujindu-se de arme pe care le-a primit odată cu noi, pentru a servi în lupta comună contra hitlerismului,** — pe care noi le-am restituit de îndată ce nu a mai fost nevoie de ele, — **să întrebuințeze aceste arme pentru** [a] exercita **prin ele o teroare morală, uneori chiar faptică, asupra cetățenilor liberi și asupra** [...] [part]ide, care în loialitatea lor au înțeles să respecte obligațiunile luate.

Libertatea sindicală

Partidul Național Țărănesc pe aceiași consecventă linie democratică a insistat **pentru alcătuirea unor sindicate libere, alese prin vot secret.** Reprezentanții F. N. D. văzând însă, după câteva alegeri spoaradice, că un astfel de sistem liber și democratic duce la **totala lor înfrângere în sindicate** și au intețit teroarea sindicală, sugrumând orice libertate, impunând sindicatelor un regim de severă tiranie [...] când să le transforme în masse politice de manevră.

Libertatea presei

Partidul Național Țărănesc, de acord cu Partidul Național Liberal, **vrea o presă liberă** [și] luptă pentru afirmarea acestei libertăți. Dar adepți F. N. D. pun în funcțiune cenzura sui-generis a muncitorilor tipografi, pentru a impiedica libertatea scrisului și a răspândirii ideilor dictate de conștiința cetățenilor.

Această cenzură este cu atât mai curioasă, cu cât aceiași muncitori tipografi, chiar în vremea când nu se introdusese încă dictatura, nu au înțeles să aplice o măsură similară pamfletelor hitleriste și fasciste, la care lucrau atunci, fiindcă le lipseau din partea conducătorilor, ordine în acest sens.

F. N. D. și sistemul reprezentativ legal

[...]

---

anarhie. Anarhia și înscenările prin surprind[ere] [...] democrație, ci negarea însăși a ideii de stat [...]

Pentru [...]

Partidul Național Țărănesc este imp[otriva] [...] prin surprindere și fără discuție meritorie, c[are] [...] tind să răpească cele mai importante atribut[e] [...] care se întemeiază organizația modernă a un[ui stat] [...] dul Național Țărănesc au poate concepe actu[...] după care slujitorii dreptății publice, numirea [...] ministru. Partidul Național Țărănesc a cerut i[namovibilita]tea **magistraților** și înlăturarea acelor dispozi[ții] [...] principiile moderne democratice, ce trebuesc s[...] timpurile prezente. Datorită însă rezistenței ma[...] împrejurării că promisiunile repetate ale acestor [...] reveniri preconizate de partidul nostru nu au p[...]

Proprie[tatea] [...]

Partidul Național-Țărănesc este pentru propr[ietate] [...] **când ea are de obiect mijloacele de producție.** De [...] **condiționează menținerea proprietății** până la 50, re[...] **elaborat de stat; și de aceea** a prevăzut în program[...]

Transilvania [...]

Partidul Național Țărănesc conștient de dre[...] **cunoscute de către Marii** noștri Aliați, nu poate decâ[t] [...] **maghiară, cunoscută ca** reacționară, recent convertită [...] **sibilitatea de a avea cuvânt** hotăritor în problemele T[ransilvaniei] [...] **toare a populației românești,** ceeace nu este deloc dem[ocratic] [...] faptul că, datorită sprijinului dat de către reprezentan[ții] [...] **unele funcțiuni publice.** Universitatea maghiară [...] **scă nu se poate deschide,** iar funcționarii maghiari [...] **statornicită în armistițiul dintre U. R. S. S. și Ungar[ia]** [...] **iași protecțiuni a F. N. D., să rămână în Transilvan[ia]** [...]

Porunca de căpeteni[e] [...]

Partidul Național-Țărănesc consideră de [...] **și completă a condițiunilor prevăzute în Ar[mistițiu]** [...]

Partidul Național-Țărănesc este ferm h[otărât] [...] sporită, războiul de eliberare împotriva German[iei] [...] până la completa desființare a fascismului și hi[tlerismului] [...] realizării acestui înalt și cel mai de seamă com[...] datoria de a acționa pe toate tărâmurile, conda[...] și organizată, din interese meschine politice, de [...] tismentelor date de către autoritățile în drept. [...] fără rost timpul prețios ce trebuește închinat m[...] ducerii F. N. D., este păgubitoare pentru econ[omia] [...] o simțitoare scădere a producției noastre.

Epurația și [...]

Partidul Național-Țărănesc cere cu ferm[itate] [...] leriste și pretinde ca epurația să se înfățuiască [...] nalii de răsboiu și cei vinovați de dezastrul țăr[ii] [...] regimurilor de dictatură și orientarea oficială a [...] fiind, au fost luați sub ocrotirea politică a F. N[. D.] [...]

O Românie [...]

Partidul Național-Țărănesc este un [...] dincios, loial și adânc recunoscător M. S. R[egelui] [...] realiza schimbarea dela 23 August 1944.

Partidul Național-Țărănesc este pentru [...] cel mai riguros în viața practică de partid, ace[...] N. D. Acesta tolerează manifestări contrarii di[...] mentalitatea democratică a poporului român n[...] pentru rezistența categorică pe care i-o opune [...] recrutare a ardelenilor, întreprinsă de F. N. D. [...] rațiide adeziune ale unor „intelectuali“ cari au [...]

Parti[dul] [...]

Partidul Național-Țărănesc este un p[...] românesc și de aspirațiile lui naționale, soci[ale] [...] hotărâtor, în decursul existenței sale istorice, [...] evoluția statului român. Dar el nu este un p[...] din vitrina unui muzeu. El evoluiază cu prog[resul] [...] chit sau retrograd și adoptă și înfăptuește, c[...] progres a omenirii. Pentru acest motiv el a [...] în numele lui, am purces pe față la luptă în[...] tei române în aventura catastrofală din R[usia] [...] pentru ruperea relațiunilor noastre cu Germa[nia] [...] cat în Parlamentul României, cuvântul impo[...] dului Național-Țărănesc o luptă continuă și [...] ordinul Regelui Carol II, alături de Germania [...]

Rec[...]

În ce privește hotărârile luate la Co[nferința] [...] trei mari bărbați ai omenirii, cari au afirmat [...] cu ajutorul unei instituții superioare internați[onale] [...] zinte în mod autentic voința mulțimii. Până [...] ment, trebue să tindem să facem cât mai cu[...]

Dorința noastră cea mai sinceră [...] mod legal și nu prin manifestații ireprosa[bile] [...] prin măsuri legale, drepte și [...] putem îngădui pro[...] pământ[...]

D. IULIU MANIU
Președintele Partidului Național Țărănesc

Am citit cu mare atenţiune ... mirare comunicatul F. N. D., cu privire ... Conferința din Crimeea. Rar mi s'a întâmplat văd o conducere oficială a unei înjghebări polit... acumulând atâtea afirmaţiuni demagogice, pentru a exploata, în mod cu totul fals, semnificaţia ...ui act diplomatic de valoare internaţională atât de mare. Mărturisesc că nu am putut înţelege îndrzneala, cu totul neobișnuită până acum în viaţa noastră politică, cu care o fracţiune din guvern calomniază și ofensează un Președinte de consiliu, respectat de toată lumea, — fără ca această fracţiune să înceteze de a lucra sub conducerea aceluia, la cârmuirea vieţii de stat.

Dar uimirea mea este prilejuită și de contrastul izbitor dintre cuvintele răsunătoare ale comunicatului și realitatea actelor politice ale așa zisului F. N. D.

Calomniile și injuriile conducerii F. N. D.

A stigmatiza și a ponegri Partidul Național Țărănesc, care a inițiat și a dus, la început si...r, lupta împotriva Regelui Carol II, — pe ai cărui sateliţi, în frunte cu d. Gh. Tătărăscu, F. N. D. îi apăr...și îi o-crotește cu atâta devotament; — a calomnia și a împroșca cu noroiu Partidul N...ional Liberal, car... luptat cu patriotism pentru desrobirea Națiunii române; a caracteriza în m... veninos drept reacționar pe ...eneralul Nicolae Rădescu, Președintele consiliului de miniștri, singurul dintre oamenii neangajați organic în ...altoarea politică, care a dus luptă împotriva pângăritorilor ono...rei naționale sacrificându-și până și liberta..., este o cutezanță care trebue să uimească pe orice om care nu și-a pierdut încă, cu totul memoria și bu... credință.

Partidul Național Țărănesc prin comunicatul publicat în ziarele din 17 Februarie crt. ș... spus pă-rea cu privire la Conferința din Cri... deplina sa recunoștință și completa ...deziune, hotărârile ...

Democrația Partidului Național-Țărănesc

Partidul Național Țărănesc nu are nevoie să-și afirme sentimentele și metodele sale d...ocratice. ...atea lui din trecut și atitudinea sa din prezent îl scutesc de aceasta. Un partid care, prin ...mura sa ...nească, a făcut în decursul unui secol trei revoluții sociale și politice, — trei revoluții în s...a democrației și a dreptății sociale, — nu are nevoie să se explice prin fraze sforăitoare. Un partid care a inițiat ...gătit evenimentele dela 23 August 1944, pentru emanciparea României de sub teroarea hitl...ismului și ...ului, introdusă cu concursul multora din colaboratorii și ocrotiții de astăzi ai F. N. D., nu are nevoie ...apere de injuria absurdă că ar fi reacționar și că ar ocroti vestigii hitleriste și fasciste în rândurile ... Cu atât mai puțin cu cât șefii partidului au luptat pe față împotriva acestor molime, chiar în prezența ...atei germane și a agenților Gestapo-ului, — iar din rândurile sale au căzut atâția oameni ...jertf... convin-gerilor lor democratice.

Personal, nu am nevoie de certificat de democrație, dela democrați improvizați și ade... ...de o-bârșie legionară, antonesciană, carlistă sau direct fascistă. In toiul luptei împotriva hitlerismului, ac... ...ani, marii conducători ai Rusiei Sovietice au vorbit Președintelui Republicei Cehoslovace, d. Eduard ...eș, cu simpatie, despre atitudinea mea democratică și antifascistă, împrejurare pe care d. Beneș a comun... pre-sei mondiale. Față de această recunoaștere loială și cinstită, cum pot să mă atingă svârcolirile ne... ...oase ale mărunțeilor care pescuesc în apă turbure.

Nici de data aceasta nu ași intra în discuție cu calomniatorii mei, cum nu am stat de vo... ...ei nici în trecut, dar atacurile lor sunt îndreptate acum împotriva partidului, iar eu, în calitate de pre...i... al acestui partid, sunt obligat să dau replică.

F. N. D. sabotează alegerile, sabotează reforma agrară și încurajează a...rhia!

Conducătorii F. N. D., în loc de a calomnia pe alții, ar avea mare nevoie să dovedească ...fapte că sunt împotriva regimurilor de teroare și pentru libera exprimare a voinței cetățenești. Ei săvâr... însă acte care dovedesc tocmai contrariul. Spre exemplu:

Partidul Național Țărănesc prin fostul său ministru de interne, d. N. Penescu, în timpul scurt cât acesta a funcționat acolo a prezentat proectul pentru pregătirea și organizarea **alegerilor comunale**, ...e care pa...ul vroia să le facă **imediat,** insistând în acest sens, de îndată ce a fost constituit guvernul de colabo-rare. Reprezentanții **F. N. D. au sabotat însă permanent această lucrare,** care nici până astăzi nu a putut încă ajunge în discuția Consiliului de Miniștri.

Partidul nostru a înaintat Ministerului Agriculturii un proect complect **pentru realizarea imediată a reformelor agrare.** Reforma agrară preconizată de noi este cristalizarea ideilor programatice ale Partidului Național Țărănesc, izvorâte din postulatele permanente ale țărănimii române. Dar reprezentanții F. N. D. au găsit cu cale **să saboteze și această reformă,** pregătită de Partidul Național Țărănesc prin retra...ea lor intempesivă din comisia de reformă agrară a Ministerului.

Partidul Național Țărănesc a insistat ca guvernul să schimbe prin mijloace legale, pe toți p...ecții și primarii înscăunați de regimurile dictatoriale și pe cei care erau simpatizați ai acestor regimuri defunc... Frontul Național Democrat a sabotat și aceste eforturi. Dar în schimb, prin acte de dezordine și desmăț ...optând principiul după care o mie de oameni vor să poruncească altor sute de mii de oameni de altă părere, ... impus prefecți și primari cari nu sunt cu nimic îndreptățiți să reprezinte nici guvernul, nici obștea cetățenilor.

Dezarmarea gărzilor F. N. D.

Partitul Național Țărănesc a stăruit să se procedeze la **dezarmarea totală și complectă ... cetățenilor, condiționând colaborarea sa la guvern de îndeplinirea strictă a acestor operațiuni.** ... F. N. D. a refuzat să facă acest lucru. **Noi însă nu putem admite ca agenții F. N. D., slujindu-se ... arme pe care le-a primit odată cu noi, pentru a servi în lupta comună contra hitlerismului,** — p...e noi le-am restituit de îndată ce nu a mai fost nevoie de ele, — **să întrebuințeze aceste arme pentru ...exer-cita prin ele o teroare morală, uneori chiar faptică, asupra cetățenilor liberi și asupra ...ealalte partide,** care în loialitatea lor au înțeles să respecte obligațiunile luate.

Libertatea sindicală

Partidul Național Țărănesc pe aceiași consecventă linie democratică a insistat **pentru alcătuirea unor sindicate libere, alese prin vot secret.** Reprezentanții F. N. D. văzând însă, după câteva alegeri spoaradice, că un astfel de sistem liber și democratic duce la **totala lor înfrângere în sindicate** și au ins-tețit teroarea sindicală, sugrumând orice libertate, impunând sindicatelor un regim de severă tiranie ... încer-când să le transforme în masse politice de manevră.

Libertatea presei

Partidul Național Țărănesc, de acord cu Partidul Național Liberal, **vrea o presă liberă** ... luptă pentru afirmarea acestei libertăți. Dar adepți F. N. D. pun în funcțiune cenzura sui-generis a mun...torilor tipografi, pentru a împiedica libertatea scrisului și a răspândirii ideilor dictate de conștiința cetățenilo...

Această cenzură este cu atât mai curioasă, cu cât aceiași muncitori tipografi, chiar în vreme când nu se introdusese încă dictatura, nu au înțeles să aplice o măsură similară pamfletelor hitleriste și ...sciste, la care lucrau atunci, fiindcă le lipseau din partea conducătorilor, ordine în acest sens.

F. N. D. și sistemul reprezentativ legal

Reprezentanții F. N. D. nu vorbesc niciodată despre parlamentarism și sistemul reprezentativ co...stituit în mod legal și organic. Ei vorbesc, fără nici un temei real, de „voința poporului", neconstituită în organiz...ie de stat, sub care înțeleg teroarea unei infime minorități, exercitată asupra adevăratei voințe obștești prin m...loace străine democrației. Această invocare a „voinței poporului" în favorul F. N. D., este cu atât mai condamnabilă, ... cât se știe că partidele istorice și-au dovedit, decenii dearândul, legătura lor sufletească nesdruncinată cu massele po...ulare și cu toate clasele sociale, realizând în baza acestor legături cele mai de seamă înfăptuiri ale glorioasei noastre ...oluții naționale și de stat.

F. N. D. urmărește instaurarea dictaturii

Manifestările curente ale F. N. D. departe de a dovedi tendințe democratice, se situiază dimpotrivă, pe linia clasică a celei mai pronunțate dictaturi. Ele sunt acte dictatoriale ale unor înjghebări politice de circumstanță, care vor să se înfățișeze, fără nici o justificare drept reprezentante autorizate ale unor importante straturi s...ciale. Neavând până acum girul unei consfințiri oficiale, reprezentanții F. N. D. încearcă să-și impună autoritate... abu-zând de puterile ce le au la dispoziție, prin mijloace detestabile și organizând acte iresponsabile de te...re și

...care se întemeiază organizația modernă a unui stat de... ...dul Național Țărănesc au poate concepe actualizarea ș... după care slujitorii dreptății publice, numirea și prom... ministru. Partidul Național Țărănesc a cerut insistent ... **tea magistraților** și înlăturarea acelor dispozițiuni din ... principiile moderne democratice, ce trebuesc să stea la ... timpurile prezente. Datorită însă rezistenței manifestate ... împrejurării că promisiunile repetate ale acestora, făcute ... reveniri preconizate de partidul nostru nu au putut fi r...

Proprietatea ...

Partidul Național-Țărănesc esie pentru proprietatea î... când ea are de obiect mijloacele de producție. De aceea el ... condiționează menținerea proprietății până la 50, respective ... elaborat de stat; și de aceea a prevăzut în programul său a...

Transilvania de N...

Partidul Național Țărănesc conștient de drepturile ... cunoscute de către Marii noștri Aliați, nu poate decât să înfi... maghiară, cunoscută ca reacționară, recent convertită la o apa... sibilitatea de a avea cuvânt hotăritor în problemele Transilva... toare a populației românești, ceeace nu este deloc democratic. ... datorită sprijinului dat de către reprezentanții lo... unele funcțiuni publice. — Universitatea maghiară poate să fun... scă nu se poate deschide, iar funcționarii maghiari numiți de ... statornicită în armistițiul dintre U. R. S. S. și Ungaria, să păr... iași protecțiuni a F. N. D., să rămână în Transilvania de Nor...

Porunca de căpetenie: războ...

Partidul Național-Țărănesc consideră de esențială ... **și completă a condițiunilor prevăzute în Armistițiul înc...**

Partidul Național-Țărănesc este ferm hotărât ca țara ... sporită, războiul de eliberare împotriva Germaniei hitleriste, ... până la completa desființare a fascismului și hitlerismului ș... realizării acestui înalt și cel mai de seamă comandament al... datoria de a acționa pe toate tărâmurile, condamnă sabotar... și organizată, din interese meschine politice, de către expon... tismentelor date de către autoritățile în drept. Constată cu ... fără rost timpul prețios ce trebuește închinat muncii constr... ducerii F. N. D., este păgubitoare pentru economia nationa... o simțitoare scădere a producției noastre.

Epurația și pedepsire...

Partidul Național-Țărănesc cere cu fermitate curăți... leriste și pretinde ca epurația să se înfățuiască fără întârzie... nalii de răsboiu și cei vinovați de dezastrul țării, precum ... regimurilor de dictatură și orientarea oficială a țării lângă ... fiind, au fost luați sub ocrotirea politică a F. N. D.

O Românie liberă și i...

Partidul Național-Țărănesc este un partid mona... dincios, loial și adânc recunoscător M. S. Regelui Mihai, ... realiza schimbarea dela 23 August 1944.

Partidul Național-Țărănesc este pentru libertatea și ind... cel mai riguros în viața practică de partid, această tendință. N... N. D. Acesta tolerează manifestări contrarii din partea membril... mentalitatea democratică a poporului român nu se poate împăca, ... pentru rezistența categorică pe care i-o opune Partidul Național-... recrutare a ardelenilor, întreprinsă de F. N. D. nu poate să pro... rațiide adeziune ale unor „intelectuali" cari au aderat pe rând la...

Partidul marilor înf...

Partidul Național-Țărănesc este un partid istoric, în se... românesc și de aspirațiile lui naționale, sociale și culturale. El... hotărâtor, în decursul existenței sale istorice, la cele mai însem... evoluția statului român. Dar el nu este un partid istoric în sen... din vitrina unui muzeu. El evoluiază cu progresul omenirii, elim... chit sau retrograd și adoptă și înfăptuește, cu o viguroasă pu... progres a omenirii. Pentru acest motiv el a fost cel dintâiu ș... în numele lui, am purces pe față la luptă împotriva hitlerismu... tei române în aventura catastrofală din Rusia, alături de ar... pentru ruperea relațiunilor noastre cu Germania hitleristă și c... cat în Parlamentul României, cuvântul împotriva lui Mussolini ... dului Național-Țărănesc o luptă continuă și neîmpăcată în cont... ordinul Regelui Carol II, alături de Germania, și dirijată de sa...

Recunoștința alia...

In ce privește hotărârile luate la Conferința din Crimei... trei mari bărbați ai omenirii, cari au afirmat voința lor de a m... cu ajutorul unei instituții superioare internaționale, și a unor gu... zinte în mod autentic voința mulțimii. Până când vom putea fac... ment, trebue să tindem să facem cât mai curând alegeri pentru ...

Dorința noastră cea mai sinceră este ca refacerea vieți... mod legal și nu prin manifestații ireproșabile și primejdioase. Noi ... prin măsuri legale, drepte și controlate de autoritățile statului, ... putem îngădui proceduri ca acele inițiate și glorificate de F. N. ... pământuri și inventarii agricole, fără nici un sistem, după bunul ... susținute și încurajate de F. N. D., se distrug unități economice de ... țională și se face imposibilă producția, atât la proprietari, cât și la ... poate să producă decât foamete și să împiedice în acelaș timp ali...

Partidul Național-Țărănesc ...

Am lămurit cred suficient, vederile mele și ale partidului ... mai ușor cât sunt de calomnioase și de netemeinice insinuările F. N. D. ... partidului pe care-l prezidez. Se va pricepe că afirmația acestora ... sentimente antisemite este o absurdă calomnie. Căci se știe bine că ... pericol am apărat, — conduși de aceleași sentimente de umanitate, ... evreimea dela noi, expusă persecuțiunilor îngrozitoare ale hitlerismului ... ne-au târât și pe noi în vâltoarea adâncă a unor patimi pe care ... pierdute în negurile infernului.

Tipografia Miricescu Ploești

158 158
156

2923 13 Aprilie 1945

OPERAT LA FIȘE

D Maniu a fost vizitat Sâmbătă de ziaristul american Pittars. El a declarat ziaristului că după părerea sa, d Dinu Brătianu a greșit atunci când a recomandat regelui să accepte constituirea guvernului Groza. La replica ziaristului că dacă ar fi procedat altfel am fi avut o ocupare a ministerelor, Maniu ar fi răspuns că aceasta era preferabil fiindcă în cazul acesta am fi avut un guvern ilegal pe când acum suntem guvernați legal.

Mai departe d. Maniu și-a exprimat convingerea că rușii voesc să ne ocupe și că neîndrăznind să o facă pe calea armelor o fac pe ocolite cu sprijinul comuniștilor. Dsa are credința fermă că nu peste mult timp un parlament comunist va cere incorporarea României la URSS .

14 Aprilie 1945

N O T A

1. In cercurile politice s'a înregistrat informaţia că, în ziua de 13 Aprilie, D-nii Maniu şi Dinu Brătianu au avut o întrevedere.

După această întrevedere, şefii partidelor naţional-ţărănesc şi liberal s'au prezentat separat în audienţă la Palat.

Dl. Dinu Brătianu a înaintat, cu prilejul audienţei sale la Suveran, un Memoriu.

După cum declară Dl. Gh. Pop, situaţia din ţară a format obiectul unei examinări amănunţite, din partea D-lor Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, în urma audienţelor avute la Palat.

Cei doi şefi de partide au declarat intimilor lor, că "situaţia politică actuală este de natură să ducă la falimentul Statului".

Informaţiunile D-lor Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu ar fi, că se lasă intenţionat scumpirea excesivă a preţurilor, se blochează mărfurile, se opresc tăierile de vite, se raţionalizează consumul alimentelor, etc. "pentru ca haosul să cuprindă ţara".

In acelaş timp, s'a prevăzut o fiscalitate irealizabilă, care să ducă Statul în scurt timp la situaţia de a nu mai avea venituri.

D-nii Maniu şi Brătianu pretind că "această acţiune urmăreşte creearea prilejului, de a se cere ajutorul Rusiei Sovietice, fapt menit să provoace consecinţe de ordin politic.

./.

~~160~~ 158

16 Aprilie 1945

M. ~~160~~

2923

Maniu, preşedintele partidului naţional-ţărănesc, intenţionează să plece în Ardeal, în scopul de a lua contact personal cu organizaţiile judeţene ale partidului, care înclină spre o atitudine mai puţin intransigentă şi de colaborare cu F.N.D.

Pentru a acoperi acest scop, Maniu a comunicat cunoscuţilor săi că vrea să plece la Bădăcin, ca să-şi vadă casa.

In această călătorie, el va fi însoţit de Ing V.Serdici, şeful organizaţiei de Târnava Mare.

2923

16 Aprilie 1945

N O T A

1. Dl.Iuliu Maniu a declarat D-lui Dinu Brătianu că audienţa sa la Suveran a decurs intr'o atmosferă de încredere şi optimism.

Dl.Maniu a solicitat audienţa, spre a mulţumi M.S.Regelui pentru interesul arătat, când şeful partidului naţional-ţărănesc a fost bolnav şi Suveranul s'a interesat, trimiţând un ofiţer superior de ordonanţă să-l viziteze.

Dl.Maniu a insistat pe lângă Dl.Dinu Brătianu pentru coordonarea acţiunii ambelor partide şi menţinerea încrederii în desfăşurarea evenimentelor.

Dl.Dinu Brătianu s'a interesat de retragerea dela conducerea partidului a D-lui Maniu.

Dl.Maniu a răspuns că numai pentru a salva ruptura partidului a luat decizia de a părăsi temporar şefia lui.

162 160

17 Aprilie 1945

2923

OPERAT LA FIȘE

N O T A

1. Primind, în dimineața zilei de 16 Aprilie, pe Dl. Gh. Zane, șeful organizației național-țărăniste din Iași, Dl. Maniu i-a declarat textual :

– "La audiența pe care am avut-o la Suveran săptămâna trecută, am anunțat hotărârea mea de a părăsi conducerea partidului național-țărănesc, spre a nu pune piedici în calea bunului mers al acestui partid, dată fiind atitudinea cercurilor sovietice față de mine".

"M.S. Regele s'a arătat afectat de hotărârea mea și m'a întrebat dacă nu pot amâna deciziunea.

"Am răspuns că nu pot și că sunt decis să mă retrag și din viața politică.

"Socot, a încheiat Dl. Maniu, că orientarea lumii va scoate la suprafață elemente tinere și destoinice, cari vor încadra România în rândul țărilor libere, democratice și demne".

Dl. Gh. Zane a transmis întocmai cele de mai sus D-lui Dr. Lupu.

~~163~~ 16/163

18 Aprilie 1945

2098

N O T A

Informatiuni politice interne.

1. Dl. Iuliu Maniu redactează în prezent un memoriu, în care examinează argumentele ce au fost formulate de Dl. Vâşinski şi Mareşalul Malinovscki, că având în vedere că România se găseşte în zona frontului sovietic, au fost necesare anumite măsuri de linişte şi securitate, ceeace a dus şi la formarea guvernului Groza.

Dl. Maniu caută să demonstreze că motivele de securitate în spatele frontului nu mai sunt valabile în prezent, deoarece frontul sovietic s'a îndepărtat.

In afară de aceasta, Dl. Maniu mai arată în memoriul său, că momentul păcii se apropie şi că "România trebue să-şi formeze un guvern de pace, pentru reprezentarea intereselor ei".

Memoriul va fi prezentat M.S. Regelui.

164 162 164

OPERAT LA FIȘE

18 IV. 1943

2923

MUTAȚII:

SEMNALMENTE:

Gura

Bărbia

Urechile

Semne particulare

ștință de motivul internării:

tura:

6. Cercurile din jurul D-lor Maniu și Mihalache afirmă că delegația care a fost la Dl. Maniu să ceară o urgentă clarificare în conducerea partidului, se compune din "elemente prea puțin național-țărăniste".

Se pretinde astfel că Dl. Al. Protopopescu nu este membru al partidului, Dl. G.K. Constantinescu a fost exclus și apoi reprimit, însă numai în organizația Capitalei a D-lui Dr. Lupu, Dl. Ionel Vlădescu nu mai activează de multă vreme, Dl. prof. Stoica ar fi fost colaborator al Mareșalului Antonescu la bursă și că Dl. av. V. Melinte activează numai de câteva luni în cadrele partidului.

, județul
ziua
soție copii
n. , jud.
a Nr.

ării
liberării
are

Șeful Biroului Evidenței.

Națională.

165 163

[stamp:] ...AT LA FIȘE

18 IV. 1945

2943

[illegible]. In ziua de Marți 17 Aprilie a.c., între orele 11 - 12,30, Dl. Iuliu Maniu a primit o delegație a tineretului din jurul D-lui Gh.[illegible], care i-a cerut insistent să renunțe la demisia proectată.

Dl. Maniu a mulțumit și le-a răspuns că hotărârea sa este definitiv luată și că - din cauza sănătății sale șubrede - nu mai este de folos la conducere.

2913

D. Maniu a alcătuit un memoriu destinat guvernelor Statelor Unite şi Angliei. In acest memoriu d. Maniu aminteşte guvernalor arătate că în timp ce la San Francisco se întruneşte o conferninţă care va avea să decidă asupra viitorului lumei. România are un regim care nu e recunoscut nici de Anglia nici de America. Dsa cere să se ia în considerare acest argument şi să se ţină seamă de faptul că guvernul României reprezintă o infimă minoritate a opiniei publice, marile partide cari totalizează aproape unanimitatea populaţiei fiind în opoziţie.

Memoriu a fost trasmis guvernalor arătate prin intermediul comisiunilor de control ale celor dou state interesate.

20 Aprilie 1945

N O T A

Informaţiuni politice interne.

1.- Dl. Iuliu Maniu a primit recent o notă din partea cercurilor britanice, prin care se relatează o declaraţie a dlui Churchill în Camera Comunelor.

Nota, care a fost adusă dlui Maniu de către ziaristul Stew din partea dlui Le Rougetel, a fost multiplicată la maşina de scris, apoi răspândită de către unii fruntaşi naţional-ţărănişti.

Nota are următorul text :

„Răspunzând în Camera Comunelor întrebării unui deputat laburist, Dl. Churchill a declarat că situaţia internaţională este astăzi cu totul alta decât în luna Ianuarie".

Cercurile naţional-ţărăniste discută cu deosebit interes cuprinsul notei, relevând că răspunsul premierului britanic s'ar referi la efectele conferinţei dela Ialta.

----

27. IV. 1945

2923

166

4. Printre apropiaţii D-lui Maniu se afirmă că problema crizei de preşedinţie va putea fi rezolvată astfel:

- Amânarea sistematică a demisiei efective a lui Maniu, pe motivul că Dl.Dr.Lupu şi Mihalache nu au căzut încă de acord asupra persoanei viitorului preşedinte, sau

- In cazul când situaţia internă a ţării va face ca Dl.Maniu să nu mai poată rămâne preşedinte, să fie urmat la conducerea partidului de către unul din fruntaşii ardeleni ce-i sunt devotaţi, cum ar fi Dl.Gh.Pop.

In acest sens se consideră semnificativă sărbătorirea D-lui Gh.Pop, cu ocazia zilei sale onomastice, când, pe lângă tineretul din jurul său, a primit întreaga organizaţie ardeleană din Bucureşti şi a primit felicitări dela organizaţiile ardelene din ţară, precum şi dela fruntaşii partidului, în cap cu D-nii Maniu, A.Leucuţia, I.Hudiţă, Mihai Popovici, Gen.Barbu, etc.

Deasemenea, a fost felicitat prin telefon de către D-nii Dr.

./.

- 3 -

N.Lupu, Dinu Brătianu, George Brătianu, cari până în anul acesta nu-l felicitaseră.

La cuvântările ce s'au ţinut, Dl.Maniu a insistat asupra faptului că singurul dintre conducători, care reprezintă aspectul viu al partidului, este Dl.Gh.Pop, căruia i s'ar datori aproape în întregime actul dela 23 August.

Au mai vorbit D-nii A.Leucuţia, Hudiţă, G.Tepelea şi s'au perindat, între orele 10 - 14, aproximativ 300 persoane, între cari cea mai mare parte dintre personalităţile partidului naţional-ţărănesc

26. IV 1945

2923

3. Față de divergențele din ce în ce mai accentuate, observate în ultimul timp în conducerea partidului național-țărănesc, Dl. Maniu - după cum relatează apropiații săi - a întreprins o acțiune de pacificare menită să evite o ruptură.

In cadrul acestei acțiuni, șeful partidului național-țărănesc a rugat pe Dl. Mihalache să caute să facă primii pași de apropiere pe lângă Dl. Dr. N. Lupu.

Astfel, cu ocazia parastasului pentru Costache Lupu, fratele D-lui Dr. Lupu, delegația național-țărănistă ce a participat la această ceremonie a fost condusă chiar de Dl. Mihalache.

Cu acest prilej, Dl. Mihalache i-ar fi demonstrat D-lui Dr. Lupu necesitatea menținerii unității partidului, în vederea alegerilor generale care ar urma să aducă național-țărăniștilor un important număr de voturi, de natură a le ridica prestigiul.

162

2923

26 Aprilie 1945

N O T A

Informațiuni politice interne.

1. In ziua de 24 Aprilie a.c., Dl. Iuliu Maniu a avut o întrevedere cu Dl. Sefkati Istinicly, ministrul Turciei la Bucureşti.

Intrevederea a avut loc la D-na Ghilezan, mama fostului subsecretar de Stat dela Finanțe.

Dl. Ghilezan a declarat că discuțiunile au prilejuit un interesant schimb de informații şi că Dl. Maniu s'a arătat foarte mulțumit de relatările ministrului Turciei.

Dl. Maniu a declarat intimilor săi, că păstrează acelaş optimism pentru viitorul țării, în ceiace priveşte situația politică.

171 / 169

26. IV. 1945

2923

4. Dl.Dr.Lupu a declarat,în seara de 25 Aprilie a.c., că noua atitudine a D-lui Maniu față de problema schimbării șefiei partidului național-țărănesc are un substrat interesant.

Dl.Iuliu Maniu a ținut tot timpul și continuă să țină un contact permanent cu Dl.Dr.Groza, prin intermediul intimilor săi Dl.Aurel Dobrescu, Ghilezan și Leucuția.

Astfel,atunci,când a declarat că este gata să demisioneze dela șefia partidului, Dl.Maniu a

./.

consultat pe Dl.Dr.Groza,care l-a consiliat pentru acest act.

Ulterior,însă,Dl.Maniu a primit,prin intermediul D-lui Ghilezan,sugestia să nu demisioneze,deoarece "momentul nu este cel mai nimerit".

Dl.Dr.Lupu pretinde că aceste informațiuni sunt riguros exacte și că prezintă un aspect interesant al raporturilor dintre D-nii Maniu și Groza.

2923

9. V. 1945

4. Naţional-ţărăniştii afirmă că Dl. Maniu va reveni în Capitală, dela Sibiu, în ziua de 9 Mai, când va avea o întrevedere cu Dl. Dinu Brătianu.

Dl. Penescu a declarat că Dl. Maniu va fi primit în audienţă de M.S. Regele şi că şeful partidului naţional-ţărănesc a avut la Sinaia, în dimineaţa zilei de 5 Mai, în drum spre Sibiu, o întrevedere cu Dl. Negel, Mareşalul Palatului.

./.

OPERAT LA FIŞE

- 3 -

Cercurile naţional-ţărăniste manifestă un puternic optimism faţă de desfăşurarea situaţiei politice generale.

CENTRUL S I B I U

Nr.1091.-
10.Mai 1945

N O T A

Dl.IULIU MANIU şi-a petrecut sărbătorile la Sibiu,fiind găzduit la Dl. IONEL POP,fost înalt comisar al Ardealului.-

Invitat de organizaţia locală a Partidului Naţional-Ţărănesc Dl.Maniu a venit în ziua de 9 Maiu la orele 5 d.m.la Clubul partidului din Piaţa Schiller,unde a fost întâmpinat de reprezentanţii organizaţiei locale.-

Desemenea se aflau prezenţi unele delegaţii de ţărani cari au venit la manifestaţia de dinainte de masă pentru sărbătorirea victoriei.-

La apariţia în sala festivă a clubului Dl.Iuliu Maniu a fost întâmpinat de aplauze care au durat câteva minute.-

La aceste aplauze Dl.Maniu a răspuns cu creştinescul: "Hristos a înviat.",fapt care a făcut o bună impresie în asistenţă.-

A fost salutat de Dl.Dr.STOICHITIA,şeful organizaţiei,după care a luat cuvântul Dl.Maniu care a declarat:

"Fiind prezent în Sibiu,am socotit de datoria mea să viu aici în casa partidului nostru,pentruca în familia noastră să comemorăm victoria şi pacea,la care partidul nostru a contribuit în măsura cunoscută,prin pregătirea - cu mari riscuri - a actului dela 23 August".-

Dl.Iuliu Maniu a vorbit apoi de momentele mai importante care au precedat actul dela 23 August,subliniind contribuţia Suveranului,a D-lui BARBU STIRBEI,a D-lui VISOIANU,care fiind trimis la Cairo a dus acolo timp de şase luni tratative cu reprezentanţii Angliei, Statelor Unite şi U.R.S.S.-ului.-

Dl.Iuliu Maniu a mai vorbit apoi de contribuţia D-lui IOAN MIHALACHE la actul dela 23 August 1943 şi a relevat că Dl.GHEORGHE BRATIANU a fost mandatorul celor două partide istorice pe lângă fostul Mareşal Antonescu.-

Dl.Iuliu Maniu a adăugat apoi că partidele comunist şi social-democrat au fost absente dela pregătirile actului dela 23 August şi a afirmat că "numai în urma împrejurărilor neaşteptate aceste partide ar fi picat" ca musca în lapte".-

Dl.Iuliu Maniu a relevat că armistitiul între România şi U.R.S.S.urma să se iscălească la Cairo,"unde ni se asigura o atmosferă mai favorabilă,dată fiind prezenţa acolo a aliaţilor noştri sinceri din Occident.Or,prăbuşirea frontului din Moldova şi precipitarea loviturii de Stat au făcut ca să fim obligaţi să trimitem delegaţie la

./.

Moscova pentru a semna armistiţiul."Dl.Iuliu Maniu a subliniat apoi că" de aici ni s'au tras toate relele cunoscute în ultima vreme".-

Dl.Iuliu Maniu a stăruit,în continuare,asupra raporturilor dintre partidul naţional-ţărănesc şi partidul comunist,declarând că este hotărât să lupte împotriva comunismului,"care neagă pe Dumnezeu, morala creştină,naţionalismul,libertatea şi democratia,astfel cum este concepută de aliaţii din Occident şi America.Aceasta - a mai declarat Dl.Iuliu Maniu - nu presupune însă că noi nu am putea întreţine bune şi sincere relaţii cu U.R.S.S.Dinpotrivă,socotim că numai atunci se poate asigura relaţii trainice cu vecina noastră dela Răsărit când partidul comunist nu va mai fi lăsat să-şi facă de cap, călcând cele mai elementare principii ale democraţiei.Pacea şi victoria aliaţilor noştri nu sunt altceva decât rezultatul luptei duse de democraţiile occidentale pentru libertate" (Asistenţa,la acest pasagiu din discurs a aplaudat mai mult strigând: "vrem libertate").-

Dl.Iuliu Maniu a încheiat invitând prietenii şi cadrele să nu desnădăjduiască ,să fie convinşi că" aliaţii noştri sinceri nu ne vor părăsi şi că partidul va avea să-şi joace misiunea sa istorică începută cu 100 de ani în urmă,alături de biserica neamului şi de cele mai sănătoase virtuţi".-

In tot timpul discursului,geamurile clubului partidului naţional-ţărănesc au fost deschise,fapt care a atras în jurul clădirii mulţi curioşi cari au ascultat pe Dl.Iuliu Maniu.-

Fruntaşii partidului naţional-ţărănesc socotesc discursul D-lui Iuliu Maniu ca unul dintre cele mai importante rostite în ultima vreme de şeful partidului naţional-ţărănesc.-

.-.-.-.-.-.-.

CENTRUL S I B I U

19 MAI 1945

Politic - 1913

175 / 176

Nr.1098.-

11 Maiu 1945

REFERAT LA FIȘE

N O T A

Dl.IULIU MANIU a declarat,în ziua de 10 Mai, într'un cerc intim de colaboratori apropiaţi,că "nu poate fi vorba acum de un conflict între anglo-americani,pe de o parte,şi sovietici,pe de altă parte,dar că anglo-americanii,printr'o stăruitoare acţiune diplomatică,vor creia condiţiuni prielnice ca până în maximum trei luni să se ţină în România alegeri libere.Aceste condiţiuni se referă în primul rând la efectivele armatei sovietice din România.Până în cel mult trei luni - a adăugat Dl.Iuliu Maniu - vor fi în România tot atâţia militari sovietici cât sunt şi englezi sau americani".-

Dl.Iuliu Maniu a manifestat optimism cu privire la viitoarea desfăşurare a evenimentelor politice,cerând cadrelor partidului naţional-ţărănesc să aibă încredere şi răbdare.-

.-.-.-.-.-.-.

Ultimul domiciliu | Profesi

CENTRUL S I B I U 2983

19 MAI 1945

176 174

Nr.1106.-

14 Maiu 1945

B. Politic

N O T A

In cercurile intime ale D-lui IULIU MANIU se subliniază că şeful partidului naţional-ţărănesc şi în discursul din 9 Mai crt.a arătat că acest partid urmăreşte o politică de sinceră apropiere faţă de U.R.S.S. Astfel - se remarcă în aceste cercuri -"Dl. Iuliu Maniu încă din 1919 şi 1920,încă de pe timpul consiliului dirigent,a dat mandat D-lui ALEXANDRU VAIDA-VOEVOD în calitate de prim-ministru să încheie un acord de prietenie cu U.R.S.S.,fiindcă şi-a dat seama de importanţa ce-o avea pentru România desvoltarea unor relaţii de amiciţie cu U.R.S.S. Anumite forţe s'au opus însă la această politică".-

Dl.Iuliu Maniu n'a vrut să precizeze la adunarea din 9 Mai crt.care au fost forţele la care s'a referit,dar în unele cercuri conducătoare naţional-ţărăniste se crede că Dl.Iuliu Maniu s'a referit la Regina Maria.-

.-.-.-.-.-.-.

2923

175

18 Maiu 1945
K.

OPERAT LA FIȘE

Intre Dl.Maniu şi D-nii Leucuţia şi Mihail Popovici se duc grele şi supărătoare discuţii pe chestiuni băneşti, Maniu cerându-le sume importante pentru organizarea partidului, în timp ce Leucuţia pretinde că la Ministerul Economiei Naţionale a făcut sacrificii personale, cheltuind din propriul său buzunar.

Mihai Popovici la rândul său susţine că a cheltuit destul până acum şi că ar fi cazul ca şi Leucuţia să fie pus la contribuţie, deoarece - după cum pretinde lumea - s'ar fi îmbogăţit de pe urma Ministerului Economiei Naţionale.

2923

178 176

18 Mai 1945 178

Pentru sursa Kirițescu.

D-lui Director

S'a rat de catre D-l Aurelian ...

Rugăm faceți informații dacă I.Maniu a primit din partea D-lui Beneș un mesagiu, comunicându-ne și cuprinsul acestuia.

2913

~~179~~ ~~177~~ ~~179~~

18 Mai 1945
V.104

OPERAT LA FIȘE

După o informaţie adusă în legaţie de insuşi Dl. Rene De Wekk " întreaga opoziţie constituţională şi democratică din România, se va constitui la " momentul oportun" (?) într'ân singur bloc, cu o singuă conducere : aceia a D-lui Iuliu Maniu.

" La acest bloc ar urma să adere şi organizaţiile nepolitice (?) adică grupele de profesiobişti, de funcţionari şi de militari epuraţi".

~~181~~ ~~180~~ 178

2923

D. Iuliu Maniu a declarat Dlui Ghiţă Pop intr'o discuţiune Miercuri, că a primit interesante comunicări cu privire la situaţiunea politică din Jugoslavia şi Bulgaria.

Informaţiunile Dlui Iuliu Maniu i-au parvenit din cercurile americane.

După aceste cercuri, in Bulgaria şi in Jugoslavia se exercită o puternică dictatură comunistă, pe lângă care ceiace se intâmplă in România este o palidă politică autoritară.

După sosirea lui Dimitroff in Bulgaria, problema proclamării sale ca preşedinte al republicii bulgare a fost pusă categoric.

In Jugoslavia măsurile de represiune impotriva elementelor opoziţioniste sunt extrem de severe.

Cercurile americane atribue această politică bizuită numai pe faptul prezenţei trupelor sovietice in ţările respective.

Ultimul domiciliu

ADEVERIN[illegible]A

Telegrama Nr. [illegible] din

s'a primit în ziua de [illegible], ora ___ m. ___

Semnătura primitorului,

2423

TELEGRAMĂ

MA

Nr. = a son excellence le generalissime staline
president du conseil des ministres
de l' u r s s moscova =

Pre[dată] bucuresti 7660 24 8/6 14/30 data ___ ora ___ m. ___ timpul ___

Transmisă de ___ data ___ ora ___ m. ___ timpul ___

au nom du parti national paysan de roumanie j' ai l' honneur de presenter a votre excellence nos condoleances respectueuses pour la grande perte que l' u r s s a subie , par la mort du president kalinine un des fondatuers du nouvel etat sovietique et le grand defenseur de la liberte des peuples / = iuliu maniu + +

p. Conformitate,

C. 34.785. — M. O., Impr. Naț. — Form. 815

OPERAT LA FIȘE

181 179 181

182 180

2493 / Surs Tase

(?)

In cercurile național țărăniste se afirmă că d.Berri seful misiunei americane a comunicat d-lui Iuliu Maniu că în urma unui acord al aliaților-la care și-a dat asentimentul și U.R.S.S.-în curân se va produce o destindere în politica internă a României, procedându-se la o nouă formulă de guvern ,în care cele două partide de opoziție vor fi reprezentate cu ami mulți demnitari.

Seful cestui guvern ar fi tot d.dr.Petru Groza care s-ar fi declarat de acord cu această nouă reprezentare a partidelor în guvern.

S. S. I.

29 Maiu 1945.

N O T A

Discuţiunile dintre Dnii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, duse în cursul zilelor ultimei săptămâni, au avut ca obiect situaţia politică internă, în cadrul desfăşurărei evenimentelor internaţionale.

Dnii Maniu şi Brătianu au fost de acord că, indiferent de cele ce se vor întâmpla şi de data la care evenimentele aşteptate în câmpul extern se vor produce, situaţiunea internă trebue clarificată.

Motivarea acestei hotărîri a fost că, războiul încetând, nu mai există temeiul invocat la 6 Mai, că armatele necesită în spatele frontului, un guvern care să păstreze încrederea cercurilor sovietice.

Dnii Iuliu Maniu şi Brătianu au decis deci să provoace o criză de guvern, făcând în acest scop toate demersurile şi pregătirile necesare.

Vineri seara, Dl. Dinu Brătianu a fost anunţat de Dl. Negel, că audienţa solicitată, a fost acordată. Şeful partidului liberal s'a prezentat imediat în audienţă la Palatul dela şosea.

In această audienţă, Dl. Dinu Brătianu a argumentat Regelui că, guvernul actual nefiind recunoscut de anglo-americani, este cert că nu va putea să prezinte la conferinţa păcii, care după toate probabilităţile se va ţine la Londra.

In orice caz, acest guvern Groza nu va putea susţine interesele României, în primul rând fiindcă nu înmănunchează totalitatea forţelor politice ale ţării şi în al doilea rând fiindcă le-ar pune într'un mod neagreat de majoritatea ţărilor ce vor fi prezente la conferinţă.

./.

Dl.Dinu Brătianu a cerut Regelui, în numele partidului liberal, schimbarea guvernului şi formarea unui nou cabinet, în spiritul conferinţei dela Yalta, cu participarea tuturor partidelor şi care să pregătească temeinici susţinerea intereselor României la conferinţa apropiată a păcii.

Regele a cerut unele relaţiuni Dlui Dinu Brătianu şi a promis să avizeze.

Sâmbătă dimineaţa a fost primit în audienţă de Rege şi Dl.Iuliu Maniu. Această audienţă fusese solicitată în ajun prin intermediul Dlui Dinu Brătianu.

Dl.Iuliu Maniu a cerut schimbarea guvernului pe acelaş temeiu ca şi Dl.Dinu Brătianu, adăugând în plus că situaţiunea încordată din ţară, provocată de arestări nejustificate, trebue cu un ceas mai devreme curmată.

Dl.Iuliu Maniu a subliniat Regelui că există şi unele mijloace de provocare a crizei cu respectarea integrală a formelor constituţionale, pentruca în această împrejurare Coroana să fie acoperită.

Regele a răspuns că va aviza.

După audienţa de Vineri seara la Rege, Dl.Dinu Brătianu a avut o consfătuire cu amicii săi intimi politici, relatându-le discuţia cu Suveranul. In acelaş timp D-sa a comunicat prin intermediul Dlui Leucuţia, care l-a vizitat în Calea Dorobanţi, cum a decurs audienţa. Această comunicare a fost făcută Dlui Iuliu Maniu.

Sâmbătă dimineaţa, după audienţa dela şosea, Dl.Iuliu Maniu a avut o lungă consfătuire cu D-nii Mihalache şi Ghiţă Popovici, după care au plecat împreună la prânz, la Dl.Dr.Lupu.

Cercurile naţional-ţărăniste şi liberale manifestau în cursul zilei de Sâmbătă un puternic entuziasm după aflarea audienţelor celor doi şefi de partide.

Dl.Dr.Angelescu ne-a declarat textual, Sâmbătă dimineaţa:
"Şefii celor mai mari şi vechi partide româneşti au recomandat Regelui schimbarea guvernului, cu argumente solide.
"Actul prezintă importanţa lui, peste care nu se va putea trece cu uşurinţă".

Grupa:

UALĂ

ţul

ziua

copii

, jud.

Nr.

ului Evidenţei.

H.

21.V.945

~~185~~ ~~185~~ 183

2923

R A P O R T

Nr.17

OPERAT LA FIŞE

Informatorul nostru Aurică (legătura lui Frimu) are legături personale cu Maniu. Incă înainte de 23 August, Maniu se servea de maşina personală a lui Aurică, pentru diverse deplsări în Bucureşti. Acum Aurică ne cere să intervenim la Sindicatul Sofeurilor dela Biroul de rechiziţii din Sos. Kiseleff Nr.18, pentru a nu-i fi rechiziţionată maşina. Urmează ca Aurică să pună din nou maşina sa la dispoziţia lui Maniu, Aurică personal conducând maşina, pentru diverse deplasări ale lui Maniu de care vom fi informaţi în măsura în care Maniu va utiliza maşina lui Aurică.

Hubert.

(Actualmente Maniu se serveşte de ~~xxxxxx~~ maşinile lui Busoicescu, Domocoş şi Ghilezan. Maşina lui Ghilezan poartă o inscripţie ca aparţinând Misiunei Engleze şi este utilizată de această Misiune. Când Maniu are nevoie de maşină, Ghilezan o cere dela Misiune).

~~186~~ 184 ~~186~~

18 Mai 1945

N O T A

Dl. Maniu a primit un mesagiu din partea D-lui Ed. Benes, ca răspuns la comunicarea sa de acum două săptămâni, făcută preşedintelui Cehoslovaciei.

Mesagiul răspunde la felicitările D-lui Maniu pentru eliberarea Republicii.

Dl. Mihai Popovici a declarat în ziua de 17 Mai, că Dl. Beneş vorbeşte de "epoca de incertitudine" care va precede pacea, când vor apare revendicările şi problemele teritoriale în Europa.

Mesagiul D-lui Beneş a fost departe de a satisface pe Dl. Maniu.

Intimii preşedintelui partidului naţional-ţărănesc vorbesc de acest mesagiu, însă recunosc că nici unul dintre ei nu l-a văzut.

Se afirmă că mesagiul a fost primit prin intermediul unui membru al corpului diplomatic.

S. I.
Centrul P.

21 MAI 1945

Politic 2923

Nr. 4041 187 185

19 MAI 1945

N O T A

DIVERSE DIN Com. POIANA ȚAPULUI Jud. Prahova

1.- In ziua de 5.V.1945, la restaurantul "Crivăț" din Poiana-Țapului, a luat masa Dl. IULIU MANIU, însoțit de un Conte (aproximativ numit WENETU și de origină belgiană), cu încă o persoană, al cărui nume nu se cunoaște.-

De aci - după spusele șofeurului - ar fi plecat la Sibiu.-

2.- Postul de Jndarmi Poiana-Țapului, a făcut cercetări, în ziua de 7 Maiu 1945, pentru a stabili dacă un Colonel american domiciliază în acea comună.-

In aceiași seară, la restaurantul "Crivăț" au servit masa doi americani în uniformă militară, însoțiți de o domnișoară.-

3.- In ziua de 12.V.1945, Domnul VISOIANU (x) însoțit de 2 persoane - au servit masa la restaurantul "Crivăț".-

4.- In ziua de 13 Maiu 1945, Domnul GOANGA - fost Chestor al Poliției Capitalei, a plecat din Poiana Țapului la București.- Deși era urmărit în vederea arestării, de către Șeful Postului de Jandarmi din acea comună totuși, după o convorbire telefonică avută de Dl. Goangă cu Domnul Prefect al Capitalei în aceiași zi (13 Maiu 1945), i s'a încuviințat să plece la București singur, pentru a se prezenta la Prefectura Poliției.-

COMUNICAT:
- Secția C.I.

=== . ===

SURSA: Sigură

2 Iunie 1944

Printre intimii dlui Maniu nu se ascunde că acesta ar fi foarte "plictisit" atât de întreaga situaţie diplomatică cat şi de conjunctura internă.

Anume, dsa a fost obligat, "aproape fără să vrea" să incheie pactul cu partidele de stânga, "pe motivul că numai un asemenea act ar permite un control al situaţiei în momentele cari ar urma capitulării".

De altfel, dl Maniu ar fi foarte conştient că acest pact ar face din partidele de stânga, şi în special din comunişti, un fel de arbitri ai situaţiei interne româneşti, fapt care nu va putea decât dăuna prestigiului politic al democraţilor. Pe de altă parte, o viitoare rivalizare cu partidele de stânga, pentru captarea opiniei publice, va trebui să ducă la o radicalizare crescândă a partidelor democrate şi a programelor lor.

In fine, dsa ar fi cuprins de bănuiala că extremiştii români nu ar activa de comun acord cu comuniştii români din Rusia, ceace ar putea duce la un moment dat la o înlăturare a întregului cartel.

Această stare de spitit a dlui Maniu nu a rămas fără efect asupra intimilor şi cadrelor mai largi ale partidului, ceace arată dela început atmosfera în care vieţuieşte recent încheiatul cartel.

+++

Y/33

2 Iunie 1945

~~159~~ 187 ~~189~~

2923

N O T A

Dl.Maniu a relatat,în dimineaţa zilei de 1 Iunie,cum s'a comis percheziţia la locuinţa sa din Str.Sfinţilor Nr.10.

In ziua de 30 Maiu,la ora 2 după amiază, când în casă nu se găsea decât servitoarea,au năvălit peste ea la deschiderea uşii doi indivizi,cari au legat-o şi apoi au început să spargă dulapurile.

Au fost sparte dulapurile din dormitor,din hall,sertarele birourilor,etc.

Dl.Maniu a găsit în dulap o pereche de butoni de manşetă din aur,precum şi un ceas de aur şi alte obiecte preţioase,de cari însă nu s'a atins nimeni.

S'au furat numai câteva dosare politice importante,dar nu secrete.

Cazul este socotit la naţional-ţărănişti,ca având un caracter politic şi Dl.Maniu îl atribue unor membri ai F.N.D.

188

Domnule Maniu,

Se spune că ești una din puținele conștiințe românești conducătoare rămase neîntinate.

Nu vedeți prăpastia în care cădem?

Armata ni se duce, avuția țării prăpădită, muncitorii noștrii expuși prin măsuri de criminală nebunie de a fi masacrați de bombe (vezi cazul celor dela Malaxa!).

Dece?

Pentru a face jocul slugoilor nemților, a celor ce numai au nimic de pierdut, a Antoneștilor trădători și criminali!

Ridică glasul și spune destul!

Tăcerea te face lafel de vinovat!

un patriot

Seria „Ursu"

194 189 190

5 Iunie 1945

2923

N O T A

OPERAT LA FIŞE

Dl.Maniu a primit un emisar din partea preşedintelui Edvard Beneş.

Intâlnirea a avut loc,în cursul zilei de 3 Iunie,la locuinţa din Str.Sfinţilor,cu toată discreţia,fiind cunoscută numai de puţini dintre amicii săi politici.

Emisarul ceh a fost însoţit de Dl.Beran, şeful grupului cehoslovac din România,iar întrevederea a ţinut două ore.

Preşedintele Beneş a transmis D-lui Maniu comunicarea că a vorbit din nou cu Dl.Mareşal Stalin despre România şi despre preşedintele partidului naţional-ţărănesc,găsind întreaga înţelegere din partea bărbatului de stat sovietic.

Prima oară,preşedintele Beneş a vorbit cu Dl.Mareşal Stalin despre România şi despre Dl. Maniu,în luna Aprilie 1944,în ajunul marei bătălii de pătrundere dela Uman.

Atunci,Dl.Mareşal Stalin a subliniat D-lui Beneş că importanţa retragerii României din pactul militar cu Germania este foarte mare şi a recunoscut că singurul om politic,care a luptat la el în ţară,sub ocupaţia hitleristă,împotriva acestui regim,expunându-se primejdiilor cele mai grave, a fost Iuliu Maniu,în România.

./.

Mareşalul Stalin a recunoscut, în prezenţa preşedintelui Beneş, care a transmis aceste aprecieri D-lui Maniu, că singurul om politic român care ar putea încerca un act de ieşire a României din răsboiul dus alături de Germania, este numai Dl. Maniu.

Şeful partidului naţional-ţărănesc a primit acum comunicarea că "punctul de vedere al Mareşalului Stalin nu s'a schimbat nici faţă de România, nici faţă de D-sa".

Dl. Maniu a pus întrebarea, în prezenţa amicilor săi intimi, ce s'a schimbat atunci, de vreme ce D-sa este obiectul unei campanii vehemente din partea ziarelor comuniste române, a presei sovietice şi a postului de radio Moscova ?

In ziua de 4 Iunie, Dl. Maniu a făcut, în legătură cu această întrebare, următoarea declaraţie:

"Eduard Beneş are dreptate când transmite că punctul de vedere al Mareşalului Stalin nu s'a schimbat nici faţă de România şi nici faţă de Iuliu Maniu.

"Ceeace s'a schimbat astăzi este altceva şi anume: obiectivele Uniunii Sovietice.

"In Aprilie 1944, obiectivele U.R.S.S. erau scoaterea României din grupul militar din jurul Germaniei şi încheierea armistiţiului care a scurtat durata răsboiului şi eforturile lui în mod simţitor.

"Ieşirea României din răsboi a avut ca rezultat scurtarea răsboiului şi înaintarea armatelor

./.

sovietice,dela Iaşi la Budapesta,fără rezistenţa din Carpaţi,care ar fi întârziat victoria şi ar fi necesitat enorme sacrificii de oameni şi materiale.

"Astăzi,însă,obiectivele U.R.S.S.s'au schimbat,Uniunea Sovietică tinzând ca orice mare putere învingătoare,spre expansiunea în direcţia opusă existenţei ei în spaţiu.

"Tendinţa de expansiune spre Vest formează astăzi unul din obiectivele U.R.S.S.şi întrucât România se găseşte la graniţa de Vest,se înţelege că ea constitue prima piedică în calea acestui obiectiv.

"Opinia publică românească este strânsă în jurul lui Maniu,cel puţin pe această problemă, a păstrării independenţii politice şi teritoriale a ţării şi atunci explicaţia campaniei împotriva sa trebue căutată în această rezistenţă".

Dl.Maniu nu vede în această tendinţă de expansiune,nici dorinţa de anexiune,nici dorinţa de înfeudare politică a României la U.R.S.S.

D-sa consideră însă că forurile de conducere sovietice se servesc cu mai multă plăcere de "elementele politice aservite" şi "gata de orice acţiune şi concesiune",decât de partidele politice româneşti,cari au păreri anumite în problema regimului democratic,deşi acestea nu sunt contra unei bune şi permanente amiciţii cu U.R.S.S.

"In Finlanda - a continuat Dl.Maniu - nu a fost posibilă experienţa dela 6 Martie din România,

./.

fiindcă la Helsinki nu s'au găsit oameni politici cari să joace rolurile jucate de oamenii politici români, la dispoziția cercurilor sovietice.

"In România, spiritul de amiciție cu U.R.S.S. există și dorința de bună vecinătate este foarte puternică, dar dacă Nicolae Titulescu este tratat drept campion al acestei politici în cursul ultimilor 15 ani, atunci există documente din cari reiese înțelegerea cea mai deplină în această privință dintre Titulescu și Maniu.

"Testamentul politic al lui Nicolae Titulescu se găsește la Iuliu Maniu și din el se vede clar că înțelegerea asupra politicii externe și amiciției permanente cu Rusia, a făcut obiectul celui mai deplin acord între ambii oameni politici.

"Această înțelegere - a declarat Dl. Maniu - a fost atât de perfectă și de sinceră, încât a dus la înscrierea lui Nicolae Titulescu în partidul național-țărănesc."

In încheere, Dl. Maniu își exprimă părerea că "obiectivele actuale ale U.R.S.S. impun atitudinea față de D-sa și soluțiunile politice interne din România".

"Dacă există și alți factori cari să influențeze situația generală și să prindă în obiectivul lor și România, atunci este cert că România va cunoaște și alt punct de vedere al cercurilor sovietice, în afară de cel actual.

"Dacă însă acești factori nu există și in-

./.

teresele lor de tot felul nu includ România, atunci ţara se va găsi în permenenţă şi definitiv pe drumul pe care a apucat la 6 Martie."

Credinţa intimă a D-lui Maniu, în special după comunicarea D-lui Beneş, este însă că desfăşurarea evenimentelor va aduce şi o modificare a atitudinei cercurilor conducătoare sovietice faţă de România, prin caracterizarea şi definitivarea internaţională a obiectivelor de pace din partea U.R.S.S.

Sursa „Liviu"

~~185~~ ~~195~~ 194

3 Iunie 1945

2923

N O T A

OPERAT LA FIȘE

Dl. Dr. Lupu a declarat că, plecarea D-lui Maniu la Sinaia este în legătură cu starea sănătății sale, care lasă foarte mult de dorit.

Dl. Dr. Lupu a declarat că Dl. Maniu suferă grav de o boală care se numește "ataxie" și este un fel de paralizie a membrelor.

Deși, în aparență sănătos, Dl. Maniu este serios bolnav de ataxie, care îi provoacă dureri și îl pune în imposibilitate de a face un efort de muncă.

Prietenii țin să ascundă această stare a sănătății D-lui Maniu, pentru a nu provoca îngrijorare în rândurile partizanilor.

Redăm această informație așa după cum a fost înregistrată, adică sub forma unor declarațiuni ale D-lui Dr. Lupu.

~~196~~ 195 ~~196~~

7 Iunie 1945

K.

2923

OPERAT LA FIŞE

La secretariatul lui Iuliu Maniu s'a iscat fricţiuni serioase între D-na Clara Romanos şi Corneliu Coposu, ambii secretari particulari ai lui Maniu, pe motivul împărţirii câştigurilor ilicite obţinute de D-na Romanos în timpul funcţionării sale ca administrator-sechestru, pe numele său de domnişoară Clara Marcovici, la firma "Cadeca".

Sub administraţia sa, firma "Cadeca" a vândut mărfuri de peste 200.000.000 lei, pe care le-a inregistrat la preţurile oficiale, mai mici. Diferenţa de aproape 100.000.000 lei a fost încasată de Clara Romanos, care nu i-a dat lui Coposu decât 3.000.000 lei. Acum Coposu cere încă 3.000.000 lei pe care Clara Romanos refuză ca să le achite.

Echipa de Filaj

7 Iunie 1945
Nr. 362

196

2923

Dl. R
Nr. şi Dosar - arhivă centrală

OPERAT LA FIŞE

N O T A

In urma informaţiunilor obţinute dela femeia de serviciu a Dlui Iuliu Maniu, în legătură cu introducerea unor indivizi în locuinţa acestuia din Str. Sfinţilor Nr. 10 Etajul V., fapt semnalat printr'o notă anterioară, se mai dau următoarele amănunte :

Pe la orele 13,30 s'au prezentat la uşă doi indivizi cari au întrebat de Dl. Maniu. Femeia de serviciu a răspuns că e plecat şi indivizii au ameninţat-o cu revolverele, spunându-i să tacă, apoi au legat-o şi au acoperit-o în dormitor cu o cuvertură iar peste gură i-au pus un ciorap.

După ce le-a dat cheile, au cercetat toate încăperile, birourile, sertarele, etc. După ce au căutat peste tot, au plecat, spunând sergentului de pază să meargă la Etajul V. ap. 12 că au auzit gemete.

Intre timp, femeia de serviciu a reuşit să se deslege şi a mers la apartamentul vecin, unde locueşte arhitectul V. Graise căruia i-a povestit cele întâmplate. Au anunţat organele poliţieneşti P.P.C. şi circa XI-a Poliţie, spre a veni să facă cercetări.

Un comisar dela Circ. XI-a a constatat că lucrurile erau toate şi nu lipsea nimic dar locuinţa era răvăşită.

La cercetare erau prezenţi şi Cezar Simionescu cu Cornel Coposu, care fuseseră anunţaţi prin telefon.

./.

Anchetatorii au părăsit locuinţa Dlui Maniu spunând că vor reveni a doua zi pentru continuarea cercetărilor,dar n'au mai revenit.

Când Dl.Maniu a fost anunţat despre cele întamplate a întrebat dacă lipsesc lucruri din casă,apoi a venit la domiliu şi a constatat că îi lipsesc nişte documente politice, exprimându-se că nu erau de prea mare importanţă,căci ce avea mai principal le purta cu dânsul.

Părerea celorddin anturajul Dlui Maniu,este că cei ce l-au vizitat în lipsă ar fi membrii ai U.P.

Femeia de serviciu a mai spus că după ce a fost acoperită,a mai auzit soneria şi au mai venit câteva persoane,însă nu poate preciza câte,dar pe primii doi dacă i-ar vedea,i-ar recunoaşte.

----

8 Iunie 1945

~~199~~ 198

29273

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Discuțiunile biroului partidului național-țărănesc, ce au avut loc, în seara zilei de 7 Iunie, la locuința D-lui Dr. Lupu în Strada Episcopiei 3, au avut ca obiect atitudinea guvernului român față de problema unei uniuni cu Ungaria.

Dl. Maniu s'a ridicat cu vehemență împotriva unui asemenea proect, afirmând că "poporul român nu poate uita că are o socoteală cu maghiarii, pentru persecuțiile din Ardeal, din anii de ocupație ungară".

In afară de aceasta, Dl. Maniu a spus că "discursul D-lui Groza la Brașov a făcut o penibilă impresie în tot Ardealul românesc".

"In spatele acestei acțiuni - a declarat Dl. Maniu - se ascunde realizarea unui proect mai vast al U.R.S.S. și anume, federalizarea statelor dunărene, adică a Austriei, Ungariei, României, Bulgariei și Jugoslaviei".

Dl. Maniu a adăugat că "poporul român este acela care va trebui să fie consultat, întrucât un guvern minoritar nu va putea angaja valabil și istoric țara".

Dl. Dr. Lupu a ridicat obiecțiunea că dispariția vamelor nu poate decât facilita desvoltarea unei vieți economice în țările respective.

./.

Dl.Maniu a replicat - însă - că "planul sovietic tinde mult mai departe şi că interesele româneşti nu permit asemenea federalizare".

In afară de aceasta, şeful partidului naţional-ţărănesc a declarat D-lui Dr.N.Lupu că deţine o informaţie, după care au sosit în Bucureşti în cursul acestei săptămâni, mai mulţi magnaţi unguri din Budapesta, cu scopul de a supraveghia şi de a sprijini pe toate căile "acţiunea de uniune vamală dintre România şi Ungaria".

Dl.Maniu a adăugat că informaţiile sale arată că s'au oferit unor ziare româneşti fonduri enorme şi tipografii ce urmează să fie aduse la Bucureşti, în schimbul susţinerii prin presă a politicii iniţiate de guvernul Dr.Groza, în direcţia unei uniuni româno-maghiare.

Şeful partidului naţional-ţărănesc a încheiat destăinuirile sale afirmând că va fi - în scurt timp - în posesia unor dovezi precise în această chestiune.

S'a decis redactarea unui memoriu, prin care să se protesteze împotriva proectului de federalizare şi să se ceară guvernului român să înceteze "acţiunea de fraternizare cu ungurii, ceia-ce constitue o jignire permanentă la adresa românilor ardeleni".

In cercurile diplomatice din Capitală iniţiativa unei uniuni româno-maghiare, atribuită D-lui Petru Groza, a produs o impresie deosebită.

./.

Misiunile americane şi engleze, în special, sunt cele mai afectate de această ştire.

Ziariştii englezi au opiniat că "este vorba de o hotărâre sovietică, pe care România şi Ungaria sunt ţinute a o aduce la îndeplinire", şi că "se vede în aceasta un prim pas spre o federalizare a statelor dunărene sub controlul Rusiei Sovietice".

Aceiaşi opinie este împărtăşită şi de Legaţia Franţei, unde cu prilejul unui dejun care a avut loc în ziua de 7 Iunie s'a desbătut pe larg această problemă.

"Faptul că anunţarea acestei preocupări de uniune vamală se produce înainte de Conferinţa Celor Trei, trebue socotit ca un fapt bine calculat de sovietici", se spune la Legaţia Franţei, de unde ar putea decurge multe complicaţii, având ca centru de atenţie România şi Ungaria".

SCÂNTEIA
-8 JUN. 1945

Iuliu Maniu complice al lui Codreanu

Dovada legăturilor dintre cei doi trădători

In ziua de 25 Mai 1938, Iuliu Maniu — propus fiind de acuzatul Corneliu Zelea Codreanu ca martor în procesul său de trădare şi organizare de acţiuni teroriste — a răspuns acestei invitaţii prezentându-se la instrucţie. Din lunga declaraţie făcută atunci de „marele democrat", spicuim doar câteva fraze edificatoare.

„Acuzatul este un totalitar, este pentru dictatură", spunea Iuliu Maniu. Şi totuşi după cum se ştie, „marele democrat" încheiase puţin înainte o alianţă cu partizanul totalitarismului de import, cu Corneliu Zelea Codreanu, cel care declarase în preajma alegerilor din 1937 că „în 48 de ore dela venirea lui la putere va schimba politica externă a României semnând o alianţă cu puterile Axei". **Dece s'a legat „democratul" Iuliu Maniu de pistolarul Corneliu Codreanu? O mărturiseşte el însuşi, în cuprinsul aceleiaşi depoziţii:** „Am făcut pactul de neagresiune în alegeri pentrucă m'am convins de sinceritatea şi loialitatea acuzatului Codreanu, **spunea „democratul" dela Bădăcin.** Acuzatul este şi el pentru demnitatea naţiunei ca şi mine şi ţine la menţinerea acestei demnităţi în stat".

Pentru cititorul cât de puţin informat asupra evoluţiei evenimentelor din ultimele decenii ca şi asupra structurii fostei Gărzi de Fier, o asemenea declaraţie venind dela un pretins democrat apare deadreptul uluitoare. Corneliu Zelea Codreanu era omul care a patronat şi a executat el însuşi acte de teroare şi asasinatele cele mai odioase în istoria politică a ţării noastre. El avea pe conştiinţă asasinarea studentului VERNICHESCU, a prefectului ieşean MANCIU (pe care l-a suprimat cu propriile-i mâini), a inspectorului de poliţie CLOS, ca şi tentativa de asasinat împotriva fostului subsecretar de stat C. ANGELESCU. I. G. DUCA şi STELESCU au fost deasemeni suprimaţi în urma ordinelor date de el. Codreanu a fost cel dintâi „om politic" din România care a făcut din crimă o metodă politică. Iar această „diplomaţie" a pistolului a funcţionat ca o permanentă teroare exercitată asupra oamenilor politici de tot felul, constituind „argumentul" decisiv în susţinerea scopurilor Legiunii.

„Dacă aş fi observat că acuzatul lucra contra intereselor de Stat, pentru o revoluţie internă, — spunea mai departe trădătorul ipocrit, — eu n'aş fi stat de vorbă cu el şi nici nu m'aş fi ASOCIAT cu el".

Iuliu Maniu nu se sfia să mintă în modul acesta atât de josnic, în ciuda tuturor evidenţelor, — el care ştia mai bine ca oricine în ce măsură acuzatul Codreanu lucra pentru o răsturnare violentă a ordinei în Stat. Era ştiut de toată lumea că Garda de Fier se deosebea de celelalte formaţiuni politice tocmai prin caracterul ei para-militar Fondurile ei dovedeau existenţa unei surse oculte, dar sursa „ocultă" era cunoscută de ultimul cetăţean al ţării. Legionarii întreţineau o vastă reţea informativă în aparatul de Stat. Instituţiile publice erau împănate de spioni. „Căpitanul" primea rapoarte dela agenţii săi cuibăriţi în Marele Stat Major şi in Prefectură, în Jandarmerie şi la Siguranţa Statului, la Căile Ferate şi în ministere. Aghiotanţii şi ordonanţele „Căpitanului" aveau pistoale şi pumnale, făceau marşuri forţate şi trageri la ţintă, atentau la viaţa celor cari ridicau obstacole în calea intenţiilor lor criminale, — dar Iuliu Maniu, Sfânta Inocenţă a politicei româneşti, nu vroia să vadă şi să înţeleagă nimic.

Numai că, un document intervenit după moartea lui Codreanu vine să înlăture vălul depe chipul iezuit al „marelui democrat". Este vorba de o scrisoare al cărei text îl transcriem întocmai. Ea a fost adresată lui Iuliu Maniu şi sună astfel:

„Onorate D-le Prezident"

In ziua de 14 Aprilie (N. R. 14 Aprilie 1937), a doua zi după întrevederea pe care ne-aţi făcut onoarea a ne-o acorda, stăpânul nostru (N. R. Codreanu), în urma celor povestite de noi, s'a rostit astfel: „Când n'oi mai fi eu cu voi, să ascultaţi de sfaturile acestui om. Indiferent de ce vă deosebeşte ca ideologie, acest om este cel mai luminat şi cel

(Continuare în pag. 5-a)

Iuliu Maniu complice al lui Codreanu

(Continuare din pag. 1)

mai corect. Poate singurul corect. Ar fi groaznic să rămâneţi cadou în braţele unor oameni artificial apropiaţi de ideologia noastră dar necinstiţi sufleteşte, incorecţi. Această hotărîre rămâne pentru voi cu putere de testament".

In aceste momente de mare durere şi tragică răspântie pentru neamul nostru, am socotit noi, cari mai avem posibilitatea, să vă aducem la cunoştinţă această hotărîre, D-zeu să vă ajute. Să trăiţi.

(ss) Dr. Ciorogariu, fost şeful delegaţiei din 13 Aprilie 1937, fost deputat de Bihor şi Gorj, şeful organizaţiei Oltenia
(ss) Dumitrescu Zăpadă, fost aghiotant personal al Căpitanului

Trebue să se ştie că intrevederea despre care se vorbeşte în scrisoarea de mai sus a avut loc în ziua de 13 Aprilie 1937, Iuliu Maniu primind o delegaţie de studenţi legionari, „reprezentanţi ai tuturor centrelor universitare trimişi din partea lui Corneliu Zelea Codreanu spre a fi sfătuiţi în orientarea politică a mişcării legionare", — după cum arată un raport din acea vreme al unui comandant legionar. Prin aceasta se stabileşte însă nu numai existenţa unei legături vechi şi strânse între Maniu şi Codreanu, dar şi paternitatea diferitelor acţiuni întreprinse de Garda de Fier. După cum s'a văzut, studenţii legionari erau trimişi de „stăpânul" lor la Maniu, „spre a fi sfătuiţi în orientarea politică a mişcării legionare". Ce a fost această „orientare politică", s'a văzut, — dar puţini erau cei cari ştiau că ea a fost trasată de Iuliu Maniu şi că, deci, el poartă o mare parte din răspunderea catastrofei ce a urmat.

Maniu-mentor „spiritual" al Legiunii! Iată un aspect nou al cazului acesta. Dece l-a considerat Corneliu Codreanu pe „marele democrat" drept „cel mai luminat şi cel mai corect" om politic din ţară, vom arăta în articolul nostru viitor.

In numărul viitor: **IULIU MANIU CONDUCATORUL DE FAPT AL GARZII DE FIER.**

9 Iunie 194

2923

N O T A

D. Maniu a transmis, în cursul zilei de 8
prin intermediul D-lui Beran, şeful coloniei ceh
vace din România, un mesagiu personal D-lui Ed.B

Mesagiul se referă la problema federaliz
statelor dunărene, împotriva căreia D. Maniu se
că cu toată hotărârea.

Seful partidului naţional-ţărănesc invită
D. Benes să sprijine acţiunea să în această dir
deoarece, o federalizare cu Ungaria şi în condit
le actuale politice din Europa răsăriteană este
tită de D. Maniu ca " un act extrem de periculo

D. Beneş ar urma să intervină, atât pe l
cercurile anglo-americane, spre a decide o inte
ţie categorică în această direcţiune, cât şi pe
cercurile de conducere ale U.R.S.S., care - după
nia D-lui Maniu - ar fi iniţiatoarea întregii a
ni.

Iuliu Maniu - adevăratul conducător al Gărzii de Fier

Am arătat în articolul nostru de eri că asasinul Codreanu îl considera pe Iuliu Maniu drept „cel mai luminat și mai corect" om din țară și că recomanda legionarilor „să asculte de sfaturile acestui om", atunci când el „nu va mai fi cu ei". Am mai reprodus și opiniile lui Iuliu Maniu despre șeful de bandă legionar, care — după părerea lui — lupta „pentru demnitatea națiunii". Să fi fost oare întâmplătoare, aceste aprecieri? Revelațiile de mai jos vor dovedi că firul ce le leagă merge foarte adânc, în negura labirintului raporturilor dintre cei doi trădători de țară.

Garda de Fier a debutat ca o bandă teroristă de tip fascist. Conducătorii ei erau niște simpli mercenari cari, din timp în timp, se puneau în slujba intereselor diferitelor partide, făcându-se instrumentul lor,— mai ales atunci când se organizau diversiuni menite să sustragă atenția opiniei publice dela realitățile dureroase ale guvernărilor abuzive. Această bandă teroristă putea fi însă trupă de șoc în mâna unui politician lipsit de scrupule. Este ceeace a înțeles Iuliu Maniu, neezitând să manevreze acest instrument, care punându-se în slujba Germaniei hitleriste a servit drept punte de legătură între aceasta și Maniu.

Dela revenirea fostului rege Carol II în țară, Iuliu Maniu a adoptat o poziție de încăpățânare în viața politică românească. Orgoliosul președinte al partidului național-țărănesc s'a văzut totdeauna în postura de președinte, al cărui cuvânt trebuia să fie literă de evanghelie. Iată dece, socotindu-se umbrit, s'a folosit de Garda de Fier ca de un instrument de manevră împotriva regelui și în vederea altor scopuri cari se vor vedea mai târziu.

Semnificativ este faptul că raporturile dintre Maniu și Codreanu au început să fie mai strânse în anul 1935, adică exact atunci când „Căpitanul" și-a strâns legăturile și cu agenții lui Hitler.

Din acel an, Garda de Fier își arogă veleități de partid, care dispune — pe neașteptate — de resurse materiale importante. „Coincidența" aceasta nu este însă deloc întâmplătoare. După cum pe vre[illegible] …

dominației habsburgice asupra Ardealului „marele democrat" trata în acelaș timp cu grofii maghiari, cu Viena și cu Berlinul, — tot astfel falsul democrat din 1935 își făcea legătura și cu Berlinul lui Hitler prin intermediul ambasadorului său... Codreanu. „Căpitanul" de mercenari legionari nu era pentru Maniu decât un pion, în jocul ascuns al acestui machiavelic politician. Recomandațiile lui Codreanu făcute legionarilor — „când n'oi mai fi eu cu voi, să ascultați sfaturile acestui om"—, sunt cum nu se poate mai grăitoare. Cât despre rolul lui Maniu în cârdășia lui cu „Căpitanul" de pistolari, el poate fi desvăluit acum în toată hidoasa lui realitate.

După cum am dovedit în articolul nostru de eri, Maniu era un „sfătuitor" al legionarilor lui Codreanu, care veneau să-i ceară „sugestii". In politica de duplicitate a mutului dela Bădăcin, Garda de Fier trebuia să fie rezerva pentru eventualitatea unei întinderi a Germaniei hitleriste. In timp ce propriul său partid reprezenta politica lui aparent favorabilă aliantelor de după război, Garda de Fier avea să fie — în calculele sale — o rezervă pentru politica lui filo-germană. Iuliu Maniu se folosea de Codreanu pentru o înțelegere cu Germania, întocmai cum pe vremuri s'a folosit de Vaida Voevod în tratativele cu Francisc Ferdinand și cu Berlinul. El este prea ipocrit, pentru a apare la suprafață. Deaceea se foloseste din totdeauna de interpuși.

Politica de cârtiță a lui Maniu a urmărit așadar întărirea Gărzii de Fier, pe măsură ce Hitler apărea mai puternic și mai amenințător Este deosebit de semnificativ că, în timp ce Iuliu Maniu a refuzat să depună mărturie în procesul Comitetului Central al Uniunii Patrioților, arestat de autoritățile antonesciene, el s'a grăbit să depună favorabil, în 1938, pentru criminalul Corneliu Codreanu. Mai mult chiar, în timp ce el a angajat apărători pentru trădătorii, datorită cărora au fost arestați conducătorii Uniunii Patrioților — a refuzat să se prezinte la Tribunalul Poporului, unde a f[illegible]emat să dea [illegible]ților de dezastrul țării. Prin aceasta, Iuliu Maniu s'a demascat el însuși ca un complice al trădătorilor fasciști și hitleriști.

Pentru cei cari ar putea să creadă că alianța Maniu-Codreanu era pur formală, vom arăta că această alianță era foarte strânsă. In jocul acesta dublu, Iuliu Maniu nu apărea oficial decât pe un singur tablou. Documentul publicat de noi eri, este edificator. Alte documente dovedesc că agenții de legătură ai lui Maniu aveau rolul de a comunica ordine, sugestii, sfaturi și că toată această activitate diabolică era cu atât mai intensă cu cât posibilitatea unei dominații hitleriste asupra Europei părea mai apropiată „marelui diplomat".

In acest sens, nu este lipsit de interes faptul că, într'un memoriu purtând data de 13 Decembrie 1940 și adresat de Maniu lui Antonescu, cel dintâi — vorbind despre activitatea pro-legionară a aghiotantului său Ion Mihalache — îi amintește lui Antonescu de intervenția făcută „cu multă insistență" de Mihalache pe lângă I. G. Duca pentru a-l convinge să renunțe la hotărîrea de a dizolva fostul partid „Totul pentru țară', respectiv Garda de Fier.

In acelaș memoriu, Iuliu Maniu spune că Ion Mihalache a fost „alături de inițiatorii propunerii de colaborare dintre partidul național-țărănesc (N. R. adică Maniu) și partidul „Totul pentru țară" — colaborare care știm, că a dat rezultatul cel mai satisfăcător".

Să fie oare întâmplătoare, mulțumirea manifestată de Maniu pentru „rezultatul cel mai satisfăcător" pe care l-a dat complicitatea dintre el și legionari? Și la care „rezultat" se gândește el? Nu poate fi vorba decât de anarhia care a urmat alegerilor din 1937 și de venirea la putere a regimului de sinistră amintire Antonescu-Sima. Pentru Iuliu Maniu, aceasta era „rezultatul cel mai satisfăcător" pe care l-ar fi putut obține politica sa de trădare națională.

Din documentele pe cari le vom publica, va apare limpede adevăratul sens al complicității dintre Iuliu Maniu și Garda de Fier.

In numărul viitor: CUM LUCRA IULIU MANIU CU GARDA DE FIER.

11 Iunie 1945 ~~205~~ 204 ~~205~~

Serv. 1ol
verificare

N O T A

Vineri 8 Iunie a.c. după amiază Iuliu Maniu a fost vizitat de preşedinţii Comisiei Aliate de Control Anglo-Americani.

A fost asigurat de către aceştia că timpul lucrează pentru partidele care au înfăptuit actul dela 23 August.

Aceştia i-a mai spus lui Maniu că în curând aliaţii au să dea o satisfacţie partidelor de mai sus.

Sursa Z.

13 Iunie 1945. (P).

2923

N O T A

In legătură cu tentativa de efracție dela locuința D-lui Maniu, D-sa este convins că a fost făcută din ordinul Siguranței Generale a Statului, deoarece un automobil și o motocicletă, care staționau în acelaș timp în fața casei, aveau numere și șoferi recunoscuți de către cei ce se aflau în apropiere, ca aparținând Siguranței Generale.

Dl. Maniu a declarat intimilor săi că nu i s'a furat decât o arhivă veche, iar mesagiul D-lui Beneș, prin care acesta îl încuraja la lupta pentru apărarea democrației, se găsea chiar asupra sa.

SCÂNTEIA
14 JUN 1945

ROLUL LUI IULIU MANIU în „rebeliunea" legionară

Cum l-a trădat „marele democrat" pe Virgil Madgearu şi cum a fost pregătit masacrul din 21 Ianuarie 1941

După lovitura de stat dela 6 Septembrie 1940, Iuliu Maniu a continuat să practice obişnuita sa politică ▯e duplicitate. Manevrând când pe ▯egionari, când pe Antonescu, el a ▯usţinut deopotrivă şi în acelaş timp ▯e unii ca şi pe celălalt, cu intenţia ▯videntă de a-i folosi în vederea scopurilor pe cari le urmărea.

Câteva zile după evenimentele de a 5—6 Septembrie, când amicii lui Iuliu Maniu — uluiţi de cele întâmplate — au venit să-i ceară lămuriri, „marele democrat" a răspuns ▯ără să ezite dar şi fără să-i lămu▯ească: „Ţara are nevoie de genera▯l Antonescu. Il vom sprijini".

După cum se vede, Iuliu Maniu — ▯re adusese la conducerea ţării pe ▯l mai mare călău al ei — îndrăz▯a să vorbească în numele ţării, ▯ă s'o fi consultat. El se considera ▯ numai reprezentantul autorizat ▯ oficiu al ţării, ci ţara însăşi. Şi ▯ calitatea lui de „ţară", decreta so▯m că îl va sprijini pe trădătorul ▯onescu. Este, dealtfel, exact ceea▯ şi făcut.

▯erioada care a urmat loviturii de dela 5—6 Septembrie 1940, a ▯ marcată printr'o adevărată ex▯e de demenţă, bandele legiona▯eslănţuindu-se cu furie în ac▯ teroriste de jaf, abuzuri şi a▯ate. Totuşi, „marele luptător de▯at" n'a ridicat glasul împotriva ▯măratelor fărădelegi săvârşite ▯oardele sângeroase. Dimpotrivă ▯ele democrat" a primit o gardă ▯egionari, „cinste" care se acorda ▯i conducătorilor de vază ai ▯nii.

▯n capitol demn de relevat din ▯sul acestei întunecate perioade, este cel al asasinării lui Virgil Madgearu.

Fostul secretar general al partidului naţional-ţărănesc, fiind un adversar hotărît al unei înţelegeri cu legionarii, nu putea decât să-i ridice pe aceştia împotriva lui. Când Madgearu a fost luat de-acasă de asasinii săi, d-na Madgearu a telefonat lui Maniu, rugându-l să intervină la autorităţile poliţieneşti. Răspunsul „şefului" a fost categoric: „Nu pot să intervin. Eu însumi sunt vizat!" Aceasta a fost însă o minciună sfruntată căci după cum am arătat „marele democrat" se bucura de grija legionarilor, paza locuinţei sale fiind făcută de „oameni de încredere" din poliţia comandamentului legionar.

Atenţia deosebită de care se bucura Iuliu Maniu din partea acestor bande de tâlhari îşi găseşte explicaţia în însăşi complicitatea dintre „şef" şi supuşi. Căci după cum am arătat moştenitorul testamentar al lui Codreanu a fost toată vremea îndrumătorul asasinilor în cămăşi verzi. Dacă Vaida Voevod a fost — după însăşi afirmaţia lui — „naşul Gărzii de Fier", Iuliu Maniu a fost tutorele ei. Şi în această postură îl găsim chiar şi în zilele noastre, când a căutat să camufleze pe legionari în partidul său.

Lui Iuliu Maniu i-a convenit din totdeauna cârdăşia cu legionarii. Ei prezentau două avantagii: un instrument de teroare — şi puteau fi manevraţi cu uşurinţă datorită ascendentului pe care-l avea moştenitorul „Căpitanului" asupra lor.

Din primele zile de guvernare, ciocnirea dintre tendinţele dictatoriale ale lui Sima şi Antonescu a fost de natură să provoace o spărtură adâncă între ei, spărtură care se alimenta cu fiecare nou abuz sau act de autoritate săvârşit de unul dintre cei doi candidaţi la stăpânirea ţării. In mijlocul acestor tendinţe, speculându-le în favoarea patronului său dela Berlin, se afla Fabricius, ministrul Germaniei la Bucureşti. Şi tot la mijloc, urmărind şansele combatanţilor, se găsea şi Maniu, perfect încadrat şi simţindu-se admirabil în tovărăşia lui Fabricius, de care — după cum am mai arătat — era legat printr'o strânsă prietenie.

Identitatea de vederi dintre Maniu şi Fabricius a fost trădată odată mai mult şi fără posibilitate de răstălmăcire, cu prilejul aşa zisei „rebeliuni" din 21—23 Ianuarie 1941.

Ministrul german a înarmat pe legionari şi a organizat „rebeliunea", cu scopul de a creia haos, în urma căruia să poată profita Hitler şi clica sa.

Paralel cu activitatea legaţiei germane, se desfăşura însă şi o altă acţiune, în chiar locuinţa „marelui patriot" Iuliu Maniu. In nopţile din preajma lui 21 Ianuarie, lungi întrevederi au avut loc între Maniu şi teroristul legionar Grilla, venit din Ardeal în Capitală în vederea evenimentelor ce aveau să aibă loc prin grija lui Fabricius şi a lui Maniu. Grilla era omul de încredere al lui Horia Sima şi făcea legătura între acesta şi Maniu. După câteva întrevederi nocturne cu Grilla, Iuliu Maniu pleacă pe neaşteptate la Braşov, la Mihai Popovici. Lucru ciudat — cu atât mai ciudat cu cât nu trecuseră decât câteva zile de când se înapoiase în Capitală venind tot dela Braşov şi tot dela Mihai Popovici, cu care-şi petrecuse sărbătorile.

Plecarea lui Maniu la Braşov s'a produs în zorii zilei de 19 Ianuarie 1941, adică exact în ajunul deslănţuirii masacrului organizat de Fabricius, Maniu, Sima & Comp.

Trebue subliniat, deasemeni, că în zilele măcelului, „marele luptător" n'a adoptat nici o atitudine, după cum nici Fabricius nu s'a manifestat decât abia în ziua de 23 Ianuarie, prin intervenţia trupelor germane în favoarea lui Antonescu.

Ce se întâmplase? Antonescu având o întrevedere cu Fabricius, acesta a înţeles că aşa zisul „conducător" va face jocul lui Hitler în războiul antisovietic pe care-l pregătea, că — într'un cuvânt — îi va pune la dispoziţie toate resursele României.

In consecinţă, Fabricius a dat ordin trupelor germane să intervină, iar Antonescu a rămas să conducă ţara spre prăpastia pe care i-o săpase trădarea sa. Când liniştea era complect restabilită, adică abia în ziua de 10 Februarie, „marele luptător democrat" Iuliu Maniu a revenit în Capitală şi a trimis trădătorului Antonescu o scrisoare în care „înfiera" tâlhăriile din zilele masacrului cerând „pedepsirea fără cruţare a tuturor legionarilor".

Dar, un prieten al lui Fabricius, care i-a transportat pe legionari la Berlin pentru a dispune de un instrument de şantaj, Iuliu Maniu — asemeni complicelui său hitlerist — a continuat să lucreze cu legionarii şi în timpul guvernării lui Antonescu, camuflându-i în partidul său. Scrisoarea adresată lui Antonescu făcea parte din politica lui de duplicitate. De pe tabloul legionar, Maniu nu mai putea obţine totuşi mare lucru. Deaceea a continuat prin a specula pe cel antonescian. Il vom urmări deci şi pe drumurile sale antonesciene, pentru a-i smulge şi această ultimă mască.

2923

19 JUN. 1945

Serv. Politic

208 208

OPERAT LA ...

17 Iunie 1945
I.T.A.

După ştirile primte în cercurile ziariştilor străini :

In cercurile naţional-ţărăniste se aşteaptă cu mare nerăbdare întoarcerea Dlui. Maniu dela Sinaia. In aceste cercuri se afirmă că d. Maniu ar fi plecat la Sinaia, fiind chemat de M.S. Regele.

Se pare că în cursul audienţei va fi discutată chestiunea de guvernare în România, folosindu se de deciziile luate în privinţa Poloniei ca de un principiu îndrumător pentru remanierea guvernului actual român, pe o bază lărgită, cu participarea partidelor istorice.

Tot în cercurile naţional-ţărăniste se subliniaza, ca un fapt semnificativ, că, concomitent cu şederea la Sinaia a domnului Maniu, au fost prezenţi acolo şi conducătorii misiunilor engleză şi americană, care - după cum se presupune - au luat parte la aceste conversaţii.

Maniu

15.VI.945

H U B E R T

Lorak sursa Mihai Răutu

Audienţa lui Maniu la Rege

Intrucât Maniu consideră campania electorală deschisă şi l-a anunţat de mult pe Dr. Groza despre aceasta, s'a crezut obligat să-l anunţe şi pe Rege. In afară de asta la această audienţă Maniu a discutat cu Regele următoarele :

1.- Situaţia internaţională are acum alt aspect decât îl avea acum trei, patru luni.

2.- Schimbarea intervenită prin conversaţiile dela Moscova în chestiunea guvernului Polonez este în favoarea României.

3.- Apropiata conferinţă Stalin-Truman-Churchil va fi şi ea în favoarea României, aşa că :

4.- Este momentul când Regele trebue să se hotărească a interveni pentru schimbarea sau cel puţin remanierea guvernului prin colaborarea Partidelor Naţional Tărănist şi Liberal.

5.- In cazul unei remanieri ministeriale, Regele trebue să ceară noului guvern remaniat Ministerul de Interne pentru o persoană ~~pentru~~ neutra şi imediata efectuare a alegerilor.

Regele a fost foarte rezervat în ceeace priveşte toate chestiunile puse de Maniu. Nu a dat răspunsuri clare la nici o chestiune. A spus numai că partidele politice vechi trebue să fie foarte precaute fiindcă situaţia noastră nu este perfect comparabilă nici cu a Poloniei, nici cu a Cehoslovaciei şi nici cu a Jugoslaviei. Noi suntem în situaţia Finlandei şi într'o situaţie mai proastă decât a Bulgariei. Noi am luptat trei ani împotriva U.R.S.S.-ului pe când Polonia, Jugo-Slavia şi Ceho-Slovacia au fost aliate ale U.R.S.S.-ului. Bulgaria a colaborat cu Germania, dar nu şi-a trimis armatele pe front.

Maniu are impresia că Regele aşteaptă indicaţii noui din partea Anglo-Americanilor în ceeace priveşte atitudinea pe care trebue s'o ia în urma discuţiilor politice intervenite în chestiunea Poloniei. Regele nu dă însă acestor discuţii importanţa pe care le-o dă Maniu. In orice caz Regele aşteaptă

să vadă rezultatul discuţiilor dela Moscova în chestiunea poloneză, şi numai atunci va vedea în ce măsură poate interveni o schimbare în situaţia internă a României. Regele nu va lua însă nici o iniţiativă decât dacă va primi indicaţiuni în acest senz din străinătate.

Maniu l-a mai informat pe Rege că Beneş i-a cerut lui Stalin plecarea din Ceho-Slovacia ~~di~~ a armatelor Sovietice şi că Stalin a acceptat aceasta.

211 ~~211~~ 210

16 Iunie 1945
Spiridon.

2923

Numărul de Joi, cu data de Vineri 14 Iunie, al ziarului "Scânteia", - care cuprindea reportagiul "Iuliu Maniu a sprijinit răsboiul hitlerist", a stârnit curiozitatea multor naţional-ţărănişti.

Incă de dimineaţă ziarul a avut mare căutare, cum de altfel se petrece aproape obişnuit în ultimul timp, adică de când "Scânteia" a pornit campania prin care se aduc acuzaţii lui Iuliu Maniu.

Interesul porneşte şi din rândurile naţional-ţărăniste direct vizate şi din rândurile foştilor simpatizanţi ai Gărzii de Fier, cari în felul acesta retrăiesc în imaginaţia lor evenimentele relatate de "Scânteia", sau, dacă nu le cunoşteau, le află acum cu mare mirare.

211

212

B1 / Maniu

2923

18 Iunie 1945

Paulian

In discuţiile pe care I.M. le-a avut în ultimele zile cu dnii Niculae Penescu, Romulus Georoceanu, Victor Anca şi alţi fruntaşi naţional-ţărănişti reiese că acesta este convins că sfârşitul lunei Iulie va aduce mari schimbări interne în Ţară.

După informaţiile şi convingerea lui I.Maniu imediat după rezolvarea problemei poloneze în sensul vederilor şi intereselor anglo-americane se va pune pe primul plan diplomatic, în mod public discuţiile privitoare la situaţia conducerii interne a Ţării Româneşti.

I.Maniu a devenit în ultimul timp foarte optimist privitor la desfăşurarea evenimentelor diplomatice fiind convins că în scurtă vreme englezii şi americanii vor avea cuvânt în Ţară şi că o schimbare guvernamentală va deveni de neînlăturat chiar în cursul acestei veri.

Astfel I.Maniu socoteşte că niciun guvern care nu va avea girul sau colaborarea partidelor istorice nu va fi recunoscut de Marea Britanie şi de America.

Totodată I.Maniu este convins că perioada gravă pentru un dezacord complect între aliaţi a trecut şi că, chestiunea poloneză prin începutul de rezolvare care s'a dat constituie un indiciu al soluţionării paşnice al tutulor dificultăţilor dintre aliaţi.

I.Maniu este hotărât ca într'o eventuală cola-

./.

borare cu partidele de stânga, delegatul partidului național-țărănesc să fie Drul Niculae Lupu.

213

18 Iunie 1945
Paulian

Bi
Maniu

Din informaţiile noastre, între Max Ausnit, V.Filderman şi I.Maniu există în ultimul timp strânse legături.

Legătura între aceştia o face Aurel Leucuţia şi ziaristul H.Soreanu.

Max Ausnit este convins că omul de viitor în Ţara Românească este tot Iuliu Maniu şi că toate forţele de centru anglo-file trebuesc să fie grupate în jurul şefului partidului naţional-ţărănesc.

------

18 Iunie 1945 - (P.)

~~215~~ ~~215~~ 214

29213

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Dl.Leventia are o cale prin care retransmite mesagiile Dlui Maniu către Benes, preşedintele Cehoslovaciei.

In cursul săptămânii trecute, Dl.Maniu ar fi primit dela Benes o asemenea scrisoare, al cărei conţinut nu e cunoscut nici intimilor.

Aceştia au primit însă asigurări că "veştile sunt bune".

Investigaţiile continuă.

Sursa Rudi

Informaţie în curs de completare.

ȘCÂNTEIA
20 JUN. 1945

Un articol din „Pravda"

despre demascarea lui Iuliu Maniu

„Un ziar românesc despre legăturile lui Maniu cu fasciștii"

Sub titlul de mai sus, ziarul „Pravda" din 16 Iunie a. c. publică următoarea știre a corespondentului din București al Agenției TASS:

„In cadrul unei serii de articole redacționale intitulate: „Colaborarea lui Maniu cu Garda de fier", ziarul „Scânteia" scrie că Maniu și-a folosit legăturile personale cu Garda de fier (organizație fascistă română) ca mijloc pentru apropierea de Germania hitleristă. Ziarul arată că în 1938, nu cu mult înainte de procesul lui Codreanu, (șeful Gărzii de fier), acesta din urmă a distrus toate documentele financiare în scopul de „a nu pricinui neplăceri unor persoane". După cum arată unii legionari, printre aceste persoane se afla deasemenea și Maniu. Maniu, — scrie ziarul — a făcut cel dintâi pasul spre o apropiere cu legionarii. Cu prilejul arestării lui Codreanu a fost capturată arhiva secretă a Gărzii de fier, în care au fost găsite trei scrisori ale lui Maniu către Codreanu, scrise în anii 1935—1936. Urmare la aceste scrisori, în care Maniu se solidariza cu legionarii, s'a produs întrevederea lui Maniu cu un reprezentant al lui Codreanu, al cărui nume a rămas necunoscut. La această întrevedere s'a discutat chestiunea colaborării legionarilor cu Maniu și s'a hotărît ca Maniu să devină dictatorul României".

In continuare, ziarul „Pravda" citează în întregime patru pasagii din articolul redacțional în chestiune.

SCÂNTEIA

20 JUN. 1945

IULIU MANIU DESPRE ION ANTONESCU

Ce spunea şi ce scria „marele democrat" despre călăul trădător

Iuliu Maniu a susținut dictatura antonesciană, toată vremea, dela instaurarea ei până în ziua prăbuşirii. A făcut-o conştient, cunoscând perfect primejdia care pândea țara, catastrofa spre care era aruncată cu criminală voință de călăul ei cel mare: Ion Antonescu. Ne vom mărgini, în articolul nostru de azi, să reproducem doar câteva fragmente din declarațiile sale ca şi din memoriile (eternele lui memorii!) scrise în anii negrei dictaturi, pentru a demonstra cât de constantă a fost complicitatea dintre el şi celălalt mare trădător al României, Antonescu.

Dictatorul înscăunat la conducerea țării în ziua de 6 Septembrie 1940, avea nevoe de sprijinul lui Iuliu Maniu, acesta fiind — dintre şefii partidelor politice legale în ființă — cel mai „reprezentativ". Fără sprijinul lui Maniu, Ion Antonescu s'ar fi putut avânta cu mai multă greutate în opera lui de distrugere a țării, aşa cum s'a întâmplat de altfel în toate țările în cari patrioții au stăvilit într'o măsură adeseori importantă crimele trădătorilor hitlerişti. Să vedem nsă cum s'a manifestat „patriotismul" lui Iuliu Maniu în anii dictaturii.

Puțin după cocoțarea lui Antonescu la cârma țării, „marele democrat" a ținut să-l asigure — cu prilejul unei întrevederi — de întreg sprijinul său amical. Faptul acesta este confirmat într'o scrisoare adresată de el lui Antonescu în cursul lunii Noembrie 1940, în care găsim între altele următoarea frază: „V'am comunicat că departe de a crea vreo dificultate guvernării, a cărei răspundere ați luat-o nu vom refuza concursul nostru tehnic ca să reuşească opera de dreptate, de asanare morală şi de reconstituire pe care o anunțați". Cum a făcut „asanarea morală" călăul Antonescu, s'a văzut. S'a văzut şi „dreptatea" lui. Lui Maniu însă, i-a convenit. Căci iată ce s'a întâmplat atunci când țara a înțeles că guvernarea lui Antonescu este sinonimă cu o sinucidere națională.

In ziua de 17 Mai 1941, Iuliu Maniu declară ritos: „Generalul Antonescu este singurul om care poate şi trebue să prezideze destinele româneşti, în împrejurările actuale".

Zece zile după aceea, tot „marele democrat" proclamă: „Generalul Antonescu este singurul om în stare să reziste împrejurărilor pentru ca orice eventualitate internațională, să găsească țara în situație de a putea obține, înfăptuirea deziderатelor ei". Ceeace înseamnă că „marele democrat" era informat, în 27 Mai, de „eventualitatea internațională" pe care o pregătea cuplul criminal Hitler-Antonescu şi aştepta cu nerăbdare această „eventualitate" — respectiv agresiunea împotriva Uniunii Sovietice. O dovadă în acest sens este însuşi faptul că, în a doua jumătate a lunii Septembrie 1941, adică atunci când țara era deja angajată în războiul criminal al lui Antonescu, Iuliu Maniu, răspunzând cu vehemență — în toiul unei şedințe a membrilor din fruntea partidului său — îndemnurilor juste de luptă împotriva cotropitorilor lansate la emisiunile în limba română ale postului de radio Londra, a declarat categoric: „D. Mareşal Antonescu este cel mai indicat a continua actuala politică a țării iar dispariția sa [illegible] fi o mare nenorocire".

Cât de mult şi de consecvent s'a gudurat „marele democrat" pe lângă criminalul Antonescu, cât de constant a fost el în această atitudine trădătoare, se poate constata cu uşurință în manifestările sale la scurte intervale şi totdeauna pline de simpatie. Că aceste declarații ale sale erau sincere, că Iuliu Maniu consideră cu adevărat o eventuală dispariție a lui Antonescu drept „o mare nenorocire", aceasta reiese din însăşi consecvența în politica sa de susținere a lui Antonescu. In ziua de 4 Decembrie 1941, cu prilejul întrunirii biroului central al partidului național-țărănesc, Iuliu Maniu a declarat că „nu trebue să se facă nici un fel de greutăți Conducătorului Statului în a cărui orientare față de problemele interne şi externe se observă hotărîrea de a ține seama exclusiv de interesele țării, dincolo de orice contingențe politice".

Pentru „marele democrat", după cum se vede, a fi aruncat țara în cel mai catastrofal război, a fi predat țara căpcăunilor hitlerişti, însemna a fi „ținut seama exclusiv de interesele țării". Şi pentru a dovedi că nu este vorba de o „orientare față de problemele interne şi externe" ale lui Antonescu, ci de o orientare comună, de o înțelegere perfectă, de o identitate de vederi, Iuliu Maniu îi scria lui Mihai Antonescu, în ziua de 17 Noembrie 1941, o lungă scrisoare în care spunea textual:

„Mareşalul crede, greşit, că eu fac o politică de torpilare a bunelor sale intenții. In locul Mareşalului, decât să mă supăr pentru memoriul trimis deunăzi, aş fi pus mâna pe telefon şi aş fi zis: „Domnule Maniu, sunt de părere că ar fi cazul să ne întâlnim amândoi, pentru ca să stăm de vorbă şi să vedem ce Dumnezeu ne desparte".

Intr'adevăr, nu-i despărțea nimic. Era, între ei, un acord deplin. Atât de deplin, încât Maniu, ştiind că Hitler urmărea să anexeze la Germania Ardealul şi Banatul, n'a ridicat un deget. Căci Antonescu adoptase, față de această problemă, aceiaş atitudine. Dar despre aceasta, în articolul nostru viitor.

In numărul de mâine: **HITLER URMAREA SA ANEXEZE ARDEALUL ŞI BANATUL. — CE ATITUDINE A ADOPTAT IULIU MANIU.**

2913

SCÂNTEIA
21 JUN. 1945

...mari, ... rolul de "Ostmark" al Austriei de odinioară. Probabil pentru acest motiv ziarul german și-a schimbat denumirea veche în "Südostdeutsche Tageszeitung"!

De altfel printre minoritarii noștri germani se vorbește pe față de planul de a se constitui după război un "Donauland", format din Transilvania și Banat, rupte din trupul țării noastre și supuse conducerii elementului german minoritar sub protectoratul Marelui Imperiu german. Văzute prin această prizmă organizațiile civile și paramilitare, cum și manifestațiile minorității noastre germane alcătuesc un început de realizare a acestor planuri.

Nu sunt dușmanul poporului german. L'am apărat pe vremuri ca deputat în Camera ungară în contra cotropitoarei politici maghiare, Mai târziu, ca prezident al Consiliului Dirigent și ca prim-ministru, am înființat școli germane, am pus capăt procesului lor de maghiarizare

...alitate, pentru foarte apropiate vremuri.

Este adevărat că la Nord și la Est de Nistr... ...avem foarte mulți frați români așezați acolo de veacuri, la cari avem dreptul să aspirăm, pentru întregirea națională, ...ntem câștiga și mai ales nu-i putea...

Vă rog, Domnule Președinte, să binevoiți a primi asigurarea înaltei mele considerațiuni.

Cu distinsă stimă ;

București, 22 Februarie 1942.

Iuliu Maniu

DOVEZILE TRĂDĂRII LUI IULIU MANIU

Extrase din scrisorile lui Maniu către Antonescu

(Citiți reportajul în pag. V-a)

Tata Mama Ultimul domiciliu

22 Iunie 1945

V.103

Dl. Fr. Stevens, a declarat pe ziua de eri că D-Sa a obținut un autograf al D-lui Iuliu Maniu pentru Asoc. "Ymca". In acest autograf președintele partidului național-țărănesc Român vorbește despre " iubirea între oameni, educația și hotărîre, marile calități care au călit sufletul american".

~~220~~ 219

22 Iunie 1945
"K"

Bl

Maniu
(campanie contra ...)

In cadrul acţiunii de informare a preşedintelui partidului naţional-ţărănesc,respectiv a lui Maniu,Gh.Pop i-a trimis la Geoagiu un raport detaliat,privind convorbirea pe care a avut-o săptămâna trecută cu G.Mazilescu,fost secretar general la Ministerul Lucrărilor Publice,din grupul Anton Alexandrescu.

In această convorbire s'a căutat de ambele părţi să se găsească elementele unei apropieri, Gh.Pop mergând până acolo încât să le mulţumească celor din grupul Anton Alexandrescu pentru activitatea lor sub denumirea de "partid naţional-ţărănesc",care - după el - este o bună propagandă pentru întreg partidul.

Gh.Pop i-a asigurat că în cazul unei întoarceri a lucrurilor - dacă nu vor ataca în mod grav pe Maniu,vor fi reprimiţi în partid.

220

22 Iunie 1945

Nr. 12

Maniu

Național țărăniștii au hotarît să înceapă o campanie de compromitere a actualului regim FND pe tema afacerismului. Se arată de către aceștia că d. Maniu posedă o lungă listă de afaceri în care complicitatea oamenilor regimului e de natură să arunce o pată asupra întregei guvernări. Astfel afacerile Adorjan, Isvoranu și recent descoperirea chimicalelor (Lizorovici) au fost până la urmă aranjate, iar vinovații nu au suferit nici o consecință.

Deasemeni alte cazuri mai mici sunt cunoscute de partidul național țărănesc care va începe acum o mare campanie pe această temă.

222 ~~222~~ 221

BI

Maniu (campania contra lui)

OPERAT LA FIȘE

Cercurile național țărăniste de nuanță ardeleană răspândesc știrea că dna Ana Pauker a cerut primului ministru să dispună arestarea lui Iuliu Maniu. D.Petre Groza ar fi raspuns că o atare arestare e un lucru imposibil dat fiind popularitatea de care se bucură d. Maniu în țară.

Replica dnei Ana Pauker ar fi fost că în acest caz va veni alt cineva ca prim ministru ,care va face acest lucru. Acel altcineva ar fi să fie d. V.Luca - conform spuselor național țărăniștilor.

Ardelenii național țărăniști mai spun că d. Maniu este pregătit pentru eventualitatea unei arestări, dar că partidul nu se va resemna ci va porni o luptă energică care va atinge în Ardeal proporțiile unei revoluții.

PROCES-VERBAL

Astăzi 19 luna Sept. anul 957.

Subsemnatul Gușilea A. am procedat la scoaterea filelor Nr. 223, ~~224, 236~~ din dosarul Nr. 2923 vol. 8. care au fost introduse la dos. Nr. 19.966 vol. Ind.

Semnătura,

A. Gușilea

PROCES-VERBAL

Astăzi 19 luna Sept anul 951

Subsemnatul Ginghea am procedat la scoaterea filelor Nr. 234. din dosarul Nr. 2923 vol. V. care au fost introduse la dos Nr. 19966. vol. Inod.

SS. Semnătura,
Ol Ginghea

223, 224, 236

23 Iunie 1945
Paulian

Din informaţiile noastre, Max Auşnit este hotărât să plece în străinătate.

Intimii acestuia spun că Max Auşnit ar vrea să plece la Istambul şi de acolo la Londra, în cursul lunei Iulie.

Acest voiaj al marelui industriaş ar fi fost sugerat de Iuliu Maniu, cu scopul ca Max Auşnit să comunice direct magnaţilor industriei americane şi engleze situaţia reală din ţară, din punct de vedere politic şi economic.

Max Auşnit ar urma să ducă şi mesagii cercurilor evreeşti de la Londra, din partea lui W. Filderman.

~~226~~ ~~226~~ 225

23 Iunie 1945
Paulian

Iuliu Maniu se găseşte actualmente la Geoagiu, în judeţul Deva.

Intimii şefului partidului naţional-ţărănesc spun că acesta lucrează actualmente la un memoriu care urmează a fi trimis celor "Trei Mari" înaintea întâlnirii lor de la Postdam.

In acest memoriu Iuliu Maniu va căuta să arate aliaţilor situaţia în care se găseşte România din punct de vedere al politicei interne şi asupra faptului că în România, prin ţinerea partidelor istorice în afara vieţii publice, guvernează o minoritate, iar principiile de la Ialta nu sunt puse în aplicare.

Iuliu Maniu urmează a supune acest memoriu aprobării lui Dinu Brătianu, pentru ca demersul la Aliaţi să fie făcut de ambele partide istorice.

Rezidenţa Sinaia

Politico-Civil.

23 Iunie 1945

227 226

N O T A

In urma convorbirei telefonice avte intre Dinu Brătianu şi Barbu Stirbei, convorbire avută in ziua de 21 Iunie 1945 in Bucureşti s'a decis să se ia contact cu Iuliu Maniu şi colaboratori lui ce au făcut parte din Partidul Istoric.

Această consfătuire se va ţine in Sinaia pe ziua de 14 Iulie 1945 la vila Dr. Jovin sau la vila lui C. Tătăranu.

După această intrevedere pe ziua de 15 Iulie 1945 Brătianu şi Maniu se vor duce impreună la Castelul Martei Bibescu unde vor lua masa la acest dejun vor mai fi invitaţi Vice Amiralul St.......... şi Le.Ru.........

După dejun şi conversaţile ce vor avea Iuliu Maniu se va prezenta M.S.Regelui pentru a exprima doleanţele Partidului Istoric şi dorinţele ţări.

........-......

2923/8

24 Iunie 1945 ~~228~~ ~~228~~ 227

OPERAT. LA

N O T A

Dl.Maniu a declarat grupului de amici politici cari l-au vizitat recent la băile Geoagiu, că „problema de primordială importanţă pentru România este astăzi haosul economic şi absenţa oricărei încrederi a poporului în desvoltarea situaţiei sub guvernul Groza.

Haosul economic nu este, după Dl.Maniu, o problemă de produse cari ar lipsi şi cari ar trebui aduse din străinătate.

„Haosul economic este consecinţa neîncrederei, a incertitudinii în care pluteşte ţara, a lipsei de previziune din partea guvernului".

Dl.Maniu nu vede ameliorarea din recunoaşterea unui eventual nou guvern de către anglo-americani, cât din renaşterea încrederii şi optimismului poporului român, de îndată ce va şti că „Aliaţii din Vest sunt şi ei prezenţi efectiv în România şi se interesează de această ţară având şi posibilităţi de a-şi spune cuvântul".

Sursa: „Ursu"

Informaţie serioasă

Revenire urgent

~~229~~ 2298 ~~2294~~

Aluziune

2923

Pentru sursa "Ursu"

Nr. 2040-P

din 26.VI.1945

In legătură cu nota Dvs. informativă din 27 Iunie a.c., în care ne semnalaţi că dl. <u>Maniu</u> a primit un mesagiu din partea dlui. <u>Eduard Benes</u>, preşedintele Statului Cehoslovac, vă rugăm a da detalii amănunţite în legătură cu această chestiune, cunoscând că interesează cum se face legătura cu dl. <u>Beneş</u> şi prin ce mijloace se transmit mesagiile.

Vă rugăm a ne comunica de urgenţă rezultatul ordinului nostru Nr. 2040-P din 26 Iunie a.c. privind informaţia după care <u>Dl. Maniu</u> a primit un mesagiu din partea lui <u>Ed.</u> <u>Beneş</u>.

Cum se face legătura cu Dl. Beneş şi prin ce mijloace se transmit mesagiile.

2 pt.

Certific semnătura:
Şeful Grupei,

Semnătura

Am luat cunoştinţă de motivul

SEMNALMENTE

Părul
Sprâncenele
Ochii
Nasul
Gura
Barba
Urechi
Semne

MUTAŢII

S. S. I.

26 Iunie 1945

29273

NOTA

In drum spre Bucureşti Dl. Iuliu Maniu s'a oprit la Sibiu unde locueşte la Romulus Boilă.

In dimineaţa de 27 Iunie a.c. Dl. Maniu urmează a lua contact cu Ionel Pop, după care va relua drumul spre Bucureşti.

S. S. I.

29 Iunie 1945

N O T A

Referitor la activitatea desfăşurată de Dl. Iuliu Maniu cu prilejul recentei sale călătorii şi vilegiaturi făcută la Geoagiu, s'au cules următoarele informaţiuni:

La data de 14 Iunie a.c. Dl. Iuliu Maniu, fiind în trecere prin Sibiu, spre Băile Geoagiu, a declarat intimilor săi, că în acest an este obligat a-şi face cura obişnuită în a doua jumătate a lunei Iunie, întrucât după aceasta va fi tot timpul sezonului reţinut în Capitală de evenimentele politice.

La despărţire, D-sa a declarat că are informaţiuni serioase dela San-Francisco şi că în urma acestora pleacă liniştit să-şi vadă de sănătate.

Printre altele Dl. Maniu a spus că, bunii noştri aliaţi, înţelegând prin aceştia Anglia şi America, sunt decişi a acorda largi concesiuni în chestiunea Poloniei, dar că nu vor renunţa la drepturile lor de influenţă asupra României, pe care o consideră ca singura ţară din Balcani, care le-ar aparţine atât prin interesele de ordin spiritual, cât şi economic, cultural, etc.

Dl. Maniu a mai spus că luna Iulie 1945 va aduce cu sine evenimente politice importante din care se vor

desprinde uşor perspectivele de viaţă ale României şi chiar a întregei Europe.

Dela data de 22 Iunie a.c. Dl.Iuliu Maniu a luat contact cu următoarele persoane la Băile Geoagiu:

1. Sever Bocu, care se află cu domiciliul forţat la Băile Geoagiu;
2. Aurel Vlad, fost ministru;
3. Pop Ioan (Ianci), avocat din Alba Iulia;
4. Dr.Ctoi Emil din Alba Iulia;
5. Bănăţeanu, avocat din Deva;
6. Paveloniu, protopop din Orăştie, şeful organizaţiei naţional-ţărăniste respective;
7. Jeleriu, avocat din Cugir;
8. Preotul Crişan din Geoagiu;
9. Lucaci, preşedintele Federalei Deva şi
10. Profesorul Ciumaş, fost primar la Orăştie.

Dl.Maniu stând de vorbă cu cei de mai sus, şi la întrebarea pusă despre ce va fi în viitor, le-a răspuns ca să fie cu răbdare, deoarece alegerile din Anglia vor fi hotărîtoare şi pentru România şi chiar toate ţările din Europa, unde se vor instaura regimuri adevărat democratice.

Astfel, în România - după afirmaţiile Dlui Maniu - se va instaura un regim de largă uniune naţională, din care vor face parte toate forţele politice democratice, chiar şi comuniştii şi sub care se vor efectua alegeri libere sub supravegherea şi controlul direct al Puterilor Aliate.

Conducătorii partidului naţional-ţărănesc se bazează foarte mult pe sprijinul ce-l va da ţărănimea şi o

-/-

mare majoritate dintre intelectuali şi chiar muncitori, de oarece - a susţinut Dl.Maniu - sunt informaţi ca actualul regim, în urma măsurilor luate cu privire la concedieri, arestări, internări în lagăre, măsurile de ordine din Ardealul de Nord, unde -după cum pretind naţional-ţărăniştii - şi azi ungurii conduc, etc., şi-a pierdut din popularitate, astfel că chiar o parte dintre muncitori au trecut de partea social-democraţilor.

Dl.Maniu şi-a exprimat părerea că în curând actualul regim va trebui să plece, urmându-i unul compus din "adevărate forţe democratice ale ţării".

In cercurile anturajului Dlui Maniu s'a spus categoric că toate legile aduse de actualul regim vor fi anulate printr'un singur decret, imediat ce se va instaura noul regim democratic.

Totodată, se critică măsurile luate de actualul guvern, despre cari naţional-ţărăniştii pretind că "sunt mai dictatoriale decât cele de sub regimurile anterioare.

Guvernul Groza este denigrat de naţional-ţărănişti ca un guvern fără autoritate şi fără armonie interioară.

Tot timpul cât a stat Dl.Maniu la Băile Geoagiu a evitat să facă declaraţii politice mai ample.

Dl.Maniu a fost însoţit la Băile Geoagiu de următorii prieteni politici:

1. Dr.Leucuţia
2. Dr.Răchiţeanu
3. Dr.Wirdt.

In staţiunea balneară Dl.Maniu a fost mult respectat de toţi vizitatorii şi de localnici.

-/-

La data de 25 Iunie a.c., Dl. Iuliu Maniu a plecat spre București, fiind însoțit de cei de mai sus, iar la Sibiu a stat o zi, luând contact cu Dl. Ionel Pop.

Aflând aici că la data de 29 Iunie a.c. Dl. Titel Petrescu va avea o mare adunare populară s'a dat dispozițiuni cadrelor să se acorde toate atențiunea întrunirei, participând în număr cât mai mare pentru a sprijini acest partid.

Totodată, la Sibiu, a examinat cazul Stoichița, de unde Dl. Maniu a tras concluziuni că acesta, actual președinte al organizației național-țărăniste va trebui sacrificat, trăgându-și consecințele, pentru atitudinea fiului său - studentul Radu Stoichița - care contează drept conducător al studenților F.N.D.

Dl. Maniu a luat act că presa comunistă din localitate a făcut mult caz în jurul cazului creiat de familia Stoichiță, în urma atitudinei fiului președintelui organizației.

Dl. Maniu a mai lăsat să se înțeleagă că s'ar putea produce formarea unui bloc Maniu - Dinu Brătianu - Titel Petrescu, în care eventualitate s'ar putea ca la Sibiu drept cap de listă în viitoarele alegeri să candideze un social-democrat, pentru ca astfel să se poată înlătura o eventuală diversiune din sânul național-țărăniștilor, cari nu l-ar urma pe Stoichiță.

La Sibiu a mai luat contactul cu profesorii Goia și Iancu, interesându-se de ultimele hotărîri luate în legătură cu mutarea Universității la Cluj.

-/-

Printre intimii Dlui Maniu s'a spus că D-sa la Bucureşti va lua contact imediat cu Dl. Mihai Popovici, care-l va pune în curent cu ultimele ştiri din străinătate, transmise de Dl. Augustin Popa şi Davilla; totodată se susţinea că Dl. Iuliu Maniu ar fi fost chemat în Capitală de către Misiunea Engleză.

235

PROCES-VERBAL

Astăzi 19. luna Sept anul 951.

Subsemnatul Giughea A am procedat la scoaterea filelor Nr. 236. din dosarul Nr. 2923 vol. 8. care au fost introduse la dos Nr. 19966 vol. Indiv.

Semnătura,
ss Al Giughea

DECLARATIILE D-LUI MANIU FACUTE PRESEI

5 Iulie 1945

Solicitat de mai mulţi gazetari din străinătate, în legătură cu declaraţiile recente ale dlui Tătărăscu, dl Iuliu Maniu a făcut următoarea declaraţie:

Dl. Gh. Tătărăscu la o adunare publică, a continuat atacurile D-sale împotriva mea, înşirând o serie întreagă de afirmaţiuni, cu totul neadevărate şi trăgând din ele concluziuni absolut false.

Cu toate că nu este în obiceiul meu de a răspunde atacurilor îndreptate asupra mea, de astădată, calitatea oficială de care s'au bucurat declaraţiele Dsale, la radio şi în presă precum şi împrejurarea că Dsa debitează o serie de neadevăruri, care ar putea să inducă în eroare lumea de bună credinţă, care nu cunoaşte ...n amănunte desfăşurarea evenimentelor, mă determină să răspund, de astă dată foarte scurt, aşa cum îmi permit împrejurările în care ... găseşte astăzi chinuita noastră ţară.

Nu este adevărată afirmaţiunea dlui Tătărăscu, că eu aş ...mpiedecat un Consiliu de Coroană iniţiat de Dsa, pentru a de... ...e scoaterea ţarii noastre din războiu. Nu eu, ci Majestatea Sa ...ele este acel care poate convoca asemenea Consilii. Iar Majes...a Sa, în Inalta Lui înţelepciune a constatat, şi pe drept, că ...ucerea în fapt a unei atari iniţiative, în ţara ocupată de ...i, ar fi provocat imediata arestare a întregului Consiliu şi ...r consecinţe mai grave şi mai cu seamă ar fi însemnat compro...rea oricărei acţiuni ulterioare.

Nu este adevărat afirmaţia dlui Tătărăscu, că eu aş fi ...tat acţiunea mea pentru încheerea armistiţiului. Dimpotrivă, eu ...fost acela care am desfăşurat, în primul moment, o acţiune ...ică împotriva Germanilor şi a dictaturii fostului Mareşal ...onescu şi aceasta pe vremea când dl. Tătărăscu se simţea foarte ...e în compania ex-mareşalului şi era cu desăvârşire absent în ...ta politică, ce se ducea, cu riscuri însemnate, pentru salvarea ...âniei. De altfel, în momentul când dl. Tătărăscu încerca închegarea unei alianţe, sub patronajul fostului ministru de externe, ...ai Antonescu, acţiunea întreprinsă de mine era serioas avansată.

Nu este adevărat că eu aş fi determinat reţinerea unei ...egrame adresată lui Tătărăscu, din străinătate. Acţiunea d-lui ...ărăscu prezenta pentru mine prea mică importanţă şi prea pu...e garanţii de seriozitate, ca să mă ocup de asemenea chestiuni ...ine de altfel şi de interesele şi de obiceiurile mele.

Nu este adevărat că eu aş fi înrâtziat plecarea d-lui ...eral Aldea la Moscova. Dimpotrivă, eu am fost cel dintâiu care ...semnat împuternicirea dlui General Aldea de a trata cu puteri ...line, în numele partidului naţional-ţărănesc, condiţiile armis...iului.

După cum se vede, afirmaţiunile d-lui Tătărăscu sunt cu ...ul neadevărate şi lipsite de temeiu.

Totuşi, dl. Ttărăscu spune adevărul, atunci când afirmă că ...refuzat să colaborez cu Dsa şi că am respins oferta Dsale de a pleca împreună la Moscova.

Intr'adevăr, dl. Tătărăscu mi-a propus în anul 1943, să intru cu Dsa într'o acţiune comună şi spre acest scop să realizăm o "uniune sacră pentru salvarea ţării".

./.

Este adevărat că am refuzat această propunere. Motivele refuzului meu le-am comunicat în trei scrisori continuative, a căror publicare a fost oprită de cenzura guvernului Antonescu. Dacă s'ar publica acele scrisori, opinia publică românească ar putea constata motivele care m'au îndreptăţit să nu admit o colaborare cu dl. Tătărăscu.

Se ştie că dl. Tătărăscu a introdus, ca umil servitor al ex-regelui Carol II, regimul dictatorial în România, deşi Dsa declarase cu emfază, cu câtăva vreme înainte că: "numai proştii şi nebunii se gândesc la dictatură".

Dl. Tătărăscu conducea şi atunci ca şi astăzi dizidenţa Partidului Naţional-~~Ţărănesc~~ Liberal şi era evident că eu şi Partidul Naţional Ţărănesc, făcând abstracţie dele celelalte motive nu puteam încheia o înţelegere politică răsvrătită.

Eu am făcut însă o înţelegere politică, prin formarea Blocului Naţional Democratic, cu Partidul Naţional Liberal, cel dintâiu, care s'a alăturat, fără ezitare, acţiunii pe care am întreprins-o, cu Partidul Comunist şi cu Partidul Social-Democrat în scopul organizării unei acţiuni serioase pentru scoaterea României din Axă, şi pentru luarea imediată a unui contact direct cu Naţiunile Unite. Am rugat pe marele patriot, Prinţul Barbu Stirbei să plece în străinătate şi DSa a plecat, urmat apoi de dl. Const. Visoianu şi amândoi au dus sârguitoarele tratative cu reprezentanţii oficiali ai Naţiunilor Unite şi în special cu reprezentantul Rusiei Sovietice. Aceste tratative au ajuns la bun sfârşit, astfel încât la 13 Aprilie 1944, preliminarele armistiţiului au fost stabilite. Evident deci că tendinţa Partidului Naţional Ţărănesc era realizarea unei înţelegeri cu Rusia Sovietică, cu scopul scoaterei României din orientarea politică nefastă a ex-Mareşalului Antonescu. Pentru acest scop, între partidul Naţional-Ţărănesc a adus jertfa zecilor de prieteni, întemniţaţi, internaţi şi în unele cazuri chiar supuşi unui adevărat martiraj. Pe dl. Gh. Tătărăscu şi pe prietenii Dsale nu i-am văzut nicăiri în arena luptătorilor, sau în serviciul tendinţelor pe care le afişează astăzi.

Desigur că odată ce era încheiat, prin stăruinţele distinsului bărbat de stat, Prinţul Barbu Stirbei, la Cairo, şi ale colaboratorilor mei, un preliminariu de armistiţiu, la 13 Aprilie 1944, propunerea d-lui Gh. Tătărăscu de a se iniţia, în luna Maiu 1944, o acţiune pentru încheerea unui armistiţiu, a fost cu totul inutilă şi ardivă şi nu putea să aibă decât un caracter comic.

Nu mai puţin comică este atitudina de astăzi, a dlui Gh. Tătărăscu, prin care dsa încearcă să producă impresia că ar fi voit să facă ceva, cînd în realitate dsa a rămas într'o postură cu totul pasivă. Inactivitatea Dsale nu poate fi justificată de împrejurarea că nu şi-a găsit colaboratori, nici patroni, cu toate că i-a solicitat. Refuzul pe care l-a întâmpinat, era firesc, dat fiind trecutul şi defectele Dsale, din care e suficient să menţionăm cunoscuta-i lipsă de consecvenţă. Pentru aceleaşi motive am refuzat să colaborez cu dl. Tătărăscu, atât în opoziţie, cât şi la guvern.

Este adevărat, mai departe, dl. Gh. Tătărăscu mi-a făcut propunerea să iniţiem împreună o călătorie la Moscova şi este adevărat că am refuzat această propunere. Am refuzat-o deoarece credeam că o astfle de încercare m'ar pune într'o situaţie ridicolă şi că un eventual demers făcut într'o astfel de companie se va solida, din cauza d-lui Gh. Tătărăscu, cu un insuccess uşor de prevăzut. Intr'adevăr nu am putut admite să fiu însoţit

./.

la Moscova de Dl. Gh. Tătărăscu, patronul dela Tatar Bunar, organizatorul exceselor antisemite, stâlpul regimurilor dictatoriale exponentul politic net anti-sovietic şi omul sub a cărui guvernare au fost internaţi şi încarceraţi sute de comunişti, în frunte cu conducătorii lor. Nu am crezut că persoana cea mai potrivită pentru a tratat armistiţiul nostru este dl. Gh. Tătărăscu, care în plin Consiliu de Miniştri, a declarat că s'a început veacul german şi că stăpânirea anglo-saxonă s'a prăbuşit: dl. Gh. Tătărăscu, care la 2o Iulie 194o a ~~xxxxxx~~ prezidat denunţarea garanţiilor anglo-franceze date României şi a decretat oficial schimbarea orientării noastre externe, dl. Tătărăscu care, mai înainte, în calitate de Preşedinte al Consiliului, a fost primul care a schimbat politica noastră externă, îndrumând-o spre Axă; Dl. Tătărăscu care a vorbit pentru acceptarea arbitrajului dela Viena; Dl. Tătărăscu, sub a cărei guvernare a fost încurajată mişcarea legionară, nu era omul potrivit pentruca să trateze pacea cu aliaţii.

Prietenia dlui Gh. Tătărăscu, faţă de Rusia Sovietică, pe care o afişează astăzi este de dată foarte recentă şi de origină cât se poate de obscură. D-sa îşi constitue un merit din împrejurarea că sub guvernarea D-sale, s'a cedat Basarabia. Dacă D-sa, în anii premergători cedării, ar fi preconizat ca o parte a unui constânt, o apropierea de Rusia Sovietică, şi ca preţ al acestei prietenii ar fi stipulat cedarea Basarabiei, atunci ar fi îndreptăţit să vorbească aşa cum vorbeşte. Dar D-sa nu a făcut aşa ceva. Dsa în calitate de preşedinte al Cabinetului a girat răsturnarea lui Nicolae Titulescu, pe care l-am susţinut noi şi a cărui politică de prietenie pentru Rusia Sovietică, noi am susţinut-o şi încurajat-o; dl. Tătărăscu a încheiat cu Germania o serie de convenţii oneroase şi ruşinoase, împletite cu promisiuni categorice, de ordin politic. A intrat în conflict cu diplomaţii sovietici, cari se găsesc la noi şi chiar în ziua ultimatului sovietic, dl. Tătărăscu a alergat la diplomaţii germani şi italieni, implorând ajutorul lor împotriva Sovietelor. Numai după ce a fost refuzat ajutorul solicitat de dl. Tătărăscu, D-sa s'a încoit la cedare. Mai târziu, fiind atacat înpublic de mine şi de mulţi alţii oameni, politici pentru această cedare, dl. Tătărăscu a răspuns într'o broşură. Fireşte, nu a spus în ea că este prieten al Sovietelor, a preconizat naşterea unei nouei ordine europene şi a adus o serie de argumente pentru a arăta, de o parte că Dsa ar fi voit să reziste, iar de altă parte pentru a se justifica şi a arăta motivele care l-au determinat să cedeze.

Toate se pot explica şi înţelege: inactivitatea dlui Tătărăscu, încercările Dsale de a înjgheba o formaţie pro-aliată, propunerile de acţiune, supărarea Dsale pentru refuzul meu şi al altora de a se alătura iniţiativelor Dsale. Un fapt şi o atitudine a Dsale nu se poate însă nici explica, nici înţelege: Ce a căutat dl. Tătărăscucare se afişează ca fiind un mare şi constant prieten al Sovietelor, la serbările dela Chişinău, aranjate de guvernul Antonescu în anul 1943, serbări cari n'au avut alt rol decât să provoace Sovietele. Dl. Tătărăscu a fost singurul fost ministru, care a ţinut să asiste la aceste serbări. Probabil că Dsa a voit să treacă clandestin frontul spre Moscova, aşa după cum pretinde că ar fi dorit să o facă în anul 1944.

Opinia publică ştie că eu nu refuz a primi propuneri şi sugestii, venite chiar dela adversari, dacă acelea sunt în interesul Neamului şi a Ţării. Am refuzat însă să discut şi să lucrez cu oamenii cari sunt neserioşi şi inconsecvenţi în atitudinile lorpolitice.

./.

Iată ultimul cuvânt privitor la atacurile dlui Gh. Tătărăscu, la adresa mea.

Nu voiu intra în discuţiunecu dl. Tătărăscu, precum nu am reacţionat nici la atacurile presei comuniste, care, cu toate că se isbeşte la fiecare pas de realitatea activităţii mele politice de cincizeci de ani, şi de faptele pe care le-am săvârşit în văzul lumii întregi, în ultimul deceniu, totuşi are tendinţa ridicolă de a mă presenta fascist şi reacţionar.

---oOo---

240

PROCES-VERBAL

Astăzi 7 luna XII. anul 951

Subsemnatul Dinu Stan am procedat la scoaterea filelor Nr. 241 din dosarul Nr. 2923 vol. 8 care au fost introduse la dos. Nr. 82961 vol. Ind

Semnătura,

242 241 242

10 Iulie 1945.

(1
N'o dat la Cordona

2923

N O T A

In ziua de 9 Iulie a.c., la ora 19.30, D-l Iuliu Maniu a sosit la Sinaia.

După sosirea sa a solicitat, printr'o scrisoare, o audienţă Suveranului.

I s'a răspuns că va fi primit în dimineaţa de 10 Iulie a.c., sau cel mai târziu în după amiaza aceleiaş zile.

Sursa : Rezident Sinaia.

10 Iulie 1945.

N O T A

In ziua de 10 Iulie a.c., la ora 12.25, Domnul Iuliu Maniu s'a prezentat la Sinaia în audienţă la Suveran.

La ora 13.30 audienţa continuă, aşaîncât există posibilitatea de a fi reţinut la dejun la Palat.

Sursa : Rezident Sinaia.

11 Iulie 1945.

N O T A

In ziua de 10 Iulie a.c., D-l Iuliu Maniu a luat dejunul la Sinaia, cu Suveranul.

La ora 15 D-l Maniu a părăsit Palatul.

Cu prilejul audienţei sale D-l Maniu a prezentat o declaraţie referitoare la atacurile şi discursul D-lui Gh.Tătărăscu, care a fost comunicată şi corespondenţilor presei străine, solicitând Suveranului încuviinţarea de a fi publicată în presa internă.

Naţional-Ţărăniştii pretind că Suveranul ar fi de acord.

Cu acelaş prilej D-l Iuliu Maniu a prezentat şi un memoriu, în care sub forma expunerii unor doleanţe ce ar fi şi ale întregului popor românesc, propune înlocuirea actualului guvern, invocându-se şi motivul că acesta nu este în asentimentul D-lor Churchill şi Truman.

După afirmaţiile naţional-ţărăniştilor Suveranul a declarat că va aviza cu prilejul unei alte audienţe a D-lui Maniu.

La ora 16.40, D-l Maniu a plecat spre Bucureşti.

Sursa: Rezident Sina[illegible]

D.G.P.
12 Iulie 1945
414 ~~245~~ 244

2923

AUDIENTA D-LUI MANIU LA REGE

Audienţa pe care Iuliu Maniu a avut-o la Rege la Sinaia, în ziua de Marţi 10 Iulie a.c., constitue preocuparea principală a tuturor cercurilor politice.

Intrebat de numeroşi prieteni politici cu privire la scopul şi rezultatele acestei audienţe, Maniu a refuzat să dea detalii. El s'a mulţumit să afirme că faţă de situaţia încare se găseşte ţara, s'a simţit obligat să expună Regelui punctul său de vedere, înainteca o criză politică formală să fie deschisă.

Acest punct de vedere a fost înfăţişat într'un memoriu pe care Maniu l-a înmânat Suveranului.

Eşind dela Rege - după ce a fost reţinut la Dejun - Maniu a spus însoţitorilor săi că "are motive că creadă că aniversarea zilei de 23 August va fi sărbătorită sub auspiciile unui guvern, care să aibă o alcătuire similară cu acela care a prezidat evenimentul".

Maniu a vrut să lase impresiunea cercurilor politice din jurul său că este optimist, dar intimilor săi le-a declarat "că problema este destul de serioasă şi că ne aflăm încă într'o fază pregătitoare.

+

In cursul dimineţii de 11 Iulie a.c. Dr. N. Lupu a făcut vizită lui Maniu, pentru a se informa de rezultatul audienţei.

După această întrevedere, Dr. N. Lupu şi-a exprimat faţă de amicii săi politici profunda sa nemulţumire.

Dr. Lupu a afirmat că Maniu nu este sincer cu dânsul, că nu l-a pus la curent, în mod detailat, cu conversaţia pe care a avut-o cu Regele, că nu i-a arătat nici memoriul pe care l-a prezentat Suveranului şi că s'a mărginit să-i relateze aceleaşi lucruri pe cari le-a spus tuturor.

Dr. Lupu ar fi dorit ca Maniu să arate Regelui că singura formulă pe care o agreiază partidul naţional-ţărănesc, este un guvern prezidat de către Dr. Lupu.

./.

Dr.Lupu a reproşat lui Maniu că l-a ţinut în Capitală în toiul verei,spunându-i că trebue să se pregătească în vederea evenimentelor,ca în clipa în care are prilejul să înfăţişeze Regelui situaţiunea să nu indice soluţia de guvern convenită.

+

Dela Maniu,Dr.Lupu s'a dus la Palat ~~,xx~~ pentru a-l vedea pe d-l Negel,Mareşalul Curţii.

Dr.Lupu a dorit să afle dela Nagel care a fost obiectul conversaţiei între Rege şi Maniu,dar Mareşalul Palatului a declarat că nu ştie nimic despre cele discutate.

DrLupu a întrebat pe Negel dacă este exct că Maniu a propus Regelui,fie un guvern de technicieni prezidat de către Mareşalul Curţii,fie un guvern de colaborare politică prezidat de către Mareşalul Curţii.

Negel a răspuns că află pentru întâia dată că ar fi vorba de formule de guvern prezidate de dânsul,că nu crede că Maniu a susţinut asemenea soluţiuni şi că dacă Regele s'ar gândi să-şi le însuşească,el ar declina această onoare,fiindă nu se socoteşte potrivit să joace unasemenea rol.

Negel a afirmat D-rului Lupu că Regele îşi dă seama că guvernul actual trebue schimbat,dar că nu poate să ia iniţiativa unei schimbări,înainte de a fi sesizat,potrivit uzanţelor constituţionale.

Dr.Lupu a răspuns că nu este aceasta părerea sa şi că Regele,ca arbitru constituţional,trebue să-şi dea seama că ţara merge spre deastru şi că are datoria să alcătuiască în primul rând un guvern,care să aibă posibilitatea de a lucra pe terenul internaţional.

Dr.Lupu şi-a exprimat dorinţa să vadă pe Rege,pentru a-i expune punctul său de vedere şi în consecinţă a cerut lui Negel să-i înlesnească o audienţă.

+

In cercurile apropiate lui Maniu se arată că nervozitatea manifestată de către Dr.Lupu este puerilă şi că n'a fost vorba,în situaţiunea actuală,de indicarea unei persoane,cari ar urma să formeze guvernul.

Probemele cari se pun sunt mult mai serioase.O simplă schimbare de guvern nu le va soluţiona,atâta vreme cât cauzele cari determină situaţia de azi nu vor fi înlăturate.

Deaceea,Maniu a fost silit să expună Regelui atât în scris,cât şi oral,următorul punct de vedere:

România nu poate să facă politică externă numai alături

./.

de toate cele trei mari puteri și în spiritul rezoluțiunilor adoptate la Yalta, de către șeff Națiunilor Unite.

Pentru a putea face acestă politică, se cer însă mai multe condiții:

1. Un guvern recunoscut de către tate puterile și capabil să lucreze pentru a creia României o poziție internațională nouă, întrucât din punct de vedere juridic, țara noastră se află încă în situațiunea unui Stat învins și are ca statut internațional numai Convențiunea de Armistițiu.

2. Situațiunea oricărui guvern din punctul de vedere al independenței și suveranității naționale, atârnă însă de prezența trupelor străine pe teritoriul nostru.

Deci, România va reexista ca stat independent și suveran, numai în momentul în care trupele străine, aflate pe teritoriul nostru vor fi retrase.

Rezolvirea tuturor problemelor de ordin politic și economic, atârnă în covârșitoare măsură de retragerea acestor trupe, astfel ca sarcina principală a guvernului actual sau a guvernului viitor e să obțină din partea Rusiei Sovietice această dovadă de încredere și prietenie.

3. Ușurări în ce privește executarea condițiunilor de Armistițiu și posibilități de conlucrare economică, nu numai cu Rusia Sovietică, dar și cu marile puteri apusene, știut fiind că numai în asemenea condiții s'ar putea ajunge la ameliorarea disperatei situații economice de azi.

+

Maniu a afirmat amicilor săi că-și dă seama că Regele n'are încă posibilitatea să împingă la o rezolvare integrală a crizei actuale, și că de altfel nici n'ar fi oportun ca, după ce a fost distins cu cea mai înaltă decorațiune sovietică, să schimbe printr'un gest brusc guvernul, care a fost impus de către vicecomisarul pentru externe al Uniunei Sovietice.

Regele trebuește însă să fie pregătit și documentat asupra soluțiilor cari se cer, ca imediat ce conferința celor Trei va lua o hotărâre să poată ști în ce spirit trebue s'o aplice. -

---oOo---

PREFECTURA POLITIEI CAPITALEI
Biroul de Studii şi Coordonare

Iulie 1945 ~~248~~ 247 ~~248~~

2973

17/6.

Cu prilejul recentei audienţe pe care a avut-o la M.S.Regele , DL.IULIU MANIU a propus intre altele următoarele:

Formarea unui guvern din cele patru partide care au alcătuit guvernul dela 23 August, sub presedinţia unei personalităţi neutre.-

Acest guvern să facă alegeri libere in decurs de 90 zile sub imperiul legii electorale din anul 1927.-

Ministerul de Interne, să fie atribuit unei personalităţi neutre.-

Controlul alegerilor si al companiei mixtă ruso-anglo-americană.-

DL.IULIU MANIU a precizat intimilor săi că in ceeace priveste ultima propunere a fost discutată cu reprezentanţii Misiunii Engleze şi Americane,, iar la Conferinţa dela Potsdam, această chestiune va fi rezolvată.-

----

14 Iulie 1945 - (P)

N O T A

In legătură cu deplasarea recentă la Sinaia a D-lui Maniu, se dau următoarele amănunte :

In ziua de 9 Iulie, la orele 19,30, a sosit în Sinaia Dl. Maniu, cu maşina D-lui Aurel Leucuţia.

La orele 20, a fost vizitat de Dl. Paul Grigorescu.

In dimineaţa zilei de 10 Iulie, preşedintele partidului naţional-ţărănesc a fost vizitat de Dl. Niculescu-Buzeşti, care a stat până la orele 11.

In aceeaş zi, la orele 12,25, Dl. Maniu a fost condus cu maşina D-lui Leucuţia la Palat, unde M.S. Regele l-a reţinut la dejun până la orele 15.

La orele 16,40, Dl. Maniu a părăsit Sinaia.

In audienţa avută la Suveran, Dl. Maniu a prezentat declaraţia referitoare la discursul şi atacul pe care l-a ţinut Dl. Tătărăscu la congresul partidului.

Această declaraţie a fost prezentată ziariştilor străini de către Dl. Maniu.

Dl. Maniu a cerut M.S. Regelui permisiunea ca declaraţia prezentată să fie publicată.

Cei din anturajul D-lui Maniu afirmă că şeful partidului naţional-ţărănesc a expus Suveranului necesitatea schimbării guvernului, pe motiv

./.

că acesta nu ar fi în asentimentul poporului şi nici în asentimentul celor doi Aliaţi occidentali.

Sursa Rezident Sinaia.

Informaţie serioasă.

251 ~~257~~ 200

11 Iulie 1945

P. să se facă nota în clar

Secret

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Luni 9 Iulie 1945 :

- La orele 19,30', a sosit în Sinaia DINU (Maniu), cu maşina lui VLADIMIR;
- La orele 20, este vizitat de PAUL GRIGORESCU;
- La orele 20,30' Paul pleacă.

Marţi 10 Iulie a.c.:

- La orele 10, Dinu este vizitat de NICULESCU-BUZESTI, care stă până la orele 11;
- La orele 12,25', Dinu este condus cu maşina lui Vladimir la Căsuţă;
- La orele 12,30', Dinu este primit de către AURICA (Rege ?), care-l reţine la dejun până la orele 15;
- La orele 16,40', Dinu pleacă din Sinaia.

Ce s'a discutat ?

- S'a prezentat declaraţia referitoare la discursul şi atacul pe care l-a ţinut la apropiata întrunire TATARASCU, declaraţie care a fost prezentată ziariştilor străini de către Dinu.

Dinu a cerut lui Aurică permisiunea ca declaraţia prezentată acestora să fie publicată, ceeace s'a acceptat.

- S'a mai discutat actuala situaţie, care reclamă imediat înlăturarea conducerii guvernului actual ~~şi a guvernului actual~~, întrucât nu este în asentimentul poporului şi nici în a celor 2 mari.

Primită la orele 12³⁰ astăzi 11/VII/1945 —

Sursa: Sinaia.

D.G.P. 252

14 Iulie 1945

477

2963

COMENTARII ASUPRA AUDIENTEI AVUTA DE DL. IULIU MANIU LA M.S.REGELE SI SVONURI IN LEGATURA CU REMANIEREA GUVERNULUI.

Dl.Petre Tincu,care face parte din cercurile superioare P.N.T., cu privie la audienţa pe care a avut-o Dl.Iuliu Maniu,la M.S.Regele,în ziua de Joi 12 Iulie a.c., ne spune următoarele:

Dl.Iuliu Maniu, a fost chemat la Sinaia de M.S. Rgele,în audienţă,pentru a i se propune şi a discuta posibilitatea formării unui nou guvern de colaborare,în care să participe şi "Partidele Istorice".

O propunere similară s'ar fi făcut D-lui Iuliu Maniu şi de către dl.Petru Groza.

Propunerea Preşedintelui Cabinetului actual ar fi fost respinsă de dl.Iuliu Maniu categoric,deoarece,după cum s'a exprimat dl.Ghiţă Pop,fostul Ministru al Cultelor şi Artelor în guvernul Rădescu,Preşedintele P.N.T. "vrea capul lui Guţă".

Dl.Iuliu Maniu, ar fi acceptat însă propunerea M.S. Regelui de un guern de concentrae din motive internaţionale.

Soluţia la care s'ar fi ajuns în cursul acestei audienţe este următoarea:

1. Guvern de concentrare naţională,cu participarea "Partidelor Istorice".

2. Preşedintele Guvernului,probabil Dl.Dr.N Lupu.

3. Compoziţia probabil a membrilor Cabinetului:cinci naţional ţărănişti; patru liberali,trei comunişti,trei social-democraţi (deşi Cabinetele sunt mai multe).

Se mai spune că Ministerul,Propagandei va fi desfiinţat imediat după schimbarea guvernului,

4. Schimbarea guvernului urmează să se producă numaidecât după întâlnirea dela Postdam a celor "Big Three".

Naţional-Ţărăniştii,cred că Iuliu Maniu,va delega în guvern o echipă în care nu va figura nici unul din foştii Miniştrii şi niciunul din cei care vor lua parte la guvernare

./.

într'un viitor guvern, după alegerile generale, sub președinția lui Maniu. Nume nu se cunosc. Singurul nume care a fost dat ca sigur este profesorul Zane din Iași.

Mai pretind a ști că în curând guvernul actual va trebui să fie încredințat unei personalități neutre, care să inspire încredere tuturor Aliaților și care deci să aducă recunoașterea lui și din partea anglo-americanilor. Circulă insistent din nou numele lui Barbu Știrbei și al lui Constantin Vișoianu. Se pretinde că aceste personalități ar intra și în ederele Sovietelor.

In această situație ar urma să intre în guvern și reprezentanții celor două Partide: Național Țărăniste, Liberalii și Diniștii.

In acest guvern care va fi alcătuit după întâlnirea dela Posdam, unii văd un guvern născut din necesitatea de a se schimba regimul actual alimentar, alții văd guvernul sub conducerea căruia urmează să se facă alegerile, guvernul cerut de atâta vreme Aliaților de Iuliu Maniu, pentru, a se putea garanta alegerile libere. Alegerile ar avea loc, se crede, la sfârșitul lui August, începutul lui Septemvrie, și iarăși se crede, că în vederea acestora, la Departamentul Afacerilor Interne, titularul va fi o persoană neutră, în afară de partide.

Părerile sunt împărțite, în ceeace privește adeziunea U.R.S.S. și P.C.R., la cele de mai sus. Unii spun că atât URSS cât și P.C.R. sunt de acord, alții spun că nu sunt și nici nu pot fi de acord.

Totuși, se spune, că în memoriul pe care Maniu l-a înmânat Suveranului, el ar fi precizat că nu este împotriva colaborării cu Partidele Democratice din F.N.D. ci este net împotriva lui Gh. Tătărăscu, cu care are un vechi proces politic.

Aceleași cercuri susțin că, dacă nu se ajunge la această soluție, conferința dela Postdam, va fixa și Statul Juridic al României.

---oOo---

2923

254 253

17 Iulie 1945

Demostene

~~254~~ 1/84

Dl.Iuliu Maniu a plecat din nou Duminica la Sinaia, pentru a se prezenta Regelui în audienţă.

D-sa a anunţat pe prietenii politici că a fost invitat de Rege, însă informaţiile vorbesc de solicitarea unei noui audienţe.

Dl.Iuliu Maniu a prezentat Regelui rezultatele discuţiunilor sale cu diferiţi fruntaşi politici, în legătură cu situaţia ~~xxxxxxxx~~ ţării şi eventuala soluţie a crizei.

Dl.Iuliu Maniu cere schimbarea guvernului şi formarea unui cabinet după normele stricte ce s'au stabilit la conferinţa dela Yalta, adică ţinându-se seama de toate grupările democrate şi de raportul real de forţe.

In cazul în care nu se ajunge la asemenea soluţiune, Dl.Iuliu Maniu a anunţat pe Suveran că partidul naţional-ţărănist de sub şefia D-sale rămâne de o parte, în opoziţie.

Dl.Iuliu Maniu recomandă pentru prezidarea viitorului guvern de uniune democratică, pe Dl.Barbu Ştirbey sau pe un general, în persoana Dlui Iacobici

D-sa ~~xxxx~~ a declarat Regelui că şi Dl.Dinu Brătianu este de acord pentru această soluţiune.

255

2923

D.G.P.
17 Iulie 1945.
538.

D-L IULIU MANIU A INTERVENIT LA M.S.REGELE PENTRU ELIBERAREA DETINUTILOR POLITICI NATIONAL-TARANISTI

Doctrinarul naţional-ţărănist AUREL WEISS a făcut cunoscut onor prieteni politici că audienţa D-lui MANIU la M.S.Regele, a avut cel mai desăvârşit succes.

Suveranul s'a interesat de toate problemele la ordinea zilei, apoi a discutat cu d-l MANIU chestiuni externe, în legătură cu conferinţa celor Trei.

Scopul audienţei D-lui MANIU a fost să roage Suveranul ca să intervină pentru eliberarea arestaţilor naţional-ţărănişti, ceeace M.S.Regele a promis.

Intors dela Sinaia, d-l IULIU MANIU a afirmat d-lui Aurel Weiss, că cel mai târziu la 20 Octombrie a.c.,vom avea alegeri.

După audienţă, conducerile "istorice" au manifestat un puternic optimism.

Sursa: serioasă
Brad 2.

Bucureşti, 17 Iulie 1945
568 256

Conducerea partidelor istorice, dar în deosebi Maniu continuă să desfăşoare o intensă activitate politică, pentru a pregăti pe toţi factorii, capabili să influenţeze alcătuirea viitorului guvern.

După ce Maniu şi Dinu Brătianu nu s'au pus de acord asupra planului de acţiune, au trecut imediat la aplicarea lui:

1. O nouă acţiune de informare a celor două misiuni anglo-saxone, cu scopul de a le furniza toate elementele de documentare de cari au nevoie pentru a susţine la conferinţa celor Trei un punct de vedere, care să corespundă cu interesele partidelor istorice.

Memoriile predate de către Maniu şi Dinu Brătianu, lui Berry, şeful politic al misiunii americane, înainte de plecarea acestuia la Preşedintele Trumand, memoriile şi notele predate lui Van Skyler şi De Rouchedelle - au căutat să pună în evidenţă:

- Că problema românească nu intereseză numai pe români şi că ea prezintă o importanţă deosebită în rezolvarea problemei sud estului European şi a Dardanenelor, o poziţie cheie, cu care se poate stăpâni toată această regiune Europeană.

- Că prin politica internă impusă în România, Uniunea Sovietică încearcă să-şi facă aici un Stat satelit, de care să dispună în mod discreţionar în orice împrejurare viitoare, fie ea de ordin militar, politic sau economic.

- Că deci redobândirea independenţei şi suveranităţii României este o garanţie de neutralizare a regiunei Balcanice, prin asigurarea unor condiţii politice şi militare, cari n'ar sta la dispoziţia Uniunei Sovietice.

- O acţiune de pregătire a Regelui, ca în clipa în care ar fi pus în situaţia de a proceda la alcătuirea unui nou guvern să aibă la îndemână toate elementele de apreciere şi să ştie în deosebi că viitorul ţării şi al monarhiei atârnă de posibilitatea ca România să facă politic externă alături de cele mari trei puteri, evitând de a deveni un stat la discreţia exclusiv a Uniunei Sovietice.

3. O acţiune de pregătire a partidelor, în deosebi a partidului naţional-ţărănesc, pentru a fi solidare şi a putea să corespundă rolului ce le-ar reveni în tranşarea acestei crize politice decisive.

Maniu - care conduce de fapt această acţiune - a pus în mişcare toate mijloacele ce le are, pedeoparte pentru a influenţa pe şefii misiunilor streine, pedealtă parte pentru a câştiga pe Rege la o atitudine de rezistenţă în faţa unei eventuale presiuni ruseşti.

Dela început, Maniu a declarat intimilor săi că nu se va produce o criză de guvern, înainte de întâlnirea celor trei, şi că nu trebue să ne

./.

aşteptăm ca un asemenea eveniment să se întâmple până ce şefii celor trei naţiuni aliate nu vor fi luat în dezbatere chestiunea României.

Când a fost informat că partidul comunist ar dori să provoace o criză în mod prematur, pentru a ajunge la o soluţiune mai bună din punct de vedere al intereselor sale, - Maniu a observat că acestea sunt tatonări, dacă nu vor fi de înregistrat fapte precise.

Maniu şi-a bazat presupunerea sa pe considerentul că nu ne aflăm în faţa unei simple crize interne şi că problema românească fiind un aspect a l diferendelor dintre cei trei mari, aliaţi, ea nu va puea fi tranşată decât pe măsură ce aceste diferende vor fi aplanate

Ruşii, a spus Maniu, n'au nici un interes să ofere o soluţie provizorie, fiindcă se va întâmpla una din aceste două ipoteze:

Ori cei trei cad de acord şi atunci guvernul instituit de către comunişti va trebui să fie iarăşi modificat şi ei înregistrează un eşec în faţa opiniei publice;

- Ori, cei trei nu cad deocamdată de acord şi atunci Ruşii n'au vre-un interes să ofere un guvern mai puţin bun din punctul lor de vedere decât Cabinetul Groza.

Dealtfel, unul din scopurile urmărite de Maniu, este ca Regele să-şi poată alege momentul în care să provoace criza pe baza informaţiilor ce i-ar parveni fie în timpul, fie după conferinţa dela Podsdam.

Potrivit acestor norme, Maniu a început să lucreze nu numai în primele două direcţii (la Misiunile străine şi la Rege), dar şi în scopul de a găsi o rezolvare a crizei interne din partidul naţional-ţărănesc. El şi-a dat seama că dacă comuniştii nu pot să manevreze în lăuntrul partidului liberal brătienist, ei găsesc în schimb un teren foarte prielnic în partidul naţional-ţărănesc.

Maniu, nu se teme numai de o acţiune personală a Dr-ului Lupu, dar are şi unele aprehensiuni în ce priveşte persoana lui Mihalache.

Prietenii săi socotesc că Maniu, trebue să aibe în jurul său nu numai partidul liberal şi fracţiunea ce-i este devotată din partidul naţional-ţărănesc, ci tot partidul naţional-ţărănesc, fără nici o excepţiune.

Pentru a ajunge la acest rezultat, Maniu, a început o serie de manevre, al căror punct culminant se va înregistra în cursul acestei săptămâni.

Maniu, stă pe punctul de vedere că o defecţiune Lupu, nu este cu putinţă. Aceasta nu ~~pentrucă~~ fiindcă Lupu nu s'ar preta la o ruptură cu toatecă-l consideră aproape izolat de partid, ci fiindcă sub nici un motiv comuniştii nu vor accepta ca un naţional-ţărănist să fie preşedinte de Consiliu.

./.

Un naţional ţărănist preşedinte de Consiliu ar lovi în plin tactica folosită de partidul comunist: acea de a se înfăţişa în faţa opiniei publice ca deţinătoarea puterii de Stat.

Iar dacă Drului Lupu nu i se oferă preşedinţia de Consiliu el va ezita să-şi ia răspunderea unei acţiuni, care poate să pună în primejdie existenţa Statului Român.

Totuşi, Maniu nu doreşet ca Lupu să treacă la gesturi publice ori la o acţiune mai consistentă pentru a ajunge la o înţelegere cu partidul comunist şi la o apropiere de ruşi.

Inainte de a pleca la Sinaia, în dimineaţa zilei de Sâmbătă 14 Iulie a.c., Maniu a făcut o vizită Drului Lupu, pentru a încerca să limpezească diferendele, ieşite în urma audienţeipe care a [illegible]-o la Rege. Maniu a propus, cu acest prilej Drului Lupu ca în calitate de preşedinte al Capitalei să organizeze o sărbătorire a fruntaşilor naţional-ţărănişti, cari aufost trimişi în lagăre de către regimul Antonescu.

Fiind vorba în special de Leucuţia şi Ilie Lazăr, Drul Lupu a fost foarte circumspect, afirmând că el nu trebue să facă decât gesturi cari să-l apropie de comunişti, şi ruşi, în însăşi interesul partidului şi că prezidând o sărbătore a lui Ilie Lazăr, care a organizat manifestaţie după discursul lui Rădescu, şi-ar creia o postură defavorabilă.

Dela Drul Lupu, Maniu a plecat la Club, unde a anunţat că merge la Sinia şi că nu este exclus să-l vadă din nou pe Rege, deşi fruntaşii naţional-ţărănişti au rămas cu impresia că plecarea lui Maniu este în legătură cu unele contacte pe cari trebue să le aibă cu personalităţi engleze şi americane.

Maniuurmăreşte însă să provoace o clarificare în partid şi de aceia a cerut lui Mihalache să vină la Bucureşti,

Mihalabe este aşteptat în cursul acestei săptămâni. Odată cu sosirea lui, biroul partidului se va întruni în câteva şedinţe consecutive, pentru a lua în discuţie situaţia generală.

Intimii lui Maniu pretind că el va pune chestia de încredere conducerii partidului, afirmând că are nevoie de perfectă mână liberă în acţiunea de salvare a ţării şi că dacă continuă să fie împiedecat a lucra, atunci preferă să lase răspunderea altora.

Tactica întrebuinţată de Maniu e de a lăsa răspunderea asupra lui Mihalache, ameninţând că se retrage dela şefie şi că i-o lasă acestuia.

Cum însă Mihalache nu doreşte să-şi asume vre-o răspundere atâta timp cât poziţia internaţională a României este neclară, intimii lui Maniu speră că această tactică va reuşi.

Maniu are o situaţie uşurată şi în ce priveşte pe Drul Lupu

./.

deoarece acesta pare deziluzionat de întrevederile pe care le-a avut. El a crezut că va lua contact cu Ana Pauker şi cu Bodnăraş, şi n'a văzut decât emisarii acestora, cu cari a discutat chestiuni de ordin general, în timp ce aştepta să i se dea asigurarea că va fi viitorul preşedinte de consiliu.

Drul Lupu vede o oarecare încetineală în desfăşurarea evenimentelor. El crede că după decorarea Regelui, Schimbarea de guvern se va putea face repede. In deosebire de Maniu, el vrea să susţină în faţa Regelui, în audienţa care urmează să aibe loc în cursul acestei săptămâni, că trebue să provoace de îndată criza şi să-şi alcătuiască un guvern, capabil să acţioneze pe plan internaţional faţă de toate cele Trei puteri.

---oOo---

2923

18 Iulie 1945

D. Iuliu Maniu a revenit dela Sinaia, in cursul zilei de Marţi.

Dsa a comunicat intimilor săi că a fost din nou la Palat, unde a fost primit de Rege şi de Regina Elena.

D. Iuliu Maniu a solicitat audienţa Reginei pentru a arăta că situaţiunea din ţară, de pe urma arestărilor şi internărilor in lagăre, a creat o stare de spirit foarte incordată.

D. Iuliu Maniu a rugat pe Regină să intervină pe lângă Rege şi pe lângă forurile pe cari vacrede de cuviinţă, pentru a se curma această stare de lucruri.

D. Iuliu Maniu a declarat că s'a bucurat de o atenţiune deosebită din partea Reginei Elena.

D. Iuliu Maniu a vorbit şi de Ardeal, arătând Augustei Mame că, cea mai mare parte a Ardealului a fost indepărtată prin politica guvernului Groza, care a indepărtat populaţia, din cauza poziţiei acordate maghiarilor.

CORPUL DETECTIVILOR

18 Iulie 1945
573 ~~261~~ 260

N O T A

Revenind dela Sinaia, Maniu a desminţit ştirea ce se răspândise că ar fi văzut din nou pe Rege.

Maniu a declarat că nu există nici un motiv să ceară o nouă audienţă Regelui.

Cu privire la desfăşurarea situaiei generale, Maniu a arătat din nou optimism.

El a spus că are puternice motive să creadă că soluţia privitoare la România va fi satisfăcătoare.

Câţiva dintre amicii lui Maniu crezând că acesta manifestă un optimism desinat să întreţină moralul partizanilor, au făcut în cursul după amiezii de Marti 17 Iulie a.c., o vizită lui Mihai Popovici, care a însoţit pe Maniu la Sinaia.

Mihai Popovici a spus că Maniu nu şi-ar permite, faţă de gravitatea situaţiei, să afişeze un optimism de rigoare şi că există într'adevăr date obiective cari ne fac să credem că ţara va eşi şi din aceste dificultăţi. Noi, ştim, a spus Mihai Popovici, că ruşii vor opune o rezistenţă dârză şi că între cele două tabere internaţionale se vor desfăşura presiuni foarte mari. Credem, totuşi, că i se vor face Rusiei Sovietice concesiuni importante în alte regiuni alelumii, pentruca Europa să fie salvată de bolşevizare.

Trebue să se ştie că Anglia şi America îşi dau seama că bolşevizarea României, înseamnă bolşevizarea întregei Europe.

Intrebat cu privie la desfăşurarea crizei politice, Maniu a spus că orice sforţ ri s'ar face de către comunişti, nu va fi posibil să se alcătuiască un nou guvern înainte ca cei trei să fi terminat discuţiunile.

De altfel, a precizat Maniu, din informaţiunile ce am, rezultă că şi partidul comunist nu mai pune vreo grabă pentru a găsi o soluţiune imediată a crizei de guvern.

---oOo---

CORPUL DETECTIVILOR

2923

18 Iulie 1945
575

262
261

NOTA

Maniu a criticat în mod viu acţiunea întreprinsă de către Domnii Groza şi Botnăraş la Belgrad.

Maniu a spus că, din informaţiunile sale, reiese că Domnul Groza, s'ar fi dus s discute cu Mareşalul Tito o uniune vamală între România şi Jugoslavia.

E uşor de înţels ce se ascunde sub această uniune vamală, a spus Maniu.

Rusia Sovietică urmăreşte să înfeudeze Sud-Estul European, întâiu sub o formă economică, pentruca apoi să fie mai uşor de a anexa şi din punct de vedere politic această regiune europeană.

Noi suntem împotriva acestor uniuni vamale; dacă nu le-am aprecia decât din punct de vedere econo ic, ar trebui să le respingem, fiindcă nu corespund cu interesele României.

---oOo---

D.G.P. ~~263~~ ~~265~~ 262

19 Iulie 1945
397

INTRUNIREA NATIONAL-TARANISTA DE ERI. DISCURSUL D-LUI IULIU MANIU IMPOTRIVA GUVERNULUI

Eri după amiază la orele 18, a avut loc la sediul partidului Naţional-Ţărănesc din str. Clemenceanu, o întrunire organizată din ordinul lui IULIU MANIU, care s'a înapoiat, după cum se declară la sediu, alaltăeri seara dela Sinaia.

La această manifestaţie au fost convocaţi: organizaţia tineretului Universitar, organizaţia tineretului muncitoresc, precum şi alţi membri ai partidului naţional-ţărănesc.

La sediul P.N.T. a fost instalat un sistem de megafoane, cu scopul de a se auzi discursurile şi de cei care nu încăpeau în sală şi staţionau pe stradă, însă din pricină că firele au fost călcate în picioarele, megafoanele nu au funcţionat.

Au luat parte în afară de organizaţiile de mai sus, D-nii: MIHAIL POPOVICI, NICOLAE PENESCU, Dr. L. STANCULESCU, COPOSU, GABRIEL TEPELEA, Av. VILLAN (din Contenciosul C.F.R., Dir. G-rală), LORIN POPESCU (fost secretar general de redacţie al lui Pamfil Seicaru -La Curentul-) apoi şefii tineretului universitar: GOIA, JENNEA, VICTOR ISAC, BARBUS, TARTIA, CHISIU, etc. ELLA NEGRUZZI, FLORICA GHEORGHESCU, D-na Dr. LEONTE, ARON IONESCU (unul din aghiotanţii lui Ilie Lazăr în secţia ardeleană P.N.T. din Capitală) etc. şi un mare număr de partisani.

Cuvântările au fost toate însufleţite de dorinţa de a se schimba regimul actual, cuvântarea D-lui IULIU MANIU fiind apogeul acestei dorinţe, prin paralele între celelalte partide şi a P.N.T., precum şi între ceilalţi oameni politici şi Iuliu Maniu. El a cerut în esenţă, după o critică vehementă adusă regimului, un nou guvern în locul actualului, motivând printre altele schimbarea cu argumentul necesităţii unui guvern de colaborare cu P.N.T. şi P.N.T., în vederea alegerilor.

Cuvântările, mai ales a lui Maniu au fost întrerupte de aplauze prelungite şi de strigătele în cor ale asistenţei din sală stradă şi din club: "REGELE SI PATRIA", "REGELE SI MANIU", "JOS GUVERNUL", "VREM GUVERN MANIU", "MANIU", "MA-NI-U".

./.

Sursa „Demostene"
21 Iulie 1945

2923

Intr'o convorbire cu D. Hudiță, care a avut loc Joi după prânz, D. Iuliu Maniu a declarat că, criza de guvern nu va fi provocată in România, inainte de anunţarea unei deciziuni a celor trei mari, privitoare la România.

D. Iuliu Maniu a precizat că, la ultima sa audienţă la Rege, a recomandat factorului constituţional, să nu provoace o criză de guvern inainte de cunoaşterea rezultatelor discuţiilor dela Ptsdam.

D. Iuliu Maniu doreşte să evite in acest mod o complicaţie politică prin formarea unui guvern de colaborare, care eventual să'l cuprindă pe D. Dr Lupu şi să nu se formeze in sensul vederilor sale.

D. Iuliu Maniu urmăreşte acum un singur obiectiv, provocarea alegerilor generale, insă total libere şi garantate de aliaţi.

Sursa u Demostene 4 2~~65~~
21 Iulie 1945
~~263~~ 34764

2923

D. Iuliu Maniu a prezidat Joi diminiaţa o consfătuire a fruntaşilor ardeleni din partidul naţional-ţărănist.

Au participat Dnii: Maniu, Mihai Popovici, Ghiţă Pop, Leucuţia, Virgil Solomon, etc.

D. Iuliu Maniu a făcut o expunere asupra problemei Banatului, aflat în discuţia celor două guverne, român şi jugoslav.

D. Iuliu Maniu a declarat că informaţiunile sale arată că misiunea Dlui Dr. Groza, care a luat contact cu reprezentanţii autorizaţi jugoslavi, a eşuat.

Tratativele dintre D. Dr Groza şi guvernul jugoslav s'au dus pentru modificarea frontierei din regiunea Banatului, astfel cum cer jugoslavii. Regiunea care este revendicată include Oraviţa, etc.

D. Iuliu Maniu a precizat, că de unde la început ruşii susţineau că frontierele României sunt definitive şi intangibile, acum au recomandat guvernului român luarea unui contact şi tratative directe cu jugoslavii.

D. Maniu a spus că problema va mai provoca multă agitaţie.

2123

~~266~~ 266
265

D.G.P.
21 Iulie 1945
642

ATITUDINEA PARTIDELOR ISTORICE PE TIMPUL CONFERINTEI CELOR TREI.

Chestiunea tacticei pe care s'o adopte cele două partide istorice în timpul conferinţei dela Potsdam, pentru a menţine vie atenţiunea asupra problemei româneşti.

Nu există în această privinţă o părere unanim împărtăşită de către factorii răspunzători ai celor două partide. Chiar în sânul partidului naţional-ţărănesc s'au vădit în ultimele zile două curente: unul exprimat de către N.Penescu, secretarul general, în acord cu Mihalache care preconizează că în timp ce, cei mari vor fi ocupaţi în conferinţă să se organizeze o serie de demonstraţii, cari să invedereze că partidele istorice au o forţă militantă de a-şi susţine punctul de vedere; altă teză este reprezentată de Maniu, care nu crede că asemenea manifestaţiuni pot fi în împrejurările de faţă bine organizate şi că nici n'ar putea să aibe rezultate pozitive.

După demonstraţia tineretului universitar care a avut loc Miercuri 18 Iulie, Maniu a fost întrebat de către (Dr. Solomon Ghiţă Pop, Stefan Mihăescu) dacă crede în eficacitatea acestor demonstraţii şi dacă e oportun ca ele să fie continuate.

Maniu a răspuns că dacă secretariatul partidului găseşte că are mijloace de a se manifesta, el nu-l va opri. Personal, n'a dorit ca în seara zilei de 18 Iulie a.c., cuvântarea pe care a ţinut-o într'un cerc închis să aibe ca urmare demonstraţii de stradă: această demonstraţie s'a născut în mod spontan.

Părerea sa e că situaţia de aici nu se poate modifica sau măcar influenţa prin mijloace cari ar sta la dispoziţia forţelor interne.

"Dacă englezii şi americanii, a spus Maniu, au interesul ca regiunea balcanică să rămână neutră, atunci ei vor avea destulă putere ca să-şi impună acest punct de vedere. De altfel, a continuat Maniu, prinpresupunerea comuniştilor că discuţiile dela Potsdam sevor desfăşura într'o atmosferă de ameninţări şi că Rusia ar presa cu armatele pe cari le are în Balcani, se dovedeş-

./.

te, după afimaţii, de a fi false.

"Discuţiile par a decurge într'un spirit amical şi cele trei puteri ţin seama de interesele reciproce".

---oOo---

D.G.P.
21 Iulie 1945
651

2923

263 267 266

INTREVEDEREA IULIU MANIU-DINU BRATIANU
Ce s'a discutat.

In ceeace priveşte tactica diplomatică a partidelor istorice, coalizate, împotriva actualului guvern, Iuliu Maniu este ferm convins de eficacitatea demersurilor directe pe lângă marile puteri.

El a observat că această metodă a fost întrebuinţată şi de alte state, între altele şi de Italia.

Consecvent acestui punct de vedere, Maniu a proectat un demers al partidelor istorice pe lângă toate puterile care au de spus un cuvânt în organizarea balcanică.

In acest scop, Maniu a chemat la Bucureşti pe Dinu Brătianu, căruia i-a transmis punctul său prin intermedierea lui Bebe Brătianu.

In ziua de Joi 19 Iulie Dinu Brătianu a sosit înCapitală. El a văzut pe Maniu în după amiaza aceleaş zile; o nouă întrevedere între Maniu şi Brătianu a avut loc Vineri 2o Iulie a.c după masă.

Maniu a propus:

1. Ca cele două partide să alcătuiască un memoriu comun semnat de şefii respectivi, în care să înfăţişeze punctul de vedere ce-l au faţă de normalizarea situaţiei politice din România

2. Acest punct de vedere cuprinde în rezumat:

- Restaurarea libertăţilor publice,
- Guvern alcătuit din forţele care au realizat actul dela 23 August, care să pregătească alegerea,
- Plecarea trupelor sovietice depe teritoriul naţional,

Modificarea Statutului juridic al României din stat învins în stat aliat, pe baza recunoaşterei prezidiumului suprem sovietic.

Condiţiuni noui în ceeace priveşte plata despăgubirilor stabilite prin armistiţiu astfel ca ruina economică a ţărei să înceteze şi alianţa cu naţiunile unite să însemne o eră de refacere.

./.

3. Acest memoriu să fie înaintat tuturor misiunilor streine din Bucureşti, cu rugămintea de a-l transmite la Potsdam.

Dinu Brătianu s'a declarat de acord.

---oOo---

S V O N U R I

D.G.P.
22 Iulie 1945
667

2923

OPERAT LA FIȘE

COMENTARII ASUPRA VIZITEI D-LUI IULIU MANIU LA PALAT.

In legătură cu recenta activitate a lui Maniu ,se comentează că acesta la ultima audienţă pe care a avut-o la Palat, a cerut în numele partidului Naţional-Ţărănesc şi Naţional-Liberal (Brătianu) următoarele:

- un guvern, având ca bază cele 4 partide din blocul democrat care a pregătit lovitura dela 23 August 1944.
- Ministerele de Interne,Externe,Justiţie şi Finanţe să fie rezervate partidelor istorice.
- Destindere politică internă.
- Alegeri libere în termen de 90 zile dela constituirea noului guvern.
- Revizuirea epurărilor.
- Amnistie pentru toate delictele politice comise după 23 August 1944.

----oOo----

2923 Huorsteu 270 269 870

26 III 947

D. Iuliu Maniu l-a vizitat Marţi diminiaţa pe D. Dr Lupu la locuinţa acestuia, din str. Episcopiei 5.

D. Iuliu Maniu l-a anunţat pe D. Dr Lupu că a intocmit un nou memoriu, pe care il va depune Regelui.

D. Iuliu Maniu a spus că a solicitat audienţă Suveranului, aşteptând doar să i se comunice data audienţei.

In noul său memoriu, D. Iuliu Maniu vorbeşte de tendinţa sovietică de acaparare a tuturor bunurilor româneşti, referindu-se la obiectivele nouei societăţi petrolifere infiinţate cu capital sovietic, care va transporta intreaga producţie românească in Rusia.

Deasemenea, in noul memoriu, D. Iuliu Maniu se referă la " ocupaţia " portului Galaţi de către autorităţile sovietice, insistând pentru revenirea acestui oraş la situaţiunea de până acum.

D. Dr Lupu a găsit exagerate afirmaţiunile Dlui Iuliu Maniu din memoriu şi a declarat că nu le impărtăşeşte.

D.G.P.
27 Iulie 1945.
8lo

CE DECLARA DL. IULIU MANIU IN LEGATURA CU ALEGERILE DIN A N G L I A

După ce s'a cunoscut resultatul alegerilor, un grup de prieteni politici au visitat pe Maniu, pentru a-i cere opinia.

Maniu a declarat următoarele:

"Nu cred ca resultatul alegerilor din Anglia să aibă vreo urmare esențială asupra politicei externe britanice. Sunt încredințat că politica engleză nu se va modifica în ceeace privește situația țărilor balcanice și a României, care ne interesează pe noi în mod special.

Indiferent cine ar avea puterea în Anglia, e obligat să asigure prosperitatea poporului englez. Această prosperitate nu poate fi obținută decât dacă Anglia își menține debușeele sale pe continent și dacă ea asigură o atmosferă de stabilitate, care să anime viața economică și să întrețină această clientelă.

Lupta s'a dat, în aceste alegeri, pe chestiuni interne cu caracter social, chestiuni puse în mod acut de acest război prelungit. Majoritatea poporului englez a crezut că trebue să se procedeze la reforme cu caracter social înlăuntrul Angliei, care să evite crizele de după războiul trecut. Așa dar, a continuat Maniu, poporul englez a fost preocupat în principal să înlăture criza postbelică și să-și asigure prosperitatea. Aceleași obiective îi comandă că în politica externă să urmeze linia trasată de Churchill-Eden, tinzând la eliminarea unei hotărîtoare influențe rusești, care nu poate fi obținută decât procedându-se mai întâi la retragerea armatelor rusești din teritoriile eliberate.

Trebue apoi contat pe influența Americii; în timp ce Anglia a mers spre stânga, America merge spre dreapta, creind un echilibru în lumea anglo-saxonă. Ați văzut, a spus Maniu, că guvernul sovietic a și cerut un prim împrumut de 75o milioane dolari aur. Cum vă închipuiți că guvernul american va da acest împrumut, atâta vreme cât rușii își vor păstra trupele în țările eliberate.

De aceia, eu persist să cred, a declarat Maniu, că aici vom merge spre aceiași soluție: ori un guvern de colaborare cu participarea partidelor național-țărănist și liberal, ori un guvern de alegeri sub un control inter-aliat care va duce la o influență și mai mare a partidelor istorice".

Sursa: Grigoriu J.

E

272 271

Nr. 2084 - A.

2983

18 Iulie 1945

Pentru " A.R.E.S."

N O T A

Rugăm comunicaţi în ce stadiu se află legăturile dintre I.Maniu şi social-democraţi.

Tata Mama | Ultimul domiciliu | Profesia

273 2713

7 Iulie 1945

SVON

B
Verificare prin
Ren.

OPERATIV

N O T A

La I.O.R. se comentează faptul că Iuliu Maniu pregăteşte terenul pentru o apropiere de Social-Democraţi. In felul acesta speră să facă o primă ruptură în rândurile F.N.D.-ului.

Sursa "O"

D.G.P.
30 Iulie 1945
855-856

2923 274

DL. IULIU MANIU COMENTEAZA NOUA SITUATIE INTERNATIONALA, CREIATA PRIN REZULTATUL ALEGERILOR DIN ANGLIA

In conciliabulele pe cari le-a avut cu prietenii săi politici în zilele de Vineri 27 Iulie a.c, şi Sâmbătă 28 Iulie a.c., Maniu a cău să împrăştie atmosfera de deprimare, care cuprinsese o parte dinpartiz după alegerile din Anglia.

Maniu a arătat că dacă Churchill personal a oferit României u s preciabil concurs în timpul tratativelor pentruArmistiţiu, ajungând la bunăvoinţe cari n'au fost ţinute până la capăt în seamă de către guvern Sovietic, Românii n'au ce să regrete înfrângerea partidului conservator.

Datorită politicei externe a acestui partid, alianţa dintre den craţiile occidentale şi Rusia a fost înlăturată în 1938 - 1939, prepondez ţa geramnă a fost înlesnită prin cedarea dela München, Sud-Estul European fost lăsat la discreţia lui Hitler, iar în România se punea în practică diplomaţia lui Reginal Hoare, care a constituit o adevărată nenrocire.

Nici o filiaţiune de interese, a continuat Maniu, nu poate fi stabilită între partidul conservator englez şi partidul Naţional-Ţărănes Dimpotrivă, mult mai multe apropieri pot exista între naţional-ţărănişti şi laburişti, cari reprezintă deasemeni unpartid care urmăreşte dreptatea socială, însă cu respectul libertăţii umane.

In ce priveşte raporturile internaţionale, a spus Maniu, e de aşteptat ca triumful stângei modeate în Anglia să asigure o contrapondere la influenţa comunistă în ţările eliberate şi ca destinderea ce va interveni între aliaţi să oblige şi pe ruşi la concesiuni.

Maniu a luat act că partidul comunist are în vedere şi o soluţie a crizei interne prin alegeri şi că a luat în pregătire o reformă electrorală.

"Dacă comuniştii cred că ne vom lăsa manevraţi, în această privinţă, se înşeală" a spus Maniu.

Avem destulă experienţă pentru a nu le face jocul.

Nu ne vom prezenta în alegri decât dacă vom avea garanţii complete de libertate.

---oOo---

D.G.P.
3o Iulie 1945
864

2923

~~276~~
~~275~~
274

DL.MANIU VA INAINTA PRESEI STREINE
UN NOU MEMORIU

In legătură cu ultima descindere efectuată la sediul Partidului Naţional-Ţărănesc, dl.Penescu, a relatat avocatului N.Popescu (unul dintre conducătorii tineretului Naţional-Ţărănist din Capitală) că dl.Iuliu Maniu, va înainta un memoriu de protest presei străine şi membrilor Corpului Diplomatic.

Urmărim chestiunea.

----oOo----

CORPUL DETECTIVILOR

30 Iulie 1945
867

~~276~~
~~276~~ 275

2923

N O T A

In audienţa pe cae a avut-o I.M. la M.S.Regele,în ziua de 28 Iulie a.c., primul a făcut o expunere privitoare la:

- Situaţia creiată prin colaborarea româno-sovietică, unde se vede că U.R.S.S. tinde să acaparează toată economia naţională.

- A repetat că este absolut necesar să soluţioneze chestiunea Guvernului,care să prezideze alegerile.

Pentru aceasta, este de preferat un guvern neutru sau unul de colaborare,ambele sub controlul inter-aliat,care să asigure libertatea în alegeri.

- Din declaraţia lui I.Maniu după audienţă,reiese că M.S.Regele a ascultat tot timpul,iar laterminare a spus că va aviza în funcţiune de rezultatele Conferinţei dela Potsdam.

----oOo----

D.G.P. 277
1 August 1945
910 ~~277~~ 276

2923

IULIU MANIU IA ATITUDINE FATA DE NOUA SITUATIE POLITICA INTERNATIONALE.

Iuliu Maniu a pus la cale o acţiune politică cu următoarele două scopuri:

1.- Să provoace o clarificare înăuntrul partidului în preajma resolvării crizei de Guvern.

2.- Să fixeze poziţia programatică a patidului, pentru a risipi, pe de o parte, învinuirile de reacţionarism ce i s'au adus, iar pe de altă parte pentru a arătă că există o filiaţiune între ţelurile Partidului naţional ţărănesc şi cele ale partidului Laburist englez, care a avut în ultimile alegeri marele succes electorale.

In acest scop, Maniu a convocat delegaţia permanentă a partidului; ea urmează să se întrunească Miercuri 1 August 1945.

Ultima delegaţie permanentă a luat în discuţie demisia lui Maniu dela şefia Partidului, fără să ajungă la vre'o încheere. De atunci Maniu a continuat să exercite funcţiunile de şef, dar chestiunea nu a fost normal închisă. Amicii D-rului Lupu declară că chestiunea trebuie să fie reluată, deoarece Maniu este obligat faţă de interesele superioare ale statului să treacă în umbră pentru a lăsa altora rolul de a prelua bunele raporturi cu Uniunea Sovietică şi a încerca să redreseze astfel situaţia internă.

In faţa acestei situaţii, Maniu doreşte să provoace o clarificare. El va pune din nou chestia şefiei, declarând că este dispus să se retragă şi că e gata să redea funcţiunile de şef lui Mihalache, dela care le-a preluat. Maniştii sunt siguri că Mihalache nu-şi va asuma răspunderea, planul său fiind să stea în espectativă până ce se va ajunge la o clarificare internaţională, totuşi numeroşi amici ai lui Maniu îi cer acestuia să iasă din rezervă şi să ajute astfel la soluţionarea crizei din partid, care a dăunat ultima vreme aşa de mult şi partidului şi ţării.

Mihalache care a sosit abia în cursul serii de 30 Iulie a.c. în Capitală nu şi-a precizat încă atitudinea.

Dr. Lupu pare însă hotărât să reia chestia şefiei şi să ceară delegaţiei parmenente să ia in desbatere atât problema orientării

partidului, cât şi aceia a conducerii sale.

În acelaşi timp, Maniu vrea să facă în faţa delegaţiei permanente un exposeu în care să-şi fixeze punctul său de vedere cu privire la urmările alegerilor din Anglia, susţinând:

a.- Că este un triumf al stângei moderate, care întăreşte poziţia partidului naţional ţărănist;

b.- Că partidul Naţional Ţărănist, ocupă în politica românească aceeaşi poziţie pe care o ocupă partidul Laburist în politica britanică.

c.- Că programul partidului Laburist este asemănător programului naţional ţărănesc.

Maniu intenţionează să republice programul partidului naţional ţărănesc, votat în ultimul congres, pentru a dovedi, că încă din 1933, a preconizat naţionalizările şi socializările care intră în programul noului guvern Englez.

În ce priveşte chestiunea şefiei, desbaterile care vor avea loc în şedinţa delegaţiei se anunţă a fi foarte vii.

Maniştii sunt decişi să susţină punctul de vedere că Maniu este singurul om de stat din România capabil să facă faţă momentului actual în ce priveşte fixarea noului stat internaţional al României cât şi referitor la consolidarea situaţiei interne. Desbaterile delegaţiei vor fi influienţate în mare măsură de atitudinea lui Mihalache. Dacă acesta va persista în părerea că nu trebuie să-şi asume răspunderea, atunci pre sigur că delegaţia va reînoi încrederea lui Maniu şi că fracţiunea Lupu va suferi o înfrângere.

Cu totul altfel pare să se desemneze situaţia dacă Mihalache va fi convins că trebuie să iasă din rezerva să.-

----oOo----

2923

3 August 1945

Dempstene

97

Dl. Iuliu Maniu a declarat Joi la prânz D-nei Ella Negruzzi, că deține informațiuni după cari rușii, adică armatele sovietice, vor părăsi România până la 15 Septembrie crt.

Hotărârea aceasta face parte din discuțiunile dela Potsdam, asupra cărora Dl. Iuliu Maniu pretinde că a fost informat din cercuri americane.

Dl. Iuliu Maniu a declarat apoi D-nei Ella Negruzzi că D-sa înțelege să imprime cu prilejul delegației permanente a partidului de astăzi Vineri, o linie de acțiune net ostilă colaborării cu comuniștii la guvern.

Dl. Iuliu Maniu a spus că se va ridica împotriva dictaturii proletariatului și nu va înceta acțiunea până la obținerea succesului.

Fundu

Demostene 3 Augustie 1945

2923

279

OPERAT LA FIȘE

D. Iuliu Maniu a avut Joi 2 Aug. diminiața o intrevedere cu D. Vasile Sasu, la locuința Dlui Dr Lupu.

D. Vasile Sasu, fost ministru liberal, i-a adus Dlui Iuliu Maniu o importantă comunicare din partea Dlui Dinu Brătianu.

Seful partidului liberal este foarte descurajat de ultimile informațiuni in legătură cu discuțiunile duse la Potsdam privitoare la România.

D. Iuliu Maniu a replicat Dlui Sasu, că Dsa nu este pesimist, dar crede că trebue examinată și eventualitatea unei continuări a situațiunii actuale politice din România.

In această eventualitate trebue preconizate soluțiuni, fiindcă Dsa este de părere că comuniștii vor renunța cu mare greutate la poziția preponderentă pe care au acaparat-o in guvern.

D. Iuliu Maniu a spus că Dsa examinează și adoptă măsuri și pentru eventualitatea continuării opoziției partidului național-țărănist.

--.

CORPUL DETECTIVILOR

3 August 1945
954

~~281~~ 280
~~281~~

2923

N O T A

Biroul Partidului Naţional Ţărănesc se va întruni în cursul dimineţii de azi, pentru a examina Comunicatul dela Postdam şi a lua hotărâri cu privire la acţiunea partidului, după deciziile luate de cei trei faţă de România.

Cercurile din apropierea lui Iuliu Maniu, declarau în cursul dimineţii că sunt mulţumiţi de aceste hotărâri, arătate în comunicat, adică că nu se vor încheia tratate de pace decât cu guvernele democrate recunoscutede toţi şi este dela sine înţeles, că Guvernul actual nu este recunoscut de Anglia şi America, va trebui să fie înlocuit cu un guvern care să fie recunoscut de toate Puterile.

Situaţia va fi enorm înlesnită prin hotărârea ce s'a luat de a revizui procedura Comisiei de Control.

Cercurile maniste interpretează acest pasagiu din Comunicat în sensul că componenţa Comisiei de Control va fi modificată, prin participarea unor reprezentanţi şi din partea celor două puteri care au semnat Armistiţiul.

IULIU MANIU a declarat că, ştie că Partidul Comunist Român va încerca să facă tot felul de greutăţi la aplicarea acestor hotărâri, dar că acestea nu vor duce la nici un rezultat, până nu se va încerca o înţelegere leală şi onestă.

Cercurile Naţional Ţărăniste sunt şi nemulţumite, datorită punctului 9 din textul Comunicatului, prin care Anglia şi U.S.A. renunţă asupra cotelor din întreprinderile germane aflate în România, lucru care dă posibilitate U.R.S.S. de a-şi asigura un control intens asupra economiei Româneşti, fapt împotriva căruia Iuliu Maniu a protestat în ultima sa audienţă avută la M.S. Regele.-

----oOo----

282 282
D.G.P.
4 August 1945
985

281

2 forte Dinu

2923

OPERAT LA SE

INTREVEDEREA MANIU-TITEL PETRESCU

Intâlnirea care a avut loc în cursul ultimului weekend la Sinaia între Maniu şi Titel Petrescu constitue o preocupare principală ân cercurile conducătoare naţional-ţărăniste.

287, 292, 308, 328, 332, 414.

In cursul acestei întâlniri s'a discutat posibilitatea unei acţiuni comune între partidul naţional-ţărănescşi partidul social-democrat,cuprinzând încă o serie de reforme sociale.

Aceste reforme n'ar depăşi acele cari există,în programul partdului nţional-ţărănesc din 1936.

Perspectivele uni colaborări cu social-democraţii au întărit din nou acel curent de partid care preconizează o ruptură de liberali,fiindcă aceştia nu acceptă reformele sociale şi o orientare spre stânga a partidului naţional-ţărănesc.

---oOo---

2923

D.G.P.
4 August 1945
978

283 282

UN CONCILIABUL INTRE IULIU MANIU - D.BRATIANU

In seara zilei de eri Dl. Iuliu Maniu, a avut o consfătuire cu dl. Dinu Brătianu la domiciliul acestuia din urmă.

La conversaţii nu a mai existat nici o persoană, însă Corneliu Coposu şi -a exprimat convingerea că cei doi şefi politici s'au pus de acord asupra atitudinei ce trebue luată faţă de hotărârile luate de cei Trei Mari, la Potsdam.

Corneliu Coposu, a mai adăugat că şeful partidului Naţional-Ţărănesc, a expus acest punct de vedere comun Partidului Naţional-Ţărănesc şi Naţional-Liberal (dinist) forurilor autorizate britanice în cursul unei cine care a avut loc la un fruntaş National-Ţărănist, în noaptea de 3/4 l.c. (în Parcul Jianu sau Filipescu).

---oOo---

D.G.P.
7 Septemvrie 1945
1875

2923

MANIU A HOTARAT CA PARTIDUL NATIONAL-TARANESC SA SE MENTINA IN REZERVA

In lipsa lui Maniu, activitatea partidului național-țărănesc este redusă; ea se limitează la o serie de contacte cu caracter informativ, care au scopul de a ține direcția partidului în curent cu toate evenimentele interne.

De altfel, după intrevederea pe care a avut-o cu Berry și potrivit cu sugestiile primite dela aceasta, Maniu a dat instrucțiuni tuturor partizaților de a se menține într'o absolută rezervă, evitând orice fel de agitațiune.

Sursă: serioasă
Sandu I.

285 284

D.G.P.
7 August 1945
1048

8923

DOMNUL IULIU MANIU A PRIMIT LA DOMICILIUL SAU DIN STRADA SFINTILOR PE DOMNUL AVOCAT NICOLAE PENESCU SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI NATIONAL TARANESC.

In cursul zilei de eri 6 August a.c.dl.Iului Maniu, a avut la domiciliul său din str.Sfinţilor,o consfătuire cu dl.Avocat NICOLAE PENESCU,secretarul General al Partidului Naţional Tărănesc în cursul căreia domnul N.Penescu,a expus domnului Maniu,greutăţile pe care le întâmpină în legăturile cu organizaţiile locale ale partidului,în special din cauza lipsei unui personal afactat acestui serviciu,precum şi din cauza cheltuielilor imense pe care le necesită deplasările curierilor.

S'a arătat că până în prezent costul călătoriilor curierilor a fost suportat de organizaţie centrală şi uneori de cele locale.

Dl.IULIU MANIU,a avizat la recrutarea pentru încadreare a acestui serviciu a unui personal ales din elemente care posedă decoraţii ce le dă dreptul la lib era circulaţie pe căile ferate, din inglizi şi ziarişti care au permise gratuite pe C.F.R.,aceasta numai pentru reorganizarea serviciului de curierat dar şi pentru economii de fonduri.-

----oOo----

D. Iuliu Maniu a prezidat o consfătuire a prietenilor săi, cu cari a examinat situaţiunea politică in lumina comunicatului dela Potsdam.

D. Iuliu Maniu a spus că, cercurile responzabile din guvern, adică cele comuniste, sunt ţinute să determine o schimbare de guvern, pentru două motive:

Primul, de ordin extern, pentru a obţine recunoaşterea guvernului de către anglo-americani, al doilea de ordin intern, pentru a incerca evitarea luptei in alegeri prin eventuale liste comune ale tuturor partidelor cari ar intra in guvernul viitor.

D. Iuliu Maniu a spus că există o serie de condiţiuni peste cari nu se poate trece in realizarea unui acord intre partidele naţional-ţărănist, liberal şi comunişti :

In primul rănd prezenţa Dlui Gh. Tătărăscu, cu care nu e posibilă nici un fel de colaborare.

Al doilea, ministrul de Interne

Al treilea ministerul de Externe

Dacă se găseşte soluţia acestor trei puncte, se poate discuta colaborarea

10 August 1945 (C.I.P)

Rică.

D. Fundu

2923

Agitaţia din ultimele zile a partidelor istorice a fost provocată de ştirile cu privire la noua lege elctorală. Aceste ştiri au determinat audienţele de la Sinaia, precum şi mai multe întrevederi între D-nii Maniu şi Titel Petrescu, pe deoparte şi între D-nii Maniu şi Brătianu, pe de alta.

D.G.P.
1o August 1945
1131

DL. IULIU MANIU REDACTEAZA UN MEMORIU
ASUPRA SITUATIEI POLITICE INTERNE

Dl. Iuliu Maniu lucrează înprezent la redactarea unui memoriu detailat, privitor la situaţia internă a ţării, sub aspectul pur politic, în legătură cu necesitatea exprimării voinţii populare în cadrul alegerilor generale.

Se precizează că memoriul în chestiune este destinat a fi înmânat, atât factorilor răspunzători dela conducerea ţării, inclusiv M.S. Regelui, cât şi factorilor conducători ai politicei mondiale.

---oOo---

12 August 1945

(C.I.-P.)

Rudy

2923

I. Fundu

In legătură cu audienţa la Rege a lui Maniu şi Brătianu, Bibescu mi-a spus următoarele (pe care le ştie chiar dela sursă directă americană):

Americanii au dat lui Maniu şi Brătianu ideia memoriului, arătând că cineva trebuie să ia iniţiativa. Ei au cerut ca memoriul să le fie adresat lor, pentru ca să fie tradus şi împărţit de ei comisiei de control. Intre cei ce au redactat memoriul este şi Augustin Popa. Multiplicarea şi răspândirea lui cred că s'a făcut de către mai multe echipe. Voiu ţine în curent cele ce voi afla despre asta.

Demostene 290 290 289
(C.T.P.)
13 August 1945
188

2923

OPERAT LA FIŞE

După audienţa de Vineri la Rege, D. Iuliu Maniu a venit la locuinţa Dlui Dr Lupu, unde a comunicat discuţiunile avute cu Suveranul.

D. Iuliu Maniu a relatat Dlui Dr Lupu, că a spus Regelui că guvernul Dr Groza trebuė schimbat imediat, pentru a se forma un guvern care să poată obţine recunoaşterea lui de către anglo-americani.

Regele a răspuns că D. Groza il asigură că anglo-americanii vor recunoaşte guvernul lui.

D. Iuliu Maniu a recomandat in acest caz Regelui, să solicite direct guvernelor dela Londra şi Waschington, lămuriri suplimentare cu privire la cele cuprinse in comunicatul dela Potsdam, pentru România.

Regele s'a declarat de acord.

D. Iuliu Maniu şi-a exprimat faţă de D. Dr Lupu opinia că situaţiunea se va lămuri in scurt timp.

Memoriul Dlui Iuliu Maniu in sensul de mai sus, a rămas să fie examinat de Regele Mihai.

---

13 August 1945

(C.I.-P.)

Titu

N O T A

Ca urmare la o întrebare a noastră referitoare la prietenii pe care eventual Iuliu Maniu iar avea în Anglia, informatorul nostru ne-a declarat că după cunoştinţa sa, şefului partidului naţional-ţărănesc nu are nici un fel de relaţie de prietenie în această ţară.

După aprecierea aceluiaşi informator relaţiile Dlui Maniu cu cercurile politice ~~din această~~ britanice se stabilesc pe următoarele trei căi:

1. Prin Rică Georgescu, pe linia Porter - De Chastellen care se află la Istambul;

2. Prin Barbu Ştirbey, al cărui nepot, Creţeanu, este ministrul plenipotenţiar la Ankara;

3. Prin Const. Vişoianu care este în bune relaţii cu Dl. Ernest Bevin, ministrul de Externe în cabinetul Attlee.

------

292 2921

17 August 1945
(C.I.-P.)

" Demostene "

D Fundu

2923 2923

OPERAT LA FIȘE

N O T A

D.Titel Petrescu s'a declarat în totul de acord cu dnii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu asupra necesităţii unei schimbări de guvern.

D.Titel Petrescu a căzut de acord pentru participarea la viitorul guvern în condiţiunile propuse de dnii Maniu şi Brătianu, adică pe baza unui raport de forţe în genul celui stabilit şi 23 August 1944.

D.Titel Petrescu s'a declarat deasemenea de acord pentru a cere la momentul oportun un regim de totală libertate individuală şi de presă, precum şi schimbarea actualei poliţii şi administraţii.

Acordul între dnii Maniu, Brătianu şi Petrescu a fost dtabilit la locuinţa şefului liberal

------

D.G.P.
17 August 1945
1314

2923

OPERAT LA FIȘE

D-L IULUI MANIU A AVUT O INTREVEDERE CU D-L ION MIHALACHE IN DIMINEATA ZILEI DE 16 AUGUST A.C.

In dimineaţa zilei de 16 August a.c., dl. Iului Maniu a avut întrevederi cu Dl. Ion Mihalache şi cu alţi prieteni politici cărora le-a declarat următoarele:

- guvernul actual este virtual căzut.
- va trebui să se alcătuiască un guvern recunoscut de toate puterile, cuprinzând forţele care au pregătit şi realizat actul dela 23 August.
- din informaţiile pe care le are, asupra rezultatelor audienţelor pe care D-nii. Tătărescu şi D. Pătrăşcanu, le-a avut la Palat, reese că M.S. Regele este hotărât şi încredinţat că guvernul urmează să fie schimbat, dar că totuşi vrea să procedeze cu precauţiune, acoperindu-se de toate formele.
- englezii şi americanii vor avea o atitudine foarte fermă şi vor cere, nu schimbări de suprafaţă, ci modificări de fond, în spiritul rezoluţiilor dela Yalta şi Potsdam.-

---oOo---

D.G.P. ~~294~~ ~~294~~ 293

17 August 1945

1318

2923

OPERAT LA FIȘE

JOI 16 AUGUST, ORELE 11, BIROUL PARTIDULUI NATIONAL-TARANESC A TINUT O SEDINTA LA LOCUINTA D-LUI DR L U P U.

Joi 16 Auhust orele 11, a avut loc la domiciliul Dlui. Dr. LUPU, o ședință a biroului partidului național țărănesc.

Cu această ocazie, dl. Iuliu Maniu a făcut o scurtă expunere asupra situației politice, afirmând că schimbarea de guvern trebue să survină în câteva zile.

Deși nu a menționat ceeace spusese prietenilor săi în legătură cu înștiințarea M.S. Regelui de către englezi asupra atitudinei acestora față de guvernul Groza, a declarat totuși că a avut contact cu factorii englezi și americani și că aceștia l'au asigurat că guvernul actual nu va fi recunoscut și că Londra și Waschington nu vor recunoaște decât un guvern sprijinit de toate forțele care au realizat actul dela 23 August, aceasta până ce alegeri libere vor fi posibile, spre a se indica vionța corpului electoral.

D-l Maniu a spus că față de ezitările pe care le are Regele și față de lipsa de experiență a cercurilor dela Palat, e nevoie ca partidele din opoziție să forțeze lucrurile.

In consecință D-l. Maniu a propus și biroul partidului a admis:

- ca Maniu să ceară audiență M.S. Regelui, (audiența a fost cerută și M.S. Regele a cerut să vină în Capitală)
- D-l. Maniu să aibe latitudinea de a organiza o demonstrație sau mai multe demonstrații, dacă va socoti de cuviință și când va crede oportun.

După terminarea ședinței, Dl. Maniu a plecat la locuința Prințului Stirbey, cu care a avut o lungă întrevedere.

Se crede că D-l. Maniu dorește să folosească influiența Prințului Barbu Stirbey la Palat.

---o-o---

~~293~~ 295 294

(I)

21 August 1945

(C.I.-P)

Voinescu

~~2923~~ 273

Stefan

OPERAT

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a declarat eri când s'a înapoiat dela Palatul Regal că :"se naşte greu copilul,dar va fi bine sănătos".

Seara a avut o lungă întrevedere cu D-nii Penescu,Lupu şi Mihalache.

Azi va face declaraţii unor gazetari americani sosiţi de curând.

Fără asistenţă.

D.G.P. ~~296~~ 295
22 August 1945
1448 ~~296~~

29273

MANIU ESTE CONVINS CA PUNCTUL DE VEDERE ANGLO-AMERICAN VA TRIUMFA IN CEEACE PRIVESTE FORMAREA NOULUI GUVERN.

Maniu şi-a exprimat convingerea - şi acesta este şi punctul de vedere al lui Bratianu şi Stirbey - că guvernul sovietic va ceda în faţa intransigenţei americane.

Rezistanţa pe care o încearcă guvernul, la dispoziţia ruşilor - este părerea lui Maniu - "o pipăire a terenului". Ea a avut scop să vadă până unde vor merge americanii şi englezii. Cum englezii şi americanii sunt foarte dârzi, ruşii vor ceda.

Maniu este convins că demisia Guvernului este inevitabilă dar că rezistenţa încercată de groza, complică enorm criza.

Se sugerează regelui din cercurile partidelor istorice să nu participe la serbarea dela 23 August, dacă ea va avea loc sub auspiciile actualului guvern.

Această atitudine este motivată prin acea că prin refuzul său, Groza nesocotind prerogativele Coroanei, nu mai există raporturi juridice între guvern şi rege şi ca atare Regele nu mai poate să participe la activităţi patronate de actualul guvern.

După alte opinii, Regele trebuie să participe numai la defilarea trupelor - întrucât 23 August - este o serbare a Coroanei şi a Armatei - iar după aceia să plece, fără a mai invita guvernul la masă, cum se prpectase.

Direcţia partidelor istorice, aşteaptă mediaţiunea marilor puteri.

Din informaţiile ce există, un contact a şi fost stabilit între marile puteri şi această chestiune.-

----ooo----

2923

1455.
D.G.P.
22 August 1945.

297 296

CONSFATUIRE MANIU-BRATIANU-MIHALACHE

Astăzi 22 August a.c.orele 10 dimineaţa a avut loc o consfătuire intimă între d-nii Maniu-Brătianu şi Mihalache.

In după amiaza acestei zile la orele 6 sunt convocaţi la sediul partidului naţional-ţărănesc, toţi conducătorii tineretului naţional-ţărănesc.

Informatorul, [redacted], dela care au fost luate aceste informaţii, a arătat că nu se proectează pentru ziua de 23 August vreo manifestaţie.

Acelaş informator comentează faptul că eri 21 August a.c.,la banchetul ce a avut loc cu participarea consilierului tehnic PAVLOV, M.S.Regele a rămas indispus la aluziunea pe care a făcut-o consilierul PAVLOV arătând că în ziua de 23 August vor trebui să participe la serbare toate persoanele prezente la banchet. Regele a interpretat aceasta ca o sugestie prea puternică care se face, deoarece se pusese discuţia neparticipării sale, pentru a demonstra că este alături de Anglo-Americani în a nu recunoaşte guvernul PETRU GROZA.

Sursă: posibilă.
Tănase 3.

2923

298 297

OPERAT [illegible]

IULIU MANIU- DUŞMANUL POPORULUI

La începutul anului 1939 d. Maniu a ţinut un mic „expozeu" unui grup de tineri naţional-ţărănişti, în casa lui Boilă la Cluj. Era pe vremea „Frontului Renaşterii". Preşedintele voia să-i convingă pe tineri că nu trebue să intre în Frontul Renaşterii pentru a nu slăbi blocul de rezistenţă „naţională". Şi de ce trebuia menţinut cu orice preţ acest bloc? — Pentru că, spunea d. „preşedinte", ţara noastră trebue să stea gata împotriva Uniunii Sovietice în afară şi să nimicească comunismul înăuntru.

De atunci începând, politica d-lui Maniu a mers pe această linie. Când nemţii ne-au luat o parte din Ardeal, d. Maniu nu s'a împotrivit, deşi tot poporul ar fi fost de partea d-sale. De ce nu s'a împotrivit? Pentru că d. Maniu ştia că România va deveni bază de atac împotriva Uniunii Sovietice. Iar o împotrivire a noastră ar fi adus slăbirea acestei baze. Astfel d. Maniu a uşurat treaba nemţilor de a porni atacul lor mişelesc împotriva U.R.S.S.

Când atacul s'a produs şi când am fost şi noi târîţi în cumplitul măcel, d. Maniu nu s'a ridicat să spună poporului că războiul lui Antonescu e nedrept şi că poate aduce pieirea noastră. Nici măcar când îşi făcea faimoasele plebiscite Antonescu d. „preşedinte" nu a spus răspicat că este împotriva politicei slugilor lui Hitler. Dimpotrivă, pe tăcute aproba această politică.

Iar când apoi, după Stalingrad şi după toate dezastrele suferite de nemţi, toată lumea ştia că războiul nemţilor e pierdut şi că numai întoarcerea armelor ne poate scăpa, d. Maniu făcea urechea surdă.

Incă înainte de 4 Aprilie 1944, înainte de primul bombardament asupra Capitalei, comuniştii şi celelalte organizaţii patriotice se străduiau să convingă pe d. Maniu să se alăture la acţiunea de doborâre a lui Antonescu şi la scoaterea nemţilor din ţară. D. Maniu lungea şi schimba vorba, numai să nu se producă evenimentul salvator pentru noi, ieşirea din războiul criminal al lui Antonescu.

Iar când într'adevăr nu mai era nimic de făcut, când armatele roşii băteau aproape la porţile Capitalei, pe d. Maniu parcă-l înghiţise pământul, deşi până la urmă înţelegea şi d-sa că însfârşit trebue să ieşim din război.

Am ieşit. D. Maniu n'a vrut să semneze convenţia de armistiţiu, ci din umbră a început imediat uneltirile împotriva adevăratei democraţii care se înfiripa în ţara noastră.

Şi d. Maniu se numeşte „democrat". Insă „democraţia" d-lui Maniu nu numai că a pus mereu piedici în calea poporului care vrea să meargă în plină înţelegere pe linia democratică alături de Uniunea Sovietică şi celelalte popoare iubitoare de pace, dar ar mai dori să provoace, dacă i-ar sta în putinţă, vărsare de sânge în ţară.

D. Maniu ar vrea să turbure apele, ca să poată pescui. Dar curentul democraţiei, împotriva căruia d-sa merge, îl va înneca.

Mihai Beniuc

Fr. Plug. 23 AUG. 1945

România Liberă
Nr. 324 din 24. August 1945

Ce face Maniu?

AZI CA ŞI IERI TRĂDEAZĂ

Câteva documente d in care se vede cum a „luptat" Maniu împotriva dictaturii

Se împlineşte un an din ziua în care poporul român a răsturnat cea mai neagră dictatură cunoscută în istoria sa.

Greu se poate găsi un prilej mai nimerit pentruca poporul liber să verifice pe adevăraţii săi reprezentanţi şi în acelaş timp să-şi cunoască duşmanii.

Victoria din 23 August 1944 ne-a asigurat libertatea naţională, dar în acelaş timp ea reprezintă prima lovitură de trăznet dată reacţiunii româneşti. Sărbătorirea acestei victorii trebue să însemne deaceea un legământ al poporului de a desăvârşi victoria de acum un an, distrugând fără cruţare uneltele reacţiunii şi reprezentanţii ei cei mai periculoşi.

Eri, reprezentantul acestei reacţiuni agresive şi imperialiste era Ion Antonescu. La 23 August 1944 Antonescu a fost lovit pentru totdeauna. Astăzi, reprezentantul acestei reacţiuni este Iuliu Maniu, — unealta uneori fătişe, alteori ascunsă — a reacţiunii, duşmanul poporului pe care l-a înşelat.

L-a înşelat nu numai după 23 August, când Iuliu Maniu şi creaţiile sale politice de tip Rădescu, au încercat să anihileze efectele actului liberator, ci l-a înşelat permanent timp de peste douăzeci de ani.

Timp de un sfert de veac, Iuliu Maniu a înşelat poporul român, trădând permanent năzuinţele pe care voia să lase impresia că le reprezintă.

Astăzi însă, masca depe faţa lui Iuliu Maniu a fost smulsă. Agitaţiile de ultimă oră ale lui Maniu, cari încearcă acum cea mai ruşinoasă trădare a intereselor naţionale, sunt tocmai expresia furiei sale neputincioase de a apărea în faţa lumii aşa cum este în realitate şi cum niciodată nu i-a plăcut să apară.

Stăpânul Ardealului

Lanţul trădărilor lui Maniu începe odată cu alipirea Ardealului la România. Considerând Ardealul moşie proprie, Maniu vrea să apară „luptător pentru Unire". Dar „luptătorul pentru Unire" pune mii de piedici şi caută să întârzie desăvârşirea unităţii naţionale.

„Luptătorul pentru unire" refuză să ia parte la serbările Unirii, loveşte în biserica ortodoxă, încearcă să destrame unitatea ţării, încearcă să agite o tendinţă separatistă, caută să învrăjbească popoarele conlocuitoare din Ardeal, cheltuind zeci de milioane cu faimoasele sale gărzi de „voinici" — din care au descins direct gărzile asasine „Iuliu Maniu" în 1944, — umple consiliile de ad-ţie cu nepoţi spre a folosi această situaţie pentru stăpânirea neîntârziată a Ardealului.

„Luptător pentru Unire"?

Nu! Iuliu Maniu este trădătorul unirii Ardealului la România.

Dar, anii de după primul război mondial nu sunt decât un preambul al trădărilor viitoare. Maniu ajunge şeful partidului care agită massele, cere libertate şi îndeamnă poporul să ia cu asalt Bucureştiul. Imediat după aceea Maniu este la cârma ţării. Cum îşi aplică el „programul" democratic în numele căruia antrenase masele?

Primul act al guvernului Maniu este: **starea de asediu.** Şi Maniu nu se opreşte aci: împilările se măresc, ţăranii sunt şi mai puternic subjugaţi cămătarilor, muncitorii sunt masacraţi la Lupeni. Bine înţeles, cu fariseismul care-l caracterizează, Maniu se retrage din când în când la Bădăcin şi lasă pe primul plan pe Vaida şi alţii. Maniu este rezerva pe care reacţiunea o păstrează.

Dar, oricât s'ar camufla de abil această rezervă, poporul începe să înţeleagă: Maniu democrat? Nu! Maniu este trădătorul democraţiei, este omul care, prin acţiunea sa deschide drumul „Gărzii de Fier" şi dă apă la moara dictaturii care se instaurează în ţară.

„Victima" dictaturii

In timpul dictaturii, Maniu a căutat să apară în ochii poporului drept o victimă, drept un luptător pentru libertate. Câteva fiţuici abile, sub formă de memorii, erau împărţite de ciracii săi.

Şi, nerăbdător să vadă prăbuşită dictatura, poporul crede că memoriile lui Maniu sunt expresia unei acţiuni politice. Deaceea el se întreabă:

— **CE FACE D. MANIU IN ACEST TIMP?**

Şi d. Maniu ajută — în acest timp — pe Antonescu şi Horia Sima să pună mâna pe putere şi să instaureze cea mai neagră dictatură. Când aceasta este proclamată oficial „opozantul" Iuliu Maniu, „democratul care luptă în ilegalitate" scrie lui Antonescu:

> **„V'am comunicat, că departe de a crea vreo dificultate guvernării, a cărei răspundere aţi luat-o, nu vom refuza concursul nostru tehnic ca să reuşească opera de dreptate, de asanare morală şi de reconstituire pe care o anunţaţi".**

— **CE FACE D. IULIU MANIU?**

D. Maniu trădează. Poporul însă e încă înşelat de frazele alambicate ale „Memoriilor" care-i erau puse sub nas cu concursul poliţiei. Pentrucă d. Maniu spunea una poporului şi alta scria generalului Antonescu.

Iuliu Maniu era patronul şi dirigutorul din umbră al dictaturii, iar diversiunea „martiriului" său nu era decât arma de totdeauna a trădătorului.

Cum s'ar explica altfel, că „şeful opoziţiei" are în timpul rebeliunii întrevederi cu Fabricius şi se amestecă, „factor de echilibru" între cei doi hitlerişti români: Horia Sima şi Antonescu?

Pregătirea războiului antonescian

Antonescu rămâne singur stăpân pe țară. Sau cel puțin așa crede lumea, pentrucă în realitate Antonescu avea o călăuză: pe Maniu.

Dar, poporul nu are de unde ști și atunci când svonuri de război se abăteau deasupra țării, el se întreabă iar:

— CE FACE D. IULIU MANIU?

D. Iuliu Maniu, șeful reacțiunii și custodele politic al „Conducătorului" lasă impresia că dorește victoria aliaților. In realitate însă el recomandă, în Mai 1941, când angajamentele lui Antonescu față de Hitler îi erau cunoscute:

> **„Generalul Antonescu este singurul om care poate și trebuie să prezideze destinele românești în împrejurările actuale".**

și ca o completare, după câteva zile:

> **„Generalul Antonescu este singurul în stare să reziste împrejurărilor pentru ca orice eventualitate internațională să găsească țara în situație de a putea obține înfăptuirea deziderатelor sale".**

— CE FACE D. IULIU MANIU?

„D." Maniu trădează și — inducând în eroare pe naivi — pregătește lui Antonescu platforma pe care acesta să se sprijine în timpul „războiului sfânt".

„Șeful opoziției" și războiul

Războiul hitlerist începe. Antonescu este „conducătorul". Iuliu Maniu „șeful" opoziției. Primul era exponentul reacțiunii, celălalt rezerva ei.

Farsa căpăta acum accente tragice. Dar, poporul încă nu știa și când soldații români erau transformați la Stalingrad în carne de tun, el se mai întreba:

— CE FACE D. IULIU MANIU?

D. Maniu făcea jocul dublu al oricărui trădător și — în timp ce țara îl știa în „opoziție" — el dădea sfaturi:

> **„Nu trebuie să se facă nici un fel de greutăți conducătorului Statului de a cărui orientare față de problemele interne și externe se observă hotărîrea de a ține seama de interesele țării, dincolo de orice contingențe politice".**

— CE FACE D. IULIU MANIU?

„D." Maniu trădează.

Trădează pe cei ce cred că „d." Maniu suferă și trădează, peste frontiere, pe cei care cred că Maniu reprezintă democrația română. In adevăr, în timp ce soldații sovietici, englezi și americani sângerează, în timp ce Antonescu împroașcă cu noroi Națiunile Unite și le declară război, „aliatul" Națiunilor Unite, Iuliu Maniu, îi scrie lui Antonescu:

> **„Recunoștința țării pentru generalii, ofițerii și soldații români și pentru dvs., domnule general, comandantul de căpetenie, va fi eternă" (18 Iulie 1941).**

Iar la 8 Noembrie, acelaș an:

> **„Partidul Național-Țărănesc aprobă acțiunea militară întreprinsă și aclamă cu însuflețire rezultatele obținute în această privință".**

In timp ce aliații de pretutindeni ai Națiunilor Unite se pregătesc sau luptă cu arma în mână, „aliatul" Iuliu Maniu explică prietenilor:

> **„nu pot să intru în polemică cu acela care este chemat să ducă oștirea noastră la izbândă".**

Să ne mai întrebăm ce face Iuliu Maniu? El înșeală și trădează. Pe ai săi, poporul său pe toți cei care cred că Maniu este altceva decât „omul din umbră" al reacțiunii românești.

Poporul tot n'a aflat însă. Deaceea el se întreabă, când aude că forțele democratice pregătesc eșirea din război a României:

— CE FACE D. IULIU MANIU?

Răspunsul a venit abia acum, bazat pe acte și documente: In timp ce Regele țării și conducătorii forțelor patriotice își riscă libertatea și viața, în timp ce unii înfundă temnițele d. Maniu scrie memorii șovăelnice „Mareșalului", întârzie acțiunile, împiedică luarea unui contact direct cu Uniunea Sovietică, sabotează unitatea de luptă pentru eșirea din război a României, împiedică trecerea unui general român în liniile Armatei Sovietice spre a primi condițiile armistițiului, ascunde, prin oamenii săi, documentele sosite dela aliați, caută să desbine forțele de rezistență.

Maniu se demască

Dar 23 August se înfăptuește totuși fără știrea lui Maniu și împotriva voinței sale. „Democratul" iese acum pe scenă și-și arogă drepturile. In fața forței crescânde a poporului, în fața desvoltării politice a acestuia, reacțiunea în panică, împinge pe primul plan rezerva sa de până acum: Iuliu Maniu.

Prea târziu însă. Poporul știe acum pe cine are în față. Atitudinea din timpul dictaturii antonesciene, atitudinea din timpul pregătirii lui 23 August l-au demascat definitiv. Și dacă unii mai au îndoeli: bandele din nordul Ardealului, politica diversionistă, înscenarea cu Rădescu, îi convinge.

Astăzi, Maniu a ajuns la ultimul act al trădărilor sale nerușinate: când poporul român și-a găsit calea unei pașnice desvoltări, Maniu o sabotează; când poporului român i se deschid posibilitățile păcii și ale intrării în rândul Națiunilor Unite, Maniu încearcă să împiedice acest lucru.

Trădările lui ating astăzi culmea.

Zvârcolirile lui sunt însă zadarnice. Nimic nu mai poate opri poporul de pe drumul pe care a pornit.

Poporul român a știut sdrobi la 23 August 1944 pe trădătorul Antonescu. El va ști să facă acest lucru și cu Maniu.

Poporul nu se mai întreabă:

— Ce face astăzi d. Iuliu Maniu? Pentrucă el știe prea bine ce face Maniu: el își trădează țara cu furia trădătorului care-și știe pecetluită soarta.

300

299

DECLARATIILE DOMNULUI IULIU MANIU FACUTE LA 8 AUGUST 1946, IN LEGATURA CU PROECTUL TRATATULUI DE PACE

Perspectiva păcii care se pregătește la Paris, înviorează lumea întreagă. Această lume nădăjduește într'o pace durabilă și dreaptă pentru toți. Ceeace o îngrijorează însă este împrejurarea că din cele ce se petrec, omenirea nu poate trage concluzia că, toate statele au renunțat la vechiul dicton: "Si vis pacem, para bellum", Deasemenea nu-și poate face convingerea că obligațiunile luate de către State, vor fi respectate.

O pace solidă nu se poate întemeia decât pe respectarea înțelegerilor și obligațiunilor internaționale și prin spiritul de dreptate și echitate pus în practică atât fața de statele mici. Chiar din acest punct de vedere toate popoarele și mai cu seamă statele mici și între ele în primul rând România, sunt în cea mai mare măsură îngrijorate, în urma faptului că se poate constata în mod evident, că înțelegerile încheiate chiar și în ultimul timp, sunt nesocotite.

Charta Atlanticului, hotărârile dela Yalta, dela Potsdam și pe urmă dela Moscova nu sunt respectate. Prin nerespectarea acestor hotărâri statele care se bizuiau pe ele, suferă prejudicii care cu greu vor putea fi

./.

reparate. Prin această nerespectare se pierd poziţii care numai cu enorme sacrificiis se vor putea recâştiga. Şi ceeace este mai grav se sdruncină încrederea care mai ales în raporturile internaţionale este elementul hotărâtor.

In dreptul internaţional care se formează prin obiceiuri consfinţite şi numai prin codificări precedentele au un rol deosebit de mare. Precedentele nerespectării înţelegerilor făcute şi a convenţiunilor cu state în scris,nu numai că turbură evoluţia sănătoasă a raporturilor internaţionale,dar slăbesc şi autoritatea statelor care au contractat acele înţelegeri.

Pentru România,care a ţinut în totdeauna să satisfacă obligaţiunile sale internaţionale,este extrem de trist că stipulaţiunile recent stabilite care o privesc îndeaproape sunt desconsiderate.

Această împrejurare turbură perspectivele relaţiunilor internaţionale şi slăbeşte optimismul atât de necesar în epoca de refacere a omenirii.

România este grav atinsă,în interesele sale de căpetenie prin nerespectarea înţelegerilor internaţionale mai sus amintite.

Prin nenumărate memorii şi întâmplări, prezentate de partidul naţional-ţărănesc,de sub conducerea mea, de partidul naţional-liberal de sub şefia dlui Dinu Brătianu şi de partidul social-democrat,prezidat de dl. Titel Petrescu,noi am arătat şi s'a putut constata de către marile puteri că regimul din România,impus la 6 Martie 1945 nu este democratic nici reprezentativ şi

./.

că libertăţile cetăţeneşti sunt în toate privinţele încălcate de către acest regim. Informaţiile date de noi au fost verificate la faţa locului, nu numai prin reprezentanţele politice din România ale marilor puteri, dar şi prin diferiţi emisari ai cercurilor oficiale anglo-americane. Pe baza constatărilor acestora, însă-şi marile puteri au hotărât la Potsdam şi la Moscova că guvernul prezidat de d. Petre Groza nu este democratic şi nici reprezentativ. Pentru a i se da acestui guvern un corectiv s'a hotărât că este necesar completarea lui cu câte un reprezentant al partidului naţional-ţărănesc şi naţional-liberal. Totodată s'a stabilit drept condiţiune esenţială pentru recunoaşterea guvernului Groza că acest guvern să respecte libertăţile cetăţeneşti, să asigure libertatea presei, a întrunirilor şi a cultelor şi în special să întocmească fără amânare, cu colaborarea partidelor din opoziţie, o lege electorală pe baza căreia ar fi trebui să se facă alegeri libere încă în primăvara anului 1946.

Guvernul Groza nu respectă nici una din aceste condiţii, în afară de libertatea cultelor. Astfel nu respectă libertatea presei. Gazetele opoziţiei sunt împiedecate să apară şi sabotate prin cenzură intolerantă, prin intervenţia abuzivă a sindicatelor tipografice, manevrate de partidul comunist, prin violenţe şi agresiuni şi prin repartizarea arbitrară a cotei de hârtie. Cenzura împiedecă publicarea criticilor la adresa guvernului şi a membrilor săi. Vinovăţiile acestora sunt ocrotite prin interdicţia de a fi desbătute în public. Libertatea întrunirilor este nerespectată.

./.

Toate întrunirile opoziţiei sunt zădărnicite în mod sistematic, prin violenţele echipelor de şoc înarmate ale guvernului. Activitatea partidelor de opoziţie este împiedecată prin cea mai cruntă teroare pe care a cunoscut-o vreodată ţara. Legile fundamentale sunt nesocotite. Libertatea individuală a ajuns o parodie, Inchisorile sunt pline de partizani ai opoziţiei arestaţi pentru vederile lor politice. Libertatea cetăţenilor depinde de capriciul organelor executive ale guvernului şi partidului comunist. Primăvara a trecut, dar alegerile nu au fost ţinute şi încă nu a fost fixată până acuma nici măcar data lor. Guvernul a făcut o lege electorală reacţionară fără să ţină seama de observările opoziţiei, care tindeau la asigurarea garanţiilor de votare liberă şi nestânjenită. Toate propunerile prezentate în acest sens au fost respinse de guvern, care şi-a asigurat prin legea electorală posibilitatea de a săvârşi cele mai nestânjenite falsuri şi abuzuri, de a teroriza şi violenta corpul electoral.

In aceste condiţiuni, România este lipsită de un guvern consimţit de opinia publică a ţării, care să reprezinte conform intereselor sale la conferinţa de pace. Regele României, la dorinţa naţiunilor unite în executarea rezoluţiunilor dela Potsdam, a cerut la vreme sa demisia guvernului Groza, în conformitate cu prerogativele înscrise în Constituţia ţării. Guvernul Groza a refuzat să satisfacă ordinul regal. Cu toate acestea, marile puteri au menţinut guvernul Groza în fruntea ţării şi l-au recunoscut în mod condiţionat de satisfacerea stipulaţiunilor conferinţei dela Moscova. Repre-

zentanţii Angliei şi Americii din România au constatat că guvernul român nu a satisfăcut angajamentele contractate şi l-au somat să-şi îndeplinească obligaţiunile, prin acte oficiale. Guvernul, în loc să caute a satisface notele primite, privind garanţiile cerute la Moscova, a respins în mod jignitor somaţiunea marilor puteri, prin îngăduinţa cărora se află la conducerea ţării. România este deci în situaţia tragică de a avea în aceste zile de răscruce istorică în fruntea ei, un guvern detestat de ţară, rebel faţă de Rege şi totodată în ruptură de obligaţiunile asumate faţă de marile puteri. Regele ţării nu poate să schimbe guvernul şi să-l înlocuiască cu unul indicat şi capabil să apere interesele României, prerogativele lui fiind restrânse prin hotărârile dela Moscova. Iar marile puteri stau inactive şi nu fac nimic pentru înlăturarea acestui guvern, nici pentru a asigura un cadru potrivit şi democratic consultării libere şi nestingherite a voinţii obşteşti.

La conferinţa dela Paris, marile puteri au prezentat un proect de tratat de pace cu ţara noastră, care nici decum nu corespunde intereselor şi demnităţii româneşti. In această situaţie este uşor de constatat că România cât timp are în fruntea ei actualul guvern care nu este nici democratic nici reprezentativ, nu poate fi reprezentat, în mod viabil, la conferinţa de pace.

Tratatul de pace care s'ar încheia în atari condiţiuni, nu va avea decât adeziunea unui guvern repudiat de întregul popor român. Este necesar din punctul

./.

de vedere al României să se constate acest lucru, pentru că proectul de tratat conține stipulațiuni inacceptabile pentru țara noastră. Față de aceste stipulațiuni sunt dator să fac în numele partidului național-țărănesc, cele mai hotărâte rezerve.

Din punct de vedere al reprezentării României la conferința păcii, este de neînțeles faptul că partidele politice populare ale țării nu sunt chemate să-și spună cuvântul la pacea care se tratează, deși România nu are un guvern democratic și reprezentativ, care ar putea să se prezinte în mod autorizat, în numele țării noastre. Aceste partide, fiind de opoziție, au pregătit și au realizat lovitura dela 23 August 1944, prin care România s'a eliberat de constrângerea Germaniei și s'a ridicat cu armele împotriva ei, au pus în aplicare Armistițiul încheiat cu națiunile unite, au condus armata română alături de glorioasa armată roșie peste toată întinderea Ungariei până în Cehoslovacia. Aceste partide politice au lucrat în interesul cauzei aliaților, care era și cauza României, în vreme ce la conducerea țării, ca și acum, se afla un guvern dictatorial nedemocratic și nereprezentativ. Este de neînțeles cum aliații, în acel timp, au acceptat partidele: național-țărănesc, național-liberal și social-democrat ca reprezentate ale națiunii, iar acum aceste partide nu sunt chemate să exprime cuvântul opiniei publice, care nu poate fi interpretat de către guvernul țării, impus la conducere împotriva voinții obștești. Deasemeni este de neînțeles că nu sunt chemați la conferința păcii nici președinții partidelor de opoziție ori cei doi miniștri

./.

care iau parte la guvern,ca exponenţi democratici şi reprezentativi,impuşi prin hotărârea conferinţei dela Moscova.

Situaţia în care este prezentată România în preambulul proectului de tratat de pace,nu corespunde realităţii. România este prezentată ca o ţară învinsă. Ori se ştie bine că România a încheiat un armistiţiu,înainte de terminarea ostilităţilor şi înainte de a se fi decis soarta războiului. Preliminariile armistiţiului cu naţiunile unite au fost stabilite la 13 Aprilie 1944 de către emisarii mei,prinţul Ştirbei şi d.Vişoianu,cu ambasadorii celor trei mari puteri. In baza acestor preliminarii,noi am deschis la 24 August 1944 frontul militar românesc,în faţa forţelor armate sovietice.Dacă acest act nu a fost realizat mai curând,motivul este că prilejul şi ajutorul militar aliat,pus în vedere celor care am realizat lovitura dela 23 August 1944 nu ni s'a dat mai curând,în vreme ce planul nostru concret de acţiune imediată transmis la Cairo încă în Iunie 1944 a rămas fără răspuns din partea celor trei mari puteri, până când ne-am decis să trecem la acţiune,prin singurele noastre mijloace. România nu s'a mulţumit cu deschiderea frontului,şi abandonând fără rezistenţă,în faţa armatei sovietice, liniile bine fortificate dela Focşani,Nămoloasa şi de pe Carpaţii noştri,a întors armele contra germanilor şi a luptat cu recunoscuta vitejie,alături de armata roşie,împotriva armatelor germane şi maghiare,prin Ungaria,până în inima Cehoslovaciei. Contribuţia esenţială a României la victoria aliaţilor, este un fapt recunoscut care nu are nevoe de a fi subliniat.

./.

In preliminarul armistițiului stabilit la Cairo, în temeiul căruia s'a realizat lovitura de stat dela 23 August 1944, era stabilit că pentru România, condițiunile de pace vor fi adaptate proporției în care țara noastră va ajuta națiunile unite în lupta lor contra Germaniei. Serviciile deosebit de însemnate aduse de România cauzei aliate au fost recunoscute din toate părțile și bine apreciate. Cu toate acestea, clauzele proectului de tratat nu țin seama de această situație a țării noastre, care ar avea dreptul să aștepte un altfel de tratament.

Pentru a arăta nepotrivirea preambulului proectului de tratat ar fi ajuns să invocăm împrejurarea că Cehoslovacia, buna noastră prietenă și aliată de totdeauna, cu care România nu a fost niciodată în război, nici măcar din punct de vedere formal, este pe drept prezentată ca țară învingătoare, iar România, care cu enorme sacrificii a luptat alături de armata roșie și a contribuit la eliberarea Cehoslovaciei de ocupația trupelor germano-maghiare este prezentată ca țară învinsă, fără dreptul de a participa și a contribui în raport cu participarea sa la victorie, la așezarea păcii.

In ce privește însăși stipulațiunile concrete ale proectului de tratat, multe din ele sunt injuste și în orice caz foarte apăsătoare pentru România, iar unele chiar contradictorii cu prevederile armistițiului. In redactarea lor nu s'a ținut seama de respectarea înțelegerilor internaționale dintre națiunile aliate.

Charta Atlanticului și Charta Națiunilor Unite precizează, pentru orice îndoială, că din războiul acum terminat nu poate rezulta pentru nici un stat o mărire de teritoriu fără învoirea legală, democratică și liber consimțită a populațiunilor interesate.

./.

Ori, România devine ciuntită din două părţi fără a fi măcar întrebată, necum pusă în situaţia ca naţiunea să-şi poată manifesta voinţa. In sensul proiectului de pace pierdem provincii româneşti scumpe sufletului nostru, în urma cedărilor hotărîte la timpul său de către un regim dictatorial al României, fără învoirea legal exprimată a naţiunii. Una din aceste cedări este făcută Bulgariei de către un guvern nereprezentativ al ţării, căruia i-a fost impusă prin acelaş dictat dela Viena, care ne răpise şi Transilvania de Nord.

Prin aceste stabiliri de frontieră, peste 2 milioane de români care sunt în continuitate geografică cu ţara românească, sunt lăsaţi în afară de hotarele României, ceeace constitue o împrejurare care nu este de natură a promova pacea şi evoluţia normală a raporturilor internaţionale.

In această tragică situaţie pentru noi, subliniez sincera recunoştinţă a poporului românesc, pentru hotărîrea miniştrilor de externe şi pentru prevederile cuprinse în proiectul de tratat în ce priveşte hotarul de Vest al ţării. El este stabilit aşa cum a fost în fiinţă la 1 Ianuarie 1938. Frontiera României dinspre Ungaria a fost stabilită la conferinţa de pace de la Trianon, în baza opiniei experţilor americani şi englezi, pe temeiul realităţilor etnografice şi economice care nu pot fi nesocotite. România şi partidul naţional ţărănesc au realizat lovitura dela 23 August 1944, având asigurarea concretă, din partea aliaţilor, că această graniţă firească a ţării va

-/-

fi respectată.

Clauzele economice şi financiare cuprinse în proiectul de tratat sunt pentru România nedrepte. Din ele ar rezulta pauperizarea ţării, deruta financiară şi imposibilitatea de refacere din punct de vedere economic. Nici un guvern român care îşi face o chestiune de conştiinţă din salvgardarea intereselor naţionale şi din respectarea viitoare a obligamentelor internaţionale contractate nu ar putea să le accepte. Aceste clauze sunt atât de numeroase şi atât de complicate încât nu pot fi examinate în cadrul restrâns al unor declaraţii. Pentru a demonstra acest lucru, este suficient să amintesc că pentru România nu se stabileşte nici un drept de despăgubire de războiu dela Germania şi nici nu se prevede dreptul României de a compensa pretenţiunile pe care le are faţă de Germania cu despăgubirile de războiu la care ar avea dreptul cu bunurile germane aflătoare în România, aceasta fiind destinate pentru alte acoperiri, cu toate că Germania a pricinuit foarte importante pagube României după armistiţiu, când România lupta alături de naţiunile unite contra axei.

De asemenea este nedrept ca pagubele de războiu pricinuite de agresiunea Ungariei şi de războiul purtat de ea alături de Germania contra României, pe teritoriul nostru, precum şi daunele suferite de România de pe urma diktatului dela Viena, declarat nul şi neavenit, să nu fie recunoscute şi să nu poată fi acoperite prin bunurile maghiare aflătoare pe teritoriul României.

-/-

Ca exemplu al condiţiunilor desavantajoase ţării noastre, menţionez că în vreme ce bunurile româneşti aflătoare în străinătate sunt confiscate prin proiectul de tratat al României, fiind afectate despăgubirilor aliate, în proiectele de tratat ale Ungariei şi Bulgariei, această măsură apăsătoare nu este stipulată.

Dar în afară de aceasta pentru România este foarte apăsătoare condiţia că Uniunea Sovietică va putea ţine în România armata pe timp nelimitat, până la încheerea păcii cu Austria. Prezenţa unei armate streine în ţară, chiar dacă este prietenă cum e cazul în speţă, este totdeauna şi pretutindeni un element de nelinişte şi de suspiciuni care dă prilej la diferende. Acest fel de diferende trebuesc evitate mai cu seamă între popoarele care doresc să trăiască în bună vecinătate. România doreşte să fie un pilastru temeinic al păcii, pe care proiectul de tratat vrea să o instaureze. In consecinţă, tratatul de pace trebuia să elimine orice prilej de neînţelegere.

O stipulaţiune care nu stabileşte nici numărul soldaţilor nici localităţile destinate pentru cazarea lor, nici linia accesibilă pentru comunicaţii, este un isvor de continui discuţiuni şi neînţelegeri care nu vor putea servi ideia păcii.

România, în sensul proiectului tratatului de pace, nu poate să influenţeze, să grăbească sau să întârzie problema în legătură cu Austria. Este deci la discreţia întâmplărilor cu totul străine de voinţa sa.

-/-

Aceasta este un lucru inadmisibil ca să se facă pendentă încheerea unei păci între România și alte state învinse de ratificarea păcii cu națiunile unite,fără precizarea vreunei condițiuni. De altfel soluția adoptată de Marea Britanie în legătură cu evacuarea Italiei și asigurarea comunicațiilor cu Austria prin Germania,poate și trebue să fie aplicată și în legătură cu evacuarea armatelor străine din România.

Peste tot eu nu înțeleg tratamentul vitreg la care este supusă România prin proiectul tratatului de pace,esențial mai nefavorabil decât cel pregătit pentru celelalte state zise satelite.

România a fost cel dintâi dintre aceste state care a eșit din axă și s'a alăturat la războiul națiunilor unite. Procedura umană a armatei române a fost apreciată și lăudată nu numai în Ungaria și Cehoslovacia,dar și în teritoriile sovietice unde a fost împinsă contra voinții sale,prin constrângerea armatei hitleriste care ocupase țara. Armata românească a adus cele mai mari sacrificii pentru victoria aliată. Ea a jertfit peste 160.000 soldați în lupta contra Germaniei. Vitejia armatei române a fost recunoscută și preamărită. Cu toate acestea România nu a fost recunoscută aliată sau cobeligerantă. România este tratată ca un stat inamic învins,pierde averi imense,pierde teritorii însemnate și trebuie suportate greutăți și avantagii economice catastrofale.

-/-

Toate aceste desavantagii sunt urmarea împrejurării că s'a găsit un guvern românesc dictatorial şi nepopular care la un moment dat forţat de ocupaţiunea străină, a îndrumat politica ţării împotriva voinţii dovedite a poporului, într'o direcţie politică internaţională contrar tradiţiei sale. Această nenorocire însă România a reparat-o în mod strălucit la cel dintâi moment potrivit.

314
313
314

2923

D.G.P.
25 August 1945
1512

OPERAT LA FIȘE

DL. IULIU MANIU A FACUT, CU OCAZIA ZILEI DE 23 AUGUST, DECLARATII PRESEI STRAINE

In ziua de 24 August a.c., IULIU MANIU a făcut ziariştilor străini, acreditaţi la Bucureşti, o declaraţie, aici alăturată într'una din copii trimise sau înmânate ziariştilor străini.

Numai puţini ziarişti străini au răspuns la invitaţia D-lui MANIU, vizitând pe dânsul în cursul zilei. Pentru ziariştii cari nu s'au prezentat, dl. Maniu, în cursul serii, a trimis copiile declaraţiilor sale. Astfel fiind, el speră ca în cursul zilei de 25 August a.c., ziariştii străini vor fi în stare să comunice declaraţiile sale ziarelor lor.

Sursă: serioasă.
Ivan 3

"A trecut un an, din ziua când România, prin curajul şi înţelepciunea Regelui, îmbinate cu voinţa şi puterea de sacrificiu a Neamului, s'a eliberat de sub jugul opresor al Germaniei hitleriste. Aniversarea acestei zile va sluji întotdeauna de mărturie istorică, pentru bărbăţia Regelui şi pentru virtuţile poporului român.

Actul dela 23 August a însemnat redobândirea independenţei ţării noastre. Acest act măreţ a avut drept consecinţe fireşti: abolirea dictaturii, reluarea prerogativelor regale încălcate şi restituirea drepturilor şi libertăţilor cetăţeneşti suprimate pe plan intern şi ruperea alianţei nefireşti, impusă guvernului de ocupaţia germană, pe plan extern. Din această din urmă consecinţă a descătuşării, au rezultat în mod inevitabil: armistiţiul încheiat cu Naţiunile Unite -cu care sufletul neamului românesc n'a fost niciodată în războ- războiul declarat Germaniei şi Ungariei, duşmanii de veacuri ai României şi reaşezarea ţării în cadrul tradiţional al alianţelor noastre fireşti. După o scurtă eclipsă determinată pe plan extern de către regimurile dictatoriale care s'au succedat la cârma ţării dela 1938 încoace.

Drept rod binecuvântat al aceluiaşi act hotărâtor am cucerit prin eroismul scumpei noastre oştiri alături de armata victorioasă a sovietelor, Ardealul nostru Românesc şi avem mândria de a fi a patra putere din lume, în ordinea aportului care a contribuit în mod hotărâtor şi efectiv la prăbuşirea fascismului şi intronarea dreptăţii şi a libertăţii.

Primul nostru gând de adânc şi neclintit devotament împletit cu admiraţie şi credinţă se îndreaptă astăzi către iubitul nostru Suveran şi către viteaza noastră oştire care ascultând înalta Lui poruncă, a dus drapelele noastre la victoria comună a Naţiunilor Unite.

Se cuvine, cu această ocazie sărbătorească, să închinăm sentimentul nostru profund de gratitudine eternă marelui Preşedinte Roosevelt, căzut la datoria lui de comandant al forţelor Nord Americane, încă neegalate în istorie, puse în slujba binelui şi a civilizaţiei ameninţate.

Se cuvine să arătăm recunoştinţa noastră vecinică, Rusiei Sovietice, Statelor Unite şi Marei Britanii, care au doborât monstruoasa teroare a întunerecului fascist şi au desfiinţat focare permanente de ameninţare şi război - şi marilor conducători ai acestor state: Generalissimul STALIN, Preşedintelui TRUMANN, Premierii CHURCHILL şi ATLEE, cari au binemeritat dela omenire şi dela istoria viitorului.

Desigur că un sentiment de coleşitoasă admiraţie ne cuprinde astăzi faţă de mult încercata armată a M.S. Regelui Angliei, care într'un moment dat a rămas singură să apere drepturile omului şi drepturile popoarelor, în cel mai tragic moment din acest cataclism împotriva unui duşman care stăpânea continentul.

In sfârşit, suntem datori a mulţumi luptătorilor anonimi din armata numeroasă a muncii de fiecare ceas, care au făcut posibilă victoria, precum şi a celor slujitori ai ştiinţei care prin descoperirile lor au asigurat nu numai biruinţa, dar şi păstrarea unei păci drepte pentru toţi.

Recunoştinţa noastră este vie faţă de vrednicul popor românesc, care a urmat fără şovăiri drumul cel adevărat arătat de Rege şi bărbaţii înţelepţi din jurul lui, şi mai cu seamă şi faţă de statornicii aderenţi ai partidului naţional - ţărănesc, -partid care sprijinit de imensa majoritate a opiniei publice româneşti- a putut să-şi dea concursul lui preponderent şi hotărâtor, la realizarea actului dela 23 August 1944.

Sentimentele noastre de recunoştinţă şi de bucurie în această zi aniversală, nu este permis să întunece sau să copleşească de sămbet simţul nostru de datorie, cari ne impune să vindecăm rănile provocate de război, să ajutăm ţărănimea noastră, care ca întotdeauna a dat cea mai mare parte a jertfei cerută de războiu.

Actul dela 23 August şi victoria comună a Naţiunilor Unite, privite prin prisma viitorului are pentru noi o însemnătate deosebită.

./.

Inseamnează libertatea pentru individ, libertatea pentru națiuni. Epoca opresiunii a trecut. Subjugarea popoarelor a rămas o pată a trecutului istoric. In cea de mâine va însemna falimentul dictaturilor și piatră de mormânt a vremurilor de teroare. Din acest război mondial conștiința omului s'a ridicat mândră, hotărâtă să înfunde nedreptatea.

In țara noastră, lamentabila încercare de dictatură nouă inaugurată la 6 Martie prin înscăunarea guvernului comunist, prezidat de dl. Petre Groza a dat eșec. Opinia publică românească indignată de teroarea declarată cu atâta furie împotriva acestui popor blând și tolerant de către o minoritate disperentă străină de idealurile și obiectivele democratice ale națiunii, a reacționat sănătos împotriva uzurpatorilor de puterni, care, în numele unei false democrații, au încercat să îngenunchese din nou Neamul Românesc. Această opinie publică conștientă, care s'a călit la focul suferințelor trecute și a învățat din experiențele dureroase ale trecutului, că libertățile democratice sunt cel mai prețios bun al omului, nu va permite niciodată să fie încălcată de aventurierii unor născocite dictaturi.

Astăzi când aniversăm emanciparea dela 23 August, trebue să ne arătăm recunoștința noastră față de președintele Trumann și dl. Ministru al Afacerilor Străine al Marei Britanii, Ernest Bewin, cari printr'o categorică declarație a denunțat neotobogia ce se pregătește poporului român, împotriva voinței lui și au desavuat guvernul impopular care prin jocul împrejurărilor, a ajuns la cârma țării. Aceste declarații au produs impresie de adâncă satisfacție în întreaga țară, care le consideră garanții pentru păstrarea și desăvârșirea drepturilor câștigate la 23 August a.c. Am siguranța deplină că neamul nostru se va bucura în libertate de adevărata democrație și de binefăcătoarele urmări ale victoriei. Cred cu tărie că, după atmosfera apăsătoare a ceasului de față, va veni foarte curând ceasul când poporul român va constata, cu satisfacție, îndreptățită, în realizarea mesajului Regelui din noaptea de 23 August 1944, că în sufletele tuturor s'au cutremurat de bucurie, ascultând glasul Suveranului nostru care spunea: "Români, dictatura s'a sfârșit și cu ea încetează toate asupririle. Noul guvern înseamnează începutul unei ere noui în care drepturile și libertățile tuturor cetățenilor țării sunt garantate și vor fi respectate".

1524.

D.G.P.
25 August 1945.

Dl. IULIU MANIU A SFATUIT PE m.S. REGELE
SA AIBE O ATITUDINE MODERATA IN URMATOAREELE
DOUA CAZURI :

Dl. MANIU a declarat amicilor săi că a consiliat pe Rege, să aibe o atitudine moderată şi să nu facă dificultăţi în următoarele cazuri:

a) In ce priveşte defilarea trupelor, Maniu pretinde că a sfătuit pe Rege să dea ordin comandanţilor să participe la defilare înlăturând propunerile făcute de către unii generali de a se abţine.

b) In ce priveste primirea Ministrului Rusiei deasemenea dl. Maniu pretinde că a sfătuit pe Rege să accepte ca la ceremonie să asiste actualul Ministru de Externe, considerându-l ministru interimar al unui guvern demisionat.

Punctul de vedere al Palatului fusese că deoarece guvernul a refuzat să demisioneze, guvernul este socotit rebel şi nuxx poate să se accepte ca să fie reprezentat la o ceremonie regală.-

---

sursa: serioasă.
Sandu I.

Echipa de Filaj 2923 30 August 1945

317 Nr.543 318

OPERAT LA FIȘE

<u>N O T A</u>

MANIU IULIU, s'a născut la Bădăcini în anul 1872, fiu de ţăran modest din generaţia dela 1848.

A făcut studiile liceale la o şcoală ungurească cu caracter calvin din Zalău. A urmat apoi dreptul la Budapesta, luându-şi doctoratul după care a profesat avocatura şi a funcţionat ca avocat la o bancă din Blaj.

Până în anul 1916 a ţinut în Ardeal puţine discursuri pentru sprijinirea drepturilor românilor. In această privinţa N.IORGA a scris o broşură: "Istoria unei Legende I.Maniu" căutând să spulbere mitul ce se aşternuse în jurul lui Iuliu Maniu de mare luptător naţionalist.

A fost deputat în parmanentul maghiar alături de Alex. Vaida Voevod şi alţii.

După isbucnirea şi în timpul războiului mondial a avut unele întrevederi cu oameni de stânga ca : COnst.STERE, TISA, şi alţii.

A luptat pentru alipirea Ardealului la Patria mumă. A fost ministru şi prim ministru în calitate de şef al partidului naţional până când a făcut fuziunea cu partidul ţărănesc al lui ION MIHALACHE la care a aderat şi Dr.NICOLAE LUPU.

Până în anul 1934 n'a avut o activitate politică remarcabilă. Incepând din 1934 a luat atitudine contra lui Carol II. şi camarilei sale ducând singur lupta contra tendinţelor dictatoriale ale acestuia.

Revista engleză : "T Christion Science Monitor" din 30 Ianuarie 1935 scrie un articol intitulat "Maniu îşi continuă singur lupta, o luptă dintre un Suveran şi un cetăţean".

Incepând din primăvara anului 1938 s'au produs schimbări mari în viaţa politică a Statului român, schimbări care l-au determinat ca în Octombrie 1938 să facă declaraţii cu privire la situaţia politică pe plan internaţional a României, pe care o vedea în culori negre.

După ce ARMAND CALINESCU a pus bazele F.R.N. mulţi dintre partizanii lui Maniu l-au părăsit, înregimentându-se şi îmbrăcând uniforma F.R.N. după care Maniu i-a atacat în mod violent

S'a desolidarizat de măsura luată de Carol II. pentru a-l executa pe Corneliu Zelea Codreanu şi a intenţionat să facă un memoriu, dar a fost oprit de Ion Mihalache.

In 1937 Iuliu Maniu a vizitat pe Hitler şi Mussolini. Deasemenea a avut schimb de păreri cu Corneliu Zelea Codreanu

Avea relaţii cu personalităţi de seamă franceze şi engleze printre care se numără : Daladier, Chamberlain, Aristide Briand, Clement Atlee, etc. Era pentru o împăcare politică generală.

La 12 Ianuarie 1939, Iuliu Maniu a făcut declaraţii importante ziaristului englez RIED, arătându-i că contrar tuturor învinuirilor, rămâne democrat convins şi prieten al democraţiilor apusene.

Paralel cu activitatea partidului naţional-ţărănist, începând din anul 1934 au luat fiinţă şi aşa zisele "gărzi ţărăneşti" care au jucat un rol atât de nefast în toamna anului 1944 în Ardealul de Nord.

Gărzile au luat fiinţă sub conducerea Generalului MIHAIL IONESCU şi chiar dela înfiinţare au fost atacate de presa contimporană. Campania era dusă de ziarul "Gazeta" şi a fost continuată de "Neamul Românesc" al lui N.Iorga,

./.

acţiune la care se asociază şi alte cotidiene şi săptămânale. Centrul gărzilor era la Cluj şi din comitet făceau parte : Dr.VALER MOLDOVEANU,avocat, Col.STOICA AUREL, Dr.FLORIN LAURENTIU, Dr.IACOB ADRIAN, industriaş, Dr.VIRGIL POPP,etc., gărzile având scopul de a apăra viaţa lui Iuliu Maniu. In urma acestor campanii de presă,biroul permanent al P.N.Ţ. s'a întrunit la 12 Septembrie 1934 şi au hotărât desfiinţarea gărzilor.

Cel mai mare adversar al lui Iuliu Maniu a fost N.Iorga care-l poreclise "mistificatorul". Il considera drept oportunist. In anul 1935 după ce s'a produs ireparabilul dintre Maniu şi Carol II, Iuliu Maniu a făcut unele declaraţii publice arătând că el a pregătit restauraţia şi că datorită lui prinţul Carol şi-a recăpătat Tronul.

In urma acestor declaraţii N.Iorga din nou reia atacurile contra persoanei sale.

In acel timp,Maniu dorea ca România să facă politica intereselor sale; nici pre ataşatul de Londra şi Paris şi nici prea rece cu Axa Roma Berlin.

A propus lui Chamberlain şi Aristide Briand un plan pentru oprirea expansiunei germane în Europa de Sud-Est, prin înfiinţarea unei "Confederaţii Dunărene",plan găsit bun şi adoptat şi de TARDIEU,dar nu l-au aplicat de teamă să nu supere pe germani.

In ceiace priveşte raporturile noastre cu URSS,Maniu a spus că "având în consideraţie forţa vecinului este bine să intrăm în bune relaţii şi cu acesta".

Dela această dată a început să fie suspectat de Carol II. şi a fost luat în supraveghere de poliţie.

Cu ocazia împlinirii unui an de dictatură carlistă, Maniu face declaraţii unui grup de ziarişti,înfierând acţiunea

lui Carol II. pentru că a înlăturat regimul democrat.

Cu ocazia acestor declaraţii a trecut în revistă întreaga politică carlistă, aducându-i punct cu punct cele mai amare critici. Aceste declaraţii au fost multiplicate şi împărţite la cunoscuţi şi partizani.

In Octombrie 1939, întrezărind dezastrul politic al României, Iuliu Maniu a întocmit un memoriu pe care l-a depus la Palat, atrăgând atenţia ex-Regelui asupra nenorocirilor ce aveau să se abată asupra României.

Când a fost omorât Codreanu, a luat atitudine, spunând că nu trebue omorât. Deasemeni când asasinii lui Armand Călinescu au fost împuşcaţi şi expuşi pe locul crimei, a spus : "ce nu mai există Justiţie şi omenie. România din Stat civilizat s'a înapoiat la timpurile lui Nero", etc.

In anul 1940, intenţiona să publice o "carte roşie" conţinând critica activităţii guvernelor care au funcţionat dela votarea Constituţiei din 1938.

In anul 1939, voind să pătrundă în incinta Senatului, împreună cu Dr. N. LUPU, Ion Mihalache, Aurel Dobrescu şi N. Georgescu-Tulcea, în calitate de Senator de drept au fost opriţi de portar şi de preşedinte, întrucât nu erau îmbrăcaţi în uniforma F.R.N.

Cerându-i-se de Carol II să îmbrace uniforma, Iuliu Maniu a refuzat şi i s'a retras calitatea de senator de drept, conferită prin constituţie.

In urma acestei măsuri, Iuliu Maniu şi Aurel Dobrescu au atacat în contenciosul administrativ, decizia senatului. Acţiunea lor a fost respinsă.

Concomitent Iuliu Maniu a chemat în judecată Statul român şi acţiunea aceasta i-a fost respinsă.

Pe dl. G. Tătărăscu l-a atacat în nenumărate rânduri.

./.

Intrucât în anul 1940 Iuliu Maniu a publicat articole în presa străină, prin care ataca politica dusă de Carol II pretinzând restaurarea regimului democratic în România și solidarizarea cu puterile occidentale, de partea cărora România trebue să lupte. A fost citat în fața Trib.Militar al Corpului II Armată și anchetat de Col.Magistrat ZECIU fiind și arestat câteva luni.

După eliberare a făcut recurs la Inalta Curte de Casație contra deciziei Curții de Apel din București prin care îi respinsese acțiunea în contencios intentată contra hotărârei Senatului, de a fi declarat decăzut din exercițiul dreptului de senator de drept. Recursul a fost admis.

In Aprilie 1941 a trimis o scrisoare lui Antonescu, prin care îl avertiza că România va suferi un mare dezastru dacă va merge alături de Germania.

După izbucnirea războiului dintre germani și URSS și după ce trupele române au intrat în acțiune, trecând Nistrul, Iuliu Maniu a criticat afirmând că nu trebuia ca armata română să facă acest lucru.

In timpul dictaturii antonesciene a luptat aprig contra acesteia și a luat parte efectivă la îndeplinirea actului dela 23 August.

Datorită spiritului său negativist și reacționar, Iuliu Maniu a devenit ulterior indezirabil, făcând mai mult rău țării decât bine .

In prezent figurează tot ca șef al Partidului Național Țărănesc zis istoric.

Domiciliază în Str.Sfinților Nr.10, întrun apartament pus la dispoziție gratuit de o familie de evrei.

----

323 ~~3323~~ 3312

D.G.P.
30 August 1945
1675

2923

OPERAT LA FIȘE

MANIU NU A PUTUT OBTINE INFORMATII PRECISE CU PRIVIRE LA INSTRUCTIUNILE D-LUI BERRY

Maniu a arătat în cursul dimineţii de Miercuri 29 August prietenilor săi, că n'a putut obţine informaţiuni cu privire la instrucţiunile pe care le-a adus Berry.

Chestiunea României va veni în discuţiunea aliaţilor.

Guvernul englez şi-a dat acordul la propunerea americană pe cale diplomatică sau chiar la conferinţa celor trei miniştri de externe, probleme româniei va căpăta o soluţiune. Englezii şi americanii sunt fermi. Ei nu vor da înapoi. Trebuie să se aştepte - a spus Maniu - până ce aceste conversaţiuni vor duce la un sfârşit. Ruşii doresc să le evite, a adăugat Maniu şi să readucă probleme la o soluţie internă. Acest lucru nu mai este posibil în momentul de faţă.

In cercurile americane se arată că după părerea conducătorilor misiunii americane din Bucureşti, chestiunea noului guvern va fi resultatul unui compromis. Niciuna din părţi nu va putea căpăta satisfacţie deplină se crede în aceste cercuri.

O soluţie de mijloc va fi admisă, iar lucrurile s'ar putea agrava numai dacă o parte va nesocoti hotărârile luate şi va face obstrucţionism guvernamental guvernamental sau agitaţii de stradă.

----oOo----

G.r.

1 Septembrie 1945
Sursa: I.T.A.

DOSAR

Ultimele svonuri lansate în legătură cu situaţia politică internă, pretind că destinderea aparentă se datoreşte unei intervenţiuni comune a reprezentantului politic american Beriny pe lângă Maniu şi Brătianu, recomandându-le să se abţină dela orice manifestări şi asigurându-le că hotărârea celor patru miniştri la care a aderat şi Moscova va da o soluţie care să satisfacă cercurile partidelor istorice, implicit şi Coroana.

Următor acestei intervenţii la care s'a raliat şi Roujetel, reprezentantul politic britanic, gruparea ministerială social democrată şi-au retras demisiile, despre care se svonea acum două zile.-

-----

TAŢII:

NALMENTE:

Gura

Bărbia

Urechile

Semne particulare

e motivul internării:

D.G.P. 325 324 325

1 Septemvrie 1945

1726

2923

DL. IULIU MANIU CONTESTA FAPTUL CA AR FI AVUT VRE-O INTALNIRE CU MINISTRUL AMERICII LA BUCRESTI

Dl. Maniu a contestat față de intimii săi că ar fi avut vreun contact cu Berry. El a declarat că Berry nu dorește să aibă vreun contact cu factorii politici români, pentru a nu lăsa impresia că guvernul american manevrează partidele și că ar muta chestia depe terenul dilomatic pe care se găsește în momentul de față, pe tărâmul politicei interne.

Dl. Maniu afirmă însă că guvernul american este foarte ferm pe punctul său de vedere și că există o imposibilitate ca guvernul Groza să rămână la putere, indiferent de evoluția situației și de mijloacele cari rămân la îndemâna factorilor sovietici pentru a-și menține influența în România.

---oOo---

D

S.S.I.
C.I.
P.

226 325 326

3 Septemvrie 1945

Sursa : Olimp

la dosar

2923

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Vineri 31 August, fiind întrebat ce crede despre formarea unui guvern de concentrare sub preşedinţia D-rului N.LUPU, Maniu a răspuns : „Sunt discuţiuni şi pertractări; dacă Sâmbătă nu avem un nou guvern, de bună seamă că situaţia va mai dura poate chiar două săptămâni".

Sâmbătă dimineaţa, la orele 11, a fost convocat comitetul organizaţiei Capitalei la Dr.Lupu, care a stabilit funcţionarea, cu începere de Luni 3 Septemvrie, a comisiunilor însărcinate să adune documente asupra stării de fapt din ţară, pentru a putea fi prezentate la conferinţa păcii.

Faţă de aceste dispoziţii, Maniu se consideră în poziţia că trebue să fie pregătit spre a nu fi surprins dacă i se va cere acest material de către reprezentanţii celor trei mari.

--=--

Cr/I. 3 Septembrie 1945

(C.I.-P)

Demostene

2913

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a declarat Sâmbăta că nu este reală versiunea după care guvernul Groza ar fi fost oficial invitat la Moscova.

Dl.Iuliu Maniu a precizat că guvernul român a solicitat o vizită oficialăla Moscova şi atunci s'a primit răspunsul că să se comunice punctele pe cari guvernul român doreşte să le discute.

Dl.Iuliu Maniu a spus că,există într'adevăr o tendinţă la Moscova de a se încerca soluţionarea crizei politice din România,de către cercurile sovietice,pentru a se evita astfel impresia unei înfrângeri pentru U.R.S.S.când se va impune formula dela Londra.

Din această cauză,a spus Dl.Iuliu Maniu, este posibil că,cu prilejul discuţiunilor ce vor avea loc la Moscova cu reprezentanţii guvernului Groza,să se încerce o soluţie a crizei politice din România.

Dl.IuliumManiu a precizat însă că soluţia crizei nu poate fi decât totala înlocuire a guvernului Groza.

Comunicat:
- Dl.Stefan
- Dl.Zaharia
- Dir.Coordonării

328 ~~308~~ 327

Cr/I.

4 Septembrie 1945

(C.I.-P)

Demostene

1923

N O T A

OPERAT LA FIȘE

Dl.Iuliu Maniu a redactat un protocol politic prin care toate forțele democratice ale țării se angajează să lupte pentru instalarea unui regim de libertăți în țara românească.

Protocolul a fost semnat până acum de D-nii Iuliu Maniu și Dinu Brătianu,în numele partidelor național-țărănesc și liberal.

Dl.Titel Petrescu,care a fost solicitat de D-nii Maniu și Brătianu pentru a semna acest protocol,nu s'a pronunțat.

Protocolul urmează să fie semnat și de fruntașii politici cari s'au invederat în trecut prin acțiuna lor sinceră în favoarea libertăților democratice.

Deasemenea s'au manifestat pentru semnarea lui și mai mulți generali recent plecați din cadrele active,D-nii Dragalina,Manafu,Rosin,Manoliu,etc.

Comunicat:

- Dl.Director General
- Dl.Stefan
- Dl.Fundu
- Dl.Zaharia
- Direcția Coordonării
- Serviciul Militar

329 ~~328~~ 328

D.G.P.
4 Septemvrie 1945
1795

2983

OPERAT LA FIȘ[illegible]

REZULTATELE INTREVEDERII CE A AVUT LOC INTRE MINISTRUL U.S.A. SI DL.IULIU MANIU

Deşi Maniu a desminţit că a avut o întrevedere cu Bery, declarând că şeful misiunii politice americane, a refuzat să aibe vreun contact cu oamenii politici români înainte de resolvarea crizei - totuşi, putem anunţa că această întâlnire s'a pètrecut în cursul săptămânii trecute.

Bery, a declarat lui Maniu, că guvernul american se interesează îndeaproape de situaţia din România şi ô consideră una din problemele vitale în momentul de faţă.

Guvernul american, este foarte hotărât să ia toate măsurile pentru a ajunge la o soluţie care să dea satisfacţie punctului de vedere ce şi l-a însuşit mai de mult, adică, alcătuirea uni guvern care să restaureze libertăţile publice şi să înlăture orice fel de constrângeri contrarii principiilor democratice.

Acest guvern, fie având un caracter technic, fie având un caracter de concentrare politică, va avea menirea să pregătească alegeri libere, într'o ambianţă ferícită de orice ingerinţă.

Până la rezolvarea problemei româneşti, guvernul american roagă partidele de opoziţie să stea în espectativă, să evite orice el de tulburări sau agitaţii, şi să nu răspundă la nici un act de provocaţiune.

Este foarte important, a adăugat Bery, ca Regele să se menţină ferm, la atitdinea pe care a luat-o - Regele, a spus Bery, nu trebue să se lase influenţat - igirenţele cari se fac pe lângă dânsul şi trebue să aştepte deasemeni ca marile puteri, să se pronunţe.

---oOo---

Cr/G.

6 Septembrie 1945

(C.I.-P.)

Demostene

N O T A

Inainte de a pleca la Sinaia, Dl.Iuliu Maniu a primit prin intermediul Dlui Niculescu Buzeşti, interesante comunicări dela Palat.

Intre altele i s'a comunicat Dlui Iuliu Maniu că Regele nu are nimic împotriva Dlui Dr.Groza, ca tot D-sa să prezideze un guvern de largă concentrare dacă aliaţii şi partidele politice ce-l compun se vor declara de acord.

Regele nu păstrează nici un fel de duşmănie Dlui Dr.Groza şi este gata să conlucreze cu D-sa,în eventualitatea că ştirile dela Moscova, după care persoana Dlui Groza ar urma să fie acceptată ca preşedinte al noului guvern de largă concentrare ar fi adevărate.

Dl.Iuliu Maniu a declarat că punctul de vedere al Regelui este just, însă nu crede că Dl.Groza va reuşi să prezideze viitorul guvern.

Comunicat:

- Dl.Director General
- Dir.Coordonării
- Dl.Stefan
- Dl.Costea (M)

P.R.C.
7 Septemvrie 1945

2943

331 330

IULIU MANIU VA FACE DECLARATII PRESEI STRAINE IN CE PRIVESTE TRIBUNALUL POPORULUI.-

IULIU MANIU urmează a face declarații presei străine în ce privește problema Tribunalului Poporului.-

Aceste declarații - după informațiile noastre vor avea următoarele puncte principale :

-Prin refuzul M.S.Regelui de a iscăli un Decret de prelungirea legi temporale pentru pedepsirea criminalilor de răsboiu și a celor vinovați de dezastrul Țării, exsitența legală a Tribunalului Poporului a încetat în seara zilei de 31 August a.c.-

-Orice anchetă deținere, mandat sau act de acuzare dat de Tribunalul Poporului dela data de 1 Sept. a.c., este un act ilegal și abuziv.-

-Problemele criminalilor de răsboiu nu este o problemă rezolvată în Tara Românească, guvernul viitor, guvern de concentrare politică va urma să rezolve această mare problemă în cadrul hotărârilor internaționale, prin pedepsirea legală și dreaptă a unui număr restrâns de personalități, care au avut un rol determinat în conducerea politică a Țării și care prin actele lor politice au creiat premizele dictaturei, au condus Tara în vremea dictaturei și au inițiat răsboiul împotriva Națiunilor Unite.-

S.Scriosă
P.1.

D[l] Iuliu Maniu a fost informat că D[l] Mihai Ralea intenţionează să plece ministru al ţării la Paris.

Informaţiunile şefului partidului naţional-ţărănist sunt că, chiar in ipoteza rămânerii guvernului Groza pentru incă o perioadă de timp, D[l] Mihai Ralea va fi numit ministru la Paris.

In consecinţă, D[l] Iuliu Maniu a dispus secretariatului partidului strângerea declaraţiilor Dlui Mihai Ralea, cu prilejul atotputerniciei regimului hitlerist, faţă de Germania.

D[l] Iuliu Maniu va face cunoscute aceste declaraţii pentru a impiedica să se obţină acreditarea Dlui Mihai Ralea pe lângă guvernul francez.

S/D

S.S.I.
C.I.
P.

2923

~~334~~ 333
~~334~~

10 Septemvrie 1945
Sursa: Rezid. Sinaia

N O T A

MANIU a plecat din Sinaia Sâmbătă p.m. spre Bucureşti.

La Soreşti, s'a întâlnit cu Regele, unde au discutat 20 minute.

După discuţie, Maniu a plecat spre Capitală, iar Regele spre Sinaia.

In prezent, Vodă se găseşte în Sinaia, unde va sta până la sfârşitul lunii Octomvrie.

Peste câteva zile, Maniu va veni din nou la Sinaia

D.G.P.
1o Septemvrie 1945
1938

2923

~~336~~ ~~335~~ 334

SEFII PARTIDELOR REACTIONARE AU DECLARAT ZIARIŞTILOR AMERICANI NECESITATEA INSTITUIRII IN ROMANIA A UNUI "GUVERN DE TECHNICIENI" CARI SA PREZIDEZE ALEGERILE.

D-nii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, în convorbirile lor cu ziariştii americani sosiţi în România, au declarat că, după sugestiile lor, noul guvern român, ar trebui să fie prezidat de o personalitate neutră, postul de ministru de interne ar trebui să fie încredinţat de către M.S. Regele, unei personalităţi deasemenea în afară de partidele politice, dar cu o mare autoritate; celelalte posturi ministeriale, trebue să fie încredinţate technicienilor şi funcţionarilor de carieră.

Guvernul, astfel constituit, fiind însărcinat cu organizarea alegerilor libere în decursul cărora poporul român, va avea posibilitatea de a-şi exprima nestingherit voinţa lui, şi pe baza acestei voinţe, va fi format un guvern în adevăr reprezentativ şi durabil.

---oOo---

336 3340 535

D.G.P.
10 Septembrie 1945
1939

2923

DL IULIU MANIU SOCOTESTE CA DECLANSAREA CRIZEI POLITICE DIN ROMANIA S'A PRODUS IN MOD PREMATUR

Dl. IULIU MANIU, a dat o instrucţiune uimitoare membrilor responsabili ai partidului naţional ţărănesc, cerând ca ei, în convorbirile lor cu toată lumea să sublinieze că declanşarea crizei politice interne din România, s'a produs fără ştirea şi aprobarea partidelor istorice.

Domnul Maniu, afirmă că momentul schimbării guvernului ar trebui să fie ales în luna Ianuarie 1946.

Declanşarea crizei a fost pregătită de englezi şi americani pentru consideraţiuni care-i privesc pe ei.-

---o0o---

337 337 336

2923

Cr/I. 11 Septembrie 1945

(C.I.-P)

Demostene

N O T A

Dl. Iuliu Maniu a avut o intrevedere în cursul zilei de Sâmbătă cu Dl. Berry, ministrul St. Unite în România.

Intrevederea a avut loc în casa av. Costea, din Bul. Dacia Nr. 10.-

Dl. Berry l-a asigurat pe Dl. Iuliu Maniu că guvernul St. Unite se menţiune ferm pe poziţia sa faţă de problema politică din România.

Indiferent de discuţiunile ce se vor angaja la Londra şi de hotarîrile ce se vor adopta, guvernul american îşi va menţine punctul de vedere că, România trebue ţinută în afara oricărei influenţe exclusive, de altfel ca toate ţările europene şi în special cele din Sud-Estul Europei.

Dl. Berry a comunicat D-lui Iuliu Maniu că eventualul acord ce se va incheia la Londra nu va fi decât provizoriu, până se vor termina operaţiunile în cari St. Unite se găsesc angajate în alte regiuni ale globului.

Cele de mai sus au fost relatate de Dl. Iuliu Maniu mai multor fruntaşi naţional-ţarănişti.

Comunicat:

- Dl. Director General
- Dl. Tudor
- Dl. Stefan
- Dl. Zaharia
- Direcţia Coordonării

Dl. Ștefan

2923

338

~~338~~ 337

Notă

12 sept. 1940.

Dl. Maniu se află la Sinaia, găzduit în vila Dr. Joviu.

Se menționează întrevederi politice, dar nu cu oameni prea cunoscuți.

Se așteaptă revenirea sa în București.

Vrinsan

Cr/I. 2923

12 Septembrie 1945

(C.I.-P)

Demostene

N O T A

Dl.Iuliu Maniu este din nou bolnav,

In cursul zilei de Marţi,D-sa a fost consultat de Prof.Dr.Lupu.

Dl.Iuliu Maniu este bolnav de ataxie, care este o boală a membrelor inferioare,cari nu-l susţin decât cu greu.

In cursul serii de Marţi,Dl.Iuliu Maniu a avut totuşi mai multe intrevederi cu caracter politic.

Şeful partidului naţional-ţărănist a primit importante comunicări dela misiunile americană şi britanică,precum şi din partea D-lor Dinu Brătianu şi Titel Petrescu.

Dl.Iuliu Maniu a convocat pentru sfârşitul săptămânii biroului partidului,pentru a examina situaţiunea politică în lumina discuţiunilor şi deciziunilor ce se vor fi luat la Londra.

Comunicat:

- Dl.Stefan
- Dl.Fundu
- Dl.Zaharia
- Direcţia Coordonării

340 ~~3739~~

2923

D.G.P.
13 Septembrie 1945
2023

CONDUCEREA PARTIDELOR ISTORICE ASTEAPTA STIRI DELE LONDRA

Conducerea celor două partide aşteaptă ştiri dela Londra.

Se declară că în afară de mesajul depus de BERRY cu prilejul reîntoarcerii sale în ţară, Misiunea Americană a mai găsit nimerit să dea noui asigurări Regelui, în spiritul înţelegerilor dela Yalta şi Potsdam, însă în interpretarea lor exactă.

MANIU şi BRATIANU, rămân reprezentanţii unui guvern tehnic care să neutralizeze administraţia şi să administreze ţara sub controlul comisiunei interaliate până la efectuarea alegerilor.

Această soluţiune care este însoţită şi de misiunea americană de aici, provoacă discuţiuni contradictorii în sânul celor două partide. O bună parte din fruntaşii celor două partide declară că soluţiunea nu este cea mai potrivită şi că numai un guvern politic, în care ministerele de interne, externe, războiu şi justiţie să fie neutralizate, este un mijloc de a înlătura agitaţiunile şi perturbările ce ar putea urma.

Până în momentul de faţă, MANIU şi BARTIANU, n'au vre'o indicaţiune autorizată dela Londra.-

----oOo----

Cr/G.

2923

14 Septembrie 1945

(C.I.-P.)

Demostene

N O T A

Dl. Iuliu Maniu a avut în cursul zilei de Joi o întrevedere cu D-nii Brende și Gluclih, din antûrajul imediat al Dlui Berry.

Discuțiunile s'au dus în jurul situațiunii politice de pe urma reîntoarcerii guvernului român dela Moscova și raporturilor lui cu Regele.

Cei doi consilieri americani l-au asigurat pe Dl. Iuliu Maniu, că poziția guvernului american rămâne fermă în ceiace privește România și că nu se va admite nici o concesiune dela punctul de vedere anunțat de Dl. Byrnes.

Dl. Brende a spus că, problema României va forma un capitol special la conferința dela Londra și că informațiunile misiunii americane din România sunt categorice în această direcțiune.

D-nii Brende și Glielih au declarat că pe chestiunea României, guvernul american este ferm fixat și nu va accepta compromisuri.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Ștefan
- Dl. Tudor

15 Septembrie 1945
(C.I.-P.)
Demostene

Cu prilejul intrevederii dintre Dnii Iuliu Maniu şi Dimu Bratianu, care a avut loc Vineri dupa pranz, s'a abordat discutarea tratativelor dela Londra, in legatura cu situaţiunea din Romania.

D'Iuliu Maniu a declarat ca informaţiunile sale din cercurile anglo-americane il indrituesc sa creada ca, examinarea problemei politice a Romaniei nu va fi amanata.

Versiunile lansate in ultimul timp in cercurile politice din Bucureşti au plecat din sursa guvernamentala şi sovietica.

Nici una din problemele ce se vor examina la Londra nu imbraca pentru guvernele britanic şi american importanţa şi semnificaţia celei din Romania, prin soluţionarea careia, cele doua guverne inteleg sa stabileasca definitiv, regimul politic al ţarilor eliberate din intreaga Europa.

Comunicat:
- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Stefan
- Dl.Fundu

15 Septembrie 1945
V C.I.-P.) 343
" Demostene " 345

Fundu

BR 2923

Vineri la pranz a avut loc la locuinţa Dlui Dinu Bratianu din Calea Dorobanţi, o intrevedere intre Dnii Berry, Iuliu Maniu şi şeful partidului liberal.

D. Berry a facut comunicari asupra discuţiunilor dela Londra şi a aratat ca guvernul american işi menţine punctul sau de vedere in ceiace priveşte situaţiunea politica din Romania.

Schimbul de pareri a ţinut două ore. S'a stabilit o noua intrevedere pentru inceputul saptamanii viitoare.

D. Dinu Bratianu a depus in mainile Dlui Berry un memoriu in legatura cu judecarea şi condamnarea grupului de tineri liberali din organizaţia " T ".

In acest memoriu, D. Dinu Bratianu arata ca cei judecaţi nu sunt vinovaţi şi ca au fost torturaţi in timpul deţinerii.

D. Berry a promis sa transmita memoriul guvernului sau.

COMUNICAT :

- Dl. Fundu
- Dl. Ştefan
- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia

344
343

D.G.P.
15 Septembrie 1945
2063

2923

INTREVEDERE MANIU - BERRY

In cursul serii de Joi 13 Septembrie ,Maniu a avut o intrevedere cu Berry,seful misiunei americane politice.

Se ştie că Berry a plecat în cursul zilei de Sâmbătă 15 Septembrie la Londra,unde a fost chemat la conferinţa miniştrilor de externe.

Maniu a înmânat un memoriu D-lui.Berry asupra situaţiei din România.

Memorilu trece în revistă diferitele fapte petrecute în ultimul timp,acuză guvernuld de teroare,samavolnicie şi incapacitate şi încheie arătând că restaurarea democraţiei reale în România nu este posibilă decât prin alegeri libere,la adăpost de orice ingerinţe politice sau de orice ingerinţe ale armatei sovietice aflate pe teritoriu şi cu neutralizarea completă a aparatului de Stat, prin instituirea unui guvern tehnic care să prezideze şi să pregătească aceste alegeri.

In subsidiar se expun şi condiţiunile în care un guvern de concentrare politică ar putea să funcţioneze "în modul cel mai puţin rău".

---oOo---

Cr/Dd. 18 Septembrie 1945
(C.I.-P.)
" Demostene "

~~345~~ 344 345

2923

~~N O T A~~

OPERAT LA FIȘE

D.Iuliu Maniu a declarat că Regele nu este de acord cu propaganda guvernului, care arată că delegaţia care a fost la Moscova a obţinut un succes mare cu concesiunile făcute României.

D.Iuliu Maniu a declarat că Suveranul ştie perfect de bine că cele câteva mii de vagoane de cale ferată ce s'au restituit României acum, au aparţinut de fapt ţării noastre.

Ruşii au ridicat peste 20 mii vagoane după 23 August 1944, de pe teritoriul României, când armistiţiul între noi şi U.R.S.S. fusese încheiat.

Aceste vagoane, ce aparţin de drept României, ne-au fost restituite.

România trebuia să livreze în 6 ani circa 200 mii cai. Ori, noi am dat ruşilor într'un singur an acest număr de cai.

Concesiunile cu care guvernul Groza face atât de multă propagandă, sunt apreciate foarte modest la Palat, a declarat şeful partidului naţional-ţărănesc.

~~COMUNICAT :~~

- Dir.Coordonării
- Dl.Stefan
- Dl.Zaharia
- Dl.Costea

--

Cr/Dd.

18 Septembrie 1945
(C.I.-P.)

" Demostene "

2923

346 345 346

L-Dir Stefan

N O T A

D.Iuliu Maniu a declarat intimilor săi că deţine din cercurile anglo-americane precizarea că situaţiunea din România va fi clarificată în cursul acestei săptămâni la conferinţa dela Londra.

D.Iuliu Maniu spune că cercurile americane în special, se menţin intransigente pe punctul lor de vedere şi că problema politică a României nu va fi nici amânată şi nici soluţionată altfel.

D.Iuliu Maniu crede cu hotărîre că Regele se va menţine la atitudinea Sa de până acum şi va refuza şi după 22 Septembrie când se împlineşte o lună dela cererea demisiei Dlui.Groza, să colaboreze cu guvernul.

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Dl.Ştefan
- Dl.Zaharia

Cr./N.

19 Septembrie 1945
(C.I. - P.).
Demostene.

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a primit în ultimele 10 zile rapoarte asupra evoluţiei stării de spirit a populaţiei din Ardeal şi în special din regiunile muncitoreşti.

Informaţiunile arată că,în Ardeal,regiunea Reşiţa,ca şi în toate celelalte regiuni industriale,muncitorimea se alătură masiv partidului socialist şi părăseşte partidul comunist.

Dl.Maniu deţine informaţiuni după cari în Ardeal,în regiunile muncitoreşti,se întreţine o puternică propagandă în favoarea partidului socialist,de către oameni veniţi dela centru şi care ar avea între ei şi englezi.

Acţiunea propagandistică în favoarea partidului socialist se desfăşura cu o mare risipă de fonduri.

Dl.Maniu contează enorm pe factorul socialist în calculele sale politice privitoare la Ardeal,în lumea muncitorească din fabrici.

Comunicat:

- Dir.Coordonării.
- Dl.Zaharia.
- Dl.Stefan
- Rezidenţe
- C.Sp.

---

348 ~~348~~ x+ 347

D.G.P.
19 Septemvrie 1945
2123

2923

O NOUA INTREVEDERE MANIU-GENERALUL SCHUYLLER

In cursul zilei de Marţi 18 Septemvrie s'a răspândit ştirea că un mesaj plecat din Londra ar fi ajuns la Bucureşti. Manişti au difuzat la rândul lor vestea că guvernul ar fi în posesia unui mesaj din care ar rezulta că situaţia s'a înrăutăţit în ultimele zile.

Fapt cert este că în cursul zilei de Luni 17 Septemvrie dl.Maniu a avut o întrevedere cu generalul Schuyller.

După această întrevedere dl.Maniu a comunicat prietenilor săi că are din nou asigurări că guvernul american nu va face nici o concesie cu privire la soluţia pe care o crede potrivită pentru rezolvarea crizei politice din România.

---oOo---

29 23

Declaraţiile Domnului Iuliu Maniu, făcute presei străine la 21 Septembrie 1945.

Desigur că aţi luat cunoştinţă de interview-ul acordat presei de către Dl.V.Molotov, Comisar al U.R.S.S. pentru Afacerile Externe, care se referă şi la situaţia din România ?

Fireşte. Cunosc textul transmis prin B.B.C. şi textul apărut în ziarele Guvernului din Bucureşti, transmis de către agenţia TASS. Aceste texte nu sunt în totul identice. Sunt nevoit să consider de autentic textul tramsmis prin Tass.

Ce obiecţiuni aveţi de făcut faţă de aceste declaraţii ?

- Imi pare bine că Dl.Molotov mi-a dat prilejul să prezint opiniei publice, istoricul adevărat al absenţei noastre din actualul guvern şi să arăt în parte realitatea asupra situaţiei din ţara noastră. După cum şi D-Voastră aţi putut constata Dl.Molotov face aprecieri destul de severe şi după părerea mea injuste, asupra unor chestiuni interne ale noastre. Domnia Sa ca şi ori care dintre Domnii Miniştri de Externe ai Marilor Puteri, avea tot dreptul să aprobe sau să critice politica externă a României şi în deosebi felul în care România înţelege să satisfacă obligaţiunile

./.

sale,care rezultă din tratatul de armistițiu. In aceastǎ privință însă,Dl.Molotov se declară perfect satisfăcut. Domnia Sa nu s'a mulțumit cu atât,ci a făcut aprecieri asupra situației noastre interne,asupra raporturilor de forță dintre partide,asupra măsurilor cu caracter strict intern,luate de guvernele românești,dând și unele sugestii în ceeace privește alcătuirea viitoarei legi electorale dela noi. Mă întreb dacă acest fel de aprecieri dată fiind calitatea oficială a interlocutorului,precum și raporturile amicale dintre U.R.S.S. și România,nu înseamnează un oarecare amestec în treburile interne ale României.

Dl.Molotov,în luna Martie 1944 a declarat în mod solemn că,în cazul când România va părăsi Axa și se va alătura Aliaților Rusia Sovietică și celelalte Mari Puteri,vor respecta independența Țării și nu se vor amesteca în treburile ei interne.

Această declarație a D-lui Molotov însușită în mod public și de D-nii Churchil,Eden și Cordel Hull a contribuit,la timpul său,în mare măsură,la decizia noastră cunoscută,care a fost luată în luna Aprilie a aceluiaș an și dusă la bun sfârșit la 23 August. La 27 August 1944,Dl.Molotov a repetat de altfel declarația D-Sale din luna Aprilie.

Dl.Molotov este prea vechiu și prea iscusit diplomat,pentru ca să presupunem că Domnia Sa n'ar constata contrastul dintre declarațiunile D-sale din Aprilie 1944 și caracterul intervenției D-sale din prezent. Cred că Domnia Sa dă o interpretare,după părerea mea greșită,condițiunilor din tratatul de armistițiu.

-/-

Trebue să mărturisesc că declaraţiile D-lui Molotov m'au surprins. Surprinderea mea şi a întregii opinii publice româneşti este cauzată de modul cum Dl. Molotov s'a lăsat indus în eroare de către informatorii D-sale, reproducând informaţii ce nu sunt reale, privitoare la situaţia politică din România.

D-sa însă nu a fost în România şi prin urmare, informaţiuni directe nu a putut să-şi ia. Astfel s'a văzut nevoit să facă apel la informatori cari au abuzat de buna sa credinţă. Opinia publică românească, care cunoaşte perfect realităţile vor condamna, în unanimitatea ei pe acei informatori, în fruntea cărora stă actualul guvern nerecunoscut şi intrat în ilegalitate prezidat de Dl. Petre Groza, un guvern odios cum nu a mai fost altul în România.

<u>Ce aveţi de spus asupra părerii Delui Molotov, despre caracterul democratic al guvernului Groza şi despre popularitatea acestui guvern ?</u>

- Afirmaţiunea Dlui Molotov că în România ar exista un guvern democratic şi că acest guvern s'ar bucura de încrederea majorităţii covârşitoare a poporului, este cu totul lipsită de temeiu.

Guvernul Dlui Petre Groza nu este un guvern democratic.

Maniera cu care acest guvern a fost impus la conducerea ţării, este foarte departe de principiile şi uzanţele democratice.

Pe un sâmbure comunist, pe care ţara nu-l voeşte, s'au grefat amuscaţii şi rataţii publice româneşti de sub cele trei dictaturi precedente, cari compromişi şi

odioşi opiniei publice,s'au oferit că camufleze pe comunişti,pentru ca scăpând de acuzaţia de criminali de războiu,să poată exercita o nouă dictatură,de pe banca ministerială a aşa zisului "guvern democratic". La aceştia se mai adaugă pe lângă socialişti câteva derivaţii de sindicalişti şi formaţiuni,create în mod artificial prin scizipartizarea comuniştilor,pentru a produce impresia unei concentrări de forţe.

Deci cu regret trebue să-l contrazic pe Dl.Molotov. Căci un guvern care a suprimat întreaga presă opoziţionistă,îndeosebi a partidelor cari şi-au luat răspunderea pregătirei şi au desăvârşit actul dela 23 August,un guvern care a desfiinţat aşa dar libertatea scrisului care a sugrumat pur şi simplu,libertăţile publice,care institue împotriva legei lagăre de concentrare şi aresteazä fruntaşii opoziţiei şi tineretul, nu poate fi numit democratic. Democraţia poate fi interpretată în multe feluri dar nimeni în lume nu va putea spune că democraţia înseamnează dictatură,lagăre şi teroare.

In ceeace priveşte popularitatea guvernului Groza fireşte că nu avem la îndemână probe concludente şi nu putem avea înainte de a se înfăptui alegeri libere. Eu ştiu ceeace ştie şi mărturiseşte până la ultimul om din România,că acest guvern nu este susţinut decât de către fasciştii unguri,rămaşi aici depe timpul regimului hortist,de câţiva agenţi şi oportunişti,care se găsesc în toate ţările şi în toate timpurile şi de o mică minoritate de muncitori,care tiranizează pe cei din majoritate prin comitete sindicale şi comitetele de fabrică,impuse de forţa poliţienească.

-/-

Din împrejurarea că, din când în când guvernul ordonă, prin echipele sale înarmate, ca vreo câteva sute de partizani să manifesteze în favorul lui, sau să spargă capetele celor care manifestează dragostea lor pentru Regele Țării, nu se poate deduce că acest guvern ar fi popular, mai cu seamă ținând seama și de faptul că se iau măsuri împotriva muncitorilor și funcționarilor cari refuză să manifesteze, la ordin. Dealtfel, actualul guvern este alcătuit din partide și fracțiuni, cari, toate împreună, la ultimele alegeri abia au întrunit 2% a sufragiilor. Metodele pe care le-a adoptat în guvernare, guvernul Dlui Groza sunt metode dictatoriale. El se menține prin gărzi înarmate, prin cenzură și printr'o teroare încă necunoscută în istoria politică a țării.

A afirma că acest guvern se bucură de încrederea "majorității covârșitoare a poporului" înseamnează a cunoaște adevărul ușor controlabil. De acea, împrejurarea că Dl. Molotov s'a lăsat sedus de afirmațiunile cu totul false ale reprezentanților acestui guvern, -infirmate zilnic -, la orice ocazie, de către opinia publică românească, a provocat în țara noastră o îndreptățită uimire.

Guvernul Groza dimpreună cu toate partidele și grupările care îl compun, nu poate să conteze nici pe 10% din simpatiile populare din țară. Opinia noastră publică în majoritatea ei covârșitoare din care este alcătuit. Această opinie însă, în regimul de tiranie care este menținut în țară, nu poate să se manifeste, decât sporadic, dar și aceste manifestațiuni ale ei sunt nu numai nesocotite, dar și prompt și sever re-

primate, prin cele mai brutale mijloace de esenţă dictatorială.

Ce aveţi de observat la constatarea Dlui Molotov că Guvernul Groza ar fi instaurat în România ordinea şi liniştea ?

- Dl. V. Molotov se bizue pe alegaţiunile informatorilor Dsale interesaţi atunci când afirmă că guvernul Groza a instaurat în România ordinea şi liniştea, care nu ar fi existat înainte.

In realitate guvernul Groza este un factor oficializat de dezordine şi un factor primejdios al unei nelinişti pe care, ţara noastră încă nu a înregistrat-o. Puterea executivă de stat, este odată cu dezarmarea armatei noastre şi îndepărtarea unei însemnate părţi a poliţiei, şi-a jandarmeriei inexistentă.

Poliţia şi siguranţa Statului au fost în bună parte înlăturate şi înlocuite cu membrii formaţiunilor improvizate de partidul comunist. Autorităţile au fost despuiate de orice prestigiu.

Legile nu sunt respectate. Ordinele, chiar cele emanate dela ministrii comunişti, adeseaori nu sunt executate nici de către subalternii acestora. Fiecare organizaţie politică din guvernul Groza se conduce după legi şi interese proprii.

Viaţa, libertatea şi avutul cetăţenilor sunt la dispoziţia capriciilor unor indivizi cari nu înţeleg nici valoarea legilor, nici permanenţa drepturilor cetăţeneşti.

Guvernul Groza a înfiinţat şi a menţinut, prin violarea Constitutiei şi a legilor existente, lagăre de internare a adversarilor politici, populate cu membri

partidelor de opoziţie. Cetăţenii cari nu s'au încadrat cel puţin de formă în organizaţiunile politice "recunoscute" au fost puşi în afară de lege, iar guvernul prin agenţii lui terorişti le contestă cele mai elementare drepturi ale omului.

Inchisorile sunt pline cu aderenţi ai partidului naţional-ţărănesc şi liberal. In închisori, agenţii noui - recrutaţi în poliţia ironic denumită "democratică" maltratează şi schingiuiesc pe arestaţii politici. Printre sistemele de guvernare consfinţite de actualul guvern, un loc însemnat îl ocupă înscenările, menite să justifice arestări şi persecuţiuni politice.

In acelaş timp infractorii de drept comun sunt lăsaţi să opereze în mod curent. Spargerile, furturile, delictele în general, au atins un procent excesiv. "Gărzile cetăţeneşti" înarmate, care ar trebui să înlocuiască poliţia .... se ocupă de fapt cu afisajul politic, cu recrutarea forţată prin ameninţări a participanţilor la minifestaţiunile guvernului şi cu reprimarea brutală a oricărei manifestaţiuni a opiniei publice.

Prin urmare, faţă de pretenţiunile informatorilor domnului Molotov, că guvernul Groza ar fi instaurat în ţară ordinea şi liniştea, se ridică tragica realitate, care infirmă categoric această susţinere şi îi opune situaţia cunoscută de noi că:

România se află în plină anarhie şi că niciodată noţiunile de: viaţă, respectul persoanei fizice, libertatea şi drepturi nu au avut o interpretare mai arbitrară şi mai anti-democratică, decât astăzi în

România.

Aici trebue să menţionez că până şi pretinsele tulburări înscenate în ajunul demiterii guvernului Rădescu, nu a fost altceva decât autosabotajul organizat de miniştrii F.N.D.-işti din guvern spre a servi de pretext pentru introducerea dictaturii.

Este interesant de observat că dela 6 Martie 1945, de când durează guvernul Groza, nu s'a realizat nici o "epuraţie" în ministere, ci dimpotrivă fasciştii notorii care dând urmare apelului public făcut de Ministerul de Interne, adresat legionarilor, s'au înscris la comunişti, au fost numiţi în slujbe publice şi în demnităţi politice.

Desigur recrutarea aderenţilor prin ameninţări şi şantaj nu poate constitui pentru guvernul Groza un titlu suficient spre a fi numit instauratorul liniştei şi ordinei în ţară.

Regele ţării a procedat deci întru totul constituţional, demiţând un astfel de guvern în conflict cu sentimentul quasi unanim al ţării.

Ce spuneţi de aprecierea Dlui Molotov asupra guvernului Rădescu, că ar fi avut în majoritate miniştri anti-sovietici ?

- Nu ştiu la care dintre foştii miniştri face aluzie Dl Molotov, Ştiu că zece miniştri din actualul guvern prezidat de Dl. Groza au făcut parte, în calitate de miniştri şi subsecretari de stat în guvernul Rădescu în frunte cu Dl Petre Groza, care era vice-preşedintele guvernului. Mai ştiu că nici atunci şi nici dela 23 August 1944 încoace, nu a existat în România un partid sau om politic de răspundere care să aibă atitudine sau sentimente anti-sovietice. Din guvernul Rădescu au făcut parte şi reprezentanţi ai partidului naţional-ţărănesc. Dacă Dl Molotov a intenţionat să vizeze pe aceşti miniştri, trebue să rectific, în mod categoric, această afirmaţie. Totodată trebue să amintesc că în anii 1940-1944,..când....partidul naţional-ţărănesc şi naţional liberal prezidat de Dl. C.I.I. Brătianu, au avut o atitudine net proaliată şi că actul dela 23 August 1944 nu s'ar fi putut înfăptui fără girul şi contribuţia efectivă şi covârşitoare a acestor partide. Partidul naţional-ţărănesc a fost acela care dela 1919 încoace a fost întotdeauna în mod constant în fruntea opiniei publice care milita pentru o politică de prietenie cu U.R.S.S. Acest partid a fost pionerul unei politici externe de bună vecinătate cu marele vecin dela Răsărit în dezacord cu politica externă a guvernelor personale ale ex Regelui Carol II. Insăşi conducătorii guvernului sovietic, au avut în anii premergători armistiţiului, cuvinte de bună apreciere pentru Preşedintele acestui

./.

partid şi pentru lupta care o ducea sub ocupaţiunea nemţească. Insfârşit, fruntaşii acestui partid, în ultimile două decenii, erau organizaţi de către exponenţii de stânga pe care-l împărtăşeau şi "vânduţi Moscovei" datorită poziţiei lor pe plab extern şi al politicei de bună vecinătate cu Sovietele, pe care o preconizau fără echivoc.

In schimb guvernul precedent nu a făcut partea din gruparea aşa zisă "liberală" dezidentă încadrată acum în guvernul Groza, condusă de Dl. Gh. Tătărascu, care în demonstrarea politicei sale filo-sovietice, nu poate invoca decât cel mult încurajarea antisemitismului, represiunea brutală dela Tatar-Bunar, înlăturarea lui Nicolae Titulescu, denunţarea garanţiilor anglo-franceze prezenţa lui demonstrativă, alături de Antonescu, la serbările anti-sovietice dela Chişinău, şi a orientării politice a României spre puterile Axei.

<u>Ce spuneţi referitor la declaraţia Dlui Molotov că guvernul Rădescu nu ar fi executat condiţiunile armistiţiului</u> ?

- Acum aud pentru prima dată această cauză. Ştiu că cea mai mare parte a condiţiunilor de armistiţiu au fost executate pe timpul guvernelor Sănătescu şi Rădescu. Executarea leală a armistiţiului de către toate guvernele româneşti de după 23 August 1944 a fost recunoscută public, atât de Generalisimul Stalin cu prilejul decorării M.S. Regelui Mihai cu ordinul Victoria, cât şi de Dl Vâşinski, cu ocazia vizitelor Domniei Sale în România, iar pe urmă a fost oficial confirmată la reluarea legăturilor diplomatice dintre U.R.S.S. şi România.

./.

Dl.Molotov afirmă că nu se poate reproşa nimic guvernului Groza.

Dvs.ce aveţi de spus ?

- Dacă Dl.Molotov nu are nimic de reproşat,întrebarea rămâne totuşi ce zice Tara Românească ? ce zice Regele ei ?

Dacă Dl.Molotov,orientându-se după informaţiunile tendenţioase şi interesate ce i-au fost date, afirmă că nu are să reproşeze nimic guvernului "democratic" din România, Tara Românească în covârşitoare şi impresionanta ei majoritate, reproşează acestui guvern: dezastrul economic, degringolada financiară, prăbuşirea monedei naţionale, specula înspăimântătoare,anarhia, carenţa autorităţii, convenţiunile oneroase încheiate cu străinătatea, foametea împotriva căreia nu s'a luat nici o măsură, şi mai cu seamă îi se reproşează: teroarea cumplită pe care a instaurat- nesocotirea celor mai elementare drepturi ale omului, prigoanele politice, înscenările condamnabile, lagărele închisorile,cenzura suprimarea presei şi întreg noianul de fără de legi, comise de agenţii guvernului, în dauna libertăţii drepturilor şi bunurilor cetăţeneşti.

Ce spuneţi cu privire la afirmaţiunile D-lui Molotov, că grupările politice Maniu şi Brătianu au fost chemate să participe în guvernul Groza,dar că ele au cerut prea multe locuri, neproporţionale cu greutatea lor politică în ţară ?

- Nu acesta a fost motivul neparticipării partidului naţional ţărănesc la guvernul Groza.Motivele re-

./.

fuzului de a participa la acest guvern au fost împrejurarea că guvernul Groza a fost impus de către un Stat strein, că acest guvern nu a prezentat nici un program şi în sfârşit, că Ministerul Afacerilor Streine a fost încredinţat persoanei care în calitatea lui de primministru a inaugurat la timpul său orientarea hitleristă a guvernului român, a denunţat garanţiile anglo-franceze şi pe deasupra avea răspunderea principală pentru instaurarea dictaturii în România, pentru promovarea gărzii de fier şi pentru regisarea persecuţiunilor rasiale. Prin urmare, motivul pentru care nu am acceptat intrarea partidului naţional-ţărănesc în guvernul d-lui Groza nu a fost o deosebire de vederi în ce priveşte numărul portofoliilor. Dl. Petre Groza a refuzat să precizeze programul său. Când s'a prezentat la mine, pentru a oferi partidului nostru colaborarea l-am întrebat în prezenţa D-lui Mihalache, despre programul de guvernare, dar Domnia Sa s'a eschivat dela răspuns, cu motivarea că nu are timp să înfăţişeze acel program fiind aşteptat la o adunare populară. Privitor la compunerea guvernului am schimbat doar câteva cuvinte. Eu am propus menţinerea proporţionalităţii participării la guvern a partidelor care au colaborat la actul dela 23 August, aşa cum se stabilise la constituirea guvernului Sănătescu. Dl. Groza mi-a răspuns că aceasta nu se poate, deoarece la dorinţa guvernului sovietic va trebui ea să facă parte din guvern Dl. Gh. Tătărăscu, iar partidul naţional liberal va fi exclus dela colaborare, - ceiace noi am considerat un impediment în plus în calea colaborării. In ceiace priveşte diferitele ministere din guvern am

./.

am exprimat dorinţa ca Ministerul de Interne, Ministerul de Externe şi cel de Război să fie încredinţate unor miniştri neutri. Dl.Groza a refuzat să discute aceste condiţiuni ale mele, demonstrând astfel că mandatul Domniei Sale era limitat prin dispoziţiile partidului comunist.

Este evident că în asemenea împrejurări, partidul naţional-ţărănesc nu putea să participe la un guvern pus în serviciul partidului comunist.

Dealtfel nu ştiu pe ce criterii s'a bazat Dl.Molotov atunci când a făcut afirmaţiuni asupra raportului de forţă dintre partidele politice din România. Ultimele alegeri au dat partidelor de extremă stângă un minuscul procent de 2%. Sub dictaturi aceste partide nu au avut decât o activitate neglijabilă. Singurele partide de opoziţie care şi-au manifestat existenţa au fost partidul naţional ţărănesc şi partidul naţional-liberal. Guvernul Tătărăscu a fost răsturnat în ultimele alegeri ce au avut loc în România de naţional-ţărănişti. După semnarea armistiţiului partidul naţional ţărănesc din condescendenţă faţă de partidele comunist şi social democrat, a convenit să dea acestor partide spre a satisface diferitele nuanţe anume inventate mai multe ministere decât putea ele să pretindă, întemeiate pe popularitatea lor. De atunci, această popularitate a mers în descreştere. In orice caz cele patru partide Naţional Ţărănesc, Liberal, Social Democrat şi Comunist au convenit la o proporţie, în baza căreia au fost formate guvernele Sănătescu şi Radescu. De atunci încoace nu s'au ţinut alegeri în România şi deci nu s'a putut stabili un nou raport de forţe.

./.

Ce spuneţi cu privire la declaraţia d-lui Molotov asupra necesităţii alegerilor din România şi asupra viitoarei legi electorale ?

Iau cunoştinţă cu adâncă mulţumire de dorinţa şi părerea D-lui Molotov că şi D-sa şi URSS doresc efectuarea de alegeri libere în România. Sunt convins că sub alegeri libere Dl.Molotov înţelege ca în fruntea ţării să fie un guvern neutru sau neutralizat şi să nu existe, formaţiuni înarmate ale partidelor, care să terorizeze pe cetăţenii neînarmaţi. Libertăţile publice vor trebui să fie în prealabil restituite, ca şi libertatea presei şi a întrunirilor. Dacă Dl. Molotov anticipă asupra legii electorale emiţând părerea că numai unele partide vor putea participa iar altele nu - după ce criterii ? - ideea libertăţii alegerilor este dela început compromisă.

Partidul Naţional-Ţărănesc aşteaptă alegeri libere, cu mare nerăbdare, pentru a dovedi lumii că opinia publică este alături de el şi de programul său şi pentru a dovedi Domnului Molotov cât de mult a fost indus în eroare, de către informatorii de rea credinţă. Dar mai ales le aşteaptă, ca să-şi aibe guvernul de încredere şi de prestigiu, care singur va putea lega destinele ţării.

Mai aveţi ceva de spus asupra declaraţiei D-lui Molotov ?

Trebue să mărturisesc satisfacţia noastră deplină, pentru faptul că dl.Molotov vorbind despre diferendul italo-jugoslav, a adăogat în numele U.R.S.S. principiul etnic, în lichidarea diferendelor teritoriale, afirmând că pământul populat de croaţi şi sloveni trebue să

./.

revină Yugo-Slaviei. Noi nădăjduim că acelaşi principiu se va aplica şi în relaţiile dintre România şi vecinii ei, cu bine voitorul concurs al Excelenţei Sale Domnului Molotov, pe care regret că a trebuit să-l contrazic în mod categoric în declaraţiunile D-sale, prin cele expuse mai sus. Noi dorim, în frunte ţării un guvern cu adevărat democratic aşa cum s'a hotărât la Yalta şi Potsdam, cu acordul Guvernului Sovietic.

Cr./N.

D.G.P. ~~364~~ 364

22 Septembrie 1945

2195

D-NII MANIU SI DINU BRATIANU SUNT MAGULITI CA IN DISCURSUL PE CARE Dl.MOLOTOV L-A TINUT A AMINTIT SI DE PARTIDELE ISTORICE.

Declarațiile D-lui Molotov la conferința de presă dela Londra, au provocat o mare enervare în sânul conducătorilor partidelor "istorice".

D-nii Maniu și Dinu Brătianu sunt indignați de afirmația D-lui Molotov că guvernul Rădescu ~~ar~~ fost alcătuit în mare parte din elemente anti-sovietice, pentru că adresa este la adresa maniștilor liberali și național-țărăniști, ceilalți miniștri rămânând și în guvernul Groza.

Atât Maniu, cât și Dinu Brătianu, resping această acuzație, arătând că ea este neîntemeiată, fiindcă în decursul ultimilor ani s'a făcut de atâtea ori dovada că aceste partide sunt categorice pentru relațiuni din cele mai strânse cu Uniunea Sovietică.

Aceasta însă nu modifică cu nimic optimismul D-lui Maniu, care spune peste tot și la toată lumea că atât timp cât are în spatele său "întreaga țară" de nu va fi deocamdată bine, dar sigur va fi mai târziu.

O singură măgulire după părerea D-lor Maniu și Dinu Brătianu, este faptul semnificativ că Dl.Molotov a amintit de partidele "istorice",

./.

ceiace dovedeşte că guvernul sovietic este convins de dreptul la existenţă a acestor partide şi la opera de guvernare.

Dacă aceste partide au fost solicitate să intre în Guvernul Groza, înseamnă că ele nu sunt anti-sovietice, anti-democratice, reacţionare sau fasciste.

Faptul că Dl. Molotov a amintit de oferta ce s'a făcut D-lor Maniu şi Dinu Brătianu de a intra în guvernul Groza, lasă să se întrevadă posibilitatea că această ofertă poate fi repetată.

Cr./N.

22 Septembrie 1945
(C.I. - P.).
Văleanu.

2923

366 366 365

N O T A

In cursul dimineţii de Vineri 21 crt.,Maniu a primit - prin Serdici,care ţine legătura cu misiunile americană şi engleză - ştirea că Dl.Molotov n'a obţinut adeziunea miniştrilor de externe ai celorlalte mari puteri,relativ la propunerile pe cari le-a făcut în legătură cu România.Astfel, s'a ajuns la hotărârea convocării unor delegaţi ai României.

Dl.Serdici,însărcinat de Dl.Maniu,a luat contact cu cei 2 şefi de misiune,englez şi american,pentru a da sugestia ca din aceşti delegaţi să facă parte mai mulţi specialişti,nelegaţi politiceşte de guvern sau de opoziţie.

Tot Vineri dimineaţa,a avut loc la locuinţa D-lui Maniu,o consfătuire la care au luat parte D-nii Penescu,Serdici,Leucuţia,Mihai Popovici,Retevoescu - Argeş şi mai mulţi tineri.

Dl.Maniu a afirmat că nu este necesară nici o agitaţie pentru dărâmarea regimului Groza, care s'a dărâmat prin felul cum a guvernat.

In măsura în care guvernul Groza s'a ambiţionat să nu demisioneze,a mărit dezastrul economic şi a anarhizat ţara.

Astăzi,însăşi partizanii regimului au de-

./.

venit cei mai mari duşmani ai săi.

"Să aşteptăm în linişte şi cu răbdare, desfăşurarea evenimentelor, căci întotdeauna s'a întâmplat ca ceeace am crezut eu în domeniul politic intern şi extern să se realizeze", a afirmat Dl.Maniu.

In cursul aceleiaşi şedinţe, discutându-se de către Dl.Retevoescu situaţia "trădătorilor", Dl.Ghilezan a replicat că aceasta nu este o problemă pentru partidul naţional-ţărănesc.

Dl.Retevoescu a afirmat însă că dacă atât la liberalii D-lui Dinu Brătianu, cât şi în partidul naţional-ţărănesc s'ar fi realizat împăcarea şi primirea în cadre a tuturor nemulţumiţilor, formula Groza nu ar fi fost posibilă.

Majoritatea fruntaşilor n'au fost însă de acord cu cele declarate de către Dl.Retevoescu.

Comunicat:

- Dir.Coordonării.
- Dl.Zaharia.
- Dl.Ştefan.

368 <s>368</s> 367

2923

D.G.P.

24 Septembrie 1945

2216

IULIU MANIU ESTE INFORMAT DESPRE TOT CE SE DISCUTA LA LONDRA.

In seara zilei de 23 Sept.a.c. informatorul nostru a asistat la o convorbire care a avut loc între Gabriel Tepelea şi un grup de membri ai P.N.T.

Dl.Tepelea, care este unul din apropiaţii lui Iuliu Maniu, a arătat că şeful partidului naţional-ţărănesc este foarte optimist, având asigurări dela Londra că i se va acorda tot sprijinul.

Dl.Iuliu Maniu, este la curent cu tot ce se discută în conferinţa dela Londra şi informează pe Rege.

Vorbind despre gruparea Dlui Tătărăscu, a denumit-o cu calificativul de "trădători vinovaţi de dezastrul ţării".

A declarat textual: "Dacă Dl.Tătărăscu a scăpat de Trib.Poporului prin participarea la Guvernul Groza nu va scăpa în viitor de judecată. Este cel mai vinovat din tot guvernul". Singura lui scăpare este Moscova.

Tărăniştii au fost informaţi cu ocazia acestei convorbiri că actualul guvern va continua să mai existe încă 2-3 luni. Tactica lui Iuliu Maniu este ca Guvernul Dr.Petru Groza să se compromită pentru ca ţara să-l alunge dela cârmă.

Acest lucru se va produce odată cu foametea care a început să-şi arate colţii.

Cr./N.

24 Septembrie 1945
(C.I. - P.).
Titi

368

OPERAT LA ...

N O T A

Duminică 23 Septembrie a.c., a fost predat D-lui Gen. Susaikov originalul unui nou memoriu, semnat de D-nii Maniu şi Brătianu.

Copie de pe acest memoriu - redactat de Niculescu-Buzeşti şi corijat de Asra Berkovici - au mai fost deasemeni predate D-lor General Schuyler şi Vice-Amiral Stevenson.

In memoriu - de pe care mâine voiu avea probabil o copie - se cere membrilor comisiei aliate de control să procedeze la soluţionarea crizei de guvern din România, întrucât numai aşa ţara noastră va putea trimite delegaţi la Londra - aşa cum a trimis Italia - spre a-i susţine interesele.

In acelaş timp, şefii celor două partide "istorice" se declară nemulţumiţi de faptul că la Londra s'a hotărât ca baza tratatului de pace cu România s'o constitue convenţia de armistiţiu, întrucât - spun ei - la conferinţa dela Cairo, din Martie 1944, li s'a afirmat D-lor Barbu Ştirbey şi C. Vişoianu, delegaţii partidelor politice de opoziţie din acea vreme, că tratatul de pace va îndulci condiţiile armistiţiului. Ori, actuala hotărâre dela Londra anulează total această promisiune.

Comunicat:
Dir. Coordonării
Dl. Zaharia
Dl. Ştefan
Dl. Fundu.

S/D

S.S.I.
C.I.
P.

2423

370
370
369

24 Septemvrie 1945

Sursa : Crăciun

N O T A

Interview-ul D-lui MANIU, care a fost cerut de misiunea americană şi prin care dl.Maniu a răspuns declaraţiilor d-lui MOLOTOV dela Londra, a fost tradus în englezeşte şi în franţuzeşte şi a fost înmânat tuturor ziariştilor străini, precum şi corespondenţilor de presă străini din Bucureşti.

Câte un exemplar din acest interview a fost înmânat şi d-lor LUBO şi MARCO, corespondenţi ai agenţiei „TASS".

Acestelucru a fost făcut prin biroul presei p.n.ţ., condus de dl.V.SERDICI, din ordinul d-lui Maniu.

---=---

371 ~~370~~ ~~371~~

2923

OPERAT LA FIȘE

D.G.P.
24 Septembrie 1945
2220

DOMNUL IULIU MANIU A PREDAT ZIARIȘTILOR STRĂINI UN RĂSPUNS DETAILAT LA DECLARAȚIILE FĂCUTE DE DL MOLOTOV

Dl. IULIU MANIU, a întocmit un răspuns foarte desvoltat la declarațiile făcute de Dl. MOLOTOV, conferinței de presă dela Londra.

Acest răspuns, tradus în limba engleză a fost trimis aseară 23 Septembrie a.c. tuturor ziariștilor străini acreditați în România.

Urmează să primim o copie după conținutul declarației tradusă în limba română.-

D.G.P. ~~372~~ 371 ~~372~~

25 Septemvrie 1945

224o

2923

TEXTUL INTERWIULUI PREDAT ZIARISTILOR STRAINI DE CATRE DL. IULIU MANIU.

In continuarea celor arătate în buletinul nostru informativ din ziua de 24 Septemvrie a.c. (pag.222o), prezentăm astăzi textul interwiului acordat de către dl. Iuliu Maniu ziariştilor străini în ziua de 23 Septemvrie 1945.

---oOo---

24 Septemvrie 1945
2247

DUPA ULTIMILE STIRI DETINUTE DE CONDUCEREA PARTIDULUI NATIONAL-TARANESC, SUNT IN PERSPECTIVE SCHIMBARI INTERNE INDIFERENT DE REZULTATUL CONFERINTEI DELA LONDRA.

Stirile privitoare la desfăşurarea discuţiilor dela Londra sunt urmărite în lumea politică într'o atmosferă de mare nervozitate.

Inversunarea cu care ambele părţi susţin punctul lor de vedere şi pesimismul care domneşte, într'o parte a presei internaţionale, reflectând starea despirit a unor cercuri răspunzătoare, lasă să se creadă că chestiunea n'ar putea fi rezolvată printr'un consens între aliaţi.

Această situaţie produce reacţii deosebite în cercurile noastre politice.

Astfel, maniştii susţin că Uniunea Sovietică n'are interes să încheie pacea cu ţările foste satelite ale Germaniei, fiindcă în acest caz convenţiile de armistiţiu ar fi înlăturate şi înlocuite cu un nou statutinternaţional pentru aceste ţări, statut care ar suprima o serie de privilegii sovietice: aceste ţări, şi-ar recăpăta independenţa şi ar fi primite în sânul naţiunilor unite, fără a mai fi tutelate de către comisiile de control sovietice.

In acelaş timp, se fac incriminări aspre guvernului actual, care împiedecă ca problema teritorială a României ce este în discuţie la Londra, să fie rezolvată şi că din lipsa unui guvern recunoscut de toate puterile cauza românească atât în opoziţie cu ungurii cât şi cu sârbii, nu poate fi susţinută de către o delegaţie română.

In fine, se relevă mişcarea de trupe făcută de către armata sovietică pe teritoriul nostru şi în drum spre Bulgaria şi Ungaria, pentru a se evidenţia încordarea generală a situaţiei.

După ştiri deţinute de conducerea partidului naţional ţărănesc, schimbări interne sunt în perspectivă, indifernet de rezultatele la cari se va ajunge la Londra.

După aceste ştiri, factorii hotărâtori sovietici ar fi decis că guvernul Groza nu mai poate să rămână la putere şi că urmează să se găsească o altă formulă de guvern, care să-i ia locul.

./.

Nu se ştie ce intenţiuni au factorii sovietici şi nici dacă se urmăreşte alcătuirea unui guvern care să poată obţine recunoaşterea Angliei şi Americii ori numai a unui nou guvern, care să fie recunoscut numai de Ruşi, dar să poată relua raporturile cu Coroana şi normaliza viaţa de stat.

Ştirea a fost primită cu cel mai mare interes, iar forurile din care ea a parvenit, după cum se spune, din cele mai autorizate.

---oOo---

D.G.P.
25 Septembrie 1945
2253

D-NII MANIU ȘI BRATIANU AU ALCATUIT UN MEMORIU COMBATAND EXISTENTA UNOR AVANTAGII ECONOMICE OBTINUTE DE CATRE DELEGATIA GUVERNAMENTALA ROMANA LA MOSCOVA.

MANIU și BRATIANU, au alcătuit un memoriu în care declară că în urma versiunilor tendențioase și false, răspândite de guvern cu privire la avantagiile economice obținute la Moscova se simt datori să restabilească adevărul.

Memoriul care cuprinde cifre documentare, tinde să arate că Uniunea Sovietică a luat atât ca materiale cât și ca hrană, cu mult mai mult față de ceeace trebuia și că cele ce ni s'ar restitui, nu reprezintă decât o infimă parte din ceeace s'a ridicat.

Memoriul a fost înaintat Misiunilor Engleză și Americană.-

---oOo---

Cr/G. 26 Septembrie 1945

(C.I.-P.)

Demostene

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a acordat Luni un interview unor ziariști anglo-americani din București.

Interviewul a fost scris de Dl.Iuliu Maniu și predat ziariștilor.

Șeful partidului național-țărănist vorbește de situațiunea politică din România, arătând că guvernul Groza este cel mai impopular guvern pe care l-a avut țara.

Dl.Iuliu Maniu vorbește despre necesitatea alegerilor, însă sub toate garanțiile de libertate, cu controlul aliaților.

In fine, vorbind de conferința dela Londra, Dl.Iuliu Maniu a declarat că de ea depinde regimul viitor al țării.

Dl.Iuliu Maniu a precizat că partidul național țărănist este gata să colaboreze cu celelalte forțe democratice și să aducă țara alături de aliați în politica ei tradițională.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Dir.Zaharia
- Dl.Dir.Stefan

Cr./N. 2923

26 Septembrie 1945
(C.I. - P.).
Demostene.

377 376

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Față de scepticismul care a cuprins pe fruntașii național-țărăniști, de pe urma știrilor dela Londra, în legătură cu recunoașterea guvernelor ungar și bulgar, Dl. Iuliu Maniu s'a socotit dator să intervină.

In cursul serii de Marți s'a anunțat de către intimii săi, că Dl. Maniu a fost înștiințat din cercurile misiunii britanice din București, că recunoașterea guvernelor ungar și bulgar a fost făcută în schimbul acceptării punctului de vedere anglo-american, ca în România să se producă totuși o schimbare.

Dl. Iuliu Maniu pretinde că guvernul Groza se va schimba totuși, urmând să se recurgă la altă formulă și că soluționarea problemei nu va fi amânată pentru luna Decembrie.

Cercurile național-țărăniste se arătau Marți seara foarte sceptice față de aceste declarații.

Comunicat:

- Dir. Coordonării.
- Dl. Zaharia.
- Dl. Stefan.

~~378~~ ~~3773~~ 378

Cr/I. 29213

27 Septembrie 1945

(C.I.-P)

Demostene

N O T A

Pentru Miercuri după amiază, la ora 6, Dl. Iuliu Maniu a convocat la clubul central al partidului național-țărănist, pe membrii culorilor organizației Capitalei.

Convocarea a fost făcută pentru recepția nouilor înscriși dintre intelectualii Capitalei.

Comunicat:

- Direcția Coordonării
- Dl. Dir. Zaharia
- Dl. Stefan

Cr/Dă. 2923

27 Septembrie 1945
(C.I.-P.)

" Demostene "

N O T A

Declarațiile făcute de dl. Iuliu Maniu presei străine în ziua de 21 Septembrie au fost scrise la mașină și răspândite în cercurile politice.

Textul este în limba română.

Manuscrisele sunt răspândite și în opinia publică, unde provoacă vii comentarii.

Tonul Dlui. Iuliu Maniu în răspunsul dat declarațiilor Dlui Molotov la Moscova, cu privire la situațiunea democrației din România și poziția guvernului Groza față de poporul român, este foarte mult discutat.

Declarațiile Dlui. Iuliu Maniu au fost trimise și în Ardeal, pentru a lămuri atitudinea partidului național-țărănist față de conferința dela Londra.

-----.-----

COMUNICAT :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Ștefan

IV 2923

D.G.P.
29 Septembrie 1945
2297

DL.IULIU MANIU ESTE INFORMAT DESPRE CONTINUTUL UNEI TELEGRAME PRIMITE DE CATRE MINISTERUL DE EXTERNE DELA REPREZENTANTUL DIPLOMATIC AL ROMANIEI LA MOSCOVA.

Ştirile privitoare la telegrama trimisă Ministerului nostru de Externe de către reprezentantul României la Moscova, ştiri răspândite în toată lumea politică, au provocat o agitaţie extraordinară.

După informaţiunile deţinute de către dl.Iuliu Maniu, telegrama anunţă următoarele :

Că însărcinatul de afaceri al Marei Britanii a luat contact cu reprezentantul nostru diplomatic, pentru a-i face cunoscut că guvernul britanic ar fi satisfăcut dacă guvernul GROZA ar demisiona, iar Regele L'ar însărcina să gireze afacerile până ce se va alcătui un guvern cu o bază mai largă.

Din această comunicare, Dl.MANIU, a tras următoarele concluziuni :

1/. Că Ministerul de Externe sovietic lesnind transmiterea telegramei este implicit de acord cu această soluţie.

2/. Că prin demisia Dlui.Dr.PETRU GROZA, se restabileşte funcţiunea Coroanei şi se pune capăt lungului conflict constituţional, care a suspendat viaţa de Stat.

3/. Că Regele însărcinând pe Dl.GROZA să gireze afacerile până la alcătuirea altui guvern, îi va da implicit şi decretele imperios cerute de normalizarea vieţii de Stat.

4/. Că guvernul interimar Dr.Petru Groza, va constitui o soluţie provizorie până ce se va putea găsi o soluţie de ini-

./.

ţiativă,care să dea posibilitatea României de a relua raporturile diplomatice cu toate puterile.

Textul telegramei a fost adus la cunoştinţa D-lui. NEGEL,Mareşalul Palatului,de către Dl.IORDAN,ministrul României la Moscova.

Mareşalul Palatului a confirmat unor prieteni personali că "au început durerile facerii".-

----ooo----

381

D.G.P.
29 Septembrie 1945
2299

2923

DL.IULIU MANIU AGITA DIN NOU FORMULA UNUI CABINET "NEUTRU"

DL.IULIU MANIU, fiind întrebat despre svonurile care circulă cu privire la apropiata schimbare a guvernului actual, a declarat că viitorul guvern trebuie să aibe o însărcinare foarte limitată și anume efectuarea alegerilor libere.

Astfel fiind, noul guvern trebuie să fie neutralizat. Președintele acestui guvern trebuie să fie numit de M.S.Regele, din personalități neutre cu mare prestigiu în țara noastră.

Pe lângă acest președinte, trebuie să fie numiți 4 consilieri -observatori- în persoanele celor patru șefi de partide de bază ale vieței politice românești.

Acești consilieri vor elabora într'un termen cât mai scurt posibil anteproiectul nouei legi electorale care va fi prezentat M.S.Regelui pentru ratificare. Portofoliile ministeriale trebuie să fie împărțite funcționarilor superiori de carieră. Acest guvern provizoriu fiind compus numai din miniștri tehnicieni, va gira numai afacerile curente și nu va avea decât o singură misiune principală de a executa toate stipulațiunile legei electorale.

Un singur portofoliu și anume cel al Ministerului de Interne trebuie să fie încredințat personal de către M.S.Regele unei personalități neutre și imparțiale.

./.

Acest guvern provizoriu va fi un guvern de scurtă durată, deoarece din alegerile libere va eşi un parlament al ţării şi un nou guvern, emanaţie a voinţei populare, care va curma toate controversele existente acum atât în ţară cât şi în afară, în jurul aşa zisei "probleme româneşti".

----oOo----

383 ~~384~~ 384

2923

D.G.P.
1 Octombrie 1945
2324

Dl. IULIU MANIU A PRIMIT INFORMATIUNI SUPLIMENTARE CU PRIVIRE LA TELEGRAMA TRIMISA DE REPREZENTANTUL DIPLOMATIC ROMAN LA MOSCOVA, MINISTERULUI DE EXTERNE.

In buletinul nostru de Sâmbătă 29 Septembrie a.c., fila No. 2297, am reprodus informaţia că Dl. IULIU MANIU a comentat conţinutul unei telegrame venite la Ministerul Afacerilor Străine, în care se arată că, însărcinatul cu afaceri al Marei Britanii luând contact cu reprezentantul nostru diplomatic dela Moscova, i-a comunicat că guvernul britanic ar fi satisfăcut dacă actualul Cabinet Român şi-ar prezenta demisia urmând să gireze afacerile statului până la alcătuirea unui guvern cu bază mai largă.

Acum Dl. IULIU MANIU a căpătat mai multe preciziuni în legătură cu această telegramă.

Telegrama nu ar avea importanţa ce i s'a atribuit în mod iniţial, deoarece se referea numai la o conversaţie neoficială între reprezentantul nostru la Moscova şi un mambru al ambasadei engleze de acolo.

Intr'altă ordine de idei, Dl. IULIU MANIU crede, după informaţiunile ce i-au venit în cursul zilei de 30 Septembrie a.c. că la Londra se discută din nou asupra unei soluţiuni cu privire la rezolvarea problemei româneşti, şi că n'ar fi exclus ca până la sfârşitul conferinţei să se cadă de acord pentru a se găsi formula unui nou guvern.-

In cercurile Domnului IULIU MANIU se crede că săptămâna aceasta va fi hotărâtoare, aducându-se clarificările ce se aşteaptă.

In ceeace priveşte declaraţiile D-lui. GH. TATARESCU care în partea finală anunţă rămânerea guvernului la cârma ţării, cercurile lui IULIU MANIU declară că ele trebuiesc privite numai prin prizma unei oportunităţi imediate.

La Palat se crede deasemenea, că săptămâna aceasta va aduce cu sine evenimente decisive pentru clarificarea situaţiei.-

---1oo---

384
~~385~~

P.P.C.

2 Octombrie 1945.

671

N.I.

DECLARATIILE LUI MANIU FACUTE

PRESEI STRAINE.

In recentele declaraţii pe care IULIU MANIU le-a făcut presei străine, se evidenţiează următoarele puncte:

- Atitudinea partidului Naţional-Ţărănesc, faţă de conflictul dintre Coroană şi Guvern.

- Poziţia partidului Naţional-Ţărănesc, faţă de celelalte partide democrate, Naţional Liberal şi Social Democrat.

- In ce constă conflictul dintre partidul Naţional Ţărănesc şi Liberal de o parte şi partidul Comunist de cealaltă parte.

- Necesitatea constituirei unui guvern care să aibe drept misiune destinderea internă şi pregătirea unor alegeri libere.

- Un protest al partidului Naţional-Ţărănesc, împotriva hotărârei actualului guvern de a proceda la alegeri.

Intimii lui IULIU MANIU remarcă însă faptul că aceste declaraţii ar avea un ton foarte vehement.

S. Serioasă.

P.I.

385

386 385

D.G.P.
2 Octombrie 1945
2349

2923

DL.IULIU MANIU A FACUT O INTAMPINARE COMISIEI ALIATE DE CONTROL,ARATAND CA PARTIDUL NATIONAL TARANESC NU CONVOCASE SUB NICI O FORMA O ADUNARE PENTRU DUMINICA 30 SEPT

Dl.MANIU,şi-a precizat atitudinea sa faţă de evenimentele în curs de desfăşurare.

El a ţinut în primul rînd să arate printr'un act scris că n'are nici un amestec cu convocarea adunării anunţată prin diverse manifeste pentru Duminică 30 Septembrie ora 6 seara.

In acest scop Dl.MANIU a făcut o întâmpinare Comisiei Interaliate de Control,în care face cunoscut că partidul naţional ţărănesc n'a convocat sub nici o formă o asemenea adunare.

MANIU s'a crezut obligat să facă această întâmpinare pentru a arăta că n'a contravenit hotărârilor luate de Comisia Interaliată de Control,deoarece ştia că această comisie a hotărât într'o şedinţă la care nu au luat parte decât reprezentanţii Angliei şi Americii să nu îngăduie nici o demonstraţie publică ,înainte ca guvernele aliate,cărora li s'a adresat Regele Mihai să fi ajuns la o deciziune în chestiunea României.

Dl.MANIU şi-a fixat apoi punctul său de vedere faţă de viitorul guvern.

Potrivit acestei hotărâri,partidul naţional ţărănesc nu va participa decât la un guvern de alegeri,care să poată efectua o consultare a corpului electoral în condiţiuni de perfectă neutralitate.

Numai un guvern care să fie emanaţiunea unui parlament liber ales,poate avea autoritatea politică şi valabilitatea juridică de a negocia pacea şi de a-şi asuma obligaţiuni internaţionale definitive în numele României.

Poziţia adoptată de Dl.MANIU tinde să evite ca partidul naţional ţărănesc să se angajeze într'o colaborare de guvern care,în condiţiunile economice şi politice actuale,nu poate să ducă decât la asumarea unor răspunderi grele şi la ştirbirea popularităţii.După părerea lui MANIU,alegeri libere ar da o majoritate partidului naţional ţărănesc şi în aceste condiţii el ar putea să treacă la diferite acte,cu toată autoritatea necesară.

./.

Dl. MANIU este încredinţat că Ruşii nu vor accepta această formulă care ar pune grupările F.N.D.-ului într'o inferioritate şi că până la clarificarea definitivă a situaţiei, se va recurge la o formulă de guvern intermediară, în care F.N.D.-ul îşi va menţine cea mai mare parte din poziţiile câştigate.-

---oOo---

1 Octombrie 1945

Sursa:

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Redăm mai jos textul scrisorii trimisă de Iuliu Maniu în ziua de 25 Septembrie 1945 prin Dl. Brătianu, Majestăţii Sale Regelui:

M A J E S Ţ A T E,

In momentele cele mai grele prin care trecem eu şi întreg partidul meu împreună cu partidul liberal care formează majoritatea poporului stăm astăzi neclintiţi alături de Majestatea Voastră.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să Vă ţină sănătos ca să ne duce-ţi acolo unde doresc toţi bunii români.

Majestate, cu această ocazie, ţin să vă anunţăm că în curând vom prezenta Majestăţii Voastre lista guvernului care credem că va fi în asentimentul Dvs. şi al străinătăţii cu care guvern ne vom prezenta la Conferinţa Păcii.

Formula de închiere.

Semnat: Maniu

Cr/Dd.

2 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
" Demostene "

N O T A

Dnii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu au întocmit un memoriu pe care urmează să-l predea în cursul acestei săptămâni Regelui.

In acest memoriu, Dnii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu arată că, în timp ce Ungaria va fi reprezentată la conferinţa păcii prin guvernul ei recunoscut de anglo-americani, România nu va putea fi reprezentată la conferinţa păcii, iar interesele ei nu vor putea fi apărate de guvernul ţării.

Dnii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu ţin să consemneze că situaţiunea aceasta grea pentru ţară este creată de guvernul Groza, care şi-a asumat o mare răspundere istorică refuzând să demisioneze şi să facă loc unui guvern care să fie acceptat la conferinţa păcii.

Memoriul va fi depus în copie şi celor două misiuni britanică şi americană.

COMUNICAT :
- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Ştefan
- Dl. Fundu

S/D

S.S.I.
C.I.
P.

2 Octomvrie 1945

Sursa : Crăciun

2923

389 390

N O T A

Dl. IULIU MANIU se arată foarte afectat de ieşirea pe care a avut-o dl. MIHALACHE, faţă de d-sa, în ziua de 25 Sept., cu ocazia prezentării de către grupul VISA a unui memoriu de critici la adresa preşedintelui.

După ce a ascultat acest memoriu, dl. Mihalache a spus : „Tot ce-am auzit m'a uns la inimă ca untdelemnul, deoarece sunt criticile pe care eu le aduc de atâta vreme d-lui Maniu şi d-sa nu vrea să mă asculte".

Dl. Maniu, în acel moment, nu a replicat nimic, numai că - în timpul răspunsului la acest memoriu - ajungând la criticile ce se făceau pentru întârzierea participării p.n.ţ. la reforma agrară, s'a adresat către dl. Mihalache, spunând : „Reforma agrară este un capitol care-l priveşte pe dl. Mihalache, eu fiind în timpul acela bolnav la Sibiu, de unde dădeam zilnic telefon d-lui Mihalache, fără să am mare succes".

La criticile, ~~adresate lui~~ Maniu, dl. PENESCU, care era de faţă, a cerut formarea unei comisiuni, care să cerceteze fiecare critică în parte şi care comisiune să refere pentru soluţiuni practice. Dl. Maniu însă, încheind seria discuţiilor, a spus : „In ceeace mă priveşte, nu mă simt criticabil, deoarece în aceste momente nu interesează detaliile, ci linia mare a intereselor neamului. Ori, pe această linie, am reuşit să pun România în discuţia opiniei publice mondiale".

391

Cr/G.

2 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
Demostene

2923

N O T A

In cursul zilei de Duminică, Dl.Iuliu Maniu a avut o lungă întrevedere cu Dl.General Niculescu dela Palatul Regal.

Intimii şefului partidului naţional-ţărănist arată că Generalul Niculescu a făcut o importantă comunicare în legătură cu discuţiunile dela conferinţa dela Londra.

Generalul Niculescu este indicat pentru locul de preşedinte de consiliu în eventualitatea unui acord pentru formarea unui guvern de concentrare care să efectueze alegerile generale.

Dl.Iuliu Maniu a comunicat Dlui General Niculescu că este principial de acord cu orice formulă de guvern împotriva formulei Groza.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Ştefan
- Diverse

S/D

S.S.I.
C.I.
P.

392 391 392

III 2923.

2 Octomvrie 1945

Sursa : Olimp

N O T A

In ziua de 1 Octomvrie a.c., GICA MACARASCU a afirmat, într'o reuniune de prieteni printre care se afla şi IONEL LUPESCU, fost vice-preşedinte al Camerii, că MANIU a transmis pe la sfârşitul săptămânii trecute un mesaj miniştrilor de externe ai Americii şi Angliei, la conferinţa dela Londra.

Prin acest mesaj, şeful naţional-ţărăniştilor făcea cunoscut că, dacă în termen de patru zile, nu se schimbă situaţia din România, el va demisiona irevocabil dela preşedinţia partidului, lăsând ca naţional-ţărăniştii să-şi fixeze atitudinea, dacă el este o piedică.

Verificați și alte căi

Deasemenea, că în calitatea sa de şef al opoziţiei Majestăţii Sale, nu poate privi la mergerea spre anarhizare a ţării şi nici la prăbuşirea financiară a ei.

Datorită atitudinii ferme pe care a luat-o Maniu, prin mesajul arătat, s'a iscat o mare fierbere politică în partidul naţional-ţărănesc, în ultimele zile.

---=---

Cr/G. 6 Octombrie 1945

(C.I.-P.)

Demostene

2923

393

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Declarațiile Dlui Iuliu Maniu făcute corespondentului agenției "Asociated Press" (Liviu Nasta), prin care vede numai două soluții crizei actuale și anume formarea unui guvern neutru de alegeri sau un guvern de concentrare numai cu partidele național-țărănist, liberal, socialist și comunist, au făcut puternică impresie în partidul național-țărănist.

O mare parte din partid arată că soluțiile Dlui Iuliu Maniu sunt astfel formulate încât să nu ducă la o soluționare a crizei, știut fiind că nici cercurile sovietice și nici partidul comunist român nu le acceptă, pentru a abandona formațiunile politice din guvernul Groza.

In al doilea rând Dl.Iuliu Maniu nu a vorbit deloc de formula eventual prezidată de Dl.Dr.Lupu, despre care Palatul s'a interesat foarte mult în ultimile zile.

Anumite cercuri politice socot deci că declarațiile Dlui Maniu au avut rostul să arate că D-sa este împotriva unui guvern Lupu.

Totuși, Regele s'a informat în cercurile politice dacă partidul comunist ar fi de acord pentru președinția Dlui Dr.Lupu în fruntea unui guvern, anunțând că partidul socialist s'a declarat de acord.

Comunicat:
Dir.Coordonării
Dl.Zaharia
Dl.Ștefan

Cr/Dd.

9 Octombrie 1945
(S.C.I.-P.)
" Demostene "

III 2923

OPERAT LA FIŞE

N O T A

D.Iuliu Maniu lucrează la redactarea unui manifest către ţară.

In acest manifest care va fi lansat în numele partidului naţional-ţărănist, D.Iuliu Maniu va arăta ţarii că Regele a cerut guvernului Groza să plece şi că Dl.Groza a cerut să rămână în fruntea ţării fiindcă ar fi susţinut de popor.

D.Iuliu Maniu numeşte guvernul ilegal şi rebel, arătând că dacă ţara este astăzi în suferinţă se datoreşte cramponării guvernului Groza.

In manifestul către ţară, D.Iuliu Maniu arată că Regele a fost deposedat de drepturile sale acordate prin constituţie, de către acelaşi guvern.

Manifestul se va încheia cu slăvirea amiciţiei României cu puterile aliate şi în primul rând cu Rusia Sovietică, arătând că politica guvernului Groza a pus în primejdie această pritenie.

Asupra lansării manifestului sunt încă discuţii în sânul conducerii partidului naţional-ţărănist.-

-----.-----

COMUNICAT :
- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Ştefan

394
395 398

Oprea 2923

D.G.P.
9 Octombrie 1945
2461

DL MANIU SOCOTESTE CA IN MOMENTUL DE FATA CRIZA POLITICA INTERNA A AJUNS LA UN PUNCT MORT

TRECERAT LA FIȘE

In lumea politică se consideră că situaţia a ajuns la un punct mort. Aceasta este concluzia ce rezultă din discuţiile care au avut loc între naţional ţărănişti la locuinţa lui MIHAI POPOVICI în câteva consfătuiri consecutive, cât şi în conciliabulele dela clubul liberal din casa lui DINU BRATIANU.

Cu privire la urmările acestei situaţii, părerile sunt împărţi Maniu şi Dinu Brătianu au următorul punct de vedere.

Situaţia spun şefii celor două partide istorice, s'a desvoltat în chip mulţumitor pentru înaltele interese, legate de independenţa şi de suveranitatea statului român. Numai în urmă cu două luni pe poziţia aceasta se găseau numai în ilegalitate şi fără mijloace de acţiune.

Pe aceiaşi poziţie s'a situat apoi Regele.

Rugii erau totuşi stăpâni pe punctul lor de vedere era numai criticat în străinătate. Astăzi, alături de teza noastră, spun Maniu şi Brătianu, s'a situat în mod hotărât Marea Britanie şi Statele Unite. O conferinţă internaţională, după ce caută cu insistenţă o formulă de înţelegere în chestiunea României şi e prevăzută peste termenul prevăzut în acest scop - eşuează în mod public. Este pentru prima oară în istoria diplomaţiei moderne ca o conferinţă diplomatică să eşueze în mod făţiş şi e pentru întâia oară în Istoria României ca o conferinţă să eşueze fiindcă marile puteri nu s'au înţeles asupra soartei ţării noastre.

Declaraţiile lui BYRNES şi declaraţiile făcute de reprezentantul partidului republican arată că Statele Unite sunt ferme pe poziţiunea lor.

Cele două mari partide din Anglia au exact aceiaşi atitudine.

Celelalte naţiuni unite au adoptat acelaşi punct de vedere. In urmă cu câteva luni România era izolată; astăzi Rusia Sovietică este izolată.

Noi, a spus Maniu, vrem să trăim în prietenie şi într'o colaborare leală cu Uniunea Sovietică. Această colaborare, nu poate însă să atingă independenţa şi suveranitatea României; această

./.

colaborare nu trebuie să însemne amestecul direct al Rusiei în afacerile nostre interne. Colaborarea nu trebuie să implice ca Rusia să ne impună regimul ei fățiș sau în mod ocolit. Aici este nodul problemei a spus Maniu.

Maniu a spus apoi că îngrijorarea din opinia publică se datorește faptului că se crede că neînțelegerile dintre aliați ar putea să ducă la un războiu, care ar începe pe teritoriul nostru

Maniu a declarat că nu crede în posibilitatea războiului și că deci această criză internațională poate fi prelungită, se va ajunge la i înțelegere finală.

Maniu a adăugat că în ce privește România este optimist și că greutatea cea mare a fost ca marile puteri să-și însușească un punct de vedere obiectiv în chestiunea românească.

In ce privește pozițiunea Regelui, Maniu a spus intimilor săi că este încredințat că Regele nu se va preta la nici un gest care să însemne o micșorare a pozițiunii internaționale pe care a câștigat-o în urma atitudinei ce a adoptat-o față de guvernul GROZĂ.

Chiar Dr. LUPU care spera să convingă pe Rege pentru o politică de conciliere, a declarat prietenilor săi în după amiaza zilei de 8 Octombrie a.c. că deși la Palat sunt două curente, totuși Regele n'a putut fi influențat și El se menține la punctul de vedere:

- Că nu se poate lucra cu guvernul Groza sub nici o formă;
- Că nu poate alcătui un alt guvern, în care să schimbe persoanele, dar să păstreze acelaşi caracter cu guvernul GROZA;
- Că el nu poate normaliza situația, decât după ce va primi un răspuns oficial din partea celor trei puteri, cărira le-a cerut sprijinul pentru a alcătui un gubern recunoscut, care să poată negocia și încheia pacea.

In fața acestei situații, Maniu crede că Rușii vor fi aceia care vor trebui să înlesnească normalizarea situației, producând întâi demisia guvernului GROZA.

Maniu a adăugat că acest lucru nu se va întâmpla prea repede și că situația actuală va mai dăinui.-

----oOo----

Cr/G.

10 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
Demostene

N O T A

Dl. Iuliu Maniu a declarat intimilor săi politici că deține informația după care Dl. Vâșinscki a vorbit în ultimul timp aproape în fiecare seară la telefon cu București.

Dl. Vâșinscki ar fi comunicat guvernului român să nu întreprindă nimic de ordin politic, fiindcă în două trei zile vor veni dela Moscova indicațiuni în această direcțiune.

Dl. Vâșinscki a vorbit și legației sovietice din București, transmițându-i în acelaș sens indicațiuni.

Dl. Iuliu Maniu a declarat că, după opinia sa, cercurile conducătoare dela Moscova examinează actualmente raporturile cu Anglia și St. Unite și posibilitățile pentru realizarea unei destinderi.

Intre posibilitățile unei destinderi se găsește și soluționarea crizei politice din România, care este acum examinată la Moscova.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Ștefan

Cr./N.

10 Octombrie 1945
(C.I. - P.).

Rică.

397 398

2923

REFERAT LA FIȘE

N O T A

Dl.Anton Ionel Mureşeanu,într'o convorbire avută cu informatorul nostru,i-a afirmat acestuia că Dl.Maniu,luând cunoştinţă despre dosarul de care Dl.Secretar General E.Bodnăraş a făcut uz în cuvântarea D-sale de la "Dacia",a spus că "nici într'un caz D-sa nu poate fi acuzat că a făcut lucruri de gravitatea celor cari poartă semnătura D-lui Molotov".D-sa s'a referit la faptul că Dl.Molotov a fost semnatarul pactului de neagresiune cu Germania,pact care a permis Germaniei,spune Dl.Mureşeanu,să intre în războiul împotriva aliaţilor.

Dl.Maniu spune că dacă Dl.Molotov poate fi menţinut în actualitate,cu toate că a semnat zisul pact,atunci vina D-sale apare cu mult mai neînsemnată.

In cadrul aceleiaşi conversaţii,Dl.Anton Ionel Mureşeanu a mai declarat informatorului nostru că Dl.Maniu rămâne la punctul său de vedere asupra nerecunoaşterii cedării Basarabiei şi Bucovinei.In această privinţă,D-sa este alături de Dl.Dinu Brătianu,care împărtăşeşte,după spusele D-lui Mureşeanu,acelaş punct de vedere.

Comunicat:

-Dir.Coordonării
-Dl.Zaharia
-Dl.Ştefan
-Dl.Fundu.

Cr/Dd.

11 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
" Demostene "

N O T A

D.Iuliu Maniu a dat o explicaţie demisiei guvernului grec,la distanţa de numai câteva zile după terminarea conferinţei dela Londra.

Demisia guvernului Vulgaris se produce la intervenţia categorică a cercurilor britanice,care doresc să rezolve definitiv situaţiunea politică din Grecia,prin formarea unui guvern de concentrare.

Concomitent cu această acţiune a cercurilor britanice oficiale,D.Iuliu Maniu arată că şi cercurile americane au trecut la acţiune în direcţia soluţionării problemei politice din Argentina.

Concluzia logică a Dlui.Iuliu Maniu este că şi guvernul sovietic va trece la acţiune în direcţia soluţionării problemelor ppăitiţee ce irită raporturile cu Marea Britanie şi Statele Unite.

D.Iuliu Maniu a declarat că socoate ca certă o soluţie în problema românească,ce va fi dată dela Moscova în câteva zile.

-----.-----

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Ştefan
- Dl.Costea

Cr/Dd.

12 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
" Demostene "

400 399

N O T A

D.Iuliu Maniu lucrează la un memoriu asupra situaţiunii politice din România.Memoriul urmează să fie predat observatorului delegat de preşedintele Truman să examineze situaţiunea la faţa locului în ţara noastră.

In acest scop D.Iuliu Maniu a cerut tuturor şefilor de organizaţii naţional-ţărăniste să relateze în scris toate cazurile de samavolnicii,arestări şi deţineri fără intervenţia justiţiei,precum şi actele anarhice de incălcări de terenuri străin şi sustragere de bunuri.

D.Iuliu Maniu va prezenta şi unele date asupra celor internaţi în lagăre de îndată după 6 Martie şi care nu au fost aduşi până acum în faţa justiţiei.

Memoriul Dlui Iuliu Maniu a fost conceput în deplina înţelegere cu D.Dinu Bratianu,care va semna deasemenea în ipoteza că şeful partidului liberal nu va întocmi la rândul său un memoriu similar.

-----.-----

COMUNICAT :
- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Ştefan
- Dl.Fundu

Dl.Za[illegible]
Dl.Ştefan
Dl.Fundu

Cr/G.

12 Octombrie 1945
(C.I.-P.) 401
Rică

Lej. Oliat comentat

2983

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Ziaristul Ion Munteanu, din Brașov, fost pe vremuri corespondent al ziarului "Dimineața" și "Adevărul" la Cluj, binecunoscut național-țărănist, a făcut informatorului nostru Rică, următoarea relatare asupra unei convorbiri avută cu Dl.Mihai Popovici, care i-a declarat următoarele:

Dl.Maniu consideră că Regele face o greșeală acceptând să reia legăturile cu guvernul actual. Demisia guvernului Vulgaris în Grecia indică că nu suntem departe de un acord al marilor puteri cu privire la România. Faptul că acolo Anglia a cedat oarecum, indică că la noi, cea care va trebui să cedeze va fi Uniunea Sovietică. Dl.Maniu a făcut cunoscut Regelui acest punct de vedere, prin intermediul Dlui Negel pe care l-a văzut Joi.

In cazul când totuș Regele ar relua relațiunile cu guvernul, fie că va urma sau nu o remaniere care să-i dea satisfacție, partidul național-țărănesc va adopta o atitudine de opoziție față de Coroană, intensificând în acelaș timp pe cea față de guvern. Partidul național-țărănesc se așteaptă ca primul act al guvernului, după reluarea raporturilor cu Coroana să fie convocarea corpului electoral. In acest caz partidul național-țărănesc și desigur și partidul liberal nu vor participa la alegeri.

Comunicat:

Dir.Coordonării
Dl.Zaharia
Dl.Ștefan
Dl.Fundu

Cr/G.

12 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
Demostene

2923

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a chemat pe redactorul agenţiei "United Press" Dl.O'Brien, căruia i-a cerut să desmintă interviewul transmis Vineri seara la emisiunea postului de radio Londra.

Dl.Iuliu Maniu a spus că nu a fost înţeles, fiindcă D-sa vede posibilă în primul rând o formulă de guvern a partidului naţional-ţărănist, prezidată de unul din fruntaşii săi.

Această desminţire a fost dată deoarece Dl.Dr. Lupu a imputat Dlui Iuliu Maniu că nu este sincer faţă de D-sa, asigurându-l că îl va recomanda pe Dl. Dr.Lupu Regelui pentru prezidarea guvernului, iar în interview vorbea de o personalitate neutră care să prezideze guvernul.

Comunicat:
- Dl.~~Fundu~~ Ştefan
- Dl.Tudor

Cr/Dd.

12 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
" Demostene "

N O T A

D.Iuliu Maniu lucrează la un memoriu asupra situaţiunii politice din România.Memoriul urmează să fie predat observatorului delegat de preşedintele Truman să examineze situaţiunea la faţa locului în ţara noastră.

In acest scop D.Iuliu Maniu a cerut tuturor şefilor de organizaţii naţional-ţărăniste să relateze în scris toate cazurile de samavolnicii,arestări şi deţineri fără intervenţia justiţiei,precum şi actele anarhice de încălcări de terenuri străine şi sustragere de bunuri.

D.Iuliu Maniu va prezenta şi unele date asupra celor internaţi în lagăre de îndată după 6 Martie şi care nu au fost aduşi până acum în faţa justiţiei.

Memoriul Dlui Iuliu Maniu a fost conceput în deplina înţelegere cu D.Dinu Brătianu,care va semna deasemenea în ipoteza că şeful partidului liberal nu va întocmi la rândul său un memoriu similar.

-----.-----

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Stefan
- Dl.Fundu

S/D

S.S.I.
C.I.
P.

403

2923

13 Octomvrie 1945

Sursa : ASRA

N O T A

MANIU a întocmit un proect nou de memoriu adresat Comisiei Aliate de Control.

Acest proect i-a fost trimis lui DINU BRATIANU, care l-a dat spre revizuire D-rului BERCOVICI. După ce acesta va face diverse adăugiri memoriului, în forma lui definitivă, va fi semnat de Maniu şi Brătianu şi înmânat Comisiei Aliate de Control.

Proectul trimis de Maniu lui Brătianu nu este decât o repetare a acuzaţiilor cunoscute, pe care naţional ţărăniştii şi liberalii le aduc guvernului : forma dictatorială de guvernare, samavolnicii, lipsa de măsuri concrete care să remedieze situaţia economică gravă, lipsa de popularitate a guvernului, etc.

Dr.Bercovici a făcut - faţă de informatorul nostru - remarca, că memoriul este scris pe patru pagini, dar nu conţine nimic concret, nici măcar exemple de samavolnicii.

Este sigur că dr.Bercovici va schimba conţinutul şi apoi îl va trimite spre semnare lui Maniu şi Brătianu.

---=---

D.G.P.
13 Octombrie 194[illegible]
2509

DECLARATIILE DOMNULUI IULIU MANIU FACUTE REPREZENTANTILOR TINERETULUI NATIONAL TARANIST

Marți seara, reprezentanții Tineretului național țărănesc au fost primiți de Dl. IULIU MANIU.

Vizita a avut de scop omagierea luptei președintelui partidului național țărănesc și primirea de indicații pentru orientarea politică.

Au vorbit D-nii. GABRIEL ȚEPELEA, CONST HAGEA și Avocat LARGEANU.

- Luând cuvântul IULIU MANIU A spus între altele:

- Sunt foarte mișcat pentru cuvintele elogioase ce mi-ați rostit. Mi se înalță inima când mă gândesc la opera ce o ducem și sunt recunoscător faptului că după atâtea tentațiuni ați ținut calea adevărată.

- Astăzi, după patru dictaturi, când atâția tineri au știut să sufere, credința ce o mărturisiți este o dovadă în plus a izbânzii de mâine.

- Cine privește superficial trecutul de luptă al generației mele crede că totul a fost numai lumină. Adevărul este însă că trădări au fost și acolo încă multe. Dar azi nu trebuie să le evidențiem. În pădurea verde nu trebuie să vezi numai copacul desfrunzit și uscăturile. Așa este și astăzi. Realmente națiunea Română e sănătoasă, dovadă că atâția dintre d-voastră au rezistat, au fost gata de sacrificiu pentru ca neamul să aibă un viitor strălucitor.

- Cultivați în sufletul D-vs. hotărâri calde și nu descurajați când vă încearcă simtome triste. Mergeți pe calea ce ați apucat pentru că atunci veți ajunge la glorie. Nu vă împiedecați de greutăți. Treceți peste ele. Omul când merge la deal este drept că obosește dar trebuie să-și potențieze eforturile, imaginea vârfului fortificându-l. Așa e și viața politică. Să vă înviorează gândul că dacă veți ajunge în vârf raza perspectivelor de viitor va fi și mai frumoasă.

D-voastră, tinerii n'ați trăit construirea României Mari. Le-am trăit din plin noi. Si pentru ca lupta noastră să fie un îndemn fenomenele triste le ascundem și nu vă spunem decât acțiunile fru-

./.

noase ce le-am avut. Aceasta e aşa ca şi cum ai privi în zare o catedrală măreaţă. Poate că dacă te-ai apropia de ea, i-ai vedea şi unele defecte de construcţie. In trecutul luptelor noastre de libertate naţionalăcâţi oameni n'am văzut care şedeau cu noi la masă şi a doua zi ne trădau. Trădătorii însă au rămas şi noi am mers înainte cu vigoarea acestui neam românesc care a mers înainte spre înfăptuirea idealului său.

Astăzi neamul românesc a ajuns din nou la grea încercare, dar perspectivele sunt frumoase. Astăzi în lume România este piesa cea mai importantă. Şi acest fapt trebuie să ne încurajeze. Lumea apreciază valuarea ţării noastre care a devenit un factor foarte important cu toate slăbiciunile unora din interiorul neamului românesc, impuse la conducere de către o mână străină.

Neamul românesc este astăzi pentru străinătate un punct de prientare. Evident că această importanţă noi nu ne-am fi putut impune singuri. Trebuia să fie cineva care să ne valorifice înaintea lumii civilizate.

Noi am dus şi ducem luptă grea. Această luptă se poartă prin bărbaţii politoci ai neamului. Deaceia fiecare neam trebuie să-şi oamenii care să vadă drumul vremii. Atâta însă totuşi ne este suficient. Aceşti oameni trebuie să fie capabili să determine curent de opinie publică. Noi am avut astfel de bărbaţi în trecutul nostru istoric. E suficient să vă amintesc 1848, 1892, 1916 - 18 când s'a făcut România Mare.

Eu care vă strâng cu atâta drag la pieptul meu, vă sfătuiesc să cultivaţi totdeauna trecutul neamului şi sentimentele lui, să urmaţi pilda trecutului şi să asociaţi sufletul poporului nostru.

S'au vânturat şi se vântură multe ideologii, fiţi siguri că P.N.T. are la baza sa ideile cele mai mari şi mai generoase. Dvs. fiţi servitorii acestor idei. Dar după cum orice idei este moartă fără înfăptuire, tot aşa în viaţa politică organizarea este aceia care dinamitează ideia de partid. Inainte cu 10, 12 ani, se dădeau sentinţe de moarte partidelor. Azi toate naţiunile oculte s'au întors la partide.

De încheiere trebuie să vă repet că drumul neamului nostru călăuzit de noi, merge pe bune făgaşe. Cu marile puteri vom ajunge la liman.

Fiind întrebat de mai mulţi gazetari români, la sfârşitul şedinţei, ce crede despre actuala situaţie politică internaţională dl. IULIU MANIU a spus:

Anglia şi America nu vor părăsi România, pentru că interesele loe sunt identice cu ale noastre. Din acest motiv ele sunt alăturea

./.

de noi şi România alăturea de ele. Aceasta pentru că politica externă nu se duce după sentimente, nu se călăuzeşte după ideologii ci după interese.

Conferința dela Londra a eşuat din cauza României, din cauză că interesele comune între noi şi aliaţi sunt perfecte.

Noi înţelegem aceste interese. Le slujim, pentru că sunt supreme interese ale neamului şi umanităţii.

Până la conferinţa dela Londra noi am fost nesocotiţi. Desbaterile de acolo au adus învăţătură pentru toată lumea că nu este permis să fie bruscată şi ofensată nici de cea mai mică putere

Noi şi partidul nostru mergem pe drumul demnităţii româneşti Păşeşte în frunte şi Regele nostru cu minte care este demn de întreaga veneraţie. Ascultăm de îndrumarea poporului. Antonescu şi oamenii săi au căzut pentru că n'au ascultat de el.

Nici o măsură nu se poate lua fără consultarea acestui popor, fără convingerea lui de necesitatea acţiuni.

Inaintea orcărei acţiuni opinia publică trebuie luminată şi adeziunea ei câştigată.

Deaceia vedem azi că atât Dl. TRUMMAN în America cât şi bărbaţii politici din Anglia caută să lumineze poporul în scopul vre'unei acţiuni, fiind convinşi că nu pot da decrete contra consimţământului public."

---oOo---

408 ~~418~~ 407

D.G.P.
13 Octombrie 1945
2512

IN CADRUL PARTIDULUI NATIONAL LIBERAL A FOST INJGHEBATA GRUPAREA DENUMITA "ACTIUNEA POLITICA"

Avocatul SLANA a pus primele baze pentru înjghebarea unei grupări politice în cadrul partidului național liberal.

Această grupare este denumită "ACTIUNEA POLITICA" având ca președinte pe Avocatul SLANA, funcția de secretar fiind îndeplinită de I.V.SANDULESCU.

Prima reuniune a avut loc Joi 11 Octombrie a.c. hotărându-se să se efectueze intensă propagandă pe teren folosind în acest scop elementele selecționate din Capitală și provincie.

Deasemenea vor fi întocmite manifeste.

A doua reuniune a grupării va avea loc Joia viitoare orele 16 în Clubul din C.A.Roseti.

La această ședință vor lua parte și elementele cooptate între timp.-

---oOo---

D.G.P.

16 Octombrie 1945

2537

DECLARATIILE DOMNULUI IULIU MANIU CU PRIVIRE LA INTENTIUNILE AMERICANE DE A INTERVENI IN REZOLVAREA SITUATIEI POLITICE DIN ROMANIA

Luni 15 Octombrie a avut loc în casele lui LEUCUTIA, unde locueşte MANIU o consfătuire la care au luat parte MANIU, D-rul. VIRGIL SOLOMON, N. PENESCU şi STEFAN MIHAESCU.

MANIU a făcut o scurtă expunere în care a arătat importanţa care trebuie dată anchetei pe care o va întreprinde în România ziaristul american MARK ETHERIDGE, ca trimis special al Ministrului de Externe BYRNES.

MANIU a arătat că s'au luat măsuri ca acest anchetator să aibă prilejul de a constata actele de teroare şi samavolnicie comise de guvernul actual şi caracterul dictatorial al regimului.

MANIU a cerut celor de faţă să pregătească toată documentarea necesară în limba engleză pentru a fi remisă lui MARK ETHERIDGE

MANIU a subliniat că departementul de Stat şi-a făcut o părere precisă despre stările de lucruri din România, astfel că ETHERIDGE n'are misiunea unui supra expert ca să poată atrage modificări în politica fixată de guvernul american faţă de România.

Guvernul american doreşte însă pe de o parte să răspundă la învinuirea că s'a bazat pe rapoartele unor funcţionari oficiali care au avut idei preconcepute, iar pe de altă parte să dea posibilitatea unui mare ziarist american care are putere de influenţă asupra opiniei publice de acolo să susţină şi să confirme punctul de vedere al guvernului adoptat de conferinţa dela Londra.

Cu privire la situaţie a spus MANIU, sunt ştiri contraditorii. Dr. LUPU a fost astfel anunţat că Dl. VASINSKY a plecat la Londra pentru a lua parte la conferinţa adjuncţilor. Părerea mea, a spus MANIU, e că această criză va mai dura şi că între timp situaţia noastră internă va rămâne neschimbată.

Acum câteva zile MANIU a primit pe ziaristul american FODOR, personalitate cunoscută în Statele Unite. FODOR fiind de origină ungară, MANIU a întrebuinţat cu el limba maghiară.

MANIU a susţinut teza sa cunoscută cu privire la situaţia din România.

./.

Seful partidului naţional ţărănesc a adăugat că ar fi greşită părerea că Americanii n'au nici un interes să apere această regiune. Dacă Ruşii pun mâna pe România, ei au pus mâna implicit pe Ungaria, Jugoslavia, Bulgaria, adică pe Adriatica şi strâmtori. Nu numai că poziţia Angliei în Mediterana ar fi enorm slăbită dar însăşi căile directe ale Statelor Unite, care au devenit cea mai mare putere maritimă a lumii, ar fi controlate şi stânjenite de Ruşi

Maniu a mai spus că sunt trei mijloace pentru a-i constrânge pe Ruşi să cedeze:

1.- RAZBOIUL Desigur a spus MANIU, nouă nu ne convine acest mijloc, nu numai pentru că el s'ar petrece pe teritoriul nostru, dar fiindcă ar arunca omenirea într'un nou cataclism care ar distruge întreaga civilizaţie.

2.- CONSTRANGEREA ECONMICA Acest mijloc, care ar putea determina orice naţiune să cedeze, nu are nici un efect asupra Rusiei. Ea a dovedit că poate lăsa milioane de oameni în mizerie şi că n'are nici un scrupul de ordin moral faţă de starea materială a populaţiei.

3.- CONSTRANGEREA DIPLOMATICA Acest mijloc, a spus MANIU, care atinge sensibilitatea factorilor sovietici. Izolarea diplomatică răneşte prestigiul de mare putere la care ţine Generalissimul STALIN, pe care vrea să-l impună lumii. Sunt zeci de puncte pe glob în care interesele anglo americane se încrucişează. Dacă americanii nu vor ceda în nenumărate chestii care interesează pe Ruşi, ei vor fi siliţi să ajungă la o înţelegere. Generalisimul STALIN, a spus recent, că vrea să recâştige ceeace au pierdut Tarii. El nu poate să recâştige poziţiile pierdute de ţarism decât prin înţelegere cu America şi făcând la rândul lui concesiuni importante.

MANIU a subliniat că acestea nu sunt declaraţii menite publicităţii, dar că le sugerează pentru a fi transmise conducerii americane.-

---oOo---

2923

H U B E R T   17.X.945

Stefan

Victoriu. Sursa: Domocoș
Titu - Ministerul de Externe - Cancelaria lui Filotti.

Maniu duce tratative cu contele Stefan Bethlem pentru o acțiune comună în Ungaria și România contra guvernelor actuale din ambele țări și contra partidelor sau organizațiilor de sub influența sovietică.

In acest scop, tratativele se duc deocamdată pentru ca partidele de centru prietene cu organizațiile politice ale contelui Bethlem, să renunțe la revizionismul maghiar printr'o declarație oficială. Aceasta, pentru a nu se mai reproșa lui Maniu că complotează tocmai cu dușmanii cei mai cunoscuți ai României. Ulterior sau chiar în același timp, urmează să înceapă în străinătate o campanie comună prin presă și prin oamenii influenți, contra penetrației sovietice în România și Ungaria.

In numele lui Maniu, aceste tratative sunt duse de Domocoș și legătura cu agenții contelui Bethlem o face un fost mare mișier ungur, cetățean român, cu numele de Teleki Adam.

Săptămâna trecută, Domocoș a fost la Arad și apoi într'un sat dela granița ungaro-română, Breațca, unde a avut diverse întâlniri cu agenții contelui Bethlem.

Concomitent cu cele de mai sus, primesc știrea dela noul nostru informator dela Externe, Titu, că Stoica și Filotti dela Direcția Negocierilor de Pace dela Ministerul de Externe, lucrează asiduu cu Valer Pop, la locuința acstuia, - Lucia Băleanu, o dactilografă dela Cabinetul lui Filotti, cu știrea lui Stoica, a transportat o mașină de scris dela Dir. Negocierilor de Pace la locuința lui Valer Pop și lucrează împreună cu cei de mai sus la diverse memorii în chestiunea ungară.

Cunoscând legăturile foarte apropiate dintre Maniu și Stoica, mă întreb dacă nu se poate face o legătură între acțiunea semnalată mai sus a lui Maniu cu contele Bethlem și memoriile la care lucrează Stoica, Filotti și Valer Pop.

Hubert.

S/D

S.S.I.
C.I.
P.

2923

44

20 Octomvrie 1945

Sursa : Crăciun

N O T A

In cercurile din jurul lui MANIU a produs o mare enervare ştirea că Mareşalul VOROSILOV a dispus liste comune de candidaturi pentru toate partidele politice din Ungaria.

Maniu a declarat - întrebat fiind de secretarul său CORNELIU COPOSU, dacă în asemenea condiţii p.n.ţ. participă la alegeri - că o participare la asemenea alegeri ar fi o „trădare faţă de anglo-americani" şi că „datoria fiecărui român este să se abţie dela un asemenea vot".

Cr/G.

20 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
Demostene

2923

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a avut o lungă întrevedere cu un personagiu din conducerea legaţiei turceşti din Bucureşti.

Cu prilejul acestor discuţiuni care au ţinut două ore, s'a făcut un schimb de informaţiuni asupra ştirilor în legătură cu tratativele privitoare la Strâmtorile Dardanelelor.

Personagiul oficial turc a comunicat Dlui Iuliu Maniu că guvernul dela Ankara nu este de acord cu modificarea statutului Strâmtorilor şi că va tergiversa problema, până la soluţionarea celorlalte probleme dintre aliaţii anglo-americani şi sovietici.

Guvernul dela Ankara priveşte cu simpatie România, nu însă cea oficială de astăzi, cercurile politice dela Ankara fiind perfect informate asupra situaţiunii.

Dl.Iuliu Maniu a mai aflat că guvernele american şi britanic se servesc de informaţiunile guvernului turc cu privire la situaţiunea politică din România, Bulgaria şi Grecia, această acţiune fiind dirijată de ministrul Steinhardt.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Stefan
- Dl.Tudor

Cr/Dd.

22 Octombrie 1945
(C.I.-P.)
" Demostene "

2923

N O T A

Sosirea dlui.Ion Mihalache,Sâmbătă dimineaţa în Bucureşti,este în legătură cu chemarea dsale de către d.Iuliu Maniu.

Şeful partidului naţional-ţărănist a dorit să se consulte cu d.Mihalache la întocmirea memoriului ce va fi predat reprezentantului preşedintelui Truman.

D.Iuliu Maniu socoate săptămâna care începe ca foarte importantă în evenimente politice.

Dsa a fost informat dela Misiunea americană, că delegatul preşedintelui Truman nu se va limita la inspecţii pe teren,ci va lua contact personal cu toţi fruntaşii opoziţionişti,Dnii Iuliu Maniu,Dr. Lupu,Mihalache,Penescu,Dinu Brătianu,Gh.Brătianu, General Rădescu,Titel Petrescu,etc.

Dosarul care îl va întocmi delegatul preşedintelui Truman urmează să fie predat până la sfârşitul lunii Octombrie la Waschington.

D.Maniu a declarat falsă versiune, că misiunea Dlui Etheridge este o formalitate,în vederea recunoaşterii guvernului Groza.

-----.-----

COMUNICAT :
- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Stefan
- Dl.Tudor

S.S.I.
C.I.
P.

29023

26 Octomvrie 1945

Sursa : Manole

N O T A

In după amiaza zilei de 23 Octomvrie a.c. orele 19,30', IULIU MANIU a primit la locuinţa sa din strada Sfinţilor o ziaristă americană, cu care s'a întreţinut timp de câteva ore.

La această întrevedere au mai luat parte şi GHITA POP, precum şi Principele GHIKA-junior, care a servit ca interpret între Maniu şi acea ziaristă.

~~416~~ 415 ~~416~~

2903

O/D

S.S.I.
C.I.
P.

27 Octomvrie 1945

Sursa : Crăciun

N O T A

Cu ocazia sărbătoririi zilei onomastice a lui MANIU, în ziua de 26 Octomvrie a.c., acesta - răspunzând lui MIHAI POPOVICI pentru felicitările primite, în faţa D-rului C.ANGELESCU din partea naţional-liberalilor - a spus între altele următoarele, făcând aluzie la Dl.Prim Ministru Dr.GROZA

„Este regretabil că s'a găsit un ardelean care, fie dintr'o orbire, fie din angajamente pe care nu le poate nici măcar mărturisi şi nu le putem cunoaşte, şi-a vândut ţara, trădând neamul din care face parte şi încăpăţânîndu-se să înfrunte prin minciună naţia, nesupunându-se nici la porunca Regelui".

Maniu, în continuare, a făcut un ultim apel la Domnul Dr.Petru Groza, în felul următor :

„Mă adresez aici şi doresc ca aceste cuvinte să-i fie aduse la cunoştinţă cât de curând acestui domn. Fac un călduros apel, acum în ceasul al doisprezecelea - trecut cu câteva momente - ca să se supună atât poruncii regale, cât şi dorinţei unanime a poporului şi să plece, apărându-şi astfel neamul şi fiinţa sa proprie".

Maniu a mai adăugat că el „i-a atras de mult atenţia D-lui Dr.Petru Groza, că este greşit drumul pe care l-a apuca

---

S. S. I.   Cr/G.   27 Octombrie 1945

C. I. - Pr.   Sursa: Demostene

2923

416

N O T A

Se arăta Joi din cercurile apropiate Dlui Iuliu Maniu, că ministrul american Berry a plecat din nou cu avionul în Italia, deşi abea sosise dela Istambul.

Plecarea aceasta precipitată ar fi în legătură cu discuţiunile pe care conducătorii misiuni americane din Bucureşti le-au avut cu cercurile comuniste, în vederea unei soluţionări a crizei politice.

Din preajma Dlui Iuliu Maniu s'a arătat că cercurile americane sunt foarte satisfăcute de pe urma contactului cu partidul comunist.

Dl. Iuliu Maniu a declarat Joi în biroul partidului că nu poate fi vorba de o destindere până nu demisionează Dl. Groza, care în nici un caz nu va mai putea prezida viitorul guvern.

Dl. Iuliu Maniu a declarat că deţine informaţiuni după care cercurile comuniste au început să convină că soluţia crizei nu poate fi dată fără plecarea Dlui Dr. Groza din fruntea guvernului.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu
- Dl. Oprea
- Dl. Tudor

O/D

S.S.I.
C.I.
P.

2913

29 Octomvrie 1945
Sursa : Crăciun

N O T A

Cu ocazia sărbătoririi lui MANIU pentru ziua onomastică, în ziua de 26 Octomvrie orele 11, la locuinţa sa din str.Sfinţilor, acesta a primit vizita D-rului C.ANGHELESCU din partea partidului liberal, care l-a felicitat, spunând că „toţi românii îşi pun nădejdea în Maniu".

Au participat toţi fruntaşii manişti.- mihalachiştii şi lupiştii s'au abţinut dela această sărbătorire. Deasemenea, dintre semnatarii protestului de acum două săptămâni, VISA şi STAICU.

MIHAI POPOVICI, vice-preşedintele p.n.ţ., a rostit o cuvântare omagială, în care a accentuat asupra solidarităţii tuturor fruntaşilor, deşi „în partid există poate unele nemulţumiri, mai ales în tineret". „Totuşi - a continuat Popovici - toţi sunt uniţi în faţa imperativelor naţionale".

•

Răspunsul lui Maniu a fost semnalat într'o notă anterioară.

S. S. I. Cr/G. 30 Octombrie 1945 418

C. I. - Pr. Sursa: Demostene

3923

N O T A

Cercurile anglo-americane asigură în permanență pe fruntașii național-țărăniști și liberali, că o schimbare politică se va produce cu certitudine în România și că ea nu va mai întârzia mult.

Dl.Iuliu Maniu a fost în măsură să declare Luni dimineața, că deține asigurări că guvernul în frunte cu Dl.Groza nu va fi în nici un caz recunoscut de Marea Britanie și St.Unite până nu își va da demisia, iar Regele va fi în măsură să-și exercite prerogativele pentru formarea unui nou cabinet.

Cercurile americane spun că guvernul dela Waschington nu va rezolva problema politică din România decât în cadrul problemei generale de principiu, care urmărește să asigure pentru multă vreme, totala independență politică și economică a tuturor țărilor.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Oprea
- Dl.Fundu
- Dl.Tudor

D. Iuliu Maniu a avut o lunga intrevedere Marți cu D. General Niculescu dela Palatul Regal, la locuința maiorului Mihail, nepotul Generalului Mihail.

Discuțiunile au fost duse in jurul posibilitaților de provocare a crizei de guvern, Regele solicitand sfatul șefului partidului național-țaranist in aceasta direcțiune.

Discuțiunile s'au dus și asupra formulei de succesiune, asupra careia D. Iuliu Maniu și-a dat in totul asentimentul.

D. Iuliu Maniu a recomandat ramanerea Suveranului pe aceiași poziție și incercarea unei demisii a miniștrilor socialiști din guvern, pentruca descompletand cabinetul, sa se determine criza.

D. General Niculescu a aratat ca Palatul nu are nici o indicațiune dela Londra și se gasește in plina confuzie in ceiace privește situațiunea politica.

A. e.1 2923 pl. Oprescu 420 ~~421~~ ~~421~~

E X T R A S

din cuvântarea de mulţumite, adresată de dl. Iuliu Maniu, preşedintele P.N.T. prietenilor politici, care l'au felicitat de Sf. Dumitru.

.... Imi reamintesc cu multă bucurie de lupta noastră din trecut. Vremurile de astăzi sunt cu mult mai grele decât cele pe cari le-aţi reamintit. In timpul stăpânirii străine, întreg Ardealul românesc era unit în sânul partidului naţional român împotriva supritorilor. Lupta noastră era aspră, necruţătoare şi fără menajamente, fiind o luptă comună, pe viaţă şi pe moarte a românilor solidari în sufenrinţă împotriva Ungurilor, solidari în politica lor crâncenă de oprimare.

Astăzi, lupta politică, mai dârză ca oricând, se da între Români, între fiii aceluiaşi neam, între fraţi. Loviturile pe care le dăm sunt îndreptate împotriva unor români, cari oricât ar greşi sunt fraţi de ai noştri, de aceea când trebue să-i lovim ne doare inima şi nu ne lasă să-i izbim după cum ar merita iar când primim loviturile dela ei sunt mari dureroase fiind pornite dela fraţi. Dnoparte sunt cei puţini care nu ţin seama de interesele ţării şi vor să încătuşeze voinţa de libertate a celor mulţi, în numele unor principii care nu se potrivesc nici cu sufletul nici cu interesele neamului. Este mare durerea mea, când văd în fruntea guvernului de dictatură, care a fost octroiat ţării la 6 Martie 1945, pe un fiu al Ardealului, pe un frate al nostru. (Strigăte : Jos cu el, jos cu Groza) Acest om şi-a pus numele şi persoana lui în slujba unui regim de teroare cumplită, la dispoziţia unei odioase dictaturi. Acest om stă în fruntea unui guvern, detestat de majoritatea covârsitoare a opiniei publice, concediat de Regel Tării şi nerecunoscut de aliaţi. (Aplauze). El stă la conducerea ţării, împotriva voinţei ţării - pe care o nesocoteşte, împotriva majorităţii opiniei mondiale. S'ar putea zice, pe drept cuvânt, că înfruntă lumea întreagă (aplauze prelungite). In numele cui ? (aplaùze).

Fac un apel călduros, pe care-l adresez Dlui Petre Groza, în acest ceas - pe care putem zice că este ceasul al doisprezecelea trecut - fac apel la inima şi la mintea lui de român, de fiu al Ardealului, şi dela acest loc îi cer, în numele Dvoastră al tuturor, în numele ţării, să asculte de glasul naţiunii, de porunca Regelui şi de îndemnul inimii sale româneşti şi să plece. (Aplauze prelungite şi îndelung repetate). Ii adresez acest apel în interesul suprem al cauzei româneşti, în interesul de viitor al neamului nostru minunat, căruia destinul i-a hărăzit atatea suferinţe, atâtea umilinţe, şi în interesul personal al Dlui Petre Groza. Il rog călduros, cu frăţească stăruinţă să asculte de acest apel, cel din urmă care i se adresează şi să-l urmeze fara nici o întârziere. (Aplauze prelungite, ovaţii).

26 Oct. 1945.

a fost transmis la Insp. respectiv

421

420

2923

I O N   P O P A

31.X.945

Victor. Sursa: Asra.

La sfârşitul săptămânii trecute a avut loc o întâlnire la locuinţa lui Penescu a unei părţi din conducerea naţional-ţărănistă şi liberală.

Au participat, în afară de Penescu, Maniu, Ghiţă Pop, Gh.Brătianu, Dinu Brătianu, Dr.Bercovici şi Fotino.

S'au discutat chestiuni de ansamblu întâi şi Maniu a făcut apoi o expunere asupra memoriului pe care-l pregăteşte pentru Conferinţa de Pace, referitor la drepturile României. Expunerea discută chestiunea Banatului, a Gurilor Dunării, a Braţului Chilia şi a oraşului Cernăuţi.

Referitor la Banat, Maniu e informat că guvernul JUgoslaviei varidica pretenţiuni asupra acestei provincii sau asupra unei părţi numai din această provincie. Aceasta însă numai în cazul când, în momentul Conferinţei de Pace, România ar avea un guvern nesimpatizat de URSS, adică dacă Anglia şi America sau alegerile ar impune un asemenea guvern. - Cum Maniu speră că într'adevăr aşa se vor desfăşura evenimentele, politice în România, chestiunea aceasta a Banatului trebue pusă de pe acum.

Referitor la Comisia Dunăreană, Maniu cere ca şi în viitor această comisiune să rămână neschimbată în sensul ca să nu intre nici un reprezentant al unui alt stat. Prin reprezentant al unui alt stat, Maniu înţelege pe un reprezentant sovietic. Această comisiune să fie formată numai din delegaţi ai statelor riverane ale Dunării.

Referitor la Braţul Chiliei, Maniu cere un regim şi control naţional şi nu unul internaţional.

Chestiunea Cernăuţului trebue pusă sub forma unei concesiuni pe care am putea-o cere URSS-ului, adică URSS-ul să ni-l cedeze.

Liberalii de faţă la expunere au fost puţin surprinşi de modul cum Maniu pune toate aceste chestiuni: Maniu face complect abstracţie de războiul pe care l-am dus, de vina noastră, etc. şi vorbeşte numai de drepturi.

Chestiunile acestea din memoriu au rămas să mai fie discutate.

2023

INTERVIEW-UL D-lui MANIU, PREŞEDINTELE PARTIDULUI NATIONAL-TARANESC, ACORDAT ZIARULUI "NEW-YORK TIMES"

- 31 Octombrie 1945 -

Dl.Iuliu Maniu, Preşedintele Partidului Naţional-Tărănesc, care are cea mai mare popularitate dintre toate partidele politice din România, a acuzat astăzi guvernul Groza că serveşte interese streine înn paguba României. D-sa a declarat că cel mai important fapt despre care Americanii se vor convinge prin vizita d-lui Ethridge, va fi în primul rând poziţia opiniei publice faţă de guvernul Groza şi în al doilea rând mijloacele prin care guvernul Groza a venit la putere.

Dl.Ethridge va putea constata din primul moment că guvernul nu reprezintă voinţa poporului, spune dl.Maniu în primul său interviu pe care l-a acordat ziarului "New York Times" de când s'a instaurat guvernul Groza. Dl.Ethridge va putea constata că guvernul reprezintă interese streine care nu sunt identice cu cele româneşti. Dl.Maniu arată că investigaţiunile vor demonstra deasemenea că nu există o libertate a cuvântului şi a presei şi citează cazuri când membri ai partidului Naţional Tărănesc au fost arestaţi şi fără a comite vreo infracţiune contra legilor ţării.

D-sa a confirmat ştirea că la 24 Oct., ziua de naştere a Regelui Mihai, 20 şefi de circumscripţii din Capitală, aparţinând Partidului Naţional-Tărănesc au fost arestaţi şi reţinuţi toată ziua, ca o măsură de precau-

./.

ţiune, contra pericolului de a se organiza demonstraţii pentru Regele Mihaiu, actualmente în conflict cu cabinetul. Conducătorii politici liberali, deasemenea au fost arestaţi. In timpul arestului dl. Maniu arată că li s'a spus de poliţişti că ar face mai bine dacă s'ar înscrie în F.N.D. şi li s'a demonstrat că este periculos pentru ei să rămână în cadrele partidelor de opoziţie.

Preşedintele P.N.T. socoteşte poziţia României tragică. România este înconjurată de ţări rivale. Aceste ţări aşteată cu nerăbdare conferinţa de pace pentru aşi realiza veleităţile. Aceste naţiuni rivale vor avea în curând alegeri şi guverne recunoscute. Astfel încât vor putea fi reprezentate la Conferinţa Păcii.

Este just că guvernul actual al României să nu fie recunoscut şi admis la Conferinţa de pace.

Pe deoparte suntem recunoscători Marilor Puteri pentru aceasta. Dar pe de altă parte trebue să stăruim ca Marile Puteri să ia măsuri urgente şi practice pentru a elimina guvernul actual, astfel încât România să poată avea un guvern propriu, reprezentând interesele ţării la conferinţa de pace şi chiar înainte de acea conferinţă.

Dl. Iuliu Maniu arată că guvernul Groza este complet lipsit de sprijinul opiniei publice şi are tot interesul să menţină starea actuală de haos, ştiind că în momentul în care se restabileşte starea legală normală şi democratică el nu se mai poate menţine la guvern. Dl. Maniu adaogă că guvernul Groza este un guvern Quisling, impus de Rusia şi care serveşte Rusia pe toate căile, iar guvernul sovietic face tot posibilul să ţină la guvern pe D-nii Groza şi Tătărăscu. Atitudinea guvernului lor

./.

înseamnă catastrofă pentru România. Dl.Maniu acuză guvernul Groza că a făcut convenţiuni economice care duc la ruină ţara şi nu a făcut nici un efort pentru a obţine schimbarea termenilor oneroşi ai Convenţiei de Armistiţiu, aşa cum s'a făcut aceasta pentru Italia.

Alegeri libere sunt imposibile în România, spune dl. Maniu atâta vreme cât trupele ruseşti nu vor fi retrase de pe teritoriul ţării. Aceasta din cauza presiunii morale ce s'ar exercita prin prezenţa lor asupra votanţilor. Întrucât poporul român şi toate partidele politice fără excepţie doresc cele mai bune relaţii politice cu Rusia Sovietică spune dl.Maniu - că acţionând cu demnitate şi cu maniere civilizate vor putea convinge Naţiunile Unite că este împotriva intereselor lor să permită ca o naţiune bravă care a fost a patra putere în lupta contra hitlerismului şi fascismului, să fie lăsată să se distrugă.

Unica soluţie este schimbarea imediată a guvernului actual.

Formulând pretenţiunea firească de a se da sarcina formării guvernului Partidului Naţional-Ţărănesc care este cel mai mare şi mai popular partid politic, dl.Maniu spune că dacă aceasta ar fi cu neputinţă, cei în drept vor putea creia un guvern de tehnicieni în afară de partidele politice sau un cabinet echilibrat format din cele patru partide care au organizat lovitura de Stat dela 23 August 1944: Naţional-Ţărănesc, Liberalii, Social Democraţii şi Comuniştii.

DECLARATIILE D-LUI IULIU MANIU CATRE PRESA STRAINA.

13 Noembrie 1946

Sunt încântat de prezenţa cu care m'aţi onorat şi mulţumesc Domnilor Voastre; reprezentanţi ai presei străine pentru serviciile ce aţi făcut şi continuaţi a face Ţării.

Dumneavoastră reprezentaţi lumii şi aduceţi ajutor preţios Partidului nostru prin corespondenţele şi opiniile ce binevoiţi a răspândi despre stările dela noi.

Ecoul principiilor şi năzuinţelor Partidului nostru, este, datorită în mare parte Dumneavoastră, hotărîtor.

Regret nespus de mult că alaltăieri am lipsit din mijlocul Dvs. Am aflat că m'aţi aşteptat în urma unei greşite informaţii, deoarece eu anunţasem numai pentru ziua de astăzi întâlnirea cu Dumneavoastră.

Vă rog să treceţi cu vederea astfel de mici inconveniente, care întotdeauna se pot întâmpla, dar care nu ating din partea noastră stima ce v'o purtăm.

Desigur că nu aşteptaţi informaţii, deoarece cunoaşteţi lucrurile dela noi, din multe puncte de vedere, chiar mai complet decât mine.

Ceeace mă interesează este ca Dumneavoastră să nu împărtăşiţi lumii lucrurile aşa cum poate incomplet le vedem noi, ci aşa cum sunt, pe baza pătrunderii şi experienţii Dumneavoastră îndelung dovedită.

Aşi dori să aflaţi însă dela mine modul cum privesc eu prin prizma intereselor româneşti, evenimentele, ca apoi să confruntaţi personal spusele mele cu experienţa Dumneavoastră directă.

După epoca îngrozitoarelor dictaturi a trecut peste lumea civilizată un val de democratizare care n'a putut lăsa neatins poporul nostru. De zece ani luptăm împotriva dictaturii instaurate de Ex Regele Carol şi încercările prin care ulterior am trecut n'au reuşit să ne abată dela dorul de libertate.

Poporul Nostru aspiră la o democraţie reală şi la un Parlament reprezentativ pentru a introduce în viaţa de Stat marile idealuri ale Naţiunilor Unite; libertatea gândirii, libertatea credinţei, libertatea cuvântului, libertatea scrisului, libertatea muncii, libertatea de asociere.

Acordurile internaţionale încheiate la Yalta, la Postdam şi la Moscova, au salutate cu explicabilă căldură, tocmai fiindcă ele asigurău realizarea idealurilor Noastre printr'un Guvern democratic şi reprezentativ.

Dar nemulţumirea noastră este mare prin faptul că actualul Guvern în loc să realizeze speranţele obşteşti, şi-a călcat din prima zi toate promisiunile solemne făcute Ambasadorilor Clark Kerr şi Hariman de a îndeplini hotărîrile dela Moscova.

Niciodată în România nu a stăpânit un Guvern mai autocrat decât acesta încare, ca o adevărată ironie a sorţii, am fost obligaţi - Partidul Naţional Ţărănesc şi Partidul Liberal - să trimitem câte un reprezentant.

Ministrii noştri n'au putut evident să împrumute

echipei dela conducere un aspect diametral opus esenţei lui reacţionare şi dictatoriale.

De aici a urmat că actualul Guvern, a împiedicat sistematic libertatea scrisului, libertatea cuvântului, oprimând cu o brutalitate fără seamăn, prin sânge şi omoruri, libertatea întrunirilor publice.

Astfel, partidele de opoziţie sunt în imposibilitate de a se desvolta, de a-şi face propaganda legală şi de a-şi manifesta forţa politică efectivă.

La aceastea se mai adaugă acţiunea Guvernului de a împiedica printr'o lege retrogradă şi prin abuzive practici administrative pe cetăţenii Ţării să-şi exercite dreptul de vot, făcând dela început imposibilă prezentarea la urne şi înlăturând milioane de alegători depe listele electorale.

Pentru a împiedica sau cel puţin a îngreuia accesul cetăţenilor la urne, Guvernul a fixat centrele de votare în mod absurd, arbitrar şi excentric, alipind comune mari şi populate, de centre mici neînsemnate şi astfel aflate la mare distanţă.

Ca teroarea să fie exercitată mai cu efect s'au înfiinţat împotriva prescripţiunilor legii electorale, centre de votare la cazarmi şi sindicate, nu numai pentru militari şi muncitori, ci şi pentru civili. Dacă pe lângă aceastea se ţine seamă şi de faptul că mii de comunişti au fost îmbrăcaţi în haine militare pentru a fi folosiţi ca "pază" şi pentru "menţinerea ordinei" îşi poate închipui oricine cum vor decurge nişte alegeri care încep prin arestarea candidaţilor. (Numai în zilele ultime au fost arestaţi zeci de candidaţi fără altă vină decât a candidaturii, pe listă de opo-

-/-

ziţie). Cărţile de alegător în conformitate cu planul Guvernului nu s'au distribuit încă. Ele sunt însă în circulaţie, eliberate în alb, pentru a fi folosite de partizanii Guvernului.

Din toate aceste motive, alegerile dela 19 Noembrie a.c. pot fi socotite ca o sinistră parodie jucată sub semnul falsului şi al teroarei. Drept fundal de decor, Guvernul înscenează procese puse la cale prin agenţi provocatori, prin martori falsi, prin depoziţii smulse cu ameninţare şi bătae.

Este de mirare cum Naţiunile Unite, care au încheiat Convenţiunea dela Moscova, tolerează ca acest Guvern impus şi susţinut de ele, să-şi bată joc în acelaş timp de voinţa naţională şi de hotărârile internaţionale.

Am trista trista satisfacţie de a putea constata, că prevestirea mea adusă la cunoştinţa Ambasadorilor Angliei şi Americei, referitor la nesinceritatea Guvernului actual şi la faptul că acest Guvern nu va fi decât un penibil episod, s'a adeverit întocmai. Iar rugămintea noastră de atâtea ori exprimată, de a se trimite din partea Naţiunilor Unite controlori autorizaţi care să supravegheze pregătirea şi efectuarea alegerilor se dovedeşte pe deplin îndreptăţită şi de neînlăturat.

Evident, că un viitor "democratic" introdus în România prin metode fasciste, nu poate să încurajeze colectvitatea. Dimpotrivă o duce la disperare în ceeace priveşte orânduială interioră a Ţării şi încrederea în Pacea justă şi durabilă, atât de fierbinte dorită.

-/-

Poporul românesc a urmărit totdeauna să se angreneze în curentele predominante ale omenirii.

Deaceea a fost cel dintâi, din centrul și Sud-Estul Europei care a arătat înțelegere și dorință de bune raporturi cu Guvernul Sovietic.

Deaceea a fost primul care a ieșit din Axă, dând totodată ajutorul cel mai hotărîtor pentru sdrobirea hitlerismului și a fascismului.

Partidul Național Țărănesc își face un titlu de merit din faptul că a inițiat și a contribuit decisiv la realizarea acestor schimbări structurale în viața politică a Țării.

Năzuința noastră de moment este ca promisiunea de alegeri libere și sincere a Marilor Puteri să fie adusă la îndeplinire. Socotim că vom izbuti să convingem opinia publică internațională, că prin liste electorale false și prin practici de teroare nu se pot face alegeri sincere.

Poporul românesc totdeauna să contribue la realizarea marilor idei care pot asigura libertatea individuală, precum și libertatea statelor mici și mari deopotrivă.

Partidul National Țărănesc, expresie a voinței colective a primit la vremea sa cu entuziasm, inițiativa lui Briand de a se realiza ideia Confederației Statelor Europene, după cum a ascultat cu interes expunerea luminoasă a D-lui Churchill privitoare la aceiaș problemă.

In acest sens trebuie considerat asentimentul poporului român la opera de pace pe care D-nii Molotov, Byrnes, Bevin și Bideault o desăvârșesc la Washington.

-/-

Din cele de mai sus urmează,că neclintita noastră adesiune la Naţiunile Unite,nu isvorește exclusiv din sentimentul de recunoştinţă pentru realipirea Transilvaniei,ci pentru că în ele vedem garanţia sigură a realizării idealurilor umanitare,dragi sufletului nostru.

O/D

S.S.I.
C.I.
P.

2923

431
~~432~~ 430

1 Noemvrie 1945
Sursa : Crăciun

OPERAT LA FIŞE

N O T A

In după amiaza zilei de 31 Octomvrie a.c., CLAUDE PEPPER, senatorul american, a vizitat pe MANIU, cu care s'a întreţinut timp îndelungat.

La această convorbire, s'a discutat în special vizita lui ETHERIDGE la Bucureşti, Pepper sugerând că, din cât îl cunoaşte pe Etheridge, va fi nevoie de :

a) manifestaţii de stradă împotriva guvernului, care să provoace reacţiunea poliţiei, astfel ca Etheridge să fie convins că există realmente o teroare poliţienească în România;

b) rapoarte documentare, cu fotocopii şi date uşor de verificat, asupra : arestărilor făcute, eventualelor malversaţiuni, abuzurilor civice, etc.;

c) prezentarea obiectivă, sinceră şi lipsită de orice fel de considerent teroretic sau doctrinar, a faptelor petrecute în cele şase luni de guvernare, din care să reiasă totuşi activitatea antidemocratică a guvernului.

Maniu i-a arătat lui Pepper că tratatele comerciale între Rusia şi România anihilează orice fel de posibilităţi pentru comerţul american în România.

---=---

S. S. I.
C. I. - Pr.　　　Cr/G.　　　3 Noembrie 1945
Sursa: Demostene

N O T A

Cercurile naţional-ţărăniste au declarat Vineri că, cu prilejul întrevederii cu Dl. Iuliu Maniu senatorul american Pepper a declarat că punctul de vedere al Dlui Maniu faţă de problema libertăţilor democratice este în totul împărtăşit de guvernul american.

Dl. Pepper a spus că St. Unite nu vor recunoaşte niciodată un guvern, în nicio regiune din lume, care nu va acorda poporului în fruntea căruia se află, libertăţile democratice, adică libertatea cuvântului, libertatea individuală şi libertatea religioasă.

Cercurile naţional-ţărăniste spun că, senatorul Pepper ar fi spus Dlui Iuliu Maniu că trebue scontat pe o înţelegere apropiată totală între naţiunile unite şi că România va trebui să găsească drumul unei înţelegeri durabile cu vecinul ei sovietic.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Oprea
- Dl. Tudor

O/D

S.S.I.
C.I.
P.

3 Noemvrie 1945

Sursa : Crăciun

N O T A.

Cercurile maniste sunt indispuse de faptul că MANIU face toate sforţările pentru a-l convinge pe dr.N.LUPU să nu plece din partid.

Supărarea d-rului Lupu provine din faptul că Maniu a propus Regelui şi misiunilor aliate un guvern G.G.MIRONESCU.

--=--

S. S. I.
C. I. - Pr.

Cr/G.

5 Noembrie 1945
Sursa: Demostene

2923

434

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Cercurile național-țărăniste arată că Dl. Iuliu Maniu a întreprins o acțiune directă pe lângă Dl. Groza, în vederea soluționării crizei.

Dl. Iuliu Maniu ar fi de acord să socoată criza rezolvată, în cazul în care Dl. Groza ar reface guvernul cu trei ardeleni din partidul național-țărănist, între care unul la ministerul de Interne.

Acest guvern ar urma să efectueze alegerile generale.

Se mai dau amănunte complimentare, după care D-nii Leucuția, Ghiță Pop, Virgil Solomon și Ghilezan au fost Vineri tot timpul în discuții cu Dl. Groza.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Oprea

S. S. I.
C. I. - Pr.

Cr/G.

5 Noembrie 1945

Sursa: Demostene

2923

435

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Interview-ul Dlui Iuliu Maniu, transmis de radio New-York Vineri seara, este foarte mult comentat în cercurile politice.

Dl. Iuliu Maniu a avut expresii socotite de cercurile politice ca departe de a servi cauza unei apropieri între partide, pentru rezolvarea crizei politice.

Deasemenea declaraţia Dlui Iuliu Maniu că guvernul Groza este compus din Quislingi, care au vândut ţara Moscovei, este socotită ca menită să tulbure şi mai mult raporturile dintre partidul naţional-ţărănist şi U.R.S.S.

Cercurile politice naţional-ţărăniste declarau că interview-ul Dlui Iuliu Maniu va avea grave consecinţe pentru evoluţia situaţiunii politice interne şeful partidului furnizând elemente conducătorilor sovietici, pentru a demonstra că partidul naţional-ţărănist este ostil U.R.S.S.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Oprea

O/D
S.S.I.
C.I.
P.

2923

436
437

5 Noemvrie 1945
Sursa : Ioan Popa

OPERAT LA ...

N O T A

In ziua de 1 Noemvria c., senatorul american CLAUDE PEPPER a avut o întrevedere cu MANIU, în casa lui MIHAIL POPOVICI, la care au asistat MIHALACHE şi CHITA POPP.

Maniu, după ce i-a expus senatorului Pepper situaţia politică din ţară (condiţiile în care a fost instalat guvernul Dr.PETRU GROZA de către VISINSKI) şi i-a înmânat diverse memorii şi documente, şi-a exprimat temerea că Anglia şi America să nu schimbe linia politică de până acum, în ceeace priveşte situaţia din România şi recunoaşterea actualului guvern.

Maniu i-a atras atenţia senatorului Pepper că, începând chiar imediat după 23 August 1944, el a fost în continue legături cu misiunile engleză şi americană şi întreaga opoziţie liberală şi naţional-ţărănistă a urmat indicaţiile guvernelor din Londra şi Washington.

Senatorul Pepper i-a răspuns textual lui Maniu că : „Este exclus ca guvernul Groza, în forma lui de acum, să fie recunoscut de către guvernul american". Maniu a pus atunci chestiunea dacă guvernul american va recunoaşte guvernul dr.Groza, în caz că acesta va accepta o remaniere ministerială, fără ca totuşi opoziţia liberală şi naţional-ţărănistă să intre în guvern. Senatorul Pepper s'a eschivat de a da un răspuns precis la această întrebare, părerea lui fiind că „actualul guvern va trebui să fie remaniat, pentru a obţine recunoaşterea sa de către guvernul din Washington".

Maniu a rămas nesatisfăcut de răspunsurile senatorului Pepper şi imediat după terminarea intrevederii cu acesta i-a dat lui IONEL POP dispoziţiuni să comunice misiunii americane şi engleze din Bucureşti răspunsurile senatorului Pepper şi neliniştea sa,provocată de aceste răspunsuri.

./.

Cele de mai sus se verifică, prin sursa M., în sensul că domină într'adevăr mare îndoială şi temere în rândurile conducerii naţional-ţărăniste.

Această conducere întrebuinţează acum la adresa anglo-americanilor expresii ca„trădare", „perfidul Albion", „numai interese negustoreşti", dau ca exemplu situaţia din Palestina, reuşite anglo-americane cu sacrificiul altor naţiuni, interesele coloniale americane, supunerea faţă de Uniunea Sovietică, cu toate că americanii au bomba atomică şi nu URSS, etc.

Conducerea naţional-ţărănistă mai are totuşi speranţa că va fi susţinută de guvernele din Londra şi Washington,că, aceste guverne nu vor arunca Europa în braţele bolşevismului, că nu se vor compromite, etc.

Aceste speranţe au însă o notă accentuată de pesimism.

O/D

S.S.I.

C.I.
P.

5 Noembrie 1945

Sursa : Crăciun

N O T A

Deoarece Maniu nu a fost mulţumit de raportul pe care N.Penescu l-a făcut pentru Mark Etheridge, raport considerat prea teoretic, a insărcinat pe C.Coposu, Venetu Gatterburg, Vandora şi Livianu ca să intocmească un dosar, care să conţină numai rapoarte documentare, dacă se poate chiar foto-copii, de pe ordinele de arestare şi internare in lagăr, abuzuri cu rechiziţiile, alegeri sindicale, etc.

Maniu a arătat că lui Etheridge trebuie să i se arate numai fapte şi date perfect verificabile.

In acest scop, această comisie a ţinut o şedinţă la Leucuţia acasă, in Bd. Schitu Măgureanu, in ziua de 3 crt., la care s'a hotărat următorul plan de lucru :

A/. Sectorul Industrial (abuzuri, excese, acaparări):

1. Industriile C.A.S.B.I.: "Romigefa", "Boehler", "Schmidt", "H.Goering", "Poldi", Petroşani", etc.

2. Intreprinderile Industriale (comitetele de fabrică) : "Malaxa", C.F.R., S.T.B., U.C.B., Gaz şi Electricitate, etc.

B/. Sectorul Civil-Social (abuzuri, rechiziţii şi persoane):

1. Scoaterea din locuinţe.

2. Arestări şi internări in lagăr.

3. Confiscări de averi ale cetăţenilor străini,cehi, greci şi elveţieni.

4. Siluiri de conştiinţă : Ministerul Cultelor, Ministerul Asigurărilor Sociale,Ministerul Afacerilor Interne,etc.

C. Legionari şi fascişti trecuţi la comunism

D. Biografii compromiţătoare ale miniştrilor.

E. Material care dovedeşte duplicitatea lui GH.TATARESCU :

1. Broşurile : Internaţionala a III-a şi Basarabia, discursul in legătură cu Tatar-Bunar,fotografii dela participarea la Chişinău,etc.

.

S'a strans pană acum următorul material :

1. Lista locuinţelor ocupate de către Partidul Comunist şi celelalte organizaţiuni din F.N.D.,cum şi locuinţele ocupate prin rechiziţie de către ceilalţi demnitari.

2. Lista celor internaţi in lagăre şi arestaţi pentru activitate manistă.

3. Broşurile privitoare la Tătărescu,cum şi discursurile ţinute de acesta ca deputat de Gorj in 1935 şi ca Subsecretar de Stat la Interne impotriva Uniunii Sovietice,etc.

Restul materialului urmează a fi strans şi prelucrat in cursul acestei săptămani.

....

./.

S. S. I.
C. I. - Pr.
Cr/Z.

7 Noembrie 1945
"Demostene"

440

2923

N O T A

Declaraţiile D-lui Iuliu Maniu făcute ziariştilor americani cu privire la situaţia politică din ţară şi care au fost redate de postul de radio american, au fost multiplicate şi răspândite în Capitală.

Declaraţiile au fost socotite chiar de fruntaşii partidului naţional-ţărănesc, între cari D-nii Leucuţia şi Zane, etc. ca prea tari la adresa Rusiei Sovietice.

Cercurile politice socot declaraţiile D-lui Iuliu Maniu ca mizând evident pe un conflict între anglo-americani şi ruşi.

Atacul împotriva prezenţei armatei sovietice în România şi amestecul sovietic în treburile politice interne ale României, sunt socotite acte necompatibile cu un şef de partid politic român, decât doar dacă D. Iuliu Maniu deţine asigurări din loc autorizat, că Statele Unite şi Marea Britanie vor face răsboiu U.R.S.S. pentru soluţionarea problemei româneşti.

Declaraţiile au fost socotite ca menite să agraveze poziţia partidului naţional-ţărănesc faţă de Rusia.

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru

S. S. I. Cr/G. 7 Noembrie 1945

C. I. - Fr. Sursa: Rudy

441

2923

N O T A

Alăturatul extras al corespondenţei dela București cu declaraţiile făcute de Maniu lui Sam Brewens, a fost primit Luni de redacţiile ziarelor din București, venind în plic închis.

Se pare că a fost stenografiat la radio ascultare şi apoi difuzat de naţional-ţărăniști.

Nu este exclus ca printre cei ce le împrăştie să se afle Dr. Ilie Lazăr (care în ultima vreme se află în Bucureşti), Ghilezan, Leucuţia.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru
- Presa străină

S. S. I. Cr/G. 7 Noembrie 1945

C. I. - Pr.

Vineri 2 Noembrie 1945.

POSTUL GLASUL AMERICII ora 23 în l.română.

Ziarul "New York Times" publică o corespondenţă din Bucureşti în care este redată o întrevedere a Dlui Sam Brewers, corespondentul din România al ziarului cu Dl. Iuliu Maniu.

Preşedintele partidului naţional-ţărănesc, scrie corespondentul acuza actuala formaţiune guvernamentală română de a fi fost impusă de elemente minoritare la conducerea Statului şi ea nu are nici un asentiment al cercurilor largi ale poporului român. In România, spune Dl.Maniu, libertatea presei este ceva necunoscut deoarece nici un ziar nu are voe să facă o cât de mică critică a actelor membrilor guvernului. Deasemenea nici libertatea individuală nu este garantată şi mai mulţi colaboratori ai Dlui Maniu au fost arestaţi fără a fi avut vreo vină în legătură cu situaţia din trecut a României.

Poziţia externă a României este periclitată de prezenţa guvernului Groza la cârma Statului deoarece România este înconjurată de vecini cu care ea se află în rivalitate şi aceştia se grăbesc să aranjeze chestiunile lor interne spre a putea la conferinţa păcii să-şi susţină anumite revendicări ştiind că guvernul Groza nu va putea apăra interesele României.

Intregul popor român aşteaptă cu nerăbdare

./.

ca marii aliaţi să treacă la măsuri cari să ducă la înlocuirea actualului guvern al României.

Dl.Maniu a afirmat că există nenumărate dovezi că guvernul Groza este departe de a se bucura de sprijinul opiniei publice româneşti şi el a fost impus la cârma Statului de către Rusia. Guvernul departe de a încerca uşurarea condiţiunilor armistiţiului ia angajamente economice cari duc la ruina României. Marii Aliaţi nu au nici un interes ca România să fie distrusă deoarece poporul român doreşte să intre în marea familie a popoarelor iubitoare de pace şi el este sincer antifascist şi antinazist.

Alegerile din România nu vor putea avea loc înainte de retragerea totală a trupelor sovietice deoarece prezenţa acestor trupe constitue o permanentă presiune morală.

Toate partidele politice româneşti şi toţi oamenii politici doresc ca România să întreţină cele mai bune relaţiuni de prietenie cu marea vecină din răsăritul României dar aceste relaţiuni trebuesc stabilite liber, civilizat şi în conformitate cu demnitatea ţării.

In concluzie Dl.Iuliu Maniu cere naţiunilor unite să sprijine şi să obţină îndepărtarea imediată a actualului guvern român.

POSTUL VOCEA AMERICEI ora 21,30 în l.română.

Ziarul "New York Times" publică un articol datorit corespondentului său la Bucureşti în care acesta descrie greutăţile întâmpinate de corespondenţii de presă englezi şi americani precum şi de

./.

reprezentanţii oficiali ai acestor state în ţările aflate sub conducerea comisiilor aliate de control aparţinând sovietelor.

Corespondentul arată că deşi războiul în Europa s'a terminat de cinci luni, în România ca şi în celelalte state din Balcani ziariştii americani nu pot obţine permisiunea de intrare în aceste state sau dacă obţin aceasta survine după lungi perioade de aşteptare şi după nenumărate intervenţiuni.

Dacă însă situaţiunea ziariştilor este mai gingaşă deoarece sovietele doresc mai înainte de a acorda permisul de intrare să se informeze asupra identităţii solicitantului şi să se asigure de buna sa credinţă, întârzierile ce survin în acordarea permiselor de intrare cerute de personalităţi oficiale aliate este cu totul inexplicabilă. Senatorul american Pepper care face actualmente o călătorie de informaţie în Europa a trebuit să aştepte 12 zile să i se acorde permisul de a intra în România. Deasemenea un militar american aflat la Bucureşti şi care trebuia să revină la Belgrad aşteaptă de două zile permisul de plecare deşi acest permis a fost cerut încă cu o săptămână înaintea sosirii sale în România.

Corespondentul arată că personal a trebuit să aştepte nouă luni de zile pentru a obţine permisul de intrare în România pe care o părăsise în Decembrie anul trecut pentru a merge la Atena. Acum întâmpină aceleaşi greutăţi în cererea sa de a se deplasa în Jugoslavia.

445

Cr/Dd. 9 Octombrie 1945

(C.I.-P.)

" Demostene "

2923

N O T A

D. Iuliu Maniu a declarat Luni că situaţiunea internaţională a ajuns la un pas de declanşarea conflictului între Marea Britanie, Statele Unite şi Rusia.

D. Iuliu Maniu a declarat intimilor săi, că deţine informaţiuni din cercurile britanice din Bucureşti, după care intransigenţa delegaţiei americane la conferinţa dela Londra a fost mai categorică decât cea a delegaţiei engleze.

D. Iuliu Maniu a spus că nu este vorba în Europa de interese anglo-americane ci de principiul pentru care cele două naţiuni anglo-saxone au intrat în războiu împotriva Germaniei, anume libertatea popoarelor.

D. Iuliu Maniu a spus că anglo-americanii sunt foarte decişi să obţină integrala recunoaştere a acestor principii în toată Europa, altfel fiind hotărâţi să rupă amiciţia din timpul războiului cu URSS, în seama căreia vă rămâne întreaga răspundere a celor ce vor urma.

-----.-----

COMUNICAT :
- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Ştefan

446

S. S. I. Cr/G. 15 Noembrie 1945

C. I. - Pr. Sursa: Titu

2923

N O T A

Iuliu Maniu afirmă că incidentele dela 8 Noembrie a.c. se datoresc într'un totul sovieticilor care, pentru a face imposibilă orice colaborare cu partidele național-țărănesc și național-liberal, au dat ordin Confederației Generale a Muncii să trimită muncitori la manifestație, fără știrea guvernului.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Orzaru

S. S. I. Cr/G. 15 Noembrie 1945

C. I. - Pr. Sursa: Demostene

447

2923

N O T A

Dl. Iuliu Maniu a convocat pentru Joi delegaţia permanentă a partidului naţional-ţărănist, în vederea unor importante discuţii.

Unele cercuri ale partidului arătau că ar fi vorba de retragerea Dlui Maniu dela conducerea partidului naţional-ţărănist şi proclamarea Dlui Ion Mihalache ca şef.

Dl. Hudiţă a arătat însă că, date fiind împrejurările politice şi învinuirile ce se aduc Dlui Iuliu Maniu în legătură cu incidentele dela 8 Noembrie, retragerea D-sale dela şefia partidului ar căpăta o anumită semnificaţie.

Se arată aşa dar, că problema venirii Dlui Ion Mihalache la şefia partidului va fi amânată pentru după sosirea Dlui Etheridge la Bucureşti.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru

D/Cos.

S. S. I.
C. I. - Pr.
Cr/Z.

19 Noembrie 1945
"Demostene"

N O T A

D-nii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu au adus la cunoştinţa misiunilor britanică şi americană, arestările operate în ultimile zile în rândurile membrilor din Capitală ai celor două partide.

Intr'o notă scrisă şi semnată de secretarii generali ai celor două partide, se atrage atenţiunea asupra faptului că arestările se efectuiază în toiul nopţii şi că mulţi dintre cei vizaţi, au fost nevoiţi să se refugieze la prieteni.

Nota partidelor liberal şi naţional-ţărănesc spune că este vorba de o adevărată prigoană.

Arestările s'ar efectua la ordinile Siguranţei Generale, Serviciului Secret şi Prefecturii Poliţiei.

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru
- Dl. Fundu
- Dl. Tudor

D/Cos.

S.S.I.
C.I.
Pr.

19 Noemvrie 1945

2923

450 4/497

OPERAT LA FIŞE

B U L E T I N

Cu emisiunile posturilor de radio străine, în legătură cu România.

17 Noemvrie 1945

POSTUL MOSCOVA : ora 14 (în l.engleză) :

- La Bucureşti, au avut loc mai multe întruniri publice, în care s'a cerut pedepsirea severă a lui MANIU şi BRATIANU, socotiţi principalii responsabili pentru turburările din 8 Noemvrie.

18 Noemvrie 1945

POSTUL MOSCOVA : ora 18 :

- Recentele evenimente din România au arătat pericolul reprezentat de forţele reacţionare din Balcani. Fasciştii lui MANIU şi BRATIANU au hotărît să facă o demonstraţie înarmată. Din nou, pe străzile Bucureştiului au răsunat focuri şi a curs sânge. Huliganii români strigau : "Trăiască bomba atomică".

Iată o dovadă că succesorii hitleriştilor din România, înarmaţi azi cu căngi şi revolvere, sunt gata să facă să explodeze pacea mondială.

Grabnica înăbuşire a revoltei a dovedit deplinul eşec al încercărilor lui Maniu şi Brătianu de a provoca o intervenţie străină. Unirea poprului român în jurul guvernului său constituia o chezăşie că şi încercarea dela 8 Noemvrie avea să eşueze.

19 Noemvrie 1945

VOCEA AMERICII : ora 8 :

- Din Statele Unite, va pleca un aparat „plămânul de fier" cu destinaţia Bucureşti.

Preotul V.HATIGAN din colonia română dela biserica Sf.Dumitru a binecuvântat acest aparat şi avionul cu care va fi transportat.

S. S. I. Cr/G. 21 Noembrie 1945

C.I. - DIVERSE

Sursa: Demostene

2923

~~451~~ 450.

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a desmințit Marți, întrevederea anunțată cu Dl.Ethridge, care ar fi avut loc Luni seara, în prezența Dlor A.Leucuția și Anton Mureșeanu.

Totuși, cercurile ardelene din jurul Dlui Maniu arată că șeful partidului a ținut ca, înainte de începerea misiunii trimisului președintelui Truman, care este ziarist să-i demonstreze regimul de restrângere a libertăților presei, care există în România și la care Dl.Ethridge este foarte sensibil.

Cercurile americane au confirmat Marți după amiază întrevederea, precizând că ea a avut loc la cererea Dlui Iuliu Maniu și că a fost mijlocită de Generalul Schuyller.

Dl.Iuliu Maniu și-a rezervat expunerea politică generală pentru întrevederea următoare. Dl. Ethridge a întrebat doar, dacă șeful partidului național-țărănist vede posibilă o destindere cu comuniștii, la care Dl.Iuliu Maniu a răspuns că lucrul nu depinde de D-sa.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Boeru
- Dl.Orzaru

S. S. I. Cr/Z.
C. I. - Diverse

21 Noembrie 1945

"Demostene"

451

2923

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Cunoscut fiind interesul pe care Dl. Etheridge îl manifestă pentru presă și radio, de pe urma organizării cărora D-sa trage anumite concluzii privitoare la libertățile cetățenești, Dl. Iuliu Maniu a întocmit un amplu memoriu.

In acest memoriu se arată cum în România radiodifuziunea s'a găsit după 23 August 1944 sub controlul sovietic, iar dela 8 Martie 1945, a fost pusă în serviciul exclusiv al propagandei sovietice și a partidului comunist.

Memoriul arată că, totuși, efectele acestei propagande au fost nule în rândurile poporului român.

In ceeace privește presa, memoriul arată că este sub regimul cenzurii și că nu s'au aprobat apariții decât de ziare guvernamentale. Ziarele existente sunt la discreția guvernului, care a confiscat fabricarea hartiei de tipar.

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru
- Dl. Boeru
- Presa

S. S. I. Cr/G. 23 Noembrie 1945

C.I. - DIVERSE

Sursa: Demostene

2923

402

~~453~~

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Dl. Iuliu Maniu a intrat în posesia unor extrase din presa americană, în care se formulează atacuri vehemente împotriva Rusiei Sovietice.

Articolele din ziarele americane sunt recente şi formulează critici violente împotriva politicii lipsite de conciliaţiune pe care o practică URSS.

Concluziile articolelor din ziarele americane ~~este~~ sunt că, rezolvarea litigiilor cu Rusia Sovietică nu va fi posibilă decât prin războiu.

Extrasele din presa americană au fost traduse şi multiplicate de fruntaşii naţional-ţărănişti.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru

S. S. I.
C. I. - Div.
Cr/Z.

24 Noembrie 1945
"Demostene"

N O T A

Dl.Ethridge a declarat D-lui Iuliu Maniu că socoate situaţiunea din România mult mai bună ca în Bulgaria,unde se trag focuri de armă şi se împuşcă oameni pe stradă zilnic, sau ca în Grecia unde situaţiunea este deasemenea foarte încordată.

Dl.Iuliu Maniu a răspuns că şi în Bucureşti s'a tras de către organele guvernului şi de către comunişti, asupra poporului.

Dl.Ethridge a obiectat că nu se face nimic în România pentru a se ajunge la o destindere şi că încordarea există până şi între persoanele dela conducerea partidelor cari au întrerupt raporturile personale.

Dl.Iuliu Maniu a arătat că D-sa este obiectul unei campanii calomnioase dela 1 Noembrie 1944 şi că substratul este doar fiindcă politica sa reprezintă rezistenţa în faţa comunizării României şi penetraţiei sovietice spre Sud-Vest.

Comunicat :

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Boeru
- Dl.Orzaru

S. S. I.
C. I. - Diverse
Cr/Z.

2923

4 Decembrie 1945
"Demostene"

N O T A

Rusia Sovietică este deja înconjurată, a declarat Dl. Iuliu Maniu într'o discuțiune asupra situațiunii internaționale și eventualităților unui răsboiu între anglo-americani și ruși.

Incepând din Europa, unde americanii și englezii au adus trupe numeroase în Grecia, Italia, Germania, Norvegia, apoi continuând cu Iranul, China și Coreea, anglo-americanii au întins un cordon militar din cele mai puternice în jurul Rusiei Sovietice.

Dl. Iuliu Maniu crede cu hotărire că isbucnirea răsboiului împotriva U.R.S.S., în cazul în care guvernul dela Moscova nu va înceta politica lui rigidă de până acum și nu va conveni la cererile anglo_americanilor.

Răsboiul ar urma să isbucnească la începutul lunei Aprilie viitor, după întrunirea consiliului Națiunilor Unite și conform hotărîrilor lui.

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru

~~456~~ 455 ~~436~~

S. S. I. Cr/G. 7 Decembrie 1945

C.I. - DIVERSE Sursa: Ardeleanu

2923

N O T A

Rădulescu-Pogoneanu a fost informat de către Niculescu-Buzeşti că o personalitate dela Legaţia Sovietică a sfătuit pe Iuliu Maniu să ofere încheierea unui pact de alianţă cu Uniunea Sovietică, pe timp de 20 de ani.

~~Xxx~~ Tot Rădulescu-Pogoneanu afirmă că acelaşi personagiu sovietic care a dat sugestia a arătat că o atare propunere, venită din partea lui Iuliu Maniu, ar impresiona favorabil cercurile sovietice.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.~~Xxxxxxx~~ Orzaru

S. S. I.
C. I. - DIVERSE
Cr/Z.

8 Decemvrie 1945
"Demostene"

2923

457 456

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a solicitat o audienţă Regelui, pentru a-I face o expunere a situaţiunii. Audienţa a fost solicitată oficial şi în cunoştinţa fruntaşilor partidului naţional-ţărănesc.

Regele a răspuns prin intermediul D-lui Negel, că nu găseşte oportună audienţa şi că înţelege să se menţină pe poziţia de totală rezervă faţă de desfăşurarea vieţii politice.

Regele a mai răspuns că a primit cereri de audienţă dela D-nii Dinu Brătianu, Dr.Lupu, Ion Mihalache, Const.Vişoianu, etc., cărora le-a dat acelaş răspuns negativ.

Dacă Suveranul l-ar primi oficial în audienţă pe Dl.Maniu, ar însemna să primească şi pe ceilalţi fruntaşi politici.

Totuşi, în cercurile naţional-ţărăniste se arată că Dl.Iuliu Maniu va pleca în zilele următoare la Sinaia spre a fi primit într'o audienţă particulară la Rege.

Comunicat :

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Orzaru
- Dl.Cernea

S. S. I.

C.I. - DIVERSE

Cr/G.

29213

8 Decembrie 1945

Sursa: Demostene

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a înştiinţat misiunile americană şi britanică, că i s'a făcut o percheziţie domiciliară de către organele Siguranţei Generale.

Dl.Maniu a arătat printr'o notă scrisă la maşină şi semnată de D-sa, că au fost cercetate toate hârtiile din biroul său şi din toate camerele locuinţii.

Şeful partidului naţional-ţărănist a precizat că nu i s'a ridicat vreun act preţios, deoarece nu deţine documente.

Dl.Iuliu Maniu a protestat împotriva percheziţiei care ar fi fost operată fără asistenţa reprezentanţilor Justiţiei.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Orzaru

D1 S. I.
C. I. - DIVERSE
Cr/Z.

2923

8 Decemvrie 1945
"Demostene"

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a acordat un interview ziaristului american Marckham.

Interview-ul a fost redat la postul de radio New-York,Luni seara.

Dl.Iuliu Maniu se arată dispus la participarea într'un guvern de concentrare,însă nu cu preponderenţa partidului comunist.

Seful partidului naţional-ţărănist atacă vehement partidul comunist,pe care îl arată ca ocupând toate posturile din Stat.

Dl.Iuliu Maniu se declară pentru o apropiere cât mai strânsă de URSS.

Interview-ul a fost multiplicat de secretariatul partidului naţional-ţărănesc şi răspândit în cursul zilei de Miercuri.

Comunicat :

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Orzaru
- Dl.Costea

3493

19/V/946

Evidenţă

In cursul zilei de Vineri a avut loc o consfătuire intre D. Iuliu Maniu şi prietenii săi politici, examinându-se situaţiunea de pe urma desfăşurării procesului Antoneştilor.

D. Iuliu Maniu a declarat că păstrează convingerea categorică, de pe urma desbaterilor, că se urmăreşte implicarea partidelor naţional-ţărănist şi liberal, spre a se obţine apoi excluderea lor dela alegerile generale.

Din felul cum merg desbaterile, D. Iuliu Maniu a declarat că se dovedeşte o manieră sovietică in stabilirea faptelor şi corelaţiei intre ele.

D. Iuliu Maniu a declarat că la intrarea in instanţă se va indrepta spre Mareşalul Antonescu şi-i va da mâna. Ceilalţi fruntaşi s'au declarat impotriva acestui gest.

D. Iuliu Maniu a declarat că din insăşi mersul procesului dirijat de guvern şi de ruşi, reese că Antonescu a fost decis pentru ieşirea din războiu şi că URSS accepta, conform indicaţiunilor Dnei Kolontay dela Stockholm, ca mareşalul să facă pacea.

Dacă Antonescu, ca şi Manerheim, era bun atunci, de ce i s'ar putea aduce o invinuire astăzi ?

Grupul regăţean al fruntaşilor ţărănişti s'au declarat impotriva acestui punct de vedere. D. Penescu a obiectat că Antonescu mai este judecat şi pentru fărădelegile patronate şi pentru care va trebui sancţionat, ca şi colegii săi nemţi.

Se pare că in şedinţa tribunalului la care va depune. D. Iuliu Maniu va prezenta punctul său de vedere fără prealabilul acord cu restul fruntaşilor partidului.

xxx

S. S. I.
C.I. - DIVERSE

Cr/G.

10 Decembrie 1945
Sursa: Demostene

460

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a fost vizitat în cursul zilelor de viscol, de diferite grupuri de fruntaşi naţional-ţărănişti.

D-sa a declarat unui grup care avea în frunte pe D-nii Gh.Zane, Virgil Solomon, Căpăţineanu, etc. că unitatea partidului naţional-ţărănist, păstrată în timpul vizitei Dlui Ethridge în România şi în tot timpul frământărilor dela 6 Martie 1945 până acum, a salvat situaţiunea politică a ţării.

Nu poate fi vorba de nici o schimbare politică în ţară, a spus Dl.Iuliu Maniu, cu ignorarea partidului naţional-ţărănist sau neparticiparea lui.

Deasemenea a spus Dl.Iuliu Maniu, nu poate fi vorba de înlăturarea partidului naţional-ţărănist dela alegerile generale, dată fiind forţa lui politică şi electorală, care l-a situat în fruntea tuturor partidelor.

Dl.Iuliu Maniu a făcut din nou elogiul unităţii partidului şi a cerut apărarea ei până la sfârşitul crizei politice.

------

comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Orzaru

- Dl.Orzaru

S. S. I. Cr/G. 10 Decembrie 1945

C.I. - DIVERSE Sursa: Democtene

2923

2913

N O T A

D-nii Iuliu Maniu şi Negel mareşalul Palatului au avut Joi o lungă întrevedere, la care s'a făcut examinarea situaţiunii generale politice şi s'a discutat poziţia Regelui.

Dl.Negel a comunicat Dlui Iuliu Maniu cuprinsul unui memoriu depus de Dl.Gh.Tătărăscu la Palat, încă săptămâna trecută şi în care vice-preşedintele consiliului de miniştri examinează starea de lucruri din ţară şi recomandă Regelui să părăsească poziţia adoptată după 23 August 1945.

Dl.Iuliu Maniu a transmis Suveranului asigurarea că atitudinea adoptată va avea cele mai bune rezultate pentru independenţa politică a României şi va consolida monarhia română.

Dl.Iuliu Maniu a trimis Regelui un raport asupra convorbirilor avute cu trimisul departamentului de stat american şi concluziile sale asupra desfăşurării situaţiunii.

Şeful partidului naţional-ţărănist l-a asigurat pe Dl.Negel, că evenimentele din Jugoslavia nu pot avea nici o influenţă asupra situaţiunii din România, cu care dealtfel nu suferă nici o apropiere.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Cernea
- Dl.Orzaru

S. S. I.
C. I. - DIVERSE
Cr/Z.

2923

13 Decemvrie 1945
"Demostene"

462

N O T A

Temerile D-lui Iuliu Maniu cu privire la o eventuală ruptură a partidului național-țărănesc, s'au afirmat din nou ca și în timpul prezenței în România a Dlui Ethridge.

In cursul ultimilor zile, Dl. Dr. Lupu a fost vizitat insistent de către trimiși ai D-lui Iuliu Maniu, care i-au făcut comunicări asigurătoare și măgulitoare.

Dl. Mihai Popovici, care l-a vizitat deasemenea, l-a asigurat pe Dl. Dr. Lupu că, partidul în întregime îl susține în eventualitatea că va fi însărcinat cu prezidarea unui guvern de concentrare politică.

Dl. Ghiță Pop a adus D-lui Dr. Lupu asigurarea că Dl. Iuliu Maniu nu găsește astăzi posibilă altă formulă care să poată fi acceptată de toate cercurile politice, decât una prezidată de Dl. Dr. Lupu.

Dl. Dr. Lupu a declarat intimilor săi că toate aceste demersuri denotă teama D-lui Iuliu Maniu ca D-sa să nu întreprindă vreo acțiune care să rupă partidul.

din dosar nr. 2923 . vol. 8 p.

la dosar nr. 24305 vol. ------

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru

463

PROCES VERBAL

Astăzi. 8. VIII. 951 . . . . .

Am procedat la scoaterea filelor nr. 464 . . .

. . . . . .

din dosar nr. 2923 . . vol. 8 p. I-a care au fost introduse

la dosar nr, 24305 . ~~vol.~~ .

Semnătura, ...

E. Stan

S.S.I.
C.I.
"P"

~~465~~ 464 ~~468~~

13 Decembrie 1945

Sursa Crăciun

2903

N O T A

Dl.Maniu a declarat intimilor săi (Leucuția, Coposu, Livianu) că este extrem de mulțumit de atitudinea D-lui Dr.Lupu, pe care-l socoate "un mare înțelept" deoarece a știut să convingă pe Ruși de "dreptatea cauzei democratice românești" și să tergiverseze cu acțiunea D-sale, până în momentul când se pune din nou la Moscova, la întâlnirea celor trei mari, chestiunea României.

Comunicat

Dir.Coordonării
Dl.Dir.Zaharia
Dl.Orzaru

S. S. I.
C.I.- DIVERSE

Cr/G. 2903

465

14 Decembrie 1945
Sursa: Demostene

N O T A

Dl.Iuliu Maniu a cerut Dlui N.Penescu să întocmească o anchetă în legătură cu alimentaţia Capitalei, situaţiunea actuală şi cauzele ei.

Dl.Penescu a redactat un raport pe baza datelor culese de diferiţi şefi de culori ai organizaţiei Capitalei.

Raportul Dlui Penescu spune că Bucureştiul se află în ajunul unei mari crize alimentare,datorită:

a. lipsei transporturilor către Capitală,care la primul viscol au fost total desorganizate, administraţia adică organele guvernamentale arătându-şi incapacitatea,

b. faptului că trupele sovietice sosite în ultimele zile în Bucureşti sunt unul din principalii consumatori ai rezervelor Capitalei.

Raportul mai arată că populaţia Capitalei mai poate fi alimentată cel mult până la 16 Decembrie cu pâine, până când mai există rezervele de grâu în Bucureşti.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Orzaru
- Serv.Economic

P.P.C.

1050

14 Decembrie 1945

IULIU MANIU URMEAZA SA INAINTEZE
UN MEMORIU CURTII MARTIALE

In cursul zilei de astăzi, IULIU MANIU urmează să înainteze un memoriu Cabinetului 6 Instrucţie al Curţii Marţiale.

Prin acest memoriu, Iuliu Maniu va cere confruntarea sa cu ceilalţi membri ai Biroului partidului naţional ţărănesc, adică cu ION MIHALACHE, Dr.N.LUPU, MIHAIL POPOVICI, STEFAN C. MIHAESCU şi N.PENESCU.

După informaţiile noastre, Iuliu Maniu urmăreşte să determine redactarea unei ordonanţe definitive în afacerea dela 8 Noembrie, în care să fie trimişi în judecată toţi membrii biroului partidului naţional ţărănesc. In special Iuliu Maniu, urmăreşte confruntarea sa cu Dr.N.Lupu, voind să dovedească, că hotărârile partidului în ce priveşte manifestaţia dela 8 Noembrie, au fost luate de comun acord cu Dr.N.Lupu şi cu ceilalţi membrii ai biroului partidului.

S.Sigură
S.C.

2923

~~468~~ 467 ~~468~~

D.G.P.

14 Decembrie 1945

3647

MANIU CAUTA SA LANSEZE VERSIUNEA POTRIVIT CAREIA U.R.S.S. AR FI PIERDUT INCREDEREA IN GUVERNUL ROMAN

In locuinţa lui MANIU, s'au întrunit în cursul dimineţii intimii săi politici, cari frecventează în mod zilnic pe şeful partidului.

Informaţii transmise de Dr.LUPU au arătat că un număr de 400.000 ruşi, de pe teritoriul cehoslovac, s'ar găsi în Bucureşti şi în alte puncte ale ţării şi că aceasta ar îngreuna enorm situaţia.

După alte informaţii, aprovizionarea Capitalei este periclitată în mod grav, astfel, Bucureştii nu ar mai avea pâine decât pentru trei zile.

MANIU a spus că din informaţiile ce au fost confirmate membrii Comisiei de Armistiţiu ar fi fost chemaţi de ruşi şi aspru admonestaţi.

Dl. G-ral. SUSAICOV ar fi declarat că din incapacitatea guvernului s'a întreţinut atmosfera antisovietică şi că lumea din România, este înclinată să pună toate relele în sarcina Ruşilor.

MANIU a spus că nu ştie dacă această admonestare este începutul unei neîncrederi a factorilor sovietici în guvernul actual ori ne aflăm în faţa unei presiuni, menită să ducă la noi concesii din partea guvernului.

Această presupunere ar fi întărită de faptul că s'au cerut din nou 100 miliarde şi că s'ar intenţiona chiar desfiinţarea Comisiei de Armistiţiu, ca să nu mai poată exista un organ românesc care să contabilizeze ceiace se dă pentru întreţinerea trupelor sovietice. Poate că ruşii vor să prevină cercurile viitorului guvern, care va trebui să arate că România nu mai este în măsură să satisfacă toate pretenţiunile sovietice.

Ruina economică şi financiară, a spus MANIU, nu mai este un secret pentru Ruşi. Noi nu mai putem da. Dacă se va continua în acelaşi ritm, înseamnă că se pregăteşte întinderea foametei şi mizeriei.

MANIU a fost întrebat ce aşteaptă dela conferinţa dela Moscova. El a spus:

– Aştept foarte mult. De rândul acesta nu se mai poate spune că eu sunt singurul optimist. Chiar Dl. NISCOIANU, care trece drept cel mai sceptic prieten al nostru, îşi face de rândul acesta mari speranţe.

./.

Un emisar al lui MANIU, a înştiinţat pe Dr. LUPU că declaraţiile pe care le-a făcut la Cabinetul Militar IONEL VLADESCU, care are titlul de vice preşedinte al organizaţiei Capitalei, au stârnit o enormă indignare în partid.

Dacă VLADESCU nu va găsi o posibilitate de retractare atunci MANIU va fi silit să convoace forurile partidului şi să conducă forurile spunând cazul lui VLADESCU.

Alegerile în unele comune din Oltenia au fost exploatate în mod larg de către conducerea naţional ţărănistă.

S'a arătat ziariştilor englezi că aceste alegeri au semnificaţia pe care le-ar avea în Anglia alegerile parţiale şi că trebuesc interpretate ca atare.-

---o0o---

2923

~~470~~ ~~470~~ 469

D.G.P.
17 Decembrie 1945
3673

IULIU MANIU ISI EXPRIMA OPTIMISMUL IN LEGATURA CU CONFERINTA DELA MOSCOVA

Dintr'o convorbire pe care a avut-o informatorul nostru cu Dr. SOLOMON, fost Ministru al Lucrărilor Publice, acesta din urmă a declarat următoarele despre atitudinea actuală a lui IULIU MANIU.

Preşedintele nostru este iarăşi optimist, are toate motivele să fie, căci ştirile care i-au parvenit din cercuri demne de încredere dela Misiunile engleze şi americane, îl întăresc în convingerea :"că de data aceasta Moscova va ceda din încăpăţinarea de până acum şi nu va impune la infinit ce formă de guvernământ să fie în România.

Anglo-Americanii, au puternice motive să strângă frânele faţă de Rusia, fiindcă pot dovedi oricând, negru pe alb, după documentele şi mărturisirile actuale din procesul dela Nurenberg cu criminalii de război, iar după declaraţia lui RIBBENTROP şi GORING, că pentru declanşarea războiului mondial au aceiaşi parte de răspundere şi diplomaţii Ruşi în frunte cu MOLOTOV".

Când au încheiat acordul cu Germania, şi graţie acestui acord secret care asigura neutralitatea şi pasivitatea Rusiei în primul an de război mondial. Hitler a obţinut curajul să declanşeze războiul fulger contra Poloniei Cehoslovaciei şi Franţei,

Astfel s'ar cuveni, după opinia anglo americană ca şi Dl. Molotov şi ceilalţi diplomaţi soviezici cari au încheiat acordul cu Hitler şi Riebbentrop să fie traşi pe banca criminalilor de război, căci această alianţă ruso-germană din primul an de război a dat posibilitatea Germaniei să fie biruitoare, câţiva ani în şir pustiind atâtea ţări.

Un alt motiv care va determina pe sobietici să cedeze a continuat fostul ministru SOLOMON exprimând opiniunile anturajului lui Maniu, este faptul că Rusia are o necesitate presantă de a contracta un mare împrumut de refacere dela U.S.A. aşa cum Anglia a obţinut recent 4 miliarde, Rusia solicitând suma de ~~lei~~ 8 6 miliarde.

Deci a încheiat ironic fostul "inistru SOLOMON," cine are sacul cu grăunţe câştigă partida".

Apoi a arătat că Maniu este ferm convins că cel mai frumos cadou de Crăciun îl va obţine de data aceasta România, căci ne putem aştepta la realizarea unui prim rezultat al conferinţei dela Moscova şi anume retragerea masivă atrupelor ruseşti din România şi poate chiar din Europa centrală.-

---oOo---

~~472~~ 471 ~~472~~

S. S. I. Cr/G. 17 Decembrie 1945

C.I. - DIVERSE Sursa: Demostene

2973

N O T A

Duminică dimineaţa s'a anunţat de către Dl. Virgil Solomon, că în cursul săptămânii viitoare, misiunile britanică şi americană vor desfăşura o intensă acţiune cu caracter diplomatic şi politic.

Dl. Iuliu Maniu a fost informat despre depunerea unei note americane la Ministerul de Externe în legătură cu despăgubirile de războiu ale României.

Dl. Iuliu Maniu a primit Sâmbătă după prânz copia notei.

Şeful partidului naţional-ţărănist a declarat intimilor săi, că prezenţa anglo-americanilor în România, atât pe tărâmul politic, cât şi pe cel economic, se va face simţită temeinic, începând din această săptămână.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru
- Dl. Tudor

S. S. I.
C. I. - DIVERSE Cr/Z.

17 Decemvrie 1945
"Demostene"

2983

NOTA

Dl.Iuliu Maniu a convocat în cursul zilei de Vineri la locuinţa sa, pe toţi şefii organizaţiilor regăţene naţional-ţărăniste.

Dl.Iuliu Maniu a făcut o expunere şefilor de organizaţii prezenţi în Capitală şi cari au răspuns la invitaţia sa. Şeful partidului naţional-ţărănesc a arătat că, după conferinţa dela Moscova, se va cunoaşte situaţia politică definitivă din România şi concluziile raportului D-lui Ethridge.

După D-sa, partidul naţional ţărănesc trebue să fie gata de luptă, adică de alegeri, deoarece D-sa are intuiţia că partidul va da lupta electorală din opoziţie.

Dl.Iuliu Maniu şi-a exprimat convingerea fermă că partidul naţional-ţărănesc va câştiga bătălia electorală.

Dl.Gh.Zane, şeful organizaţiei naţional-ţărăniste din Iaşi, a întrebat dacă Dl.Maniu cunoaşte raportul D-lui Ethridge şi dacă el este favorabil recunoaşterii guvernului Groza. Dl.Maniu nu a răspuns.

Dl.Maniu l-a invitat pe Dl.Mihalache de urgenţă în Capitală.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Orzaru

S. S. I. Cr/G. 17 Decembrie 1945

C.I. - DIVERSE Sursa: Demostene

2923

473 / 474

N O T A

Dl. Iuliu Maniu a fost în ultimele zile suferind. D-sa a prezidat totuşi consfătuirile cu amicii săi politici.

Sâmbătă dimineaţa s'a examinat planul de refacere economică, întocmit de Dl. N. Penescu şi economiştii partidului.

Dl. Gh. Zane, şeful organizaţiei naţional-ţărăniste din Iaşi şi economist, nu a fost consultat în această chestiune, deoarece a adoptat o atitudine ostilă politicii Dlor Iuliu Maniu şi Mihalache.

La discutarea planului de refacere economică a ţării, întocmit de Dl. N. Penescu, a fost adus în discuţie şi alt plan, prezentat de Dl. Iuliu Maniu.

Acest plan se pare că este întocmit de Baronul Neuman, cu care Dl. Maniu are relaţiuni strânse.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru

ROMÂNIA

PREŞEDINŢIA
CONSILIULUI DE MINIŞTRI
CABINETUL SECRETARULUI GENERAL

Nr. 1437 B.

2973

Bucureşti, 18 Decembrie 1945

474

PRESEDINTIA CONS. de MINISTRI S.S.I
Nr 104045 DIN 20 DEC 1945
REGISTRATURA GENERALA

III

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMATII

Am onoare a vă trimite alăturat, apelul adresat d-lui Iuliu Maniu, rugându-vă să binevoiţi a lua cunoştinţă de conţinut.-

D.O.
DIRECTOR DE CABINET,
Ovidiu Constantinescu
Ovidiu Constantinescu

Preşedinţia Consiliului de Miniştri

Arhiva
Dosar Maniu

C. 76.019. — M. O., Imprimeria Centrală.

Certific semnătura:
Şeful Grupei,

Semnătura

Am luat cunoştinţă de motivul i...

SEMNALMENT...

Părul ... Gura
Sprâncenele ... Bărbia
Ochii ... Urechi...
Nasul ... Semne

MUTATII:

ROMANI

[illegible]d, Dl M[illegible] Etheridge, trimisul special al Statelor Unite, va veni în România spre a se informa de adevărata situaţie dela noi.-

Încă nu-l vom lămuri noi, voi, fiecare, asupra realităţilor, să fiţi siguri, foarte siguri, că vor avea grijă Groza şi ai lui să-l „lămurească" cu tot felul de minciuni, cu tot felul de plănuiri şi înscenări. Astfel, Groza îşi va asigura pentru el puterea iar vouă robia şi aservirea până la ultima în cea mai cumplită mizerie.-

Desigur, că dela Groza, trimisul Americii nu va afla că la Jilava, Văcăreşti şi alte închisori stau închişi Ţeţu, Adriana Georgescu, Flueraş şi alţi bătrâni şi tineri luptători pentru adevărata democraţie.

Desigur, că dela Groza, trimisul Americii nu va afla că la Curtea Marţială a Capitalei au fost condamnaţi zilele trecute un număr de tineri în frunte cu Oatu pentru că au încercat să difuzeze nişte manifeste cu - Trăiască America, Anglia şi Franţa.-

Desigur, că trimisul Americii nu va fi informat că Curtea Marţială a Capitalei, are în curs de judecată încă câteva loturi de tineri, pentru că unii au cerut libertatea presei, alţii au voit alegeri libere, alţii au discutat cele ce se spun despre „competenţele" în locurile în care-şi paşi al de Zăroni, Gheorghiu Dej, etc., etc. şi ceilalţi „iluştrii" asociaţi.-

Desigur, că Dl Etheridge nu va afla că cele ce s'au petrecut, se petrec şi se vor petrece la Curtea Marţială a Capitalei sunt prea puţine în raport cu cele ce se petrec la celelalte Curţi Marţiale şi celelalte instanţe, şi mai ales, nu va afla Dl Etheridge nimic despre acei Români şi Românce care au dispărut, dispar şi vor dispare fără să mai treacă prin faţa vre-unei instanţe..........................

Desigur, că Groza va căuta să-l convingă pe trimisul Americii că partidul liberal nu este acel grandios partid de sub conducerea Brătienilor, ci surogatul de intruşi, parveniţi şi vânzători de neam în frunte cu paiaţa care răspunde la numele de - Oaţă - ? !

Deasemenia, va continua să încerce a-l convinge pe vizitator că al doilea specimen de surogat condus, pare-mi-se de caraghiosul de Ralea ar fi partidul naţional ţărănesc ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ iar nici de cum acel mare partid adevărat naţional ţărănesc ieşit din lupta şi de pentru democraţie a învăţătorului Ion Mihalache şi a marelui tribun Maniu.

Şi, astfel, şi cu aceleaşi metode va încerca „Dl Doctor Groza" să convingă pe trimisul Americii şi prin el lumea întreagă că guvernul său nu este o adunătură de uzurpatori lehăiţi de foame, de şantajeuri, de vânzători de neam şi trădători de ţară, ci un guvern de „largă concentrare democratică" ?!

Vor fi iar aceşi, cu forţa şi de teama pierderii pâinii, spre a manifesta în pieţi şi pe străzi pentru Groza şi ai lui, funcţionarii, meseriaşii şi muncitorii, adică acei care n'au cum să scape......

Şi, astfel, din minciună în minciună Groza şi ai lui vor căuta să înşele lumea întreagă, legându-ne astfel definitiv de cea mai cumplită şi neîncercată robie.

ROMANI

Au mai trecut prin astea, dar alţii erau Românii de pe atunci. Unii în versuri (Fabulele lui Grigore Alexandrescu şi alţii) alţii în proză, şi fiecare pe toate căile, nu izbutit, datorită inexistenţei unui Groza, să îngroape regulamentul organic.-

ROMANI

Pentru Dumnezeu, înţelegeţi odată. Treziţi-vă din amorţire şi nu vă lăsaţi ademeniţi de un vapor restituit sau de un vagon cu grâu venit undeva (Dumnezeu ştie dacă e aşa) când, ţineţi bine seama, pe căile ferate româneşti se scurg spre răsărit în fiecare ceas toate bogăţiile ţării.....

ROMANI

Fiecare dintre voi ştiţi poate şi altele de cât cele spuse aici. De aceia ce ştiţi, cu date precise, faceţi să fie cunoscute de Dl Etheridge.-

ROMANI

Daţi-vă bine seama. De rezultatul cu care va pleca Dl Etheridge depinde viitorul nostru al taturor şi al copiilor noştrii. Ieşiţi din pasivitate. Treceţi la acţiune pentru salvarea Ţării, în ajutorul Regelui şi pentru biruinţa adevărului.

Refuzaţi categoric orice concurs lui Groza şi a lor săi. Sabotaţi-l pe toate căile şi manifestaţi contra lui, şi a celorlalţi şăroni şi idioţi.

Aclamaţi pe Suveran oriunde aflaţi să se găsească şi manifestaţi pentru şi pentru lupta lui întru salvarea ţării.

./.

Când steagul se află [...] pe [...]
Regele este în Pal[...] iar voi treb[...]
faţa Palatului strigând Trăiască R[...]
Obişnuiţi-vă să vă întâlniţi [...]

R O M A N I

România, care, contrar voinţii ei, a fost târâtă într[...] [...] lit de mari pierderi pentru ea, solicită Marilor Puteri [...] tarele din 1939 prin restituirea provinciilor pur româneşti Basarabia, Bucovina şi Cadrilaterul.-

România se vede în situaţiunea de a solicita stăruitor asigurarea [...]nică de către Marile Puteri a complectei ei independenţe.-

România poartă cele mai frumoase sentimente Rusiei, aliata ei dela răsărit de NISTRU.-

R O M A N I

Guvernul Groza este la putere prin teroare, şantaj, minciuni şi continuă să stea contra voinţei Ţării şi a Regelui.

Guvernul Groza pregăteşte nişte alegeri cu care, datorită unor anumite [...]măsluiri, vrea să inducă încă odată lumea în eroare şi să-şi continuă opera de distrugere şi vânzare a ţării.-

R O M A N I

Faceţi cunoscut lumii întregi pe toate căile, că în condiţiile actuale în România nu pot avea loc alegeri, Dacă, totuşi trebuiesc făcute alegeri[...] atunci ele să se facă în următoarele condiţiuni:

1) Alegerile să se facă sub controlul obiectiv al unei comisiuni a marilor puteri.-
2) Să se formeze un guvern, pentru alegeri, format din persoane în afara partidelor sau din funcţionari publici ce n'au făcut şi nu fac politi[...]
3) a. Adevăratul partid liberal de sub conducerea Brătienilor să fie lăsat să se prezinte în alegeri.
   b. Adevăratul partid naţional ţărănesc de sub conducerea Dlor Maniu şi Mihalache să fie lăsat să se prezinte în alegeri.
   c. La fel celelalte partide democrate.-
4) Să se asigure secretul şi libertatea votului.
5) Să fie eliberaţi toţi deţinuţi politici afară de legionari.
6) Să se desfiinţeze cenzura şi să se asigure libertatea presei şi celelalte libertăţi.

Numai astfel Tara îşi va alege, singură, drumul pe care înţelege să mear[...]

R O M A N I

Dacă, cine ştie, la sosirea Dlui Etheridge, eu nu voiu pute să-l întâmpin, vă rog pe voi să-i spuneţi în numele meu şi al Ţării noastre lui şi prin el marilor puteri din Apus - Bine să fie venit şi Dumnezeu să-l călăuzească pe drumul dreptăţii şi al salvării Ţării Româneşti.-

R O M A N I

Nu mai aşteptaţi încă o chemare dela mine. Amintiţi-vă că sunteţi Romă[...] şi că ţara ne este în totală primejdie.

LA LUPTA DECI

Trăiască Regele Mihai al tuturor Românilor
Trăiască Alianţa Româno-Americano-Anglo-Franceză

S T E F A N

NB. Inmulţiţi ~~[...]~~ în cât mai multe exemplare şi împărţiţi-le cât mai departe şi la cât mai multe familii în Capitală şi provincie şi acele familii să facă la rândul lor la fel.

Aşa să vă ajute Dumnezeu.

S T E F A N

Domnului Iuli[...]
Str. Sf[...]

14 DEC. 1945

476
477

OPERAT LA FIȘE

No. 1437 R

BUCUREȘTI 1 -2NOV45*18

BUCUREȘTI 1 2 NOV45*16

Domniei Sale

Domnului Iuliu Maniu

Str. Sfinţilor 10

LOCO

No. 366

14 DEC. 1945

S.S.I.

S. S. I.
C. I. - DIVERSE
Cr/Z.

20 Decembrie 1945
"Ardeleanu"

~~478~~ 477
478

2943

OPERAT LA FIȘE

N O T A

D-na Zaharia Boilă, nepoată lui Iuliu Maniu, a declarat că, în cazul unei nereușite anglo-americane la Moscova, Dl. Iuliu Maniu este hotărît să demisioneze dela conducerea partidului național-țărănesc, urmand ca locul său să fie ocupat de o altă persoană, nedesemnată încă, și care să poată susține mai departe interesele partidului.

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Boeru
- Dl. Orzaru

S. S. I. Cr/G. 20 Decembrie 1945

.I. - DIVERSE Sursa: Demostene

N O T A

Svonul că guvernul ar intenţiona instalarea unei Regenţe în locul Regelui Mihai este răspândit cu persistenţă de Dl.Iuliu Maniu, direct sau prin intermediul intimilor săi.

Preotul Rădulescu, dela Biserica Albă, a declarat că a fost vizitat de Dl.Iuliu Maniu, care i-a vorbit o jumătate de oră despre instituirea Regenţei şi de eventuala numire a Patriarhului ca prim regent.

Dl.Iuliu Maniu a mai avut convorbiri şi cu alte feţe bisericeşti, cărora le-a cerut să-l consilieze pe Patriarh să nu accepte rolul de Regent.

Intimii Dlui Iuliu Maniu declară că acţiunea Dlui Maniu este foarte binevenită pentru a polariza simpatia poporului în jurul Regelui şi de a face odios guvernul, care încearcă instalarea unei regenţe şi înlăturarea Suveranului.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Boeru
- Dl.Deciu
- Dl.Orzaru

20 Decembrie 1945

Sursa: Demostene

N O T A

Zvonul că guvernul ar intenționa instalarea unei Regențe în locul Regelui Mihai este răspândit cu consistență de Dl. Iuliu Maniu, direct sau prin intermediul intimilor săi.

Preotul Rădulescu, dela Biserica Albă, a declarat că a fost vizitat de Dl. Iuliu Maniu, care [illegible] vorbit o jumătate de oră despre instituirea Regenței și de eventuala numire a Patriarhului ca prim Regent.

Dl. Iuliu Maniu a mai avut convorbiri și cu alte fețe bisericești, cărora le-a cerut să-l consilieze pe Patriarh să nu accepte rolul de Regent.

Intimii Dlui Iuliu Maniu declară că acțiunea Dlui Maniu este foarte binevenită pentru a polariza simpatia poporului în jurul Regelui și de a face odios guvernul, care încearcă instalarea unei regențe și înlăturarea Suveranului.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. [illegible]eru
- Dl. [illegible]ciu
- Dl. [illegible]zaru

Dosarul conține 479 file (patrusute șaptezeci și nouă file)
19.III.95

Azi, 13 mai 2003, noi, Boeriu Radu, reprezentant SRI și Mitelu Mătin, reprezentant CNSAS, am procedat la renumerotarea dosarului 6001, vol. 49, care conține un număr de 478 file și filele I și I bis, total 480 file.

Reprezentant SRI

[signature]

Reprezentant C.N.S.A.S

[signature]